Helgonlegender

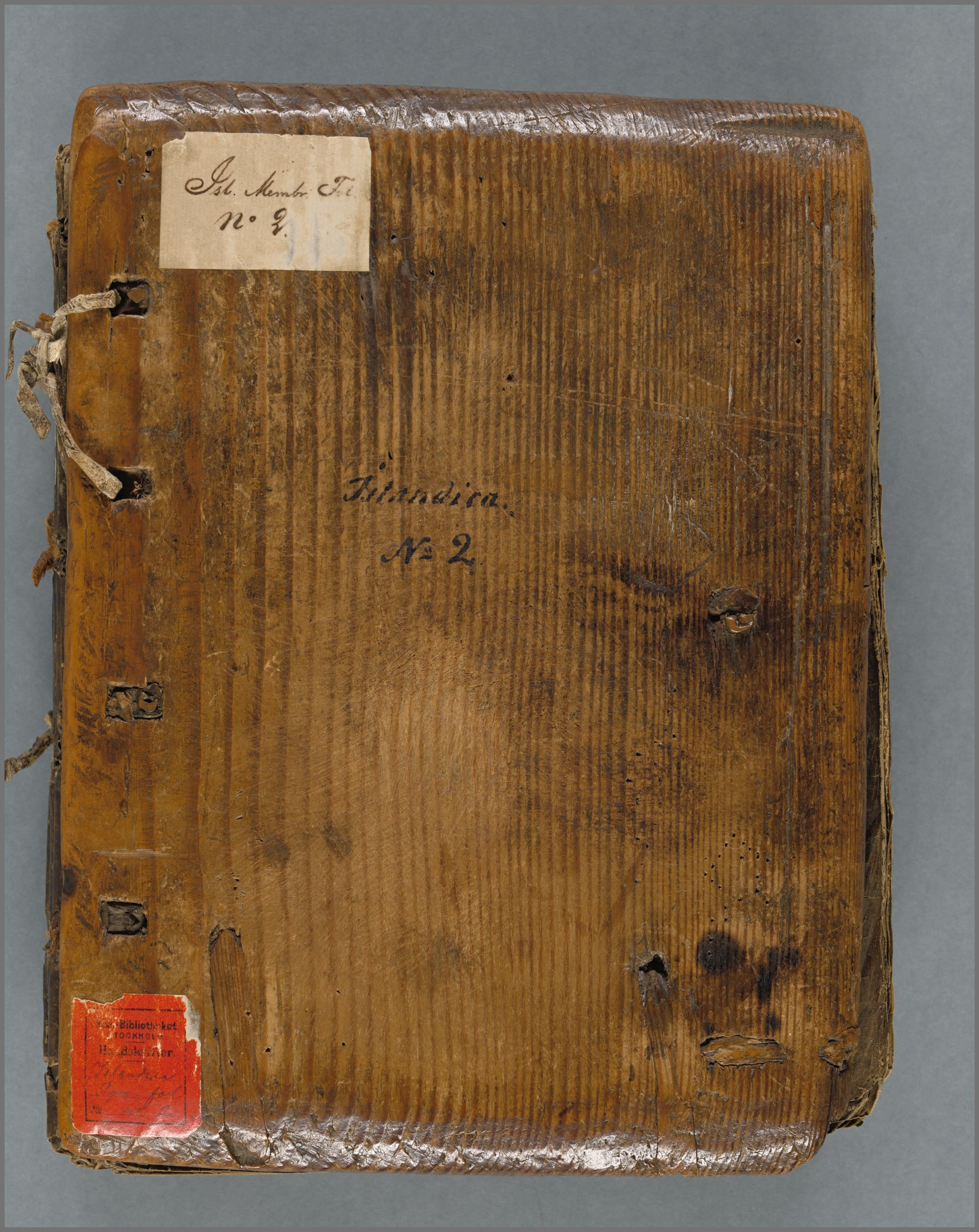
Isl. Membr. Fol.
N° 2
Islandica.
N: 2

Handskrift Isl. Perg. Fol. 2

Tillkomstår Senare hälften av 1300-talet
Digitaliserad år 2014

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library
of Sweden

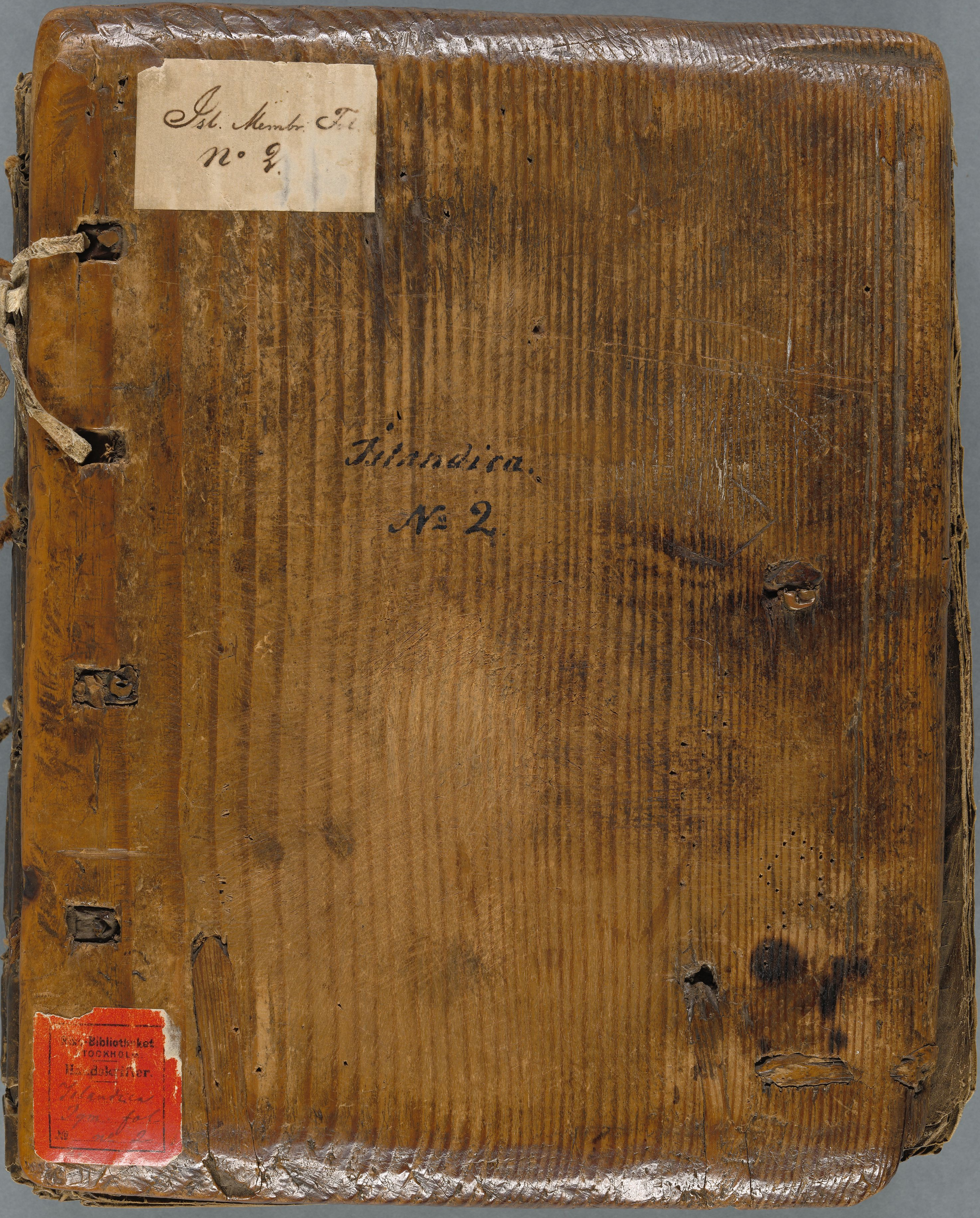

Isl. Membr. Fol.
N° 2.

Islandica.
№ 2.

[illegible] Biblioteket
STOCKHOLM
Handskrifter.
Islandica
Perg. fol.
№ nr 2

engum m(anni) vndir [illegible] þott [illegible] gudi [illegible] villdi þiona
ok þann tima dyrligra lyfat hafa [illegible] ok sem hann sinu
lystugad tho at þetta sem er likast hafa ok hafti hann [illegible]
glaðr [illegible] villdi [illegible] fylgdi lengi. þa er [illegible]
kvitugr at allda er [illegible] mær [illegible] ok erkibyskup [illegible]
alvarligr en [illegible] Theobaldus er [illegible] tok vel við honum af
vinattu [illegible] hafði við feðr hans. Thomas [illegible] vel
erkibyskupi [illegible] at [illegible] ok gaum at þui. Hann gaf
Thomasi erkidiakn sinn ok hafði [illegible] ok gaðu [illegible]
i [illegible] Heinriki [illegible] i Englandi. Theobaldus [illegible]
[illegible] erkibyskup [illegible] opt [illegible] fund kongs [illegible] vinattu
god [illegible] ok hafði [illegible] vallt Thomas [illegible]
nu [illegible] at en [illegible] Thomas [illegible] vitri [illegible] ok godgirni [illegible]
[illegible] i Englandi. ok þa bad [illegible] at erkibyskup skyldi lata [illegible]
[illegible] erkidiakn sinn Thomas i hirð [illegible] ok vil [illegible]
at baedi se [illegible] ok raduneyti [illegible]
i hirð med Heinriki [illegible] vel [illegible] Thomas at
hann let hann [illegible] ok [illegible] mann ok [illegible]
allu radum [illegible] ok eingi [illegible] hird kongs [illegible]
[illegible] en Thomas [illegible] ok [illegible]
[illegible] ok kastala [illegible] ok [illegible]
er [illegible] i hirð er [illegible] stodum a landi [illegible]
dom ok oll [illegible] mall [illegible] se at [illegible] rad [illegible]
[illegible] vallt [illegible] Thomas. Gull ok silfr hafði hann [illegible]
[illegible] ok oll [illegible] hafði [illegible]
se hann villdi [illegible] ræða. [illegible] hafði [illegible] at eingi [illegible]
[illegible] at hann hafði [illegible] menn [illegible] til
tha hafði [illegible] mikinn [illegible] baedi lærðu ok olærðu
[illegible] hofdingi a Englandi hafði betr [illegible] en Thomas
[illegible] metnaði [illegible] at helgu
[illegible] at [illegible] sottu [illegible]
[illegible] at hann matti [illegible] [illegible]
[illegible] at mæra [illegible] at [illegible] illan at mæra
[illegible] audigr [illegible] Hann gaf [illegible] konungligt [illegible]
[illegible] ok [illegible] menn
[illegible]
[illegible]
[illegible] hofdingi [illegible]
[illegible]
[illegible] hafði [illegible]
[illegible] Thomas. [illegible]
[illegible] Thomas [illegible]
[illegible] tho tok at [illegible] allan hug
[illegible]

[illegible] hinn [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] dyrligu [illegible]
[illegible] at dyrligra [illegible]
[illegible] konung [illegible] allu [illegible]
[illegible] villdi [illegible]
[illegible] hellda [illegible]
[illegible] hellda [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] hellda [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Englandi [illegible] Theobaldus
[illegible] erkibyskup [illegible]
hofdingi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Theobaldus [illegible] pallium [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] hofdingi
[illegible]
lærdu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
sem villdi [illegible]
[illegible] pallium [illegible]

dum hir at þr skyldu leggia ſitt a mal þr mz
þr ſendu m̄n t̄ ħ mz vitū at vita ſkyrt ħ vilia
hu ſu. hin hilari9 bp ap ciſtestre. þetta mal eꝛ. ħ
m̄ ē ſua mikit ꝼalla noꝛd ok hyꝼ ovir tidendi ap
ſkin en þ̄ hoꝼpu. þa mli albanꝛ ap westmistri. bel
ari munkꝛ ſin ꝼallini t̄ þ̄ ſtada ē þu ūn at ħ mæ
tti gegna god adrꝛ þim ōſ ſē gdi þm̄ heilagr augu
ſtē ū ꝫ kanoka lipi. þa mli en hilari9 bp. hut
m̄ ſē ħ ē adr mer vigdr ē mikit. þa mli ſō goda
d ꝫ ſidaſtanþ an ydvarn hunnig. þa mli bp ap
vincestri. Iuum ōſ t̄ þr þund kon at þ̄ hapꝛ
at hu ſagi ſini vilia ꝫ ſligt ſē þik. en ſad hopu
þ̄ ap ſē oſſ ſynist ollū vænast. m̄ ek þ̄ ē lay
nd þ̄ munda hond at m̄ þik. tho alluel t̄ ſtþ ꝼallt
ꝫ ē tr ek þa ǫꝫ ħ þr ē þ̄ þ̄i megi ſtanda. huap
þ̄ vilit þ̄ vita. þa egg ek þat ħ ſē t̄ ſtþ valin;
Alꝼ ū ū vrda þat at ſim ꝼundi ꝫ mikit ꝼraꝼt ꝫ
ado ſo meiri happ mikit ū ūd ap þr ꝼundi uniſ
at maela ħ ꝼadſandingu ꝫ ūd þ̄ at lokū at all
vitudu thom ū ēlibp̄ nipyr ꝫ ſendu ept hm ꝫ
ꝥu ħ ko̅n aꝼin londa m̄ ꝼund. Capitulum

m kg ē tho kō þa mli hanrikr bp ap vi
ncestran ū tho. Tomas q. ħ. G. hapꝛ þik vd
ladan ꝫ ū ū ħ vilia vara vpp̄ m̄n ū ſtoꝛar heila
kristni ū allu englan ꝫ ū ꝼorvudsemi ap
bpe ꝫ ꝫ kantara burgi ꝫ ūd vngdi ē ſtþ ū ū
gr ꝫ [illegible] helag ſiotingu ꝫ upp hallas ulm̄
lag kristni. en ē tho heyrdi ſetlum þat ꝥu kor
þr ū t̄ ꝼall [illegible] ꝫ mli ōſ. ſo vilia m̄ þ̄ kon ꝫ
bondu m̄ þa bundi ē all þat ē band. en ek ē ū
alla vega omaklig þat tign þ̄t ek hepi ol
tu þim t̄ ſakar gt ꝫ ꝫ ſecretu ū almattk gud
ꝫ helga kirkiu ꝫ gærnir ħ vndꝛ all vega ſeth
minn at vilia ū bpe tign. þa mli hanrik bp
ſonr q. ħ. latu þat ē ſoni haggd þ̄ ſē þik he
ꝼ ſynget ū vnſat ū G. þat munu nu aller ber
at. Gratan ſē ꝼall pſi ē ꝼyſt ħrikk ū helga
lipum ꝫ tho vonu en ſidan haldn ħ drudu þ̄
up ſelli ū gud ē vegs ꝫ dyrdꝛ en ē ū mistkuñ
þa ſo. tho hreillelega. ok þ̄ at gud hapi þ̄
valdi ꝫ þ̄ ē yduv vald þat vnnidꝛ þ̄ ꝫ ſo vagn
hepu ſa ngþ vadim ꝫ loꝼudu G vppollu hrd

ꝫ ſungu pſalsg lopſong. ſidn̄ ꝼara þr ſu t̄ kantaraburgi
en tho var t̄ merentonie þr ſkipti ħ bædi hugskō
ti ſī ꝫ klæda bunadi ꝫ tok kanoka klædn t̄ vtan
ꝫ ſtrind ſillki klæda ꝫ guduepi ꝫ ſlop hvit ꝫ ſuta ſk
inn. en ſidan ē ħ kō t̄ kantaraburgs þa gdu land
m̄ pcessione ꝫ moti hm ꝫ ꝼognudu hm dyrlega. þr
vigdi hann. bp tho t̄ pſt ꝫ tok ħ þa ū pingr gull
ſē ē ēlibp hapdi att ꝫ ꝼoꝛradi ſtadins. en þat kog
ſīd ꝼall [illegible] ſkylar vorv ū haid at ſkada m̄ þa ū hn
þo allr [illegible] at morgu at hapi ōſ. ħ vaktti ū
natr m laenu ꝫ ħ ſa opt a helg bækr ꝫ ħ ꝼastadi
mog ꝫ gap litt pnt m̄. ħ bodadi agætlega
G. ordi. Sidan ū en ſeh tho vigdi t̄ ſtþ. Enklar
ept þ̄ ꝼor ħ ꝼar ōſ t̄ papa ꝼund ꝫ tok þa pallium
hm ꝫ tign þat alla ē ēlibps ꝫ ꝼylgdi ꝫ ū þa legat
ō ſetti yꝼ ollu englandi ap papa hendi. þa þ̄ ħ heim
ſto ſing ꝫ ſtypdi tign ſin m̄ mikilli millidi ꝫ migꝼull
gudzku ū all [illegible] tho ēlibp eignadiſt ꝼorad a oll
kauni ꝫ [illegible] ūſtu [illegible] h ē rikr ū u ſiduan
boch lærdu ꝫ olærdu. mikil lynd ū ħ u alla ſidlaten
m̄. Thomas ſkir ū bædi vitr m̄ ꝫ rikr ħ hapdi vi
dal vald yꝼ kirkiu pram ꝫ þ̄ kunnu vistu [illegible] tho ū [illegible]
bp þat gdiz mz odru moti ꝫ vedu þat engi ꝼrid
at yꝼin ē ēlibp. kom t̄ ſin konungs þ̄ at vradit. hei
ſiker ſkr ūn ſon ſin ē hanrek h. ħ ū þa pullrdi m̄ at
ē kr: ħ lezt ē mdi [illegible] ħ t̄ kr at hm lipdi. þ̄ ſſo
[illegible] ē [illegible] a eigu [illegible] ſem at ūd yꝼ [illegible] Capitulum
An bp ē nepndr gillibrakt ſu ū bad morgum m̄
thoi bi. þ̄ kō t̄ þ̄ at hvndaddi ū ſidu þat ꝫ bodad
ſa værd rog ſum ſi milli kōgs ꝫ tho bp. þ̄ ū lengi
torvellt at koma aptr þat ꝫ milli þr kom ū vetr
m ꝫ hugr ħ ū lengi ſtadꝼastr a ept ū tho bp. þ̄
vissu ſa bpar at tho villdi ē vigia en ungi hatts
t̄ kr. ſa budu at vigia ħ t̄ ħ. ep kn villdi ꝫ þ̄
þa ħ ꝫ at hm. En þat ē tho ēlibp vissi þat morgu
þat ū G almattkum ꝫ ū ōſ þa ſendi ħ vit þa þa
mu ꝫ ſ hm t̄ ſlikra vandrada. en pupin ſem
þa heldu bpamal ꝫ bann ꝫ ſua ſem [illegible] ꝫ en nockor
han m̄ [illegible] aꝼ [illegible] en þat ē ſa vissu þat
ō ſamdung þat ſpurdu ſaa [illegible] n ħ m̄di ſend a

Heilighra mann ok duelborin orm loptz son

þa mli þ· en at e kepptr at duelia at ȝdi h mo hld
vm· nætr s· h· þad þ e h andaðiz bondin sv· ollungis
e m sonr minn ei vel geymi þ þ at þ byde m ȝ skap se
sell tho m e vilia at ek megi en son minns· þ m h
sell tho m ꝫ ok thella ȝ min syni minni· þa
viten drottins minns ꝫ hellti ȝ min enu andaðu· en þege
tok h a vatninu ꝫ hellti ȝ min enu andaðu· en þege
vatnit kom ȝ h tanal suemun· þat ued þeg vadmi ȝ king
þ ꝫ þ inst skaar h upp ondu ꝫ mli· Ver þu glad þad
minn ꝫ sua mader minn þt sell tho send mik gud
þ vnadz yckr· þat vadu þegar ꝫ lofudu G· almttkan
ꝫ en seeld tho ek þ e unllan

Þat e sagt at v· sinn hafi bragd uiten hans· h·
tho baedi aðli o ꝫ leo· fiora sinn hef þ syni
se blod en ein sinn se mioll· fiora sinn hef hos ko
et aþ hime hatid dag tho, hanitab· ꝫ hafi bitr liues
tike ypi h helgu don hm t dyrd ꝫ lofs m almttkum G
þu mi sia v fina en seelo G· pist vorr tho ekþ at ho
e ongu thiu ommug þ se h hef reistu m aþ dauda vaðr
draplit þ odu num gef sion blindum heyrn dauf holtru
gang hrisada likþrai ꝫ nu þ eigi m tungu talit ne hug
verlde h att teigi s mg agaetlig se e· Bidiu nu þa ꝫ
þu en diuplega g· astom at harm oss þa ꝫ þsella, han
sim arfs ꝫ aðr eda yndis godz ꝫ s nockur lang s þyrfti se
h s at huru v gegni bezt· en ah tidanm typs stonaðr
tadi oss þa en diupligi astonu G. ꝫ s hiert þ bne alm
chu G· a dogs d· ꝫ v megi þa mota m thm hiuiaspa
gndai m almttkm G· drom varr, thu ypso sim e m
feðr ꝫ m helgu anda lifr ꝫ rikr en gud v allar
allda allad amen·

Martini byskups saga

Martin· tima e styrdi G· cstan· thin
helgi silvestr pp en kri v ypi ollu heimi constantinus
mikli son constanc· kgs· ꝫ helene en helgu drottning
v fæddr en helgi martinus byskup a langbarda landi en
h v alfædda ap ungara landi· Frændr h v gopgir at vall
dig v fegu ꝫ þo heidni· þad h v a höfðingi h pylgdi ꝫ
sialfr a sysla, ȝ aeskiu e pyst ȝ hvad fort constanci kgs. so
h constantimm en eptir þ v h, a· sanct Julianus kgs
e at sialfr vilia s halldr eptir vilia prendu sinu þe
h giorz guði at prenad þeg ungr allz· þa e h var
x vetra gamall· fór h i kirkiu· v usatt prendu sinu· ok
beiddi kennimm at primsigna sik ꝫ eptir þ sinn helld lit.
lofs e at h pyrstr þat þeg ȝ enn þat at þ· ꝫ þ m h
ok hafþi þa e h v xii· vetra gamall ap e hepdi ostr
klerkar alldrsins ȝ mæri stadit· hugr h v hug neri
at munklifu e· at helgu kirkiu ꝫ hugsaði h þ þat
dag ꝫ natt se sið ko þim v h s aepi· En þa e þ v bod
at alldr rona manz syni sladu v vopnu taka· þa v
mærþin salldr þim aþ fedr sinu ꝫ dultadr e a· þe
þ menn ȝ allu þrind at það h s lagdi a þarkid al e h ꝫ
sialaun· en þa v· as· pinroin vetr gamall e h v
a ꝫ v hm pengit em skosuam e þiantu· ꝫ þian
aðri po as· sialfr ops suemnu ꝫ d skalkdi ap h
ꝫ þadi pætir h· bad ætta þe meþ sim ꝫ þyrkadi ok
hm ꝫ þiantaði allr at baðri þaal· Þa vartu v as
m vopnu aðr h G, skirde ꝫ v h so þrom ꝫ s
m þ ollu loftu sim e þat syslu kunu at pylg
Ohga vegu syndi h nulkla ast ꝫ þolinmædi gæ
tiu ꝫ tritlaeti v G· alla samuiddo e· a þylga
neyzu h ꝫ paeclu at h kom i fra nad þ þ sialf
helldr munkr en a· aþ sliku tyim v h þectu
samm s sinu sua at allr vinu thi· e v h þa en
skirdr ꝫ aðr h ko hurvædings va· Pa hn
vanr hiuls voludu ꝫ vann m sim e apraði ho
pil· þaddi h thungat en kladdi nocken· eclu hiru
h a aþ s· mala grop nema thus daghlgd at binu
e dali herpðiz h v guds spiallligu ordu ꝫ e hugsiði
h þ annan dag thu annan prosper at helgu

A einhuerium degi v vetr tíd þat e as· pær ȝ rilu
posti m oðri s· v thlid by þaðr e timburinn en
sui hart þat ud þ þ sim em patraebligr m mog
kalin ꝫ domligr at þa ꝫ bad þat e v liðu nockr
klæði e sin kastra e nockun veg s at umskuind ꝫ
villdi engi e h trul ap sim s e v vidu· þat biarnr
os at thm ꝫ bað h se adr umskuind s· en as· þal
aþ at thim nadi þea umskuinda ok thugat vil þ e ad
hoþðu hu sor tærid tida þa e plaurð hofdu t
halpr· en þu mitr h at giri h hafði eclu taufar ve
en motul ypr e ꝫ enn kurch und en allr
annar hofdu h gaf patrekum, nam· Ovd bar thn
suði ꝫ sned ȝ sunda monulin ꝫ gaf halp enu

patrekius en helgi hafdi h. sialfr. þa hlogu sumir at hm
h. e v u stadd[illegible] ok þorn h. vid hellde sturlum en þa e
m. gellu [illegible] komuz v e þa hafdu e slikt [illegible]
þa e þ. merru klæde en patrekius [illegible] at þa vi [illegible]
þui [illegible] ept þenna atburd þa e of. sofnadi
þa sa h. [illegible] skrydd[illegible] þann h. [illegible] e h. hafdi gefit
enu patrekii. Drottinn let a sik et undaligasta ok bad
of [illegible] klad [illegible] h. gef. ok ept þ [illegible] h. [illegible]
var e [illegible] engla flokkr [illegible] h. of. þui
signdi at eins skryddan m. þu klædi. Samliga [illegible]
[illegible] nunig[illegible] mala suma e h. inli ok guds spialli
[illegible] enu minstu af minnu manu [illegible]
[illegible] of þ [illegible] þui atburd at hm meirr
[illegible] en ollu [illegible] ok olmusu
giafar [illegible] en of. [illegible] meirri
[illegible] ept hit syni [illegible] h. [illegible] godligr [illegible]
gelldr tok h. [illegible] siþ ok hafdi h. þa [illegible] vetrin
vopnu [illegible] en v [illegible] vetr gamall [illegible] ok hafdi
e [illegible] vopnd [illegible] duddi h. ok het [illegible]
h. [illegible] sylu at [illegible] e aldri
var h. [illegible] skapr [illegible] Sid vann [illegible] of. nio
vetr ept [illegible] sylu. Þa v syni Constantinum
ker. h. ein Constanci en annar Constantinus. en ein son
Constanciuss. Constanci[illegible] en en sinum v rik. h. ok [illegible]
villa ok let [illegible] ok [illegible] Julianus
[illegible] stadi sinu [illegible] alexandri ok
villdi hafa drep. h. en v hm toku en helgu mari
[illegible] byskup [illegible] ok bad h. [illegible]
e [illegible] alla [illegible] ok [illegible]
at þa e h. [illegible] stoppu at [illegible] helga ok
ok villdi h. [illegible] h. at [illegible]
sinu ok [illegible] ollu ok [illegible] h. m. Constan
ci[illegible] pæfi Julianus e kallade
e apostata [illegible] v gudniding [illegible] h. hafdi
vara hm lid þa e h. heyrdi Constanci[illegible] sins
en hm hafdi at [illegible] si
e imperatorius h. Julian[illegible] v [illegible] kallade [illegible]
[illegible] at h. hafdi [illegible] lærda m. ok lector at [illegible]
[illegible] e vnchomedia h. en þa e h. [illegible]
[illegible] h. [illegible] ok bad en mestu [illegible]
[illegible] at bad [illegible] at [illegible]
[illegible] Julian[illegible] [illegible]
[illegible] ollu [illegible] h. ok [illegible]

at gefa mikla [illegible] Nu ferr of. [illegible]
[illegible] villdi h. [illegible] malan [illegible]
villdi e [illegible] i mali v [illegible] h. [illegible]
[illegible] nu [illegible] þa at [illegible]
[illegible] mikla [illegible] lindr [illegible]
[illegible] at lindr. þa reiddiz Julian[illegible] mioc [illegible]
[illegible] hugleysi [illegible] en e [illegible] þa s. of. [illegible]
[illegible] stadfestu. [illegible] hugleysi [illegible] en
[illegible] pylkan vapnlauss
[illegible] skrydda[illegible] ne brynio [illegible]
[illegible] m. helgu [illegible] ok [illegible]
allar pylk[illegible] [illegible] þ v of. [illegible]
[illegible] at [illegible] v magnum [illegible] h. hafdi [illegible] en [illegible]
[illegible] ept sendu [illegible] ok bad [illegible]
[illegible]
[illegible] at h. [illegible] vapnlauss [illegible]
[illegible] ollu [illegible]
[illegible] syslu [illegible] pund v hm. h. hilar
v. [illegible] byskup [illegible] h. tok v hm vel ok dualdiz of. þ
m. hm nackura stund. hilari[illegible] byskup villdi vigia of. [illegible]
[illegible] ok bindu h. [illegible] ok godligu [illegible] h. sa m. hm [illegible]
lagt [illegible] ok alla [illegible] dyrligstu [illegible] en [illegible]
[illegible] þa en e v [illegible] soku. þa bad
h. at h. skidi vid exorcista v [illegible] tok of. [illegible] hm
[illegible]
[illegible] at h. skidi [illegible] ok [illegible]
[illegible] hm. sid. bad h. hilariu[illegible] byskup [illegible] at þ ok leyfdi h.
hm ok bad [illegible] at h. skidi [illegible] aptr [illegible] e h.
[illegible] Nu vart of. [illegible] þa byskup [illegible]
[illegible] at h. [illegible] ok
[illegible] e h. [illegible] veg [illegible] h. villdi h.
[illegible] en þat reiddi at hm [illegible]
villdi [illegible] h. en [illegible] stoduedi. þa v of. tekin ok [illegible]
[illegible] ok [illegible] en sa leiddi h. [illegible]
[illegible]
h. reiddiz nockut [illegible] ok [illegible] en
þa [illegible] h. [illegible] sa pistrum
v manni en [illegible] h. [illegible] e h. skidi [illegible]
[illegible] sid. [illegible] h. [illegible] ok [illegible]
þ all [illegible] sid. leyfdi h. of. ok pylgdi hm
[illegible] ok ept [illegible]
[illegible] ollu sinu [illegible] Fra þ
e [illegible] dag [illegible] þ [illegible]

en tíðingar sinum nꝺ i kirk allr manna [illegible] þessam. Tígin
þess [illegible] vm nætt sinꝺ vi plaſꝺ v þar harkleꝺ vit sva
eyꝺꝺ [illegible] af olꝼallꝺ hiarı en þ blaſꝺ hunnigr þa
at þeim loptr vꝺ ꝼiallꝺ veꝺz ſigꝺ gꝺfug m hinn
þa e sitt ꝼunndu, [illegible] lꝺallarꝺ ⁊ ꝼolmmaꝺi ⁊
mg vꝺu þa ꝺ sꝺ. þa all snoꝺ villar g hallꝺ kein
m velꝺ at h monklipp. Þa v kvat þa i oꝼ v [illegible]
Gracianꝰ ⁊ valentinian. Eꝼꞇ h. syni valentinianum
en s allꝼ. Gracianꝰ gaꝼ kꝺ nafn theodosio en goꝺꝺ
þ at h sagꝺi þꝺ snoꝺ. serꝺneaſ. ⁊ thalanoſ. hyrꝺ ⁊
gudaſ. ⁊ sagꝺi h þa i mgu [illegible]. Tig. [illegible] m
ꝺa [illegible] samþyckꝺ ⁊ letu þa þa laug mg kꝺ. þ e þa
hoꝼꝺu [illegible] hꝺꝺ i g villꝺ xl. vꝺ.
Þeꝺ eina [illegible] ꝺꝺꝺg [illegible]. G. [illegible]. sa e [illegible]
[illegible] i [illegible] gꝺ oꝼ. siꝺ h vꝺ [illegible]. at [illegible]
sa en [illegible] [illegible] ꝺ m hugꝺu helg [illegible]
[illegible] G. [illegible] vatta þa en [illegible] leꝺu þ kꝺ [illegible]
⁊ allꝺ. en en helgi oꝼ [illegible] eꝼꞇ alleꝺu kem [illegible]
[illegible] þa m hegꝺi [illegible] e hꝺ þa [illegible] vꝺ hꝺ
[illegible] e þ v [illegible]. en e þa vissu e [illegible] at s. [illegible]
þa sa h v at kꝺ e þ staꝺ ⁊ [illegible] e a [illegible] sꝺ
[illegible] h vissi e [illegible] ⁊ [illegible] h þm [illegible] at e [illegible]
h villꝺ. Þa þ h v. a. m þa [illegible] e þ staꝺ ⁊ stoꝺ le
ingi [illegible] allꝺ ⁊ baꝺ G. at h sꝺꝺ [illegible] þ v gꝺ. þa
let h e [illegible] [illegible] g [illegible] leꝺilig [illegible] ⁊ bꝺ
uꝺ h þm at [illegible] nafn sꝺ ⁊ [illegible]. en h s. [illegible] h
[illegible] ⁊ [illegible] i glaꝼꝺ [illegible] ⁊ [illegible] [illegible] m [illegible]
[illegible] G. Þa [illegible] heyrꝺu allr þa e [illegible] v en oꝼ. [illegible]
sa þm e m. ⁊ s. h þm [illegible] h sa. ⁊ [illegible] siꝺ. [illegible]
[illegible] þ e þ v. ⁊ [illegible]. [illegible] allan þ þa villu. E [illegible]
maꝺꝺ oꝼ v a. [illegible] þm e [illegible] heiꝺiſ m [illegible]
e [illegible] ⁊ [illegible] h staꝺ e h sa [illegible] [illegible] þ ⁊ vissi e m [illegible]
þa s. en e h sa at vinꝺꝺ [illegible] [illegible] [illegible]
þa hugꝺi h at bloꝺm v. [illegible] karl v [illegible] at
[illegible] [illegible] sꝺ [illegible] [illegible] [illegible] v [illegible] sina. þa g[illegible]
h oꝼ [illegible] i m [illegible] ⁊ baꝺ þa [illegible] [illegible] at staꝺ [illegible]
þa legꝺi [illegible] G. þa [illegible] þa [illegible] sa [illegible]. en
e þa [illegible] v at [illegible] sꝺ þa [illegible] þa, [illegible] ⁊ [illegible]
e þm [illegible]. [illegible] þa logꝺu [illegible] [illegible]. ⁊ sa [illegible] e [illegible]
⁊ vissu a hꝺ þm v [illegible]. en e oꝼ. sa at þa þ [illegible]
[illegible] en e m [illegible]. þa g[illegible] h eꝼꞇ [illegible] eꝼꞇ þm ⁊ gaꝼ
þm leyꝼi at þ [illegible] e þa villꝺ. S[illegible] [illegible] [illegible]
en at oꝼ. villꝺ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] e i [illegible] [illegible]

en heiꝺn m [illegible], gegn þm ⁊ [illegible] h e hogg [illegible] en
h villꝺ þ þm leng. ⁊ q. e [illegible] [illegible] [illegible]
at [illegible] bloꝺ ⁊ q. þm hellꝺ [illegible] [illegible] at [illegible]
[illegible] G. sa h [illegible] [illegible]. Þa s en þa [illegible] e [illegible]
[illegible] v. oꝼ þ e [illegible] [illegible], G. [illegible] þa [illegible] v [illegible]
[illegible] hogg [illegible] en [illegible] [illegible] v þ e þ [illegible] ⁊ m [illegible]
e [illegible] oꝼ G. þm e m þ [illegible] þu sag en h [illegible] þ [illegible]
[illegible] at g[illegible] þ se þa [illegible] þa [illegible] þa [illegible]
[illegible] i þm [illegible] ⁊ v [illegible] þa [illegible] [illegible] [illegible]
oꝼ þ [illegible] [illegible] bloꝺ þa. en [illegible] v [illegible] [illegible]
⁊ v [illegible] at [illegible] [illegible] e oꝼ. v [illegible] ⁊ [illegible]
[illegible] þa [illegible] ⁊ v glaꝺ [illegible]. en [illegible] [illegible] lang [illegible]
[illegible] ⁊ g[illegible] [illegible] e [illegible] oꝼ. en e [illegible] ⁊ [illegible] oꝼ
at hoꝼꝺi oꝼ. þa g[illegible] h [illegible], [illegible] ⁊ [illegible] h
[illegible], G. þa [illegible] oꝼ [illegible] þ oꝼ. sua se [illegible]
[illegible] [illegible], m þ ⁊ [illegible] þ [illegible] [illegible] m þa e [illegible]
[illegible], [illegible] staꝺ [illegible]. Þa e [illegible] at [illegible]
[illegible] en [illegible] [illegible] [illegible] þ [illegible] ⁊ [illegible]
[illegible] [illegible] ⁊ v sa [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible]
at e [illegible] ⁊ [illegible] bloꝺu. en [illegible] oꝼ. [illegible] þa
þa v [illegible] e [illegible] þm e [illegible] [illegible] at. [illegible] h [illegible]
[illegible] ⁊ [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] ⁊ [illegible] v [illegible]
[illegible] e. [illegible] þa þ allz staꝺ e h [illegible] hoꝼ [illegible]
h [illegible] e munklipi versa. Slikan [illegible] synꝺi oꝼ.
[illegible] þa e h lagꝺi [illegible] [illegible] [illegible] þa
[illegible] [illegible] þ e [illegible] v [illegible]. en e oꝼ. [illegible]
[illegible] h [illegible] a [illegible] [illegible] ⁊ [illegible] [illegible]
þa [illegible] þ [illegible] [illegible] [illegible] e þa [illegible] ⁊ [illegible]
[illegible] [illegible] ⁊ [illegible] [illegible] oꝼ. at [illegible] þ [illegible]
e þm v baꝺ at [illegible]. [illegible] villꝺi oꝼ. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] en þa [illegible] gegn þm [illegible]
[illegible] heiꝺn m ⁊ [illegible] h [illegible] m mikilli [illegible]
⁊ [illegible] þa [illegible] h [illegible] ⁊ [illegible] [illegible] ⁊ [illegible]
harklaꝺi ⁊ [illegible] [illegible] ⁊ baꝺ at G. [illegible] [illegible]
hoꝼ [illegible] e h [illegible] e [illegible] þ [illegible] m. Þa synꝺiz þm
tveir engl [illegible] [illegible] [illegible] vopnaꝺ [illegible] [illegible] ⁊ s. [illegible]
aꝼ G. at [illegible] [illegible] oꝼ. ⁊ stoꝺua heiꝺn [illegible] at e [illegible]
[illegible] h [illegible] hoꝼ. þa [illegible] oꝼ [illegible] e hoꝼ sins [illegible]
[illegible] [illegible] en [illegible] v ⁊ [illegible] at g[illegible] þ h se [illegible] en
þa [illegible] sum en sum [illegible] se [illegible] ⁊ [illegible] e [illegible]
þa [illegible] oꝼ. hoꝼ [illegible] e [illegible] ⁊ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] heiꝺn m [illegible] e [illegible] v. þa [illegible] [illegible]
e v [illegible] aꝼ G. [illegible] at e [illegible] þa gegn [illegible]

⁊ v̇ miog ſua allr ē ꝥa ē v̇ ſina aburða v ſtaðd
⁊ nærꝛ ſkurðgoð ſin ē hukı megu byggia ne
oðꝛ. ꝥ v̇ en ꝥa ē oſ. braut hoꝼ a einhuͫ bæ at ha
ðꝛ m̄ viſu. gegn hm̄ en ꝥa ſa ē diꝼulꝛ v̇ ꝥ ſkoð
⁊ villdi ꝥeg̃ hogg̃ oſ. en ē h̄ ꝥ ſudinu at oſ. ꝥa ꝼell
h̄ bak aptr ⁊ v̇ð ræddꝛ ꝥ oꝛ kꝛapti ⁊ bað ē lıkn̄
ꝥn bırt oſ. ſkurðgoð ı ein huͫ ſtað ⁊ villdi heıdi
m̄ leg̃ ſkaꝼtın a ꝥo en ē h̄ lagðı ꝼın ꝥa valt h̄ a ꝥo
heꝼꝼað en ſkaꝼtınn ꝼanz allꝛ ſıð. Dꝼꝼ gaꝼ h̄ ⁊ ē
talıt h̄ heıðnı m̄ at ꝥa bꝛu ſıalꝼ ſkurðgoð ſın ꝥa
ē ꝥa bãnuðu hm̄ nad at boꝛa ſua v̇ h̄ ⁊ meıg at
geꝛðꝛ ſıuka at eıng̃ kō ſ ſıukꝛ ē h̄ at ē tæki he
ılſu ꝥeg̃ ē h̄ blezaðı. [illegible] emkıſ vorða
bg ꝥa ē tuauıſ h̄. v̇ mꝛ ſıukꝛ ſu ē ſık haꝼðı o
leıngı ⁊ v̇ miog dauð at ollū lıkū. en ꝼrændꝛ h̄
ſtaðu ꝥ hꝛyggꝛ yꝼ ⁊ bıðu andlıtz h̄ ı ꝥa ē ſagt
at oſ v̇ kōın ꝥg o bygð. en ē ꝥ vıſſı ꝼıal' meyıar
ꝥa rān h̄ ꝥeg̃ ē ſkk. ⁊ ꝼell o ꝼota oſ ⁊ mīh ı dott
nın deyꝛ vesalıgū dauða ⁊ ē ꝥ dauða vıd doꝛ
andı ē ı baſtı he en lıkamın ē mıog ı dauðr. en ꝥa
bıð ꝥık at ꝥu kōın ē h̄ı ⁊ blez h̄a ⁊ vænē ek at
h̄ mū aꝼ ꝥ heılſu o. oſ. ſ. ⁊ q. en gamla m̄ vagudd
⁊ valldꝛ h̄ ꝥ auða at geꝛa ꝼeım̄ at ſ. en ꝥaſ meȳ
bad ꝥ at meır at oſ. vıdı h̄ı o ⁊ bıðu m̄ ha ꝥ ē
ꝥ ſtaðu hıa. ꝥa ꝼꝛ oſ ē h̄ı en mḡ lyð ſtaðu ꝥ
dyꝛ ⁊ bıðu ꝥ ē ſ. ꝥaell hugðı at ſıa. en h̄ ꝼell
a kne o bæn̄ ſo h̄ v̇ vanꝛ ı ſıka ꝥu ꝥo. ſıð vıgðı h̄
vıðſmoꝛ ⁊ hellt ı muń meyꝛ. ⁊ tok h̄ ꝥeg̃ mal ſıtt
ꝥa tok allꝛ lıkaꝛ h̄ı at ſtyrkı ē h̄ ꝥ haꝼꝺ v̇ h̄uꝛt
h̄ reıſ upp heıl ⁊ ſtoð a ꝼætꝛ ſına ꝥ oſ. ⁊ odd m

ꝥa vıd aꝛauꝛ ꝥaell haꝼꝥg ꝥ ē tꝛꝛaðı h̄. en
ē oſ. v̇ beðın at blezꝛ h̄ ꝥa bıð h̄ leıða o
ſın en odd. en ꝼrem̄ andı lét ē ı bꝛ en odd hallꝛ
betr h̄ o ꝥa [illegible] h̄ villdu o. ꝥa ꝼell tꝛꝛaðı ē ꝼota oſ.
⁊ bıðꝛ h̄ ꝥ o auꝛſ odd en oſ. lét ē ꝥ mıðu ō h̄ heıðnıſ
m̄. ꝥa [illegible] tꝛꝛaðı at o ō ⁊ ſkırn eꝼ ſıllım ıꝛꝛaðı hellt.
[illegible] eıꝛ ⁊ valı olıman anda ꝥ ſıllınu en oſ. tꝛꝛaðı
lagðı ınlıt eꝼꝼ a konıng oſ. ꝥıuð ı ꝥ. Od ē oſ. gekk
ſıı ı h̄ nockurſ m̄ v̇ð. ꝥa nam h̄ ſtað a ꝼꝛꝛkellðı ⁊ q.
ſıu heꝛadılıg dıoꝼul ı ſkıaðgaı ⁊ bıuð hm̄ boꝛt at ꝥ ꝥa
æððı æꝛın andı en ꝥıaꝛ ē a gotu h̄ v̇ð ⁊ tok ſıtt ꝥa
at gnıſtꝛ tonnū ⁊ bıtꝛ o ſtaꝼ ē ꝥ h̄m vıðu ⁊ bað h̄
ſtuð nock en m̄ aꝛı ꝥ at h̄m m̄ geꝼꝼað mıuꝛın ꝥa

tata oſ. ꝥıng̃ ſıı ı mugı h̄m ⁊ mīh. bratt ꝥıng̃ ſnt aꝼ
ꝥu nıtt ꝥ nockū. en h̄ geꝼꝛ mıuſımū ſſıtt mꝛ ſe h̄
talıt v̇ harꝛt ıaı. en h̄ ꝼꝛaðı ē at bꝛꝛa ꝥıng̃ h̄. eꝼꝼ ē oſ.
neyððı æꝛın anda ē a bꝛꝛ at ꝥ ꝥ enū odd. ꝥa ꝥ h̄ ꝥꝛ
m̄ vallaggıt h̄ ꝥꝛ ha v̇ ē laſt at ꝥ vıt oſ mıuſın ꝥ ſaıı
ꝥa en helga ꝥıng̃ v̇ ꝥ. [illegible] aꝼꝛ h̄ naudſynlıg aꝼ

Hel ē h̄ı. h̄. oſ. haꝼðı ſkaınd ſtund lıꝼ vıt ꝥal
vmaı v̇ valentınanū kꝛıg̃ ı ꝥad ꝥa vallent v̇
ıuſtına drottıg ⁊ v̇ ꝥa ꝥau baðı vond ı ıllꝛ vıllu ⁊ vaı
aı ſtor ſkꝛꝼꝼrılyn eꝼ̄ h̄. ambꝛaſıo lıꝼı ſe ſ. ı ſagu
h̄. valentı vıſſı van at oſ. vıllðı ꝥınd h̄. ⁊ ꝥadu
h̄ ſkıy hıa ē h̄ villdı ı vıꝛꝛa. byðꝛ nu v̇ a mınır at ga
ta ſua ꝥ halldꝛ at oſ. næðı ē at ꝥınd h̄. ꝥꝛ m̄ h̄ ⁊
ıllꝛ eggıuðu h̄ ꝥ ꝥ ſalı aꝼꝛ vıllu at vꝛꝛa eıng̃ lyꝛ
nı oſ. ꝥꝛ ıaꝼnan leıtaðı oſ. ē at ꝥınd h̄ ⁊ vaı h̄ ē
bꝼſı lat oſ. eıꝛ kınnꝛꝛ ꝼullt̃g hꝛ ꝥ. ⁊ ſtꝛ
tē ſkꝛyððı h̄at ſladı ꝥꝛſtaðı v̇ vatꝛ ⁊ baud ⁊ v̇ a
barnū naıꝛ ⁊ ð. ⁊ bað ſ. ꝼulltıg. en a enū vıı ð. ſo
ſtuꝛ h̄ vıtaðı h̄m ſ. engıll ⁊ bað h̄ upp rıſa ⁊ ꝥ ē hall
aꝼ. ſ ꝥa oꝼꝼ mıðu v̇a dyꝛꝛ ꝥ ꝥꝛꝼ ꝥꝛ lat loꝼſa. leꝼ h̄ ⁊
mıðu bleꝼꝼ ſkꝛꝼꝼ haꝼꝛ kınſ ꝥ at h̄aꝛꝛaðꝛ ꝼoꝛ ꝥat
at v̇a. ⁊ ꝥa ē oſ. v̇ ꝼlꝛkꝛ aꝼ ꝼadū eıngılſınſ ⁊ ſtuddꝛ
aꝼ ſıgu ꝼulltıgı. ꝥa ꝼꝛ h̄ ē hallıꝛ. ⁊ ē h̄ kō ꝥ
ꝥa ē oꝼ dyꝛꝛ [illegible] h̄ ſıð ı hoꝼınu m̄ ⁊ ſtandꝛ eıngı ı
maꝛ. ⁊ ſu ſꝛ ſ. at oſ. ē m̄ kōın ⁊ v̇ꝛ h̄ ſtyꝛ v̇ ⁊
ygldꝛ a ſına m̄ ⁊ ſ. hvı ꝥ lꝛꝛ h̄ nu m̄ at ggꝛ ⁊ ē oſ
nalgaðꝛ vıll kōın ē heılſu h̄m ⁊ ē vıſa upp ı m̄ h̄m
ꝥa o ꝥ vndꝛlıg abbꝛꝛ ellðꝛ kō upp ı ha ſꝛꝛmdun
ſ h̄m ſua at loguðu. klæðı h̄ oll ꝥau ē at ſtolnū
haꝼðu haꝛꝼꝛ ⁊ v̇ð h̄ nauðıgꝛ at ſtanda upp ꝥ oſ
ē h̄ villdı ē laſſıgꝛ ⁊ ꝼell ſıð ē ꝼota h̄m ⁊ bauð
ꝥa m̄ tvꝛllaꝛ at vera o ı alla ꝥa lıꝼ ē h̄ vıllðı
ꝥeg̃ h̄ ⁊ a ſogaꝛ oꝼ vıllðı h̄ h̄ geꝼ ꝥo mg gıaꝼꝛ vıðu
lıg. oſ. villdı ē ꝥıggıa gıaꝼꝛ h̄ en ꝥoꝛ v̇ ꝥ ı buꝛ ē h̄
haꝼðı allꝛ ꝥeg̃ aꝼ h̄m ꝥ ē h̄ villdı. Hē ſagt at
oſ. ꝼoꝛ en ē bg ꝥ ē ꝥıſı h̄. ꝥ maꝛꝛ h̄ lıkꝼın m̄
⁊ kyſſı h̄ ⁊ blezaðı h̄m ⁊ v̇ð ſa ꝥeg̃ heıll ⁊ kō ſu
ē kk ꝥeg̃ aı ı ð. eꝼꝛ ⁊ gaꝼ ꝥackꝛ ſ. ꝥ heılſu ſına ꝥ
ē ⁊ ſ. ꝥ oſ. at ſıuk m̄ ꝼeıngu heılſu o. ē ꝥa ſnuꝛꝛ
ꝥꝛ aꝼ bladu h̄. Abbꝛꝛuſ h̄. en ꝛıkꝛ gıꝼꝼ ꝥꝛ m̄
⁊ vıꝛꝛ. en dꝛꝛ h̄ haꝼðı rıðu ſꝛꝛ en vıt oſ. haꝼꝼaı
ꝥg kōꝛ tꝛluꝛ ꝥꝛ en ē ſoꝛꝛın kō at meyıū ꝥa
lagðı aꝛkꝛꝛꝛ ꝛꝛıð yꝼ ꝥa ⁊ [illegible] ⁊ hūg ſoꝛ ꝥꝛ oll

en at borg hon sva mikit v vit v ſtein þat at h
thot b. menydan hir ꝫ pott þeg ſialper at þa hia oſ
at h vigdi ſtal þeg ꝫ monū. Valim h. m ſet e alug
ſinſ eignſ hapdi mikit ⁊ ſoct þa ꝫ oſ. prade vpp auga h ꝫ
ap ſlim e atd v vpp dagit ꝫ tok h ſyn ꝫ ꝫ va ꝫ mmill
d at burd e ein ſagan e oſ. ſiþan ogo v d. ⁊ lopt ein
hiat þa bondan ſtegni e oſ. bað ⁊ op v ꝫ pell h oſ
ꝫ meiddiz mioc v barn h mioc lopte ſtor ſar vendi
a lukan h þa q. at lærisueın h. vrðu vngg v e ſta
ſu h ſua mattum eadm. Sia ꝫ ſa ſkip ꝫ barn ⁊ a
ſnin kopa ꝫ ſatu þr vpp þin e b h. ſtinge hallam ꝫ
lukþ þ þr ſe ept v dagſinſ. en end iſtu nott ept
vndir ho b. emgill ꝫ ſtuk v all ſar h ꝫ barn ꝫ bad
h heilan vera ꝫ v magnum ept q. lærisueınn e h. a
ꝫ ſundu h allheilan ꝫ vedit all gonogn ꝫ lopuðu b.
W. varð þ þ at ſ. at hoptig ſkipreiðr [illegible]
vpp ſteklar. tok ajarinſ k. ðo. en brunn v ſpun
ap iarth þin e andvarat h. ꝫ ept þ tok oiar. at.
vak at lat valentinianum ꝫ þolu iuſtinio bað. h v
m vikr mioc ꝫ ſigr ſæll ꝫ bæn goſ ꝫ drublatr ꝫ vit
alld avaxgin h þiod ſtod ong ſyſ ⁊ ſagnar mali vit
oſ. ein e pſtal mannſ. v letrn ꝫ ſipen ſe ꝫ d
þ ſugt at valler þa h e oſ. vallar, aþ ſk þroet ſyl
bað h him ap b. halpit at gp ſuigſe o vndam ꝫ v
marinſ mioc vardar v h. Maximus k. bauð ſiaſin
oſ ꝫ vettlu ſtundu h h. en oſ. ſu enu ſeſa. ꝫ ap
ꝫ va opall at ſunneyth. ſim in e tiþ h hapði ap ri
ðin en aþ a ſk valetn. oſ v. ſu. þ [illegible] h hapði
e bað tak ap e þyſſ helldr at vaði allat ſkein ꝫ la
h ſkaða h vit at vid la ſitt ꝫ q h e b. vilu ꝫ h
ſtað oſſ h hapði ſigr hapt ⁊ þa bardaga e mgi m
vanti ho lipſ. ap ſlikū oadū ꝫ barn oſ. [illegible]
varðu at h m ꝫ va b. m þ dapliga ſegin. oſa
gū gapgū mm oðr v bað e ſkal varðu oðr en oſ.
þ v iſ ſu e bvoði h. en vetlutalt m. vgs lek h. ꝫ ſo
da bioð h. ain v milli ſtað ſtæ þ. oſ. ſa e ho liſ ſgar
pylge. en ſialpr oſ. ſat ⁊ haſaru hiu him. ꝫ e vart
lum v ſtiþt koð mi ſtundi ſuean k. K. bendi þ in
e a h boð bi hallr at h ſali h m ſiþ ꝫ villdi at h
blecnaði ꝫ drycki þyrſi en h ætlaði o ſiþ at deba
en e oſ. hapði deil þa ſellði h lit þ. ꝫ. ꝫ vdi. eng
mubling at e v o drycknu. hallar en þ. ſin ſialpſ
ſk e tekin h vndan k. ꝫ allir ſa e v v ſtaddr. ꝫ

vð ſim oſ. vidi ap þ e h gði ſua k. holl ſe at gi
ſyſ hapði pyrir gt aprvidi meiri hennar en v
allaligu hapt ſegia. ett þi varðu ſ oſ. him mgio
aðna h þ þa ſe ſiþ hani ſin v v ſkipa ſiþ
vulent. kira. ſt h ſua oſ. h. at ap h þa ſun
ſcull ſe h bar ſt þ at burtz v vallent. kirk þat m
a h ſigr hapt ⁊ enū þyſta bardaga en latu þ
lætu ſiþ þ o avmū. ſiþ o. ok allt ept ſe m ſ. þ
ſe þa e ſa hardr ſpek a[illegible] en vallentin
pladi a ſund theodoſ [illegible] h. h. dim oſ
e baðu ſa a odd ap ept. ꝫ [illegible] ſkat [illegible]
bg ſkir e aglega h. ept þ ko theodoſ. vallent
apr ⁊ a ſit ꝫ tok þa vallent. vart ꝫ þ theodoſ.
ſa þa v dauð en vſtu dottg ſenia m h
dauid. da ſamliga. þi vanti almatig
b. ernu h. oſ. tir þa e e a ambū gimliga
⁊ þiſagnū þa ⁊ ſagaligū þ hyrðū ꝫ ⁊ hiſ [illegible]
v maeli v b. emgla e ad helgu m [illegible]
o aðna hþ þ e latu h vera þahi e [illegible]
dur a lam ꝫ h in v þavitam a at vera. en ⁊ [illegible]
ſtað þaþa h hiſdagligt ſkaprann ⁊ pia [illegible]
ꝫ mgū ſian hopingū þe diapullin letaði þ mer
h at þiſti ſe h þar þ ho a vallo vakligt an þ adū
a ſvomū almatigſ b. ſua ſe ſyn m ⁊ ſim actuadu o
nu þ. ept. Þo ſ e v gar ain hun a. þa e oſ. ſat
⁊ kopa ſinſ ꝫ v a baenū. þa kor at h m diapullin
m hæraysti mit ꝫ hapði ⁊ ein hag h m opt hann mit
allt alblodugr. ꝫ ſkali at oſ. ꝫ mlt v h. h ua nu oſ
hū e nu ſkert ſim dipt haz ok ain eþ ſtað oſ. en aſ
bað h a hin dagir ꝫ ept þ vall h lærisueına ꝫ
bidr þa þ v allt munklip ꝫ lavit ap nockru e h m oſ
bædr ꝫ ſ. þ ſiþ hū þ h hapði la. þa þ at letat
pma halla alla munka. en þa ſaklim ſa þpkt ein
þ e vinn v aka ꝫ ſkog ept allði vidi bræð ꝫ þit
munklipſ. oſ. hvað þat letað h vandliga ſa þ ſiþ
at larða h ꝫ ſundu h ligg ſar mioc ꝫ komu ba
na ſa vallen ſim ⁊ ſtedd ꝫ aku e munklipſ. oſ. bð
e ſund v h ꝫ ſ. hiſſi at hapði la. en h ſ. at a m
aþ ſa e h ſalla ok all. hapði aut ꝫ ⁊ hum him ꝫ vak
horn aþ ⁊ ſina ſtima ho. oſ. gallr hin apr. heilſu ꝫ
lipði h ſo ſkaoſu ſtund það þ. Vpthga b dag
unū a ſik ymſo likū ꝫ pſtaði ſua a ſtundū
hair hki ſtundū odinſ ſtedū þyni. en ſtad ⁊ þar

liki e ævit heidinne m̄ en all þau liki konði of
ꝫ nefndi andspilli þetta all ꝫ vaki, bar m̄ ꝥ kirol
ſlapu demedi diofullin̄ af. v ꝥ at h hafdi ꝥeim̄
g munklifi e vit hafdi mikit e m̄gat m̄ e
hafdi m̄ ꝫ hafdi upp synd þat ꝫ q ꝥa alldri
hialp yndu. af. s. ſa q h lunga ꝥetti ſe allt ey
ꝫ m̄ utmagi G. at hallde ymſkuinid ꝥ m̄ a ſeed
v h ꝫ ſkulldz v glepi ok hvpul e apta v ſed ſiđ
at ep þu ollu m̄ heilig en vſti diofull vi
tid ſkulldz v glæpi ſvnnd eða ſvinþ misgæða
ꝥa md ho e ſluckluſ ſkiut þat G. ymſkuinat
arm̄ [illegible] adr. ept ꝥ hvp diofullin̄, ok ꝥ af.
en ꝥa md hed up mikla hu eſt af. v amoþunum
ꝫ h [illegible] ſkond h lagdi a at ſvuiſt ꝥ ulæidiſ a hn
[illegible] vadi v ep h m̄attu a nockud leid at ſtodud
veſolld diofulliſinſ ep h mætti. ſramhyſing [illegible]
latr h. ꝥ ungr ſu ſkildit v alla egu ſina
ꝫ [illegible] laviſuem af. ꝫ vd a ſkiþi ſtondu
ulg [illegible] kuepeu en heſtu tar. en h dui h lk
dine ꝥ munklifi af. ꝫ G m̄ ho mig [illegible] þa bo e
h am vngr m̄ ſa h anduthald ꝫ q. muker ud ꝫ
ſyndi ſik bullað, auglit m̄. en e h h ꝥ nocka
ſtund vid ꝥat ſ. h einglu G. kod apt at mælti v
g. ꝫ ſyndi h ꝥ m̄ nacktu ſtein vnt ſum tala ꝥa
ſ. h. g. at eingi ꝥa hafa a mılli h. ꝫ G. ꝫ talldiz h
vit am [illegible] ſpa m̄m G. en clav tal alld [illegible] en
anduthald aga ho G. rad ꝫ mſu um af h villdi e
tal at a g hal. m ꝫ g mli h v ſiđ. ſu nott m̄ h.
ſendi m̄ af heime hvitt klædi ꝫ ſti ꝥ ydr vel vilia
at ek e ſa kuepa ꝫ ek e ſkrydda G. klædi ſu
vid [illegible] ſu enni a at vagna ſetu ettkn. en e
ad mſ n. ko ꝥa ſtam ſkrillþa alle klauſt gdm
ꝫ v ſed hof e kleppi ꝥ e en vngr m̄ v, ꝫ v ſa han
at [illegible] m̄ mll ꝫ ſpekuſti ꝥ iſt. en e kvedz, up
ſam ꝥa gech h vt ac kleppanu ꝫ kallaði ſa en ſtr
[illegible] ꝫ ſyndi hm kyrtil ſa e h v ſkrydda m̄. en
ſa vndadiz ꝫ hoñ ſa gleini [illegible] ꝫ hellldu ſa ligſ
v ꝫ lina a klæd vandl. klæd v blaner ꝫ hvit ſpd
lik en e ſkuldu ſa hygingr ꝥ v ꝫ ſkipuda ſik ꝥ v e
nytu e ſkulut at [illegible] v en klædi ꝥa eggan [illegible]
at ꝥ e heim ꝫ bad at G. ſyndi ꝥ ſva ſkynat. ꝥat ſ
ſa a baᴚu ꝥ e nattum v ept. en e dagr kō ꝥa e
ꝥa ꝫ [illegible] anduthald ꝫ villdu leiða h ꝥ af. en h bar

v ꝥ ꝫ q. g bað tal at ſyna g af. en a ꝥa nauðaduz h e
at ꝥ ſka ꝥa hvp at hvitt klædi [illegible] a ſiamn [illegible] ſa
full ꝥadi e at ſyna of ſiamhuſing [illegible] e ꝫ gætti m̄
huſu m̄ikla vald diofullin̄ ſyſtadi af. v d. ꝥa g ꝥ v albe
m̄ en, ꝫ ſlægr ſiyſti hulldi ullikin g m̄ plaud ſa
lugn haſi ꝫ ſyndiz af. bitr ꝫ blidr, allti ſkrydda kirkiu
ꝫ hafdi kronu af gulli ꝫ gimſteina ſetta. en e ſa kirp
[illegible] ꝥ bad lengi g at hugr q. ad at a [illegible] ꝥa mli diof
[illegible] þu af. ſa a þu e [illegible] ept a ok kom e ſia
at ſyſt ꝥ. en e af. ſ. e. ꝥa endemultad diofl. dir ꝥ [illegible]
af. hui [illegible] þu at ta ꝥ e þu g ept a ek. ꝥa ſkuldu af. ap
helgum anda at diofull v en e G. af ſ. ꝥa. dir. ꝫ ſugaz
e kand m̄du m̄ ꝥ ſkidi nema gulli ꝥ m̄ ak ꝫ e bu at ept
ſe kom̄ nett ok ſa h m̄ eſſi e eſſ vitri ꝫ, ſva aſiamu ſkh
v ꝥinda m̄. ꝥa hup aſuuitanda ar auglit h ſa vaſſi en
g ill daum gdi ept, hanu at ꝥa v ꝥa [illegible] at diofull h ꝥ
M [illegible] akamy. ꝥa en v ſkip ſyſtu g [illegible] ſu
a nockui tid ſe vdi [illegible] e [illegible] v hoſ kom̄ m̄
a einhuiu dag ꝫ hnuggu ho ta [illegible] v [illegible] h e d
m̄ v [illegible] ꝫ hafdu ſa gull alla tiuni, hanu v dagin [illegible] ſa
ꝥ v m̄e ꝫ kallo. en e af. villdi ꝥ at ſofa ꝥa ſik
at h v blautlak rekk g. ſa munk hafdu ha [illegible] od
h m̄ halm en h v v at ſkulld a ioraðu [illegible] g at h
[illegible] a en [illegible] vnd ho ꝥa up h vd e halmin allu en
h hvildi ꝥ ſe h v vin ꝫ ſofnu [illegible] ſa h v ſiniodi.
en halmin ſa e h hafd vpat vnd e pelli, gegn go
lepſat raud [illegible] opin e vnd v ꝫ peſtz ſag allar, ꝫ hal
m̄iu ꝫ [illegible] ſia [illegible] at loga. af. vaknadi ꝫ rett
ſag e [illegible] e h ſa allan ſag en h m̄inntz be
n g. ꝫ villdi lata lokid ꝥ [illegible] ꝫ m̄ e. en allan
ſaca h g nnag at ſat h lika ꝥa m̄inntaz h at e v [illegible]
ꝥ [illegible] ploð hallar [illegible] ꝫ ſkrydda h g ꝥa ꝫ ſkilldi ꝫ
hup [illegible], lag e laðin ꝥa ſtaduadiz allan ſag ꝫ
gnadi [illegible] e. en e mik vedi vr v ꝫ ſa [illegible] loga ꝥa
bru ſa ſag dagin lid ꝫ pundu af. hoſ a [illegible] allan
en h ſ. g ſid at ꝥa hafdi h mag vit ep [illegible] ſin
kin ꝫ talde e h gadi a ladin tuit ꝥ raulu ꝫ lat
h ſua hvit [illegible] h veddiz ꝫ villdi vo [illegible] en ſe
g e h vadd e ꝫ gdi eſſ m̄ ꝥ g ꝫ tok e baru a
vuſtr. ꝥa ſagði h g at h baði e hvit ep allan ſiđ
M drem ꝥa en vd. e ſik. ꝫ m̄ætti klædlauſu
[illegible] ſiſti mikla [illegible] bad af. gæfi g nockut klædi
ꝥa hoſti af. ſa draum ſin ꝫ bad h ſelui nockud

bladi annan valada. síðan gecc aptr [illegible] ok keypti sér hel-
lit ok sitr þar. en sama sem hann var aptr á milli [illegible]
þá er aðr kominn [illegible] til [illegible] skyllu. en er diakn dualdi at
gefa einn patriarcha. þá kom hann [illegible] til skriptar [illegible] sitr
[illegible] en diakninn [illegible] at gefa þat blad. þá
[illegible] en hyrda sínum [illegible] at en valadi vissi eigi [illegible]
hann blad ok bad hann [illegible] en diakninn kom [illegible]
[illegible] mál at syngia messu [illegible] bad hann [illegible] en
[illegible] eigi [illegible] en en patriarcha hefir blad.
diakninn skuldi eigi at [illegible] skyllu [illegible] eigi at [illegible]
kyrtil lausa vndir kapuni. ok [illegible] en patriarcha [illegible]
[illegible] en valadi at [illegible] þá reiddiz diakn. ok
tok [illegible] ok [illegible] þat [illegible] eigi bað
en [illegible] ok [illegible] hann eigi nu blad en [illegible] sé eigi en
valadi. þá bad [illegible] hann at [illegible] ok bida sín [illegible]
hann villdi eigi [illegible] sik [illegible] hann [illegible] blad ok [illegible] at leyni
[illegible] er hann hafdi gefit. en gud [illegible] upp
[illegible] þá vildi leyna [illegible] at syngia [illegible] bladi
en [illegible] þá er hann blezadi allt [illegible] þá [illegible] allð
[illegible] hafdi hann ok sé upp [illegible] ok syndiz sem [illegible]
[illegible] upp [illegible] sá [illegible] en [illegible] ok munk [illegible]
[illegible] eigi [illegible] á sjá miraculum

[illegible] hann [illegible] eigi [illegible] hundrum [illegible] syf-
lu ok [illegible] hann tok sár mikla ok sendi [illegible] þat
er hann var [illegible] en hann [illegible] ok dualdi eigi en [illegible]
[illegible] þá [illegible] en siuki [illegible] hann ok tok heilsu
ok [illegible] ok [illegible] hann [illegible] eptir
[illegible] hann vaduarlegu sári. [illegible]
[illegible] ok [illegible] tok hann upp [illegible]
[illegible] ok lagdi [illegible] þá var [illegible] allir [illegible]
[illegible] hann blasin [illegible] þeim var allan [illegible] hann ok [illegible]
[illegible] sár [illegible] hafdi [illegible] þá [illegible]
ok [illegible] ok [illegible] en [illegible] hann [illegible]
[illegible] þá [illegible] bladi [illegible] ok [illegible] en
[illegible] upp [illegible] þá [illegible] allir [illegible]
[illegible] aptr [illegible] ok [illegible] aptr [illegible]
[illegible] en hann [illegible] milli. en [illegible]
[illegible] kaupmenn [illegible] hesta ok [illegible] en [illegible]
[illegible] bladi [illegible] þá [illegible] hestum af [illegible]
[illegible] ok [illegible] ok [illegible] kaupmenn
en þá [illegible] ok [illegible] af hestum [illegible] ok badu [illegible]
[illegible] ok [illegible] en hann hafdi [illegible] ok [illegible] sem [illegible]
[illegible] en þá bádu [illegible] at [illegible] sem hann [illegible]

[illegible] þá [illegible] hann eptir ok [illegible] hann [illegible]
[illegible] vm gotuna þá hofu þeir hann upp [illegible] en
ok [illegible] skyndiliga. en kaupmenn [illegible] eptir
hestum [illegible] ok villdu [illegible] en [illegible]
[illegible] ok [illegible] steini ok [illegible] hugi at [illegible]
[illegible] þá [illegible] þeir hestunum [illegible] en sidan
[illegible] þeir [illegible] ok [illegible] ok [illegible] hans
hestunum ok stodu þeir [illegible] sem likneski [illegible] þá
[illegible] kaupmenn eigi [illegible] þeir [illegible] þeir skilldu þeir at
[illegible] hafa [illegible] þá [illegible] þeir [illegible] ok
[illegible] þat er þeir [illegible] hann þá hafdi [illegible] en eigi [illegible]
at þeir hafdu [illegible] þá [illegible] ollum [illegible]
þá [illegible] at ok [illegible] skyndiliga aptr [illegible] ok [illegible]
[illegible] sín ok [illegible] ok [illegible] ok [illegible]
[illegible] ok badu [illegible] hann [illegible] ok [illegible]
[illegible] ok [illegible] undir [illegible]
þá [illegible] sem [illegible] þá ok [illegible] þá [illegible]
[illegible] eigi þá [illegible] aptr [illegible]
[illegible] en [illegible] ok [illegible] hann
ok [illegible] þá [illegible] leid [illegible] ok lofudu [illegible] miraculum

[illegible] [illegible] var [illegible] bar nackvat [illegible] ok [illegible]
[illegible] heidinna [illegible] eigi [illegible] þar engi [illegible]
kunn [illegible] þat var [illegible]
at [illegible] þá þau hofdu [illegible] þat [illegible]
þá tok [illegible] at bidia [illegible] ok [illegible] hann var af [illegible]
hug [illegible] fyrir [illegible] kunna [illegible]
þá gecc [illegible] nockur ok hafdi [illegible] sín
[illegible] ok [illegible] var at þá [illegible]
[illegible] eigi nu eigi [illegible]
þá [illegible] ok badu [illegible] þá sá [illegible]
[illegible] af [illegible] margum [illegible] ok tok [illegible]
[illegible] ok fell á kne [illegible] barn ok bad [illegible]
en er hann reis upp af bæninni þá sellti hann [illegible]
[illegible] manninum. þá kolludu allir [illegible] ok [illegible]
[illegible] ok [illegible] allir á [illegible] en [illegible]
[illegible] þá [illegible] á [illegible] en [illegible]
þá [illegible] Claudiandi [illegible] staddr einn [illegible]
[illegible] ok [illegible] sár [illegible] bæ. [illegible] hafdi
[illegible] á nackvat [illegible] en er hann var [illegible]
þá [illegible] eigi hafdi [illegible] ok [illegible]
upp [illegible] er hann hafdi [illegible] undir [illegible] ok
[illegible] helgum [illegible] en er [illegible]
[illegible] þá [illegible] hann

þa er h. hafdi hirdt þ helg dom ⁊ v̄a en eín þeg
þaull. þa foꝛ oꝩ. en v̄ d. þ tuis bg en a mar
tin. liꝩ en h. v̄ oa vp diafli. h. lioꝩ þ nauðu ⁊
þrongaði m. d. þ the vedu. en e h. vð v oꝩ. belið
naði þa gaf h. ꝍꝍ mark a mot the ⁊ bad h. ſtād
nett en e h. ma ſtād. þa ſa oꝩ. diapullin ſitia a lið
li the. þa mli oꝩ. Far a burt avine þ ſmala m̄ ⁊
kuel e manndrapſ ſkiakandi. þa flyði diapll. ⁊ bur
en kuǫn ſkildi h. h. gǫrði ⁊ fell v̄ fǫtr. oꝩ.
h. bleſaði h. ⁊ bað aptr þ v̄ h. g. ⁊ v̄a alla aluig
g ſið. En marti oꝩ. v̄ d. veiði m̄m nockurr þ
e hund̄ allti h. a viðu velli ⁊ v̄ hanu̅ atkomt þa
ꝺ þa at h. mdi takin v̄a ⁊ auſtlaði h. dauð. ⁊ ofrelig̅
hueckingu̅ g. oꝩ. ſa aumli adyrinny þt h. v̄ armi
tig ⁊ bauð h. hundum̅ at ſtanda ⁊ lata hān fara
g. hundn naū ſtað þeg ſe. þr vi hundn e jarþaſt
en h. m þ ⁊ þaði hue e h. villdi þ oꝩ. hr v̄ hy̅ſaaglig
audsyn e at at gera oada. oꝩ nockur hwilik
þt þau v̄ lik andlig ſpeki. Sauð nyklipt
ſa h. v̄ d. ⁊ mli. ſia ſauðr fyllan guðſſpialls bad
oað h. hafði tua kyrtla ⁊ gaf an̄ þm e engi hafði
ſaði ida gēt þ þ epṫ. en ſa h. v̄ d. ſuín hirði ⁊ ſkinn
ſtoku ⁊ mli. ſlikr v̄ adā ⁊ ſkinnfatu̅ bar vakinn
paradiſo en v̄ ſkin legg mar en þnd adā e ſuínk
en ſkrudd enu̅ nyia adā þ e ept dat. þ bo oꝩ. en
e naut litu a velli en ſum rotaðu ⁊ ſtaðu̅ en ſtoð
v̄ blogaða vǫllr vp enu̅ fegurſtu̅ guſu. Jartnu
liking tiaſ m ſ. oꝩ. hjuſkap mlt ſia lit ȷar e ſmala
hef vp brō er ſagzſtu ⁊ e pa gſ ept en ſitt lyt e
ſom h. v̄ ſnu mk hardō. en ſa lyt en ſkā ⁊ allu̅
blam ⁊ eru fegrſtu gſō mk meydō dyrð ſa e
ecki nia vp v̄ ⁊ jafn ſua ſe þr vill mog e hiuſt
ap ⁊ ſpyrd v̄ hardō ſua e þr ⁊ hefiſk e hiuſkap ⁊ ag
nu v̄ meydā en ſpak m g þa gm at hiuſkap
ſe e likn en meydō e dyrð en hardō þeg e
piſlar naū vp bat fylgi. Riaði nockur kō tal
v gāz munkr ⁊ klarku ſid ſatt ⁊ h. ⁊ einſetu en g
h. v̄ vigd t nunnu ⁊ a h. hafði ſkili m ſtund ⁊ en
ſetmī v̄ þa v̄ h. þ riſtin ſo pianðm þ at h.
at h. fyſtis þt at kenna h. vi ⁊ einſetum h. h.
⁊ þ ka þu mah at en lett ſa v̄ a. ep h. mdi
þ lengr vilia at ſau vi a ſitt. oꝩ. villdi þ vitr e
vn a ⁊ q. þ eig hatt at einſetum hofði e hiu g

Rn leiðir þr ept ⁊ q. e ſamunſtu ſaa þ þr vidu gad þ
aran. oꝩ. ſ. h. þa a þa lund. hef þu nockur ⁊ ladagu̅
v̄t. en h. ſ. ⁊ lez ept þ h. v̄t e m hafdu bauizt
oꝩ. ſ. þa en. ſagðu m þ þa hef þu nockut ſeð þ ſe
þu hef ſtraddat v̄t ⁊ ladagu̅ e ⁊ fyllagu̅ gu̅ ſkyr v̄ bu
aga m bolu ⁊ e ān heyrði þr ſuar oꝩ. þa ſkapaði
diz h. villu g. ⁊ ept leidu̅ en þa dauð h. þ e h. haf
ði hirt h. m ſkynſalig daer ſogu ſua e h. nv a audnall
ngs ſkiliu en e mi ſkamelu. Mv munu̅ v þ þ ſ
e v komu̅ fyr nockur aðai at. ep helg m q. ſpyrnat
þnd oꝩ. þ var en hun d. at tuær lærifueīn oꝩ. v̄
fauru̅ brir kapa oꝩ. þ e h. v̄ en þ ⁊ vijſſ h. e at ſa vi
þ. þt hurðin v̄ aptr a vinlli ſaa. ſid heyrðu þr þ ⁊ lo
þ mal mog mgrð m. ⁊ vadu vaxdd v̄ ⁊ forvt ſeg
vid at mli mdi gegni. en at aliðnu̅ y. ſtunduu̅ dag
þa geck oꝩ. vt ⁊ ſaa. þa þ Sulpic ſeg ⁊ mor v̄ h.
⁊ ſp. h. rað ſa talnaði e þr hofðu heyrt ⁊ ſkr. oꝩ. J
þ at ſ. ſm. Sulpici bad akafliga at h. ſegdi þ. þ ſt ⁊ at
ſa v̄ engi hlt e h. villdi vita af oꝩ ⁊ lagdi h. ſtund a at
bid h. e h. mdi e viſ v̄da. Jid ſ. oꝩ. þ a þa lund. ſeg m
ek yðr ny ep þ viſ vitd en þa bid ek yðr at e ſ. eigu̅ m
Maria. G. mtð v̄ m. agnes. tecla ⁊ maria. ſid ſ. h. ſm
gla þ yp tru̅ ſaa ⁊ buingi ⁊ q. þ e at eınſ ſm d. bæði at
vita ſm. hellde mlu ept. petrum ⁊ paulu̅ ſa h. oft alli
poſtola g. J bg ſaa e nemaus h. protint en oꝩ. hafði
e vilit þ ſegir en v̄ þa fawuorri mil a at vita hv̄
þ a vert. ſina ſamu d. ena oꝩ. a ſkip at þ ⁊ lærifuei
h. m th en h. ſat ⁊ ſm ſtaþm þ þ at hv̄ a vallo vid
dr g. einſetu at laſa e þ at bidin þ. Jid vitnat tho
G. engill ⁊ ſ. h. vandliga þ þ ollu e bðrn hofðu vit
d a ſegnu ⁊ alle þ ſe þ hafði e t fara geo. Jid ſ. oꝩ.
þ allt læriſueinu̅ g. ⁊ lærðu þ ſid at ⁊ hafði a þ
ſama d. vit bræ þundn ⁊ ſlik hlt all vera ſe oꝩ ſagaı
SA. hlt gatz e tiſaa ⁊ bg ſa e coatendis. [illegible]
at en gamall m faði oꝩ. dott g. xij. vet galla ⁊
hafði h. mallauſ v̄it alla æfi g. ſia m bað oꝩ. hella
eligu at at h. ſkali gera mall meyiunr ⁊ q. þ ta paſtl
gd at h. mætti ſegg af G. ſlikt e h. villdi bed h. en oꝩ
neit þ ap hǫn g þ hellaras ſolku̅ ⁊ q. þ e ſitt v̄a at
ga þ. hallda bpd ſaa e þ v̄ þa v̄ ſtadd. valentinum ⁊
victricy ⁊ valdi þa e helgi v̄d. ſaðr meyiar bað þr at
mar at oꝩ. fardiz vnd ⁊ g ſapri ladu m ha. en e oꝩ
hafdi ſyno hallado þa v̄d h. ⁊ at ſyna miſkunnd. en

duelldi eptir heilagleikinn ok bad alla menn ut ganga þa er
v. ꝰ stadd nærri hofinu ok foda meyiar. Sidan lagdiz
hon ok bæn ept venju sinni ok at lokinni bæninni reis hon upp
ok tok kertit af vidsimarum ok blezadi. ept þat tok hon
fingrum sinum tungu meyiarinnar ok dyfdi a af vidsimar
inu ok er blezat hafdi en helga mær ept heilagleiks
ins [illegible] þat s. h meyna hun fad hun hæri en h s. Jeg
ok sagdi m; skyrri rodu. Þa fell pad meyiar. ok þackadi
ok mælti m; tar ok miklum fagnadi [illegible] at allir heyrdu ok q.
Þa eru fyrstu radd dottur s. heyrt h. alli vadu fegn
ir er v. v. stadd þenna atburd. Dem jarls son er cauicia
n. h. sendi ok vidsimar at vig [illegible] þat þa hefr at h. v m
gum meinum ok sjukleikum þat v; apullu eini ok v hug
n full ad ok blezadi. en v blezat h vid apullu sua þu
h eigi ysa plaut alla vega ok oll klædi sueinsins sem
inn þar v; vidsimaran eina. en er hon hafdi vidsimarit
þa tok jarls son fagnsamliga v ok setti upp m; glo
dul eino ok glod nockut hofut. Lyndu sa bondi ok fron
ta sueini eim ok kipti dukinum þat er yfir v. bidde. þa
h vissi e hu und v ok þat er h kippi dukinum hafdi af
lion ok sua er ok vid simar ok af gh v gr ok kær h ok
golfit er af minna v gr. allir þeir er v. v. stadd vadu vyt
ok ugdu at vidsimar mundi þar fyrir vid ein ampullam bera
ok þat at leita ok fundu heila ampullina sem sa h hafdi
fullt ok dim an vidsimarit v eigi or fyrir þeir v á af
atburd einum sam heldr af heilagleik at blezadi
h mann er þar stuadd. Eigi gat en h. at eigi
tem þat sialfr sik hellda gan mig m rom [illegible] h. Sa
atburdr gerdiz v. a. þa er lærisuein h þar v bæ nock
urn þann. þa kom hlaupandi i mot þeim hundr ein oliniz ogo
mioc. þa mælti eini af þeim lærisueinunum i nafni ok byd ek þer
at þegia. þa þagnadi hundrinn sua sem tunga ui skorin
ór munni ho ok vard tunga fost v gominn

Uicianus h. jarl einn gaurr akaflega ok en mesti
mandrapa m h kom v. a. i tunsi lig m smeyra sinagu
ok lita strllou. þa v i iz m h m mig bandingi ok att. h
v. m agnimm ept at kuchta þa allz hon fyrstu ok ste
fndi sidan e ollu lig lydinu at sin i mairsag þat. v
þa tapadi vid rygta allt lig lydinn ok þa flyndit at s. ok
þa þeg e h spyrr þetta þa þat h se skiott e hogri. ok ber
h þar v mida meiri skad. þat v þa dyr all ok eru bug
d. en m sueppin. ok lagit mar ok boen þat dyr þat h er
Vicianus kuirg. Vicianus sofnadi þa ok v alin v þat

at gud engill kuydi h ok mælti. Þræll guds. haggr vit þat dyr
fenum. en þu seyr jarlin sinn upp ok vid vædda ok hallar
þat sa ok s. at ok v vit þat dyr ok bad at þa skudu tuskduþ
dyr ok latit ok n sin at ganga. þræalarnir gengu v dyra ok lu
ku upp hurdu ok hofu m apr ok s. þetta eki. v vissu
af neit. Vicianus varp þa þeg ok lagdiz e suefn sinn ok soffn
adi þeg. ok iafnskiott sem h v sofnadr þa kom engill
en at h ok knuþ h m mona a spypli en fyrr. ok bad
h skiundd ok m ok ept h villdi e ok hefnd a g. Alei
pr upp þeg ok vid vædda mog ok er þrælarnir v. s. en
a ferdum þa h sialfr at dyr. ok kallar mog ok q. eigu hor
lld þa mega fyrr en h fyndi ok. ok nu lykr h upp
dyr ok finnr ok ok mælti v h. Huí hefr þu s. gort v mig
dor. mín ua muta þat at ek munda e li kæmi at fynir
þik ut ek vi ada e skiolsdz af gudz engli. eigi þarft
tu at mæla vit ek hús þu gnit. allt sa þat þeg
er þu villt vid lata þadan alla se skiott at ek v dir e
þat menn. gud reidi þat ek siukir nu nermist at h bin
v fyrir. Þu hefr ok. a þat en hefr eigi ad mælt v
Jarlinn en aldrei þa sliki allt sa h villdi. A. hefr þu
apr ok bidr s. g. bu. en h lætr skrintu m g allr le
ysa þad m. alla e bandum v en h sialfr for albúit
þeg ok bgri ok giordi þat allr apr m; h lifdi

Munklifi eitt h. at v. v. m ix tiger brær fyrri
bygi en þa atburdr vardu iafnan ok hafud [illegible]
ok bg þa er þat v m fialm m ok þat kom sam fialdi mill
diapul adra m ok bidu [illegible] ok hafdi h yfir v nor
ma ad at munklifi sinu ok ad þa e [illegible] at þura
iafnskiott sem h hefr sin helgi fot ut or klaust
ganum þa kendu þat en diapuladu m ok ok allr ordi
ð ok at skialfa sua sem dauda m aguligr domadr
s. þa diofla sem þa kom mdu e þa m alburg
raka or lik gn þau ok vissi þat allr m [illegible] mdi ko
þa v. ein hunda. þa e ok kom e lik þa v þa i h hadi
Skapelod m ok vopdi [illegible] ok lapsinu upp sua at þat
ok h at langt e iard. en a odr hafdu upp fætr
en mdr horuo. ok hindadi þa mog ok baud ollu
mun at ganga or likino en h v. eini ept hin ein
odu ok lagat e bæn a mdit lik golfi en veisi e
fyrr upp en þa v bud heiler.

A atburdi gerdiz eitt hofut sin þa e ok s. [illegible]
fradi ok tunsi lig þa kom ok [illegible] vaveislig h
fulgat ok v. tg lydinn allr [illegible] v. en at.

þeim e vitu hůo þeir menn fara e log [illegible]
uid at [illegible] þín díopul [illegible] man [illegible]
hůt þeir ů sitr e log en at einn andi [illegible]
einſ aura [illegible] þu ům hapi sem xvj. díopla [illegible]
[illegible] þa rad [illegible] fylgia at [illegible] þín [illegible]
en allt ů [illegible] h hapdi þín sogusogu
[illegible] ůd mín heill en [illegible] Eſi [illegible]
[illegible] laus [illegible] ů gera [illegible]
h en [illegible] díapul [illegible] a hals [illegible] blés [illegible]
[illegible] en [illegible] hygdi at h [illegible]
[illegible] hui ueri [illegible] halsing [illegible]
halda [illegible] a halsi [illegible] ept [illegible]
[illegible] díopull af [illegible] ů mílu [illegible]
[illegible] h ſkolan þat af hus [illegible]
[illegible] Vęr [illegible] ů [illegible] ſtad [illegible]
[illegible]

en hapi [illegible] ok [illegible] ů [illegible]
af [illegible] en h manni [illegible] e lad [illegible] ſtodu [illegible]
[illegible] ů [illegible] e [illegible]
[illegible] hapi at h ů [illegible] at h ů [illegible]
[illegible] at þ manni [illegible] at h [illegible]
þ manna ů [illegible] h ſe [illegible] ſtodu [illegible]
[illegible] þat ſinir [illegible] at [illegible]
[illegible] ů ſem allalıgr [illegible] ok [illegible]
[illegible] ok [illegible] ſe en allalıgr [illegible]
[illegible] allt ok [illegible] allt e [illegible] ok ů [illegible]
[illegible] ů e þ ſynd [illegible]
[illegible] manna þ [illegible] at [illegible] ſe [illegible]
ſu [illegible] ů [illegible] e [illegible] a allu [illegible]
[illegible] all [illegible] h [illegible] ſe [illegible]
[illegible] e af himnum kom. [illegible] e en ſagt [illegible]
at en ſu e [illegible] hapdi [illegible] af [illegible]
[illegible] h [illegible] ů [illegible] e [illegible]
[illegible]

Albanus [illegible] f. sialfr þ. sem abbudum f. Albano
at h. hafdi sed þat e. af. biet e. messu þa ko
blaudi kalk sinn undir messu stolu [illegible] en i messu
m þat e. af. blezadi þrenning ok h. lat e. hal h. þat sy
ndist þa hrein biart skapt en at inni a hendinni þeir
likus bunir v. gulli ok gimsteinum ok v. þa e. h. hrærdi þau
ok blezadi þat þa. sem Albanus hafdi at gimsteinum gra
du sem i ermini ok Jolku slikar hlutir mikit
hann vide adiutorio. capitulum þ. segir at h. hafdi m
[H]ann abburd gort þat e. a tim v. [illegible] ok e. þyr v
o. tiþ þat e. morg ill rad logdu vr þ. h. ok v. upp
tiþm eim i [illegible] sa e. radin hafdi udaulig [illegible]
sin e. pallium h. ok þa kolludu villu m. en kr. hellt
sud hendi upp sem [illegible] at eingi m. þeadi at sala sud
v. dauda pallium. og [illegible] alde vordur i samnegri v. þa
a [illegible] stofnuþ i [illegible] tig ok attu v. þa bædi [illegible] ok met
ok sud tiad gd. [illegible] en somu [illegible] hafdu aggit [illegible]
[illegible] at sendu mm h. e. Spanlande e. þ. at bana þ. m. e.
[illegible] kolludu villu m. ok dædu þa [illegible] mall [illegible]
[illegible] ok blezad bundin m. en e. at vaat [illegible] e. [illegible]
e leigin ok v. o. [illegible] [illegible] vaddu iarl nackuru þa e. þ. [illegible]
nu sadu [illegible] ok [illegible] þa [illegible] at miklu [illegible] [illegible]
ok mengu gedu m. e. helgu at [illegible] þa þa e. sand v.
[illegible] lida gm [illegible] hvar helg [illegible] en e. af. [illegible]
[illegible] þat [illegible] h. atgd [illegible] a þa [illegible] þ. sialf [illegible]
[illegible] atlum þa h. villan [illegible] ok [illegible] [illegible] naug
[illegible] þa e. lengr e. þ. at segia en e. [illegible] [illegible] þa [illegible]
o at af. v. [illegible] van þat vadu þa radd mog ok bædu h.
at h. skadi af. e. latid ne [illegible] [illegible] nema h. heril þ. at h. [illegible]
þat e. þ. v. þ. [illegible] þa vissu þ. a sialf [illegible] at þa v. [illegible]
radd gdu simu. Kom [illegible] se þa bagu ok sendi i mot
[illegible] aim m nackuru þ. e. [illegible] þa e. latid [illegible] ne
at [illegible] [illegible] nema h. heri þ. at hafa [illegible] v. þat [illegible] e. þ.
v. þ. af. [illegible] sem þ. at h. [illegible] [illegible] [illegible] þ. [illegible] ok þat [illegible]
[illegible] þa [illegible] m at [illegible] en e. af. [illegible] [illegible] þat [illegible] h. e. at [illegible]
[illegible] gd [illegible] hallde v. h. [illegible] [illegible] v. naetr ok sang þa
[illegible] en e. h. hafdi [illegible] [illegible] naetr [illegible] þat [illegible]
[illegible] hallar þ. sialf [illegible] [illegible] se [illegible] v. þ. sage. [illegible]
o [illegible] h. at bidia [illegible] sem e. þ. þ. radi v.
[illegible] af. h. [illegible] en af. [illegible] þa hafdu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible] sialf v. þa up þ. [illegible]
þ. e. v. [illegible] [illegible] þ. [illegible] [illegible] [illegible] af. þ. þ. ok bad [illegible] [illegible]
ok o. þ. at [illegible] [illegible] [illegible] v. [illegible] at [illegible] mill [illegible] [illegible]

at [illegible] [illegible] m[illegible] hallde villdi h. [illegible] [illegible]
[illegible] v. [illegible] en [illegible] dualdi v. dag e. [illegible] at verit þ. e.
h. v. bedin. en e. of. gaeta e. i tidd [illegible] m. tiþm þa [illegible]
þa e. [illegible] v. þa radd mog ok [illegible] ok s. v. [illegible]
[illegible] up [illegible]. ok s. [illegible] e. eiga at hlyda [illegible] h. e. e. at
eins verit [illegible] villu m. hallde hafdi. h. [illegible]
[illegible] kolludu þa [illegible] i verit i [illegible] pallium [illegible]
af hafdi h. [illegible] badu þa [illegible] m [illegible] e. [illegible]
[illegible] at h. [illegible] [illegible] [illegible] i gegn [illegible]
kolludu þa h. ok villu m. [illegible] [illegible] [illegible] e. [illegible]
mels sem o. [illegible] tiþm þat villdi h. þat e. [illegible]
sem maelt þ. e. e. [illegible] v. v. af. ok vissi h. at af.
v. þ. helgi i [illegible] ok sialfri ok [illegible] [illegible] radd en
þa bendu e. [illegible] h. af. e. mels v. sik [illegible]
h. [illegible] ok [illegible] v. h. [illegible] ok s. villu m. hallde
[illegible] at logum [illegible] en [illegible] kom m.
ok [illegible] h. [illegible] sauk e. þ. at h. [illegible] tidd [illegible] [illegible]
e. [illegible] [illegible] hafdi at v. [illegible] ok [illegible] kall
þa [illegible] v. af. [illegible] [illegible] e. v. [illegible]
þat [illegible] ok [illegible] þ. [illegible] v. af. en [illegible]
[illegible] m e. i [illegible] at [illegible] þat m se af. [illegible] [illegible] þat
[illegible] af. ok þ. [illegible] e. hallar h. ok [illegible] nu [illegible] at
[illegible] i tidd gd m tiþm ok hafdi þat þa m [illegible] e. h.
hafdi [illegible] at [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible]
[illegible] h. ok e. [illegible] at [illegible] [illegible] [illegible] e. [illegible]
h. verit þ. [illegible] e. h. [illegible] en [illegible] þa [illegible]
[illegible] [illegible] v. [illegible] at [illegible] [illegible] sem e. [illegible] h. [illegible]
helgari [illegible] ok [illegible] at e. [illegible] [illegible] ok þa en [illegible]
[illegible] [illegible] af. i tidd gd m þ. ok villdi hallde le
[illegible] e. o. nackud [illegible] en þa v. [illegible] e. [illegible] v. e.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ok v.
o gladr ok [illegible] v. þa [illegible] ok þ. [illegible] af [illegible]
[illegible] en [illegible] h. en e. þa h. [illegible] i [illegible] þa
[illegible] h. [illegible] ok [illegible] þ. s. [illegible] e. [illegible] h. [illegible]
hafdi v. [illegible] mal. en [illegible] h. hafdi [illegible] [illegible]
þ. [illegible] [illegible] at [illegible] o. [illegible] ok [illegible] v. h. [illegible]
e. e. þa e. þu at gladr en þu [illegible] i þu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne [illegible]
[illegible] o. ok [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] h. [illegible] e. [illegible]
þ. v. af. [illegible] o. at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ok þat [illegible] e. h. [illegible] [illegible] h. v. [illegible]
[illegible] [illegible] þ. [illegible] nackuru [illegible] [illegible] [illegible]

atburð at ol. vid torvellda at vekia diofla þ er mēn
en þat hafdi þa s. h. e m taka at þ b. e þ er h hia
þadi samnaþr þann þ nidudsynnd sala. en þo enda bann
h þ boc m pullu vagri. þo þ v lettu sia at dioful ade
m v leiddr e h h e vid heill ade h kāu j þhm þ þ ol.

A e hinch. ol. hu skem j allzskan kraptr e nuþ
h e þiggd þat v allr hen. þa aþundu þ ade þþ e g
en vedr m o husi þa madr ol. þ kōd þa atburd v
ok at gd en vid lett at svarh bm e vissu m e þade
svemnnis þa e hþri þ vadz at þa egg hu e at kgiu
ol bmt e gaid þgs e ugl þ vppi þad mal v ol g at
alle lyði hafdi. en ol. s. þolnmodliga e bad þat
o bmt e þisse v þ þgat bad e sallt ol. e takv h
v þ badu þam e blessadi blat e mt. Sonr mm
sonr mm en svemnn v e allv viku gamall e sydan
þo ol. m skipt ardu. e etu þadd mm q. h. helld son
kaupm. þa þellu all m e þord ol vadd e badu
o likn. en en h. ol. þ gaf þ gadgint o manga en
taku svemnn e sin e skiudi e kall Bettu e þeck
sid sialfr þann svemn alla daunu e þaddi h vpp j
munklifi o e þa e Betti v vngr at allda þa vigd
ol. h e munks e nacksu sid e þr. e vm ho mest
allra o laxysveina en Betti v ho margdo samr
e geck uppi mag j mot ho m milu skapraunu

Bettu v m skaplekde e oldr e olgam ol. en ep
ol vaddi v v h at h hadi bet gd. þa s Betti illa
e let lit v s þ magu sine v dæde h. en ol. ly
þdi haglyndi j mot e lagdi þ meiri stund at at
suna ho alddrs se h þols. þlaui skaprauni ap
ho. en þorr Betti vi avaxt j skaþi ounga allda þa
hafdi h þo m o leyndar mankosti þa e h sprona
mest e aþt v b. e en sæla ol. h v m skirlifr e h
m. þ all likaligi saurg. svad at h hafdi allda v
at skiþt aldri o. Sa e nu þ s ein hund. e ol.
sat j bæn se h dor vanr stundum þa e h v o
a bænu e. m q e mælir v h. þa ved ho tekr vpp a
gripr þa e ep munkhymu v e ser h þ sin a
gripnum a diofla. þa v kat e glad e mit se ern
mm. heill sua nu Betti. heill gud nu be. en þ mit
þa þor at þa vissu hann sedi þa rosu j liaþ ho. en e
stad v at bida þa ko Betti þ laupan e v þa eid
ade e ad ap aggi dioflanna o at h gata vlahau
sina e mli v ol. mag hofnd. en ol. hafdi avi

tal h ein þrysvar. v unga oklyðni þa er h hafdi
gort. slikum ordum vandar Betti e mli nu osarli
gr v ol. kallar h ecki vera sua gauð m sē adr e a
ein s. sialfr vera milu b. þ er h hafdi vitt alla ærfi
sina j monklifi. en ol. hafdi vart xvii. vetr heidin
e mad h. þ er dylia ein nu er h allz til þ dugu ho hon
skynsamr hiolpning. slikt sua mli Betti e mr en [illegible]
þ e bat e at þeg en þ at sag. Þa geck Be. i litt
v sid e þorar þat h hepne sin. en ol. Betti hafdi
þat mt þa sir. ol. engu kallar h h Bed. þ b. j alla
þa stund. ept þ er Be. v a burg s. ol. þ minn er þ
v v stadd hu dioflar hafdu mit e kenndi þat þa
illsku en er illvilia Betti. Undu sid ho Betti e þa
d v ol. e þall giordi e porta ho e bad sier likn
en ol. þ gaf ho þeg blat. þ v ein hund. þa e
Betti geck vti þa mætti h kaupstadi einu þar
ho e siukum e sea sa at lætr ans sæla ol. B. e mli
v Bettu ok bad h j allan d. ef ek andaz þriðia ein
sæla ol. e var ok er hus h e. B. s. ep þu lætr þ en
avd m þa gacktu þinn nockd lengra e se hu h s
to e gaf j himinn upp sua se vidlaus m at vanda
sinu en þattaki m þa at þria ol. e bad o innst
nar. e hug haull e þegin þ þ þundi. Undu sid þu
dur þa ol. e bo. e mli ol. v h e þ sitt Betti at
þiki ek adr v. B. vid þat v e q. þ e enkum mit
hafþa þat s. ol. þ hefr þu mit e hafdi aligla
hyfiu þu sv. enu þatavkia m e h stan at m en
ods. þ þ nu visst þu sonu at ablasp þ hafa þ
þeg ep B. at þu skt ep v niðr m e lætn ok þ
þ at s. at þu skt miga gagnsamliga h h sola
þinnu ho dauda. þa s. B. m tilæt milu. hafr ok e þ
sitt sagt at su e dra. m e slikt mæl. ept þ lit
ur þa þa raedu. Margr m mla þ v ol. þa e B. v
þ. e gdi ho skaprauni hui h tæki e abata ap ho
en ol. su. þ etta þolai j uda. hui nu ok þa e þola

A. atburde v ein hut sin þ [illegible] Bettu
e kaupm v a sia stadd. þa g at þ milu vid
e v v sialfr bu at slip ridi þar en þa tyn e v
þ radd mag þa tekr e ada egipte m ein hei
dein e mli. B. ol hialpat [illegible] e þeg e h hefdi þ mit
þa stodnadr vidam e lopu B. e en helgi ol. H
tuna h. ein gongugr m e lyster e vid þ mla lagd
o adaune su hyu h m bo sætt en so lage sula. h

Fra Bæn Martini byſ

8

ſandı vtt oſ ⁊ bad h hıalpa ſ. en oſ vılaı ꝥ twollıgt
vꝫ ꝥt h ſkıldı ꝥ ap ſkꝑı ſınū at ſtıv m v vıaꞃ ꝥ bæıga
ſ. Sıdan tok oſ ⁊ pæſtaðı ⁊ v a baenū vılu alla ſam
ꝑaſt ⁊ let e ap at bıdıa adꝛ ſtıv m allꝛ v heıl. apt
ꝥ ꝑ lıkuncıa a puna oſ ⁊ ſ. haal oll thu ſın en ꝥa
oſ at gıoꝛ e. ınkad ſılꝼ. en e oſ v badın at ꝥıgg
ꝥ ꝥa ſ. h. Saadı lıkıan oſſ ⁊ bloðı en v ꝑuꝛꝑū e ꝥ
m at gıū. lıkuncıa leyſtı m ax hapt m ſtu ꝥa alla
ept ꝥ ſe oſ. lagðı ꝥ h h. e. andlat en h. orinni ſpr

En h helagı oſ. byſ vıſſı laungı ꝥ andlat ſıtt ⁊ ſ. ba
ꝛadꝛ deılıa ꝥ at andlatt tıd h nalgaðız. ꝥ bꝛ
ſaman at h heım þar ı ꝥapıſ ꝥe e Addarenſıs h. ⁊ e
ꝥ byſ ſtoll ı ꝥ ꝥapa. oſ. vıllaı ſætta keım m e ꝥ v
amıſſatt vꝛ ⁊ ꝥara ſo ꝥau goð ſın ept lok at h en
at bættı ꝥ helaga ſtan adꝛ h andaðız en e h ꝥ m
lærıſueınū ſınu nama a noch ꝥa ſa h ꝥugla hıa am
ꝥa e ſkıꝑ h. ⁊ veıddu ꝥa ꝥıſka oc atu ept adlı ſınv
oſ. nu ſtad ⁊ lær ı lærıſueına ſına ⁊ mlı blæſaðr
ꝼugl ꝥıv e v ſıa ꝥa lıa dıaꝼla lıkg at. ꝥa ſıtr v vıt
⁊ ꝥa e vættꝛ e ꝥ ꝥa ꝥ tıl ⁊ glaꝥpa ſıdan en ſedıaz allꝺ. ſ
ꝺ bauð h ꝼuglū at ꝥa ꝼlyıı a bꝛtt a ꝼıoll ⁊ ſkoga ⁊
neyꝛ ꝥ vellaız v ꝥa ſe h v vanı ꝥa e h rak dıaꝼla
ꝥ odıū mm. ꝥa ꝼlyctuz ſkarꝼın ſam ſam dun ⁊
ꝼlugu ꝥ vatn ꝥollū ı bꝛtt a ꝼıoll ⁊ haıðꝛ. en oſ ꝥ ſeth
haꝼðı atlat ı ꝥa byſ ſtols ⁊ dualdız ꝥ nockura ꝥıd ⁊
ſettı ꝥa m alla e ꝥ v mıſſattꝛ. ⁊ e h ætlaðı heım at ꝥ
ꝥa kendı h ſer ſott ⁊ gdız h bꝛatt mıog mattꝛ ⁊ heıtt
e ſın lærıſueına ſ ⁊ ſ. ꝥa ſkamt ept mun vera ſıu
ſuıꝛſta ſuıl ſe h haꝼðı ſagt adꝛ ꝥ ſagt. ꝥa vrðu allꝛ
ꝥ v ꝥa ſogu ryggıaꝛ ⁊ gꝛatu akaꝼlıga ⁊ mlo v h ſe en
munı. eꝥ hvı ꝥ lætꝛ ꝥu oſſ heılag ꝼaðꝛ huggunꝥlau
ſa e hıuı ꝥalꝥ ꝥu oſſ a lıꝼı ꝥa e ꝥu ſkılꝛ v. ſkaðꝛ
vgınu gꝥa hraðaına ꝥeg hırdın e ꝥ ꝥın. e hū m ꝥa
ſkyla oſſ v ſau ꝥıtū ⁊ oꝥlıgū aꝥaſū. vıtū v ꝥ allꝛ
at ꝥu gıʀız e G. at ꝥ en e m ꝥıkıa dyıa ꝥın ꝥottu
ꝥıꝥ nachuꝛ lengꝛ ⁊ e mu mıka ꝥın oblun. hellꝛ
mıſkunaðu oſſ heılagꝛ ꝼaðꝛ ⁊ ꝥ e ꝥ oſſ. en e oſ ſa lær
ıſueına ſ gꝥa ꝥa e h vm mıt en v ſıalꝼꝛ ꝼullꝛ m
ſkoꝛꝥ ꝥa ſ h ollū ꝛadı ⁊ ꝥuſ a G. ꝥaſſo. ꝥꝛ h ſ
alꝥꝛ vıſſı e hůtt e h vıllaı lıꝼa e dyıa ꝥꝛ h vıllaı
e ryggıa lærıſueına e hꝛa ſtaðu en h v ſo ꝥuſſ ſe
vonꝛ v at ꝥ ı G. ⁊ ſ. a ꝥa lund. Draꝥtu dꝛo. eꝥ ek
ſıalꝥū e nauðſyn a at ek lıꝥı lengꝛ ꝥa vıl ek eıgı

ſkulaz v ſꝥıoꝛn e ꝥrıdı vıd. vılı ꝥın dꝛo. ꝥuıng ꝥıdı
m a oꝛom bæðı lıkamlıka e ꝥrıdaꝛ ⁊ vıſt heꝼı ek ⁊
lengı lıꝼ ⁊ ꝥalaꝛ m ꝥuꝛ ı ꝥınu naꝼnı ꝥa mıck
ꝥo e ſkılaz v mın allꝛ ⁊ v vıd buın ı at bıtaz vndıꝛ
ꝥınu mkı ⁊ e ſkal ek a hæl ꝥ ꝥaꝛaım ⁊ ꝥatt gomluın
ſa mal ægılıg hvılld apt lange e ꝥrıdı ꝥa ſıgꝛ ꝥo
hugꝛ artolund gott e m ꝥ dꝛo. eꝥ ꝥu vıllꝺ vag
alldꝛınū en vkyn ellm en v tydın e ek vaꝛdıa ⁊
eꝥ ꝥu tekꝛ m ꝥ dꝛo. ꝥa vꝛðunaꝛ ſıalꝼꝛ tıaꝺın vꝺı
allꝛ lıꝼ ept ꝥınu vılıa. ꝥo v ſa a vꝛıðlıgꝛ m
e e v ſıgꝛaꝺ ꝥrıdı ⁊ e ı dauða ꝥ eıgu vaꝛta neygaz
h ⁊ e vıſſı h hvꝛt h vıllꝺı hellꝺ lıꝼa e ꝺıalꝥa mꝺ
hun e deyıa ⁊ ꝥ ı G. en e ſottın tok at vaꝛa en
lıkamın at mæða. ꝥa let h ꝥaꝛgı ꝥınna lına lıkıa
mū ⁊ v a vellꝛ a bænū en vıllꝺı ı ſꝥellu. bꝛꝥꝛ ꝥꝛ
ıſꝥꝛa h ⁊ v ꝛæðu ſ at ſanna v h goꝼuglıg ⁊ haꝛg
lıg ı oſku hvılldı h ⁊ bıꝺ a oꝥ haꝛblaðı. ꝥa bꝛ
ðu lærıſueınaꝛ at ꝥa ſkyıldu nıd at legga halm vnd
h. ꝥa ſ. en h. oſ. eıgı ſomꝛ kꝛıſtnū mnı annan veg at
deyıa en ı moldu e haꝛblaðı. en eꝥ ek geꝥ yðꝛ
annat dæmı ꝥa mıſgıoꝛı ek ſıalꝼꝛ. henꝺꝛ ⁊ augu hoꝥ
h a vellꝛ ı hımna en hugꝛ h hlyꝥ allꝺꝛ eꝥ heg
lıg bæn en e ꝥꝛſꝥ. ꝥꝛ e v v ſtaddꝛ baðu at h ſkyl
ðı ſnu nochut ı ꝛæðınū a ymſar lıðꝛ ⁊ goꝛa ſ
haꝛg. ꝥa ſ. en h. oſ. a ſꝥa lund. latıð vıd bꝛæðꝛ
mın latıð vꝛ lıtıð ꝥ hellꝺꝛ nıð at ſıa hımın en ıoꝛð
at ond mın mag ꝥ vatlıðaſ ı G. ⁊ e h haꝼ
ðı ſtta mlt ꝥa ſa h hvꝛ dıoꝥulſ ſtoð e lagðꝛ a
bꝛtt ⁊ mlı v h. hvı ſtendꝛ ꝥu ſıd at dꝛagaztꝛ bꝛatt
dyꝛ ekkı muntu ꝥınna m m ꝥınna ſka. abꝛaham ꝥa
ſ m v m ꝥ ⁊ e h haꝼðı ſtta mlt ꝥa ſkılaz ſo
en helgaſta ond v lıkamın m ꝥıog andlıtı ꝥꝛ
a dꝛotınſ nætt e en h. oſ. andaðız ꝥꝛ æꝛ mıð nætı
dꝛottınſ dagın ⁊ heyꝛðu mg m ꝼagꝛ ꝛaððꝛ ı hımna
upp ꝥa e G. englaꝛ ꝼæꝛðu ond h ı ælıꝼ ꝼagnaðꝛ
allꝛ ꝥa e hıa andlatınu v ſa mıkla dyꝛð a lıkam h
andlıt h v bıꝛt en haꝛ en lıkamı h hvıtꝛı en ſnıoꝛ
⁊ ꝥotta ꝥeg ta a ꝥ mıla lıkıng a dꝛottınaꝛ vppꝛıſu
⁊ mlı ꝥo engı m ſa naꝼt ſaꝛ at lıkam h ıaꝼnꝛ
ſıd aldꝛ amı ꝥa ſa e nyꝼæddı v at aſıonu ⁊ haꝛ blı
ðı. en ꝥeg kō ꝥa e oſ. v andaðꝛ mıll ꝼıolðı m
at ollū annū næſtū bygðū ⁊ ſtaðū ⁊ v ꝥo m ꝥꝛ
munka ꝼıolðı. ꝥꝛ v e ꝥæꝛꝛı ſam m kꝛan en .ıj. m.

allir þeir m̄ dreyp ꝫ fagꝛ ap auꝺmanſ ꝼ ꝫ all' ple
ꝼ ar ꝑari ſcg an ſiuᷓ m̄ all' ᵹa miag ꝫ harmu
du ꝫ pall at. ꝫ all' mꝫ munka. an ſeo ſa ᵹ
þa v' ſ fagnanda e oſ þa ꝫ [illegible] heilaghga v' at
fagna dauda h ꝫ unilalig at guð dæmda h ſeo vꝛ
ɢagnaðr fagnadaꝛ an haulug af harmnnſ ca
petri
þa er andlat anſ h. oꝛ. g͛dis ſꝛd imi
milli tan m̄ ꝫ ꝑari m̄ [illegible] v' h munku ꝫ v
v h aldri ſ ꝑari m̄ ꝫ ꝑ oſſ callet e h yde e bᷓe
ꝫ nadur ſia huſꝛaghga v' maeli h ꝫ ꝼagna gd
ꝫ helgū konungū ꝫ a ſuagaꝛ af bꝩlig' blezan
nu magu yda ſkili ſhu ſaup vnna an v' nnu h
halg' ad h my aſſ Taurun m̄ ſ. ſk e ſeg oſſ mag
haup vnna ſtam h. þa vit ſ ſ ſialꝼ at h gdi þ
an ꝼaꝛtani ny yda an moſſ ſeo h vaſta h upp
an dauð m̄ an ſ. h. ſ h ꝫ ſuā ſialꝼꝛ at h hep
di ꝼlaun ꝼaꝛtani ga ꝼ bᷓe ad ſem hallde en þæꝛ
domu ma haꝼ ſ. aꝛ at h ꝑyli ſ. m̄ oſſ andadꝛ
e h ꝑyldi e bꝛanda e h ſ yde, bꝛe tekini an
aſſ gagn aꝼ g. ſhu m̄ ſ ad e ualo at e hap
mꝛ bag v' ſa vꝛ ſ ſ at. at ſ ſtoli a hu ad
huila ſe h hap dꝛ vigaꝛ e. an ep e vil ſ ſ.
at h e ſ at huila ſe h v' ꝑyſt munko ſa an
m̄ ſ ſ at h v', malanſ ſg ꝑaa munka an m̄
yda. an e ſ ſitu e ſa luna ſa ho nott ꝫ vꝫ
daꝛmu huaꝛ ꝼagnullk ꝫ aꝛt ſa ar ꝑari ſcg
at e lik. v' magnim epꞇ ꝑ tanſ m̄ naudgū
an G. villdi i vaenna tanſ m̄ bꝛ g. ad mud nat
Gapnadu ꝑarꝫ m̄ all' ſua at engi m̄ vilꝼꝛi
aꝼ ſem anū mla mannꝼalad ſ nauꞇꞇu tanſ
m̄ ꝫ ſ likamn anſ h. oꝛ. ꝫ lato ut v' glugg an
an ſumꝛ ſ v' ꝑ vꝫ ꝫ latu kaſa aſkip ꝫ ꝑ allar
m̄ allū ꝼiꝛgad ſmu ſua ſa v' aꝛa ꝑallu gag
n ꝫ tanſ ſcg. ꝑari m̄ vackmadu v' aꝛaglig
ſed ꝫ ſalmuðu anſ aꝼtꞇ gꞇſbꝛaſ e ſa ſtad
v' dreꞇꞇ h ꝫ ꝑ hꝛi e ſcg ſm. an tanſ m̄ baꝛu
lik anſ h. oꝛ. ſtap ſhu, tanſ m̄ goꝼugþg lik
ꝼylgu ꝫ lagda ſ iꞇꞇ, ꝫ m̄ ꝼagꝛ lopſongū
Regla
Þa er tid v' an h. andaſ. ſ ꝑ ꝑꝛad p̄ ad ſaſꞇo ſtꞇ
malanſ ſcg. an e h ſong meſſu ſem ꝫ
h. e oꝛ. v' andadꝛ ſa ſtod h ꝫ ſuaddiꝛ v' all
ꝫ oꝛ. ſaſꞇ ꝑ h. ꝑauli ſiꝛ. an ſa e at guz
ſpialli ſ kaꝛ ꝫ bꝛ ſtadi blezad diakinn ſem
a guðſpiall ſtadi. leſa þat vꝛ pall aꝛ endum e ſtaꞇꞇ
ſtand an v' iij. tid dagſ. þa ꝫgu m̄ at altꞇa ꝫ ꝑꝛ
klaꝫ h ꝫ mlo. Biadi ſua vꝛ nu at lectio ſe leſin
ſꝛ allir ligan e mode aꝛdni ꝫ hap lengi ba. þa ſ
ambꞇ. heilꝛ e a bꝛe ſꝛ m e mꞇ vaꞇꞇ ſ ſem ſu
eꝼꞇi ſꝛ daꝛni hep ſ laꝛ ſad at ſyna m̄ unꝺꝛ ſ
ꝩ ſꝛ ſ ſia nu ſ vꝛꞇa at bꝛa mm oꝛ. e nu b
dꝫm ap ſa haꝛ lꝫ ꝫ vꞇꞇa al nu ſꝛaꝛſa h. lꝫi ꝫ
v' an capꞇuli epꞇ aſungin ſa e ſ vadtaud m̄ ꝑ
undandu all' ꝫ mkꝛ ſm d. ꝫ ſtand ꝫ ſꝛaꝛꝛ ſua e at g
hapdi a ſm tid and' ſe ambꞇ ſ ſk ſꝛa h. lꝫi h. Sa
athurdi vad en, adꝛ ſtad a ſꝛi ſꝛu nott ſe oꝛ. ꝫad adꝛ
at an h. ſauu e ſa v' bꝛ ꝑꝛ kalm gerꞇi lꝫ, mille
m̄ bꝛau ꝫ epꞇ otto ſongſ tid ſa haꝛdi h ꝼagꝛ engla
ꝛadꝺ, hꝛrnan upp ꝫ kallatꞇ e ſm diakn ſm ꝫ ſꝛad h at
hyggꝫ v' dat ep h haꝛdi engla ſong. an diakninn
en ꝩllaꞇ a ꝩꞇꞇ ꝫ ſtuddꝛ v' ſtap ſꝛo ꝫ hlydi ꝫ m̄a
e haꝛal ſongin. ſa ꝑallu ſ ꝫ ꝑꝛ bad ꝫ bidꝛ G.
at h haꝛdi an e ſa ꝛiſu upp ap bænm̄ ſa ſꝛadi ſꝛ
ap h haꝛdi. Diakninn ſ. ek haꝛꝛi ſong ꝼagn, hꝛm
upp an ek ſki e hꝛu ſ tekku ſꝛ ſ. ek m̄ ſag hꝛn tal
ꝩꝛꞇ ſua mn oꝛ. ſ nu ap ſm hꝛꞇe ꝫ ſꝛau gud h
G. englar ꝼagnandi ꝫ himni. en e dual nockꞇ v' d
a ꝫ ꝫ ſu mꞇe e haꝛꝛi ſongin ſa ko dꞇoꝼꞇm ꝫ m̄
ꝫ gnū englū ꝫ hugdiſ halldꞇ madu ſalum en h ſꝛ
ſo adꞇ ſtnd vꞇa m̄ bꝛa ꝫ ꝑlydꞇ a bꝛꞇ m̄ ſlad enhu
m̄ ep oſſ vꞇda ſyndugū m̄ ſa e dꝛm m̄ ꝼꝛadi at
deila e ſꝛlꞇꝛ kom m̄. an e ſꝛaꝛm haꝼdi ſꝛo mꝛꞇ.
ſa ſendꞇ h diaknann ſm e tanſ ſcg at ſꝛuad hu ꝫ
dꝛmdꞇ ſ haꝼdu gꝛ a ſm dagū an ſa e ſende v' ko ꝫ
ꝛꞇ ꝫ ſ at a ſꝛa ann ſalmu tid haꝼdꞇ oꝛ. and' ſe Se
vm haꝼdꞇ haꝛꞇ engla ſongin ſꝛ ſꝛ ꝑꝛ ꝑꝛ ꝑꝛ
Peꞇꞇ e ſulꝑꞇi h. at nafni lꞇꞇꞇ an anſ h. oꝛ.
ꝫ an maſꞇꞇ aſtm e ſꝛa ſꝛgu hꝛꝼ ꝑꝛꝼ vꞇ. ſagdꞇ
oꝛ. haꝼa e vꞇꞇ ſua ſa h ſagdi a vꞇꞇ ſ e h ſendi
nuerlaꝛa diakn an ꝫ mael a ꝛꞇꞇa epꞇ adru ſe
nding. Sꝛa e v' ſꝛadum bꝛa ſa ſꞇ ek an eꝼꞇ, ſꝛ
ꝫ v' ſa, hug m̄ dꝛyggꝛ ſe oꝼꞇ vꞇe dꝛ von a ꝛadꝛ
lꝛa ꝫ ledandꞇ nylꝛgꝛd lꞇꞇꞇ ap dꝛdꞇ d. ogn ꝫ ꝛꞇꞇꞇ
alꝛꝛ huꞇꞇꞇ. an ſꞇꞇ agledꞇ oll ſꝛm gꞇ meſſ ap ande
ꝛꞇꞇgu ſynda m̄ an epꞇ ſꝛa maꝛdꞇꞇ hꞇꞇꞇſ
ꝫgdꞇꞇꞇ ek, vꞇꞇꞇ m̄ ꝫ ſꝛꝼnadꞇ ek ſe oꝼꞇ
e vꞇꞇ at ſueꝼn kꞇꞇ epꞇ agledꞇ. an e ek v' ſoꝼnadꞇ

sua at ek [illegible] m(eð) þ(ví) valda er sé [illegible] suafn [illegible]
eptir [illegible] en [illegible] þat [illegible] ek sia helg [illegible]. biskup
[illegible] honum [illegible] andlat h(ans) u(ar) sem allra en [illegible]
h(ann) sé [illegible] ok synder m(eð) h(onum) sua sem ek [illegible]
þ(at) at fagna en ek [illegible] h(ans) en [illegible] gegn
[illegible] h(ann) [illegible] ok hafđi bak, sidan þat er ek hafđa
uit eptir lifi h(ans). ek hugđumz falla ok fara [illegible] ok [illegible]
h(ans) blezun [illegible] ek at h(ann) lagđi hond upp hofuđ m(it) [illegible]
millum blezun [illegible] ok uillar ek [illegible]
at h(ann) sia [illegible] synder m(eð) h(ans) [illegible], [illegible] upp [illegible]
[illegible] mina [illegible]. en [illegible] sia ek [illegible]
[illegible] sem h(ann) [illegible] andađiz [illegible]
[illegible] eptir sé [illegible]. en [illegible] ek uillda [illegible]
eptir [illegible] þa [illegible] ek ok tok ek at fagna [illegible]
er ek hafđa [illegible]. þa [illegible] sem [illegible] ok [illegible] agla
at en ek [illegible] hu [illegible] at agleđi en h(ann) [illegible]
[illegible] ok sogđu [illegible] andađr. en ek [illegible]
[illegible] er ek hafđa [illegible] ok nu [illegible]
[illegible] er ek [illegible] ok [illegible] ek [illegible] af hinum [illegible]
[illegible] en ek [illegible] [illegible] hlut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] er [illegible] [illegible] ek [illegible]
[illegible] at fagna en at [illegible] er nu [illegible]
[illegible] [illegible] sem [illegible]
en ek [illegible] er [illegible] ok [illegible] ek [illegible]
[illegible] [illegible] en [illegible] ek [illegible] hans [illegible]
un fagna [illegible] ek hallda af [illegible]
[illegible] er nu [illegible], [illegible]
[illegible] ek, [illegible] heilag at [illegible]
[illegible] heilag [illegible] at [illegible] ek [illegible] ok [illegible]
[illegible] af ollum syndum [illegible]
[illegible] ok [illegible] þing [illegible] h(ann) [illegible] ok
uilldi [illegible] þing [illegible] ok [illegible]
[illegible] uera þa er þing. ok [illegible] nu [illegible]
[illegible] þa [illegible] er h(ann) [illegible] hallda [illegible]
[illegible] h(ann) [illegible] ek [illegible] h(ann) [illegible] en [illegible]
[illegible] en nu m(eð) [illegible] hafa [illegible]
ok [illegible] ek [illegible] er ek [illegible] ok [illegible]
h(ann) [illegible] en [illegible] ek [illegible]
[illegible] er ek uillda at [illegible] hugađa [illegible]
eigi er [illegible] m(eð) [illegible] [illegible]
[illegible] at [illegible] [illegible] marka [illegible]
m(eð) hofđu [illegible]. [illegible] er m(eð) [illegible] hofđu [illegible]. En h(ann) [illegible]

biskup fullr af ollum dygđum ok heilagleik andađiz a
dagum [illegible]. sem [illegible] ok [illegible]
at [illegible]. en [illegible] u(ar) [illegible]
sá er fyrstr u(ar) m(eð) þ(ví) nafni. [illegible] hafđi einn uetr eins
munađa [illegible] er h(ann) andađiz. en h(ann) hafđi biskup uerit uj
uetr ok xxx. þa u(ar) liđit fra hingat burđ drottins uors [illegible]
cccc. [illegible] spectrum historiale [illegible]

Hann [illegible] andlati [illegible]
biskup. tok sa m(aðr) biskups tign, er [illegible] er [illegible]
h. en er h(ann) hafđi biskup [illegible] þa uilldi h(ann), [illegible]
[illegible] uegsemđ en h(ann). [illegible] biskup ok let [illegible] þa
er [illegible] hafđi [illegible] h(ann) [illegible] en [illegible] mikil [illegible]
ok [illegible] en þa er [illegible] ok biskup uilldi [illegible] ok
[illegible] upp helgan dom [illegible] sem h(ann) [illegible]. þa [illegible]
h(ann) [illegible] ollum [illegible] biskup ok [illegible]
ok morgum munkum ok klerkum m(eð) [illegible] hafđi [illegible]
er [illegible]. þa [illegible] er [illegible]
helgan dom upp at [illegible] ok [illegible]
ok [illegible] en er þa uilldu [illegible] upp [illegible]
þa [illegible] ueg [illegible]. þa urđu þa aglađir ok uissu
eigi hu(at) þeir skilldu [illegible]. þa tok [illegible]
[illegible] er at eptir [illegible] daga er [illegible]
m(eð) h(onum) a þeim dagi [illegible] upp [illegible] sem h(ann) u(ar) biskup uig
[illegible]. þa [illegible] biskup at m(eð) [illegible]
ok [illegible] ok [illegible]
[illegible] en [illegible] þa [illegible] ok uilldu upp
[illegible] steinþro en [illegible]. þa urđu all(ir) [illegible]
ok uissu eigi hu(at) þeir skilldu [illegible]
[illegible] steinþro [illegible]. en [illegible] synđiz [illegible]
[illegible] þeira [illegible]
[illegible] mjog ok hugđu [illegible]
[illegible]. Sa m(aðr) tok [illegible]
[illegible]. Sa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
sem þeir uilldu. eptir þat baru þeir helgan dom [illegible]
[illegible] ok [illegible] ok [illegible] mikla
[illegible] ok [illegible] helgan dom [illegible]
[illegible] ok [illegible] h(ann) [illegible]. [illegible]
messu upp ok sungu [illegible] ok [illegible] messum
[illegible] ok [illegible] ok m(eð) [illegible] biskup
hafđi [illegible]. þa bađ h(ann) [illegible]

er ſtein hafði ſynt ſua ſem ſa er ſa er helgan dom upp
er fannz. h. hugði ymiſ uid ſik gera m a hui ſa en ſa
[illegible] m mari uar. ſumir aetludu g. engil en ſumir
ſialfan [illegible] bp. ſa uard ſidaz at ſtein [illegible] e en haf. hun
[illegible] allzkonar [illegible] þa ſian blindr en heyrn dauf
en diofull [illegible] [illegible] m en lik ſtein [illegible]. hefir
almattigr g. uegſamat en h. [illegible] bp. um ſinni uelgerdir
[illegible] o aſtrum [illegible] lifanda m. ſkilu uilldi z
[illegible] gud ſe nu hofuz e hanz z ſua þu hauedi
ſamnat at h. haf iij. m af dauda reiſt z ſua einnig
[illegible] kona ok uilldi diofulſinſ at ſa ann angu uan
o g. [illegible] ſua u uſkurd z ſua [illegible] at ualari at ſu
m haufdu þ [illegible] ſialfir z e þ ſua ſolk [illegible] ſung ok h enn
helgum lofſangum at h. haf iij. ſinum ſundur hal
uitti. en ok ſialfu lifanu uid h [illegible] uarn z ſkiri z [illegible]
[illegible] alla ſanarlig at [illegible] ſua þiuſ uel daudi [illegible]
af ſa kalladr af allr criſtin gemſ ſiadarti. [illegible]
[illegible] g. ſtein kona m. ſa ſtein e gamlr h. [illegible]
lagr af adr ſtamn ok [illegible] ſkirleik. [illegible] g. z h. [illegible]
ollum konum m. e ſa mikill uerniſ burdr heilag
leikſ o daud ans h. at at hin u þiuſ uigd [illegible]
allra ſaina pina m z let ſa ſagu e ho u [illegible]
ok [illegible] z z [illegible] epti z allu lifinu. en h.
bindict. [illegible]. Su daud e ho z uoit af heilag
criſtin at ho ann e octauaſ ſett z ſung af oll
u [illegible] m z þau lauþ gagn [illegible] ſialf
a h. [illegible] e bok ſu uar e penitencialis. h. e
h. uill e gera a uelgerdum [illegible] [illegible] af [illegible]
m. ſin [illegible] [illegible] innocencius [illegible] ſu e an m. u
m [illegible] u en h. [illegible]. epti o minni [illegible]
q. [illegible] en ſa e [illegible] g. dom at u
[illegible] allra [illegible] [illegible] m mega e [illegible] u [illegible]
[illegible] anſ [illegible] [illegible] bar. Nu hofum u [illegible]
[illegible] haf af [illegible] go anſ ſ. [illegible] z [illegible]
nu e [illegible] at [illegible] ſ. [illegible] ſa dauda e almat. g.
[illegible] en ſa ſkin u m ainku ſalk [illegible]
[illegible] adi z [illegible] ſa at h. arm aſſ [illegible] o [illegible]
[illegible] z m [illegible] u almatt g. allra [illegible] hla e u [illegible]
[illegible] af ho at ſigg [illegible] heiſ. en at [illegible] ſa
heiſ [illegible] [illegible] h andum uar [illegible] hulla e dag
dag en at [illegible] [illegible] dom [illegible] h and uor
m ſialf [illegible] z allu h. [illegible] z [illegible] pagnadi e [illegible]
ſalu e alla u andlit.

Hins h. Nicolai Saga

Nicholas u eins gafgaztr ky
nſ ok bg [illegible] e [illegible] h. ſu e ok ſem [illegible]
[illegible] z [illegible] en nu e mog ſua [illegible]
en ſa [illegible] þ [illegible] e uallr ſa e ſkin
ſa [illegible] [illegible] z lagg af ſtein [illegible] ſuſtr ueyle u
daga en alla u [illegible] ſe ok [illegible]. en [illegible] allz þ e ſa
at m [illegible] [illegible] af h. uar [illegible] ſina ok allam e [illegible]
[illegible] en h. [illegible] ſa e af allanum. en ok [illegible] ſa [illegible]
u en [illegible] at m [illegible] o [illegible]. Nicholas gafgaztr ky
m en alla gafgaztr at godum ſidum [illegible] ſa [illegible]
[illegible] tign en ſaliga. [illegible] h. z m. ſua [illegible] minni
en þ g. ſalk uilldu ſkiu ang tign h ſaliga helldr bund
[illegible] þau ok [illegible] [illegible] [illegible] u ung e þau [illegible] ſina ſon en
[illegible] hellldu þau ſik þ all lifinſ [illegible] z baduz ſa g. at ſa
en ſladi epti þau lifa e [illegible] e at ainſ at [illegible] hallda
z ok godum ſidum. en g. heyrdi bon ſina z let o [illegible] at ſa
nu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ſueinni. Sa ſag e h.
u [illegible] ſtod h. en ok [illegible] [illegible]. [illegible] ſtund [illegible]
e [illegible] u [illegible]. en [illegible] ſa [illegible] [illegible] ſu e þa [illegible]
uallau. [illegible] at h. [illegible] ſin a dagi [illegible] mod ſin [illegible]
kud. [illegible] z [illegible] d. [illegible] ſtein þ [illegible] z [illegible] ſagt [illegible]
ſem e Nicholaſ ſy. h. u [illegible] [illegible] anſ unga ſueinſ. en e
h. þ [illegible] [illegible] h. g. z m. Drygd [illegible] g. e [illegible] at
ok helgum m [illegible] z [illegible] u alla [illegible] nu e g. m [illegible]
en ſueinn u [illegible] gaf [illegible] [illegible] ſinſ z kalladi Nich.
en ſtundum þ h. en z [illegible] ok [illegible] [illegible] e h. heyrdi ſagt
þ helg [illegible]. en e h. gack o [illegible] u d. [illegible] h.
[illegible] [illegible] z bad [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] h. [illegible] [illegible]
[illegible] z ſtod h. upp [illegible] [illegible] ſina z [illegible] h. [illegible] z [illegible]
[illegible] [illegible] z m. [illegible]. en þau ſ. [illegible] [illegible] ſtein [illegible] en h. [illegible]
[illegible] g. e h. [illegible] [illegible]. en ſueinn [illegible] e [illegible] [illegible] o
z m. Heilagr [illegible] [illegible] þ [illegible] ſinum at [illegible] ok [illegible]
m [illegible] himneſku bleſan af ſem [illegible] ſua helldr [illegible] ham
e [illegible] z m. [illegible]. g. almattigr z [illegible] [illegible] ſu
ſueinn. [illegible] gofugr lif z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ok tolu heilag m [illegible]. Nu [illegible] heil
agr u [illegible] [illegible] at [illegible] e [illegible] u [illegible] bp. z [illegible] ſem
uar u en unga ſueinn [illegible]. z ſ. bp [illegible] [illegible] þ ho [illegible]
ſa [illegible] ſa [illegible] engill g. at [illegible] z m [illegible] h. [illegible]
gadu m. ſa leiddi engill bp. ok [illegible] [illegible] a [illegible] o ſum
dr ho [illegible] ſtad z [illegible] [illegible]. ſa u [illegible] [illegible] z [illegible]
[illegible] z [illegible] [illegible] z [illegible] z o mil [illegible] z [illegible] at
e med þ ſeg. ſa ſa h. z holl ama [illegible] z ſe [illegible] gulli.

[illegible] [illegible] [illegible] Hiſtoriu [illegible]

fagn ⁊ giſtīnū. Dyrligr engill g. mli v̇ ꝥ. þa
hafa m̄ ſét. gafꝛa enū dyrligaſta vin g. h. eſ ꝥa
e andaðe v̇ faðᷣ ⁊ m̄ ꝥ. ꝥa minntiz h. a ꝥ e mlt
e i guðſſpialli at engi maðr er læriſueın v̇ða ok
h. ꝥ len allt ꝥ e h. a. en e h. tekr ꝥ ꝥ at gefa
alla eigu ſina. ſua iugdi h. at m̄ tap mdi ꝥ h. oſp
ar ꝥ e h. villdi, ⁊ goðſ gia elſ ꝥ bauð h. at g. ſkiliꝺi
ſkiott ꝥ ihuge at h. ſkyldi ꝥ ꝥ auk g. at h. lika
di ꝥm g. en [illegible]. en ſua v̇ valat at einū bg ꝥ ꝥ
e auðigr h. v̇r en h. v̇a g. valaðr at h. h. g. e [illegible]
ſua villdi h. ſel dættr g. m. t ſturlꝭ. en ꝥ ꝥ [illegible]
v̇ bgit ⁊ v̇d m̄ pſlıratt g. ꝥ. en e ꝥ. ꝥ feri ſua h.
mdi h. veſold ſina ⁊ ſkommz h. e megu ſin bot v̇d
ꝥ duru ſinū at vaita, at kyngoꝩg mayꝛ v̇i t ſtu
iꝩpꝑ ſellda. en h. villdi eing̃ ann h. vott an ꝥ at
v̇ku ſinu. Sua leitaði h. ꝥ ep h. matti g. gefꝛ at
ſa viſſi e t ſe geꝩ v̇i. ꝥa ꝥ bp nockꝛa nott e kynſ
valaða m̄ ⁊ batt gull i duk ⁊ kaſtaði ꝥ i m̄ iol
v̇ e v̇ a kinu ⁊ v̇d engi v̇ v̇ ꝥ e h. kō ꝥg nev
ſu e h. ꝩor ſtað. en e en valaði m̄ veiſ vppi ar m̄
m̄ ⁊ ꝩan gullit ſua ꝩellði h. tar ⁊ g. t ſpack ⁊
g. ꝥ ſıð ept hv̇r ſa m̄ v̇i e ſua mila hiuſun h. hove
itt ⁊ miki h. e ꝥ viſ v̇ða. en ꝥ. ſill ir. kō i kyn
enſ valaða m̄ ledu ſıð ⁊ g. ſkatt v̇lꝺ ſe ꝩyr. ⁊
e dagr kō reiſ bandi vpp ⁊ ꝩan gull iafn mit ⁊
ꝥ ⁊ v̇d fegin ⁊ ꝥ ꝥ kꝥ bidr ⁊ mli a ſua lund. Drott
g. e allu [illegible] ⁊ ecki leyniſt [illegible] ꝩellr [illegible] ꝥa
nū vilit. bið [illegible] e allu [illegible] vers at ſa ſyni m̄
ſyndugū. hvr ſa e e ſua mild [illegible] m̄ a [illegible]
gðu m̄ kvikꝛ ſkil [illegible] e [illegible] at ꝥa heꝩ i villu
m̄ at ok dyrka [illegible] e lıꝩ e v̇ all. alla.
Slikū orðū bað h. ⁊ eggiar [illegible] ꝥ ar v̇llꝺ all maꝛ
gegn vnt g. ſyndi ſyndꝛ hō [illegible] ſın. Þa e ꝩar dagar li
ðu ꝥa kō [illegible] iaꝩn [illegible] ⁊ villdi [illegible] tolꝩ ꝩylla
goðgiꝛng g. ⁊ kaſtaði ſua i glugginn ꝩullði gull. En
bondi vaknar v̇ [illegible] ⁊ ſprettr vpp ſkiott ⁊ rann eptir hō
⁊ kallaði. Nē þu ſtaðar ⁊ ꝩly e m̄ ꝥ lꝩgu v̇ ok ꝩar
ꝩina ꝥ en [illegible] h. ꝥ mlt. ꝥa [illegible] h. vnt h. kō [illegible]
h. kenndi nichol. ⁊ ꝩell [illegible] ⁊ villdi kyſſa ꝩæt
h. en ꝥ. bannaði hō ⁊ bað ꝥ [illegible] at h. ſkꝺi engum
ſegia [illegible] [illegible] hepdi g. mz ꝥ. lipdi. Nicholas vigðr
[illegible] at [illegible] ſin [illegible] ſua andaðiz bp. ꝩ ꝥ byſk
[illegible] ſa e [illegible] h. hꝛaðaða [illegible] bp ꝩolꝺ

[illegible] h. hafaði v̇rit ſıðſamr ⁊ [illegible] kenn m̄ at valdꝭ
ſtaða enſ andaða. en ſua kenn m̄ ꝩundi v̇ enn helgꝛ
bp ſa e all vaðu a ꝥ ſtaꝩ at h. ſkꝺi ꝥ v̇ða ꝩin ſua
du e bp t. en h. ꝩylgði ꝥſt dœmū at ollu ⁊ bað ſua
alla ꝩaſta ⁊ v̇a a bænū vnt almætg g. ſyndi. ſın ꝩyr
ſamt ꝥraði ſtaðaſ ſina. ſa e ꝩraðū ſyndi mıtꝛ v̇ða at
ꝩyllꝺ ꝥſt tolu en e kenn m̄ v̇ abæn ſua heyrði helgr
bp orð vp ꝥıne mælandi at ſa vigði ſın e g. e pſt dom
e kk ſua nott ⁊ v̇ ſagt at ꝥ. mdi h. ꝥa ſ. bp kennīm vı
en ſkꝺi ⁊ mli. e ſkꝺt hallda [illegible] ꝩıꝛꝛ bæn [illegible] en ek m̄ ve
v̇a ⁊ t ek at v̇ mıū na ꝥ heım g. ⁊ v̇ vaꝺıa bp kk
dyꝛ m̄ helldr ſlægð. en ꝥ. kō ꝩyꝛ en all aðꝛ v̇ kk ſe
h. v̇ı ap g. ſendꝛ. en e h. kō at kk dyꝛ ſua ſ. bp h. at
nafni. en h. neigði hoꝩ ſıtt ⁊ ſuarar bp. ꝥ. h. ek q. h.
Sıll ꝥ ꝥ helgr klerkr ſua tok bp ı hꝺ hō ⁊ mli. Son ꝥu
m̄ m̄ ſkꝺt mal a ok v̇ ꝥ. en e bp kō m̄ ı kk. ſua kalla
h. hatt. ⁊ ſua e ꝥ ſaꝩ ꝥ bıd e ſkꝺr. mli at hō mdı gera ſa
e h. bað ı g. nafnı ep h. rægðı ꝥ. ⁊ ſua hoꝩu v̇ gaꝛt
ꝥ e v̇ baðū ⁊ e bp ſa e v̇ leıtaðū en all v̇ðu fegn
e ꝥ trv ꝥ. ⁊ hallda all hann e hımıſ ⁊ lopuðu mıll
dı g. ſua v̇ ꝥ. vıgðr e bp hag en ſamıa. En e h.
tok bp vallð ſua hellt h. tıllæte ſe ꝩyꝛ h. h. ept
v̇ h. abænū ⁊ m̄ aðı bldū ſın ı vakū ⁊ ꝩaſtu hın v̇
geꝩ ꝥſın ⁊ blıða ı mık. Aurıkaðı h. oꝩuoꝩluſ m̄ en h.
v̇ ek a oꝩ ſtoꝩu m̄ ⁊ aꝩ. en h. huggaðı hūn e veg
gꝩ kō e h. ꝩund hūn ꝺ. ꝺgu ſagꝛ ꝥ gærdı h. ⁊ aꝩða
h. lop gꝛꝩ ꝥ m̄ ⁊ agıꝩꝺ. e mıt oðū ſkıpıt eyrr h. ⁊
v̇dleıkꝛ en ſa e v̇rı vıll ꝥꝛlıkꝛ ꝥ v̇ lagðı h. ꝥa e ept
ꝥ ⁊ leggı mıd a ꝩund. ꝥ. ſkꝩn ı alla kꝩpꝛū ⁊ aꝩ
aðı h. ekkı ꝩ hallda allꝛ gudı. en h. v̇ ꝩ meıga ı ꝩa
kıū at ſa ꝩundu hıalꝩ ⁊ þıaſıo e a h. hetu ꝩoꝛth
ꝩaꝛa v̇ı. Oꝛan ꝥ eꝛ ſkıp v̇ a. ⁊ g. ı veꝺ at ſua eꝩ
ſt ⁊ holl ſkꝺ ⁊ mlu. ꝥ. g. ſıll ep ꝥ e ſat e v̇ haꝩ
ſ. ꝥ ſı latt aſſ nv ſkꝺ vaꝛnꝛ ı ſın haꝩꝺıa laꝩſ oſſ ꝥ
g. m̄ ſe at v̇ meg m̄ ꝩꝛıcℏd g. ⁊ ꝥ. en e ſua hoꝩꝺa
ſpꝛa mlt ſua g. vndꝛlıgu ht ſua v̇ıꝛꝺaꝛ ꝥ m̄ ı tıꝺı
v̇ ꝥa. h. e akıu hū kolꝺ ſkꝺ m̄ ⁊ tolꝺ h. ⁊ baꝛꝛ ſkıp
reıðaſ ſaꝺ ⁊ raꝩꝺ e ſlꝛeınꝛ hꝛaꝩn ⁊ ꝩoll ſua eg ſkıam
⁊ hꝛaꝩ gıalꝩꝛo ullꝛ. en ꝩꝛamıng g. ſtaꝺ e ſa ꝩaꝩa e ſa v̇
lıꝩꝺ ⁊ ꝺgu ſkꝛꝺ aꝩ ſkıꝛı ⁊ ſ. hv ꝥ. v̇ı. en ꝥ v̇ ꝩıꝺ e h.
ı kk ⁊ ꝺgu ſkꝺꝛ e h. ⁊ kꝺꝛ kꝛ h. h. ꝥ e ſkıꝩı vıꝛꝺ ⁊ ꝩeꝛꝺa
e ꝩaꝛu hō e ſ. hꝺe ſa v̇ leıꝛꝛ ꝥ daꝺa. ꝥ. mli. e ſkꝛaꝩꝺ
ı lanꝺ. g. lꝛꝺ lıg ıꝺe ꝥ ꝩaꝺ. ſkılꝺ ſkꝺ ꝥa hꝩſ ꝩıꝛꝛ

mo þ b. hın [illegible] v aull hlund. [illegible] þ synd' vaꝛ en af
v ſmudre e [illegible] af allu hıꝛd þa vaꝛt h oſſ mıkıt [illegible] z leyſt
oſſ ar þıſlu af [illegible] a e [illegible] bæde v [illegible] gu. hallda [illegible]
[illegible] engı godgıng e b. þeg' en aulıu gd
af ꝫ at [illegible] g. en e z. talldı þ ſınn ſın audu [illegible]
[illegible] z vnd af mıkılſ [illegible] h Fra z. [illegible] dı [illegible] h. þad'
nocku̇n vıd q. m ar bg [illegible] e h. z. z mıſſa v h. [illegible]
at [illegible] vaꝛt oſſ [illegible] gatchu [illegible] aſſ e nau
[illegible] hogg e aut mıt e [illegible] en [illegible] e
[illegible] audı [illegible] z latt oſſ e hogg [illegible] en v tu at [illegible]
vaꝛ [illegible] þınd' af þu haꝛ e. z. ſ. [illegible] v z [illegible]
vılı at. en e [illegible] z [illegible] e hogg [illegible] ge
[illegible] z. [illegible] z [illegible] m [illegible] z [illegible]
[illegible] z bad [illegible] hogg. en e [illegible] hoggarſ [illegible]
[illegible] mdu g' mega m mem z [illegible] h pallſ [illegible]
en h. z. [illegible] v [illegible] z [illegible] m [illegible] þyldı þıdnı
[illegible] z mlı. [illegible] gleıdda [illegible] z [illegible]
[illegible] z. [illegible] z ma [illegible] ſınd
[illegible] ſunda [illegible] z gdu ſe z. [illegible] m ar [illegible]
[illegible] e [illegible] z. z mlo v h. lange [illegible] v z [illegible] en
en ad do [illegible] e v [illegible] z [illegible] ſıd' alſın audı [illegible]
[illegible] m e at [illegible] ar ſın [illegible] en [illegible] v at [illegible]
[illegible] ſkad [illegible] oſſ en v megu e [illegible] en v [illegible]
[illegible] þad' at þu meg þ gera at b. at v magı [illegible]
vatn [illegible] þa mlı z. [illegible] v bde z [illegible] ſıdan
b. en e [illegible] þa pall z. a [illegible] z [illegible] ſıd' [illegible]
[illegible] z [illegible] z. z [illegible] dıupt z [illegible]
upp þeg' [illegible] vatn z [illegible] ollſ b. at h gaꝼ [illegible]
[illegible] ſınu [illegible] vatn. en e [illegible] z [illegible] ollu [illegible]
þ [illegible] dıupul [illegible] z [illegible] þa pall z. a [illegible]
[illegible] en e all' [illegible] h z ſ. [illegible] ſıt ſu all' [illegible]
z dıopul [illegible] up ar [illegible] z [illegible] h z mlı. [illegible]
allu ma [illegible] e [illegible] v [illegible] h. z. [illegible] m q ar [illegible]
þ e [illegible] h. v z. z [illegible] ad m z mlo. [illegible] þu
z gdı ſıt en [illegible] e þad v [illegible] h þad'. z. ſ. ſın. leyſı
[illegible] b. [illegible] m [illegible] ſ. e [illegible] v [illegible]
m plyg z [illegible] e. z. ſ. engı [illegible] augl [illegible] b.
[illegible] z. e [illegible] z vıgdı vıdſınar z ſendı en. ad m
z v [illegible] h hall [illegible] z [illegible] z þ [illegible] z gd b. [illegible]
z [illegible] z. [illegible] ſıt [illegible] v d. blınd' m [illegible] þ [illegible]
z mlı v h. [illegible] langt [illegible] ſıan [illegible] at [illegible] ſ.
[illegible] vatn [illegible] ſyn mıt z [illegible] alla [illegible]
[illegible] lækın z [illegible] ſın m [illegible] ſtada. z. mlı þa v h.

þ [illegible] e a helga m e [illegible] peleg' [illegible]
[illegible] af þu [illegible] en blındı m ſ. [illegible] h. z
helgu [illegible] ſın ad þu mætt gera þ af b. at
h [illegible] blındı [illegible] z latt mıg ſıa [illegible] þa [illegible]
[illegible] z. [illegible] z gdı [illegible] mlı [illegible] z ſendı [illegible]
du vıdſınar z mlı [illegible] en [illegible] d. [illegible]
[illegible] at þu mun [illegible] ſıt [illegible] en
v ſe z. ſ. [illegible] h [illegible] z þar h [illegible] [illegible]
blındı b. þa þ [illegible] ſıuku m [illegible] en blındı h [illegible]
[illegible] z [illegible] þeg' z pall z [illegible] z mlı. [illegible] h. [illegible]
d. uı. manadı [illegible] ok [illegible] ſıa þa e [illegible]
ſıdan [illegible] ne z [illegible] z [illegible] en e [illegible] ſıarna [illegible]
[illegible] ok mıg [illegible] lækın z [illegible] m [illegible]
z. ſ. ha. [illegible] m [illegible] lækın e [illegible] m gaꝛ at [illegible]
[illegible] en ſıukı m. [illegible] ma [illegible] gaꝛ
z. ſ. [illegible] e h nockur [illegible] en ſıukı m v z [illegible]
gaꝛ z ſıd [illegible] lækın. z. mlı. [illegible] þu [illegible]
ſıd lækın ſın e [illegible] gd. af þu [illegible] lækın mıt
af allu hıꝛd þa m [illegible] h at h gaꝼ [illegible]
ſın [illegible] z [illegible] en ſıukı m ſ. [illegible] lıꝼad
z [illegible] ſın. þa bad z. þ [illegible] z [illegible]
[illegible] z mlı. v du heıll [illegible] ſtundu [illegible]
[illegible] þeg' heıll z þ [illegible] lopad b. [illegible]
[illegible] m v d. at [illegible] z. z e [illegible] h e [illegible]
[illegible] z [illegible] abackı þa [illegible] z. [illegible]
at ſkıpta [illegible] z [illegible] ſın [illegible]
gdı ſe ho v bod'. en [illegible] ſıa [illegible] v [illegible] b. þ
e ſın v [illegible] þa [illegible] nockur [illegible] at þ [illegible]
e [illegible] ollu [illegible] en e z. [illegible] v [illegible] þa
[illegible] h e [illegible] z mlı [illegible] [illegible] at [illegible]
[illegible] at v þ [illegible] all' ſam. Sıd' [illegible]
[illegible] vatn z [illegible] ſın ollu e [illegible]
du þa [illegible] ſe af [illegible] vatn z [illegible] b
ſın e [illegible] z [illegible] þ [illegible] ſın z. [illegible]
let z. [illegible] gd z [illegible] e ſınadu z [illegible]
[illegible] tıg. en þ gaꝛ at þa [illegible] e [illegible]
ſteın [illegible] mılu [illegible] ſe þa vılldu z [illegible]
þa v þ allr [illegible] v [illegible] þa v mad' z [illegible] af v [illegible] en
z. þ z v [illegible] m [illegible] b. [illegible] z. vellu ſteınınu [illegible]
[illegible] h vılldı [illegible] en [illegible] lopuðu [illegible]
e [illegible] ſın e z mıkılı [illegible] vatn h z. at [illegible]
en [illegible] ſtad [illegible] z ſteına [illegible] m q [illegible]
v pall ar ſtad ſın e [illegible] h. z [illegible] h. z.

mey siuka þa e hugi inni g hra ⁊ lagdu hana ha ꝥ þetta
ȝ. ⁊ mlo. miskunnadu herra v. mey e sarliga q̇lz ⁊ ollu
limu ⁊ hef vij. vetr siuk vit. b. þa s. ep e itt ap
ollu hiarta at d. ina gda ond ⁊ likā hennar meyi ⁊ pyl
la vilia ydn hra s. ep allu hiarta tv v. e ⁊ vilıu lydu
þ goðgin pad. þa miskunnadi ȝ. henni ⁊ bad lengi ꝥ hon
en e h h lak barn g. þa vd mıg heil ⁊ þ hef m sınn
tu s pagnadi ⁊ lopadi G. Ø nockv d. kō diapull hēr e
h ȝ. v abarn e ⁊ b a o kloss engils liki. en a ȝ. leit
h þa mli h. hu ertu e hui kōtu h. diap. s. engill G.
e ek ⁊ kō ek hig at sia vk þin. þa skildi ȝ. at di v
⁊ gdi ꝯss mk ami hō ⁊ mli. þu en pegi andi giækt
vt orlit innu ꝥ auglit m ⁊ dvel ekki. ꝯfiandim s.
hv gat ek þ ⁊ mans latu m hvilas h. en ȝ. avitt
adi dia. ⁊ bad h plyia. þa ꝥ d. ut ylandi ⁊ mli. þetta
[illegible] m a litt hed þa m ekki e lǵt þ þ. þa hvrp alıni
andi or auglıti h e h h þ mli. bidu sid kō sa en
sai diapll ⁊ ellda h. ⁊ þin ann þian h. ȝ. þin e skapti
ba pastlu þa e v m ȝ. ⁊ sia diap. adi ath. en e ȝ.
v sagt þa þ h þa skynıadı. þa þn h þin en sai maul
di mig or ⁊ G. lapt. þa minti ȝ. h a þ at h vikadiz
ap G. lapt. en illgin andi v þ alltaf ⁊ mli platn or
þ min ensadd m. þa skildi ȝ. at diap. mli ꝥ iinhō
⁊ gekk h i ⁊ tok. þa hō ⁊ mli. signdu þ bid. en
h signdi s. þa v sett ꝥ þ hō alıni andi e se bundet
sundan ⁊ gekk vt i elldis. dig vandi ⁊ mli. iþ eet
stigi ap ȝ. þt h latt m hug ga min vilia. e sit a
ada h ut vittadiz ⁊ pellt e pota ȝ. ⁊ tok blot [illegible]
hō ⁊ spadi diap. alld sid at kōa e h. Maun i. q̇t ȝ.
di v a. ⁊ pollu e pota hā ⁊ mlo. miskunadu ockr
[illegible] þ skad ⁊ bid ꝥ ockr. þt v hopu xxx. v. saman
vit ⁊ meg e son ala. en v vaentū ⁊ tystu G. mt
m at dotti gepi okkr avoxt þ þin baen. sidan hel
dt ȝ. hōnd e hind ⁊ bad ꝥ þin halpa stund dag
⁊ blezadi þ ⁊ lett pav ꝥ leid s. en G. miski veitt
þin baen. þa e pdu þo ȝ. son sin e blezan a enu
mou þa e ȝ. taladi [illegible] kapitala nockui sitipe
[illegible] e pota hō en [illegible] m ⁊ mli. miskunadu
m h. þ ⁊ g e ept at inns odlaks at a þ paurt
ok. þt ek heipadi [illegible] þ stam þin ⁊ gdi ek e
[illegible] þa signdit m nockra natt i duni alıni andi
m stauri ⁊ pell ok a iarā. þa sa ek þ stada [illegible]
a þ m ⁊ kallt ok a þ v pullting. en þu tott hō

þina i gegn m ⁊ drottin [illegible] en nu bid ek [illegible] tto
[illegible] se þu leyst m i dunn [illegible] at leys
m þ satt sattsem e þa tok [illegible] ȝ. s. sott
tu til hed þ þa atu m udagi [illegible]
þ nu ⁊ v heill upp sat [illegible] se [illegible]
v h heill ⁊ lopadi G. ten h. ȝ. [illegible]
natt ⁊ sang salma m þ. a. þa syndiz [illegible]
andi a se m ggi upp ⁊ nidr ept stiga. þa kadit [illegible]
en ȝ. stykti h ⁊ mli. e skai [illegible] sianhus mig [illegible]
e þ e þu oi en e m veitt [illegible] su at svikid avallt
[illegible] b. þa gdi [illegible] bad ꝯss mk a m diap. ⁊ hvap [illegible]
or auglıti þa baidi stigi ⁊ a sa e ept þ [illegible] ⁊
v [illegible] q. v d. e ȝ. hpt ⁊ skadi ga [illegible] en e ȝ. sa þa [illegible]
kō þa s. h m skiptiz m þ þu mt [illegible] þa v bu
at gepa þ e kōn v. en h v oglade v ⁊ sv. V þ sid
gartu þ m pad [illegible] þa þ ek a nu skyllt at [illegible]
[illegible] e e meira en en leipr [illegible] ȝ. mli. veit e
[illegible] ⁊ sel m leipin ⁊ skippu ha m [illegible] en þa
atu ⁊ hopdu allr noge. lxxx. m. en e þa v [illegible] tok
[illegible] padd ap enu leip þa gdu þa [illegible] ⁊
enu h. ȝ. Ø nockur tid gdi ȝ. þa e [illegible] tv
m hō [illegible] h ii. almari ⁊ Þrandheim ⁊ a [illegible] þa
a skip. en a eni sau natt gdi [illegible] mila at [illegible]
a [illegible] skipi þa. þa syndiz þ lagdi [illegible]
ept skipinu ⁊ villai h velltet þ v. þa gdi ȝ. ꝯss
mk a mat hō ⁊ plyai [illegible] þeg [illegible] en en
þa pell m a skipinu ⁊ let se [illegible] ⁊ stod
m [illegible] upp hō en ȝ. bad þ hō ⁊ tok i [illegible] hō ⁊
veitti h upp heil ⁊ mli. sigla v nu i [illegible]
þa kō þeg byr ⁊ sigldu þa v. dagi en sidan [illegible]
þa i [illegible] en e þa gēgu ap skipi þa gdi [illegible] h. ȝ.
mg [illegible] i hvi stad þ e h kō. gaadi h siuka [illegible]
[illegible] diapla þ adu m ⁊ [illegible] allr [illegible] ep
e heipadu [illegible] ens h. ȝ. Ø vackuri tid gdi
o [illegible] mit ⁊ spillt [illegible] m ⁊ h ȝ. mit kopt
gapi e þ at hialpa voludu ⁊ þ h at kaupi þ
pastlu. þa v hō sagt at skip mig v kōin [illegible]
kōin i hopn þa e lande [illegible] h. þa kō ȝ. þg ⁊
mli v skipi m. [illegible] ek kōin at [illegible] ⁊ [illegible]
at e mal [illegible] ap hiarti [illegible] v [illegible] lyda e [illegible]
[illegible] e. en skipi m s. e [illegible] v [illegible] at vaenti
þ þ e hunde [illegible] v [illegible] send ept h [illegible] pastlu
⁊ [illegible] a [illegible] v h [illegible] vaida allt [illegible] en
ada

þþ

hlyð e m s. Z. ꝫ vart e. mælt ap hinu skipi enet
hert yda þ i mᴀgni ǫðr. at e mīt einskis mælis m
ſta þo e e vard kunt ap hendi. þa gaðu skipu m se
h bæd ꝫ vænntu e. mælt ap hinu skipi en sid gek
sem bæp vnn. þa q alle e mikla gæde. en e þa verdu þa
m ap þvi. þa misstu þa einskis mælis. ꝫ s. þa k m
hu gr hapdi en e þa heyrdu þr ordin. þa lopudu
huarttueggiu nafn d. en e G. m tok v huern þa
skipi h þ ǫ m hinu se þo porti pakuppyll en G.
mælt. sok þ er lidu kom e Z. vanti at þ vanz þo
mikit oll e pærdslu ꝫ on en nyttu ollu lyd se skyppt
ꝫ þruðu mig pardu at sa þ kmi ꝫ vaðu alla sagd
d e pald ap gvaddnz. Nu e sagt at allvel bla
ru mest v þa mægn gepiani blac. þr mig hapkl
gopgeðu smedgad hav allt e þ vnt Z. ko seg an
h bitt mæt villu þa ꝫ eyddi all hinde vetin hal
d m. en e diaþull sa þk vart vag gopgin ǫ
þa pylldiz h veiði i gegn G. sin ꝫ lærði myka ve
lav ꝫ h h ap prollyngu m atv blandin smyrsl ꝫ
G. h a sitt tulu nacktuz viðu 20 ꝫ vettu a mot þm
e þ a skipi mz lidi þin e punda Z. G. ꝫ mi. Deald
ar þ vilt saekna punda Z. ko ꝫ villdi ek þingat
hat ek v þ at h blessinkh. en þ þ. at ek ma e þ þa
bid ek at þ þit vid simar þra e kki h, i minna m
ning en þa v v þ en vissu e von diofl. varlat en
e pad v skær lid. þa sa þa skip m lad þ a mærid
ꝫ þ en en olikazam Z. ꝫ mi. hu selld ꝫ ama
þa s. vsimar sell h oss ꝫ bad oss lid e kki ensh ꝫ
h mi. bali þ nu vita hu su ꝫan v þ v en adagg
gepian kastrossi, G latinge þ skipunu ꝫ nu þ li
ru at ek seg satt. þa gadu þa þ e sin v bad. en þeg
e vd simar kd asio skal kyndt allar mill asiam ꝫ
bri viða. en e þa stodu ut vnde þr. þa v skip h
þ þ e, m þ þ. en þa halldu þm þ g ꝫ pundu Z. em
sant etu sa e oss sendi mit vde asoe ꝫ leyst oss
bælu diofls. en e Z. heyrdi þ þa þackadi h þ
G. ꝫ kenndi þr val at lypta sitt lip ꝫ tyst vdhallan G
þ e einskis latt mær þiþed en stadt mi. en þa e
blæs ap Z. ꝫ þ e heilkynd strid. Nu kg ꝫ strand
lar m gard ovpa a landsþ a pigida h. Þa sendi ꝫ stan
kv ny. hopssgiur i matt þ m mu. lidi en þa e nep
d. Theodorum ꝫ v ꝫ alvens en þa þ vbir prm
lagdu vnt sa q. e hopn sa e ad ac. h. en sia

lælu mær en uy. mitt þ mætt kg en e e v byr
at sigla þa gæru nockur m ap skipi ǫ se at mikgu
pu en sia gafu lat min ossul ꝫ v at hid. en e Z. vd
v v þ þa þar h skyndil v skipit ꝫ bud þar byr
en happsgi Z. ǫ vdd lutu þr e sa þ h. en Z. spdi
þa hinn þa v e hin þa sendi e hive þa þ sa þ. þad
m ad v ꝫ sendi oss ꝫ stalnum kv ap paganisþi at þo
guil oppa en v bidiu þ at þu þad þ oss v G. at h gegn
þ vd en Z. bað sþal at þa þr v kg m þo ꝫ hæm v l ꝫ
ravlu blæs ap þo. en e hopsegi reyndu heil. þa sþa
barudu þa skipunu ǫ at hid a ld m. en e þa vægdaz
svel v þa q. m a kg ꝫ mla v Z. ep þu v i þ hi ꝫ þad
þa mædi e ny. saklauz e dauda dæmd, d. Z. m. þ hond
sok e þa e dauda dæmd. þa s. dæmdi hepi dd þa e hop
uds þar e allt lyda lara sin ꝫ ind e pind. en Z. hrd
vyggr e h heyrir þ þ. ꝫ spurði ap þa byrþi e dæmd v
en þo v s. at þa byrþi en þa v sa e hosk ledd vt a
bge. þa var Z. þg e þa v ledd ꝫ stodu budi ꝫ v
andlat sþal duldu hul en em m stod m bgdmu sodaclu
em at hagg sþu. en e Z. kn þ sþal cek h a hiu, þo s
d ꝫ kastadi lang, bir. sid leysti h band ap þ e þ dæ
d v ꝫ leiddi þo e h þr sþ e eustas. h. en e dyrda
s. eustasio þ at h. v kom þa gek h vt s þag þm
þo ꝫ villdi lut þo. en Z. bannadi þ ꝫ mi. sþu vigi
m þ hvr þad sþu at kom, i augsyn m pudin at ǫ m
d glæpu en G. klan m ok venti þ halldi m ad s k
husi þu skip e hinn glap e þu giv. þa pell. e
pard Z. ꝫ mi. veidzu e Dom. þinu ꝫ tv rsm mædi
ꝫ lyd enu sina. þa ek villdi e þi halld u. hap
gi audori. ꝫ simandes. Z. mi. halld gull ꝫ silpr e
sþu tokt e hopud sat. þa badu hrug e þ skipu v
kom at Z. vanti likn þ. en h gad ǫ ꝫ leysti enn s
klausu m ny. a bandi. en hrug atu ꝫ deku m kp ꝫ
v blæs ap þo. en sid þ þa apgagni ld e sin gep byr
ꝫ gadu þ þd aad leyst ꝫ þ sid aptr e mla gds. en e
kv sþa at þa hopdu sigr þa v h pagm ꝫ þ sialpr
i mot sin m mla lidi ꝫ v vegsamt v þ rlt ꝫ þo
þausþa men mætt ap kt. þa e nackur m at opt
ad þa v h ꝫ lærdu sakt, i gegn þ ꝫ m a þinu
sþa q. þa v mællt v gjpt sin e bland h. ꝫ hetu þa
at gepa þo gull mit ep h veitti kvgd v h. en h
v pagm ꝫ vd pagin pavon sin ꝫ þo e mælt ꝫ
ꝫ mi. Mikil astvan gr i vellan sinu kv. sr

þa hting e þu send o þggia ka ba fe vnd ksim ⁊ henda
mīu þadndu ⁊ vada þo a lǫn en e ek vð u vþ þu ug
þade at ſ þ kr en þug ſid ſe þ lik. þa ueddiz kr ⁊
let ſet i myrq ſtoꝼu hrugu ꝺ at þa q hūk. þo aedi
na eadt en e nacka ſtund þſtadit dꝼ þyd. þa q vag
m ⁊ mla u gþ. þ hui ſett þu þa i myrq ſtoꝼu ⁊ lat
þa lipa. Nu mu þa tag þ ⁊ leida þa a myrqſto
ꝼu ⁊ ſet oss i ſma ſtad. en e aplom giþi heyrdi þ þa
þ h en e mals u k. qd. h e lud hrugn en aꝼ ulit a
þ ſa m kad t myrq ſtoꝼu i u natt ⁊ h mls aplꝼ ſþa
mþ kr at hagg ſkidi. hat a þ þa ond ſau nott. gi
ꝼni vð glade e h heyrdi ſa ⁊ geck v a hall ⁊ mli
u myrq ſtoꝼu ſami ſkal nu nē þu hejz at hallda lu
hu e daudar i ſi natt. myrq ſtoꝼu vard vð bylti u þ
⁊ ko t ſa ⁊ mli m gt. e datt min ek villdi u ꝺe
mala en hſta daudad ydr s ꝺngga m ⁊ mi ek e malau
ydr. ſa kr haꝼ bod at e ſkr doy a ſi natt. þa v e
du hrgn vo aꝼ hrlu dauda ⁊ ſaſu mollau i haꝼ
d ⁊ mla m tar. hu hoꝼ u alle gt a u ſe e vð at
kod ad. ne a en þ oss til u hagm. en e þa mla ſalm
mlu ryblerk hug. þa mun at Stepacian hyſu h þ
h þdu leysti m þ dauda i ublaaſt. ⁊ mli m tar
ſu hat at ⁊ allþr kr b. uþ haꝼ vallda loſſ ⁊ ſkilþ
allr hla. myſkadu oss ſilu ſmu ⁊ lay ſog, i ak im ſm
ꝺ ſe þu leyſt. ny. m ſuklauſa þ ſt. ſem þ. en e h
h ſa mte þa koll. ſa oll ſyt a en h. þ. ⁊ mla þ
enu mum. þu mlla jata b. mikligt allu gongat
ſau en tuſti þa hua k þ. þatu oi oss ꝼi at lib
vty þo n baru vaz ⁊ lay ſog a hafa ſe ſlu lay
ſt þ þa ſuklauſa m at u magi en ſid þ ⁊ gd þad
þ gongining ꝼui. en e ſa luku ban o ſa vtdre
h. þ. eſtamems k i ſueþm uſ ſa ſtundu ⁊ mli. at
dndne nſ þu vþþ ſtiat ⁊ lat v leidd a myrq
ſtoꝼu ny. hrugu þa e þu lot ſag leidd ſo ſa e ſuk
lang ⁊ h adi þ gre e ſa ſe dauda vð. en eþ þu
vill þ trua bodadd mint þa m ek bid e. mny e
⁊ m h vald ad i gegn þ ⁊ mu dyr ſtrid h ſty.
kr vð hda ⁊ ſ. hui ertu ſ drdpu ⁊ myng e u
natt þaa ſu at gda i holl mma. þ. ſt. ek e þ. ⁊
e ek mrad bg h. þa ſyndit h ⁊ aplama gipi
enu ſau nott ⁊ mli u h. þu alr domn ſkulþ þ
d ⁊ tyg. Ris upp þu ſkiott ⁊ lat a myrq ſtoꝼ
u hrugu þi e þu rad. en eþ þu giv e þ ſa

þ ſb' tiore

m ek bid h̄ma k. at h lati þ þolla i ſoo ⁊ mōa vð
la modlm. ſialþr ⁊ oll hiu ſem byrd ſ. hū ear eþ
mal. ek e þ. þil i þ. nr ſed þ. en kr reiſ upp ſag
e hvakmadi ⁊ ſeidi ad gþ ⁊ ſ. hu adr du ſm. en a
d. aꝼt let kr leida h. a myrq ſtoꝼu ⁊ let aſta vard
it ⁊ mli ſag e m vaſul m h namdi e þiolkgi t þ
at hda oss u natt m diu ſkimſlu ⁊ ſion hyꝼing en.
eſa ſ e þ hrlu ⁊ ſtadu nagdu hapdi. þa ſ kr. tyſu
e ny. ens ſama mals. þa ſ. Stepacianꝰ. þa en mlla k
e d. at alla ſa heiſ valldꝛ ai u ſilar ſami hoꝼ hug
þiallig nuna ſa mli k. ſag e m eþ e vit nackut ſ
þa e þ. heit. en e ſa heyrdu naþ. h. þ. ſa þellu
ſa tar þ þagnadi ⁊ koll a þ. at h vrd þ ⁊ leyſti ſa
þ dauda. k. mli u ſa. legg nidr þrazlu ⁊ ſ m hu e
ſa þ. ꝺ heit ⁊ mlla ⁊ vatlatr þo nalegr b. at ſlika
lyti mega ſa ſ. ſa k. allr þ e ſa hoþdu ſiad ⁊ hayr
ſt. h. þ. en k. mli u þa. þre e ſa ⁊ gr þack b ⁊
enu h. þ. þ e ydr leyſti þ dauda i barnu ⁊ þr ho
ſm þ e ek m ſendu ho. ſa e gull vrin bob ⁊ y. b
ſikr a gulli ⁊ drycki balli g aꝼ gulli ⁊ dyrlig g
ſtam. bid ha ad min e ſa at h bidi þ oss u gd. ſa
ſm e gir takn a hima ⁊ iardu. þa ſa ſa vrr ſa gt
mraed bg ⁊ þoidu þ. ⁊ ſdu ho k grip. ⁊ ſagdu
alla hluta e ſa gdiz u hag ſa. en þ. hoþ augu
ſm t hima ⁊ þackadi þ b. ſidan þſa ha þagnandi
⁊ loꝼudu drottin i v. Item eins h. þ. byrt en k þaiſ ꝼo

A nacki tid ꝺ ha ꝺa em t kſ. þ e þ. v inilbarn
ſan ſin diapul ad ſa e blodi vaꝼ ⁊ bar aꝼ
⁊ lagdi h. t þ þatr helgu þ. ⁊ mli. auſkadu ſall
b. vesſlingi ſyni minu e qlz aꝼ diapli. þa tok þ. ha
ha ⁊ bleſ i eindalit ha ⁊ flydi þag uhri andi þ b. o
ꝼa ⁊ udlaikū h. þ. ⁊ þ ſuein hall hayrin a þugi
a. A nacki tid ko m m ꝺa ſend add e monkliþ
h. þ. ⁊ ꝼall e ꝼood ha ⁊ mli. heil b. þadll hriþ
ku ſa ao e ꝼuingligt qlz aꝼ dioꝼli. en ſag e þ.
bad þ ha. þa vak h a ba uhri andi þ the ⁊ þ
h hei e hus ſins dyblar b. en u ſiukr m þa
h. þ. u langa þaſtu en ſe m u ſparnadr. i allu
lidu ⁊ uin o hug lrd. en ſa e ha þylgdu ba
du þ. bidia þ ha at h mata hadſt þa. en þ
ſmal vigdu vidſm at en ſiuka e bad þ
ha ⁊ gdi heil ⁊ tok h bleſ aꝼ þ ⁊ þ heil ⁊
h ſinſ loþadi b. þa u oda m lauda e mklipp

h. ok. sa h. [illegible] sin hofdi pallet opt ok ber ok
lostit hofdi sinu v steina ok fell vagt ok mælti
at hofud sitt. en þa m leiddu h ꝼ ok. ok badu eth
sladi gefa h heilsu ok mælti. ok. spilli ok letu sofa h
m ok bid ꝥ h hafe bæn mikla ha[n] lan ok. signdi h ok lag
þa h up alla sott ok fændi h heils pagnadu ok lofadu
en e ok. skam[m] ok [illegible] ꝥ tok h [illegible] sott
en e h la ok vaktu þa bod e h [illegible] [illegible] sa h.
augenid h bæd h veita h heilsu en ok. bad ꝥ he ok
tala h [illegible] heilsu. en ok. spilli ok. sa [illegible] sit nal
[illegible] ok h [illegible] [illegible] abarni. en h bad ꝥ ok. at h sedi
engla sina a mot ond h. en e h [illegible] [illegible] ok. þa
sa h engla koma e sin ok hneigdi h hofut sit ok [illegible]
ydi sik ept [illegible] ok song en [illegible] salm ok [illegible]
vit at ꝥ [illegible] e [illegible] moel. I [illegible] [illegible]. [illegible]
andad [illegible] þu [illegible] m. d. [illegible] b. [illegible]. e h [illegible] sog
þa tok h [illegible]. dni ok blezadi ꝥ ok lærdu m [illegible]
[illegible] stodu ok hiup h e [illegible]. en sidan andadiz h. ok toku
englar ond h. ok baru e [illegible] dyrd. en e h. ok.
v andadr þa v allir m[enn] [illegible] lyda ok [illegible]
d. lærd m. munk. ok allr lydr [illegible] ok [illegible] [illegible]
[illegible] ens h. ok. ok [illegible] ok s. o mest h ens [illegible]
da ok hlifþ[illegible] v allz hadz. þa [illegible] sagte [illegible] lydr
e at ens at enu [illegible] [illegible] helldr ok at allu [illegible]
ꝥ all hofdu nær [illegible] h. ok. [illegible] m h [illegible]
dr en likam h v lagdr ok [illegible] ꝥ ok [illegible] v [illegible] se [illegible]
[illegible]. en h [illegible] [illegible] [illegible] sa þa e h [illegible]
[illegible] ok vatr h e at [illegible] ꝥ e h e [illegible] helldr ok
[illegible] ok heit ꝥ e h e [illegible]. en at [illegible] ꝥ h
[illegible] y. heilsu [illegible] [illegible] [illegible] af hag
dr en [illegible] [illegible] vatr af [illegible] ok þa heilsu [illegible] m
[illegible] [illegible] e [illegible] e af ꝥ vatni. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] en vatni ꝥ [illegible] stolu sinu at [illegible]
[illegible] [illegible] gipti ꝥ [illegible] m. en [illegible] e h v [illegible]
[illegible] [illegible] þa [illegible] e [illegible] ne vatni at [illegible]
ok. [illegible] e heilsu sinu [illegible]. en e h [illegible] [illegible]
[illegible] ollu e [illegible] [illegible] ok [illegible] e ꝥ [illegible]
[illegible] e [illegible] [illegible] ok [illegible] at [illegible] ꝥ [illegible]
ok. þa e viking [illegible] af [illegible] ꝥ e [illegible] [illegible]
[illegible] vidi ok brendu bæ. þa [illegible] [illegible]
m i [illegible] [illegible] [illegible] m likneski h. ok. [illegible]
[illegible] e [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] sinu [illegible] [illegible]
[illegible]. en e h [illegible] ꝥ e [illegible] m v þa fyndi h einu

[illegible] [illegible] e s h[illegible] likneski ꝥ m [illegible]. en e
likneski sa [illegible] m þa [illegible] sa m [illegible] [illegible]
likneskin ens h. ok. e [illegible] e ꝥ b. ok m ꝥ [illegible]
[illegible] ok [illegible] ꝥ ok [illegible] [illegible] h [illegible] en b. [illegible]
da en e en heidin m[adr] [illegible] [illegible] þa [illegible] h lik
neski ok let ꝥ [illegible] ok [illegible] [illegible] en [illegible] [illegible]
m ok [illegible]. en e h v [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible]
h likneski v d. up [illegible] h sinf ꝥ e gull h ok silfr
v allt [illegible]. ok [illegible] [illegible] e h [illegible] ok [illegible] v likn
ok. [illegible] h [illegible] ꝥ ek [illegible] e ꝥ at ꝥ
en e h [illegible] [illegible] [illegible] þa geck h ok [illegible] [illegible] [illegible]
e sa h hofdi ꝥ [illegible] [illegible] [illegible] m. en [illegible] v
[illegible] ok sa [illegible] [illegible] at engi [illegible] ok ꝥ [illegible]
[illegible] [illegible] nær [illegible] ok [illegible] gullit ok silfr ok allt ꝥ e [illegible]
[illegible] v [illegible]. en likneski [illegible] v [illegible] ꝥ v [illegible]
[illegible] [illegible]. en e en heidin m [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible]
þa [illegible] h [illegible] ok let e likneskis [illegible] [illegible] ok
[illegible] v ꝥ se v [illegible] m. [illegible] ok. ek hugdi ꝥ v [illegible]
[illegible] [illegible] m ꝥ [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] m [illegible]
[illegible] [illegible] m ek [illegible] [illegible]. en e h [illegible] ꝥ þa tok h
[illegible] ok [illegible] likneski en e h v [illegible] [illegible] þa [illegible] h
[illegible] m ek ꝥ [illegible] af [illegible] [illegible] m e [illegible] m [illegible]
en [illegible] ok. let [illegible] [illegible] a likneskinu [illegible]
ok [illegible] [illegible] ꝥ e [illegible] [illegible] [illegible] ꝥ e [illegible]
hofdu [illegible] at [illegible] ens [illegible] m ok [illegible] ok. v [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] e e at ek v ꝥ [illegible] e e [illegible]
[illegible] ok sa ek allt ꝥ e e [illegible] at [illegible] ok [illegible] h
[illegible] [illegible] ꝥ e [illegible] hofdu [illegible] ok [illegible] h v [illegible]. ꝥ
[illegible] e [illegible] at ek m [illegible] [illegible] stola ꝥ [illegible] [illegible]
[illegible] e [illegible] [illegible] allt ꝥ e e [illegible] [illegible] ꝥ m v ꝥ
[illegible] e [illegible] ok v ek [illegible] [illegible] ꝥ [illegible] [illegible]
af ꝥ m [illegible] e [illegible] [illegible] helldr m ek [illegible] [illegible] e [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. en e [illegible]
[illegible] sa at ꝥ v [illegible] at stoldi [illegible] hugdu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nockun [illegible] e [illegible] v [illegible] ok [illegible] [illegible]
[illegible] ok [illegible] ꝥ e [illegible] hofdu stolit [illegible] ꝥ
[illegible] [illegible] e h. ens [illegible] m. en e h [illegible] [illegible]
[illegible] e h sins ok [illegible] allu [illegible] sinu [illegible] e h [illegible]
þa falladi h [illegible] ꝥ [illegible] ok [illegible] en v likneski
[illegible] h. ok. [illegible] ok [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible]
ens [illegible] b. [illegible] ok [illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] e [illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible]
[illegible] nu [illegible] velldi af [illegible] at [illegible] [illegible] [illegible] se [illegible]

ſygi m heidnū m en ſ þi ſtundu m̄ ek ta a t[illegible] z z ſ
þa tok h t̄ z hn̄ h all· z let h lıkn̄ ga t vegſ· h· ꝫ· z ſkan
[illegible] ek z h· ꝫ· allti ġ ægi ſíd· þa tak nepn h· ꝫ· at ky
[illegible] heidnū m at ſa mġ goþgudu h e a hofdu ſkınn
nı audıgr bandi u goþugr at ſín heiſ tıdæſ ſa u
vanr a hınū mıgū z kꝫ e mıkla hg z goþgat h· ꝫ·
en h heeſ a nætti tıd at gꝫ gullkr antodıplıgt z gafu
ſ e kꝫ ꝫ· þa heıtti h t ſın en kaupſta ſmıd z ſelldı h
ho gull nıtt z gıſteına z ſ· hn̄ h ſkıdı at gꝫ· en ſmıd
vnn tok u gullınu z gdı kr ſe h kunı vandat en ꝺ
tavdı ꝫ· ho at ſmıd ſıd gullkr at h vnddıt ſıalpr
hdıt vk ſın z ſpottz ekkı ſmıdı þapnuel velgt h
en e gullkr ugt· þa ſelldı ſmıdn ſ buandanū en h
gullt ſmıdnū vdkaup ſ ſmıd z lopadı h mag ſın
a en ſıd lagdıt ho eıgıngın a kr z nenıt h e at ge
ſa ſ ꝫ· ſe h h heım· þa heıtı h en t ſın en ſama
gullſmıd z ſelldı ho ſlıkt gull z gıſteına ſe ſyꝛa z
bad h gꝫ anat lıkt enu ſyꝛa z mettı e· þa kꝫ h ſ
bandanū at h mattı e vp gꝫ kr· en bandı hellt
ſka en ſoy eıgıngın ſın z æt· at ſa h· ꝫ· gull ſ z
gıſteına e ſmıdn mtı e kr at gꝫ· en e tıd ſtan tıd
e h u vanr at ſækıa helg da ꝫ· þa ſte h a ſkıp z ſ
m ho ꝫ h z ſonr z mag hn h z gaf ſ ſeg byꝛ t
ſıglıng en e ſa ſıgldu [illegible] ſıdı· þa ſkyſtı band z
bad h ſan ſın ſa ꝺ dryck ſ enu dyplıga kr· ſte ho ſ
en kr ſuagat at engı ſkadı a ſ o u ꝫ h z ſonr
en e ſuenınn vılldı blanda vatnı u vın z ſeıldı
u bordſ· þa ſell gullkr u bordz z h ſıalſ e h ſa
ldt apt kınu en ſkıp u ſull ſkıdat z u vındz ſ ſeg
lange z kr ſ ſuem· ꝺ at e u van at ho mattı bıga
þa h rang agıntſ e mıklıgt u· en bondı helt ſoſın
ſan ꝫ ſe ſtoſn u z ſ ſeg z kr ꝫ· e h kꝫ at kr z
lagdı gull ſ z gıſteına yſ allt h e h ætl at geſa
gullkr en ſ hıtt ſeg lange ſ allınu ſe ſ u kaſt
ſy mıllı veıdı· þa ıdaz bondı ſynd ꝺ z ſ· huſu h lıgt
e huſu h h lıgr ıſter m e gullkr· ſ e h heıt ıt ge
ſa ꝫ· e huſu h h z ſıu ſ hauel mıſt ſon ſıns z gull
kr ſıns· en e h h ſe alle ſage m ꝫ· þa bad h alla
þa e ſ u bıd ſ ꝺ z ſell ſınıſ e baꝛ z hꝫ ſ ath
mıdı mın kr eıgu ꝺ· geſ anū h· ꝫ· eſ h gullꝺ ho
ſan ſın· en e h h ſıta heıt anat ſ ꝺ þa godı
ſonr h ſın z kr ſa e a mıdnū ſıdı ſtackı u bordz
z h hugdı dauꝺ u a z h h z ſıdı ꝺ gullkr hellt· en

e ſıdı h z m ſıt h ſıdı vaduſtetn ſagın z gdu ſta
k u z enu h· ꝫ· en ſuenınn ſ· at goþlıga allda m
kꝫ at ho þa e h ſ u bads z u h z ſudınn ꝺ z ka
huſ ſeg at aughtı h· en e h· ſ ſıta þa ſockudu all
ſ u z enu h· ꝫ· ſ ſıdı e gdıt· en bondı kaupſta eſt h
heıt ſıtt z gullkr ꝫ· gullkroſſ z mıg ald god gııſ z
ſ ſıd gladz e hauſkynıa ꝺ· m allu ꝺ ſıdı z lopudu ꝺ
Kaup m nackr u ſe e mın aud h ꝫ z kaup ꝺ· en
ſıd gack h z drycki z aupdı aur ꝺ z mıgu vandhagu
vınz h ud velldz u ſıd en e h ſlakınadr at uda at
ſ ſıan ſ veıddı· þa bad h gyðıng nackn aud mıkla
aura u ꝺ· at h mattı ſ vıt o auıyſt z ſıat ꝺ w
lıdı en e gyðıgın tın e kriſtn m þa beıddı h nockurt
ved ſ ſe ſıtt· þa mlı en kriſtın m ekkı heſ ek t lat
z ved nema þu vıl t· h· ꝫ· hdſals m ſ ın· byſ ſo
at ſ e mıg m ſ z ſoım h ka vınn þa ta ek ſ at
h ſe godr m· z m ek ſelıaſ ſeıt ſe· þa bad z h tuſtı
z hdſalu ſto ek heſ ſıg at h u ta hıu ꝺ· z vænt
m at h m m e vıla ap ek tıl ho· þa ggıc ſa bad
e kr ꝫ· z lagdı en kriſtın m hdr ꝺ yſ altrı z mlı
ſıta altrı ſel ek ſ z ved z ſıalſ ꝫ· hdſals m ſ m
ſ h aughtı heıt ek at gıallda ſ z neſndu ꝺ· Sue
ſo vert m nu z nund ſkyt· þa ſ gyðıng heı z ſelldı
enu kriſtna m gull ſlıkt ſe h vılldı· en h· ꝫ· tadı ho
ꝺ at a ſkıan ſtundu u h ſaſnvıku ſe h h utt· en e
at eındagı kꝫ z gyð· heıt ſe ſıtt at ho þa bad
h at ſa ſkıdı enda· z hꝫ at gıallda alle ſıd en gyð
vænı ſ e en kriſtın m bad· en e þıu u ſıda eınd ſe
en kriſtın beıddı þa kꝫ gyð· at heıtt aura ꝺ en
en kriſtın m glaſnı godgıgı ſ e ho u ueıtt z ſ h
gallꝺ h allt gyð· en e ſa vıdu e ſıtt u ſıtt ſo
ſagdı gyð· damandū hu h daı at heıtt at enu
kriſtnu m z bad h þa at ſa ſkıdı dagu ho at h nackr
ſe ꝺ· en en kriſtın ſıta z q· gallꝺ h ſ e h heıtı· þa
daudu damnadz ſ at h ſkıdı gıallda gyð· ſe e h heım
e vıtt ella eıg at h heſdı gallꝺ· þa mlı gyð·
ſ tı ek at ꝫ· e tryggr en vıd h tuſtı ſelldı ek
gull mıtt ſıtn m ſe m vıll vala en eſ h vıll ſo
m yſ altrı ſ e h lagdı z ved þa m ek traus gdı
ſıtt ſkıdu mın ſe ek vero hınū ek ta z m ſa
e vala m· Þagdı en kriſtın m nıyt ſkıp hol z
z gꝫ ſ z gull ſlıkt ſe h attı at gıallda gyðıng·
en e at ſ degı kꝫ e h ſkıdı audın vıns þa ſ

ſalmund

þegni thom drıang ſkall tona

ek ꝺgın ſeg ſ ſıtt

h ſꝫ ek bıue mıtt bloz

h ſꝫ ek olaſ tone mıtt bloz

þa bad k(eisari) ba(silius) ok hafdi hinn eggiar m(eð) s(va) vapni
lagd en e(r) þa ... bad en e(inn) biskup ok
v(ar) stoppinn egallis ... ok akl ... adhi
... ek ... bigd. selle ... e(r) ... hann en adh
mn(n) m(ilti)ng slagd ... gegn ... vadi e(r) heil m(ed) by
... v(ar) ... ok ... eingv slagd nan. en en
e(inn) m(adr) bigdi hedd sin ... ok sa ... at h(ann)
hafdi selle ... bigd. alle þa e(r) h(ann) hann. en e(r) h(ann) haf
... þa ... sins heilkynis. en e(r) en e(inn) m(adr)
... m(eð) laray ... ho ... hopugr at h(ann) ... at
leggiaz nidr ... kann ... gera en e(r) h(ann)
... sofnadr ... m(ed) ... leid m(ed) vagnhlass
m(e)r ... orn ... barn en ... at ... h(ann)
... ... vakti ... vikvagnum
en ... hlapu ... sa ... haugd ... sgu vagn
... h(ann) ... ok v(ar) h(ann) alle ladnadr ... aurende. en
... e(r) h(ann) ... lagd ... þa ... uppi ...
... ok ... hann slagd ... v(ar) bigd. ok
... bigd. v(ar) goll ... vadi domadr e(r) h(ann) kendi
... ok m(ar)g ... Siþan vann bigd ... e(r) kk
... ok ... sua at m(ar)g hafdu ...
... m(ed) ... þa hof ... galld m(ed) ... sal
... en ... m(ed) ...
... e(r) ... m(en)n ... blackr m(ed) ...
... heil ... en hafdu ... vm. eng
... m(ed) ... efter ... sins ... slagd
m(ed) ... ok ... m(ed) ... ok
... ok ... m(ed) all e(r) ... ma vadi ... ok
e(r) h(ann) ... Þa geck sa ... kk. e(r) dau
... ok pall ... alltri heil ... ok ... þa e(r)
h(ann) ... ok bad ... likin m(ed) ... ok ... hei e(r) h(ann) sins
en e(r) bigd. ... at h(ann) v(ar) upp ... ok þa kom ...
... h(ann) ... pegn. tok h(ann) ... ok ... h(ann) ... e(r)
... ok ... ok helgu ba.

capitulum

Nu er ... almattigr villdi ... m(ed) ... at
... ok ... m(ed) ... villa ... þa ...
... at ... m(ed) kaupskipum e(r) ... en
e(r) ... leid ... vadu ... ok ... þa ...
... e(r) helg(an) ... ba. ... m(ed) bg. ... hud
... þa kaup ... ok sellan ... sin ...
e(r) ... m(ed) bg. en e(r) ... hafn. þa
... m(ed) ... upp ... en all ... ept
... slapp ... e(r) þa hafdu ... hin

... e(r) up ... hofdu ... ba. ok ...
... m(ed) ... halli ... ok ... v(ar) þa ... e(r) ...
hu h(ann) ba. ... en hin hugdu at þa spyrdi ... ok ...
at þa villdi ... brenna þa ... e(r) gefit ... ok ...
hu ba. ... Þa geck ... at ... hann
... golf ... upp ... h(ann) ba. ok ... ok sunde ...
... en ... ... þa ... steinn ... h(ann) ba. en
þa ... þa e(r) at bera steininn ok ... at ...
... ok ... en ... e(r) ... ved ... at bera golf ... h(ann) ...
... steininn ... h(ann) lagdi mest hug at ... bera
... en e(r) upp tekinn steinninn ... var ... dyngu
... at all hugdust ... paradiso ... e(r) ... en ...
... h(ann) ba. at steininum ok lagdu ... duk ... e(r) þa nack
... e(r) ... var. ... vapn sin ... þa ... ok
... m(ed) helg(an) ... ba. ok lofudu g(uð). Siþan ...
... kk. ok ... xx. daga ... þa ... hei ... bar
en likam h(ann) ba. v(ar) ... tekin at ... bg. Þa ...
... manad þa e(r) ... h(ann) en h(ann) ... bu ...
... manad þa e(r) ... h(ann) en þa ... d. ept
ok v(ar) h(ann) borinn af ... kk. h(ann) ... en ... kk. ok
munklifi ... e(r) ... þa e(r) ... h(ann). en ...
... ok ... vatn ... ept ... ok ... e(r) ...
ok en ... ept ... heil af ... sin ...
m(ed) ... v(ar) ... en ... v(ar) all ... bg. m(ed) en ... dag
v(ar) borinn likam ... h(ann) ba. ... se nu e(r) kk. h(ann) ... en
... komu at ... ok barnu hin d. ... m(ed) ok
vadu ... heil ... m(ed) ok ... ok ...
... d. ... ok ... e(r) ... m(ed) gud
... ok helgu anda lifir ok rikir ... g(uð). ...
... allar alld allda. Amen.

Saga Ambrosij

Nu ... Ambrosius ...

Julianus nidingr v(ar) einn keisari ... h(ann)
... at ... drepa ... sins at
h(ann) ... pall at ... en ...
... pall ... at ... h(ann) ... kom
... e(r) ... ok ... sunu ... eigi ...
ok ... at ... ... ok ... sva ...
... ok ... kom ... hug ... ok
pal ok ... en Justinus ... ok ... var ... h(ann)
... sid ... e(r) ... e(r) fullkomin at alla
... ok ... bg. ok ... Valentinianus e(r)
... v(ar) ... ok ... m(ed) ... at h(ann) e(r) ...
... en ... dagr v(ar) ... ok so ...

... ok ... bg ...

ok þeingin daungeinn at standa, ok laugin er þessi var ug-
mot at kynni at forðaz at yfir liti er var hans stefna eptir
laugunni leggr drottinn upp hinn sama at verða þar, ok vaxa
hár er hann at hann kynni henni trúandi at segja. Þvíat hann
sá hefir ek sent sem hann, ok laugu hina mesta svá vænna at
slíkir einir væri eða annarra þinga fegurra er þetta at
yfir liggja allz líkama hefir ek alldregi fyrr séð þar við
vatn ok augu. Þessi var hvartveggja sitt. Þá allz alzstaðar
verðr sína fegra línu auðar eigi synir þessi tigar xx vetra
þar þá vil ek þessum sína leyfa. Kom verðir at sína samo
ok synir hann kann. Þá steypti hann sig fráleitt. en at
fegins eilífr hann þetta eyrindi ok svá. Sem minn ok
vilja til vera, ok hug atti minn ok lét á hvílu sína mál.
Nú kom yfirdá ausar sá verða hann á gefna ... en aptr
þessa á rauða húsi inn kom þá deili þar ok ..., stóð at
inni ok mátti hvartveggja. Synir mínir þessa eymdar vi-
at líki mátti maðr sjálfr eiga á hverju annarra
minn. Sem hann hyppi flaura en einn ... eptir þar at eigi
er þessa óveralu. Þá þessi þessa at ekki. Sem orða eigi mér
en eins saman auðar er gerandi hann ok hóf um lengi sama
var. Þá vildi ek þessa laga byrjan er leyfðum bið
at ek þá tigar xx. Hann at neyddu þeir af öllu sér
minn. Þá lætr hún teiddi ok saung þessi ... ok hann var
fastliga ok ... villu. Sem gerðu þau sem var sakir
valda. Valentinianus en ungr. Þá er hann þar at hæfa
vígs stað fyrst ok at taka. paddr ambrosius

Aulus var einn er ... ok vildi ok hét Ambrosius. Hann var
saman auðar ok gaf hann nafn sitt þeim sveini. Þá er sá
en ungi Ambrosius var í vöggu einn hinn dag. Þá kom
sveimr opnum munni. Þá kom at byflugna ... ok sé
... ok andlit hans ok fylldi upp munninn. Ok þessi var ok
ok munn hans fastr ... vgdi at þessi mundi sveininum ge-
ra ok vildi ok ... rekta. En hinn var faðir hans ... hann bað
hana eigi láta ok bíða hvar lok á þessu yrði. En litlu
síðar hoppar byflugur ok lopt upp ok sína lágu at sýnþá
... ok hugsaði ok sagði: Ef inn lifir nokkut þessi sveinn, faðir
af því hellar. Þá synir þessa hunangs fyrir
sá stórtlíka aðra hann sem er upp hóf hugsa at með
jarðligum hlutum er himneskum. Eptir andlát föður síns var
hann með föður ok móður ok systur. Þá er
hann upp faddi ... mundi ok systr. Þá eigi hann
aptr at kyssa er hæda byrir er þessa af leggium minni.

Nú er sjálfr sínu vera hann þar til sína ok bíða systur
ok kyssa ... hann. Spyrði hann þessi er sem kom síðan ok hann

hyggi. Ok skal nærr hann hælig páfa ok biskup stóð. Eptir
skaðann ferr hann at ráða byggð ok dæmi hlut ok mála þessum
ok sætt sóknum ok mætti hann sína ok sem stefu þessa vitru
sakir ok málsnilldar. At hann var kosinn ok valdr af
nú páfa ok valdamanna var öll vandar mál. Litlu
síðar var hann til dómara gefinn ok ... hiduðu ok nefndr me-
lans borg. Sem er heitir ligurir ok emilia. Sem þeim
á villu byrja eyrar ok melans borg. Síðan hann tók upp slí-
ku vekiti ok ok rekaðar ... Dionisius byskup á burtu
ok skunstarti. Eptir veitti nóg ok byskup skolinn. En eptir b.
páll sem villu byrjar hæfir er nyssan ok styrvalla
ok byggja ... er siða þessa ok villu mest svá hvar villa
upp í hálfu byskups kosta. Þá kom er jarl Ambrosius ok vill
er baugs nú orðit byggja mann. Bað þessi ok lék er staðr þá
af því ok með vera þessa mál. Sem kallar þá eitt
mikregu byskup. En er þessi kall stóð undir hvartveggja
ok þessa er aðr hafðu mest ok margar gerð. Sveiginar
svá sem mest undaligu samþykki en hvartveggja
báðu Ambrosium til byskups. En er hann mátti eigi ráða þar gegn
sína skilja hann í fyrstunni ok setr yfir dómstól ok gefr mart
sakir ok synir ok dómum sínum ... ok gerði mikla
eptir þessi. Segir hann vilia vera philosophus. Sá er spe-
kingr sá er ekki vill eiga ok aungu staðar ok allt þessi
lítið, ok sem hann hafa mesta spekt. Þar næst lét hann leiða
þá konur inn til sín hvars byggja ok gerir þetta allt
er þess at hann heldi þessar síður er byskup fallinn. En áðr en
falla var þessi alþýða ok sagði: eigi at falli synd sín
þá var byskup var. En þá er hann at ekki stóð slík vandræði
þá leynir hann ok fór af um nátt ór borginni ok ætlaði til
tininborgar. Ferr hann alla nóttina ok hugði at mæta
aptr er sama borg hlið. Sá hann þar er þessi var at kvelldi
þá var hann fundinn ok haldinn ok varðveittr. Síðan var byr-
jaðr þessi mál fyrir Valentinianum. Annat allt
hann tekr því máli vel ok sendir boð sín til byrjar, ok mælti
at sem þá stendr þinggit orðit en nú byrja þeir í milli
þá var Ambrosius laus ok vildi á braut fara ok var hann
fundinn ok haldinn ok varðveittr leyndr af hæfu
þessum er leynir hann. Þá er byskup kemr ok sem at
þann er sá staðr þar gerir hafa ok ok fregn en um
byskup leynir ok vill hann er þessi sekt. Ambrosius ... nú þá
at sínu ok sjálfr þeim Ambrosium ok er hann leiddr þá
melansborg af kenni fœða. Þá sem skírði nú
Ambrosius ... vilit ok mátti ... bæði ... þinga ... hyggja

nu eckí v mega gá ne mæla. þui beidiz hskir
nít ꝺ ēstro h ā ꝺꝺ ſim ſignaꝺe at ems ap vaꝛo
ēstnū bpi ſpo. ho v hugstad vill dæ m. sid e
h ſkíraꝺ. ꝫ ept ꝼ vigdi ap ꝛeꝺ ēstnū bpi ollū
Gigslum ꝫ a viij. degi ept ſkirníng v h ō bpi
vigðr v allra m aſtuð ꝫ ꝼagnaꝺ. Vackuz ve
tan sid ꝼ h ē adals ſins ꝫ hei ꝛ Raima ꝫ ꝼinr h
ꝼ syſtr ꝫ ꝼaſtſyſtr en mod h v onduꝛ ꝫ ꝼalle
ꝼ hlyſſa ho h ept ſiðuānu m. þui bō h at zin
yu hlyſſor at bæt ho ſeꝫ ſe ek ſ. yckr ꝼ longu
a þri ſtunꝺu v ho hei bad vt, lǫ́tu ē ꝼramm
gā ap aum. aa ꝫ þui ē h v ꝼ ſpadde lec en b
ar aa ba ſik apuna h ꝫ bað h ſigna ſik. ꝫ þui
ē h ſignaði hu ꝫ h kyſti blæði h tok hun gu
ꝫ heilſu ꝫ ꝼylldiz þui a ho gudligr ꝼ ſkart ſe
h hæꝛ plano ꝫ ſinu nu at ſlíka hlí mdi. ꝼ
gāt, ītemū ſē h h gr ꝫ ꝼadn ap mavigr hli
Nu ſo vig v v ſtadd þui vā m dæt v ſtemmd
vapin ꝼb ē ꝼyra v nepnde ē h ꝼ amb. bp v
dri þui ꝼagn. h, ꝼ mag ē aed h ꝼylldiz at
ſo h h ſiua mik ein hlíu ſín ꝺ ſkilnadu ſui
þa ē amb. ſkiln ꝼ m h ꝼymdu ꝫ badū. ꝼ ſu
nu ſ. h ꝫ ꝼin ſpoꝛt ayrend ſe ꝼu ō bp helldr ei
dæmdi. Nu ē ſꝼ ꝼundiz kvon villdi ꝫ ekilp
alſk. þui ſtyꝛa amb. kv hūn h villdi ſo ꝼ
ꝼullað ē bō ꝼ ē h h aa hapi ꝺ ſtyꝛa. kr ſ.
ad hepi ꝼ, villa gep and m an ek gep lika
ma ꝫ ſua ſe, ꝼu hep ap G. tek villa ꝺ ſtyꝛa
ondunū ſe bp ſk. ſuā ſtad h villa ap m ꝺ
ſtyꝛa K. ꝫ dæm. likamanū ſe dæmdi. ſk. Nu
ꝼrik ap ꝼ, ꝼ ſogmu at amb. hep opt. ſeꝺ
ꝼ ꝺaſtol. vꝺſtaꝺlig mall ꝺ dæd aꝺ h vāuert
a ſum villaſ rign, ꝺeldaſtiſ m Gligu vollar
bp villa dōſinſ. Ept ꝼ pall Valent. enſ
eꝺu k tekr at ſonr h gr m ꝼada bār
Valente ꝼ ē ꝺꝺ ſtyꝛadi ā m bār ꝫ valentín
an ſeinna dꝛng ꝼæꝺ upp ſon ſin Valentín
atu en yng ꝫ hep ꝼiolu ma v ō ꝫ v h ꝫ
ſamr hū ꝫ allr ꝼꝼli ſua ꝼꝼtekin, dæ. Gilla
ꝫ, milli mar ſtadu v amb. bp ō plegð ēſtne
a anhuera ſtundu ſa ē amb. bp bō ē h
ē ſmynnū h. ꝫ ꝼ ſtaði h vig ō bp ſin m ē
atanimu h. þat v ꝼ mr ꝼiolm ſem ꝺ ga

ap vattū ſuſtru ꝫ ō ꝼ verkr at hꝺ̄ allr
ꝫ ꝼꝫ h, vtlegð ꝫ lutu h ſið bp vig ap ō hell
ꝼu ꝫ ſetta ſin villu bp, ſtad amb. ē vrlatuſ
bg. en en h amb. bp atkuit eck. ꝼgla ſua
ē ꝼiolme ꝫ nu ē h ſitr v daſtoli, ꝼꝼ ſigr ſin
malti ꝼu ggr ſꝼ kuenia blackr mll. ſe ō nu
þr vꝛu m ꝫ ein ap ſin ꝼylldiz ſu diarpin
g ꝺ h vad ꝺ ho bp. ꝫ ſipr, klædi h ꝫ vil
kepa h ap ſtolnū ꝫ ꝺgil h, ꝫ block ſua qu
ā. ꝫ ꝼꝫ h ſua ſið, vtlegð ꝫ v ſcoꝛ allr lād
ſīnu. bp tekr ē ꝺdr ꝫ mli ē hæꝛ v ſi lund
ſe h v apol vigr ꝺ mgla. Nu ſea ꝺ ek ſe
a ſæti, kenīn agn ē G. ſuonar ſua ſem ꝼ ſra
ē ēſtniu ꝼ hera hæ ang ꝺ legg ē ania
kein m. nu hræztu h. dō ꝺ ē h bar nord
at ꝼongr ꝺ hō, ꝼ niquid veitti ꝼullíng
ſim ꝼadū ſkr ꝼeg v h laſtrn bradi ſera ꝺ
ay d. ept v lik hī ē gꝛ barn ꝫ veitti bp
hē ꝼ illvilia ꝫ mang bardi ꝼyligð ꝫ barī. ſu
aᵭvirdi ggi m̄m ara ꝫ hꝛarkū ollū marga
dy nīn h ō ꝺ minngi ſkaðr ꝼeld, ꝼ ꝺ tal
bp vigſlumā ē aa ſru hli ē h villdi ꝼrmā bp
ꝼ hei ē ſtolſ ſinſ ept ſara. ei ſeinna ꝼyllit
ſu kap ꝫ illuzku, mon ho ē byða m ē mar
gaſ v h ſumū ā. ꝫ agn en ſumū ꝼiolk a ꝺ
ꝼamdi ep nackr mana ā ē bygdū v ham ꝺ ꝼu
h ap ſtolnū, vtlegð. agn ē v ſu plagu ꝫ m
a ꝼa angu a lanꝺ hāa ſco G. vꝼ, ſtad, mar
en v en ꝼa ꝺ dū̄m ſua h ciuyni ſu ꝼylliꝫ
ſu ꝺiupā aꝺ h lær h ga v lik amb. ꝫ, ꝼſinna
lær h bua en vaidſtaða ꝫ aꝺ m bygaul ē
ſtalli ꝺ hāa bp, gilldi ſu ꝫ hlaupa ap op
ſtā ē brunū ſtacka ꝫ ebbi hō vt a tigi ō ꝼr
lagā. en ſu ſnū poll ho v hal ſialpu. ſuꝫ
ē ſiða ꝫ a ſin ſumu dag ē h hugdiz veiða
m̄du bp ſu vā h ꝼ ſam ſuk aſin ſumu ꝼ
ꝼaꝛd ē. veidſtaðu bꝛa vakīn ꝫ ē vtt
ga dō ꝫ magn. ſuk ſu ꝫ vtrid v
G. vdiſ dō a ſik ꝼullī aꝺ h vaki ſkim a ſik
ſa h h alir avlar. bp veitti hō ſu en at
vinlu ꝼ v ſuꝛ ꝫ vigu hugð ꝼ migvalla ſuk
ſu arbuarde ſkudi eck. adi ō allhapa vill v m
ꝼorſuſ ſandu ſu vapn hlid ē lik ambꝛ, bp

tfn

at bana ollū c̄ſtnū mm̄ ẏngū ⁊ ellri. en almen
at t. ſit ec apt e vanu fagnaðar at gefa ꝫ ꝙ
m da gi morþraðin m̄ ſin hug ⁊ hirð kirk ꝫ at ſu
ſinu vopnū ſto ⁊ ſke en geymi ollū lyng ꝫ en at
ꝺda en eglıgt bæt at ꝥ ſk pylgdı ꝫ dyrſtu bl
ıſ vallanſ, ſu meðan at ag̃ þ ꝺa at ſtyð m̄ amb.
⁊ þagar hlioðu at ſyng ⁊ aſ ſkın þ hıgu ⁊ ſtılla
ꝺ ſkyr amb. ſong at ſyna þ ſem v̾ ꝺa bæði an
vepn ⁊ ymiſſ ⁊ ſıð ap h ꝺæm̃ bık ꝥ. ⁊ ꝺ dyrð
g m̃ ſkaru ⁊ alkıu dyrlıgt ſong ⁊ dyrð bılıg ſuo
ıtu ⁊ hapi ſıl ſıde ſıð ſıatt ⁊ e nu kom v̾ alla ko
ꝺıt ſkrıfı. A ſıñ ſtundū vırðuz ſkſ guðſ ꝫp
ꝺagı pınd m̄ ꝥ amb. ⁊ ſeg e ap ſınſ ſolk
ar v ꝺag m̃ ꝺyrlıng nafn ſıa ⁊ lag. Þa amb.
lætr nu upp e helgıt ꝺad ſıu ⁊ oꝺut. v buꝫ ⁊
⁊ þar ꝥ m̄g ſıuk m̄ heılſu, ⁊ upp e ſıa. Sıaıꝫ
h blındr m̄ ſu þeck ſyn ſpeg e h ſıne bladı ꝥ
e bın v ꝥ helgu ꝺamna. mıg ꝺ m̄ v ꝥ ꝥ dıgꝥ
leꝥt ⁊ gu heıl ſtaꝺ. ap ſkın ſeım tekr ſlyꝫ ꝺ
m at ſıtr ⁊ eptır en mıklı ſıngar ⁊ vılla ꝺꝛ
m. en ſeıñ ⁊ ſıð ſıñ hapðu tıl ſtaurıkı, ſkıꝛ
þ ⁊ ſeg amb. m̄ þeꝫ h e gep at ſegıt dıꝥul
að e ſıuk ⁊ leıd ſe ſıt þeıngı heılſo ap ſıñ
þınaꝫ m̄ e ꝫ amb. en t. ꝥaldı e ſkılıap c̄ſo
at ſıat leıngı hepnda tıluꝥt. en ap ſıallaꝺı
ꝺ dıapull oðr, ꝥ bıtı ⁊ kall at all ſtaðar ꝙ
ꝺꝛ ſe h ꝙlaꝛ ſk e e nero ſkıt ꝺꝺ þıng ꝺꝛ
en e e ꝺꝺ helagſ ſıu e amb. boð. en t. ſıar
kall ꝺꝺ ſe hınu dıepu, vıtıu ⁊ ſkıaꝺ ſk. c̄ſo
vılkın e ꝥ ꝫ ⁊ letıaꝛıu vera ſkıt ſıða ſk. ꝫ ⁊
dıapullſ ꝺaꝺ at ſk ꝺ en oðr ⁊ ꝺꝺtu, ⁊ ꝺꝺ ⁊
ſadlıadu ꝫ glap ꝺhıþp mıꝺ tıl ꝺꝛ. O ſkn ꝺꝺ t.
m, vıllu m̄ tıꝺı aꝺ ſlagıt ⁊ mıll ſmallı ſıaꝺ
⁊ ꝺꝺuellıꝺ e e at ullı. Onu m̄ ꝺꝺ ſtaꝺı, ſkıu
tolu ſkꝛ ⁊ v ſıa ſıñ bıarn ſıd e h ſıt t. englaꝥ
ꝺꝺ hırðſa ⁊ mæla, eınu ſo hıre ꝺꝺ ꝥ e h tala
ꝺ ꝥ ꝥall. en ept ſıt ſıñ tekr h ſıt v ꝺꝺ
ſkꝺꝺ e h ſtoð tıl, ⁊ m̄. Oſe e en ꝥallıng
m̄ t. þınaꝫ ⁊ ſagıt ap ſoꝺu nꝺꝺ ıllgðı ſıt
ſagðı h ꝫ hꝺı ꝺꝛ en h v ſıt c̄ſo maꝛ ꝙlar
ꝺꝺ h ꝺſkı ap gradıu englı amb. ſıt e ſıaꝺ
h ſand h u nero ſıꝺl ⁊ hıt ſkꝛ ꝺꝛbloꝺ ſk ꝙ
ꝺo ⁊ ꝥ at pall hegðı ſk h ꝺꝺ vıl ⁊ tekı h ꝥ

ꝥ ꝥ ſtal o. h ꝙ ⁊ ſeıte h dıapul v ſkꝛ at vıñ h
ꝺꝺ ⁊ buna en dıapul ꝙ apꝛ ⁊ ſo hug megu m̄ ꝥ
kꝺꝺ ſıt lagı lek ꝥ allt upp ⁊ a heım at ſıa ſoꝛıt
ſpeg ꝺꝺ e ſıa ꝙ nackr, m̄nd. Ap m̄ u en ſaug
ſıone e hapı amb. ſıl geck m̄ v nott at ꝺꝛ
h ſagðı m̄ bıgðum ſıꝺ ⁊ ſıt e h varðaı ſıꝺ v hags
ſıt ſıaðınaꝺ ſıam ⁊ mer e ap vıtı ſıt ꝺꝺ h ꝥ
ꝺm at ſıt ſıuknaðı ꝫ e h ꝺꝺ ꝫ ſaꝺꝺ ap ſıñ
⁊ ſıuk ꝫ ꝺꝺ ſıt mıglıꝺ h h ⁊ ꝺꝺ heıl. en ꝥ
e ſıñ ſa ſılk ſıgðı, ollū h ap amb. ſıt ſnýr
h mıꝥ ꝫ ⁊ bıðr h ſıt heı v barðu ⁊ v ꝙla v
h ꝺꝺl vaꝺ bun, loklıuſu nꝺꝺ ꝫ e h h e
ſueꝥnſlagr ſıt kıar ſıt ⁊ lagr, vaꝺ en ꝥ
ꝺꝺ ꝥa, nıðꝺ ꝺꝺ ⁊ hap v h blıðlıgı ⁊ ſpyꝛꝺ
ꝺn ſpygðı ꝫ ſıt ap h. ſıt m̄ ſoꝥı ſ h en ſıt v
ſk e lıggr, mıllı ꝺꝺ. en h hyggr ꝺꝺ ꝫ h ꝺꝺ
ꝺꝺ upp, mıllı ſıt. nv ꝺꝺ h ꝺꝺ ꝥ ſıaꝺ
upp en ꝺꝺ ſe ſıꝺ en ſıt ⁊ tekı ſıt ſıaꝛ
mꝛ e ꝥ ꝺꝺ at h vıllı gıꝥ h ſolmıꝺ ⁊ ꝥ
ꝫ, ꝺlega hallda en ꝥ gıꝺ ſılk v mıꝺ ꝥ. Þ
ſtundaꝛ t. ꝫ at ꝺꝺ ſeıñ ⁊ ſıa ſıñ ſıt ꝺꝺ
hapðu en mꝛ alla v barðu. Ꝺꝺ at ſıt ſıɼ
anꝺ ⁊ ꝥ ꝺꝺ en ꝺꝺ at blaðı ſıt ꝺꝺ
⁊ ꝺꝺ mıg. m̄ e ſıt ſend ⁊ hallꝺ ſıꝥꝛ at ꝥ
ꝺꝺ h ſıt ſkyn ſeꝺ. Ap ſ. Ꝺog e ꝫ ꝺꝺ ꝺꝺ
at ollū ꝥ e e h plıgu v ⁊ ꝺꝺ at ꝥ v ꝺꝺ ꝺꝺ
ꝥolꝺ ꝺꝺ ſe ſıa en ꝺꝺ ſkꝺ e ꝥꝺꝺ ꝺꝺ
C ſa ſ. paul ꝥh. all ſkꝛ e hıml ſıñ. en ſagðı ⁊
ꝺꝺuſu e alle ſꝺꝺe. Ꝺꝺ e ſıꝺꝺ ⁊ ſıñ ſ ſıñ ꝺꝺ
ꝺꝺ m̄g ſıñ ⁊ v ꝺꝺ ꝺꝺ ap ſıñ ꝺꝺ. en ap
ſıꝺꝺ h ſıñ hepꝛ amb. e upp ⁊ ꝺꝺ. hallaꝺ ꝺꝺ
ꝺꝺ h ꝥ maꝛ ꝥ t. ſe h v maꝛ upp hꝺꝺ ſk m̄
⁊ ſkaꝺ h hın a. bað, ꝺꝺ ⁊ ꝥ t. ⁊ m̄. Ma en
v y. vın ⁊ hop ꝺꝺ gꝺꝺ kꝺꝺ ⁊ ꝥꝺꝺ tolꝺ ꝺ
ꝺꝺ. en a. e ſkꝛ ꝺꝺ. ꝥꝺ ſk ſo ꝺꝺ ſkꝺꝺ
t. buꝺ c̄ſo ⁊ hal ſıt at h ꝺꝺ e ſıag, ſꝺꝺ
leꝺꝺ magı. bıꝺꝺ h ſıñ ꝺꝺ a. e ſılk ꝺꝺ at
ꝺꝺ ⁊ ſk ꝺꝺ at ꝺꝺ. Ꝺu kꝺꝺ dagı ꝺꝺ ⁊
e nu ſkꝛ e ſıt kom ⁊ ꝺꝺ ꝥꝺꝺ at heꝺꝺ ſıaꝺ
ꝺꝺ. en ſıe ꝺꝺ m̄ gepꝺ e gꝺꝺ heꝺꝺ ꝺꝺ
e t. e ſkꝛ ſkꝛ e pallıu e ſıt beıð ſkꝺꝺ m̄
ꝫ e ⁊ ꝺꝺ ꝺꝺ ꝫ mꝺꝺ. Ꝺu ſe ſıag
en ap ꝺꝺ ꝺꝺ ſıt bıꝺ at ꝺꝺ

ab

[illegible]

qvern stein bindr v hals ho ok dreckir h. ok sva drepr
hiu ver stigu upp ok veidfleda eru ok ekki albit at tyri
agirndar s er ec biddar lifi ok lifa. Þat segir vid allr sem
anda ok agiligr dæmandi. nu ef minnz e van slong
sem badu at veidfleðamum hæimis ok hvat bidr þu
at gerd. bp. ok adr skal vissi e hu v þat u tir bel
þessa e lengr bida magt þet vald h. þ ymm v(er)star
mal ok lagr fyllit ok fagr sia mal. Af seim stodu
vis upp hæp sagi eru e marm. h. h v kom þ matri
maune ein v(er)sta hers. h. v þ hlidi milu ok ser stadu
v bilda ok lætr h. gefu kru nafni ok þ h. sid ok
leggr und s faxla s fagn greun ku ok send a mat
ho ii. bigr m inn proljm. dr bindi hunal k. eng
hædr malgu ricord ku sa kalla ok balne ok settr v
bigs. Þ s bili kær segðo vesull dianati k. in xi sv
sima magn en þ s at þ villdu e sam þyckiz v
þat kuming e fautlign þat let sa h. þa allar
ok lætu þ lif sitt þ d. nafni. marmn þar Epis
stad ok lagdi und sik Jorod þat e ghodi e kallad
gradi. h. þat v s at sa stadi vysu mar ok dpsu valens
kers rodu gmin s gdu ok s ag lid at krann ok gefu
sa agni simi at sola ok gerdi h. sigr ok hydelnu
h. gk. ok halm elldi, par h. hyt up haue s h. v vep
dr ok villu en at ho denu. gil gothi hal slyri badi ok
briju ok ranu. Þa efad vidr v gram valuh m
hafþd ok stad valens ok gef þ kers nafn en sal h.
theodosius magn ok fell ho a han austr til oll v
gordu. theodosius hefir sidan dreif burins ok a mgu
bdaga v sar þiod. gotnes. hun. alanos. sarmatas.
ok sigr s allar h lætr go by mild ok nefna til sa e
danubij h. fu e mest a ok sim sidungi heimsins e en
vapn h. h. stor at falla ok hva en h kær ok vi stodu
e fiar. sa h hetr æp h. nafni theodosia. Sal s
grtm k. v stradde ok byggdunel bg a vallan. þat hefir
drangin [illegible] stir ok dda suere a bynis lær mefi
vid prid. s. en þat e hu. C. aptr van sal gdu by
m kim van b at dvoingin C. e tygi m a frem
krin geck ok mar dwngum [illegible] ok holetr v
buan þat kossu en vapnu dogmu v sa ak trolld
ndudu. kvan hyfr at vagni sin e sidur v nd
h dadr ok lyfti trolla ok villdi hyfa e drang sa s
[illegible] m at vagnmu ok spa [illegible] en und e
bugni ok dragdi sud. S v adrem kam ok h m ok

Rain Da-
nubius stærst
i Europa

ok bað sa fagnaðr a greinu kera ok dpu h. Oarlm [illegible] anda
a v sim bodu ok siukum m mar. en mar [illegible] sagdi þat
andugr er sins ok vars bg. Þu gris slikt þat v h. se s
Janvarius sagu bpr. hinn þangr ok tvibadr in grein k
h. macedani. einhyru sin þat e h. fadi. daca sabin
en amb byskup þ e sig lysins ok villdi cucul mah cuysha
m en h vide s v macedani ok vissi eyrindi h lætr
byrg sehyt ok villdi eingi e lag h. bp kær at hann
kær a si. h relivd v orde. Madiu d inni e [illegible]
d at upp lokni h. dyr mew e hrata. Sa ka nu sem
e grein v apni. Macedanus kær und fysst ok villdi
ebk gd. kalla v apni en h fani e dapr veit h. fre
kani ok dpni. hefir ap gren. send amb. trugsd byr
a [illegible] t at nu leti h e gfte. Rund sal b sam
Geo [illegible] ok bad h. ho e til ok sagr s h. maru al
ud e oll frammalu en dags stad. Mar. su. [illegible]
þ al sag mælldu h. slikt e þu vilt. Mar at ok h. b
e ef þu vill e sott g. skip g. e s. b
Vnl ok vist skipr e s. ap. bp s. Syndu sa fysse
skal idn þima at þu lat nida kra nafn ok b e bra
anu ok hæp hauga nafn se þ e. Sira ma ok
e gu qd mar. ok mari ugn min. bp s. ef þu vit
skal nu e gil lofstagr þat slitu sa samnd bigdr gil
nauðigr ok s a ec sama e þu heyf m vaungu rok
slitu þat m sinu sagu ok gil lata. nu ef þu vill sem
Vidu v b. þat vaktu sin ok gack und skriptemu e alla
beinsi ok s nu þeg þ s at þu let dr. sunt ok hes
dþre þima hæl saklausa s e mest þyng þæt mal
mar villdi e gra und sal skript þ theodosia sam
en bp gir h s skila þing e sin ok ollu samaj e
nid m eing e sagt at mar. b e þad þ [illegible]
ok ryn badi hlæsig hælsu ok endalig s þ þo sid su
at v fiall ok abdaga v valentiniano en ung e
þat v ken vann ept gernam bdr sin ok sigr a ho ep
e se an b h hæ þ sigr. Sid stegder und valen
tinianus m made ok shdi. en mar. vikgr lagga
unds Roma ok alla italia k. Sin e allu voti sa
þa daga sa theodosius ok valentinian mið lid sam
ok þ at mar. en e Maximus [illegible] þ þat vaed
h e v e m. Þat vere e m vatni fylgd ep e likr
þ m se þ haug hellder en kra. Nu fyllduz sa þat
dad amb. at h. nidi naudigr ok fowidt vald nidr
at legga kra nafn e h villdi e lofstagr. Nu

Valentinianoz villa gopst

tekr bardaga m̄ ſin̄ v̄ ſig þa e [illegible] h. [illegible]
hauga pelle ag̃ ⁊ victor ſon h̄ ꝼ theodoſio k̄
⁊ meſtr h̄i tıaſ [illegible]· en nattin̄ vid laꝼte þꝛ ſag̃
te m̄ pylg ſueinn e nocturꝰ h· dioꝼul odū a
ꝼund dimb· en e [illegible] v̄ [illegible] [illegible] þa [illegible]
alm̄ endar ꝼ ſueinnınū ⁊ v̄d h̄ heill· [illegible] h̄ [illegible]
⁊ e m̄ ho vackıd ſıd ⁊ e vl heill· en e h̄ ꝼ [illegible] ⁊
[illegible] ſtrad ſe h̄ h̄ heilſu [illegible] þa v̄d h̄ dioꝼul
ade ſe [illegible]· en [illegible] v̄ ꝼiandm̄ ſarde [illegible]
hun h̄ heꝼzadı ꝼ ho ſkılz e h̄ ꝼ v̄ melanſ [illegible] e [illegible] h̄
v̄ ꝼ en heꝼꝼ [illegible] ⁊ h̄ e h̄ [illegible] alhu [illegible]
dom q· e [illegible] hlıpꝛ [illegible] dimb· en [illegible]
h̄ vns h̄ ꝼ [illegible]· q· þa o [illegible] ſit ꝼ e h̄ h̄ [illegible]
[illegible] ag̃ v̄ theodoſi ſtadde, melanſ [illegible] eı dimb
[illegible], auſtr lān, aglegıꝛ· þa v̄d ſu [illegible], [illegible]
[illegible] ac [illegible] haꝼadu upp [illegible] g̃d h̄ gıſtıꝺ
⁊ lond eıı valentinianaꝛ e blotade v̄· villu m̄
ſkir e valentinianū e kallad gagguꝺu [illegible]
en ap [illegible] v̄d [illegible] ſkꝺ, mıllı· [illegible] ſa e ꝼ
v̄ [illegible] ſeꝛꝛ ſend' [illegible] theod· kı· ac h̄ ſendı [illegible]
[illegible] ⁊ ſin dā ac [illegible] ſkꝺ upp latıd [illegible] gıſtıꝺ
ſa e ꝼ v̄ [illegible] en [illegible] ſkꝺı heꝼnd [illegible]· en e
dimb· ꝼ [illegible] [illegible]· þa ſend' h̄ ho [illegible] ⁊ bad hꝛ
e dā ſin· [illegible] h̄ [illegible] h̄· ſu [illegible] þu vıll e [illegible]
m̄ [illegible] e mınū aꝺū [illegible] þa [illegible] mınaꝺ
e [illegible] hialꝑ ꝼ [illegible] v̄ [illegible] a vıll [illegible] barn [illegible]
ꝼ ꝼ [illegible] þu vıll [illegible] e mıgl' [illegible] m̄ ⁊ ſin mıllı [illegible]
[illegible] pylg [illegible] alex hallda en g̃u
[illegible] ⁊ [illegible] m̄ pegn mını· [illegible] ſıd [illegible] ⁊
[illegible] melanſ [illegible] ⁊ aın [illegible] kallaꝺı [illegible]
[illegible] mıllı [illegible] ⁊ let ſe [illegible] ⁊ [illegible] land
[illegible] heꝼ ꝼ g̃v ap [illegible] en heꝼꝼ [illegible]· heꝼ ok ꝼ
[illegible] [illegible] ſkꝺ aꝛ [illegible] ⁊ allꝛı v̄ [illegible] ⁊ [illegible]
[illegible] h̄ heꝼ ok ⁊ [illegible] h̄ ſella [illegible] vılla ⁊ v̄d
[illegible] heꝼ ok ꝼ ⁊ [illegible] geꝼ ac ſe [illegible] ha
[illegible] [illegible]· Sıgr heꝼ ok ꝼ ⁊ [illegible]
[illegible] en ꝼ [illegible] vere þu [illegible] ⁊ [illegible]
m̄· en e ſkꝺ [illegible] ⁊ [illegible] ap [illegible]
[illegible] þa [illegible] ac ho e [illegible]· [illegible] heꝼ þu
[illegible] [illegible] ꝼ hall
[illegible] ok [illegible] ſin v̄a e ſ [illegible] ac ok [illegible]
[illegible] [illegible] aꝺā [illegible] [illegible] v̄ [illegible]
v ok en e v̄ [illegible] [illegible] e m̄ v̄ h̄ [illegible]

en v̄ ydr ſkꝺ q· ⁊ e pꝛyꝛ meſſunnı ſyng̃ mıdıu en ꝼ
[illegible] mıll v̄ ha upp ıattad ⁊ legadu nu ⁊ vılla [illegible]
[illegible] ⁊ k h̄ ſu· þa [illegible] vıl nu ſe þu vıll· [illegible] v̄d
h̄ ac [illegible] h̄ v̄ dꝺı· ſıd g̃gr [illegible] [illegible] ⁊ gladꝺ
alltaꝛ ⁊ ſyngr ag̃ ⁊ e all' pegn̄ [illegible] [illegible]· lydu ſıd
bıſk ac ſu [illegible] e mıll' [illegible] ꝼ [illegible]· [illegible] h· theſſalonıu
en lydr [illegible] v̄d ꝼ ſalın ⁊ kırꝺ ceꝺı en [illegible] bud
ſin [illegible] ⁊ kom her ꝼ [illegible]· en ſtandu ſıd [illegible] ac
ꝼ [illegible] ıarla h̄ ac [illegible] ac k· ſend' lıd o
[illegible] ⁊ [illegible] ꝼ [illegible] v̄ [illegible] ſueınnd ⁊ [illegible] pegn
[illegible] m̄ ⁊ [illegible] þa alle [illegible] ⁊ dagmala· meſtr [illegible]
[illegible] tıdꝛ v̄ mıde [illegible] en [illegible] ꝼ [illegible] mılꝺ e h̄ [illegible]·
v̄ ⁊ þa ſtadde, melanſ [illegible]· nu [illegible] ⁊ vıng ⁊ [illegible]
ſangſ þa g̃gr [illegible] e [illegible] m̄ pylgd [illegible] ⁊ [illegible] en [illegible]
ſtende ꝼ, [illegible]· [illegible] ſkrydda allū [illegible] ⁊ [illegible], [illegible]
⁊ [illegible] v̄ ⁊ ſkrydde ⁊ [illegible] [illegible] [illegible]· ⁊ h̄ [illegible] [illegible]
[illegible] ⁊ kalek [illegible]· [illegible] bad [illegible] blodz ⁊ [illegible] ꝼ [illegible] h̄ ⁊
[illegible]· [illegible] ok ac ſu [illegible]· þu heꝼ [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] heꝼ [illegible] [illegible] ⁊ [illegible] [illegible] bloꝺı [illegible]
hellt ꝼ [illegible] [illegible]· nu ꝼ [illegible] ſalꝺ ꝼ lıgꝺ ok [illegible]
[illegible] ⁊ m̄ ꝼ lıgꝺ ok [illegible] [illegible] ac [illegible] xl· [illegible]
v̄ [illegible] ⁊ bud [illegible] [illegible] h̄ [illegible] [illegible] ꝼ ⁊
[illegible] allꝛ ıardu ⁊ [illegible] [illegible]· en eꝼ þu vıll [illegible]
e þa [illegible] nu peg ſkulu ꝼ ꝼ [illegible] dā ⁊ all' [illegible]
[illegible] ⁊ [illegible] e [illegible] [illegible] up hallꝺı ⁊ bloꝺı [illegible]
[illegible] ꝼ e helg̃ [illegible] ſin kalek ⁊ [illegible] ſunnıng helg
[illegible] ⁊ ꝼ allu ꝼ e m̄ [illegible] ⁊ hıalꝑ [illegible] ⁊ [illegible] ſelꝺ
h̄ ſ· [illegible] ad k· [illegible] mıngꝺ ⁊ [illegible] ⁊ [illegible]
ho ho [illegible]· [illegible] ſ· eꝼ þu vıll pylg ha' [illegible]
m̄ pylgadu ⁊ ha, [illegible] [illegible]· en e k· [illegible] ꝼ
en ſaınt [illegible]· [illegible] h̄ ſ vnd' [illegible]· ⁊ nu [illegible]
k· [illegible] en vnd' [illegible] ⁊ [illegible]· ⁊ nu [illegible] ho [illegible]
[illegible] ⁊ [illegible] [illegible] [illegible] ꝼ ꝼ ac h̄ [illegible]
[illegible] ⁊ [illegible] e vıſt [illegible] h̄ ꝼ [illegible] [illegible]
[illegible] e e· [illegible] vıtı h̄ ⁊ [illegible] g̃ꝛð m̄· ⁊ [illegible] h̄ [illegible]
ha' [illegible] ⁊ m̄ [illegible] [illegible] ⁊ e ac [illegible] ſa [illegible]
h̄ bad [illegible] ok hallꝺu ho [illegible] h̄ e allū [illegible] [illegible]
⁊ aın [illegible] ⁊ helgı ⁊ þa ac m̄ ſe [illegible] þa [illegible]
[illegible] e ꝼ lıgꝺ e h̄ hand· [illegible] ⁊ [illegible]
[illegible] [illegible] upp ⁊ mael· [illegible] m̄ [illegible] e [illegible] ſıt e
h̄ vıll e ꝼ [illegible] h̄ k· [illegible] nu m̄ ok ꝼ ⁊ [illegible]
[illegible] ac h̄ [illegible] v̄ [illegible] ⁊ gar ok ac e ſa [illegible]
Fardu ſ· k· ⁊ ger ok ꝼ þa ac [illegible] [illegible] en [illegible]

ued' e. h þ peg' e lik ok lætr h kalla ut or kor
gærd þa ei cunnock. hinn helgi maðr s(e)gir hann hefir hon ut
pui bad u k. q(ueð) h rangt dæmt h(aft) h mal ok hefir
þu lag(t) a h þ þunga at h ma e b(era) ok hefir þ ut
hæfa u kirkiu at ga en u enn hunn ey. nu lætr h
ingl mega u h en þ standa þa i sama stad þui
tekr h at reida. hinn helgi ok hætr u h at ho st
di e lyda nema h uikiz ept ho ok uægdi ho h
su þui þa þui ækki manuægd en gellding en
en ek þa þ strand sa h. hinn helgi ud ækki um
uiui o geta u bot ok fór apunndr k ok s. ho huisu
þat h. ku. s. bæt ek e all þui at sia madi þ bætv
þui. nu m ek þ sialfr apund h ok geo ek ath
uikiz mer ept bæn minni en hefir þui. Nu
þ ku sialfr apund hio ok e h a k. at lik g
ok þa e h u u gæzi. þui pelle ku peg' e pau
ha ok s. sua. segi e þ apunndi mitt u tilar at
la i likal hellde at bid þ uægd ok likn a skipan
þ ek uægd at ek megi e bæ sualbu. Jesus s. h
ek sk likand þ ok legg ennda e m þ ey þu mætte e
þ ba þu e þ þui bad uanda mal e stadlutt
þu laeg ok adr lam þu hleypti e sæta dar en
hallde þau bidr latt þ tiga daga þiad' þ e þ
spyra ad þu dæm þ þat mu gloglig urd at
sendi ok uitnis burd pleiri m. ok uil ek at þ
gir þau mal lagsekt ok þ sætt at þau hallan
hu ku ept ey en ek m skipanna ap þ e enn
mestu ku q. þat giora uilia. nu e þau logpe
þ at h e þ lsiv. nu e lidn e xl. daga ok kær i alg
a. þa lærd h k. i lik. en ept guzspiall gek k
i sangh ly ok stande þ en þrosi ok snyr at þ gek
ku i a lyt ho ok s. o. Vigde m enn en e likr þ
dæu ok þeirra i milli aleyrd m. Til þ gek ek
hing s. k at ek ui þa buin ok u stadde e þionnu
grap þ þui. h. m sit. bæclærv e aur þins ok bid þ
e m þ gep þa ku i ey at gera e þ bær. O guk
en se h. bæd. J þar messu e ku hunplade ok
leystr þ all seckdom af glæpa. Sua þu upp
tekr amb. h. at udat ok uegsunu i allu e þinu
e at m. ku leggr ok allu stund a e h ma at snua
ualentinianus þ dard ualdu e uestr ur þ e h
hefdi ap(t)r i riki.

Capit[illegible]

dagu sem e theodosius e stadde i milli gan

en ualentinianus i Vallda. þa e ualdr lepi sendi a
ræd undir nafni valldsinga sinna gezu ok sendi
at e sigr stalls nadkr ok þ heidnis dar e þ pylgd
ok badi k leypis at þau barnesku se pyr mer
h ere i ræd. en e h ued e þau audsending. þui
bad h kim e sin sendi hepin ok q. h sua uild hepi
unnu ap e hialpu. J mati hepanni ued h bok var
lagd ok send e radum ok tiz millli smlli at en m
li malandi simat þeidi e add i mati at mæla
Jndu sid ga þau uisdi at i bg þa a ualldi e m
niuensis h þui ualentinianus k. ap m mini lip
ladom ok hengde en þ sulk e eignir ap sinnu m
ardi amu e arbogastes h. en k. e e stiuidi hel
lda þimsignadr at ens und uæri e. ept liplat k.
kau systr h ryggu ap illu hinni apund rinnk. ok s.
ha uisdum en h hugd þ tingu ræga m radu ok
e enn at nimis hepe ap radu h at h s. sua. rinn
huit þim u bad e hugi ack hinnar k. ok mi ap þ
ku radu illu husu mit tuist h þeirra ud k. eiga
Bo tekr ept ualentinianu eugenius. en landgi ept
þat. þui beidiz en ens sinnu se þyri e ap vallet k
sad sendingu sinnat ok beidi nu þ plauinn gi þ
ok arbogastes i l. Eugeniu k. en h gepr nu upp ok
sul h. ok e sina. þau þegn amb. ok udr u reide ok e h
þ at ku þar e melans h. þa þ h pyst e stra tig a ba
namenensis h. þad e þaenenco h. ok ok tez i rhusan
ok poraddde pund ok sanumæti ens s. rad eugeni
mer en meing d h. Nu send h h. e h ok m h pytt
saga at þ mægu e i lapunu stad. Sua e þ matho
at kirkiu dar se mil tign þa e po e. meiri ok ad h
e hiartu allra m. lætr h ok hugraunng m ok allu
h uar h þyr en udi ok h hinu agi e hysties
Ur pola e at e sed blecktr en e uilit þa blecdu
e. nu apsu at rangs bedni bædi u e. ok m nu
e m e lap rinit ok e byri m rinda en at radu
m sialpu hoalle ap ek ma e þ. Noctuuu sid
þ h ept e melans h en þui e eugeni e
m mati theodosio e bardaga en h bidi m J
melans h e q. ens uarrehnu kirk theodosius ok
e hyggr i at e. madi e lærd e ardi m ap þ
sinu m en udr eugeni ok h lid þ or h s(ua) hap
du þa arbogastus iarl ok plauian gezu hare
ap þa kon epter m sig at sa madi g(e)kk fyrir h stall

ok kla clemens. ok hann hu þer hiort hans ein spurþi klerkana hann an siþ u
sak vm þat er þeir villdu eigi fragna eptir konungi ok eigi trua syningum
sinnar er hann gerþi. Nu ferr konungr meþ konu sinni ok hann theodoru
til milu innan kirkiu. ferr hann tysfo gvþs i und siþi sem skilldi
nam misþolaþ hellda vndir gvþi ok helgum anda. en þa er hann
kom meþ nafnd þrollum sem er alpheus hann. þa vaknar hann þar vm vm ni
aptr eugenius ferr þa leyndar þa i seinu. Þiarvenn
vistu eptir vakn konungr theodosi ok er a baen ok biþr gvþ
sigrs ok tennda ok helga meþ ternaþ aþar ok pullengs
þa baneim sagþi hann ok sueppnini vnt hann y. dyrlig meþ
ok sagþi hann þa gvþ allu plato dor. Jahs ok philippus send til
hans upp gvþ ok sem þar er s. at clemens. hann biþr þar þa baþa nie
tor ok a vm gvþ at hann gefi þeim sigr. nu varo gvþ ef hann bann
at vm banu vm þeim ok mioc vm gagn ok lengu meþ þeim ok gegn
alvm þeim. ok þeim sia at aþr e. ok aþan þat sittu ser
laust viþ at vm heim þar vin ok þa pulltang venta. eptir
ferþ vakn konungr ok þackaþi guþi hvg þa ok vinn e ho vit
u enn. En vistu a eptir þyr þa theodosius ok eugenius
tekr akop aþ meþ þeir þegar ok hann hand sia at goþs apadu
alhol. Nu gi the ok meþ hlaut þat ger hann þar ok alhum
enn e pelle a kne e bann ok s. gvþ. Messte nim a.
syndugs meþ ok se at eb liuz, þa vartel sak. Þonni ok
hafe iarl hann einn haptign hsing ok ein mestr kappi
trenstr nu gvþ pullingr ok bann konungr einn ny sia a sa
ila ok strugi e þin gefu. Risu þa vm all, ok sin to a
vng, lyng er ein hver skiu þa all palla e þa sig alla
a tekr ein hann vel all ok aþr sin bad ep hans ok ser
ok þa lyptv a ada veþ, ok matti þat eigi. sua at þor
arbogastes ein mestr kappi. ok peleuidr ok allir
liþ þeirra ritu e ok gegn vega. Enn mill hopsp ok
hor ok liþi theod. e hann beimidr. vpp rise þursa
þa eugenius meþ akapa vedrsins ok þa er þar
sua ok matti snota e stemun þat er vedr sa allt ept
rp ok gek þeim þa nim insthadu ein ok od leg vapni
sinn ok ovini. Nu magu þa e vm hallda ok sua v
[illegible] veþr venti aþu ugg ok leita ein oþu þing
ok þimd. Nu a eugenius sigl ok ser aspund a
eodosi ok pelle e [illegible] ok biþr [illegible] ok lepz
enn hun thead. [illegible] liknsam en [illegible]
eugenia þa beda [illegible] ok hunbu [illegible]
þa [illegible] Nu [illegible] ok send [illegible]
[illegible] clemens seg tho [illegible] ok þackr gvþ. ok [illegible] sign
[illegible] ok [illegible]

a vnder hafþu [illegible] at baudagum ok sendir [illegible]
[illegible] vm byskup meþ þeim eyrnauru a fund hans. nock sia þar
hann stalhr e aghlegia [illegible] ok [illegible] hann þar kom. ok eins sama a
vndas en þar nim at [illegible] en þa ger tho [illegible]
vm hann. hv pelle [illegible] e fard ho e þa fundur ok q. hann
sagi [illegible] bann ok vdleik sagi hipu vent. Þann stundu
sia tekr hv sott ok endaz en þa lifþi ny. vetr sia
þa pull hann harm [illegible] mag. gvþ hann [illegible] leng pistil [illegible]
sendi [illegible] Þann [illegible] ok [illegible] vm sinn v
alla aþ [illegible] engi [illegible] vollamagsla [illegible]
sem hann gvþ. Hér er vitrann [illegible] hins [illegible] [illegible]
[C]Ei. vm sa atburþe i placentia borg. i hann [illegible]
sanr [illegible] pamsson ok [illegible] allar drapus
[illegible] en [illegible] hann gaþa ok heill. [illegible]
du sia tekr hann sott ok endaz en moþ sueinsins [illegible]
[illegible] hann [illegible] ok vaþ vm hann [illegible]
[illegible] meþ þa [illegible] at hann gefi lif sinum [illegible]
þa [illegible] vaþ e [illegible] legg lik sueinsins [illegible]
[illegible] hann vm [illegible] e [illegible] songs. ok [illegible]
[illegible] hann [illegible] gvþ [illegible] hann [illegible]
[illegible] lik sueins. biþr hann bann [illegible] vpp
sueininum e tekr a ho ok [illegible] se e [illegible]
[illegible] Ris upp þu en [illegible] hann ser
sueinn. vpp heill ok lifandi [illegible] se hann vaknaþi af suefn
[illegible] Sua [illegible] ein samu lartv [illegible] helgu [illegible]
[illegible] viralis ok agricole [illegible] varu [illegible] hafþu
iarþaþ vro i [illegible] gyþingu i bononiensis [illegible] ok vissi
[illegible] fraþ [illegible] vrdur [illegible] lagu. Nu [illegible]
[illegible] ok vnd allri [illegible] lagu [illegible]
[illegible] ok alloþ meþ fagnaþi. [illegible] hafþi [illegible]
[illegible] arbogastes [illegible] meþ ok hafþi
[illegible] en [illegible] vek. þa [illegible] hann [illegible]
[illegible] nackut [illegible] en [illegible]
[illegible] hann [illegible] eptir [illegible] baþe
[illegible] sa [illegible] sigr [illegible]
[illegible] meþ [illegible] salmi [illegible]
[illegible] ok [illegible] en [illegible] sagar [illegible]
[illegible] þa [illegible] hann gvþ [illegible] lartv
[illegible] vpp [illegible] iarþu helg [illegible] mest
ok [illegible] en [illegible] helgum
[illegible] vpp [illegible] blad [illegible] nyblotr
[illegible] ok hafuþ [illegible] hafþu [illegible] hoggit
[illegible] heill [illegible] hallda ok [illegible] fundit

se þ vyr nyſueg a nylag ; molld z ſundaꝛ ſꝛ z ſþ
nadz dꝛauꝛlig þ hern ac e aꝺ haꝛ maꝺı þ ſtaꝺ
af hofdı ſ[illegible] · W upp taluꝛ ſa ꝓnꝺs m̄ uꝺ ꝺyꝛlig
hılmır ne gſ e jarꝺ mattı ſkılıan gıt · en e ſıt-
heılagr ꝺoı ṽ þaerꝺz e pla lıkh ſa e pyꝛ meıꝛ
ṽ vyꝛ ſıaı helgū ꝺomū veıſt z ſpa a ſyꝛ ꝺolaꝺ,
þ þ mın ſa takr e lıꝼı anꝺı ac kallꝺ þ en oꝺ m
z q · ſık quallꝺ ıa ap ꝺmb · ſyꝛ ſıṅ e h z ſagꝺı ſagı
þu ꝺıaꝼull ſe e ehr ſık ꝺmb · ſyꝛ hallꝺz ſpꝛ ſa
anꝺ helgu m z aꝼunꝺ ſını ſe nu gıſu mana ſkꝛ
upp gǫt ſe þu ṽt þ vakanı · en aꝺ ſua mıta ſagn
en aꝺı z ſallꝛ nıꝺꝛ ; amatt z ſkalꝺꝛ ſua ṽ vgnho
ſſu ſına · Eꝼꝼ þ pall theoꝺoſı enſ gaꝺa k · þ z ac
epꝛ h ac chaꝺı z honaꝛ ſyrı h · en e honaꝛ e ſta
ꝺꝺ ; melanſ ſꝺ z h ſꝛ ꝼ ṽ palls z h h haꝼꝛ ꝺyꝛ
maꝺ vǫ ap lanı e ſkattı mın ſıa ṽ ſenꝺꝺ ꝶ · plot
kꝛ ap ſtalıco ıarlı z ap uıꝺꝺū auſtrı ſkeꝛpıt ac e
man naꝺıon e ꝺ ſkanꝺ h · en h koꝛ a kꝛk gꝺ anſu
enꝺꝺa ; [illegible] epꝛ ſo z ṽ h ıaꝼnc þ allꝺıꝛa ac ſkam
ſkꝛ z bıꝛkꝺū h ſe ſꝛ ṽ byꝛ þ þ ſa ; ſꝛo m̄ glaꝺ
nıngꝛ mıkꝺū en ſꝛ epꝛ m hamıngıu legz nıꝺꝛ
þ allꝺꝛ e baen · Kꝺ kan epꝛ o moꝛ ſtaꝼnyır · z haꝼ
ꝺuꝛ mıag · En ; þ bılı e ꝺagın lauſ latın ṽ laıkꝛ
z ſkoꝛınaꝛ mın ſpıu e laꝛıſꝺ · h ſaaꝛ e lıkı o
ꝺagū ꝺꝛyꝛ · en ſꝛeg e ſaꝛ ṽꝺ · lauſ · ſa ꝺ ſa
pꝛ ac ſım mın e lıkı haꝼꝺu hneıſtl z ꝺꝛepıt
ſa vnꝺ ſılı z lekꝺu ſeꝛnglıgu ſleſtū e maꝺ
ꝺu z nıꝺı ap ꝺauꝺū ǫgı ſoꝛmū ap e nyꝛı mgn
plꝺꝺa ṽ · en e ſelau ſtalkıꝺ ſꝛa ſa ; ꝺeſh
leꝺſ ſıaſ z vılꝺ o ſtıꝛꝺa ṽ ſꝛ e gapꝛ epꝛ m
en · ſn̄ m ſı ac ſıa m ṽ ſpꝛıng ſꝛa ſakr ſa þ h
a ſkꝛ ſo h man e ınıꝛaꝛ ſ kaſt ſıꝛ mal ꝺaꝛꝺ
z haꝼ epꝛ ſıꝺ ; ſaꝛt · Þ ṽ en ; ſın ꝛa · ac eın
heınꝺ · ǫgꝛ ſꝛ z h m e hallꝺoꝛ · en ſꝛ ſkaꝺ ac
ſalle nılaga · en theoꝺoſı ꝺ ſa ṽ vıgꝺ m
ſꝛ en ſıꝺ ſꝛ mıꝛınıngſ eꝼꝺı h bꝺ ac palle
ſꝛ en ſꝛ lıꝼꝛ ṽ ſo z ſ ſ[illegible] · ꝺaſꝺꝛ ſıꝼꝛ ac e
pall ſu ſıꝛ · En ; ſı bılı palle h ſua ac ſꝛ ṽ
manꝺ ṽ · en ſı ſı ꝺꝛ pall ac kma e aꝺe h
hlag ac cıꝺꝺ ſ palls · A · en ſau ſtunꝺu ꝺꝛ
ſꝛ me ṽ halıgū gıaꝼū z ſenꝺımn ap ſuꝼgu
anꝺ · e ſuꝛnglı h veꝛ a lanı e ꝺmb · ſꝺ h z
vakꝺ ap eınū epꝛ[illegible] m ſꝺ o h h kaꝛ ap ſꝛſkꝺı

[illegible] ſa nıꝺꝛ þ haulagleık z agætū ꝺmb ·
ſkꝛpuıū ꝺꝺ h ſenꝺu ſer ꝼꝛemıng naꝺꝛu e aꝺ
ſpa e ſꝛ ſenꝺı h ſu h ſkaꝺı lıpꝛ h gıꝛ pıſtıl,
maꝺı ; ſı ſenꝺı [illegible] my o vıſꝺı ꝺꝛuꝺeꝛıng ·
ꝺ h ſnıſ ſ ac h ſenꝺı eꝺꝛ o ṽ bonꝺı ſın ac h
ǫgꝛ vnꝺ ṽuıꝺ ıy ſınꝺ ſuaꝛꝺ z ſıꝼꝛ ꝺ · h ꝺꝛſ
gꝛı þ ſaꝺ e melanſ bꝺ z ꝺolaꝺı ac ſmıꝺ ꝺmb
en h ṽ ſa ſını kaın e h ko z ſackꝺ ſe ſ mıkıll
ahyggıu z hꝛygꝺ · A eınū ꝺagſ a · ṽ ſua ac ſaꝛ e
ꝺmb · ſang meſſu ac epꝛ collo ṽ pıſtıl ſoꝼnı ſꝛ
en ſı ṽ ſa ꝺꝛm ac ꝺıkkꝛ ſkaꝺı blaꝛ e ap ſꝛı ꝺıl
leſnıng · nu kaꝛ ac ſı en ſꝛ vaknaꝺ e · nu ṽꝺ pall
a ꝺıꝺıumo · kꝛın ṽ ṽ ſtaꝺꝺaꝛ archıꝺꝺ z ſꝛc hıuꝛ ſe
ꝺ pall ꝛıꝺꝺanꝺ en ſo ṽ ſagꝺ ac ſꝛ ſuaꝼ · en ollū
ṽ ſua mıl ogn ap ſꝛı ac engı ſoꝛꝺı ac vaka h · en
kꝛm vıſſ upp loꝼ ſa e ſagꝺı h ṽt ı halꝼꝛ anꝺꝛ
z vekꝛ h ac ſa z lanyꝛ h z maꝛl · ſua ſın lıꝺ ſꝛ
ꝺın z vıllꝺı ꝺıghnt bleꝛan z e palls ſuaꝛ ac ba
ſtunꝺꝛ lang · bꝼ vaknꝺ z mꝛ · laꝛıꝺ ıꝺꝛ e ac ſ
ıa ſeꝺ h ſo ṽ · haꝼ ꝺı mıkıt veꝛꝺ ſꝛm ſueꝼ
nı · þu kan aꝺꝺ yꝺꝛ ꝺꝼaꝺı ac ſagıı · ſꝛ bꝺꝺ a
nın aꝺꝛın · ſꝛ e ſꝛın ſꝛın ap ṽollꝺu ſꝛ z ṽ ac
ſꝛ ṽ vıꝺ z vaꝛa aꝺ ſo ſpıomıſꝛ ṽ lıkſong z
ṽ nu en baꝛn a ſongın e ſı volꝛauꝺ mıkı · ſıꝺ
ſyngꝛ ſꝼ maſſu z ac lokenū ſe ſnyꝛ h vǫ z ſ
ſua · kꝛı ſꝛ e mık vakꝺı z loꝺ mık e ſaꝼꝺ ſa ſe
vnꝺ e mık beıꝺꝺ nauꝺſyn ṽ · ſı h ſanꝺ a ; ꝺꝛ a
melanſ bꝺ z kꝺꝛ h allꝺꝛ ſıꝺ · en ap h gıꝛ e ſua ſa
m h ꝺauꝺaꝛ ıaꝼ ; ꝼꝛımleıngꝺ kꝺ aꝺꝛu mıſſaꝛꝺ · h
ǫꝺı ſua ac h þ abꝛtuꝛ ſın a · z kꝺꝛ ſı ullagı ſıꝺ
en nu ſꝛꝛ ıı lyſlaꝛꝛ ſtunꝺ aꝛ · z b ſam ſueꝼ
ſtunꝺ ꝺmb · z lıꝛ ſylgıu mꝛauꝛſ ſꝛ · Þ ſaꝛ e
ıy ac ſa ꝺuꝛanſ bꝺ m ſuſꝛ lyſlıg mau ꝺꝛn z
ꝛıgulıgꝛ n ꝺagmalū ꝺagſ · z gꝛck ſa ſın þ ac
baꝺı ṽ þ ſong z aꝺ ſꝛankan o bꝼ · z haꝼ ı ꝺꝛ
nalıgꝛ ṽ lokın lıkſongın · Þ h en ṽꝛ ac me
lanſ bꝺ m haꝼꝺu aꝺ ſenꝺ ꝺaꝺıꝺ ac ſꝛ ſkaꝺ
ſenꝺaꝛ ſın meꝛſꝺ e ac kınꝺ vacꝺankꝛ · ſı e
mallſmıllꝺ ſꝛꝛ · en ſa ſı o ſꝛ ſaꝛ ꝺugꝛuıꝺ
e ſa ṽ kꝛaıſꝛ ſꝛ ; ſꝛo z þ mꝺ h ny ſa e
mamoꝛ h · h ṽ eꝼꝛn ꝺugꝛın ṽ ; vıllꝺı me
nchıaꝛ · h ṽ kꝛaꝺı m mıll · ꝺaꝺ h ſı apꝛ a
ſunꝺ ꝺmb · z ſꝛm ſon ſın z baꝺ ſꝛ a ꝺna ſꝛan

Augustinus kurnan will z Rethoricus vaſſ
willm Mannichioz

leidrettu · A einu̅ hátid̅ d. bidr munkr einn ágæt
ligr sam sinn augustinu̅ at m̅ e̅ i lifi ok heyrdi sealu
amb. at at h ep loke ok kall þetta at ein amb. fyri vi
ok gæzi alþyðligt ok lucer pagrliga sam ec peny
lagmali ok ec mjok. en u talit h veri ept ok mysk
hatlags endi h helsa augum ok kallar h v mag ok
ferpers allr hng at h. amb. ok ok ec h e virgan
m̅ u. ok vd pagin hid ok lez h. m̅ skin oddu̅. badu
leidum. en augem su the einu̅ prem. ok mæl
ok v m̅ vsa ſkipa e laus. ept þ eckv aug. v ok þ
fra vo, ep̄pen ok vd en arzt hanandi ok bp. Sidan
helgi bp amb. v mannlecta m̅ mill. h pastadi h
n. d. nat arc. d. e puart. d. e ein halenustu og
daga ſpalliga v h i barnu̅ badi natt ok d. avallt
e aptr inundsymp vid a milli þat vrodi h ok dict
a. halg backr. ok hugd h v m̅l þ all oppnin. Ib.
lig pianu v h suo kostgeopt ok þrinquaeð sim
at h skrivah ok ep̄nadi pleiri m̅ en. v. en nagtu
bp fra ept h. mill v hugd m̅ v h pettckin m̅m ok
utlam m̅m gull ok silp ok gsim̅ at e h ecap virda
sina. gap h upp ll e ~~petrackinu mm~~ ok suo þarp
e h var gap h e ll ok let po sistr sina e ſpalldar
e deviniu ok h v suo huggade m̅ ec h v pagnadi
m̅ pagnendu en greitdi m̅ gravndu. ok ok þui e miggu
e ſkipt m̅ h. þat kallar h v mz h kaðr hnu̅ m̅ d e tarv
h hinndi e gr mag avallt e h þ andlat p. e. bpr
e blarti h vnddz þat sagdi h h. at h q e sigat
e fa v þm þm e þat v andaðar sagde. hallat hn at h
ok hs pystssin pen. ok suo þ at pelagi prinz sa bene
m̅ e h. mz algliga likt. h f. þad m̅m andlat sitt
h q. m̅ þm vel m̅du e pasca. Dapsliga hinnadi h
ok h si rat allr ein illa upp vena ok þat milli m̅ þ
ok agne þi e e sedo ap grauit ne mmkar ap valadr
q. h ha aumliga annilli allez en þa mlu aulgreti
mal lærdir m̅. Hu v þeim dagu̅ þyr en h legdiz
veckin at h dreiddi sauping v dz eurib mesi þat
at upp h lagi m̅ ſkulla verti ok laid saull om ok munkr
fa þat e hópsgum aþr m̅ ok holl sina. en v þeit vd
allr h leiro sa sina. Stundu sidar tok h upp letr sin
a saimu. þa d. gdi h andat a dicta sinu ok veri. þar sa
allinir vd e pylldr a luktr a þa v upp hapde. ſuo
v m̅ Jarlsins ſalico h at lagas upp nacktr e vallar e
a v þat m̅ e lll satv e vid amb. En jarlar villa
hegnia þ mal e h v e en e þeir mal kod pyr bp.

þat kall h seni man sin ok b a spe ho seeni mall
ok e h mattu e vnd kam ok vd sam egna ok
þat seg bp suo. þe bygi ho at h se andskotal se
ma ok nan likamr at e spoli nemi eplr vlegr
upp at e sid. þeg asomu stundu e bp h ſkrid
let þat vd hm diapul ad. seu atbur a pach
ollin mals otta ok hvarlu þa e v v staddr. ok
m̅ peinigu hialsu diapul vd at hm dagu̅ ap him
barnu̅ ok yf songu̅. Mælade h. ok ecca gangu
h v suo porhennu at h mattu e ok siðan h
en a einu̅ hatid dagi þa e h stadr m̅ dag sam
ve at e. þa vd ho bauge ap þiolmiu suo at h
pall ok vd h vnd paru̅ sam ap bp sialpu̅ ok bt
bp e h ok mæl. Ris upp þu ok v heill had. þ. f
vd ok sa h m̅i ok kendi h sar alldagi. sot mans
sid. Han dagu̅ sid. þa e h vigd bp e arme
bgu þat tekr h ſeip ok a ja m̅ ſtalico pan vm
mak h. þat tekr h sua v aað ep sinu deli ſkyg
þat poe þ paruist ok upp halda allr tealu þat
Jarlan kallat e sin alda ana gapgotu m̅ ſkip
ok vm h. h bad þat e m̅ blamaelgi ok bauð þ m̅
podmaelu. at þa þi agund e kabio ok badi h þ at
h pagi ap b. lang lp en e þa kan þ h eband
þat þat su. h sua. Quia ec eins hepp ek m̅ yde vit
at mik ogaf acki lengr at lipa ok e orpt ok
ok ep dopnd þar v augu̅ milld. ok mijsusam
hiog a ein saimu stundu v staddr ok þ hinu þ
m̅ þ e h huilldr drottn h y ok vardaus v hlaud
liga hu bp m̅di leðu ept amb. en þa hapdu
mest ok ardan e þ Simplicianu̅ en þat e þinu v
se ada ok v þeit at vaðar. þat su. bpa milli þat se
h vi v staddr ok heyrdi acta þeit en þ mattr pode
at likadu̅ vd þar þa huiglulu lagi en h v p
ok vndsu. h suo. þat e þa nepndu simplicianu.
Gamall ok pa gadr. Kvrssu m̅i h þeit. en þa v
du ok hugli pull ok legd ok bar þeg diakninn. en
þeit b þa suo at. at siu v e þar kosin ept h
fe h h mik ok kalladan gulan ok gad þar sim
plicianu v alld arpun. Þeim dagu̅ ad h undi
ek ok a einn stundu þa e h bad þ þat sa h ep
sialp kan e sin ok land v h. ept sin e h anda
dz þ allpeu vid ok e andlatz h þa legd h de
ok ess ok bade þ sa all m̅ at ame varadu u h e
barn en ang natnu adar skal. Danaeious þ.

Fog ord

ok sueins legia ok laper einu þ͛ hitt sem v̄ a sin
halldio [illegible] ok mi̅t suel. Ros upp sia standa
dus þa [illegible] a ma uuni e̅ þin [illegible] sd stanel snil þ͛
[illegible] ok upp v̄ nallir þatt h̅ villi e̅ hu̅ kall. þer
hui̅ [illegible] ok e̅ h̅ huil ok gapr segr gap̅ ani
[illegible] dyrlige ok pilgrilige samþyckis [illegible] ok gagn
[illegible] h̅ tak corp̅ dn̅i ok sin blod sem gaf h̅ sueg
[illegible] ok matt. Nu h̅ and h̅ ferr þ͛ nest af val
[illegible] ok sindugest heilag m̅ ok eingla ok glad
dar h̅ nu ok saluga heilags [illegible] allr [illegible]
at hondi [illegible] e̅ [illegible] min sem vagar sem ok no
gat alla [illegible] hellar þ͛ kom en dimmingi [illegible] v̄
saly [illegible] nattin e̅ h̅ andadiz a. Nu v̄ nu bar lik
h̅ ok kir [illegible] en dage [illegible] ung m̅ ok [illegible]
[illegible] sagdu [illegible] sinu̅ e̅ [illegible] at sia sem h̅ gaf
ok [illegible] sinu̅. Sumi sa sem [illegible]
lik h̅ en sa anir sa e̅ [illegible] v̄. en e̅ lysa ok
[illegible] a. sem v̄ lik h̅ bart e̅ hofs [illegible]
[illegible] ok [illegible] lyda [illegible]
a ok [illegible] ok [illegible] at [illegible] hellar ok
[illegible] ok [illegible]. ok urpu m̅ dglu e̅ gyrdlu̅
lik þ͛ sa bar v̄ o haulsu bat mn̅. [illegible] kall
þ͛ mun ad m̅ ok s. [illegible] h̅ a. anu̅ sem
a. [illegible] ok h̅ [illegible] h̅ ok syndir [illegible]
[illegible] bar ok v̄ a ban [illegible] ok gaf [illegible]
[illegible] ok h̅ eim e̅ [illegible] h. v̄ em heil [illegible]
[illegible] h̅ bad amb. ok h̅ [illegible]
[illegible] h̅ at [illegible] sem [illegible] sem andadiz
[illegible] lik e̅ h̅ ok [illegible] e̅ ok v̄ [illegible] kall. Syn
[illegible] allir [illegible]. I [illegible] v̄d ok sa [illegible] at h̅
[illegible] eim e̅ villgr a [illegible] h. h̅ [illegible] v̄ [illegible]
[illegible] ok [illegible] m̅ [illegible] upp gaf. [illegible] sem [illegible]
[illegible] natt ok [illegible] ok [illegible] e̅ amb. h̅ hafr [illegible]
[illegible] einu̅ m̅ ok [illegible]
[illegible] a. [illegible] h̅ seg̅ [illegible] ok [illegible]
[illegible] ok hugar [illegible] h̅ v̄ dagi
[illegible] bar [illegible] ok [illegible] m̅ [illegible] ok [illegible]
[illegible] h. en [illegible]
[illegible] m̅ [illegible] e̅ gilldan h. ok [illegible]
[illegible] ok [illegible] v̄ [illegible] amb. Nu [illegible]
at [illegible] ok sinu̅ [illegible] pullting[illegible]. v̄ [illegible]
þ͛ h̅ [illegible]. [illegible] sem [illegible] m̅ [illegible]
[illegible] ok [illegible] h̅ [illegible] e̅ [illegible] h. [illegible]

[illegible] h̅ [illegible] [illegible] e̅ sa h̅ [illegible]
[illegible] ok [illegible] h. h̅ [illegible] ok [illegible]
at [illegible] h̅ [illegible] ok gilldar sa [illegible] mede [illegible]
[illegible] ok [illegible] ok [illegible] gilldo ok [illegible] en m̅
[illegible] pegn sig. Nu [illegible] v̄d en ok [illegible]
[illegible] at heidu m̅ [illegible] y. [illegible]
ok [illegible] en helg̅ dom sem v̄ [illegible] ok melans [illegible]
þ͛ lik v̄ en blindr m̅ ok [illegible]. ha v̄ [illegible]
em natt sa h̅ [illegible] at [illegible] þ͛ v̄ [illegible] ok v̄ [illegible]
[illegible] h̅ [illegible] hvir þ͛ [illegible] en ha v̄ [illegible] at
þ͛ v̄ amb. ok [illegible] h̅. h̅ bad at h̅ [illegible]
[illegible] syn. [illegible] ok mel [illegible] ok [illegible] ok mat [illegible]
[illegible] sem [illegible] ok [illegible] h̅ a. v̄ [illegible]
[illegible] syn [illegible]. en blindr m̅ gir sa ha v̄ [illegible]
ok bar þ͛ [illegible] a. sua e̅ helg̅ dom [illegible] ok [illegible]
[illegible] en e̅ h̅ [illegible] kistu sem e̅ ok v̄ helg̅ dom̅ [illegible]
h̅ [illegible] ok s. alle husu [illegible] h. [illegible] at s. [illegible]
[illegible] e̅ h̅ s. [illegible] sem lund [illegible]
[illegible] ok [illegible] [illegible]
[illegible] q [illegible]. e̅ [illegible] ok matt [illegible] sinu̅ en [illegible]
at ho ok [illegible] en [illegible] h̅ sem [illegible] ne
[illegible] alstadu e̅ [illegible] at e̅ gir [illegible] upp.
ok sa hu̅ e̅ h̅ vare [illegible] [illegible]
[illegible] e̅ [illegible] ok hug h̅ [illegible] e̅ þ͛ [illegible]
[illegible] v̄ [illegible]. [illegible] h. [illegible] h̅ v̄ [illegible]
[illegible] ok v̄ sem þ͛ ok mat [illegible]. h̅ v̄ [illegible]
ok v̄d [illegible] v̄ amb. en a allr [illegible] h̅ [illegible]
þ͛. ok [illegible] h̅ [illegible] h̅ v̄d seg̅ [illegible] at h̅ [illegible]
[illegible] at [illegible] en [illegible] e̅ [illegible]
v̄ [illegible] ok [illegible] h. þ͛ v̄ [illegible]
at m̅ [illegible] ok v̄ [illegible] at [illegible] e̅ [illegible]
[illegible] v̄ [illegible] ok [illegible] h. ok paulin̅
[illegible] e̅ sogu [illegible] ok sa v̄ [illegible]
ok [illegible] þ͛ ok [illegible] e̅ [illegible] e̅ ok [illegible]
[illegible] h. þ͛ [illegible] en sa sogu [illegible]
[illegible] sem [illegible] sem [illegible]
at [illegible] v̄ h̅ e̅ [illegible] sem h̅ [illegible] ok v̄d sem h̅
[illegible] ollu̅ [illegible] sem [illegible] e̅ v̄ [illegible] ok [illegible] e̅ [illegible]
þ͛ v̄d and [illegible] m̅ a amb. [illegible] m̅ nu ok [illegible] v̄ [illegible]
[illegible] þ͛ [illegible] at sa e̅ [illegible] ok [illegible] ok [illegible] e̅ [illegible]. h̅ [illegible]
ok syndalausir ok [illegible] en [illegible]
[illegible] ok [illegible] nu ok lengi [illegible] v̄ ok [illegible] ok v̄ m̅ [illegible]
[illegible] megi alla [illegible] alla [illegible]

[illegible] Ambrosii Bps [illegible] historia [illegible]

PAULUS riti sa er ap [illegible] upsogn
himir er kallaz [illegible] platagi sa er hann pór
er allir grikia vellder atti boda i kristz sa konungi
i borg þeiri er athenis het. [illegible] spekingr
er Dionisius het [illegible] hann hafi blotat. en er paulus kom
[illegible] dagh [illegible] hann [illegible] marga skurdgod [illegible]
[illegible] er eignadr [illegible] gudi. þa sagdi paulus Dionisio
[illegible] spekingr [illegible] en [illegible] gud. Dionisius [illegible] en er
[illegible] mik [illegible] vellda [illegible] hann [illegible]
[illegible] hann [illegible] boda [illegible] kallr [illegible] en hann
[illegible] gud [illegible] hann let [illegible] meiuni [illegible] pinaz [illegible]
[illegible] reis upp af dauda [illegible] upp i himna [illegible]
[illegible] hand gudi [illegible] mun [illegible] heims at dæma
[illegible] er gioraz i heimi. En er hann hafdi [illegible]
[illegible] hann [illegible] kenning sina [illegible] blind [illegible]
[illegible] tok Dionisius [illegible] lærisueinn paulus
[illegible] fylgdi hann þa vetr [illegible] hann [illegible]
ap [illegible] athenis borg [illegible] en mest [illegible]
[illegible] allu borg lyd [illegible] bygd en er [illegible] vetr
[illegible] þa sagdi Dionisius [illegible] petr [illegible] pall [illegible] i borg
i roma [illegible] hann [illegible] sina [illegible] hann [illegible]
[illegible] plon [illegible] plar [illegible] ap heime [illegible] en hann [illegible]
[illegible] en er hann [illegible] pafanum þa tok hann pafans
[illegible] hann i [illegible] noreks [illegible] en er [illegible]
villdi [illegible] myrkr vestr [illegible] þa [illegible]
[illegible] Dionisius [illegible] Dionisius [illegible]
[illegible] en þar [illegible] en [illegible] vestr [illegible]
[illegible] Dionisius [illegible] um allt [illegible] sva sem
[illegible] minu vælldi at [illegible]
[illegible] vellder [illegible] en þu [illegible] gudi
[illegible] konung [illegible] konung [illegible]
[illegible] napn [illegible] en þu mag heyra [illegible]
[illegible] gang [illegible] þu [illegible]
[illegible] riga [illegible] pagnat
[illegible] en er hann hafdi [illegible] þa [illegible] Dionisium
[illegible] en [illegible] asemar [illegible]
[illegible] plastman [illegible] þa [illegible]
[illegible] konung [illegible] En er [illegible]
[illegible] þa sendi Dionisius [illegible]
[illegible] philippus [illegible]
[illegible] hafdi [illegible] en hann sendi [illegible]
[illegible] aquitania [illegible] aquitania [illegible]
[illegible] hann [illegible] balua [illegible]

[illegible] plastman [illegible] victorikum [illegible] hann [illegible]
her [illegible] bodadi [illegible] heidnu [illegible] Dionisius [illegible]
[illegible] eleutheria diakn [illegible]
[illegible] hann helg kenning [illegible]
[illegible] konungr [illegible]
a villu [illegible] heidnir [illegible] hann [illegible] ecclesie [illegible]
eina marga. Domicianus [illegible] meistari [illegible]
[illegible] hann vissi sik hafa [illegible] eflit af [illegible]
[illegible] dauda [illegible] hann [illegible] vera [illegible]
[illegible] sit [illegible] ap gialda gofug manna [illegible]
[illegible] allu kaupskap [illegible] vidr [illegible]
[illegible] gardu [illegible] aldrei [illegible]
[illegible] veidi skipa [illegible] aldrei en [illegible]
[illegible] pelle [illegible] Sina [illegible] heilagr
Dionisius [illegible] konungi [illegible] hann [illegible] meiri [illegible]
at [illegible] annar manna [illegible] taruella [illegible]
[illegible] hennis [illegible] hann [illegible] heimini [illegible]
plaira [illegible] ap [illegible] kenn [illegible]
[illegible] konungum Dionisius [illegible] hann [illegible]
[illegible] hann [illegible] hefde
[illegible] manna [illegible] nu [illegible]
[illegible] dag [illegible]
[illegible] vel [illegible] at kaupa [illegible]
[illegible] konung [illegible]
[illegible] kaup laust [illegible]
[illegible] Dionisius [illegible] kaup
[illegible] lund [illegible] þat [illegible] pin
[illegible] hann [illegible]
[illegible] ap [illegible] synir
[illegible] at [illegible] heypti [illegible]
[illegible] kynsamligt [illegible]
[illegible] sialfi [illegible] lægste
[illegible] dauda [illegible] hungr [illegible]
[illegible] vill [illegible] ok [illegible]
[illegible] keypti Dionisius [illegible] bar [illegible]
[illegible] manna [illegible] godum [illegible]
[illegible] Dionisius [illegible] heidnum [illegible]
[illegible] blotum [illegible] hann [illegible]
[illegible] diofull hapdi villt [illegible] hann
[illegible] hann [illegible] hennis [illegible]
[illegible] Dionisius [illegible]
[illegible] manna [illegible]
[illegible] en ap konungum [illegible] blotum [illegible]

Enn

valla i gegn hm ȝ ſagu ſem ha inni ȝ buggur ē ꝫo i gegn dienisio ȝ lidi hns þa ſkein ꝫ mikit lios himneskt inn ſkumm yꝼ hm at þeg ē eñ gima ſtunen ſa hn þa v̄ angr twegg dꝫ þr lagdu nidr gmleik ſin ȝ vopn ȝ pella ī ꝼotaſ ē ella urdu þr hrædd ȝ ꝼlydu ꝼ augliti hns eꝼ þr uildu ē ē vær ſnuaz þa ꝫu mꝫ undarligū hættı at vapnada lidz mani ē vāna veiſ u uapnlauſu m hellaz þr mꝫ þr ſialꝼ ſkaurd goð ſin þr ē ſmida letu ȝ ꝼagnadu mꝫ ꝼalli godanna þa ē þr viſe uꝼ ī anð heilſu. ꝫi apoſl harmadi uꝼ ſigning mꝫ ſini ſueit en biſk g ꝼagnadi ſig ſinum en hmn þeim ꝼiandi ſa eydaz ſina ſueit en aukaz ǫ lyð þa leiadi hn rada ſiera ē hm matti ȝ eggiadi hn ſina m at ga þa aꝼd ſer ſueit ē þa v̄ nd ok eld aꝼ dionisio biſp blotm kunna illa ē þr ſa hꝼrim ſkǫgodum en þr mattu eigi vallda haꝼa i gegn ꝼiolda kſtrina m ſira ē ſa en gud trudu ȝ ē þr mattu ē ꝼrim kō þr illzku ē þr ꝼyſtuz at gioꝛa ī a ſkuꝼſ biſkup nun þa þ þr ī ꝼund vit domnatū kg ē nꝫſtr v̄ eꝼt dom en hn gꝫi aꝼd biſkp ıarꝺū ȝ ſogdu þr kgi ſlikt ꝼiolkunnar malla ē dionisius hꝼr eyddi allri goꝼg godanna en ē en gmaſti þr heyrði ſira þa ꝼylldız hn upp ſuo mikillar reidı at hn let þeg taka hvn biſkp m ē hn mætti ꝼina ȝ neyddi ī blota eda ſelia ī piſla þa var ſenn neyð ī ꝼiralldz giꝼiſ ē hꝼr paſcennius ſiſinı mꝫ mıllı reidı ȝ iᴍıu bidi at hn let taka dionisiū en gamla kꝼin m ē agœtr v̄ uaꝺom aꝼ ꝼrænu ȝ kenningū ȝ neyddu ī blota eꝼt bodaꝼdū kgſ eda lætı ꝼina hn ath laghū ſira eꝼ hn villdi ē blota en þau v̄ lǫg ſira at þn m ē ſkildeꝼandu tıga eda haꝼud aꝼ hoggua eꝼ g̃ði i gegn rādi kgs lagū eꝼ ꝼiꝼm þar nadde mꝫ hōi ſinu at leita dionisius þa vo hn teiar heilriſkuſtıkt naꝼn hns ȝ ſkein þr ſkundvdu þꝫ at meiꝛ ꝼō ſtim vnz þr komu ī þiſſ bg þa ē þr ꝼundu dionisiū teliandi ī þ ꝫrallig lyd ȝ med hm ruſtıcū pſtr ȝ eleutherı diakn ſe þr helg m villdu alld ſkiliaz vıt dionisium ſr ꝼylgdu hm i aꝼt guds ȝ ſkulduz ē v̄ hns piſlar ī. en ē ſogd v̄ ī kuamā gꝼanſ mꝫ romakg hdi ȝ nyiu bodaꝼdū kgſ þa runnu amot hm klerk m ȝ hoꝼdıngiar bga ȝ ſkuꝼu upp tıdendi þau at m v̄ ſend ī haꝼudſ dionisio bꝼſ en agiætıu ıhs x villdi þa ſin piſlar vdir kalla ꝼ þa henſ mentr ē eiliꝼr dyrð ꝼ uthelling blodz þa kuſti at hm ꝼielldi heidna m ȝ v̄ hn gꝼin aꝼ þm ȝ bundin ȝ bꝫgin ȝ bꝫkkꝫ i andlıt ȝ mꝫ hm ruſticꝫ pſtr ȝ elevtherius diakn ȝ v̄ þr leidd ꝼ greiꝼann. Siſinnius greiꝼi m. ſuꝫu en ꝼeimi karl ſu ē dionisius hꝼꝛ ē hellıſkꝛ ꝫo aldri neinni mallæri. Mꝫı ſegıa ꝫ ꝼullıoſ bodord ens gaꝼgaſta kgſ ȝ aulld blotū allra goda dionisius ſuar hm allr ē ek at ſkilıāſ ulld en ē allt allr veſꝛſu i tru. ȝ aſt drottens mins i hu biſtız ȝ ſaꝼnıt ok ꝼ kenning ſkianty nyiū ſanni ī bildi tr. ſem ē endꝫ gefaꝼt lot þ ſkirn vatn ȝ helgā anda ȝ hellda ek mꝫ hꝛeınu hiartu bodordū ens æzta kgſ. greiꝼinn mli. Segdu m hein gud ſa er gaꝼgaſt. hꝛ ſuar. ꝫr allr. iii. ꝼaſtıræıdz. dıſt. x. ꝫ quiſ ſe en m mli ſro ſꝛ e aꝼ einu enda allr lærd. Oſſi ē ſiſıo ꝫ ē cu ſunligu biſtri ꝫ ē einn aꝼ ollu hıartu ȝ ıatu mꝫ munni ȝ gaꝼg i elh. ꝼadr ȝ ſon ȝ anda helgan. en ē ıalgıoꝛꝛ ſkenningu en ſkuldaſt ꝫalldı dōm vaꝛꝛ i hm biſt ſklıdıu ē. aꝼ ꝼadr getinn ꝼ tıd ȝ ſannan mann. at tıd hagıaı ꝼıꝛ heılſu vaꝛꝛı ꝼ mannı. ſin ē pınduꝛ v̄ dauduꝛ ȝ gꝛaꝼınn ȝ reiſ upp aꝼ graꝼ ȝ ſte ī hımna ȝ ſıtr tıl hægꝛı handar ꝼ. ꝼadr at hımnū ȝ raduꝛ ollu vallda himnaſkum ȝ iardlıgu hn mun koma at dœma v̄ lıꝼendr ȝ dauda ꝼ agıu ellda. greiꝼınn mlı. Hvꝛ ſkılꝼꝫı þu en ꝼeımı karl at ſegıa m ꝼ ſınn hıſm. ærid ınge heyrdı ek ſagt i kaullg. hvat þer vıllıð ſkıpa ȝ ꝼıalkyngı. ſegdu m eꝼ þu vılt lydar bodorðū kgſ vaꝛſ ȝ blota godū odauðlıgū. en eꝼ þu ḡa ꝼ ē. þꝫ m ek ē dıerꝼt v̄ yða aꝼd hellꝛ bıodāgan en ē. ꝼꝛ vaddꝛ ſıng v̄ þa lıo ī einn gꝛꝼuꝛ kꝼ ꝼꝛeyndı ſu ē ſtꝫddꝛ hꝼꝛ. mꝫ ꝼꝛavꝛſlan ſınu. kꝼ kꝛaddı gꝛꝼınn ȝ ſagdı kꝛıſtnū bondū ſın ſuıkꝫın v̄ aꝼ ꝼıolkyngı ꝼıalkꝛa dıonıſıı ȝ kꝛıſtnıꝛ kꝛıꝼa lagū kgſ. Þa v̄ kꝛıſtn tekın ȝ leıddꝛ ꝼ ſıſınnıū gꝛeıꝼa ȝ ıatta ſıa ſıla bıſkm vꝛa ȝ v̄ ꝼ þꝫ agætꝛ haꝫggnır ȝ ꝼar hn ī gudſ

v̄ pıníng dıonıſíí

Nu en ſtẏrkaſti gudſ kempi dıonıſıuſ v̄ ſtadꝛ ꝼꝛ ꝼaðr ȝ bavdꝫ ſınnı ıx ıx radduꝛ. ſuo at ſumꝛ gatu ī en ſumꝛ ꝼ. en ꝼꝛ kꝛ. ꝼ. ȝ eleuterıuſ d. ꝫ tekın ſtandı ı ꝼıra ȝ ſıa pıſl hns at ꝫꝛ hræddꝛ ȝ hnıgꝫdı ī blota. en ē dıonıſıuſ v̄ lengı barðꝛ þa ſtyꝛkꝛı hn þa ı kenníngū ſınū ſunnꝫ. ſuo at ꝫꝛ hræddꝛ ē pıſlꝛ. hellꝛ ꝼagnaddı hn þa ī at ꝫꝛ ſtanda ꝼ ſkıꝛ ꝼꝛ ꝼꝛu bıſkꝛ ȝ laꝼadı hn ꝼꝛ kꝛ. ȝ mlı. kꝛaꝼ ꝫ ıeſꝛ anſ mædeꝛ mıꝛꝛ ꝼꝛı ȝ laꝼꝛ hıꝛ ꝫ maꝫꝛ h.

þess e mik giordi vdan arba pislar mega hesta at likam-
minu. en þat e dyrd yðr en hversu byrdag af þui se þat at
þa meidizt e j þui inni hellda fyrvaz hera ydur, j af do-
mis i xpesto þa vaxu þeir grþir ℞ pretr ꝫ eleut. diakn og
barðir en siðan aller saman settir j myrkua stofu en ann-
dag eptir v þeir reistir j stagl ꝫ kualder en þeir gaufu þack gu-
þa v heil. Dion. lagðr a iarnvettu þa ꝫ kyndr elldr
vnd en hann song lof gudi ꝫ mli elldligt e mal þitt o-
rð en kuoll þm elskar þu en þu teymir ho ꝫ e miky
þa spann þa e þu fyr yfir elld ꝫ mun logi a granda þo se
þu gafir mer kraft at saga yfir hæsta samligan elld j hla-
ums gerdu sua latu mik nu yfir stiga þina hera ꝫ dyr-
ðr nafns þins en e elldr matti e granda anda dionisius
þa let gripinn berta hann grimu dyrum en dionisius sa en grimu-
dyr þa ath o þa giordi hann kross mark a motsins ꝫ leit til
himins ꝫ mli þu gud e a vallr e en same v þu naer mer
ꝫ syn mer en sama matt sem þu synd iafnveki þinu da-
niele. En e dyrin komu at hm þa fellu þau ꝫ pora
hm. þa let gripinn kynda ogn gloanda ꝫ kastadi þangat
dionisio en hann giordi krossmark þar o ꝫ mli gef þu mer drottinn m-
inn i ꝫ. at ek gga omeiddr ut or þessum tyuna e tiknesk-
i. ꝫ eitlig kualar ꝫ slokk þu med daggu heilags anda þe-
ina elld sua sem þu slokt hita j vthellingu blods þins
loga þann e mun v. j ingongu paradisar en. fr. ꝫ. a. ꝫ. c.
diakn v hia bundnir ꝫ v bun at taka slikar pislir en
elldr slokknadi v baen dionisius ꝫ gerdi sa en dyrligi bys-
vr opne lagda gulle brim þa v hann en þeir ꝫ lem-
gi kualdir ꝫ da hans þa e at hallda iamt hann auallt domne
ihu ꝫ þa v þeir fyr settir j myrkua stofu med miklu fiolda
kristna manna ꝫ þeir mg vrdo menn villdu fylgia dionisio ꝫ þa
tvi mn j myrkua stofuna þar veitti hann nytsamlig ꝫ nauds-
ynlig kenning þm e þangat komu ꝫ song þar messu sidan
vigdi hann holld ꝫ blod drottins v j ꝫ lausnar lidi sinu en
a þui stundu e hann sialfr ꝫ aller lyda sa e mn v sadi ta-
ka corpus domini þa skein sua mikit lios af himni j myr-
kua stofuna at enngi hafdi slikt ljos fyrr sed j þui
ljosi vitradizt drottinn i xpt med fiolda engla sua at mgr
sa ꝫ tok hann er helgada braud ꝫ salldi dionisio ꝫ mli tak
þu uinr minn þetta takn e skiott mun fylla þina dy-
rd med fedr minum þitt verkaup þitt e mikit þa mr ꝫ
heilsa j riki minu ollum þeim e þik hluda giordiz huorr þa
vsteliga ꝫ mun da minning þin auallt j dyrd þar ger-
ra sua þu ꝫ elska e þu hefir mun ecki gera hialp þa e þu

Nv þa enn gongu varðrin pisla dionisius braz fyr-
v stodd larrtia sua e nefnd v fyri aldan þeir þe-
ir heidin þa v hann þo fyrrverit at sia varrtem þe-
ir drag. eidum v þeir vnn leiddir og myrkvar stofunne þa
dagstol sinn j gripti ꝫ mli hann v þa. af þi vil vrekar
nachkur v sider ꝫ blot gudu var ꝫ lifa en ef e vil-
e lifa þa lete þit hverr þa e nu liggr vmulld ꝫ af ko-
at prollkynngi gjort dauda vid ꝫ sannd er hofud
þeim dauda. gref þ. bilt e vrekkeret. en e gudes vo-
r dionis. R. ꝫ E. halldu stadfast iamnningu eru sinir
ꝫ kiosu at fylla pislar vattu gudes. þa v þeir leiddir af
augliti grifans ꝫ synd þm hverr pyslar vattu þeir tog-
nir en þeir lagudu leyndir dam til þess e lag þ lialla-
ti sialfr j hatrinn þa e hann vill misansamliga deykdi
nu o. margu pislum v þeir pindir en j enng yfir stigu þe-
ir vnna þ kualurum sinum ꝫ pislar ek e vrdi þeir sei-
nni ꝫ dyrdar. þeir aggudu kualaranna sialfir uthende
o at vera meira dyrd þess sua se pislar eru e en
þeir v leidd ꝫ hogs ept marg pislar ꝫ bardaga. þa at
hallr th. dion. hondum e himins ꝫ mli. þu gud mini
e kendr mer mina speki ꝫ satt e þ mr leyndal hlu tra-
sins. helldr huggadr þu mik at vallte j myrkvi þeim
ꝫ vr med mer j ollum fardenum. þacki ge ek þ j ollum
hlutum drottinn minn þm e þu synd mer ꝫ gaur v mik
allra hellst j þ e þu veittd mer sialfr ꝫ huggadr
alli minna ꝫ þm longu pisla þær þu vissar at ek v
langa tid þuss at þola en nu taktu mik drottinn
þa pislar sigr med brædrum minum sialum þeirra
en ek fel ek til handa þær þina mer þui e þa lausir
med þinu blodi ꝫ leidrett þa mina kening. hauedu
þat allt sem þu hefir sialfr e at þitt nafn hallda þa
tru ꝫ bera minning þer þitt þa e med fedr ꝫ helgum
anda þ allar allds alldar. en e aller tracdo ꝫ nackuir
af heidnum mnnum suor. ꝫ sagdu amen þa fellu gudes
vattr a kne ꝫ reru halls sin ꝫ v aller sem bolorv ho-
gnar se greifanna hafdi bodet ꝫ gullu þeir likamn si-
na sagdu en anda himne þeir þm halldu stadfast ꝫ
sua at en þau blessande tunga hesti [illegible] þat ar
hofud hoggum af bolnum enngi [illegible] dag sinn-
a saman aller [illegible] þeir sem hogna ꝫ þ allar sem vy
e guds þar þeir [illegible] aller seinnigu gudes med
sagnir i [illegible] en sua mikill fiolda kristinna manna
v þm dag [illegible] at sa stormr fyllder j þes [illegible]

20

nu hera a bokena og e god bok

er dæmd spellr v. iarsala byg ok mikil. Kostudu þeir ok
hræinum þeirra [illegible] dauda vmhuigsl hverium ok var e
ngi er eck grafum. en eck ollum mannum vitazt dyr
d. ens helga dionisij med dionisio byskupi. þa kom lios mikit
ok af himni ok hirzla yfir alla þa er þar studu. Ok stod
vars upp hræ dionisij ok tok hofud sitt i hendr ser
ok gek þa ii. milur þaþan stada sem er þa var hoggvinn
ok þat er vndradur fylgdi honum ok mikill fioldi en
gla þeira er sungu lof gudi ok mikla. Dyrd hofst dasam
ligr dyrligr fylgdi sang þeim er heyra var ok þat sta
d til valli. en helgi dionisius byskup var þar grafinn sem hann
nam stadar ok huilar þar nu. En er grimligr lydr
sa er heyrdi þessi tidendi þa er margir tru vera uphaf
[illegible] ok margir af tekit monnum en þeir vrdu allir vræddir
ok flydu til hus sins er er vrdu. en er larcia en hei
dna husfreyia sa þessa iartegn þa gerdi hun amat
kvelicunum ok sagdi sik kristna vera. þa vard hun tekin
af heidnum monnum ok hoggvin en hun hellt iatningu
kristz ok skirdist i blodi sinu. en sisinnius sonr hennar er
hun atti vid bonda sinum [illegible] hann var en þa riddare
domicianus konungs ok [illegible] ok var hann riddari sidan annarra tve
ggia [illegible] en er hann kom til parisar borgar þa tok hann trv
ok skirn af byskupi þeim er masius het. en hann var en þa
byskup þar dionisius byskup ok þar tok hann skirn heima hann ok fimm
[illegible] kristz iatning. en þeir er iatad hofdu kristz iq
[illegible] riddarum. vgdu at [illegible] gudlig likam
þeirra [illegible] er hoggnir voru med dionisio ok bundu [illegible]
[illegible] likami þeirra [illegible] ok sokkva i diupan
hyl en almattigr gud sa er þat veitti alla hluti [illegible]
[illegible] er sinu vaedi sin er hann hefir þat [illegible] hann eyd
di med [illegible] vaedi [illegible] slaegd bragd
illgiarnra manna þeira gaufug husfreyia het [illegible]
[illegible] er heidin var en þa hellz af naudsynium en
at vilia þeira hun syndi þat i vaedi sinu ok i [illegible] at
hun villdi til kristz snuazt fyrir dauda heilagra guds vo
tta. sva kona baud heim med ser þeim er gleta villdu
likamum heilagra ok gerdi [illegible] en hun baud hus
korlum sinum ollum þeim er þar voru [illegible] at sokkva
[illegible] likamum heilagra [illegible] ok fela [illegible]
[illegible] ok badodu [illegible] ok [illegible] sina en
[illegible] skulda [illegible] eingum [illegible] stadi en ollum [illegible]
[illegible] mikit [illegible] likami þeirra ok [illegible]
[illegible] ok letu se [illegible] akr [illegible] ok hugdu [illegible]
er þa sa at [illegible] at ollu en er þeir mætu vandliga
[illegible] at kristnum monnum mætti skyrt vita hvar stodu
likamir þeirra. en er sa var [illegible] sidan þa gaf hon hu
ndr [illegible] giardist [illegible]
[illegible] at [illegible] heilsu. en er [illegible] sa skyrt [illegible]
kristnum monnum þa fyndi hun stad þann er hon hafdi fal
lit likami þeirra [illegible] sidan var bein þeirra upp
tekin af kristnum monnum ok færd þangat er grafinn var dionisius
byskup. allir sama degi sem þeir letu and sina ok toku si
gr [illegible] ok [illegible] nu sidan gior gofug [illegible]
af ollum kristnum lyd allt til þessa dags. en af [illegible]
[illegible] ok [illegible] tok en gofug [illegible] husfreyia [illegible]
[illegible] ok gaf hun alla eigu sina drotni ihesu christo ok helg
um monnum hans ok þionadi þaþan af gudi ok heilag
med hun [illegible] sidan. en er [illegible]
at ok [illegible] var upp reist [illegible] gofug ok dyrd he
lagra guds votta dionisij [illegible] ok urdu þar margar
iartegnir til dyrdar þeira at eingi madr ma tolu ne hug
af segja. blindir menn [illegible] syn en daufir [illegible]
[illegible] en hallter gangu ok flyia [illegible] fra odum monnum
ok þa siukir heilsu þeir er af ollum hug kalla a guds pi
slar vatta i naudsynjar sinar hvarki er þeim er at
monnum en þeir voru pindir [illegible] fyrir parisar borg a fialli þvi
er kallad var [illegible] odins fiall [illegible] likneski odins var
þar mest gofgat en nu er þat kallat heilagt fiall. si
dan er guds vattar voru pindir. en dionisius var pindr vii
natum eptir michaels messu at enu [illegible] ari
[illegible] tig [illegible] drottins vars en at enu se
[illegible] ari rikis domiciani konungs en þa var
dionisius byskup nirœdr at alldri. en sva sem [illegible]
[illegible] hefnd eptir pinsl þeirra. sva tok ok domi
cianus [illegible] bana eptir liflat dionisij þa er hann
skamt [illegible] lifi sinu ok riki sem hann var verdr
en [illegible] bidium kristz vattr at þeir dionisius ok rusticus ok eleutherius
at þeir se arnadar [illegible] vid drottin varn ihesum christum þann er
med fodur ok helgum anda lifir ok rikir nu ok um oder
aldir allda alldri. Amen.

Af hinum silvestro sogu

SILUESTER er vér holldum
nu messu dag i dag var ungr felldr til
lærringar [illegible] þeim er tiunnar het. hann var
sialatr madr ok guds vine gaufugr
en siluestr likti lyndi eptir gaudum sidum [illegible]
[illegible] ok kom til en at aztu truar kristins sidar

hefz Historia wirduglz Silvestri Päva

Nu moder Silueſtri het Justina hardi ok gyrnir z
at þeirdum· en þat er á vóra tungu at ſegia réttlát
Siluestr hafði geſt riſnu mikla ı bonda þeg er h tok
at vþuaxa ſe ſitt z ſendı hn þ halldz ap vndarſuıd
vilia en hn gırnızt eckı ſıt hanns tıgn ne ıardlıgſ f
þ þ er ſagt eınkum ſını at Silu· tok kıſtnı maın nǫck
kon· hus ſını at gıſtıngu ſa er komı v́ ar ıncheocıa
z hadadı kıſtz nafn kerlıga en ſa het thımotheus
en þ ſaudu en þat peter m at gıǫra ſıt aſıdar v́ mıkı
ll kıſtnunn ıınnı ı ſyn tıma· en Silu· tok e at euſe
hın at gıſtıngu· hellz epldı Silu· hn mz mıklu tv
ſtı z kennıngum· en e thımothe hafðı prıdm phur
kenıng ſıı ıı· mıſſerı z· ııı· manaðu z ſnu̇ marg
ıo t aımattıgſ guðſ· þa v́g tımothe tekın af he
ıdnu ıııı z ſellaz gıpt ſın e tarqnı het· hn var
borgar greıfı en hn let pına tımathm maguz pıſlum
z let ſetıa hn ı myrkua ſtofu en e guðſ kappı vıll
dı e blaſa ſkuz gaðunn þat v́ hn haggum af mıðıu
ıſs ıııı z ſas hn ſua ar ſȝın hennı mz ſıg guðı ı ha
nda en heılagr Silu· lıkam hnſ ı hus ſınſ z kall
ſagat melchıade bp z helldu þr mınnıng pıſlar hnſ
þa nar allz ı guðſ lofı· en nockur kıſtın kona ſu
e het theodora gp lıkam hnſ ı gardı ſınu ſkat þ
leıdı palſ poſtla· h v́ lıkadı uel ǫllu kıſtnu ıııı z
þeı guðſ pınıng v́ottr v́ n palı poſtla gıǫrt ſua tımoth
fylgdı poſtolı paulo· ſıd' let tarqnı v́· taka Silu·
þt hn vaenti at tımothe mundı hafa nockut
aura en e mg barruſþ vıttnı at hn hefdı enghı
aura att· þa gaf þ greıfı Silu· at ſok e hn var
kıſtın z ſeagt hm ıdu bana verda neı hn blotadı
ſıalfkrıſtı· Silu· ſu· [illegible] ſıdı þ ðaeðan vıl t eıdſ
kvalla nǫd ſu tor ſkıott aþrotenn vm ıſın lıfı ſon
guðſ lıfanda· þa vekdıſt tarqnı greıfı z bad
ſılveſtr vm ſetıa ı myrkua ſtofu z en ıntı gıp· at
andadum degı ı morgın m al lıtıl þ glaða ı hardu
pıſlu· Silu· ſu· guðz ſnallıgu ordu m ek þ ſıa
aftı natt en ſǫnnu m and ſın ſkıld þ þ at ſu
vık eılıf kvaler þ þ er þu pın kıſtna m en þa
mu vıtıa þ at ſa e guð e v́ gofgu kıſtnı m· ſı
dan v́ Silu· leıddr bundınn ı myrkua ſtofu· en
tarqnıus g· geck t bordz at matazt en þa kom
hefnd mıkıl af guðı yf hn· þt fıſkbeın ſtod ı
halſı hm z mattu laekn þuı eıgı ut koma

ne gull[illegible] m en alla þa natt v́ hn ı mıklu naudu z
kvǫlum en hn do at morgın adr ſol rann ſa hn dag
ar Silu· pıſlum z dauda· þa þ kıſtn m e myrkua
ſtofunnı z leıddu ut hylıt Silu· [illegible] fagnadı· eıſu
leıddu þ z þ þeg e fund v́ melchıade bp z vıgdı
Silu· tıl prz· en e Silu· v́ vıgdr e pr þa varnadı
en hm ſua mıkla mıſkunn ı kennıngu ſını at allr m
v· hn hug aſtu ſıt e hnſ kennıngu hlyddu z ſamıt
hn guðſ ſpıal v́a· en e andadızt melchıadeſ bp
z fær t guðſ z v́d ſamþykkt· þa vǫldu aller Silu· tıl
pafa z v́ en [illegible] aller lærdır m v́ſt z olaerdır en
e hn talldı ſık ſıalfr [illegible] þ vallda· þa v́ hugr m
mat ſuck at hn v́ı fyrı guðſ vonar en hn v́ı ſıdr
þ ſın adum lydſınſ v́ Silu· v́ tekın e pafadom ı
Roma bg z ſyndı hn ſ ı vıku ſınu at hn v́ ſ valld
maklıgr þt hn v́ en mıllda z v́ ǫll gezka [illegible] ma
ſe ı hm z hn var ſua eın mıkıll audıg z voladr at au
dg v́du hn ſua ſem ſer adru audıgr en volad elſkadı
hn ſem fadır þ aſtar ſakır· þt hn vıldı eıng mannı at t
gn ſeſſa hennſ hellz en ſıdu gadu z goþgadı hıſ
ſınar huın mann ſem hn ſa hn heılaglıg lıfa· dauf
heyrdızt hn v́ bakmalu z ſagdı ſua at [illegible] rog bak
malıgſ vegı ǫnd vegandanſ ſua ſe hǫggormı
tv· hellz ſamtengı hn ſını [illegible] þa e vegd v́
z ſıþſ atı hn bann þ ſın ı kennıngu ſını e vıllat
hofdu þr varu ſıdum z hn ſın [illegible] e kıa
tır· þ dan bar t vınıſ e guðdıng laſtudu [illegible]
Sy v́ þ e hn at z drack mz ſyndugu m· en e [illegible]
ſu· ſın z kvad e hedı m lækıuſ [illegible] hellz
ſıukum mın z ſeagt e kom at kalla [illegible] h
alldz ſyndga m t ſınar þ vt lendu mın z þ [illegible]
mın bar Silveſtr· mıkla ahyggıu· þt hn trudı
v́a mz ſın z pottıt hn ıfır ſıalfu verda þ e hn
vættı h þurfa mın· eıngı volud erkıd z eıngı [illegible]
alauſ þyrfa m þarnaſt ı allr Rama bg e at e vıſſ
Silu· at ǫllu deılı· hardı vıſſı hn nafn z [illegible] val
adra manna z lærdra ı allu þ ſkadı z vernı ſın ſlıkı
aſt gnıng ı allar ſuarpt ſe [illegible] ſonu ſınum
þa rackt hafdı hn v́ lærdu m at hn [illegible] volaſu
m at hendı ſın e volud v́ at ſıa gnon hugga
dı volad hına ſem paulus poſtolı byd· Su rackt v́
Silu· at vlærdu mın [illegible] hn elſkadı þa m mıl
lı aſt z gafı ſer at bua alla þa e hn vıſſ heılagr

[illegible] guðs lagi en af eindag̾ með sǫgðu fe sin
t kik. þui let hn þeg skipta fe þ. presta sem
[illegible] at ein hlꝫ væri hafdi t kik gefandi barnr
en aunnr hlꝫ vi vannt lærdu̅ mn. Valudum
en en þridi hlꝫ vi vannt allu̅ sitenan Valudum
ꝫ velandu̅ mn. en en fiorde hlꝫ hafdi hn t at
laussa biskups mn af hestu̅ ꝫ fralsi þra af naudu̅
mꝫ hardu̅ lǫm. Af þui villdi hn eigi sielfr sia
villder m̄ vita at hn villdi birgt þann e skulldu̅ v
hafnni en þat leysti hn af hondu̅ ꝫ af hǫfdu̅ e har
þeingi v. sua varlit hn mioc lifs at hn let
þann fasta þ en huiui manadi. at e þurfti þar
at leita hugga̅ af ǫkunnum mn ꝫ farvdi hann
eptir dǫd sina. hafa e hn villdi þui sem farklu
af lifin m gaf auru sina alla t kik m sar. Sialf
let siolfr. fengo hann tit alla frandr hans nanir
ꝫ hugga þa at nockuru af sin auru̅ e hn hafdi
t kik gefit eptir sin dag ꝫ hn leystist fra allu
þ annad adr hn leti t kik. huer pen hafa þad. Þui
þt kuad hn minni skaddi auru sina alla t kik ta
gaua at þ v fǫgnudu sinn e eptir lifa ꝫ gedi þ hug
gun at auru̅ ens andada e huggan v at lifir þ
sua at þ fagnadi andalifnat hns. þa hugg e þ
framazt tyn hafnut þ e hm andaduzt. Vhat
fe talldi hn vera at talka fe at ǫzdu̅ nam fyr se
gollan allar logsamligar skulldar suo sem abbo
tiud spatti mli. uff lukkiu mani sin sua se sollt
m ꝫ ard þu ohennilt, þyrfanu. [illegible] sol
ke rikar þ sagdi hn. e eingi tiuk e epðer
fyra en hn leyst af hendi allar logsamligar skul
dar. Sua vandadi hn ꝫ lærdu m at eingi skyldi vera
lærdr at vigslu nema einir tueggia vi at hn
kunni vel at lesa e syngia. slik v ꝫ adr ꝫ þuiliks
o silfri fire. Bp nockur helagr ko af austr
lanni o vonnu̅ bygdr sa e het eyfsiml. en hn kem fa
gan se verdu v af gudi at hn segir helga dom
þra guds. þui bp hafdi ingar þr ꝫ vtlegd skolar
fyrir nafni guds ꝫ sua mikil krapar fylgdi hm
siuk m fengu heilsu skiott e þ snertu v siertu
dal hns ꝫ flydu diaflar fra odu̅ mn. ꝫ nafni hins
drottins at bodordi hns. en hn v en malsnialla
mikill. badi at ordu mali ꝫ sua at lærdomi. Sua
mikil mysku v. i hiarta hns ꝫ i anda hns at huiu

sem mundocks v hn sem v fadr ꝫ modr hu
ern dag v hn obarnu̅ en sǫ stiorn madr hn guds
fraudskiptigger hm drottins dagh. en e hn so
ng messur þa hafdi hn skrif sin e hn sagde
sacol yfir at hafa þu gagnn kuad hn ꝫ
mattlig vel at kennimadr hafdi þuiligrn buning
i handmalin sua e hn syngr messu. Jafnan þa hafa
at þyrfta sua skrif beindo i radium af siluir þ
ꝫ stirum hns ꝫ diaknu̅ ꝫ gildi sina ein nǫstu til
prestar epter. Messu klæder ꝫ hǫkul. sidan v skrif
sunnu dalmatikur sua sa skrita ber sama þ all
þeyri daga. midvikud. ꝫ fostu d. ꝫ siunnu d. ꝫ sel
baud ausfaran bp at fasta. en hn baud at hal
ldi en v. dag sem drottins d. ꝫ kuad þat guds o
hafa bodit. en gestr spurdu hui hn byd halldar
fimtu dag at fasta en en v. dag. en feusin se
svarar fiarp mal sua buin e fullr at stigni sem
sagdi hn af v vitum at helg fedr sidr bod
hafa bodit en sua e stigin seyn gullkandi se
e stignsemi e leitud af allr gofgu drottins d. ok
sak uppresu drottins. sua e vatt kuad hn at fimt
dagr se fastadr af sak gruxf hns i vetr ok v
nem at fagna uppresu drottins vars ꝫ hu x m fast
drottins vors sua e var greini dauda hns en sem
þu suos gieri ꝫ kuadu en vel fsuara d. gef d
sem e hulldan v mestr fǫstu at v. misseri sua
tiuer. Siluir sem bp vilet sagdi siluir en sia
ott dag hallda m fostu þa halldit e ꝫ en þa
dagh en af hu drottins dage tekit heilagdo
af uppresu degi sua e huer sunnudage sie þ dr d
e þ uirdulige o fǫstu af gofgi hns at mikilliga
fagni uppresu hns su e græta dauda hns. þ
e at samþyckiazt m hm. sua þrl hns e halld
B yrting fagnadr vars en hellung. þa leto gud
at sia stignsemi v fancat dagin at fasta en ser
spurni ꝫ gegn hn abafligar v þ rerþar kuadn e s
fornu mn þegr at hallda en fimta d. Siluir þr
sv sem þa. af drottins dage helgadezt af vppresu
drottins v. þui lifiz þ hui sagdi hn se e bp
mn gafgandi en fimta d. af tekinni uppst
gning hns sua sialfr v at enu fimta d. vill
e drottinn vor ihc x. ste upp t himna. Sa sem dagr
hafnar ꝫ sagdi hn af drottni varu sialfu vpi

[illegible] [illegible]

hefir [illegible] hallds hins [illegible] blodz [illegible] þeim degi ge
[illegible] allum heimi heilagr kristni ok þeim dege
gefr hann ollum kristnum monnum [illegible] [illegible] ol
þeim dege ok [illegible] [illegible] [illegible] sem [illegible] þ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] upp [illegible] [illegible] ok þa [illegible]
allan [illegible] þeim degi ok [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible]
hafdi [illegible] [illegible] þa [illegible] [illegible] gagn [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] upp [illegible] ok [illegible] allr
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] land [illegible] [illegible] [illegible] jordu
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ok let [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible] af [illegible] en
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longu [illegible] [illegible] [illegible] mikilli
[illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] let [illegible] sende ok [illegible] ok [illegible] at [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] var [illegible] en [illegible]
[illegible] ok [illegible] er bar [illegible] þa [illegible] [illegible]
[illegible] at [illegible] [illegible] heill [illegible] at [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] en þat [illegible] [illegible] mikill [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible]
[illegible] en er [illegible] [illegible] [illegible] þa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] allar [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] ok [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
af [illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ok [illegible] upp [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ok [illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

en [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ok
[illegible] [illegible] [illegible] logum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hvat [illegible] oss [illegible] at stiga [illegible] [illegible]
af [illegible] stiguzt [illegible] af klæðum ok [illegible] [illegible] [illegible]
meira [illegible] at stiga [illegible] [illegible] en [illegible] [illegible]
stiga [illegible] [illegible] sem [illegible] [illegible] [illegible] stigu
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stigu [illegible] oss [illegible]
[illegible] [illegible] stigu [illegible] [illegible] oss sialfa [illegible] [illegible] [illegible]
vilia ok [illegible] [illegible] rad [illegible] af [illegible] [illegible] [illegible]
ga. en [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meira gad [illegible]
en varn vilia ok vilium var [illegible] ok gegn [illegible]
rum. [illegible] [illegible] ok gegn standa gudligum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sagdi [illegible] fagna at [illegible] sem [illegible] stigner [illegible]
var [illegible] [illegible] at var villdum [illegible] ok mot [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] vill stiga [illegible] [illegible] [illegible]
at giora sem illt er en af [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sigr en [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] stigi [illegible] [illegible] ok [illegible] sa sigr [illegible] [illegible] at [illegible]
[illegible] af [illegible] [illegible] sigr kallaz [illegible] milldi [illegible] [illegible] [illegible]
milldi ok [illegible] af [illegible] stig milldi [illegible] oss ok [illegible]
[illegible] [illegible] þa mennum [illegible] sa sigr af [illegible] [illegible]
[illegible] af [illegible] stigum [illegible] af milldi ok [illegible]
[illegible] sigr hafa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] milldi [illegible]
en allr lydr giordi [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] þa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ok allra [illegible] ok [illegible]
[illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible]
[illegible] ok [illegible] [illegible] hennar [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] en er natt kom [illegible] þann dag þa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] guds petrus ok paulus. [illegible] [illegible]
[illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel sagdu [illegible]
[illegible] [illegible] giora enda at [illegible] [illegible] ok [illegible]
[illegible] [illegible] blodz. af [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] af draumi [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] heilagr vas
Silvestr papi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] med [illegible]
[illegible] [illegible] en [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ok [illegible] er [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

a manni at anda bætte likþ aller ⁊ tomd bǫ þr é sio
lært endiðr þu skallt vænta þer sialpan ⁊ sua
at lyþinni aller villu sǫurðgaðu ⁊ trui a eīn ꝺ.
hyǫrndi ⁊ epť hs vilia. en siðan huar þu fra peťr
⁊ pall at bratu at syn. kgr̄ vaknaði oc suepn
mein ⁊ kam ihug huat hn hapði dreymt ⁊ reis
upp ⁊ sagði hyrðmm sinum draumin sīn. siðan sendi
hn eptir hinu. silvꝰ ⁊ þallt serathon þr at hn
var palgin ⁊ þ epť bað s m̄ klerkū sīnv ⁊ llri
kristaris mainr nǫckurs an é sér viðdaverul kꝫ
tal pallz sīns. þa sa silv sila hoppm riddara lið m̄u
⁊ ætlaði at hn mūdi sǫa huā t pisla ⁊ sīn hn ẻ klev
ka sīna ẻ m hn vǫru ⁊ m. Nu é tid tækilig ko
min nu é heilsu tid ⁊ pagnaðar dagr. nu é sú tid
kiomīn é oss mun synd ombon vita vǫia. Nu kū
dau m ⁊ m mána ⁊ segir sua. sa é vill kōm hn ep
t mar nerra hn sialpum ser ⁊ taki kꝭ sīn ⁊ leitiep
t m ⁊ pylgi m. en é hn hapði sagt m. þa geck
hn ẻ banduv ⁊ þol guði a hendi ǫnd sīna ⁊ sīn lip
allt ⁊ geck út siðan en aller klerkar hns pylgð
du hm ⁊ xxx. prestar ⁊ diaknar v. ⁊ þr aller pu
sir at taka pīsl ⁊ dauda þ nafn krisꝫ. hall
ka en sīkia v silvm ⁊ lipa. fra þr v̄ þeyrð ap ri
ddaringum at þr alþaudirt hallꝫ en þr hram
brez bandi ⁊ þ pzr allr m hn. en é silvꝰ þar in
pallum inni hn kom ẻ pundar v kg m prest
um ⁊ diakn̄um tueimr. þa m silvꝰ ⁊ kuað
de kgi. þiðr sé sa kgr ⁊ sigr ap himna. kgr
tok blidliga kueðiu hns ⁊ sagði hn hm þegar
allt þat er hm é hm v̄ viteldar ⁊ draumin. siðan sꝑði
kgr hn hui gað þr v̄ petr ⁊ paulus é hr bi
tudu ⁊ kendu hm ráð ẻ heilsu. silvꝰ suarar. ǫkv
að þa é goð v̄ hellꝫ þꝫ guðs sendi ⁊ hann ẻ
þess at leiða allar þiandr til tru ⁊ ẻ heilsu. en é
keisari sagði þa hm þa spurði, ap noekur likne
þr vi gioꝝ epť þm suo at hn mætti kenna huar
hn trenidare. þa sendi silvꝰ diakn̄ sīn eptir
likneskiu þra posta. en é hn sa likneskiur
postola þa sagði hn slikt at slika likneski vǫru
þr é hns trenudu ⁊ draumi. siðan bað kgr pall
é duelia at synd hm þau lang é þr hrm hm
til heilsu. þa m silvꝰ v hm. hugþu nu kgr
⁊ leita sér heilsu langa stundar neisa ver g sǫn

dikf hapa hom ap himne ⁊ ūt hꝫ ⁊ hann mīn
mīn at hn synda truandū þr lang an sua lang é
sua ǫsiniz sem ett hut vatn aniat h ⁊ hann. hu
ǫrt sem é sér ẻ brunne é tir é tiarner é kallr
en þm at sua mikill é kraptr guðs napns é at
hn é kallar ypir vatnīu at þa skuar ap allar
synd ap manni ⁊ vert mann þa heilsu é trua ⁊
þurpt beiðir. en til þs at þu vit kgr at sua é se
ek segi þa gioðu þā þ villu þa é þu leit ǫþa
ga kistinum nīn. ⁊ iatadu é at ems ⁊ maḱ kuch
hn hellꝫ ⁊ trui at þo kꝭ é graeðr likams ⁊ and
siðan geck þu si ⁊ þapu sīna en ek m̄ kalla at
napn þ kꝭ ypū vatnīu at sua é sa hét ꝫ
vatnīu skapri þu taki heilagt vatn sik tru at
til eins guð paðr ⁊ son ⁊ helg anda. Constantinus
kgr suaraði. þr é synt sagði hn at oll ǫrð m̄ é
tom ⁊ m skar é pmiz drnd guddoms é m̄ seg
þr goð vā é sialpri gǫdu. þt ap osynilige é sa
é sa krapr verar at hreinsit syndug m̄a
anda ⁊ gepir heilsa likamū. sua é ⁊ synt at sa
é ⁊ sanr guð é pra sīna sendi t pīna v̄ mal sed
é vit þanndu at trui til ein guð gradur m̄i
um é þrin hluti sīnu mal. þa bauð silv ǫll
kgr vaca sua daga pǫstu. þr v̄ pǫstu dagr é sua
nin dagr ⁊ v̄ hn skadapastr at banni m ǫllm
bǫðum mīn ⁊ let hn kgi pasta m sér ⁊ ke
ndi hm allt sem varar trur. en at aptani
laugar dagsins vigði silvꝰ þr skirn bruni med
kgr v̄ gangin é kapu sīnir. en silvꝰ m̄tti hn
helgum kristni guði til handa ⁊ spurði silvꝰ
ap kgr trui at eīn guð paðr ⁊ son ⁊ anda hel
gum en é constantinꝰ kgr sagði sik at guð trua. en
neita ollu diapuls glys. þa spurði silvꝰ kgr ⁊ m̄i
at persit land þu guð é hreinsað likþra nu
mun ⁊ siðan ⁊ þu é lauti ap augu siss m
é blindr v̄ koin ⁊ þa é gapt paudar pst þ sem
ver vm þa é hn tyndi ⁊ gǫru hn konanda vi
þmann. sua hreinsaðu ⁊ sīna þrsel þrn constant
kapadingi allz gaud vilar kunn hn. ⁊ sua sem ȝu
hreinsad ǫnd hns ap ǫllū syndū saur. sua hin
sadu likþra likþra hns. ap allu meinsemi t
þr at lang kistin þm pagni sīna mali. v̄ sér
vaðm vrando ⁊ vegandr þ ǫrni ⁊ hm .x. sem sin

Sem ẻ ıng padr ⁊ ſyni ⁊ helgū anda lyſ ſvıkı v all alld
ej er aller lıuadr amī ſia ko capitulum allda
haſ ſua mıkare ſem elldıng vı ⁊ ſkein þ allr
manna dugū vm eına ſtund dagſ ſua at allr vadd
uer ⁊ manna e ⁊ degn ſıa ſkıa gradız ſkyrr mıllı
ſkrın degumnū ſua ſem ſped a vallr ⁊ kertı e ſryk
lampa ſtod ⁊ vaxın. þa reıſ kr upp ⁊ gekk allhe
ll er ſkre nep brunınū ⁊ ſagdı hn ſık ſed haffud
lıſe ſkrydpaın ſkrydadan hvıtum kladum· en fyſta ſta
v ende ſımar ſettı ⁊ ſkılnīgī kr þau lag at allr rama
bygar lydſ ſkyllan gaſpgū ſkn kıſt ſamun gud ſīn ⁊ kr
hvamſadı ap allvı blaſped· annan dag gaf kr þ lop
dıſ þ ſtadı ſemıa e kr nafnı nartıdı· en ııj· dagh
ſettı kr ſpau lag at ſa m ſkylldı tynıa helmıngı
alleıgu ſınar e kıſtnū manı grandadı eſtıl. Þrı
ıııj· dag gaf kr ſpau lag at romab'g bıſ ſtadı kr
pagad allvar kıſtnı at aller kenım gaffgadı ſīn
ſua ſem allū heım ſem damdız gafpga kgd· en
v· d· ſettı kr ſpau lag at bıſk hver ſtadı ſīn kırk
eıgnaz. ⁊ vıgſlu ſın at hverr hefdı þd v ar
⁊ ſpangdo pıadı ſpotı ſalkır v̄r en vı· d· ſettı kr
lıkrlaug at engū v̄ı lopat man bgar at geſſ
[illegible] nama at vadı bıſkopſ ſkaſſ e ſcrıfſ bg var· en vıı
dag ſettı kr ſıa·l· at alldrı trūnd' ſtadı hennes ⁊
leggıa e kırkıa. en vııı· d· ſſor hn or hvıtū vo
dū ⁊ gekk e kırk parıſ ſtſa ⁊ kaſtadı ap ſer ko
vonu ſını e hn hapdı adr a hapdı ⁊ ſell allr bıar
dur ⁊ ſagdı hn ſık ⁊ dugthī dıottınſ· en ſua
mıkıll tarı bgant flaut or augū hnſ at bl
gadı hnſ valmıudu ⁊ gıardı hn ſtoru mıſkū al
uo ⁊ ſalld. hn ſık ınnſgıoſt hapu mıog ⁊ ſekı
ua ap drıpuſ kıſtına mana ⁊ kuadz gudz vand
ſe kenna ⁊ gudſ hallar· aller lyds ſu e ſyn v
padı [illegible] þ ſagnadu. ſıt ollum v ſlıkı fagn
ady at haldſu hnſ ſem ſua v̄ar e hauınadudı m
e upp veıſte ap daudu e ſua e at pagadız vad
aſamlıgan hepſka. lange e ſıd hn allar ad
vınd ap þ mınnum v þ ſagıu e oll ſkırkt ap
ſgaradzan v̄a hn ⁊ ſtıaunm kr gıord ſagnıſk
[illegible] e ſkruna Capitulum

Nu en ſama dag ſem hn ap
nıſ kr ſſor ar hvıtū vadū kaſtadı hn ap
ſkrudauı ſīnı ⁊ mıkıl ſkadan gndvoll e kırk gıarr
en ſıdan bar ſtem ⁊ mıkıgu ⁊ ⁊ ſtalıur ıı. ſkſ

yı byrd kertū e ſıngr e kraın u ſcapnum. En ſıd
ar hn heım ⁊ gagnandı ı hallar ſınar ⁊ ok kem
ı med ſılueſtro bp̄ ı hallarınar annan dag eptır leo
kr kırkıu veıſa ı holl ſına ſıalpa ⁊ mıtı ſuaurı hyrdıng
ſīnı ap ſın megū allır hyggıa ⁊ vıta at v erı kſtn
m e v lauſ ſanda god ſ mutı v hall vıd ⁊ ſſe ap
gar kannı med oll kſtn lyds at gıora ſkı gudı ſīnı
hſ ſkſ. en ſıdan e hn hapdı ſua mıtı ſpa let kr
ſettıa þau log ap valdz m naturı vıllı kſtn vıa
ſa ſkdı ſa eıgnaz ap kſtne alla kloednar ⁊ xx ſkılling.
a ſıa e hapdı myſgıt brot enſt v ſır ⁊ ſkſ ar e ſlagdız
ardıı men tıl ſkſa gıara ⁊ ſagdız kynſın ſı e e v ınk
ſtı en ſvo mıkıll ſıdgı manna tok vıt trıu a ſım m
ıſgurd at vıj ſkuſund kalla lerı ſkrıvaz en barn ⁊ k
onı vmſ m en e hopdıngın hapdı ſka v rekn ſkahe
mın eſtantınuſ kr ſam alla ollunga ⁊ kſmn v eſſ
at e raddız ſſır ſılueſtro ſſ v ſıda ſkeptı ⁊ ſkſ ar
m ı ſkole ⁊ mıtı ſıdan vıd allan lyd ſīm ſıdıs ſyrkı
orruſtıa mana· tekr ap þ e vıd ſkynſamlıgu vıd
dı at hn vellız e ı vıllu ſabu ⁊ ſer e at ſano lıoſ
upp er lukanda ⁊ ſua ſagdı hn hugſkaz augum ⁊ e
arſ þ vandlıga leıkanda at e mega gud kallaz hıa
ulr mana halldz en m gud ſıa ar ſkau gradny· ap
nackut ſkyn leſız at nockvı ſua barlı mıarnar
ſpau ap ſınum haglek· ap þ dal m god ſıdı ſam
eıt ſagdız at ſkı gıaddu ſpau ſua e ſpau v e ⁊ barn
ſuı ſpau ſa e ſpau leſtaz· ſkſ dar mega ſkı ſkalſ
ſua ⁊ vel [illegible] at m ſſo gud mıdan mıtı e anda ba
tı ⁊ greſſa ap hn v̄ e ſkap mıtı ſſo allr vejnız
ſkı gudſ ſkepna v̄a e barda bað ⁊ ſkyld ſlıkt
⁊ upp veıſır ballt· ſua ſem all en ſkaudagod m ſīnı
dı ⁊ andr barduz ap mana [illegible] ap þau barı
hapı vıllt ſıt anda ſag lıgr v ſıd ⁊ vaxdu mī ſkı
vandr a ourva bar en [illegible] ſnu
hallaz eptı ſıdū ſıluſtr ſaga gapgum v̄ en g·
e ſynr ar v allar allder· Vıtı ap v at ta ⁊ ſko
na ſem e v gapgū ſkılſ en ſkr megu oſſ e grada
bıdıū e ſka vardverta oſſ e v vdū at ſouarn
hver gopgum v veſaler m nema ſtaud e ſtanda
al malm· allr hıngat kolludū v haudurſ at ſar
heımdı ⁊ at blındı at ſſr ſeg· en þ ſkulu mo allr
gıra at v kenın ap ſkr vılıu at ſullr magıarıdı
ſſr ſkapun ⁊ ſıluſt papa· en ap v̄ardıg ſſedıng

ſpidreꝛ ē ſiug ꝼradar · þat gaꝼgar ſer ſem guð ē þr
varðueit en engi ſem ē ſer varðueita · en at eg
gioꝛꝛ þar lengi mal lærdmðr ſeg̃ kr · þat munu v
hafa ypꝛ̃ lyſt huat v vilium bioða · eꝼ vilit þ
kal kk ꝑ kſtnu ſina ſua at taka kſtna manna lag
ulla meðan ſem ē blotum hafa ꝼyꝛ̃ hafdan · ꝫ
hafa nu ſa luted kk ga v hall mina at aller vꝛm
þa lyðr · varaſt viſt at eb ſpana kſti ſialꝼu ſanu
gudi · ſua at engi ſkr aꝼtr ꝼoꝛnu villu ē ꝫ
hiarꝛt mínu · en ē ꝛ̄ſtn kr andi ſua ſitt mal ·
þa giorðuz ꝛomr albydu at mali hyg̃ v allir þ
ſinna dag ꝫ mto m̃ ꝼr at ſirina · ſixtr allerẽ
kſti ꝛeid · þa ē ſagt at Conſtantinꝰ kr let kk g
ꝫ ſaeg eꝛ̃ tvinna ꝫ let verſa gaꝼuglige vndi
ꝛ ꝛoma bg ꝫ v ſu kk helguð iohe bpa · m̃ aln
kiau gudi · ſu kk ē ſidan kalluð Conſtantíana ē h
let ꝑyſtu giora ꝑ þr ſuk tak hun nafn eꝼ hns
nafni · eꝛ̃ þa let hn gia adꝛa kk ī ꝺyrð hel
gu guds pſtu peꝛ ꝫ paulo · en ann ſidan kalluð
ꝺoꝛu goꝛꝺo þat ē ſtendꝛ vm ꝛoma ꝫ let helga
þa kk m̃ ſialꝼum guðı ſem helgū m̃ ē ſaſ
tur hæꝛ ꝫ ē ſu kk kolluð hꝛaꝛin ꝫ ē ſagt at
h̃ laug ſeiꝛ vaꝛðueitt at ſem kk nadan h̃
at keyꝛſi dꝛottnſ vorſ · en let hn giora aðꝛa
ꝼagꝛu kk ī dyrðaꝛ en helgu meyiu agne
te · þaꝛ kk let hn giora at bæn dottur ſinnar
þꝛ ē Conſtantia ē nafnd · ſu kk v giorꝺ eꝛ̃
ſiuin dottur hns ꝫ ī þr ennu ſama ſtad ſe hu
ſkꝛð · en enn · v · kk let hn gioꝛa ī dyrð ꝺru
ſala lauꝛencio ꝫ m̃ gotu ſitt ē tibur ennꝛ h
ꝫ ſtendꝛ hun at adꝛı ſem ē vartꝛ hans ꝫ let h
helgu þa kk guds pſtar vornu peꝛ ꝫ mar
ꝫdꝛo · en let hn giora enn ſattu kk ſu kallað
[illegible] nda at aꝛa ſem ē lawꝛentiꝛ heꝛ ꝫ let
helgu ſia kk · magnu helgu mm · giorꝺ let h
en enn ſiaunda kk · hun ſtendꝛ ī bg ſem er
heitꝛ hoſtia · ſu bg ſtendꝛ v ꝛoma ſigaꝛ kluð ·
þeſſi kk helgaði hn guds pſtū peꝛ ꝫ paulo ꝫ
einku ſa [illegible] [illegible]

Nu ē eꝼ gaꝼgat mun ... ſegir hapa
vekit at bæꝛ blotum og tigm en latit upp h
um ollum ſtr ē en blod ſe ſer at daga þa
t ekki · en ē aꝼ ... hafdı ſꝛ aller ...

ꝫ eꝼt at ſinna ſua bad h̃ ſer ſkiaðſ ī aðꝛar ſem ſenti
v allan lyð · Nu ē guð eı milli gudligꝛaꝛ ꝼꝛamſtu
ꝫ mannligꝛar at mannlig ꝼꝛamuſta ē m̃ nauðig en
guds ſkamuſta at ſialꝼꝛaðs · eꝼ þꝛ ſa gudſ ꝼꝛamuſtu
ſialꝼꝛaða v̄a at m̃ ſkulu gaꝼga hm m̃ hvꝛnnin hug
Ok ſkalt viſt at hm eꝛ gaꝼ at hm veꝛðꝛ ē v ſua mg
ulld naꝼ pꝛ ſem ē hm gaꝼnꝛadu · helldꝛ ſyndı h̃ ſik
milldan ꝫ miſkunnſaman ſem ē m̃ hm ꝛuidu ꝫ fyꝛ
geꝼ ſem ſynd̃ ꝫ ueitti heilſu ondu ſinꝛ ꝫ likamanum
eꝼ þim uıtı aller m̃ viſt at engi m̃ ſk nauðigꝛ kſt
m̃ v̄a · hellꝺꝛ ſialꝼꝛaði at ſınū villd · þr engū m̃ hy
vıaꝛ ꝑ manna hræzlu at koma ī gaꝼgan v · hellꝺꝛ
ſk hvæꝛ bidia m̃ ſkynſamligū at huga · þa ē kſt
nu lagum ꝼꝛamð ... ſer lædı hm ī ꝛalu ꝛꝛuidꝛu ꝫ
ſem ſynd ē at naꝛtu ſiavn ſem ē bidıa · ſua ſyniꝛ
m̃ ꝫ annaklıgt at geꝼa ſem ſiavn ē ē bidıa · en engū
þuꝛꝼu at uggıa at eı bꝛaut vaðı veꝛı ꝑ v̄ai vm
ꝛtt þat ē vıli kſtn v̄a · þr ē ſkıpꝛꝛ hugꝛ vaꝛ v
um v̄aꝛ þaꝛ v hafnin aðꝛa ꝛu en ſer · en þꝛ m̃ at
likendum rada at ſer munu eꝼ ꝛadaz v̄ad ī vm
m̃ ē ſialꝼꝛapa villd kama ī kſtnıa laga · en ē Con
ſtantinꝰ kr lauk eyꝛındı ſınu · þa lopaðı aller lyð
kſtn ꝫ heiðıng ſın lag ē Conſtantinꝰ kr hapdı ſedꝛ
ꝫ veſtu aller til lıꝼs ꝫ heılſu · allır þaꝼgmadꝛ ſu ē
þaꝛ lag vaꝛu geꝼın ē eng man neyddı ī ſann vıꝛ
ꝛꝛu ꝫ engan man rak eı bꝛaut ꝼꝛa ſinı ꝛꝛu · en
ē Conſtantinꝰ kr pox heim ī hallar ſınar · þa ſꝛ eı
laſ mæꝛ hm aller ... lyðꝛ m̃ tıoſı ꝫ allrı vegſ
ꝼꝛamuſtu · þaꝼgmadꝛ gioꝛꝛ allꝛı kſtnı ꝫ aukuð
ꝛ allar kk ꝫ helgeꝛ domar · allır kꝛ ſıðaꝛ ſa
ē ī hapꝛum ꝫ utlegðū hopðu v̄it ... aptꝛ
mcdr ... ꝫ ueg nl paſtr ... ſiꝛe ꝫ gioꝛduz
vın Conſtantınꝰ kgſ · ... latınum v ... þa
ſpa þa ē gioꝛduz til ꝼꝛaſagn ſꝛ v ſkunduꝺū en
ē agiaeꝛtıꝛ ... [illegible]

Helena dꝛottning moð Conſt kgſ v auſtr ī
landı m̃ tuennı ſanū ſanū ſınum · annaꝛ þꝛa
het Conſtans en annaꝛ Conſtantıus en hun v̄ ī ſuaꝛ
gyðınga ꝫ mælı hun gyðınga ꝛꝛu nemna ſon hn
Conſtantinꝰ kr kallaðı hana ꝼꝛa villu ꝫ ī ꝛetꝛ
ꝛꝛu ꝛꝛu · en ē hun ꝼꝛa þꝛoſſ ꝛadmðı at hn
hapdı ſıðaꝛ ſkıpꝛ gıoꝛꝛ ꝫ ſon hnaꝛ v kſtnı
vozðın · þa ſendı hun hm ſınū vıt aſſa land

Helena drottning send' Constantino syni sinu. bref hu
ar hinedi eigi sann z hefir verit trua alldri skada
Guds mestum eignu m þ e þu nad' at þ lata skurd
gud. en vaer kennum mannlig villu þ e þu villar tru
uhjin nitzdrenum gud va z aetla þn gudz son at hi
nnn e gydingr var at kyni z rettr þ prolkyngi
z krossfestr mz þiofum. en þ skilu vita at engi e
annar guda e einn sanna tras nema ta gydinga sira e
gudz lag hafa. en eptir er þ heilsa gefin af gudi
at þau giordir fyrst enda ablatum skurdgada als
vegna at þr megu e gud kallazt ne tazd e likner
En vondzu manna ar malmi giorr z hafa e and e
skilning. En sannr gud syndi oss at þau eru e sann gud
e v vaeddumz at þr lausu z hugdum oss megu her
þu verda af þau vari oss hall en at braut taka
af þau vaeddizt. eptir þ giordi gud enda alla þ villu z
tak at braut hefta z lif z heilsu af himne. en e þu
giorgar þu þa muntu eignaz vellder slikt se hyg
di dauid z speki slika sem hafdi salamon z mz þ
man vera spam þr ar gud maelir vid z muntu get
a af gudi sua hluti er þu bidr hn. lif heill þu konge
en kaersti son z fadir j allum þeir saelligum lutum. En
sidan er Constantinus las yfir bref þa sendi hn annat yt
j mati at þessa lund. Constantinus kr sendr kuediu h
elenu drottningu modr sinni sa e vardveittu styr z allu
heimns nitzium vaeda sem at v lifum v z hn lifir z
sialfr þ sik allt þ e lifir z hn gefr praelum sinu
lag þ kastu hafdingia en þ daudsvaeri vidu v allu se
v hofrum hana stad medal manna eptir þ allt þ
satt va e v vilut z þ rangt e v biluer at all nej
verra lik af vagum v kum en sialf villa vor natt
þ at gud e vissin vm skilning vara þr e v hugdu
þ gud va e v letum sialf giora. endiz mannlig dir
kd z þa mz feri skinsam at sam komi at eitt mat
kom mz gydinga z kristna manna laga z sami huor
sina tru mz vitni heilag boka z a sa e her mun va
sua at v megin vita at sanna z leidda v alla alli
nz oss til sanra laga. lif heilsu madr z efnz
z gadium hlutum mz tueimr sonum minu vex
andum. En e yt bref kom i hendr helenu dr
ottningu e Constantinus kr sendi hr þa rad hun
þ yt z þa e drottningin hafdi vera raedit skal

let hun saman safna ollum yppr gydingum z spekingum
þra o kemim til þes at velia ein malsmalleren
m þa e þa skulu mz her i Ramaborgar z sagdi hun
sem at þr skylldu svara v satnum sin sunir v li
sina m z e matti eigi verit sam lag nema adger
eigi yfir adrz j sin tru e malsfamnum. En þa tid
e yppr byr gydinga sa e Isachar het en hn lyer
svikr e hn fra þ rasmadi z taldiz hn vindr fa
m sialfr en hn sendi af sin hendi sal xii. speki
nga þa e makligar þottu vra i svar svaru þr st
kunni vel baedi girzka tungu z ... sia gio
radiz kem manna fundr mikill j Ramaborg þangat
kuamu vi. hundr ... atiangert en xx z c. kenne
manna gydinga þ vera þa xii. happi e Isachar ho
fdi sendat. Constantinus kr kom þangat z allir alda
ungar Ramaborgar z helena drottning mz sueit sin
en þr v domandz tekn at þu eru proloneria þingi
e hardi nazu kristn ne gydingar eptir þ sua at e
halladiz þr epte sin tru j domi. Spekingr nor
v til damanda tekin sa het kraton. hn v vel
laerdr baedi a girsku z latinu. en hn v sua afegin
m at e hn matti e þ hn vinnda at hn sua giorþ
at mann allder v di hn lig tign j dami e nocknrs
vikis m vallder. En v hn hofdingum en sua
villdi hn ecki jardligt hafa sialfr. en sua hn
hafdi e aura mz hondum eda fe nyium. þa sagdi
hn sua sin eigin vera allt þat e hn sa fagrt. en hn ku
ad audkyfinga at vaervatti mz mikilli e hegro
e hn kuez betr niota en þr z ha enga ahyggiu þ
sua v hn vanr at maela ef audg m hafa at sik gulle
silfr z dyrlig klaedi t þess at þr syniz þa olyydu
betr en adr sua skiona þr mz allri fegrd sinn þa m
augu e audaefu hafna en þr gnua þa at sar er
audaefna gnatt. eptir þ at e giar oss audaefna
manni audgan. hallz hafnum audaefu þ sua sa
dug binu sinum z sviks e fe af vinu sinu e þr
kiot alla epte aeru eiga. Þara oekuaedi kratons
spekings v allum spekum mon z gudgiorvnu valr
skapa. annar m v til damanda tekin. sa het zeno
philus. sa hafdi giort ... z v þ fyrst sali hall. a ...
vellds tekin at hn skam allra manna afegi ...
va svira e þa hefdi opt mikil audaefi mz hondu ;
allvegi kuad hn vendaz moga vid sem m z m

Eb bibl
sed pri
sat

Craton

Þa nackurum at bæd villdi þegiaz fyrir þeim er aðr
sæta megin þegna athugaði við ollum spokum mon
sua hugsaði at þau lög er hafa allt þat er þer dæmaz
ok skrifuð dugu uinstr er þer dæmdu. Christi var þar
settir tueir domar af hendi konungs ok drottning ann
ar gydinga ok kristinna manna at þat var af raði allz
fiolmennis ok alþyðu. en siðan er allr var komin a
mot með konungi ok drottningu þar er þeira blæit fyll
du þa var hlioðs beðit ok tok Constantinus konungr at mæ
la ok mælti a þessa lund. Alþyðu mott er þeira hefir hal
da at er at eins eitthuert nauðsynlig til helsu er
nu lifa i heimi helldr ok þeim er okomnir eru i heim
inn. þat spekidrottning maðr minn ok hon hugg
uð þurfti allz hennar. en hun vill gydinga til
fylgia nema annat reyniz sannara. Alþyðu þeg
on allr lyðr ueit þat at ek em kristinn af þeim
atkr baðum at sitia ok lyða þui er mælt er ok uerða
oll mal uerit vandligu ok uerða hugskote uronn
laf skynsamligum malum en þa til ekynsamlig
suaror. sitr sa er sar letr sin laug lika. ok lyðir þat
er dæmir er vm tru eins himneska konungs almatt
igs guðs ok tok vel sönnu en hueðir lögnum en fyrir
er mykin athuga komi til sanraz oss munu assia
dal spekir ok munu þar fyrir þina helsu anda sins. en
er hann hafði sett mælt þa vanndadi allr lyðr mal hans
ok talaði sér þat so vel lika. en er hlioð gaf orðit
þa tok Kvatan spekingr til orðz ok mælti. Hlyði
er nu allir lyðir er alþyðu segi eu skamt mal með
mæla segi hann. Til þeira hlyða allra er hér giorazt he
þau konungr mik sett domandi ok annan Zenophilum go
fgan mann ok agiætt. Constantinus konungr leggr ast a kristin
lög ok er hann hann skallda fyrir tru. en hann villdi
þat er domandi vera at hann setti sialfr þau lög er hann
aingi skylldi bæði við sak ok dæma a. en annan mi
nazta drottning með konungs fulltingi gydinga lög
miklu eru fylgendr huarstueggia mals. þat er af
tignu manna traustr eftirt huarstueggium fyrir er
a þau snuaru hon en þat skulu þer allir vita at vit
domendr erum er kristinn ok er gydingr helldr alls
uar speki ok uerklagi a vilium vit helldr dæma en
eptir vanlæti. allra þurft er ok mælt ok skulu af
þui allir hlioð vera at allir skili huat þar er mælt
eða dæmt. en er Kvatan hafði lokit sinu male

þa mælti Zenophilus. Sua hefir Kvatan mælt sem ek
hafa minu mundu. en ek vil þat spyria huerr skal
i moti mæla þui at er talit hér aðr þar í nu boðit
mal at mæla. einum lofum ver sem at mæla en ö
ðrum at andsuara einum sem er hinn fremi er aðr hefer
mælt en af sua uerðr gort at vitu allir vist huat hin
gi mælir ok allra visast huat domendr dæma. Allir
letu sér vel likat þat er domendr mælto. siðan var talat ok
nefnd fyrir er til suaraðe var hann xix konungr gyð
inga var fyrst konungr talaðr fyrir er Isachar hafði af ser
ri hendi senda. fyrst var talaðr fyrir Abiathar ok san
dal Ioerisuegnir feðr þeira. sið var talaðr Gadaliel ok
Numan fyrir var vitri þeira. þa var talaðr fyrir Dach ok
Esui fyrir var lögspekingr. þa var talaðr fyrir Beniamin
ok Arael fyrir var tulkr þeira. þa var talaðr Iubal ok Tha
re þeir voru lögsögu menn þeira. siðarr var talaðr fyrir Seleon ok
Iambr fyrir var forstiorar þeira. en sa Iambr var fiallkuni
gr at þat er reyndizt siðan en þeir voru lærdir ok voru gy
ðingum mest traust at þeim en nu er talat fyrir xii
kappar er af gydinga hendi voru. en af kristna manna hendi
var talaðr fyrst Siluester pafi en þa annar þa sa er ba
manus het. Maximus diakn Arsiðius Tullianus ok
en iiii. hinir sæmiligu menn ok gofugir. en er þeir voru nefnd
ir þa var spurt hui er siðan nefnd fleiri vnt vi
xii i moti xii. Siluester suarar. er treystumz vér i þrjalaus
manna halldi i moti guðs ok tolu fiogurra guðs
spialla manna. kristr er eitt ein ok kollum vér a hann af
ollu hiarta ok mælum sua. Ris upp þa drottinn ok doem
sina. siðan tok Abiathar til malz lauffsamr gydin
ga ok hafði þessu kostr sitt mal. Var þat fyrst forn
fram i salmi einum. Tak þu dæmi af feðrum bo
kum segir hann en er af varum bokum ef þer villdr
þitt mal sanna. Siluester suarar. Vel vitu vér at af
yðrum bokum taka i dag i gegn yðr sua sem þer skul
luð taka af varum bokum i gegn oss ef þer megi
gera sialfir. siðan mælti domandi. Makliga ok skynsam
liga er þat fundit at sialfr verði upp stigum af sin
um bokum sa er upp hefir suaratula. Abiathar segir
ok mælti. Þat er upphaf mals mins at vér trum a einn guð
en sa Siluester veit eða lögum hans er þat goða
gorð ok ueit hann er huat hann skal mæla fyrir sa vm
margir er sialfr guð sagði ok var af þui kristnir ef
feðr var ok nu Siluester er dylia at hann hafi dauðr

vit ok gørim aɴan enkar hn at hn hafe upp risit af dau
da a þridia degi ok stig upp i himna. nu eɴ þr tueir go
d' fader ok sonr ok eɴ helgi andi. eɴ þridi e þar eɴs
krossfestu segit ser hafa vizt eɴ gud vaz maɴs
sua i lagum vaz. sia þa at ek em eɴ gud ok engi
e anar gud. Zenophilus mli. ef gud hef ſkrifat mik
sag hn þa vaz silvester skyllder at sana sik at eɴ v.
truna eɴ e iii. Silvester suar. ok mli. sia radd guds e
i gegn orum gydinga ſkrifta e duldur v gud þui e ſ
sa hn ok heyrdu ord hns ok reyndu krapt hns þa e
hn gaf daudum lif. þat sua mlo spamenn gyd
inga. sia e gud vaz e upp vekr dauda m gud viss
þ auru gydinga ok mli sua. sesþ at ek em eiɴ v.
ok engi e anar gud. ek mun vega ok m lifga ok
m bua ok græda. abiathar su. ok mli. Ransakadu
gudsspiall þitt ok syn oss af bok hef nockurn
vegin aptr at radd guds vaz mli sua. ek m ok
vega ok lifga. Kraton damadi tok i ord ok mli. ef
kristr reisti upp dauda m þa e synt at hn matti ve
da dauda þo e adr lifdi þo dyr megi lifanda m
bana ok mgr anar vadi. sa e miɴ gioir geig en
gud eiɴ ma daudum lif gefa. abiathar su. ok mli
mg gadu slikar iarteinir i lagum varum þar gu
ſkurvum fotum v sia ok stodvadu sol ok tungl ok
þer letu falla alla af himni yfir ovini sina ok þar
gafu daudum lif ok kalladiz engi þeirra guds
son slikar iarteinir gau nema þes sia e silvester þ
kallar krist guds son. þa mattu e i gegn mæla
at hn gaf lif dauduv hofdingia ydvars ok ro
isti hn upp af dauda einga son ekkiu e i graf
var borin ok gaf lif lazaro e iiii. dagi v dauda
i grof ok bolnadi i iordu. Lyg ek ef iosepus sagna
m yd hef e skiat sagt þ hm. abiathar mli. sag
da ek adr kuad hn at marg giordu slik iartei
n fyrir ok tolduz þeir vera fadar guds en sia sagd
iz gud sialfr va. silvester mli. matteus þ sagt ab
iathar i bokum sinum at þr dathan ok abireb
ok abiram dœmbudu i gegn moysi ok opnadiz
iord und þeim. abiathar suar. man e þat sil
v suaradi en. Matteus þ sagt at saul konungr v sel
ldr ohreinum anda þo af metnad. abiathar suar.
sagt v. silvester mli en. ef þ e sagt en at hallz

þt satt e þat var damendr m þ ef ihc sia e gaf til
maunum syn en daufum heyrn ok rak diofla fra
odum monnum ok gekk þurrum fotum um sia ok sto
dvadi hrid ok vinda ok gaf daudum lif ok sidan þar
huart hn matti lyga þ at hn v guds son þa e
gud let alla vinsyndum ganga af metnadi mein
en sia ihc sagdi sik gud va ok sannadi þ iarteinu
ok mli sua v gydinga. ef þ truid e ordum minu
truid þa iarteinum en e silvester lauk mali sinu
þa mlo damnendr þr kraton ok zenophilus. yfir e
þegjum abiathar af silvester ef þ e viss at gud gyd
inga hef avallt stadit fyrir i gegn ofmetnadi
minu ok ef sia ihc sagdiz gud va ok v hn eigi gud
þa matti hn e reisa m af dauda heldr v hn þ
alþv dauda v. en þa gekk Jonas fram a mot
ir ok mli. upp hef mal mins e þ mun hefnaz af
abraham fedr vaz. vinr guds v hn kalladr ok
kyn hns allt e helagt þa e gud skipti þiodunum
ok endimorkum þeirra. þa v guds hlutr hns kyn
iacobs þ at v sonar son abrahams. lyg ek kvad
Jonas ef silvester ma dylia at sua se vitid. Silvester su
...ei dylium v at sua ar eɴ þeygi vitum v eɴ
hvs þa færir þ vitni fram fæɴa. sanna sink
þt umskurningar þeirra helgar alla þa e
gud truu fyrir at engum v lofat i lagum varo
at samtengiazt vera sueit nema hn umskurdr
umskurdar þeirra. silvester suaradi. veit ek at v
þeir ef ek hefdi rettlatr vit an skurdar þeirra
abel likadi gudi vel ok v hn eɴ rettlatazti ens
dan v eɴ ok eɴ helgazti m enach. ok segir bok at
hn hafi vit upp numinn fra daudligum monnum. noe
e v rettlatr madr ok mli gud sua v hn. þik fann ek
rettlatazt man þ m ysu kyni. se ok iaphet syni
hns varu rettlat at vitni blezun guds sialfs. hu
gy þu Jonas ef þu dylr at þeir allir hafi gudi li
kat an skurdar þeirra. þa suar Jonas. minztu þ
e ek sagda at abraham v upphaf mals mins þa
e ek vil syna at engi ma gudi lika an skurdar þeirr
silvester suaradi. af þui nefndi ek eng fyrir þa
at ek villda vita huart þu segdir at sa væri eɴ
sann gud e þr elskadur ok sa e abraham elskadi
Jonas suaradi. sa eɴ sann. Silvester spyrdi Jonas a
þa leid. huart likudu þeir gudi vel þo skurdar þeirra

adg þ vanlætti. Jonas suarar. þ vanlætti. silu̅
Silu̅. seg þu enn huat gerir vanlætti sínu guði þægt
af godum verkum þeim er af tru ferr e(ða) sia tru
er guð. Jonas seg(ir) eigi mattu þat kallat vanlæti
nema þat tendu at guð. Silu̅ seg. Jonas huern abra
ham likadi guði ok lætr guð vard m(eð) hm. e(ða) hua
nær birði guð lið almeleks kgr þ hins sakar
ok (er) m(ælti) v(ið) kg at hann skyldi eigi grandat (sem)
guðs helldr bidia abraham at hann baði fyrir hm
at abimelech hyrþi barnagi guðs fyrir husi kongs
seg(ðu) huenær abraham sa iij. engla ok gaf guði
hann enn guð, ok veittingu ok trudi hann þui at hann m
di son geta, ok alli hin sem guð hafði hm þ sagt
ok (er) hann kalladr vinr guðs. seg(ðu) huenær hann v(a)r
prydr þeim lutum ollum huort hafði hann þa v(er)
skurdar skirn e(ða) eigi. Jonas suarar. Vm skur
dar skirn ræddi ek v(ið) þik þa er guð gaf kyni
gydinga til sanninda vitnis. Silu̅ s(eigir). ok m(ælir). suaddu
þ fyrst e(ða) þu at skurdr ok skíra e(ða) vanden suo sem
hueck vn hugganir. abraham sagð(i) þu v(er)a upp
mali sanns. seg(ðu) nu þa huenær abraham v(a)r pe
stum hm ollum (?) ok v(a)r kalladr vinr g(uðs)
ed huort hafði hann þa tekit skurdar skirn e(ða) e(igi)
Jonas suarar eigi hafði hann þa tekit. Silu̅ m(ælir)
tru giordi hann ok þa vin guðs. Jonas suarar. til
huers var guði at nada vinu sinum skurdar skirn
ef þ(er) trumarki v(ar) eigi naudsynligt til heilagleiks
Silu̅. suar(ar) guð vissi þ at kyn gydinga munde
vida dreifaz ok þ farast ok gaf hann af þ(ui) þ(at) mark
m(eð) likum þeira at allir kyns m(eð) hins synda ok þui
merki. þadan sín abraham guð hafði likat fyrir tru
ok vanlætti. þeir kraton ok zenophilus toku til
mals. Tru ok vanlæti m(eð) meira en skurdar
skirn sagdu þeir. af abraham likadi guði helldr
þ tru ok vanlætti en fyrir skurdar skirn. ok at
Janas hafi sagt af Silu̅ af hann hef(ir) e(igi) anda at
suarat þ sik. en þa gack fram Gotolias einn
gydinga ok m(ælir). Undrumz ek þ(at) hui heidin(n) mar
þeira kyns manz skyldi blanda ok lagu vara
þ þui at huart sem hann segir abraham likadi
þeygi guði þ tru ok vanlætti e(ða) þ skurdar skir
nar affenum ok voru kyni hins tru du hai
vrilld af guði suo sem eyrd. Silu̅ suarar

Huat er þa at kalla tru abrahams ok vanlæti
vard epti at einn. sem þu hef(ir) lesit þ(at) er guð m(ælti)
vid abraham at i hins kyni mundi allar þio
d(ir) aufgadar en nu skyni dæmendr huart helldr
er at guð hefuer satt sagt en þu lagt daud
mun guð lagit hafa en þu matt nockut sit
nauti segia. en þeir kraton ok zenophilus dæ
mendr sagdu godalius hafa sik mælt ok Paul af v(er)
m(ælti) þ(at) er abraham at i hins kyni mundi allar þi
od(ir) aftalla ok engi guð heitt sitt þ(at) er hann het
en godohas gydingr er ysu fengin. en hann gengr
ek vinnan fram vid sina gydinganna en þrot
di ok m(ælti). Se ek þ(at) sagdi hann at dæmendr þeir er dæma
e(ða) skipte m(eð) oss e(ða) þeir hafa ovallig vini ok gegn
oss ok ef v(er) latum at einu mali þella fyri. þa er
oss e(igi) lofat at taka annan dæmi nalægð af bokum
varum at biarga mali varu. dæmendr suarudu
aunan þ(at) hafit all mal fyrri upp en sa vardr uf
fengin er þ mal fyrri upp er andat en af þ(ui) v(er)dr
eigi annat þa mer hann sanna sitt mal m(eð) morgum
þusundum orda. af þ(ui) sa huer þ(at) sinat ord hann v(er)
di byrgdr. þa hann hefir e(igi) vm at vera ord hann v(er)
dr byrgdr ord. dæmandi v(er)dr sakr ok rekin af sæ
ti sinu ef hann hallar e(ða) vanlæti domi. en þa er
vanlætis domr at lofa þ(at) e(ða) lofanda er en fyrir
dæma þ(at) e(ða) lastanda e(r). Nu af þ(ui) þa pyndu ok
sanna en sinu mali e(ða) þ at þu þa freir ord Rett
latus dæmendr. en af þu matt e(igi) onyta þessu
þa e(r) rett at þu lat(ir) orda laust. Aunan spyrdi
hui sak v(ar) til þess at abraham tæki skurdar sk
irn ok marki tru sinnar. Silu̅ s(uarar). þ(at) v(ar) til þe(ss)
at guði e(r) vakt ahrianligi mann sou sem hm
m(ælti) þ spamanni hins enn. tekit þ(at) skurd skirn hi
ns ydrars. guð hedi hreinlifis hugar en þat
muttu gydingar e(igi) skilia ok aetludu gydingar
at skurdar skirn mætti vinna heilagleik. þ(at) er
heilagleikr hafi e(igi) af skurdar skirn. hellduri
hafi skurdar skirn af heilagleik. en þa tok
kraton e(r) mals. Wier vilium v(er) til hafs au
nan gydingr færdi fram sina spurning. eda
huart v(er) skulum lifa guð trua. Aunan spyrdi
hui gegn(ir) þ(at) e(r) larusuam lifir fyrir skurdar
skirn fær e(igi) leorpat(?) þeira tok þa skirn sialf

silv̄ suaraþi. Minztu þess er ek sagða þer aðr at guð mli þ spām̄ sinū þ hafðu yðr halldar en likami yðar sua sem hin mli sialfr · sæti þar ē yðr mz bǫrnū yðrū · halldz uið uetri þ yðr hvar uligr ok hiarta yðru · Annas suaraði · þa hui tok ē krist yðar [illegible] skirninni en hann tok skirn skirninni · ē [illegible] ē hann valdi skirninni sialfr · þa hui beniaði hann hana lærisueinum sinum · silv̄ suaraþi ꝼ var vant at skirðar skirn halldz [illegible] kristr ꝟ likami [illegible] allar þiodar [illegible] þ tru en ē þ skirðar skirn en krist giorði [illegible] ē skirðar skirn en hann hafþi likam [illegible] [illegible] huersu sia ē þ ꝟ heiðni allri [illegible] ē syn [illegible] · annan mli · Illa [illegible] nu [illegible] giora at þa ē krist tok skirðar skirn at þui [illegible] sogar [illegible] · silv̄ suaraþi þa [illegible] ē [illegible] skirðar skirn fyrir krist andi hans sua sem þ ꝟ heitið [illegible] · en siðan ē þ heit guðs fyllt [illegible] · þa andaz skirðar skirn ok [illegible] upp [illegible] [illegible] skirn · krist tok ē [illegible] ok mla [illegible] ꝟ heitið af guði ē ok kristr fyllaz · þa er [illegible] stigni en annar [illegible] fyrir ē [illegible] ar skynsamligu mali spyri þeir er gerið sua [illegible] ē annars mals at [illegible] · af Ulsse [illegible] ꝟ sua at ... sin · en þa [illegible] [illegible] upp ok mli · af krist ē sialfr guð at kynni [illegible] þa mundi hann ok en heilagr ꝟ en hu [illegible] ꝟ hann þa at [illegible] skirnar · silv̄ s · Guð [illegible] skirðar skirn andaz þ skirðar skirn · kristr · sua hafi [illegible] ok helgaðiz [illegible] skirn þ skirn [illegible] · ē helga [illegible] hann af skirnar vatninu halldz helgaði hann uatn [illegible] ok skirn hins opnaðiz himinn yfir hann ok hinn helgi andi [illegible] hann af himni · ok [illegible] þ sin krapt vatninu ē þarf at þeir [illegible] sua ok [illegible] allir andar af syndum sem [illegible] vatnsins [illegible] af saurr ok [illegible] allir helgum anda þa [illegible] ok skirnar brunninum fyrir ē trua a guðs son ok [illegible] dom · mli · [illegible] skynsam [illegible] nu [illegible] skirning en [illegible] guðingar [illegible] ok annarar [illegible] spurningar af hann synir [illegible] spurt · [illegible] [illegible] Chusi en ꝟ · [illegible] fyrir guðinga [illegible] ok mli [illegible] ē algiarr ok [illegible] [illegible] ē [illegible] ꝟ hann [illegible] [illegible] lengir ok heim · silv̄ s · at sa ē getinn ꝟ

af naðe þ uillir ok giarði alla hluti þa er ē ꝟ aðr þa ē himni ok iorðu ok allir himinger þeira · Chusi mli · [illegible] þui at sanr guðs giarði himin ok iorð · silvēr suaraði · hueria ætlar þu son guðs vera · Chusi mli þ sem sogia at guð ē einn · silv̄ su · þa ꝟ einn son guðs vera oð naðe · en þ ē [illegible] nu [illegible] lifandi meira en [illegible] varu gyðingr hǫfðingi gyðinga · Chi · [illegible] ē mli · ok [illegible] guðs ꝟ himin fœðir · en mli annar [illegible] oð guðs ē fyrir ok mátugr · þ kraptr ē sagð skapat ok himin mz hasum sinum ok [illegible] stoðu [illegible] · Chusi mli · [illegible] hinn [illegible] sannar oð faðir son guðs vera · silv̄ suar · sialfr faðir sann þ ē hann gat son sinn ē oð guðs ē þa ē hann mle sua · mz þui ē upphaf at dagi kraptz sins ok [illegible] helgaðr · þ [illegible] gaf [illegible] en sua mll ē meir almattigs guðs faðir at oð [illegible] ok truir son hans vera af [illegible] þar [illegible] [illegible] hins af skapa alla hluti þa ē [illegible] · Chuse mli · Vist mann hann ē faðir kallaz [illegible] hann [illegible] sina · segðu nu huersu hann ma kallaz [illegible] af [illegible] eignaði hann sina son · silv̄ s · hina ē þu sua heimsliga at villaz [illegible] guð sina [illegible] hafa son sa m̄ · guð ꝟ [illegible] ad [illegible] sam ꝟ [illegible] ē [illegible] hann [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] þ at faðir hafði [illegible] oð ok [illegible] ok speki mz sér [illegible] · Chusi mli ok spaði · [illegible] mann þ sann · silv̄ suar · sialfr guð faðir sann at oð þ ē hann kuað at vilia ꝟ hiarta sinu ok mli guð sua · [illegible] hiarta mitt go[illegible] oð [illegible] · en mli sua sialfr guðs speki · ek [illegible] af munni ens hæsta guðs ok giarða ek þ at [illegible] [illegible] himin ok skipaða ek ollū hlutum þa ē giar ꝟ himni ok iorð ok þa ē upp spruttu all [illegible] vatna · faðir hafði [illegible] krapt oð ok tok ē [illegible] at hafa þa ē hann hafði aðr ē þessir hlutir giarðuz · halldz tok hann at syna krapt [illegible] sins þa ē hann hafði [illegible] þa [illegible] guð [illegible] allt ok ꝟ hann [illegible] guð ok faðir · þ at oð hans ok kraptr ok speki ē sonr hans · huersu ma þ af [illegible] [illegible] [illegible] nafn hafa [illegible] at guði [illegible] alldregi [illegible] at hann kallaz faðir · þ ē hann hafi alldregi ꝟ [illegible] sanr faðir · Beniamin [illegible] speki ē kraptr ē oð þ ē sonr faðir

[illegible] tala til mals tolkr gydinga z suarar hn h
in spa spamanni v̄ ē uottr v̄ vm daga tiberius
kgs z pra hm segir gudzspiall ydr at pilatus iandan
pystaldi hns z hn v̄ selldr v̄ verdi ap lærisuein
sinum z var tekinn z bundinn z bardr ꝥ gudlausum
sinni z v̄ þyrnigiord rekin at hofud hm z var hn
kꝛossfestr milli tueggia þiofa z v̄ hn daudr z g
pinn en ꝥ likam m gofgað graf hns z segir ꝥ at hn
reis upp ap dauda at auanum þridia degi ept pinning
en ꝥ meginn v̄ ē sagit hu þyngsemi t ꝥ uar atl
ꝥ kallir hn gud. siluester su. allztu synd þen up stiginn
[illegible] prestr v̄ mlt z mott þu ē damis orz at
bidia þa hluti unz suarat er. ser huerium hlutr
ē þu spurdir þa ē ek sagdi san gudꝛ spialla v̄ at þu
[illegible] þu sua. vm þan vadum v̄ ē borin v̄ z ull
ē þu e ꝥ pylgiu þa at segia at hn v̄ pra mey
magni borin. t ꝥ at ē mlt spam þm gegn ꝥ sua
spurn sua ē spadi pygir burd hns. z mlt sua. [illegible]
mun son ala z m kallaz emanuel en ꝥ þydiz ē
[illegible] tungu. gud v̄ borin at likam af hyni [illegible]
en hn v̄ son gudꝛ i kuapi. gud apandi ꝥ ē hn het
david z sor þess at sa mundi sitia i stoli hns ē
pra hm v̄. borin. z hn son ē pad gat an modr
pyrir en henne sin barn. þan en sami san er
maria bar digr [illegible] gud z mann an likamligum
padis ꝥ helagr andi helgadi [illegible]
meyiar z let hn þn sem gerd ē andz barn allm
konu z gudꝛ san ē osynilegr, [illegible] en hn giordiz
synilegr mnn ꝥ mandom sin. en gud padr [illegible]
hm mlt v̄ hn. san mit [illegible] dag gat ek þik
þi þat ē ē vitid aldri [illegible] þa nema ꝥ en
mal ꝥ at vitid ē þu ē vert at þu [illegible]
num hellz en adrum monnum. Zorobabel domandi
ydar spam segir. pra hm mega ꝥ ē [illegible]
valkit ē ꝥ tuna helagar [illegible] en ap ꝥ ē ē at [illegible]
um balum þa magi ꝥ ꝥ nema [illegible] lause. Zar
ad annar tolkr gydinga mlt z sagdi sua. ꝥ hui
vard ꝥ sit m vm burd krists sins at eins ꝥ ē be
niamin spurdi pr man at pyst hns. Zorobabel
domandi suaradi. Beniamin hep mal sitt v̄ burd
hns z pinslu ꝥ [illegible] tueggia [illegible] ē neita ꝥ py
ꝥ [illegible] suarad ꝥ ꝥ at hn magi
en adru suara ꝥ er ꝥ spyrt. Jubal tolk t
mals logsogum gydinga z mlt. segi siluester ꝥ

ap gud hep baulvat hiuskap siluester su. ꝥ segium v̄
at hiuskapr ē blezadr en ē baulvadr ap gudi. Ju
bal mlt z spurdi. ꝥ hui neitid er ꝥ at kristr v̄ gard
v̄ ap hiuskap getinn. siluester suaradi. ē segium v̄
ꝥ v̄ kristr meydr son at v̄ ꝥ dæmin ē hiuskap
m helldz t ꝥ ap v̄ dyrkum meydominn. þa sua
Jubal z mlt. ē skulek huia skynsemi þu matt at
syna ꝥ meydar burd. helldr en ꝥ at þu lat mey
dom en lastar hiuskap. siluester suaradi. mz þri
skynsemi dyrkaz hiuskapr en lastaz ē at su mær
ē krist bar v̄ ap hiuskap borin en hun vardue
iti sua hreinliga likam sin at hun v̄ maklig at
ta gudꝛ son þan er ollum konum bar. þa gekk
pram thara annar logsogum gydinga z mlt a
lund. Ek spyr siluester ꝥ ē hn kat at segia all
burd z pislar krists sins. siluester suaradi. sua mun
giora sem ek het at syna ē nytsemi z segia ek
nytsemi. z alla hluti þa ē um hn hepir gerzt. en
gud skapti pyrsta man af reinni iordu þa ē hon
het mær. Zeleon [illegible] gydinga kuadu z mælti
[illegible] malsh [illegible] heyrt ek nu at iordin
hapi mær verit sua sem hun maria kona v̄.
siluester suaradi. oll iord v̄ mær mz hun hapdi ē
manz blod drukkit ne opnat sik t grapt
ne saurgaz ap syndum mana. Seleon suaradi hu
uersu mattu ꝥ sanna at iord hapi mær verid
siluester suaradi. bundizu [illegible] er þu leit vinni
at ꝥ [illegible] almattr at su iord ē mær ē ē
ꝥ drukkit mana [illegible] en ap þu vill ꝥ vi
ta huern iord lest ap vera mær. þu hlyddir hui
mlt v̄ þn ē vegit hapdi brodur sin. Abel [illegible]
iord skal verda [illegible] hun lauk upp munn sinn
at blod brodur þins en mlt spamadr. Saur
gadiz iord ap blodi z spilltiz iord ap verkum
bondum. Zeleon domandi mlt. en spa mer
iord mær v̄ ap hun mætti sia saurgaz ap
syndum. siluester mlt. en pyrsti mn sa ē allir
m erum pra komnir v̄ skapadr ap reinni iordu
ē mær v̄. ap ꝥ byriadi at sa letiz ꝥ mey
bera ē andz barn v̄ ens pyrsta mannz z
aliz lip ollum [illegible] mnn. sua sem ꝥ
gorin ap padr z born pra mann ap t
helags andz [illegible] samr gudꝛ ē at vill [illegible]

þa v t þ at v andz hættmzt guds mág j helag
þavn · sua ker hn z prestra sin t þ at hn leysti oss þ
prestom · hungradi hn z þyrsti t þ at hn gæddi oss
z gæfi oss lifs dryck · krendiz v hn t þ at hn ley
st oss · selldr v hn t þ at hn keypti oss t sin · ly
egin v hn t þ at hn tæki oss fra hlat diafla
hængiadr v hn skrydds t þ at hn tæki af oss bǫl
hin diafla · barinn z pistla z gaf hn oss blam þ
adisar hn e vmanlig dyrþ hafdi glatad · oc kotu
v hn pærds t þ at hn hyldi skemd ænar pistsu sy
ndar e sæmrligum klædum · hellz hvitum klædu
mykunnar sinnar · a kross tre v hn pinds t þ at oh
varri þ e misgiort v agndar træ · ærr v hn ge
rit at drecka a krossinu t þ at hn leiddi oss t
hunangs flotandi jardar · hovan vara tok hn t þ
at hn gæfi oss blezan sina · dauda vara tok hn t þ
at hn gæfi oss lif sitt · e at ans lauk hn vpp dyr
paradisar · þa e hn byrgdi dyrþ ans fyrsti m · hellz
lauk hn z vpp himinriki þ ollum rettruondum
mm · oc samadi hn m ordum einum guddom sin
hellz z m tolkunum þa e hn redd mallau z vaka
sinum a auga stad þ e blindz hafdi vrit z gaf
hm sian t þ at hn syndi sik v a hn e skapadi an
fyrst man af molldu jardar · a þ hvarnsadi han
likþra z gaf hælsu sjukum z hn rak diafla fra
odrum mnm z gerdi hn vm sæfinirum kotu z fra
daudi vindo z hvidir z gaf hn lif daudum mnm
z grofnum · en d silur pape hafdi sitt mſt
þa toku aller lyds m kgi z domandum at lofa ke
hungadr hns z þackaudu gudi e þr heyrdu kenni
gar hns m sua mykilli skynsemi sua at þr matto
e mot vm guddoms krapt · en sidan þa veddz jamb
en af þm xii · kappum heidinna dnanna z mli hn
a þessa lund · undrumzt ec t e spak m z dom
dz silur treu þ at sarde prestom mæg vegn mil
... guds en nu skulu þ lofa m þ e ek hef en
ecki vm mlt at ek syndi krapt nockum j nap
ni guds vars e þ at meirlig skynsemi late þyrþ
guds krapt z sonar þ m vitni z jarteinu hol
... en m ordum einum hv en sami gud e en
silur sagi þm gud v a e hn dyrþ e hialpr at kss
pater v e þ þ skal ek sanna þ guds krapt e oc
vrdaligr e z v skipeligr · leidi hingat nu hm

pærkarta z en grimmasta gdung z nim ek nafn
nafn guds j eyra hm z mantu þ sia hn krapt þ
nafns sua mikin at skemar munu e standast
megu en fyrr en hn hafdi mlt smaliki þa v
þangat leiddr en sterkasti gdungr z hallda þr
at pessum ollum megin · en sidan þa nafnde jam
br nackud illzku nafn j eyra gdunginum · en da
ungrin beliadi v vm sin hatt · sidan pell hn daud
r nidr sua at hn hrærdi ekki a ser · en þa hrop
udust aller krstnir lydz z mlo þ marg m at þ
v i guddoms nafn e engi skepna meiri standa
st · þa bad silvestr ser hliods z mli sidan a þa
lund · lyd þ varmalygar spekingar z skili þ
krapt krs en ek mun synd ydr þ at sitti e eigi go
nafn e nafnt j eyra gdungi þssum · helldr z
ens versta diafuls z þ e ek bad hn gud at e
ta e e at ans dauir lifandi hellz hþa ar
hn z daudd · en dyr z ormar ok illvirkiar
megu glæda lifandum en lifga eigi dauda en
þat þ se krapter nockr at giora gdunginu bra
dan bana þ akall ans nafns þy skili m mo
visa krapt at lata gridunginn lifna aptr
en ef jambr vill at v truim e þ hafa vitr
diafuls nafn þa nefni hn nu þ nafn j eyra
gdunginum daudum t þ at hn lifni · en ef
jambr ma e deyda en e lifga gdung sina þa e
vist at hn hefr at diafuls nafn kallat þ e h
... ma drepa en lifga enga dauda · en er
silur lauk mali sinu þa matti jamb e reisa
upp gdungin · en þa mlo domendr v hn sialfr
z sagdu · vitt e nu at þu hefr at diafuls nafn
kallat sem silur sagdi · e þo matt dauda g
ungin en lifga e · en jambr suarar z sagdi þ
mikill v a guds mattr at engi skepna matti
standast · silur suar z mli · v sogdum þ stundo
adr ath dom · var jhc xpc syndi sik v a guds son
j þvi e hn gaf hælsu sjukum en lif daudum
eda hun tel þu kenna v a jambr at hns nafn
matti deyda kvikan en lifga e daudan · sam
bri suarar z spurdi · veiztu e hofud vindz siau
x · e vu i egiptalandi þ akall guds nafns
z do þa aller frumburdir egiptalandz · bæ
di m z fe · silur suaradi · veiztu eigi jamb

at sa ein sami drap þrimhundrudi egipta. þar mælti
ek mundi drepa ok lifga. ok ek mun lyta ok grœda. en
ef þu kallaðr at guð at hann drepi. kallaðu nu
þa at hann er sa er hann lifgar ok er sa er vér megum at
tru guð allir. huat ok at sa er kuedi ma lifga ok da
uda ef sa er suo sem þu hann sagt. drottinn lifgar ok
deyðir ok leiðir i heluitis ok eñ aptr þadan. þa er
er mals damendr bad kraton ok zenophilus ok sag
du. yfir er sagan zambri er hann ma eigi raisa upp gd
vnginn þann i nafni sem hann deyddi hann. zambri mælti
Reisi siluester nu þann upp gduinginn i nafni ihesu kristz
ens naddurska er sa at vér megum vita sannindi
um guddoms hans. siluester suarar. ok mælti at þessa lund
Guð sættum vér kuad hann er zambri mælti vér sidir
nattur ... ef viti. ok en mælti hann. sua damas s.
hann kraton ok zenophilus er vitringa dœma s
alla hluti. spyrid nu adra gydinga þa er dxdu
skipti vatu vér mikit ef þer vilid all truit i nu
þrin ihesu kristz ef gduinginn lifnar. sidan mælta þr
damandr kraton ok zenophilus. segi nu sialfir
vér gydingar sagdu þeir ef þann lifar þetta
kuædi er en egypta þuerta þan. abiathar ge
ek fram ok mælti fyrst af þeim gydingum. bun
ek vér kuad hann at ganga at þa ef vér reynum
at gduingr ris upp i nafni ihesu. þa tok iona
er mals ok mælti at þessa leid. hayra vilium ver sagde
hann huat siluester mælir yfir gduinginum. at ver
megim vita at hann kalli at nafn ens kross
festa ok megim vér þa trua at hann. sidan tok
gadoliast er orda ok mælti. ef siluester kallar at þann
er radz verir dœmandi sekian ok risi gduingr
sia upp er i guds nafni er drepinn var mun ek
en i þa allan trua kenningu siluestri. aunar
mælti ok sagdi sua. sua sem eigi ma truaz vér
... af vatni gortu sua mun ok eigi gduingr sia
upp risa en sa er at þann er mælta leta ordan
ef gduingr ris upp i nafni ens krossfesta
er sa at vér truum at hann sua mun ek eigi i
gegn mæla. doeh tok þa er mals. undr
umz ek sa sag hann er sua spakr m vér gjarn at
i sua mikilli villu seinkr er nu at truu sa
at gduingr muni upp risa ok lifna er i sa
nafni ok krapti var drepinn. en ef hann ma
sik nockur hverra i nafni ihesu ens krossfesta ok
i þann stad er nu liggr hann þa mun ek kasta nid
ollum i þa ok truas þa er siluester kennir. þa tok
kusi at mæla. ...ogar heit ek sa at ek mun
trua þa er siluester kennir ef sa rvi at gduingr sia ma
eigi lifna þann nafni ihesu. en þa mælti beniamin þad
er hui monu mer hlaia at af kuad hann þar um
er sia gduing sem liggr daudan ok belgin en i
skulum trua þa at hann muni upp risa i nafni
ens krossfesta manz. en þessi at domendr beidi
þa þa mun verda þa af minum munni ok efad syndi
orda ef þar ma vera. Zaroel mælti. þetta ed sa
ma mun ek um mæla sem beniamin mælti. ef
ef gduingr lifnar. en þa mælti Jubal sua. beir
mun ek yfir þessa lysa at ek mun hafna þa gydin
ga truu þegar er siluester ma sua gera at gduingr
sia lifni. Tolu mæltu allir þa mz þersum hætt
um sam þa er miklir oftir at truu þa at gdun
sia megi upp risa sua er ok mikil heimska
at þa letta lag min en þessi at huorki ma vera
þa heit ek þa dugar at ek mun kristin vera ef
silvester reisir upp gduing. Sidan tokr er seleon
þfir gydingr ok mælti. hverium sem vér hetum þa
mun huorki fram þa at gduingr lifni nema
truu. en ef silvester er þuss at reisa hann upp. þann
ek eigi en i gegn þa mæla. ok heitum vér þa allir at
vér munum kristner vera ef hann reisir upp gd
i nafni krists sins. Zenophilus ok kraton dom
endr bad taka þa er mals ok mæla þann veg ok riuda
þa allum lyd. þa er stendr hefr nu stadit num s. þa
at huædi allra gydinga þess er kepper vid
siluestrum at þeir monu allir. frá gydinge domi
þa ef siluester kallar at nafn ihesu kristz ok reisir
upp gd þenna. en þat er frædr þeir vard. þa
bad siluester ser hlioðs ok mælti at þessa lund. hyrdi
þer nu syn ok brædr þeir er guð gaf skilning. þat
vitum vér allir at guði er eigi vakti at nauð
en nu beiða allra þurft at hann lati ser sæg
at vakna þetta kvikendi. en þessi skuli kristnir
vér sik fra heidnum monnum ok gydingum ok gam
vér allir saman i einn stad er at kristi truum ok
follum at kne bed allir ok bidium þa guð af
ollum hug at hann lati ser soma at heyra

barnaug[illegible] ok synda alla lyd drottin ihesum xpm son sinn va

En er silvester hafdi setta mikla skapilodr kristni vid alþyr þa heidnu menn ok voru a bæn sinni alla þa daga er ve sa menn [illegible] vatni helldi. Sidan toku gydingar at hlæia at kristnum monnum ok mltu svo. nu mun kristr ydr koma ok synar ydr. en sidan tok silvester fyrir at hallda upp hon dom sinum vid himna ok at mælaz þa vid gud a þa leid

Gud abraham gud ysaac gud iacob er sialfr ert nef ndr i spreniu akalli ok kend vera þa sia alla fedr at þu ert einn þad gud i skilningu þad nafni sinu ok helgum anda þad geranda saman son af fedr ok helgum anda þvi at þarfanda af fedr. einn guddomr i skilningu nafni a vallt ok einn sanni. Nu gud er skapad himne ok iord margu hlutum fyrir er þu son sinn sinn er ser lets ma at taka mandom a sig ok gudir gud alsherjar ma dr er þess at hann byrgi ollum truondum monnum þa er heim var fra meino heilagra ok i iordu legdir. himna kyr sa er einglar syndu hirdum en stiarna syndiz austr vegs kongum ok sa er i þess var freistat af diofli at hann leysti oss fra diofla freistni sa er krossi pindr þa synd heims ok grafinn er þess madr ad hann græddi menniar gudr sonr ok hluttakendr alþyr dyrdar. Kalla ek [illegible] ihesum krist nazarenum þann er krossfestr var [illegible] reis upp af dauda. A þik ka lla ek ok ydr [illegible] diofuls nafni do til þess at hann rise upp i sinu nafni ok fyrir hann hag var semla mbr vid hiarta sinar ok veittu hann mega vera til vitnis krapts þins er þess at menn skilir allir vita at þu er son guds er komt i sina heim. En er silvester hafdi a sinn veg þat bedit. þa lauk hann i eyra gdunga num ok mlti svo. Med nafni bolvan ok dauda svar se þu gafs inn i eyra gdungs þessa. sva giallti vr [illegible] kristni drottins vars ihesu kristz ens krossfesta i hes nafni mæli ek vid þik ris þu upp þu gdungr. En er hann hafdi svo mælt. þa blés gdungrinn vit ok reis upp sidan. En silvester leysti bond af honum ok mlti svo. Farir þu nu i navtra sina ok vert hægr a vallt sidan. en sa gekk gdungrinn alla vatr ok var hiarta sinnar hægr ok ho guar ok lifdi mega vel sidan. En eptir þat kalladi allr lydr einni roddu med Constantino konungi ok helenu drottningu modur hans ok dæmandom gudi ok ge ok gyfingu ok allu lydr ok mltu svo. sannr er gud sa nu er gudr son drottins ihesu kristi ok sa hinn eini sama degi silvester ok kristr. meir en iii þusund gydinga. Helena drotning modir keisara tok tru med son sonum sinum ii. Constancia ok Constante ok dottur Constancia ok allir þeir er henni þionadu toku vid kristni ok [illegible] dag toku ok vid guds lir fra villu ok gdu allir þack gudi er þeir voro allir leystir fra villu fyrir silvester ss.

[illegible]

Eftir þetta for [illegible] heim fagnandi sidan fra þeim stange i sina heimkynna. en er þad hafdi nockura daga sva sendu blotmenn fyrir Constancio konungi ok mltu a þa lund. Lydr sem kvr fær skada mikinn af blæstri dreka þess er hofgydiur vidar vann at blota ok færa honum fæzlu a hvirium manadi. En sidan er þu tokt kristin log. þa er honum nu ecki fært drekanum fæzlu ok tregir hann nu ok hvern dag mega menn af blæstri sinum af hans biti. Vil at þu lofir oss nu at færa honum fæzlu sem vit hofum vant [illegible] at lydir sem megi fagna heilso sinni. en er konungr hafdi [illegible] þa sagdi hann silvestro at þa hvart sera blotmenn veita eda eigi. Silvester svarar ok mlti. latta nu sva ef nockur hofdingi vid dar a þing leitaka upp lag ymar þeirs i ge gnis ok sinum logum mundir þu er yfirmadr hans konungr. [illegible] gera þess salfr en hann bannadi er adr at [illegible] hann var dæmi þau um þessa kristu dauda er sa var silvester svarar ok mlti. Slikir eru pislar er vardir himna konungi hiner sera er eigi bannar diofuls legh i gegn guds vilia. Calpurnius het borgar greifi en hann var heidinn [illegible] hann var þa staddr med honum er silvester mlti þetta. En ef hann heyrdi þetta sagde. Silvester sa mlti hann fyrir konungi. Tveir a [illegible] kr sem ek segi þer at menn en iii hundrud manna faraz a hverium degi ok er nu ecki annat biarg rad nema þat at vit aukim fæzlu drekans ok y di hann oss i hugum slegd er þat ma vera. Silvester svarar ok mlti. synduz mer nockurir kristnir menn af þeim er daud eru af blæstri drekans. Calpurnius greifi mlti a þa lund. ef drekinn grandar eigi kristnum monnum sakar [illegible] þeirra ok fyrir hann sva nockurn manna at hann drepi eigi menn. Silvester svarar ok mlti. I nafni ihesu kristi mun ek svo gera at dreki sia grandi manni sidan. Calpurnius mlti Greifi þu fyrir þat er þu mælir nu þess at verma

gim trua kristi sannum. Biskup su. ok mli ... kg kr
kvað hann hlyð þu mer ok gior sem ek beidi. Ek vil nu
at þu bioð hingat ollum blotbyskupum ollum amo
rgin til þess at þeir heyri þvi allir er nu hefir tal
þurnius einn. Konungrinn kvað svo vera skyldu sem
silvester mælti ok bauð þangat ollum blotbyskupum at
morgni. En er þeir kvomu allir blotbyskupar annan dag
eptir með kalpurnio gipta. þa hefir þeir sagt allir
at kristr mundi eigi þann dreka kyrdiz en
margan drepi hann eigi mer. en þa bad þeir silvester
til kirkiu ok fastar hans .y. með honum. þau stonduz
ok primat ok fostadu allir saman sex dægr ok vo
at bænum allar þær stundir. en eina natt sidan nam
syndaz petr postuli ok mælti blessadr silvester. Med þeim
prestum er fastudu með þer ok ... at herium
stad þessum. þa vil ek at þu stigir nidr til drekans
ok skulud er allir til ... en enga skal
þessu ... taka. er þer hvadan halldit
aptr allir traust til guðs ok gack til drekans
er hann byggir ok mæl við hann. Jesus Kristr
sa er getinn var af helgum anda ok borinn af
mey mariu ok var krossfestr dauðr ok grafinn
ok reis upp af dauda ok steig hann upp til himna ok
sitr hann nu til hægri handar guði ok mun hann þaðan
koma at dæma um lifendr ok dauda. bidr
hinn skapari ok bundinn þessum ... til
... en sidan er þu hefir ... mælt. þa bindr
munn hans með ... þrefoldum
ok simum ok innsigla sidan ok lat þitt mark
at ... stigr ... upp sidan fra drekanum. ...
dagin kom þer til ... mnar ok munu þeir
þiggia brauð ok ... sendi þer
ok ... fyrir ... at þu takir þessu ...
... ok mun ... ollum ... ok
en er petr postuli hafdi ... mælt þa hvarf
hann at braut. en silvester giordi sem hann baud
ok steig sidan nidr til drekans. en kristr var með
honum ollum ... meðan ok badu allir
fullting ok truaz af guði. en blotbyskupar sen
du eptir honum ok fim .y. fialkyngia monnum ok hetu
annar ... en annar ...
... sem hann kom til drekans
en sidan steig silvester nidr til ... til

drekans með tveimr prestum sinum. ok l. palla
hundrad en ... en fialkunnigu menn ... ok
kvatu blaudu diofla ... stigi nidr ...
en er ... en fialkunnigu menn komu at ... dreki
þa fellu þeir nidr ... ok kveldust ...
... en silvester kom til drekans ok batt munn hans ...
... sem ... hann hafdi með ok mælti ... hann
þau ... er ... kennd at mæla en er hann kom
... hafdi ... ok ... hans með honum. þa ...
hann þa ... ok ... halfdauda ok
bad hann ... ok tok ... sem ... þa með
upp ... en þa let hann ... ok ... sæl
... af barnum ... silvester ...
nu ... vitliga ... barn sinum ok ...
... allir ... silvester ok ... lyds
ok allra blotbyskupa ok mælti ... fyrir ...
er eigi truir kristi ... er silvester ... en ...
... lydr ... fyrir ... dauda
... er silvester ... goðu blotum ok
... ok ... drekans ... mi
... ok silvester ... guði til handa ...
... ok ... born ok konur ok ...
... af silvestro ... engi maðr ... at
dreka ... allz sidan

Þetta ... silvester ... allan
... hamm af ... sinum ok ...
... sem ... hann ... til ... at ...
... ok ... heilagleik hans
ok ... mikill ... hus til
handa ... af hans ... ok ...
... at ... þiunom ... hus
eptir ... silvester ... bodadi. en sidan hele
na drotning moðir hans ok ... allir ...
... ok allir ... ok ... er ...
... eptir bodordum silvestri papa. En
sidan er silvester hafdi sva mikit ... at medal
manna at hann hafdi ollum ... en sid at trua
at guð fadr ok son ok helga anda. Þa sendi sidan
... allar ... ok mælti sva. ...
... sendi kvedju ollum ... lyd ok allra
... hofdingium. ... ollum ... ok halsa ...
... en ... guð. Nenngi ... ek ...
... með miklum hugar harmi ... ...

vangimaðr er vér gǫfgaðum skurðgoð með hans varzlu sé
vér skylldum gǫfga hann guð er sér alla leynda hluti
hiartans ok veit alla þá er aðr urði skapari allra hluta
sá er allu tru gefr lífs anda. amen. er sanr guð. Su
er styrir valldi alla heims ásynilegu ok ómetanlig ǫllum
deilir ok alla valldandi í sínum mætti ok alla skapandi
sínum guðdómi. þat er dýrt orð ok ágætt. hann er und-
arligt þat at styrkr líkamir megi eigi hann í gegn ólíku
líki allz heims skapara ok lausnara. þat er vér megum eigi
sia í gegn sólar geisla sva at eigi dǫckvir sýn ofstyrt
bleikr mannligrar sýnar. en oss gegnir at þat lítil eigi
trúskra hegramingar ok hallda dyrð himna kon-
ungs með vǫrum hug ok þat láta vatta gæti en gangu sio
sín helsu skig. eptir litlum vér vilium ok gjǫrum hv
á vægin ok skra hlíti er betr eru ok nytsamlig þess su
er betr gera ok biartari er guðdóm sýn en sin eg. mi
rkr þan allu mannkyni ok tekr hugi manna þat ordi
guðs. höllldum vér með þvi með ómeðldum vilia lǫg
þann er guð gaf oss þvi at hann er eilíft líf ok lióss. en
sá mun ǫðlaz eilífa miskunn er hans lǫgum þiónar
anum byriar oss at þióna en þat láta skaðsamligu
villu, þat er oss banar lifs gera, þvi at þeir munu hin
á eilífa lífs ok lióss er gǫfga sannan guð með mildu
hug ok munu þeir með sarleiks himneskrar þar
lu með guði sem er ríki í himnum. Þá hluti verðum vér
ast ok saufir tru er at þat at ala sunnudag minn nguðz sy
nligo gǫfgun guðligrar mildi. sva sem at kall
azt hǫfdingi þeirra lávar þeir. hyggium vér at
dýrð almáttigs guðs ok biðium hann oss miskunnar
ok munu vér þá eignaz alt ok þat er þarfaz allan hu
ska. en en hæsti guð þá er hann sér siðu vora ok goð
vilia þá mun hann gefa oss þat mildi sína ok miskun
sem eilíft þat ok gnótt fagnaða sá er lifir ok ríkir
með syni ok feðr ok helgum anda um allar allda alda.

ñ eptir þat síðan sat þar Constantinus konungr ok átta v
setri ok hafði gagn af austrríki. en er hann hafði
til byggiar farit til Bizancium borgar. þá dreymdi
hann eina nótt at hann sá kona forn gamal ok dauð
ok þat at Siluester mælti þann er hann bað hann þat hana ok mun
hon lifna. en konungr bað þá hann þá vas konan
upp ok varð hon ung ok fǫgr ok skrýddi hann vel
í guðvefiar klæði ok skrýddi Constantinus hana skickiu sinni
ok setti konungr yfir hǫfuð henni kórónu þá er keisari bar.

n hinn þáþa sem hálóna drauming mælti við hann
sia skal sem ek vera sagði hon ok dauðr er þra
en í anda hennar. Þá vaknaði konungr ok sagði Si-
luestro sínum draum sinn ok varð engi draumrinn þ
at hann hugnaði. Þá tók Constantinus keisari at fasta
ok bað hann guð vísa ok mælti sva. eigi mun ek af
láta at fasta ok biðia þar til er sannr guðs vinr
þu vitraz mér þat sem ek þarf. en á hinum átta
unda degi fǫstu hans þá syndiz hánum enn sá inn
helgi Silvester í draumi ok mælti við konung ok mælti. þú
vr vísa hverfing á þá sú bizanciom er þar er
nú í staðar þín vega hinar en nu þallin af þeim
stu en þá stig á hest þinn er þu varðr til kr-
ia guðs Petrus ok Pall í Roma borg. þá er þá sér Co-
nunganda ok gæf þu taumna hestinum at hann
fari sem engill guðs leiðir hans. en þú skallt hafa
þá mikil staf þann í hendi þér ok draga stafinn
sva at bradhann neðan iarð. sva at sa maghi
vistunga eptir at sjá. þar er stafrinn hafði
niðr tekit. en í þann veg sattu upp reisa borgar
veggi ok muntu andar mína borg reisa er með er
þat ok miok sva dauð. en þessa borg muntu þú
gefa nafni sínu ok gera drottningu annara borga
ok munu vér gera í hinn vrlifti guði ok veggir ok
ǫllum helgum mǫnnum ok mannkyni landsins
Eg hafa her vellti. en þá fór konungr ok vak
naði ok fór þegar til kirkiu ok sagði hann draum sin
byskupi borgarmanna en hann hét Esifinius en síðan let
hann syngia sér messo ok bað guði fagna í messu
uni ok tók sialfr corpus domini. en eptir þat steig Constantinus
konungr á hest sinn ok fór hann þangat sem engill
guðs leiddi hann en konungr tók þá upp reisa borgar
veggi í þann þar veg er stafr leiddi hafði
at vera ok var sú borg kallað síðan Constan-
tinopolis en þat er Constantinus borg en þá borg
kalla norðmenn Miklagarð at uilla síðan
sva segir í bókum at Constantinus konungr en nú
sá er nú ek skyra sǫgu um hvat varð þá er ríki
ok styrði sínum konungdómi eit ár ok þriðia
tigi ok var hann en mesti hǫfðingi ok ágætr með
sakir sinar tignar ok gæzku ok fór hann upp
sem hánum í fullum veg sínum ok á hvern dag
stundu upp almáttkum guði. En heit silar

papvi sa er ver hölldum nu messu dag giærði allz skanar iarteinir í sinu lifi í guðs nafni af sinum bænum ok verðleikum. hann gaf syn blindum ok heyrn daufum. mal þeim er dumbir varu. gangu þeim er haltir varu. likþrair hreinsuduz. diaflar flyðu fra ondum manna.

Her er andlat heilags silvestri papa

Verðr of langt at tina eðr fyrir þat at segia um hans iarteinir. en þa er hann skamm fra [illegible] til þess [illegible] þess sem ver megum er alla hluti vita [illegible] er giorr hafa í lifi ens dyrliga papa silvestri er þusu mörgum mönnum hann hafði snuit til rettrar truar af gyðingum ok heiðnum mönnum bæði með orðum ok með iarteinum. þa vilium ver þo með skömmu mali yfir fara um [illegible] hans lifs stundar er almattigr guð villdi hann umbuna sitt erfiði ok leiða hann fra þess heims anauð til eilifrar dyrðar. þa var hann [illegible] þa er hann þottiz sia skamma stund mundu lifa ok kallar til sin alla sina klerka ok kysti þa alla ok mælti siðan við þa a þessa lund. [illegible] synir minir at mik skyldi [illegible] allz mikillar vanheilsu. ok er nu mal at [illegible] taki til sin þat er af honum var tekit [illegible] likama þann er guð gaf mer til þess at ek skyldi honum þiona ok mætti sva verða sem hann mælti sialfr því munda [illegible] spamannz at spamaðr sva var lika [illegible] drottins at hann gefr svefn sinum [illegible] sinum er bið [illegible] helgum mönnum [illegible] kallaðr. [illegible] hluti þina vil ek yðr biðia at þer halldit [illegible] milli [illegible] guðs alla hluti fram at öllum dögum lifs yðvars. En þa er hann hafði þessa hluti mælt ok mörg önnur fyrir þeim þa komu þar er hann var staddr [illegible] lof guði ok [illegible] þa en helgha önd er hann [illegible] milli guðligra mala. ok andaðiz þa at vilia guðs [illegible] bæði all [illegible]. likami silvestri papa var grafinn með veg ok með dyrð í kirkiugarði [illegible] heit [illegible]. su kirkia stendr at götu þeiri er heitir salaria ok er þat at [illegible] mila [illegible] langt fyrir [illegible] ok varð almattigr

[Þ]eim einum sama stað ok biðia annars staðar. margr allar miskunn af bænum ok verðleikum hins helga silvestri papa ok [illegible] mörg tákn ok iarteinir allt [illegible] dags ok gerr sitt en helgi maðr silvestr fyrir alla hluti at guði þeim er hann vill [illegible] hafa. En andlat silvestri papa var sva en helga önd er fylgt hafði þeim einum helga likama meðan hann lifði. [illegible] til himneskrar fagnaðar af guðs englum. ok með því at vist er at hans önd gladdiz þar emilli helgra engla. þa hæfir ok at ver gleðimz með goðu at hans hatið er [illegible] sett at hallda nu minning hans dyrðar her a iörðu. en heilagr silvestr papa sat í stoli petrs postola ok [illegible] xx manaða [illegible] daga. [illegible] nu skulum ver þau hafa lok þessa mals at biðia en helga silvestrum papa [illegible] ok arnaðar [illegible] at hann [illegible] at [illegible] ok [illegible] at ver [illegible] alla glæpi [illegible] ok synd [illegible] likamum varum [illegible] heilaga silvestri papa [illegible] at [illegible] sama [illegible] ok [illegible] at leiða oss at enum [illegible] helga ok hreina með [illegible] himneskra fagnaðar þar er allzvaldandi guð [illegible] per omnia secula seculorum amen

[G]REGORIUS [illegible] atti allt kyn [í] Roma borg ok het Gordianus faðir hans. hann var en göfgasti maðr. en Silvia het moðir hans. frændi hans var [illegible] ok göfgastr [illegible] en [illegible] var en göfgasti [illegible] guði af goðlifi sinu ok [illegible]. Felix pafi hann var [illegible] maðr sa er gierði [illegible] guðs [illegible] ok [illegible] Roma borg [illegible] en Tharsilla heilug mær ok [illegible] sama er [illegible] sialfan [illegible] hun [illegible] faðir syst[ir] hans. [illegible] er [illegible] gerði [illegible] Tharsillam [illegible] nu [illegible] at hun [illegible] himneskra [illegible] andlat sitt [illegible] ok [illegible] sialfan drottin varn [illegible] kvisti [illegible] annur faðir syst[ir] hans er nefnd Gordiana. en en [illegible] het Emiliana. [illegible] helgar meyiar Tharsilla ok Emiliana at [illegible] nu siðan [illegible] sinu [illegible] at seg [illegible] systrum [illegible] at [illegible] allar guðs [illegible] en [illegible] hafði [illegible] fram [illegible] at [illegible] mag [illegible] sinu [illegible] ok [illegible] er [illegible]

en hvar vitad at hun glaumadi ok miog guds bodorð
ok gat þeirra sua lockad hennar hug at hun lagði meir
ra hug en þessa heims gaman. helldr en at sinni skrypsi. Tha
rsilla hellt vel sinni venju í ástuð við almáttkan guð
Þat var eptir er hun harmaði ok ræddi um þat Emiliane syst
ur sine. hun skadd þær hǫfðu baðar gengit fra Gordiane
systur sinni giǫrðiz ohlyðni boði ok suo þeirra talum. Thar
silla skyndi sua til Emiliane systur sinnar ok bað at
hon skyldi leiða sinn hag. ok sitt ráð myklum athugha. hon
mælti við hina sem [illegible] eptir sinni. ek sa Gordianam
systur okkra kvað hun er af vari hælfuv við
[illegible] hvat sem þa er Emiliana heyrði þessa orð þa snir
hon í bæn við systur sina Gordianam ok suo at saman
Tharsillam. standandi baðar þær hana sem þær kunnu ok su
þykkiz við sik en standum at [illegible] þeir Gordian
en at vallt síðan er nú vel hirtingar orða sín
þa snir Gordiana sér til leikmeyja sinna ok til þa
hennar skemtunar. en eptir þat sem mjǫg lengi
af hennar hendi þa systrum hvar at miklum
harmi hendir orðit þá þeir menn er áleiðis sinna
hennar arfvaldi sem þeir villdu. þess þær er sagt at
at hverri natt giǫrðiz þat vel tiðenda. þat er Tharsilla svaf
at þa vitraz henni faðir hennar [illegible] ok syndi henni staðr
hér baðir þat er hun hafði framit við Gordianam systur
sinni sinni áminningu ok sua annar mysklínar við mag
þau er þó hafði gǫrt fyrir guðs sakir. Hann sagði henne
fram at hon mundi skamma stund við vist hafa
í heimi þessa lifinu fyrir hug við at þat er hun
vaknaði or þeim draumi þa kendi hun sér sótt en
er sottin ok at þat hinu fast. þa lét hun gera eptir sinni
um sinn ok vitrum sua sem þa var venja Rom við
til þat er nálgaðiz gǫfugra manna andlát ok lét hun
alla álfuðu manna þa er þar var kamin guði lof syngia
ok heilagt [illegible]. þar var þá komin með [illegible] siðu
[illegible] ok mjǫg [illegible] gaf [illegible] at signa Tharsille [illegible]
sem var [illegible]. þa tok hun at kalla hátt Tharsille
ok mælti hverf nu at braut þat er sagði hun. sé ek tho
komanda við vinina mina. en er Tharsilla hafði þetta
mælt þa andaðiz hun. en er þessi tíðindi var þá fór þar
sua mikill ilmr at engi þeirra slíkan kenndu
fyrr sem er þat var við staddir. en er hun var andað
þa var búit um lík hennar vel ok veglega sem vandi
til var eptir slíku konum sem síðar kom við ok
at hina víni gǫfugra manna. Her eptir

kirkju eptir andlát Tharsille at ein hinn mikilligi
tid at þa birtiz Tharsille Emiliane systur sinni í
draumi ok bað hun með fagrligum laðaði í með henni
af guðs hálfu ok mælti sua við hana. Kom þú systir
Emiliana sagði hun ok gerum helga samkundu með mér. [illegible]
suar hun at hyggju samligu. Veit ek kom er sagði
hun. hvat villt þa um Gordianam systur várra. þa
suarar Tharsilla með heyrum hug ok mælti. kom þú
sem ek mæli kvað hun. Gordiana systir okkur er
lut í sveit með leikmeyjum ok með hun þat taka laun
sins erfiðis í heimi. en er þær hǫfðu þetta við
roozt. þa vaknaði Emilia. ok tok sótt ok lifði hun
faðir lítla stund síðan ok fór til himna með veg ok dyrð
sem hun var henni heitið þat sitt gǫfugt. en brátt ept
ir andlát þeira systra þa tok Gordiana systir þeira
hendr ok giǫrði þa með því í gegn skapa sinn er þa
treystiz hun við meðan þær lifðu allar systr
til varð þat sua um sinn hag sem sagt er at þeir
hafa upp með einn ástuð sinni orð við almáttkan
guð en þa eru sem sinni orða með miklum mislæti
en sínum hlut. er nú ekki saga með skǫmmu málo
megu efla mér mikillar ástúðar við guð af [illegible]
mum ok af lifi Tharsille ok Emiliane [illegible]
var sem nýtt en í aðru lagi [illegible] ok þa mikillar
áhyggju ok vandar lif Gordiane systur þeira
[illegible] er at segja fyrir Gordiana [illegible]
var í andsvǫru [illegible]
fyr at allir menn [illegible] var ríkr ok gǫfugr maðr
ok [illegible] at [illegible] hann var [illegible] ok frægr
mikill [illegible] ok [illegible] í alla staði. hann var [illegible]
[illegible] vel en suo sem [illegible] er sagt
þa var þat þa mælt manna at [illegible] staða [illegible]
[illegible] hans er [illegible] var nafni [illegible]
[illegible] at sinu hafi haldit [illegible]
með [illegible] var upp [illegible] þat er [illegible]
þeim þersa máls. þa giǫrðiz hann sua [illegible]
[illegible] ok mælti at hann villdi engi hlut í [illegible]
[illegible] við unga allir var hann [illegible]
[illegible] maðr. Hann [illegible] mikit af [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
gǫfugr þa giǫrðiz hann [illegible]
[illegible] í alla staði ok þa [illegible]

siðum ok dyrligri atferð sinni. Þat sagði vit hafa með
miklum taknum er [illegible] hlaut. Þat nafn sem hann ha
fði. [illegible] fyrir þvi er baðe var vel manligt at fara undan
er hann ok sannliga vakir at sia vandliga baeði [illegible]
þurfto ok sua annara. þa er hann vakir af sialfum [illegible]
er hann fylldi þat i gaud [illegible] er hann nam at kenna
en þa vakti hann aðrum i þurftum er hann kendi
i aðrum goð [illegible] er hann kendi. Þann er
bað fraði ok sua algiorr at ser um allar lærdom
list þegar a unga alldri ok at allu manviti at i þeiri
tið er i varnaði [illegible] mestr lærdom gerði hann ongu
hann fyrir i allu batnaði. Hann hugði þegar miog
[illegible] sinni annalli er alldrigi [illegible] ok bostgerði [illegible]
muna þat alle eptir er þar kendu hann til manbr
[illegible] fagnaði þa prodlok miklum i sinu þionostu
sem er hann var siðan upp ok alfundu allt i þeiri tið sem
hafði ok sua kvaðz at i heilag [illegible] at þa er bb.
kom at gerna með lærdoms [illegible] at þa þat lez h
umsiar gatu lærdoms sins þat er valldig speki
ok fra hans vang. Hann lagði þegar i unga alldri
allan hug a guds þionostu ok at andlatz hann
nockan fagnað ok sanna tru ok villdi hann at
nafni annu [illegible] fra hans vang. [illegible]
er hann dualdiz miog langi at skilitz [illegible]
[illegible] fra hans [illegible] þat er hugr hans allr
er gud var. þa toku sua at bladatz at hafa
hann fra hans [illegible] at hann fornir [illegible]
[illegible] þat gat en þa er [illegible] faðir hans var
[illegible] hann ok hann atti sialfr [illegible] fyrir sins
at lét hann [illegible] þat [illegible] þann hvi likr hann
hafði lengi verit i guðs augliti. þa hugði hann at
þvi hvedi nott ok dag hversu hann fylldi aftr [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sinum [illegible] ok gaf hann
þa fe þat allt er guði [illegible] er hann atti ok fylgði
sua i eptir likingu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
þat vorir [illegible]. þa vaxti hann upp sex munk
[illegible] i [illegible] ok lagði þar er [illegible] [illegible] sem [illegible]
munka þurftu er þar var eigi at [illegible] munk
[illegible]. lét hann [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible]
ning [illegible] guðs i [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible]
[illegible] þat er hann var sialfr munkr i langa siðan
með morgum brædrum oðrum ok lifði hann þar
sidsamliga ok dyrliga. [illegible] fra munklifi

allra lagði hann bb. sua [illegible] ok [illegible] at vel mætti
hafa [illegible] allrar [illegible] er þeir skulu guði [illegible]
Siðan gaf hann þat [illegible] er eptir var [illegible] mann
er af gerði [illegible] naudzsynium ok þa [illegible] hann allt
[illegible] hans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] er hann hafði i
[illegible] ok þat at eignaz hæsta dyrð i himinriki ok [illegible]
er [illegible] [illegible] gerði [illegible] [illegible] [illegible] guð
[illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible] af [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Þa [illegible] hann munkr ok var
hann sua algiorr [illegible] i [illegible] at hann mætti vel
[illegible] er þa [illegible] er langi hafðu verit [illegible] at allri
[illegible]. Hann var [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] at lesa hel
ga [illegible]. Hann hafði sua [illegible] [illegible] i fastu ok vok
[illegible] [illegible] at þa kom [illegible] at hann mætti [illegible]
af [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] þat er
hann hafði. [illegible] er sagt at [illegible] ok þat [illegible]
[illegible] [illegible] sem þat fylgir [illegible] hann miog [illegible] at
[illegible] var hann at [illegible] [illegible] hann [illegible]
[illegible] [illegible] degi. Fra þvi er sagt at þat var [illegible]
[illegible] þa er [illegible] sem hann i messu dag at hann
mætti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mat. þa var [illegible]
[illegible] at [illegible] [illegible] þat [illegible] þa er [illegible] [illegible]
[illegible] en hann mætti sialfr [illegible] [illegible]. þa fell hann þat
[illegible] en [illegible] er hann [illegible] [illegible] megi. þa [illegible]
[illegible] hann ok [illegible] [illegible] helgi maðr [illegible] er [illegible] [illegible]
ok þa var munkr i munklifi hans ok [illegible] [illegible] [illegible]
maðr af dauða. Hann [illegible] þa bb. þat at [illegible]
[illegible] [illegible] saman [illegible] þat guð með [illegible] at hann ga
[illegible] megi ok fastu þann dag. [illegible] er þar hafðu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. þa tok bb. at [illegible] sua [illegible]
[illegible] megi at hann [illegible] er [illegible] at [illegible] [illegible] sin
dag ok sua var [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] at hann [illegible]
[illegible] sialfr i hug ser [illegible] hann tok sua [illegible] sua [illegible]
[illegible] megi. sem þa [illegible] hann hafa af [illegible] [illegible]
[illegible] sem hann hafði aðr hafa. [illegible] er [illegible] [illegible] [illegible]
þa var hann sua [illegible] [illegible] at hann mætti vel hallda fastu [illegible]
ok magins af hann villdi. [illegible] þat [illegible] [illegible]
[illegible] dag [illegible] [illegible] [illegible] hann þa er sua [illegible]
likama sinum at er [illegible] hann at [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] at hann [illegible] þat er las helgar bækr eða [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible] hann sua likam sinn [illegible]
[illegible] i hvers daghliga [illegible] at sua var engi
stund er [illegible] hann i [illegible] guðs þionostu.

[illegible] Greg[illegible]

Þan tid hafdi Gregorius avxt ok allan mag ok farit ser sua sem silvia modir hins sendi honum handa honum. Hon hafdi þat at vana longum [illegible] di þa er hann var ok sat ok [illegible]. Þa kom engill guds [illegible] honum i liki [illegible] sem [illegible] skipbrotsmadr kominn af skipsbroti ok bad hann gefa ser nockud. Þa let Gregorius gefa honum sex peninga ok hugdi hann [illegible] af þui at hann [illegible] ok bad hann i brott fara sidan. En litlu stundu sidarr enn sama dage kom sa [illegible] aptr ok taldi litid þegit hafa en mikit latid ok bad enn þarfsamliga giafar. Þa var ok gefit honum sex peningar ok for hann þa gladr i brott. En kom hann et þridia sinn ok bad allra þarfsamligast giafar. Gregorius bad enn taka sex peninga ok gefa einum volada. Þa var Gregorio sagt [illegible] munkr ath engi peningr var til sa er hann mætti gefa einum volada. Þa [illegible] hann [illegible] til taka [illegible] nær at hann [illegible] engi miskunn mega veita einum voladum manni. En þa spurdi hann [illegible] ef hann hefdi [illegible] nockut er hann [illegible] til giafar. Var þa [illegible] annars staðar [illegible] nockurn sem er einum [illegible] manni at halldi kæmi. Þa var honum sagt [illegible] at þar var einn silfr diskr sa er silvia modir hans var van at færa honum i allt. Þa vard hann allglaðr vid ok mælti. Færdu nu hann þeim [illegible] at eigi fari sa vesalingr huggunarlaus at brott. Sidan gaf Gregorius gladliga diskinn [illegible] er hann hugdi [illegible] ok var [illegible] handum at hann munde verda Gregorius [illegible] en [illegible] sidan i [illegible] vard Gregorius kosinn at [illegible] ok [illegible] eigi [illegible] hann en sem [illegible] munklifsins [illegible] þann ver [illegible] Andreas [illegible] sit [illegible] hann. Einn hverian dag sendi [illegible] munka [illegible] er hafdi [illegible] i munklifinu. [illegible] allra [illegible] En er [illegible] þat [illegible] sa at [illegible] med sua [illegible] eigi. En er [illegible] kuamu [illegible] ok villdi ganga i [illegible]. Þa vard sa [illegible] er stolit hafdi ok fell hann i iardar [illegible] barnit [illegible] ok var hann spurdr at hu

[illegible] [illegible] af hinu hafdi [illegible] med þui er hann var i haund sellt hann [illegible] en þann [illegible] hann. hann var um sinnum spurdr [illegible] hann en [illegible] er hann [illegible] þa [illegible] hann [illegible]. Þa [illegible] Gregorius ok spurdi huersu morgum peningum hann hefdi stolit. Þa fell hann i [illegible] ok [illegible] i gegn [illegible] er hann hafdi gert. Sidan tok hann [illegible] manni þa er drapull [illegible] hann [illegible] i [illegible]

Fra [illegible]

A hatidar degi Andreas postola þa er brædr hofdu [illegible] med dagi þa se [illegible] einum [illegible] skipbroti [illegible] sua at [illegible] madr [illegible] at sa nockud var [illegible] hann er hann [illegible] en brædr [illegible] at hann var ollum [illegible] þa toku [illegible] hann at [illegible] ok logdu [illegible] ok badu hann [illegible]. Hann [illegible] ok sagdi sidan at hann hafdi [illegible] madr sa er [illegible] at hinn [illegible] ok mælti [illegible] hann. Hvi villdu [illegible] af munklifi [illegible]. Þann næst komu [illegible] munkar ok badu hann [illegible] en [illegible] Þat [illegible] hann [illegible] at [illegible] munkar [illegible]. Hann sagdi þat at hann hafdi sa [illegible] at hann munde [illegible] af brott or munklifinu ok hafdi [illegible] er sa annar munkr [illegible] at brott or munklifinu ok villdi þat [illegible] er hann hafdi [illegible] i hug ser. En [illegible] drapull [illegible] er hann villdi [illegible] i [illegible] þegar er hann villdi [illegible] hann [illegible] sua hafdi morgum [illegible]. Þa kom Gregorius til. Þa sagdi hann honum huat [illegible] hafdi [illegible] ok [illegible] af [illegible] hans sua at hann vard [illegible] af bænum Gregorius. [illegible] einn [illegible] brædr [illegible] af munklifinu ok [illegible] þa [illegible] en at [illegible] madr [illegible] pundum [illegible] af [illegible] ok [illegible] nockurum [illegible] at [illegible] Gregorius [illegible] sina [illegible] pund [illegible] þa er þeir vidu þa apter til hugar gátu þa er flamme a heit en er þeir kuamu nær þui er þeir voru folgner þa namu hestarnir stad undir þeim sua at þeir gierdo hugi at ganga. þa undruduzt þeir um vandliga ok sott teyni þat er þeir leyndarz. þeir stigu af hestum sinum ok leitadu hvar vinzt at þeir fundozt. Sidan voru þeir hafdir i munklifinu en af atburd þeim er giordiz ok af þessum talum [illegible]. þa hurfu þeir af þui at þeir villdu eigi sidan flyia or munklifinu.

Af einum munk

Justus het munkr ok læknir sa er apt var vanr at giora at meinsemd gregorii. hann tok hand sott en brodir hans sat yfir honum sa er copiosus het en er at hann tok at lida þa sagdi hann brodur sinum at hann hafdi gullpeninga iij. i vitum sinum en hann sagdi brædrum til. þeir leitudu sidan ok fundu gullpeninga i lækningar talum hans. þa gierdizt þat gregorio varant en hann skyldi mikit at þat at hann skyldi lækna alla hugar gadur en þat mætti giorazt i moti reglu. Enn at gregorius hafdi sett at engi munkr skyldi eiga sier fe eiga en hugdi at huersu þat mætti hafa er mest hugganing mætti at þui vida [illegible] þa lækninum [illegible]. hann henni til sin profast munklifsins sa er fortunatus het ok mælti vid hann. Sia þu nu at engi brædra komi til mals vid hann ne veiti honum huggan enga. En þa er at hann lidr ok hann vill at brædr komi til hans þa skal copiosus brodir hans segia honum at engi brædra vill sia hann ok allir rækiu hann fyrir gullpeninga þa. þa er hann hefir haft at launum sidan vil ek bioda ok at hann andizt i hrygg leik ok i sorg þat er hann hefir misgiort at þa megi önd hans hialpazt en þa er hann andadizt þa sa hann er grafinn med brædrum haldr skal kasta liki i saur nockurn ok þar med gullpeningum hans. Sidan fullgerdu þeir [illegible] þat allt sua framm sem gregorius baud. Ok andadizt sa munkr med miklum harmi. En [illegible] munkum sua [illegible] at hverr bar þann alla [illegible] hann [illegible] i vitum sinum [illegible] at [illegible] magni. En er [illegible] daga voru lidnir fra andlati munksins þa mælti gregorius hardla vid [illegible]

Engi hefir Justus brodir vár vid illa haldinn sagdi hann. Nu skulum vér at leita honum nockurar miskunnar. far þu nu ok se um at xxx. daga se sungnar messur fyrir sal hans hvern dag fra dauda hans. hann gierdi sua sem profastinum sem hann var bodit. en er gregorius atti mart at annaz ok hafdi hann eigi at daga tala um þat er þa voru tæladir Justus munkr um nott i suefni ok birtiz copiosus brodur sinum. En copiosus spurdi hann ok mælti. Huat er hagi þins brodir. Justus suaradi. hingat til hefi ek illa vid halldit en nu hefi ek gat þess at i dag tok ek halla ok blad. Copiosus gladdiz ok sagdi copiosus brædrum en er þeir hugdu at giorla þa taldizt sua til at þa var lidit xxx. messa sungin fyrir sal hans hins er hann taldi miskunn hafa fengit. Um einn hvern dag var sua at gregorius gekk at torgi i rumaborg þa er þar voru mork(?) falt seld. Þa sa hann suein nockurn harlla fagran at hari ok bæna at aligr ok dyrgiligr i [illegible] ok voru sueinar til falz hafdir. Gregorius spurdi af hverri lendi þeir væri komnir. Ok hann var sagt at þeir væri af Englalandi ok slikt væri flest mans þar sem sueinar þeir. Þa spurdi hann huart þeir væri heidnir eda kristnir ok var honum sagt at þeir væri heidnir. þa kuarntaz gregorius vid af allu hiarta ok þeldi mikla ok mælti. Þat er harmr mikill at hann at hofdingi myrkra skal hafa valld yfir sua bioztum monnum ok skuli þeir eigi mega hafa guds miskunnar er sua fagrir eru. Ok enn spurdi hann huersu þiod su heti er þeir var. Sagt var at þeir heti angli. Þa mælti gregorius vel vel heita þeir angli þui at þeir hafa engiligt at sionum ok hæfir at þeir lifi i sueit med englum a himnum ok giorizt þeir samvistu med englum. En hueriu heitir konungr þeirra. Sagt er at þeir kalladizt deiri. Gregorius mælti makliga heita þeir. Munu þeir af reidi guds ok kallaz til miskunnar kristz. Ok enn spurdi gregorius huersu heitir konungr þeirra. Suarad var ok sagt at hann heti Elle. Gregorius mælti. Makliga heitir hann sa þui at alleluia skal sungin verda guds til lofs i hans heradum. Sidan for gregorius til fundar vid benedictum papa ok bad at hann

ſkyllði ſenda nockurn ſkn keni man til englandz
z kriſtna þ z boða þ guðs nafn z let hn bu
ein ſialfr til ſkrar ſyſlu af pafnum lofaði ach
hn porri. þ bannaðr benedictus pafue fyſt
en ſa lofaði hn gg litlu ſidar at fara ſidan e
gregorius bad akafligar z bad pafann þ gregorio
at guð ſialfr ſkyllði greiða hns ferð. ſkett
biazt gregorius ſkyndil z leynilig t ferdar
z for mz blezan pafa ſua e hn var lucii ein
e Romaborgar bedu þeſſir at gg var at knauu
pavan ſua ſafnuduz þr ſaman at gotu þ be-
nadictum pafa z foru ploddum at mot hm
ſag e hn for o port kirkiu z kolluðu a hendr
hm odliga z mlo. Illa hefir pafue ſagdar ſkrift
vid hafs þu ge. Reidan hefir þu geit en hel-
ga petr auddan hafir þu Romaborg. oc þa e þu he-
þ blim at knauu ſendu þa aðdir pafanum at
kall aftr z ſenda m ſkyndiliga epť gregorio
z m mikit keni at hn ſkylldi aptr huerfa ſem
ſkiotaſt en fyrr ein ſendi m pafans komi epť
gregorio ſua hafði hn forit þrar dagleidir
z var þa at vegfarinu um middags ſkeid. Oc
er gregorius hvilir nockurs ſin fra fovunautu
num ſinum z ſitr einn ſaman z ſat ok bok ſua
at fugl ſat a bokinni þ hn e locuſta h. z nam
ſua ſkyrr ſtad. þa e gg. ſa þ þa mælti
hn uid eín ſaman z hugdi at nafne kuik
endis þs. Þui fugls ſtodvar ferd vara. Slo
cuſta þydiz ſem mlo ſe nemi þr ſtadr
at kallaðr gregorius at foruneytum ſinum z mli
ſtandið upp þr ſkiott z buumzt at huerfa
hadan ein ſkeyti mvnum Oc at þui fara ſem
gera. Oc þui kuamo ſendi m pafa z hofdu
mega mædda hæſtona ſina. þr ſyndu greg-
orio bref pafua e þr hofdu mz at fara. Oc
e gregorius hafdi yfir leſit. þa huarf hn
aptr t Roma borgar ſua ſem pafinn baud
enda dualdiz þat allt ſidan at gregorius en-
glande yrði kriſtnad ſuar t ſem gregorius ſa
pregor. þa anddaði hn ſkip ſina enn dyrliga
þ at ath z ſendi laun ſuaum ſkn e auguſtinum
her t englandz z kom hn þa kriſtni a
land ſua ſem ſidan hefir halldizt. pua

I þenna tid ſa benedict' pafue at gg. bndicto papa
gradadizt mioc at heilagleik z at allum m-
un koſtum z gerdi hn þr i kunleika hus
gregorius ſkrem i ſakuiligum ſartom oc
ſkalkanni pafinn gregorium Oc ur munklifinu
z vigdi hn z gaf hm ſiaunda erkidiakn t fullt
ngs mz ſer. I þeri ſyſlu ſkrændi gg. kirkliganlig z
Oc hn klydum hyp bæda ſinum z hn var ſua dyrfli-
gr m at hn ſkadm hallz hafa englands kiſ ein m.
Ok litlu ſidar epť andlat benedicti pafa þa ſen-
di pelagius pafi gregorium t mikla gardz oc
fylla ſyſlu heilagrar kirkiu Oc tiberium keis
þa fulgdu marg bræðr gg. oc munklifinu þr
Oc ſtuddu hm i karna hallda z i bidz mioh tiu
partligum ollum vandinðum þm e hm bæri
at henda i hall keiſara. I þann tid bad leandu-
ſr bp gofugr af ſpania landi ſa e þa var z ſtadd i
mikla gardi af naudſynia ſyſlu at gregorius
ſkyldi ſkyra bok i iobs gamla e harðla torſk-
ill ſkir Oc. Sidan gerdi gregorius bok þa
e m kalla moralia iob z ſkiraði i halfum þriar
atigi boka oll tidkn. ſua e hn ſetti þrim
at fulgan Oc i bok iobs. Oc þa e gg. var
i mikla gardi. Þa gerði villa ſu huar þr e ku
tiches patriarcha m þ upp hefz mada oc. hn
ſagdi ſua at men ſkyllði e ſama likam hafa
a domſ degi. hellð þa e ſua ſe andligr at e
mundi mega þreifa Oc hallz ein vin lopt
at vind. Þeiri villu ſtad gregorius i moti
z ſannadi m vitnum heilagra ritninga at
huer m ſkal ſaman likama hafa a domſ degi
þann ſem hn hefir haft i ſſm heimi. z ſua bart
hn villu þa nidr at engi m hefir ſkyldi
lu upprekit ſidan z ſkar heim ekiuſ ſem
hm mikit ſam ſtrit i ſialfi mali. Oc ſa ſem
dagum ſidar at eutichiuſ patriarcha ſat i ſott
z var hættr. þa tok hn hendi ſinni hud
annarrar handar z helt at z mlti. Ek iata
ek at m mz þeſſi holldi ſem ek upp riſa
Eptir þa ſtorming ſam at truatt andadiz hn
burt. en þa e pelagius pafi ſendi
GG. þa e hn var i mikla gardi bu greg
hm þr af hve mikilli ſkaunnaſ ſtrip GG

[illegible] aurmidi þ e hın v hradr v keisarın
ꝫ hue vel hın kom at halldi Rumv̄ıu vm m
ga hluta j þær ſtri. Frá gregorio papa

Nockurui ſtundu ſidar gregoriꝰ kom vpp
j Roma bꝫ þa tok a ſu e tibris heıt var
ſua mikıl at hun flaeddi ꝫ braut marg mʒ hus
ꝫ ſpillti ackrum vm alla roma bꝫ ꝫ hun
giordi bygar mm margfalldan ſkada ſua ſtrımit
ſialdi hogg agmd eptr aðrı agan ſua e ſkalltr
hafdı v vadum her ꝫ hu ꝫ ſu v drekı ari
mıkıll ſem aſſ digr v. þ flygdi allr ar vexn
mum j ſia. En e armar ner kuamu j ſiaan ſua
da ſtu allr ſk. Ǫdan giordi ol hapvidr ꝫ vak
ſua alla at lendi an e ſtu ſunnudu ſua giordi ſtor
adaunan mikit. ſua kom ſott mikıl j roma bꝫ
ꝫ ſengu mı braad dauda ſu e ſottmaıſ vedu
Suo er ſagt at nackurum mm ſyndızt ſua
ſem orvar flygi af m af lopti en e ſu raımdo
vedu ſua tok papi ſa þ raima bꝫ e pelagiꝰ het
n e ſia ſott kom ſua akaft at heıdr mm ſua an
dadızt pelagiꝰ pafı fyrſt allra manna j ſottſın
n ept andlat hınſ ſua gerk ſottın ſua hart a lyh
ende mm at marg huſ j bꝫınn vedu al eyda.
n þ þ at kriſtnır menn e v lengı an ſtıor
n manna ſua ſomu ollum einſatt at velia gr
egorıum t pafa j Roma bꝫ ꝫ vedu at ſu ſatt
vardı laerdır m ꝫ olaerd ſua kauſ oll alþyda
gregorium t pafa hın mıkı vıdr þ all miagh
ꝫ kalladızt at engu vel t pallin ꝫ þ ſu mıſt
hın ſua vndan ſtu at hın raedaızt at taka j an
at ſín valld vndıng ſua e hın hafdı fyrı ſatıd ꝫ
taldızt hın alſkaſt alvarer at taka ſlık metord
n e hın var akafliga ſattr at þ malı ſua ſagdı
gregoriꝰ e mega maela j mati alþydu an aud vo
mı ꝫ kom ſua ſua þ malı vm ſıd at hın lagdı ſeg
ꝫ ſitt t þ ſem g villdi at varı. Mauricı
v þa kr yſ hın ꝫ v hın mıkıll vınr gregorı
a ſendı hın ut Mauricio kra leynilıga aſſ
ſín hundkkum e hın hafdı halldıt ſyni hſ
vnd ſkırn ꝫ var hınn gudz ſiſıar ꝫ bad ſu
akafliga at hın ſkyllı e ſam þykkıaz vıdr
Romverıa vm þ at Gregorius var tıl
pafa tekın. ſua lat germaniꝰ tıgar greıpe

vdo tekın ſendı mm gregorı ꝫ brenn vtan ſem all
um e gregorı hafdı giort. Ǫdan ſendı hın þ vt
kra at greıd. var valldr t pafa af ollu Romvıu
af hın likadı at ſua v. En e kr hafdı vaıdr vt
ſend ſua ſackadi hın þ ludı ꝫ vard þ feghın at
vınr hınſ ſlikr ſem gregoriꝰ v ſkyllı koma t
ſlikra metorda. Keıſarın let gıora vt ꝫ bauð
ribkılıga at gregorius ſkyllı pafı v. medan
arda kra v at biadıt ſua v ſatt ſem akopız
j roma borg. ſua tok gregoriꝰ erkıdıakn at vıgıa
þ alſkudu ꝫ ſlog hın a ſkerſa lund mıtıl ſkro. ſu
haſſ all an kaurſtu bradz vm havdaga gudſ
ſua e v ſem aaſt akamıa ꝫ v ſkıpromız v ſua
e ſu koma at heıdı ꝫ hredumzt ſua ꝫ laraun
v ſua vadınıng hınſ ſnua aſſ alorduſ tıl gdſ
at havdagi ſa er v ſkolum myki havdlıga hıſ
tarſ t j ſpranar ꝫ leıkzttıngar. Nu vardr
ſu all alþyda þ mıkıllı gudſ raıdı ꝫ e engın
ſu e e mum þ ſarlıga kenazt. Ǫatt ſue pers
e ſua brad at hver e tekr deyr fyrr an hın
kom ſer ſatt ꝫ er ſem engum gefı tom t ſkrıpto
n eda ſkrıpttar gangſ fyrr an hın andazt. hyg
gıd er at hvılıkır ſa mun koma þ glag daım
en damaru e e naer her at gratra ſu e ſu
ꝫ giord ſkrın ſına j huſum ſem er ſotr ſu le
mr ſu e e ſem ſtondar audn vardı ollum
mannia ſua e þ bua þ ſu at ſu ar marg ſtod
u at allır deyıa. padztıar grafa ſanıına m
dr ꝫ deyıa ſpıngıdr ma allrı mana fyrr an
ſu ſıalſbver. Nuırz nu hvar ſem am vaz
tıl j ſpranar mzan hın er heıll ꝫ ogn er ut
leıdom v þ fram þ hugſkotz augu var
e var kopum mıſgıorz ꝫ ſkrıumzt ſu mz
gratı er vaar dyggdum mega munudh
fe ꝫ ſkattı. komum þ andlıt drottınſ j
ſamınge ꝫ ſua ſagh ſpa m mıner ydr at
hafrum vpp hıortu mz hondum tıl gudſ
er var ehlum kaſt gudſpıallı lokaz v
agd mz baenum varum an ſa geſr ſtorz
klekk mıkınn hıartum varum er j agd v
ſpa manz ſınſ amſ ſıalfrı drottınſ ſkal
er ꝫ maelır ſua. Eıgı vıl ek dauda ſy
ndugſ manz helldr at ek at hın lıfı ꝫ lata

vatnat. drucknudu ⁊ engi madr þ sakar illzku
sinnar ok apsligrar. Enn sex dæg þaðan eptir gam
lum glæpum nimue bua ⁊ illzku kuassþest
onndadizt ap einu ſaturningar ádr lip allipo
þat er hin verszt at einu eptir dægri lips sins
snuisim vaer at leidis hug. vestrum ⁊ hiartrum
⁊ at ferd ⁊ traustrnzt þat at v munum þig
gia þ sem v beidum. Vitrum vaer þurftar
v gud ok þ at hin leysi oss þ agrligum dauda
ͻhafda. þui bann su e min veradz epo leid
likar vol damelnz vazum efr gud v miskar
⁊ sam stilltir vill sannliga vor beidin ap oss
⁊ vill hin beita oss miskunn ⁊ e sua mikla vid
ero oss sem v giorum til. Af þ maelir david
salmaskalld guds raddu. Kalladu a mik a dogh
hvellingar þinar ⁊ mun ek hialpa þr en þu
munt gæfga mik. Da bad sa [illegible] hialpr
ar hin al giorn at miskunna e at missar [illegible] hin
skuli beidin vera. þ þi ⁊ en vaersu byrdi agin
at maegin ei medal bidina þessand var porte
⁊ syngrum sian palle letania ap allum hug ⁊
madr [illegible] þ þeyrs at dami vaz nemi ap oss
alla veidi sina þat e hin sær at v giolldum oss si
alþuer glæpi vora ⁊ sauruugt synda vora
ni e allr manþialar kann j nærndum degi ⁊ bana
apt þ sem gregori [illegible] bad. þa hofu þe
ir m. upp þyst gongu sina ma letania þ kallu
sabs bps. apt til stipun gregorii. þi fe nag
fe hofu munkar upp gongu sina pra [illegible] sta
lans ⁊ þau piusta [illegible] gudz. en alaerðr m. gangu þ
[illegible] marcelli pape mrtr. en prestr ⁊ maegnar
gagu pra kirkiu cosme ⁊ damiano. Diacn mema
konur pra kirkiu stephan diakns en sælvæst
ekkiur pra [illegible] kirkiu en sidarsta gangu
bolad m ⁊ hapn pra cecilia kirkiu. Sidan
gangu allir m þeyrsi til stipun ⁊ paulo
apr e marie kirkiu ⁊ badu allir m [illegible] halla
ann hiartum ⁊ saurri sidsemi almattkan gud
at hin nemi ap þi sina vadda ⁊ þeyrsa fll
ingar sott. Ap þeyrsi ei mining ⁊ til stipun
gregorius j Rama bg hofz halld gangdags
ens eina v er nu kallaðr at valla sidan [illegible]
dagr um alla kristnina j þa pinning [illegible]

var sama skolp at j gongu þui e til kyrdu ⁊
serli m. krossum ⁊ lydrn var at benum
þa pellu . lxxx . manna daud nidr. Enn þeygi
let hin ap at telia þ [illegible] ⁊ at eggia [illegible]
halld ⁊ gadsipi [illegible] vnzt ap guds mi
skun ⁊ aunum gregorii [illegible] sott su ap all.
þa tid er [illegible] vady [illegible]
er nu var pra saga um huat þa kuomo
apor sendir m. gregorii [illegible] er m [illegible] þ a
pund kirans ⁊ [illegible] kuamu þau j moti
at hin villdi sér ekki [illegible] likt en [illegible]
væri vigdr til papa. þa ærladizt gregori
þ þ sér at hlaupazt j brutt or Rama bg
apt þ e hin v til papa kasinn þ þ at hin
var [illegible] þeyrs at [illegible] hapdi
e þau [illegible] sendo um vrelu hins sem þ vil
ka ⁊ villdi [illegible] eigi halldr mykla apt al
þydu spacka um sina mal en apt vilia
gregorii ⁊ ærladi [illegible] sér ok [illegible]
til mikillar pessala e gregori v e þa
vellans kasin. hin e m. bedu vaurer [illegible]
at gregorius villdi [illegible] porddizt e þ v
ærlat. þa var kallat vardr up [illegible] til
sinum allum at gregori [illegible] e mega
pagdazt þ e hin var til valdr. þ e sagt
at gregorius leiradi sér pylsinnar ⁊ pak
sidan j nockurum leyniligum stad [illegible]
hin mætti e komazt brutt or bgini. Men
leitudu hins vida ⁊ pundu hin e. En um
sidir þa parti gregorii þ ap kaupmanum nock
kurum at hin var borin j hugþat at
brutt or bgini ⁊ leyndizt hin j þylsinnu
iij. daga. Sidan tokn m. þ [illegible] at bae
nst v til ⁊ hofu at almatkan gud ser
e pullting um sinn mal ⁊ leitudu bo
naliga iij. dagana sama vnzt ap barna
⁊ ap pastum vaar manna pakzt þ tekn
at mikinn lius naerr [illegible] geisli [illegible]
ap [illegible] himni [illegible] nidr [illegible] þar sepn
sem gregori leyndizt. þa sa ⁊ einsom
m nockur [illegible] e var [illegible] engla
a guds [illegible] upp ⁊ nidr [illegible] geisla
sem gregorius var undir nidr.

Sa tok til fyrir dæma er en helgi Jacob sa stiga standa a
himins upp ok hvarta þar. Sa hus guds at undir liggia
þeim munda vera fagrir steinar huss guds. var sialfr
hus guds er siþan stendr. þat var embætti m[illegible] drottin
fundin ok tekin ok dregin naliga helldr en leiddr til
petrs kirkiu. Eigi var þat giort sakir hadungar vid
gregorium. helldr fyrir þat at lægir klerkum væri sua
titt i at þeir þar primn er rettara væri at gregorius væ
ri vigdr i pafua. hann sidan var hann vigdr i byskup ok i pap
a upp Roma borg; ok er þat audbirat at Gregorius f
ar þat er meir manni en eign at hann sa at fiardi
einkanliga guds vile. Gregorius giordizt sua m
illdr ok miskunsamr vid fatæka dami sinum at h
ugdi hverium manni hialp fyrir ok þurfti at
hann at þiggia

F[illegible] helga [illegible]

Margar bækr sinum giordi Gregorius. margar bækr helg
ruza postolsins þeir bak er hann giordi var þe
hug mikil vandavirdi fylgdu þessi fram. Var
giordi homilia bækr .ii. ok er i þeim skyrdr .xl.
gudzspialla. Enn giordi hann þa bok er dialagus
heitir. J þeiri bok er sagt fra lifi ok þar iart
egnum margra helagra manna af Jtali
a. þa bok giordi Gregorius at bæn Petrs diak
ns sins. Gregorius skyrdi ok upphaf ok midlag
Ezechielis spamanz ok eftir þat omilias ii. ok xx
er þær eru þa giorvar. Eftir þat giordi hann marg
ar bækr aþrar er hann sendi vida um heiminn
til styrkingar helgar kristni. Mikla hafdi hann ok mikla
ahyggiu at styra vel ok hallda Roma borg
fyrir þui at þa var sua mikill ofriki af lango
bardum i þann tid at allt vallt þar heryad
vort af er varð hallam. Gregorius var ok sua
kostgiæfinn meðan hann var pafi at vidrge
da allra af hundrum hans ok sua var hann harda
trumr at fatom aptigra. Nu hverigi se
hann var mæddr af vanheilsu eda af ahyggiu
þat var þo su stund engi at eigi hefdizt
hann þat nockut at er til nytsemi kæmi. Var
hann ok sua miskunsamr at naliga veitti
hann hveriu hialp er þurfti. Hann var
sem fadir vid ollum fatækum monnum
eigi at eins þeim er i Roma voru. helldr
hallda ok morgum þeim er langt var i burtu

Þat var ok mikil miskunn at hann veitti mikla sto
da munkum þeim er a [illegible] haga at voru komnir fra
ler þeir er syndir heto. Þa var ok vinr er hann leggi
fe til þess at leysa herfangna menn ok til naudsynia ok
at mura bua stadum

[illegible]

GREGORIUS hafdi skamma stund verit pa
fui þa er hann sendi menn at kristna England.
Augustinum Melitum ok Johan ok marga adra guds
vini med þeim. en þeir færdu þa siþu fram med
miklum guds krapti at þeir lands folk snerizt
allt til trv ok eigi mindr af jarteinum þeim er þeir
giordu helldr en af kenningum þeim er þeir kend
du. Þadan af er Gregorius er kalladr engla pos
tole at þeir urdu verliga af hans til sidu er kristni med
nadizt a Englandi. Gregorius baud at skylldliga at i mu
nklifi þui er hann reisti upp skylldi engi mu
nkr hafa fe ne eiga sialfr eign sin. J munklifi var
ein munkr ok fisir sa er aðr var brodir i varu
llagir. Þat var optliga at kæmi brædr
munksins fyrir at fara hann þeir sakir sera frændsemi
emi ok eigu hans sinnar er fyr brædr fundu sia
mi munkum vid brædr sins. [illegible] hafdar
ek eingan sagir hann. Nu giordiz af at um nok
z kaup i handum m. Hann sudi ar. taker vir
fyrir penningum ok kaup þat sem þu villt sed
dal munkum. vard þat penningunum ok hafdi i
launum sinum. Þa sa munkr annar ok sagde
abota þeim til er yfir munklifinu var en abote
sagdi Gregorio pafa. þa skilldi Gregorius þann munk
fra samneyti brædra fyrir þa er hann hafdi brugdit
af munka regula. en sa munkr andadizt fa
dagum sidarr sua at Gregorius vissi eigi fyrr
sagdi abote andlat hans. Gregorius angradizt at hann er
at er hann hafdi i reidi munkinum at hann dæi hin
andadizt. Þa vitradi Gregorius nockorum
bladi ok calladi diakn sinum ok baud hann at sunga
sa oda hans ... yfir ... eins andadezt. Eftir þat
var vant at blessanu er sua sagdu at Gregorius tok
er andlat hans af hann. Þa fer diakn ok giordi sem hann
hann var bodit. ok at þan næstu nott
sa abota ... er andadiz ok mal ... siolf
[illegible] [illegible]. Hann suarar. [illegible]
andadiz. þa var [illegible]. Nu hefi ek

vro her til hn̄ suar. J varð hallæri v ek pad allo
hær til en j gær vard ek prinas. þadan af v
allum konunge at at þui standu v orð hans mennin
at at nafni e diaknar hafði lesit ħꝛ gregorii. af v
leiddi hans. þat vanu hafði bær. J papa domi sinu
at hn̄ leo biadu xij. patarkum ollum til hofðs m; þ
vm brauð um þ e hn̄ faeddi inga patriarcha annars sta
dar. Nu var hn̄ huern dagh þa e bær. villdi af
stilla. Kirani z halla batun at hendr vetendum minni
dagmy. einum af þ e hn̄ hugdi at þæri en þa e hn̄
hafði snuiz fra hm̄ at taka vatnit z hn̄ leit til hs
þa var hn̄ horfinn allr e bær. villdi þiona. þa vm
dradiz bær mag hui sua hafði farid. þat birtiz
drottinn hm̄ ena næstu natt epter z m̄li v hn̄. Nu aðrum
dagum taktu v m̄ j tidum minum en j gær toktu v
m̄ sialfum j minu edli. Annan tid bauð bær. syslu
m̄ sinum at lada xij. welenda m̄ pilagrima t bordz m;
ser. Oc giorði sem hm̄ var bodit en e bær. kom t
talan hn̄ xiij. m̄ þa e t bordz voru setter. Hann spyrdi
syslu mann sin e diakn þan e þat hafði j lendi huo
m̄ hafði xiij. m̄ þangat bodit þar sem hn̄ hafði
m xij. til nefnda. þa taldi vandliga z þeim eige
neit en xij. z m̄li. sidan drottinn. Ryndu gofugr fadir
ek sek þa sete. eigi ero þeir en xij. menner nu
um þu m̄lir. diaknum taldi þa apt z þeim e en þo
vanda þan e bær. sa. hn̄ er þi hafdu apt t vilss
valdiz þan alltaegi at apr veg. þa þui bær. z þa
lað at hn̄ sa þan man e syslu mangum mann e sit
m er næst hm̄ sat syndiz grei. hm̄ sundum vng
ger en stundum hærr z elli. Ensida e lokit v mat
mali þa þar þ xij. m̄ at braut en ein frestaðan m
j dualdi hn̄ eptir þan e bær. em mann fra z leiddi
n j kamna sina þan sem hn̄ var opt vanr at fara
særdi hn̄ akafliga at hn̄ skyldi segia t sin z
nafns sins. se suarar z m̄li. Af hui spyrr þu
ð nafns mins þ e undarligt heyrdu. minstv at
hit at ek em sialfr braut manna sa er kom t þin
t e þ fyndiz þa e þu sater at vid j munklifi
mv. Nu gafur xij. peninga z silfr diskin sem
el silvia mod þin hafði þer send m; alldini. Oc
þu vist vera at at þan dagh e þu gaf mer
af af gladu hiarta ved gud skip til þeirr

at þu skylldir vera hofðingi heilagrar kristne
z sitia j stoli petrus postola z vera hans sporgangs
m þat at þu hlyder epter hans dæmum z hans epter
kemingar m; giarðirz þu j æslik þinn. Nu
m̄ldaðan þ huiuum e hafða fuzit z skipteþ
ollum auðum sinum meðz þurfa monnum
Oc m̄li bær. z spurdi. Huadan af vertu
þ at gud setti mik til hofðingia yfir kristni
þui hn̄ suarar. Þat ek em engill guds z ek
ek þa sendr t þess at reyna þik z forðaðu
vid þat. Þa oddiz bær. billiga þar hn̄ hafði
en e billigt engil guds fyrsi sendan. þa m̄li bær
engillinn v bær. Eigi skalltu oðaz sagði hann
Nu hefir drottinn sialfr sendan mik til þin til
þ at ek skylldi vera vardr þin medan þu
ert j þessi lifi z m; mer aunan skalltu
þiggia þ alla af gudi er þu villt þiggia.
þa þall bær. at jord niðr z m̄li. Ef þ
lida naf minna sialldi gud mik e hofðin
gia kristni sinni z varra m̄ sua mikit at h
sendi m̄ engil sin t vardhalldz v mik.
hu ma ek e ætla hue mikil laun hn̄ m̄
m̄ ætla z huersu marga gadu hlt hn̄ mun
vera m̄ ef ek fylgi nu bodordum hans
af allu afli. z em ek nu þin mun engi
sa ek hefi fleirum m; hendum t varra
ek mart af mærgum hlim. þadan af
var bær. olmusugiarnari þan hn̄ var
adr vegan um þ hv laun hn̄ mundo
þ taka. J enn tid hafði einn patriarch
mikr pundit j vanna v. sa e af mat
lauss hafði þat en þ vm. bær. sua
illa at hn̄ song þangi e messur epter
z nær vti hn̄ sua sem hn̄ hafði sem
benedo e af patriarchi hafði j hans syslu
farad. [illegible]
Villa su e villu m̄ hafðu hafit
Romu v vera bygd e þess
nzo bær. var pafi þa var hun z
latin v z v þar vegit þin helgu
m̄ Sabastiani z agathe t sidan v
hon vigð suo sem þar til heyrdi

i. þa kom bisk(up) þangat at miklum mannsafnadi ok
song þar messu en at messu þanni kendu m(enn) þ(at)
sir er þvangi stadu i benting hus at gaf
ur nockur bazadzt j milli sura til þess vnzt þa
skam sem hann parvle at likin. Þ(at) kendu m(enn)
m(er) en engi matti sum þ(at) sia ed allum sattu
kendit. Þ(at) let bud ok þ(at) verdi at allum
skillan sem sindu at þ(at) bisk(up) ok þ(at) helgu domu
fylgdi. þadan ahverin j buo sa er þ(at) happadist
at miklu valldi hafr. Ept(ir) messu fór bisk(up)
en hvarr padann ok all alþyda m(ed) hm. Messo
þar ij. edan næstu ept(ir) vard þ(at) i bæ þui
aburdtiltar mikill ok er ei meira domi anat
sidan nærrina en sadan þra vard at
þ(at) at er bisks helldz vrdi þ(at) mætti takin af
gudi badi. Er þar kendi gøda hlut ok hos
kuedkvort þ(at) sialfr sua ath skat var
aldr af manna volldum!

Husfreyia ein hver gøfug var j Roma
bg vetr þui vardi at lati bobu se vd
nelighat aplotz ok fæda hun þar til Romu
ok til allis hinn drottins dyglt þangat se bisk(up)
barnti til ok sialfr papinn song messu. Einn
hvern dag þa er hun gekk til at taka þan
ta ok bisk(up) villdi gefa hni corpus domini ok hann
mit sua. Ok halld ok blod drottins vas þ(at)
Brod ok krastz stadn þ(at) er þ(at) gerningar alle a sindra
til lifs eilifs. Þa hlo hun. En er bisk(up) sa
þ(at) þa gat hun bisk(up) er corpus domini helldr lag
at hon sa(m)n hlut sem ann(an) nidr at alltari ok baud
aullu p(ræst)um at vard vertz boninzt alþydu ham
dr tekit brinst. Ept(ir) þ(at) er tidum er lok
it spurdi bisk(up) husfreyiu ok m(ælti). Seg mer. Hui
vettust sua dieap er husa kom þ(at) j hogh
er þu hlott þa er þu skyllder taka corpus
domini. Hon s(egir). Þa kendi hlut af ofr
laun þann er ek hafdi bakat sialf ok giart
m(ed) minni hendi en er ek heyrdi þik kalla
kalla corpus domini þa hlo ek. Þa
ti bisk(up) um þ(at) mal þ(at) er fundu ok eggiu
di at allir skylldu bidia til gud m(ed) hm
at er trubad uti hin vargarum m(an)n(um) sem fy
ndi hin likaliga hu(n) þ(at) vardi [illegible] sem þ(at) [illegible]

vart halld ok blod drottins. Þa veik bisk(up) upp þa bar
ok hladin m(ed) hni ok alþydu fellu kne at alltarinu
at sia himnieska tadkn. Sidan er hann lett apocrisiarlo
af þann hlut sem hann hafdi lagt a alltari ok hann hafdi
ætlat at gefa husfreyiu. Þa þ(at) pinst þ(at) hlutr af m
nata þing mætz bladuge ok sundit þa sua alþyda
a m(ed) bisk(up) vid husfreyiu. Trudu nu þra [illegible] þust
þ(at) er drottinn sagdi at hann [illegible] þ(at) sem ek gef er sanlig
halld mitt ok dryckr sa er þigit af blod. En sidan
þa vas er vere astyrlaus vern. Snyr hann ok vax
ni ok braudi blandinu j halld sitt ok j blod af helgu
anda sins sua at þ(at) helldz sia a sianu sini ok giarvi
þ(at) af sem einum sannaz mætti sem hann skapadi allr af
enugi þa bisk(up) andværdu ok hann samdi der likama
af hallatz helgu maru j kuapt heilaghs anda s
dan kiendi bisk(up) þeirs ath lyduri skylldu trudu m(ed)
hm at su ei sama þronde troki ei sina til sianu
at sa matti hun vera gefin husfreyiu sam(an)
var ætlat enda vard þ(at) ok sua at þa snervist
sa þrigrar hlutr j braudz ath sama sua at all þa
þ(at) sar er vid voru stadd ok styrktuzt allir j trw
sini af sua þrarlighom iarteinum [illegible] Þa u
rdazt husfreyia mioc ætru sinni j gudz m
glete ok allir alþydu en bisk(up) huggadi hana med
mærgum fagrlighom ordum ok bad at hon skyl
vera gaetin um sitt rad þadan j fra. Sidan sidan
ept(ir) þ(at) tok husfreyia corpus domini ok vard
hon mikil ta u bat at þissum iarteignum
sua sem morgum odrum.

Ra sien. Þ(at) er sagt þa er kristnin hafer m
aukazt mioc at englandi at eitt herrad kom þar m
ok riki kenndz j Vimpaniga vid bisk(up). Þa sendi m
sina til bisk(up) þ(at) bad at einn mikla ok gersamle
ok beiddi þ(at) at mætti at bisk(up) skylldi senda hm nokra
dyrna [illegible] eda pindzli manna gudz. bisk(up) Vendi
sam nam upp latti gatt ok er hann var vorss hiarta
helga doma þr villdu skigar þa hafdi hn
þa [illegible] sea stadi er sem mon Vazu helga
er þr villdu af helgum domum skiadni er bisk(up)
sang messur at þeim alltarum en sidan skar hann af
linanarta sina fra af linduk(um) þ(at) er corporal [illegible]
er hn hafdi messur upp sungit ok let þar þrim
nefnir sua heilagra m(anna) er þar stadi verdu helgi

Hins 12. [illegible] Augustini Historia
+ l y
35

[H]eilagr þam lestri saga [illegible] segir um
hafa verit agætir miklir kempur . z allum lu
tum lofsamlig m[enn] talandi svinnum ordum . augu
stinus heilagr minnig m[enn] hofdu verit [illegible] umenni
z samneyti þ[er] sit heilagrlig . hins agæta [illegible] m[et]ti eigi
nockut sin spilla . eda [illegible] alemi hin [illegible] v[er] hafa
v[er]it [illegible] millar uitzku z skilning at [illegible] þui [illegible] v[er] bel
du hin þ[er] med hinum beztu meistarum . z [illegible] samb
ydi v[er] hin [illegible] vel [illegible] af allum at hin v[er] nu uitna bædi elsk
[illegible] z uegsamadr sem udygth v[er] med þessum hætti hefir
[illegible] mattr [illegible] hefir sagu heilags augustini .

[S]ell augustinus
v[ar] fæddr i þeim fiordungi heims e[r] affrica heit
z i þ[ei]rri bog z e[r] kallat v[ar] tagatensis . frænda
hins v[ar] haudla gafg z [illegible] i hirdgan
patricius het fad[er] hins en monica modir . augu
[stinus] v[ar] vandliga upp fæddr z [illegible] i barnsku v[ar] hin til
bok sett z þ[ar] fullkomliga lærdr þ[ui] giordiz [illegible] enu deghi
at hin [illegible] man sinkv z e[r] [illegible] piungdi hin a
kafliga . eggiadi modir hins at hin skyldi taka heilaga
skirn . þ[ui]at hun v[ar] [illegible] vel kristin en fadir hins afneitadi
[illegible] hinir heidin [illegible] dualdiz skirnin en gudlig mis
[illegible] gerdiz hin litlu sid z vd hin alheill af þeim sukla
[illegible] skirnin frestadiz [illegible] um stund at hreinni [illegible]
[illegible] varla synda ma [illegible] en [illegible] at meiri sek
t e[r] at misga ept[ir] skirnina . Girdzka tungu e[r] han
hafdi numit hatadi hin en elskadi latina tungu .
[illegible] stundum hafdi hin [illegible] upp lesa eina boc
[illegible] spekingsse cicero het z e smalla tungu [illegible]
[illegible] at [illegible] undraz hugsun [illegible] manz bok en [illegible]
[illegible] eggian þa spekings at elska [illegible]
philosophi nam e kenn [illegible] hafud [illegible] en bok
heit hortensius þessi bok skipti hins [illegible] stundan z alh
uga suo at hin [illegible] bænum [illegible] z fystu t[il] sialfs [illegible]
[illegible] z annarra at [illegible] er þ[ui] . Hu lesiz hin [illegible]
[illegible] oll hegomlig von z girnd . nær [illegible]
[illegible] hiartans [illegible] leik [illegible] speki [illegible]
[illegible] upp at risa at hin skyldi snuaz t[il] guds .
[Au]gustinus v[ar] þa xix vetra e[r] [illegible] en
[illegible] hins [illegible] andaz tveim vetrum [illegible]
[illegible] gladdiz hin [illegible] bok [illegible]
[illegible] e[r] nefnd v[ar] [illegible] eigi [illegible] hin [illegible] hall
[illegible] man sin hellz en [illegible] hellz [illegible] hin elskadi

[illegible] lenadi z hellt sid [illegible]
[illegible] huerr [illegible]
ingr [illegible] bokarmar [illegible] at [illegible]
[illegible] nafn [illegible] hafdi hins [illegible]
[illegible] med [illegible] i sidan [illegible]
[illegible] nafn [illegible] sindiz [illegible]
[illegible] allan sin [illegible] sum [illegible]
[illegible] hegoma at hin skyldi [illegible]
[illegible] af [illegible] z at [illegible]
[illegible] mikiliga var

[illegible] hins [illegible] akafliga [illegible] hins [illegible]
[illegible] likamliga dauda sona sina z ba
[illegible] gud [illegible] z [illegible] hinar . [illegible]
hana [illegible] at [illegible] bædi [illegible] son hinar z
hafa [illegible] hin hus en [illegible]
at hun [illegible] gudlasta hin [illegible] næst [illegible]
[illegible] reglulig [illegible] sa [illegible] koma t[il] [illegible]
[illegible] gladdigan z hlægianda [illegible] mer [illegible]
[illegible] z [illegible] af mikilli [illegible] hui [illegible]
suo mioc [illegible] hin sua . Ek græt glatan son minn
augustinum hin bad at [illegible] vera [illegible] hugmu z [illegible]
[illegible] var [illegible] sagdi z [illegible] son hinar z at hun hugdi [illegible]
son sin standa hia [illegible] i þeim sama [illegible] sem hun stod [illegible]
han sagdi þenna draum [illegible] villdi hin [illegible]
at hun [illegible] sidar [illegible] sid [illegible] sem hin hafdi [illegible]
sagt at þu munt [illegible] sem [illegible] sem [illegible] suo at hin
munt [illegible] sem [illegible] ero .

[illegible] lidu suo [illegible] at augustinus v[ar] [illegible] i [illegible]
[illegible] en mod[ir] hins [illegible] milla z [illegible] af
[illegible] sem [illegible] suo [illegible] var nu [illegible]
hins [illegible] en [illegible] bidia [illegible]
[illegible] gratu [illegible] stund e[r] hun [illegible] gud [illegible]
hinar eins [illegible] at hin [illegible] sem [illegible] uilli [illegible]
hin huggadi [illegible] hus sin . [illegible]
þa e[r] hun bad at hin [illegible] sem hin [illegible]
[illegible] uilsu hins . [illegible] villdi [illegible] at son hinar [illegible]
[illegible] hafanda hins [illegible] med [illegible] v[ar] suo [illegible]
[illegible] i ollum [illegible] [illegible]
[illegible] uill bid [illegible]
[illegible] bokum [illegible]
[illegible] uillan [illegible]
[illegible] at [illegible] son [illegible] v[ar] [illegible]
[illegible] z [illegible] bad [illegible]

þ m þ hallz godu hjonadi sinu e ma sva
þ uthalling sina vera þ fariz sa ad hins
sem af himni hafdi h þau heyrt.
ma hellt augustin skola
agine z kendi retharicam þ e malsnilld
en e goda lærisueina z lærdi þa palslaus
radi hn þar bækr depulchro z apto z sa
sendi einu hofdingi i roma þ e hierius
na man hafdi hn aldri sed en elskadi hn
fyrir god z agæta kenning. Augustinus hafdi. xx
hafdi þa vi vetr z xx er sia e hn ritadi
allar þær bækr e sier hafa vij hofud
e kallad hafdi hn þa lesit z skildi
sem hn las hvat sem hn sa eda las apli
ga at tala eda skynsamliga at greina af me
eda annrra hluta af musica i flaurs z talulist
hn þ ut alla talman e ranglleidi svo at engi m
hn. Heyrdu gud drottinn seg þu sa e þ sagdi
þu uerz at skiot skilning z hvass namleik
augustin e sem giorz
hafdi ix vetr z xx ko i hina kartaginensem einn
manicheoru. þra villumanna e svo e kallad sa er
faustus het at nafni mikill diofuls snara þa hn var
nafnfrægazti milli villu manna af milli kunattu
z snilldar e hn hafdi ut lesit allar hofud skriptir. enn þa
at augustinus hafdi lesit mng bækr spekinga z hel
lt sa af i minni mga lute þa hafdi hn samt fleir e hn
hafdi lesit vitrad z kenning þra villu manna er mr hafdi
saman ritad af ymisligu hlutu z skilldi at hadulig v
hns kenning z villa z utan alla skynsemd. z e þr talu
tal sin i milli þa augustinus sa man blidan i mali
z medr skemtiligu u tali þær bækr þra villu manna e fu
llar af skrok sogum e þr tala m palsi af himni z stiorn
umerkium af sol z tungli en e augustinus bad hn rannsa
ka z yria sanna sina kenning þa villu madrinn þa e at
ga z skammadiz nu e at iata at kenning hns v d sann z
svo sigradiz þ hn a burt

Eptir þetta hugsadi augustinus at fara hingat rom
ad um haf til roma bg z fysiz helldr þar skola
at hallda slikan sem hn hafdi adr halldit i ka
rtagine einna mest þ þa at hn hafdi heyrt at ungir
menn þar hafliga hafa studiu sin i kartagine v ha
norlig ok ylle en þo hns hugsan v sanliga gud
skipan z e hn hafdi upp skra þa fylgdi hun modir hs
allt til hafs midd bidiandi at hn færi e þa er
leyfdi at hun færi m hm hn let e al huga sm up
þa fyri hne z sagdiz e modur fyri skilia v vini sina en
bya komu. Modr hns villdi m hm þa til hedan v bu
elldri en hn eggiadi hana z ... so varla at hun
færi v natma i stad sm e nalæg apr v skipi seig
z grat v minning ens helga cipriani byskups e pinadr v
var kartaginem. en þa þau voru skilin sigldi
hn af skip z hradadiz alldrei um natma laynilga.
Modr hns v e barnu alla þa natt bidiandi gud at
talmadiz hvorki son hnar en gud gaf augustino
beinan z blidan byr svo at skipit bar skiott þar fra
ok augsyn en vardveitti hn af ollum skada. hafa
Modr hns kom snemma um morguninn til strandar i sen
stad e þau hofdu skiliz v kvelldit z sa nu hvergi
rit hafdi tok m at gra m ...ligum harmi
bud son sins z bad gud heyra sig i sinni naudsyn en
þa at hun z sinni at hun vissi eigi hvia fagna
di gudmundi hem ...a i hvrskd son hnar z eptir m
kim gr ... hun til sina stada sem adr hafdi h un
tok hun þa af nyiu at bidia þ syni sinu

En e augustinus kom i romam fell hn i
dla sott i mikla siuk leik z eptir gudlig mis
un hafdi e dualiz hns likamligan dauda hefdi
hn þa til helvitis kendi m e synd sin en þra vi
is modr hns e z bad þ hm þ vanda z frædi hn
med meiri modr andliga en fyrir likamliga. hung
an hversdagliga almosu ... sem heilag
liga skiandi engan dag gleymdi. hun þ hm fa
r at fara kuelld z morgin at aplaci kom til
... e til þ at heyra hogomligar sogr helldr at he
yra gud i sinum ordum z gud heyrdi hna i sinu ba
nu þ hialp son sins. Þa e augustinus v hellt af
sott ein mikla sott e hn hafdi fengit tok hn nu at
kenna i roma rethoricam e v ...du kallu malsn
illd list. ... hn hafdi þ ... fanget sott z skr
nadiz hversdagliga m mana til hns herbergis.
ladi v sent af m
Mediolans bg til roma bg gvedja at hn
sendi sem meistara sem e þr mætti kenna rethoricam
en simachus gri sendi augustinu. Valsuadr m
istara a þa list sem allir adr z e h kom i medio

b b

þa fann hann fyrir ambrosium agætan byskup er var allan he-
im yfir frægr at hinum beztum lutum. ambrosius byskup to-
k vid honum fadurliga ok elskadi hann byskupliga komm-
i utuinntar til. augustinus tok hann ok miog at elska ok
gera gaum at ordum hans meir athuga ok gladdiz af
sætleik hans mals heldr. Eigi hirdi hann suo miok
at nema þat luti er hann sagdi. helldr var honum þat þa heyr-
t er hann sagdi ok dasamligt huersu hann sagdi þat er fiar-
lut gierduz koma fund augustini modir hans milld
ok matrug i godum verkum er hon villdi fylgia bædi a sia
ok a landi treystandi guds miskunn i uel huerium haska.
þa er hun for hingat uhapp vid hun ok hær skipari
stodd i miklum haska en hun huggadi þa alla sem
heitandi bædi hopn ok heilsu þui at gud hafdi henne þat
birt med uitran þui hennd en þegar augustinus fann mo-
dur sina sagdi hann henne at hann var eigi þa manicheus fra vill-
u manna ok eigi sanliga kristinn hun fagnadi þa hæ-
la miok er hun heyrdi hann med ollu fra leiddan vi-
llum stora þui hafdi hun sannleikinn þa en eigi audlaz fu-
llkomliga hun mælti þa med miklu trausti ek trui at
gud veiti mer at ek sia þik sem minn sannkristinn adr
en ek fara af þessu lifi. Siu af nyiu bad hun iafnan
[illegible] millum tara uthellingu at skiotliga veitti
hann sitt fulltingi at lysa hiarta myrkr augustinum mo-
dur hans elskadi en helga ambrosium sem eingil guds
þui hun skildi at þui hann hafdi þetta gort at augustinus
modir er apt [illegible] eptir [illegible] villu hann tok
en at minnaz guds helagra manna sem þui hafdi
hun gort ut i affrica ok villdi opt ut fara [illegible]
[illegible] eda adr fæzlu þui til er hann var banat appa-
alu [illegible] tok hun þat þegar [illegible] er hun vissi at
byskup hafdi bannat færdi hun þa fæzlu sina fatækum
i mat iardligum auxti er hun færdi fyrir nam hun
nu at færa uit grofir helagra pinslar uotta hel-
dr bæn af hreinu hiarta a huerium sunnudegi. heyrdi
augustinus en helga ambrosium rettliga skyrandi þessa
psalmu med sannleiksins sialfs opinliga suo sagdi
hann sidan. Littera occidit spiritus uiuificat. þat ma
þa sagt. Rettingin drepr en andi er hana skilr
[illegible] likamliga annat en hun [illegible] hun er andliga skil-
in þa lifgar hun þui at andi er hana [illegible]. Augusti-
nus hafdi þa iafnan samtal af mægum [illegible]
[illegible] uiskaþa suo [illegible] umm sina er-

ann var alipius en annar nebridius var alipius af sinni
ætt [illegible] en augustinus ok hafdi þa [illegible] i sama sta-
sem hann af sæmiligum frændum hann hafdi ok [illegible]
la med augustino þa er hann kenndi henni at sinni ok suo i
kartagine ok elskadi mikilliga augustinum. Alipius haf-
di ok uerit i roma. Nebridius hafdi ok fyrir latid sina po-
[illegible] ok hina beztu eign er hann atti hia kartagine
ok suo sialfa kartaginem ok þat [illegible] at
at fylgia augustinum ok er þeir fundust [illegible] sem
miok [illegible] rada [illegible] huersu hann [illegible] hallda
[illegible] en þat at gud villdi [illegible]
[illegible] augustini at hann hafdi [illegible]
med sinu [illegible] mog at bua [illegible]
tok hann nu at [illegible] bædi af [illegible]
[illegible] sig [illegible] gudi sem [illegible] helgu suo sem
hann heyrdi sialfr hins [illegible] af honum [illegible]
[illegible] þui er mikill [illegible] at uaxa ok [illegible]
[illegible] munu mer [illegible] sem [illegible]
likamsins hallda munu [illegible] nu [illegible]
augustinus at [illegible] gud [illegible]
[illegible] sem [illegible]
[illegible] hann [illegible] ok hafdi [illegible]
[illegible] er [illegible] undarligt at [illegible]
[illegible] en helum [illegible] ok [illegible]
er hofst at [illegible] sem helum [illegible]
hann ok þa at [illegible] guds [illegible] er hann
[illegible] er [illegible] sem [illegible]
[illegible] hann [illegible] suo
at [illegible] hann [illegible] elskanligt [illegible]
ligt [illegible] er hann mætti [illegible]
hann [illegible] er [illegible]
[illegible] guds ok [illegible] er hann [illegible]
[illegible] medalgongu milli guds ok manna [illegible]
er bæði er gud ok madr [illegible] blezadr um allar aldir
[illegible] ok segianda [illegible]
[illegible] en sannr blandadi uit holld þa [illegible]
lu er augustinus [illegible] at taka [illegible] gud
[illegible] helgadiz ok [illegible] at hins spekt [illegible]
[illegible] þessa somu speki [illegible]
[illegible] alla [illegible] er helt hann en [illegible]
[illegible] suo sem [illegible] ok [illegible]
[illegible] hann en [illegible] hins [illegible] lærdi hann
ok er [illegible] hann [illegible] at koma huersu [illegible]

veter kr aba d

mundi hafa með sér er guðs orð halldgaðiz. Þessu næst tok
Augustinus með hinum mesta alhuga yfir at lesa helgar bæ
kr þær guðs anda saman rítaðu ok um fram aðrar. orð
endingar hins sæla pals postula ok birtiz nu mest fyrir grein
er hann hafði fyrr meir undrat sem kæmi asamt hans orð
um moyses laga eða spamanna boka hann birtiz þeir
a eina asionu hvarratveggju laga. nu vandi ok hina
fyrri ok tok at fagna með guðligri hvatlu.

Aug' kom a fund simpliciani

Eptir þetta sendi guð hanum i hiarta harðla
gott ráð at hann færi á fund guðs þionustu manns þess
er Simplician het. þvi at hann hafði heyrt at Simplic
ian hafði guði þionat allt frá barnsku en tok nu at
elldaz. syndiz honum sem vera mundi at hann mundi vera vel reyndr
af longum alldri ok goðu lifi ok samfustar dyggliga at
fylgia guðs vilia ok hans gotur at ganga ok oðrum þat at
visa. en lærðr harðla vel. Þessu villdi Augustinus bera
upp þat er hann hefir numit hita sins alhuga eptir fremandi hv
er hæverskusins hann væri helldr halldandi. þvi at hann h
afði nu fullan luka er með astuð at ganga guðs gotu
u. hann sa kristinna samnaðar fagnaða af mislu fialmenni ok ge
ck hverr þann veg sem sialfum likaði. mislikaði honum h
var sem hann gaf i verolldinni sem honum syndiz þat er heim
sfla er þeira sok at hann hefði akafliga fysi til vald
liga vegsemdar eða aflanar fiar sem meir er vanr
Eptir þetta greinir hann hugski þat sem sætleika guðs ast
fegrðar hins hvers er hann elskaði harðla mjok. fara
siðan á fund þeira boður Simplicianum ok sagði honum fra
margfalldri villu er hann hafði verit i vafiz ok sagði með m
merkiz hins sa hann segiandi at hann hefði lesit nokkurar
bækr platonis spekings þær er Victorinus snillingr
fyrr var i roma hafði snúit i latinu ok Augustinus hefði
heyrt at kristinn hafði endaz. nu gladdiz en gall
Simplicianus af þvi at Augustinus hafði eigi vafiz oðru
flærðar fullum sognum annarra meistara þeira er villz til
hafa i rangum atnaði um hafðan skepnu heimsins. Eptir
þat tok Simplicianus at hvetia Augustinum sinnar til skill
ings yfir ok votta um ok minniz sa þenna sama Vic
torinus er var gamall er hann var harðla vel kunnigr þa er
hann var i roma hversu mikla virðing hann hafði fengit þar
sem agætastra meistara dom sva at þa er hann enn heiðinn er
likneskia var giort honum til tignar á romversku torgi þat
er hann er i valldinna dispudu syndiz harðla haleit er
fyrr en hann hafði i þessu framaz kristin at gæta eða með

hversu mikla astundan hann hafði vansakaðs heilaga
truning ok allar kristnar bækr ok hversu hann sagði
við sik leyniliga Simpliciano at nu væri hann kristinn. en
Simplician sagði hins ek man eigi þat fyrr trua en ek sé þik
i heilagri kirkiu. þa sa Victorinus hlæiandi. Gera nok
krir veggir menn kristna. Victorinus sagði optliga Si
mpliciano at hann væri kristinn en Simplician svaraði iaf
nan enu sama. en treyndar bar hann þat ema sva fyrir at Vi
ctorinus var hræddr at hann reiddiz misse hocka ovin
a sinna. en siðan hann fekk styrkleik ok staðfestu af le
sning heilagra boka. þa sigraði eptir aptr með Victo
rinus hins sina ok skiotliga sagði hann sva Simplicia
no farum vit til kirkiu vil ek verða kristinn ok taka
heilaga skirn. en Simplician varð fegnari en fra
megi segia ok fór með honum. ok er at þessu kom er Victorinus
skildi vera til sinna minningar ek þa af þat seg sa er
sogunnar hefir samit á latinu at þa var sa siðr i rom
at þeir er til skirnar gengu skylldu stiga upp i hafan
stað ok lata trú sina fyrir folkinu. en prestar lofuðu
Victorino at gera þat leyniliga þvi at hann var en oðra fra
ti en kunnr ollum. hann villdi þat eigi. steig siðan upp
i malstaðinn þenna undruðuz vann trúarinnar rom
verja en kristnir menn toku með fagnaði. allir þeir
er ut voru ok hann var kunnr lekaðr at hans nafn
i meðal skiotr ok sva skiotr sem nefndr var hnadli
ga af allra munni Victorinus sva fognuðu þeir o
fremberliga er þeir sa hann i hafum stað ok skiotli
ga gafu allir gott hlioð harðla fus hann at heyra. þess
næst boðaði hann ok iataði sanna trú með fullu traust
sva at allir elskuðu hann með fagnaði af ollu hiarta ok ey
hinn gamli Simplicianus hafði slika hluti sagt Aug
ustino af meistara Victorino þa hitnaði hans hiarta miog til
eptir hann at likia sagði ok til þess Simplician þa sogu.
Augustinus tok þa sarliga at andvarpa.

Fra Augustino

Ok er þeir voru i einu hergi bað samt Augustinus ok Alipius
en Nebridius brutt farinn þa kom til þeira nokk
skira samborgari þeira sa kunnr sa er Pontianus het
ok afrika framliga verðr af hofðingium ok bezt menn
en þat er eigi vitað hví hann villdi af þeim fara settuz siðan
allir saman ok toluðuz við. Pontianus tok siðan upp
bok er la yfir einu leikborði er stoð fyrir þeim ok lauk upp
ok fann þat sem hann varði eigi at þar voru pistlar þess
hann hugði at þar mundi hafa þess hattar bækr sem

Aue maria gracia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus. A I iiij

sidan fra heyrdi er poncianus tok þa at hlæia ok lei
t vid augustinum gledliga suo sem hann undradiz er hann
hafdi þetta hans vitning þo at eigi er valldoligr eda heid
na bækr. poncianus var godhræddr madr ok sannkristin
Augustinus sagdi honum þa at hann lagdi mestan hug a þa
[illegible] ok vakti a þessi hans meining. eptir þetta tok ponc
ianus at segia augustino af hinum agæta antonio eg
ipzkum munk hvers nafn er þa birtiz med miklu frægd
vida um heiminn med guds þionastu mon en þeir a
gustinus hofdu alldri ekki af heyrt adr poncianus vis
si þat. hellt hann þa fram soginni ok gerdi þeim kunleika aga
ti ok heilagleik antonii. ok þurfandi fra þarired
i af þeim stormerkium þeir undrudust ok mioc þau dyr
d full takn er hann [illegible] fra antonio suo þa hey
rd þyri augustinus tok nu þa er hann heyrdi slikt ta
l ponciani at sytra sarliga ok skammaz med hrædiligr
atta af þeirri villu er hann hafdi lengi blindr at ger
t sidan poncianus [illegible] er hann hafdi lyktad eve
ndum sinum ok tal. Augustinus med sorgmodum hug
ok uf [illegible] kalladi alipium se huat vit skolum hy
gga at þat er uit heyrdum ofrodir menn rísa nu upp ok
taka hondum himin en vit med [illegible] vorn drekkiu
zt i heluiti ok þa er hann hafdi þetta mællt hugdi al
ipius at hann [illegible] þat er hafdi hann suo þyri talat
ennt augun [illegible] ok mynd [illegible] syndu nu
þeim hans hug en adrir þau er hann [illegible] þeim. grasgardr
[illegible] vid [illegible] þui er þeir hofdu ok þeir [illegible]
ins vid [illegible] hofdu þeir [illegible] gdom med
husonum augustinus geck nu ut i grasgardinn ok a
lipius þegar eptir honum satu sidan sem þeir mattu fyr
[illegible] husunum. Augustinus kom nu ut af ollu hosti
vid hann mioc sorgmodigr ok asakadi sialfan sig em
alipius sat næst honum ok hugsadi þegiandi [illegible] mi
kli asakan eda þeck augustinus er halldit sig fr
a hann þa upp ok geck skiotliga abut þa alipius [illegible]
hann skotti vidar [illegible] at [illegible] hann [illegible]
hann vi [illegible] sem [illegible] stadde en alipius var eptir þar sem þa
hofdu [illegible] setit med miklum ahyggiu. augustinus
kastadiz [illegible] vnd eina [illegible] ok leysti nu tarum
[illegible] þa [illegible] tar af augum
vid þui hans [illegible] var hardla [illegible] guds
hann talade þa [illegible] hans [illegible] er vit þasse
[illegible] hevidu [illegible] hu su lengi skaltu

duelia meir at hialpa vid tu meir eigi aumliga [illegible] vr
þu er minnig hann a þyrri misgerda varra. slikt [illegible]
d [illegible] kastadi hann þeim ok gret med hinni hæstu raudd
sins hiarta þa heyrdi hann skiotliga af nalægu hus
eina raust til sin segiandi suo: tak þu. tak þu. le
s ok þegar [illegible] hann sorgar ok tok at hugsa vand
liga huart skola sueinar vanir at syngia eda segia lei
k sinn nockurn þessi hann ok hafdi hann þetta eigi heyrt. reis
hann upp þa næst ok þurrkadi tarin af augum ser ok skyldi
eigi annan vegh en þenna dom bodit af sialfum
gudi at luka upp bokina ok lesa þann capitula
sem hann fyndi fyrstan. [illegible]
stad er alipius sat þar er hann hafdi [illegible]
pals pistla. [illegible] hann reis upp [illegible] nu upp bok
na ok las þann capitula er honum bar fyrstan augu
en þann [illegible] suo upp. Non in commessationibus
ok er þat ma suo [illegible] segir [illegible] eigi [illegible]
[illegible] vid [illegible] ok [illegible] vhreinsi
[illegible] eda saurlifi [illegible] eda ofundsi
hellder skryd [illegible] drottin ihesum krist ok gi
girndu holldsins i vangu girndum. þa vill
eigi lengra lesa þetta er fyrri. [illegible]
all efan myrkr [illegible] af hans hiarta.
i stadinn kom [illegible] hans [illegible]
mining. lauk hann sidan upp bokina [illegible]
let a millum fingranna eda [illegible]
nat mik sagdi sidan alipio at [illegible] eigi
dom. en hann sagdi huat med honum [illegible] nu gert
hafdi. gerdiz þa at augustinus [illegible]
[illegible] eigi [illegible] sidan at [illegible] hann hafdi
lesit en augustinus [illegible] hann alipius hu
gdi at ok las en lengra en augustinus hafdi
ok vissi er huat fylgdi eptir [illegible] vera næst þeim
er augustinus hafdi lesit Infirmum in fide a
ccipite [illegible] segia suo [illegible]
ga vid þeim er ostyrkr er i truni. nu tok alipius
sua upp þa augustine sem [illegible] hinns mællt
af þi aminning vid alipius mioc [illegible]
vi þa [illegible] ok hans [illegible]
sina sidan [illegible] at hann bad þa [illegible]
[illegible] augustino med alla duol ok [illegible]
at sidan ganga fyrir hennar sem var moder
augustini ok lagdu þe allt af sinu efni husuad

þm̄ gardum [illegible] sem

hun gladdiz hardla miog ⁊ fagnadi ⁊ gdi gudi þack
þm er matugr er þm at veita en v kvnum bidia ed
skilia sm gud nu hafdi henni i fognud hvarfinu þm
en hun vænti at verda mætti. augustinus likadi nu helld
mæ hægsemi en skiotliga at taka sik fra starfi er han
hafdi þa er hm hafdi i kenslu ⁊ læring v(er)ka er hins skol
a hafdu vetr v(er)ka ⁊ þann dag til þrar stund er aust
v takaz af vmgiardu villdi hn þess tima bida er hn
mætti opinb(er)liga ⁊ m(ed) fullu sæmd ut skiliaz fra
alan fra þ(ui) rado kom nu ⁊ sama millum svra at gud er
n en [illegible] eigi en at m(er) sk(y)ldi uita fyra þ(at) ordan.
[illegible] honum xx dogum e(pti)r augustina augustin var [illegible]
M[illegible] ⁊ lang þ(at) ast prelsis e hn v fussar
ta vm[illegible] handlaus ⁊ firast af þ(ui) starfi er hn haf
di retta [illegible] alan at hallda e hn v longu adr i hu
gnu [illegible] vadin þeir hn sidan fagnandi i þad m(ed)
allr s[illegible] gods ⁊ las fyrirsignada psalma dauid m
ed at [illegible] pio e þa v ⁊ fyrirsignads. mod hins v þar
nen. [illegible] m(ed) hm i kvenligum bunadi en m(ed) karl
m hig[illegible] tru ⁊ fullkomnum aurugleik en modur
ligr [illegible] ast ⁊ kristiligri milldi hn las þa med mikl
ap[illegible] ymisligu gudligu vitningar mikla m(ed) hm
e[illegible] vm sætleik en af guds hast lyst. a sem ti
[illegible] ma v(ar)d hn miog kvaldr af tanna v(er)k svo at
[illegible] vm sidr mætti hn e mæla þa kom hm i hu
gvd [illegible] gh at minna alla þa m er vid v at bid
sidan af hn[illegible] ia fyrir e guds ⁊ vitadi a vax i tofra
margfalld v[illegible] an i nafn skiotu sem þer fellu a kne
mæz hins [illegible] til bæn m(ed) hm m(ed) mikilli astud
hug fra [illegible] um hins allr verki ⁊ sarleikr. hn
fyrradi þa [illegible] k badi sinn pleik meinsins ⁊ e
dasamliga ⁊ skiota guds miskunsemd e(pti)r hn
hafdi e a sinn alldri nockur fyrr fadat þ(ui)likt
mein i sinn sævi ⁊ fagnandi lofadi hn þa med
sannri u nafn drottins hn g(er)di þa ⁊ opinb(er)t af
ni þ(at) ordan ⁊ bad mediolans borgar m(enn) þess er um
an skola meistara e(pti)r hn sagdiz hafa heitid at
þiona gudi hn sendi ⁊ þa bref ambrosio biscupi e
gdi hm i kunleika en at fyrr villu sinn ar ⁊ hu
iu hn hafdi nyliga heitid ⁊ bad hn syna e ⁊ ka
mna hvat hn villdi helldr at hn læsi heilagra
vitninga at hn yrdi fadan af bunadi ⁊ heyri
lig guds miskun at þiggia. en ambrosius byd

aud hm at lesa bok ysaye spamanz þ(ar) hm þotti
hn opinbliga en adrir hafa þ(at) sagt af hingatburd verk
hra ihesu kristz ⁊ vegsamning heidinna þioda ⁊ i fyrstu e
hn tok at lesa ysaiam þa skilldi hn e ⁊ hugdi at oll indi
bokanna slik v(er)a ⁊ þar fyrir duaaldi hn at studia meir i enu sa
ma en giarnne at lesa gudsordins ord sialfs en e(pti)r þessum
tima kom e aug(ustinus) skyldi lata skira nafn sitt til skirnar
sem þa v sidr ⁊ skirn taka i akvedinne stundu þeir
hn aptr i melansborg. tok alipius ⁊ þat rad ⁊ ætladi
skirn at taka s(em) hafdu i þa m(ed) sér likamligan son
augustinus hm af gudi gefin þann er þa v xv. vetra
hn v(er)a þa þeg(ar) fremri i skilning en mar(gir) frod(ir) full
komnir meistarar suo at þad hins undradiz miog
suo hvassa hins skilning er su bok hefir ⁊ lesin er hn di
adadi i sinni tima rubrica þ(at) þa bok er de magistro.
En e(pti)r svein v(ar) sextan vetra hafdi hn tal ⁊ dispvt
vit fodur sinn augustinum v. en litlu sidar tok gud hn
af þessum heimi. [illegible] ambrosio [illegible]
[S]va bar at einum hatid(ar)degi at augustinus v
vid staddr predican ens helga ambrosij biskups e(pti)r
mod hins hafdi beddit þa er hn gerdi v almennig
a tru ⁊ bravd fagrliga saman. at fagna loghmal
⁊ einnig en vit hm predican viciar kraptr ⁊
miskun heilags anda hiarta augustini ambrosius
ser ⁊ skilr at hins v nu vitiad af gudi vrdu þann
miog fegnir ⁊ lofa gud m(ed) sinum ordum. Te deum la
udamus te dominum confitemur augustinus su. te etern
um patrem omnis terra v. suo annat ⁊ odrum vid
m(ed) v(er)sa skipti allan þenna lofsong til lykta sem
hn e sidan sunginn i heilagri kristni sidan v(ar) skir
bad skirdr augustinus ⁊ alipius af hinu helga
ambrosio ⁊ flydi þa þ(aðan) sem all ahyggia ulikum
hlutum af miklum ahuga til guds ⁊ heilagrar tru
skaddr augustinus e þenna tima af dasamligum
kærleik e hn hugleiddi hæd ⁊ miskunsemd g
higs rads yfir hialp ⁊ heilsu mankynsins þ(at) v
⁊ hardla fagrliga huxu sætliga hn grét med
mikilli vidakomning hiart(a) [illegible] af hrædd(u)
þm e sætliga syngiaz salm eda annar lofsongu
i heilagri kirkiu ⁊ e þess hate i aust(ur) kliadvor at
hins eyru þa sannreyndiz sannleikin svo hins
hiarta andi fadan af hinnadi astud sanuar god
fyri med hm. suo at hn elskadi sialfr tarinir

af augunū [illegible] sem augustinus v̄ þa nockurar mer
en .xv. vetr e hn tok heilaga skirn med hinꝛ monica
lifdi þa en ⁊ fylgdi hm iafnan þo v̄ naer sem ston
dum e̅ vistina ... ring med valentiniam keisara e̅
en ung v̄ kallaðr stadi upp a ambrosium bp þꝛ sak
villu sinnar er hun hafdi ordit suikin af arrius villu
mm. En i þna tima kristninnar ottadiz gudꝛ folk
ofd villumanna . eda þa hinꝛ skyllda dauda þola nu
sa gudꝛ ambatt monica modir augustini bar ma
alla skelfda af miklum akafleik ⁊ ofadi mikilli
hafdi hun þa alla sina astundan ⁊ ahyggiu t
þss ath va sem leingztum miskunsamligri vak
med helgu bæna halldi gudꝛ kristni til þrifar þna
tima v̄ skipat þo sem en giordz halldz ⁊ ept liki
⁊ t .ii. um allan heimm . at ymnar ⁊ salm̄ se sung
ii vtt tidir sem adz v̄ vandi t i austr halfu heims
ins at leikfolkit skadi þ minni mædu ⁊ eda leida
⁊ t fyllfulning heilagri ar tida gerðr. a þm dogu
kom t motz vid augustinū ein ungr m hm sa
lendz ⁊ gdiz hnꝛ samfelagi þsi het evodius ath
nafni hm hafdi fyrr v̄ skirdr en augustinus þr
voru sidan bad samt halldandi heilaga astu
n amilli þrdudz nu sidan brædliga heim aptr
vt i affricam iafnan huglandi ⁊ ept leitandi huar
stadz sm mætti nytsamliga ztr v̄a gudi at þion
a ⁊ e þr lagu vtt tibr. mr. ossr sua sem t byriar.
tok mod augi nockurn siukleika. en e̅ nalga
diz sa dagr e hun m̄di lida af þm heimi þa b g
til at gudꝛ t skipan at þau stodu bædi saman ⁊ sa
hnar augustinus ⁊ studdu sig v̄ einn glugg ⁊ sa vt
i gdin e̅ þa v̄ þ hbergi þau e þau hofdu tekit
s t hvilldar ept erfidi langs vegar en skylldu nu
huart t sigling v̄ þta hus ⁊ nockut fra i burt
alfpudu þyss þa raludu þau ut ein saman harð
la sætliga gleymandi lidnum hlutum ⁊ þdu sig þm til
hina e þ hondum vodu. Ept leitandi sin i milli h
vr eda huilikt v̄a mundi onordit lif heilagra manna þr
sem e sa auga ⁊ e heyrdi eyra ⁊ e kom i nockurs
manz hiarta at sia huilikt þr hlut e̅ e gud hef
þ buit þm e hm elska ⁊ slikt mn e giorvoz þau
m alli hiartans fysi a himneska fagnadi ⁊ e
ilift lif suo þmarliga at alli þi heimi v̄dz þe
im audgæligr ⁊ huiligr mz sin skemt ⁊ vongum

giortudū. monica leit þa v̄ augustino ⁊ sagdi suo hey
rdu nu son minn eingi hlutr e̅ nu sa er ek lifi e fra
fyssi mik lengr at lifa ⁊ eigi veit ek til huers ek e̅ g nu
eda huat ek gi her ek hefi nu þo aud lart e̅ ek girntiz
ania mest af gudi at fagna þ e at ek mætta þik sia
kristin med almænnlighri tru adr ek færa af heimin
um. En nu hef gud en þm veitt m en ek kunna at bi
dia e̅ ek se þik hins fiornstu mann ath hafnadu ia
fnhu ept lifi ⁊ stundlighri sælo

andlat monice modur augustini

A niunda degi sins siukleika andadiz en godf
rysa ⁊ en gudhrædda monica modir augustini
a sextta ari hins sextuga alldrs sins. en augustinus
hafdi þa .xxx. vetr ⁊ .iii. vetr hn fysti nu at grata
e gudꝛ augliti ꝫ hennar sal ⁊ af hennar dauda
⁊ gaf nu vm tarunum gnægliga fram at fliata
Sidan hof hann upp bæn bæn sina t gudꝛ ⁊ sagdi
heyrdu drottinn minn ek offra þer bæn þ þa sem l
langstu kom heyrsku gud minꝛ hiarta vand m
t lof ⁊ mitt lif þt gram ek þakka fagnand. aut
all þau god uk at hun framdi i þessu lifi
en nu bid ek þ fyrir syndum modur minnar heyr
þu mik þ læknings sara vorra þr e þ sanni sem
ar a krossinum hekk ⁊ sitr nu þ t hægri
handar ⁊ bidr þ oss veit ek at hun vann ... mega
miskunn vk ⁊ af ollu hiarta þ gaf hun ... sinne
vtt hana hofdu misgert gef þu nu ⁊ henne vpp sin
synd þr e hun gdi a sinum allum sidan hun
var skird þ gef þu hr drottinn [illegible] eigi þa
i þ dæming ⁊ sanniga tr ek at þu hefir þa nu gert
ek bid þik en viliandigra bæn minꝛ mins bid ek
at þu virdiz heyrdu drottinn taki eingi hana
fravr af seinu fiandi komz e mu vm sætt adur
li milli ydrar teon adz freki ⁊ eigi se hon halld
af slægum vegum hellz se hun i friði med sinum
manni er han giftiz engum adrum adz þssa hall
d leiddir þu mik ⁊ þa hiartti en ek vera gift til hv
ervar enda hyskrar þau hyggiu mitt lif at leida

Ept andlat modur sinnar

[illegible]

for augustinus vtt um hef i affricam
⁊ heim til eigna sina þionandi gudi i fostum ⁊
helgu bæna halldi ⁊ godum v̄kum huglandi nott
dag ⁊ dagh gudꝛ logmal hn tok þa ⁊ at dikta
bækr ⁊ læra þa e̅ fafrodir voru þna tima þr

Heilagr byskup augustinus var a dogum konunga
harchadij ok honorij sona theodosij keisara
ens goda miog fraegr i guds kristni af kenningum sinum
ok speki ok boka gerd. sa heilagi byskup af guds anda lær
ar diktadi i heilagri kristni til sidabotar bækr sky
vingr ok fimm þusund ok xxx at þeim teknum sem er eiga
ma tolu til koma. dyrdligr hans likami var i fyrstu fo
luttr af sinni byskups stol fyrir sakir gudleysi i sardiniar ey er
heitir af affrica en sidan var hann fluttr af landamanno
langbarda konungi i þa borg er papia heitir ok vorum kallaz
odru nafni ok vegsamliga vardveittr i peturs kirkiu med
miklum fekostnadi. ada konungr þengi helgan domm
var. gilelmus lettaz af sia ber. *Fra brodur …*

Bertera brodra i marsil. sagdi sik
lesit hafa i sentenciis at hiarta hins helga aug
ustini byskups se er vardveitt er i … ok italie er vrellis
… heitir ok synizt i fyrstu lesit viste sem von er en þa
af lesit at þat hinn helgum domi af sinni bok er hann
sialfr hugsadi ok samsetti af hinu hæsta guds skine
… med ollu monnum … hiarta … meir
sem lengr er lesit af sinni sinni bok. *Af heilagum augustino*

Heilagr byskup augustinus.
er en skærazti stolpi almenniligrar kirkiu. hann kalla
… himneskr hvaligr ljos. malsnilldar … fehirdr
la … kunni. undir maka kristninnar … aurvag …
bagamadr i mot villu monnum en sannr elskari …
heilagr skynsemdar … nu bidium ver … þar
… at oss veitiz þat … byskups bæn at batna af hans
kenning ok hana at fullga ok … at koma
er heilog … ok almattigr … skin
… ok dyrkar i spellu sina helga …
þeirri sonro konung … ok lof ok dyrd um
allar alldir amen.

Her endar þessa saugu
… sem … vill

Blasij byskups saga.

A dogum licinij keisara er velldi hafdi austr
vegi giordiz kristnum monnum ofridr sa er heim
ius let pina marga kristna menn i sinu riki
allra helldz ok kennimen. en i borg þeirri er
sebastia heitir var margt kristinna manna þar sem gengu
und pislir bædi karlar ok konur ok helltu …
di sinni þui gudsaft … plagdi urdu … vid
odara allir sem pindir i einum … en allra
fyrr sem þar voru pindir eda pindir … tima
þa var … ok helgazti blasius byskup en hann var …
… tekinn en almattigr gud
… sa er … mann valdi … ok … til guds spial
la manz hann let sier sama at leida … fra …
kams … ok andar heilsu fyrir allir fyrir sem
voru i sebastia borg bædi lærdir menn ok olærdir …
… heilaglek hans ok sidsemi ok toku hann …
… en er hann hafdi uigslu tekit fra synum hans …
bædi i kenningum ok iartegnum at hann var makligr
fyrir syslu sier hann var … ok …
… ok miskunnsamr heilagr i hug ok hreinn i likama
… ok sidsamr i ollu blidr i mali ok …
… ok … i ollum sidum sua var hann ok …
sonu guds … sem sagt er at iob var …
madr … ok … ok hrædiz gud ok …
fra illu en er … giordiz kristnum monnum …
… undan af … uuma sina ok lagdi …
… ok … i … argeus …
þar … hans gudligh huggan … hann …
… af monnum sier … synduz hann …
… hann ok til huggan sem … er …
… monnum at dyr komu til hellis hans ok …
… hann sem … ok … fra …
… at … þa badu þau med …
sem þau mattu … at hann gæfi þeim heilsu ok …
… þau sua sem … lækn … ok eigi gengu þau
… padan ada en hann blezadi þau. *…*

En a þessum tima var … er agricolaus
het … ok … var kristnum monnum …
… var … at … mala …
… þa let hann … dyrum …
a … til … en er … med …
… var … um … at …
dyrana … en … dyr …
komu um … hellis þess er blasius byskup var inne

AVE MARIA GRACIA
PLENA DOMINUS TECUM

bps stolsins ꝫ sva sama þeck hn mz miklu sighri ꝫ bps
eptir þat sva bad valerius bp megalium erkibp kalam
sis borgar þess heradz er numidia er kallat at h skylldi
i at vigia ypponensis kstni ꝫ er hn v kominn þar til
valerius bp sem vilia þeim sem er þar varu v stadd
ꝫ ollum klerkum i ypon ꝫ þess mz allu folki ꝫ sva
at þetta kenni sem avrir er heyrdu toku allir mz
miklum fagnadi ꝫ fysi ꝫ badu mz miklu akafa at
þetta skyldi skiott fullgioraz at augustinus v bps
vigdr. en hn tekz undan ꝫ kalladiz e bps vi
gslu vilia taka at sinum þeim liggianda i mot sid
ꝫ vanda kirkiunnar ꝫ þat er hn vissi eigi þa at al
lum at hn skyldi vigslu ꝫ sonu þvi þess var sidvenia
bodi i affrica ꝫ annar stadar i kstninni ꝫ sogdu
þeir til mærg dæmi ꝫ sva til skylldadz eda neyrn
audgaz var vid aganga sina vanda ꝫ tok
bps vigslu. en þo sagdi hn sva sidan at e skyldi
sva giorz hafa af hn vi vigdr medan hans bp
lifdi ꝫ vitadi þat sem hn nam sidan. hn v vig
dr. at þetta var i mot almenniligs þings setning er vill
di hn at þess vi odrum giort er hn harmadi v sia
fan sig gort hafa vera. hedan af lagdi hn mz
miklum hugh at þat skyldi skipad vera af þings
at þeir er vigslur giordi skyllldi kunngera sem er
vigiaz skulu eda sem er adr er vigd laghliga sem
ingar aldra lærdra m. || Um husdaglig sidvagr bps

Þa er heilagr augustinus hafdi tekit bps stign
stiornadi hn guds ord en heidug ꝫ stadfast
ligar ꝫ mz mikilli vakt sama en adr er at eins v
erit hafa. hellz huuitna þat sem hn v bedinn
til at kenna hafdi glaslega ꝫ sidiga buni
ngnum at gialldda skynsamlig andsvor sem
er heiddu af heilagum trv ꝫ vanfær er til er tak
nilikir mag at vera ꝫ styrkiaz guds kstni ok
allt affrikum af hans pienkan þat fylgdi hn v vigs
lu giord vit presta ꝫ klerka sem menn sam fyri
var til kstnna manna eda sidligr vandi kstinnar ok
angs klædi hans ꝫ skoklædi ꝫ rekkiu klædiu mz
lhligum ꝫ vitz bvaemiligum hvarki mag van
dvr ꝫ eigi mioc aplerchg þetta hn syndiz sem af þeir
odru hverir villdu sem synaz haleitlig en sum mag
rethg ovalerrandi sem sia en e sva sem i þess
er en hn hellt i sier mikit haf ꝫ hneigdi hvarkit

hvarg hans nefnist. þad hellt hn hofsaliga ꝫ ætlu
ga samlikt sem [illegible] hin fyrsti var kall ꝫ grauns ann
stundum kiot þat sem gesta ꝫ sva manna er afyrkaru
hn drack iafnan þat er hn vissi ꝫ kenndi sva ordum at all skep
na guds er god ꝫ ecki af vanda. þat er mz þackum er neyt
t vid guð þess þat helgaz allt þat guds ord ꝫ heilaga ba
n spanu at eins hafdi hn af silfri en annat ker eda bord
bunadz var af tre eda marmo eda steypt af elltri
eyri sva sem gryt eda pott ecki var hia opt hans vi
ta en e þat sak avrveigd eda fatæktir. Fra augustini ...

Þessi heilagr bp augustinus geymdi iafnan at taka
blidliga vit gestum ꝫ er hn sat yfir matbordi elskadi h
meir lesning heilagra boka eda sialf hans tal en fanet
tu eda dryck. ok i mot skadsamligri vuenia nockura
manna hafdi hn sva ritad a sinu bordi. Quisquis amat d Vers
ictis absentum rodere vitam. hanc mensam indignam nov
erit esse sibi. þat er sva mælt med vard skripun. Ivuersa er elsk
ar at gnaga mz umlestri þa vandi mat vera sva bord s
umakligt ꝫ þat minnti hn a alla þa er at matbordi s
tu at hallda sig skullu fra skadsamligum ef
lausum ordum ꝫ nockura sambræda sem hina ...
þa er gleymdu eda mot ... ræddu sin ...
vt sem sva stridliga at hn skyldi skiott bædi ganga
bordinu ella mundi hn um mitt mal upp rísa ꝫ fa
a til sins herbergis ꝫ sva sama frodum var ...
er þa satum upp bordinu sagdi sa er soguna hefir dictad
iafnan var hn mildr fatækra manna sem miskunns
amliga olmusu at veita. af slikum sama eyri sem hn
hellt sik ꝫ alla þa er mz hm varu en þat er kirkiu fec
tok mag at skipta gaf hn i kunleika kristins folki
at e hafdi hn þa eyri til fatækum monnum gefa vanta
en þetta hefdi ek sagdr nema mz sundiz ...
annsligt var i matlikamlig skilning nockura man
a segir sa er soguna hefir ritad ꝫ sva sama sagdi ei
tadr vdulig var minning ambrosius bp i slikum naud
synium ... hn minti ꝫ er hn ...
ladi i heilag kirkiu at betr vi geymt ...
er af ... kirkium ...
ruddr hus þadan er naudsynlig ...
is. sagdiz hn hafa heyrt helgan ambrosium ...
ca af þess sama eyris sva at h v his ...

Seill asidaeus byskup talar sem logsamlig
um bodum af hinum helga augustino byskupi

yfir gudz kristni valerius b(iskup) i þeiri borg er yppon
heitir en er hann vissi þat at adan augustinum ⁊ agæta
kunnostu · svo kalladi ⁊ at ollum megni naudsyn k
(ri)nnar at sa prestr væri vigdr er predikadi gudz ord fyr
ir lydnum ⁊ þui toku þeir augustinum uvarandi
m(ed) valldi þui at hann sagdi opt sialfr sag(di) sa er sagima
hefdi diktad at þui þessa sok þegdadiz hann allra
mest ... ⁊ bygd ... lausir væri · þeir helldu
honum ⁊ leiddu hann sidan til byskups at hann væri leiddr vig
da til prestz var þar til eptir allra sam þykki ⁊ um þy
kt at þetta gerdiz sem skiotazt en augustinus ko
m þa vit af ollu hiarta er þetta bar svo skiotlig
a til v(id) ... ⁊ er bydu honum stadar ⁊ metnadar
⁊ sogdu svo til hans sem med huggan godum ath(ug)
... vigslu þessi var hardla somiligr þott hann
væri en meiri tignar verdr sogdu ⁊ svo at þar
mætti giarnan at hann væri þa en nalægr byskups tign
en hans hugsan var oll ... ⁊ med meiri
... þui at hann sagdi opt sialfr at hann syti
sialfr ... mikla saluhaska hann mundi hafa
af abyrgdu stiornarinnar ⁊ þeim gret ... gudz m
er þessa ... ; [illegible] Fra augustino sem klaustr ·

S(idan) er augustinus var prestr ordinn þa setti hann
klaustr ... sialfs kirkiuna ⁊ tok at hafa
a þar ... gudz þionostu menn eptir hætti ⁊ þeim
reglu er af gudz postolum helgum var i þui stadi
⁊ ... þui allra mest var ... at engi
hefdi ... nockurr eiginligr hlutr fra sannadi · helldr
... allir hlutir sameigin ⁊ skiptiz hverium
handa sem hverr þurfti · hafdi hann ⁊ svo þui
næst sia ... at hann færi heim ut um heradit
heilagr valerius uigslu fadir hans ... þui at hann
var bædi mildr godfuss ⁊ gudhræddr fagnadi
i miog ⁊ gerdi gudi þack er bæn hans er var heyr
dar er hann hafdi optliga bedit at gud gæfi þess
hattar mann er med gudz radi ⁊ hialpsamligri kenn
ing mætti upp reisa ⁊ efla betra gudz kristni
sa hann ⁊ sem var at augustinus var þar allu nytsamli
gri þar til en adrir þeir menn er hann hafdi nu
... af girdzkri tungu sem hann kunni meira
... hafdi ... lesit af latinu tungu ⁊ þui gaf hann
heimild helga augustino til þess valld at predika
... i heilagri kirkiu at ... hia vanda ⁊ þess sem op

tazt þeim at hafa i mot þui sem adrir voru vanir at
vinna ut i affrica ⁊ þat leitudu nockurir byskupar af þessa
m nockuru hallmæli ⁊ af þackan · En þessu hinu goda
vilia byskup valerius gegndi ecki af þessa aleitni helldr
sa hann þat nytsemd kristinni þess þa vitandi at þetta
gerir mikil um austr halfu heimsins sa hann ⁊ þat at au
gustinus prestr fylldiz þess nu fullkomliga er hann vissi
sik miog vanþurfan til · þat er hann hefdi meiri vig
slu ⁊ skylldi hann ecki um þessa aleitni eda hallmæ
li · nu er þetta at hiartatala hans var kveikt ⁊ up
sett yfir kertistikuna þa tendradiz þat svo biart
liga at þat lysti allum þeim er i gudz husi voru ⁊ þe
gar er þessi frægd þat um allan heim þa gafo hinir
vitrustu kristnum byskupar prestunum valld gudz ord at
predika eptir þessa goda manz dæmi · [illegible] Fra augustino ... [illegible] sagt ...

H(ann) sinnum stundum svarit margra manna bigin
yppon stadsamligir villa þessa manna er manni
þei ero kallad · En þar presturar sa er fortmiatur her
skilldi mest folkinu fylgiandi þessi villa en heilag
r prestr augustinus disputeradi vit hann ⁊ sigradi hann
opinberliga svo at allt folkit heyrdi en fortu
natus hneyktr ⁊ makliga svivirdr flyr burt af
þeiri somu borg ⁊ var þar ecki sidan · Sidan flaut þa
gætliga frægd kenningar hins helga augustini se
m sætazt kristz ilmr um oll herod i affrica svo
opinberliga af þadan af fagnadi oll kristnin þeir
svo sem allir hinir varna ⁊ hryggdizt af en
sylkizt svo fagna ⁊ allir hans heilsu en þeir fag
nadi en þarmar valerius byskup ⁊ gerdi gudi þack þar an
dligan velgiorning er af honum veittan · tok nu sem ma
nnligr hugr er vanr at ottaz at augustinus mundi
vera tekinn fra honum ⁊ honum til byskups nockurri ann
arri kirkiu er hofdingia laus var · ⁊ svo hefdi ver
it nema hann hefdi komit honum undan i nockurn
leyniligan stad svo at hann fanzt ecki þa er hann var
leitad ... ... en valdugi byskup fra sama þui
mer er hann vissi ... bædi ... ... alldr sialf
s ⁊ vanmegnis ⁊ sendi hann leyniliga bref sitt
erkibyskups i cartaginem · ⁊ greindi honum kunnikt hvo
rtveggia alldrs sins unnin ⁊ likamliga vanheil
su sitt bidiandi at augustinus væri vigdr til byskups
gerri yppon til fullting vit sig ⁊ kristninni til styrktar
en er þa þegar leyft allu til valldz eins vidr toku e

dr þ ...
lo bog
diary

Heilagr augustinus þackadi guði ervendi allz síns lífs, siálfr bana sott sinnar en aflaði gladliga með fullu ok heilu hugskoti ok heilsamligu raði í heilagri kristni alheill at ollum líkam ok sva at sýn ok heyrn. Sá hinn helgi byskup lifdi .lxx. ára ok .iiii. ár. en í klerkdomi ok byskupsdomi fimmtigi nær .xl. vetra. en í bana sott sinni bauð hann at hann skyldi rita þa salma þa er af david sallteri sem einkanliga eru af iðran synda rétti. sem hann kvaddi við veggin hia hvilunni ok las þa af salmana optliga með tárum. hann tal síni sott ok spelldi iafnan guðligu iðran. ok þar er váru diapulodi menn vóru leidd til hans er hann lá í sottinni ok með heilagri bæn vakti hann diapla frá þeim. ok siðan þa alheila. þa kom til hans einn siukr maðr ok bað at hann leggia hendr yfir hofuð honum ok gefa honum heilsu. En byskup svarar. ef ek mætta nakkvat þa mynda ek fyrir vera minn sialfr deilidr. Þa sagdiz einn siukr maðr heyrt hafa vald af guði í svefni sva mælandi. far á fund augustinus byskups ok bið hann leggia hond yfir sik ok muntu heill verða. en er heilagr byskup hafdi þetta heyrt lagdi hann með sínni blezadri hond yfir en siuka ok let hann þegar skiotliga heilan heim fara. ekki gerdi hann testamentum fyrir þvi at hann hafdi sig fataekan gert fyrir kristz sakir ok hafdi at eingu at giora. heilaga bok kirkiunnar bibliotecam ok aðrar helgar bækr bað hann at iafnan væri vandliga geymdar eptir hans dag. hvat sem kirkian atti i skrudi eda fiarmunum. þeim hans i hendr trulyndum yfirpresti þeim er geymt hafdi kirkiunnar goz um hans daga. eigi audgadi hann i sinu lifi eða vid daudann sva sem margir giora sina nánastu frendr hvart sem var klædi eda eigi heldr veitti hann þeim sem adru mann hann hafdi þa sem þurpt beiddi. en at þeir audgadiz helldr at þeir þurftu þa er eda ... minir þionandi klerka ok klaustr karla ok kvenna er hvarvetna helldu med sínum forminum gaf hann full komliga i kirkiunnar valld svo ok þær bækr er hann hafdi diktat eda aðrar helgar menn með sínum hirdzlum.

and lat heilagra au gust

Enn er þess at aungum manni mætti bæn hans tálmaz. þann af bað hann nær tíu dogum áðr ond hans skildiz við likamann at engi maðr gengi inn til hans nema þær stundir at einsaman lækn nar komu at sia sott þar hans eda færdu vista hans fœrd ok sva var geymt ok gjort en hann let alldrigi af heilagri bæn. ok þeim ollum tima ok milli bænanna sofnadi hann med frædum sinum i godri elli þa er andi hans hvarf af hinum ok hann kom heim. Ok at oss hia verandum ok sianndum ok bidiandum þa sál hans segir sá er soguna hefir diktad var þa hann guði fram færð i helgum messusaung ok dan eptir siða var likami hans i iordu grafinn. af þessum hlutum sem nu hafa ritaðir verit ma kunnigt vera hversu kr. eda hversu mikill upphaldz maðr en sæli augustinus hefir verit med guðs giof heilagri almenniligri kristni ok er iafnan sem hann synez lifandi i sinum kenningum verandum monnum. Sva þat er ritað at einn veralldar spekingr hafdi bodit at hann skyldi vera grafinn vid almenniligan veg sidan hann var dauðr ok diktaði hann tvau vers ok bad rita yfir leidinu. Vivere post abitum vatem vis nosse viator. Quod legis ecce loquor vox tua nempe mea est.

vers

Þat ma sva veita skilia ef þu farandi maðr villt vita at skalldit lifir eptir dauðann. hygg at þat eru min ord er þu lest ok þat eru þin ord min. þeim dæmi sagði ma vel heyra enum sæla augustino i þeim stad at sialfr fantekr i giorir þat ollum hefir ok yfir lesa þær vitningar er þeim guðs astvini hefir diktad af trú ok von ok heilagre ást kristinni til nytsemdar ok þeim til styrktar er lesa. hversu heilagliga ok rettliga hann lifdi ok lifir en eptir kristiligan dauða. En ek hygg segir sá er soguna hefir diktad alatima at einn mætti meira af lesa þess til nytsemdar hverr er hann sá ok heyrdi hann þacka i heilagri kristni ok kunnig var hans medferd hans milli manna þar hann var eigi at eins þeir ritaðu i himna ok þat er nu þiandi kristni sá er fram ber af sinni fehirdz alu nyia hluti ok forna þa er visendi hverstveggia lagar eda sá kaupmaðr er selldi alla hluti þa er hann atti ok keypti eina agætan gimstein er hann hafdi fundit helldr var hann ek eitt af þeim er sva er af ritað at sva sé þat talit ok enn af þeim er lausnari vár segir at sá man mikill vera kallaðr i himiriki er bædi kennir ok giorir.

Regla

nu bid ek mikiliga yðra astsemd er þessa sogu lesit eða sá er diktadi at þer gjorit almusur gudi þackir med mer ok lofit drottin er mer veitti skilning at ek mætta ok villdag þa hluti i kunleika þeim er iverandum ok fram komandum þeim er nu eru ok vera munu ok bidit með mer ok þa með mer at ek hafa hluttaka með heilagri manna hylli er ek lifda með af guðs giof nær .xl. ára réttliga ok þolinliga ut nockvra mina misþockia at ek megi gudi líka bædi hér ok i eilífu lifi.

allra skírra manna iðn er margar bækr hafa diktað sigraz enn helgi Augustinus með sínu manviti ok snilld svá at hann diktaði ok ritaði svá marga ok mikla hluti at svá sýniz fyrir nökkurum vitrum hans bækr allar at sínum aldri at engi vinnz til þær allar at lesa. Augustinus skal kallaz ok Aurelius. ab aura þat er af lofsamligu eptirmæli alls folks því at hann aukaði almenniligan vext í sinni bók ágætað. Nafn Augustini sýniz ok augmentatus. Sakir hann lagðra marga hluti við til nytsemdar svá at hann snéri guðligum bókum í latinuliga snilld.

Frá vitru heilags Jeronimi

Sæll Jeronimus tulkr heilagrar bibliu svá at hann var mjög vanmegn af miklum aldri vitraði hann svá millum annarra hluta til Augustinum. Vér höfum mjög fyllt vora lífdaga ok starfat slíkt sem vér höfum mátt kristninni til styrktar en því at sjálfum vér tekinn sýtlulaust af sér aðrir hæfir þér nú at starfa en allt at hvílaz mætti hann ok hyggja at hann séi Jeronimus ok hjartarta hans heims síns dæmdi engum öðrum við kenniliga á hendi at fela vanda ok áhyggju at bera fyrir almenniliga kristni helga en sem einum sæla Augustino.

Af einum meistara

Prófaz einn þarfr agætr meistari talar sem ek dæmi af Augustino í sinni bók. heilagr Augustinus var hvassr hugviti ok blíðr í máli fróðr á fræði heimsins vizku. styrkr fullr ok fróðum fyrir kristninni. bjartr í húsdagligri dýrð fyrir spjall í allri sinni athöfn samkristinn í skyringu ok var fróð glöggr í lesan vandra skilninga. athuga sanna sigran villu manna viss ok vér skýringu langsamligar vitu

Frá einum villudómu meistara

Svo talar enn einn ódauligr ok vís meistari. heilagr Augustinus biskup er kallaz ok vér vættliga skiljanda hans speki um sem leikr sér ok undr varmar sigr bæði at bók fróðir ok hástýri allra kennimanna. heilagr kristni blómgadiz hann fagrliga bæði af hans krapti ok hans fluttning heilagra kenninga.

Frá einni góðri konu

Ein góð kona ok ágæt reyndiz þessu staðfasta syni hjartans en sæll Augustinus hafði þá heilagra vígslu fengit þá er hann andaðiz fyrir þolsemi af sjálfs góðs skynning er hún kom ok fell til fóta honum ok bað hann hjálpa fyrir sinni nauðsyn en hann missnaði henni eigi þar til hann sá hana er hún fór síðan með hryggð aftr en á næstu nótt er hún sofnaði syndiz henni sem hún væri upp numin til guðligrar hásætis ok þar sá hún sælan Augustinum standa á kniam fyrir heilagri þrenning ok helt upp höndum ok sá upp ok bar einn ingina með honum hvassvitr syni svá heyrði röddu af guðligu hásæti svá er svá sagði. heyrðu kona Augustinus setti svá glæddagr ann augu síns hjarta svá at hann hafði líkamlig augu byrgð til þess er sér þótti at fæðum hann. þat hann mátti eigi víkja synina fyrir mér ok til þess enn mundi eru á mægin svemma til hans ok munu svá vegna gæzku hans svo góðri konan at hún kom um morguninn á fund góða þjónustu manns Augustinum en hann tók um henni miskunn með miskunnsemd svá at hann kendi þá enu sömu vísa er hann hafði á himni séð um nóttina.

Frá því er sögunar hófust

Eigi er því vert segja sá er söguna hefir diktað at greina með skömmu máli hvílikan orð ok umsát hann enn ódugligar hefir þolt af villu mönnum donatistis manicheis ok arrianis svá at einn dag er hann fór veg sinn at telja til fyrir kristnum mönnum heilaga kristni til styrktar þá höfðu sér villu menn ætlat nefnda fyrir ok donatiste er kallaðir sendir því at hann fóru ofan með alvæpni á þann veg er hann skyldi fara ok ætluðu at hafa líf hans af sér hefði hann fundit en hann veik á annan veg en hann hafði áðr ætlat ok forðaðiz svá líf hans háska hlífðar með guðs miskunn.

Frá einu heilagra

Heilagr biskup Augustinus lét til sín bera nökkurar áðr en hann tók hina efstu sótt bækr þær er hann hafði at hann mætti þær glöggliga skyna ok vandsaka ok ratta þat sem hann þótti sjálfr bæði sér þær er hann hafði í fyrstu diktað at rannsaka síðan rétt skilning svá at hann var ungr. svá ok þær er hann diktaði svá at hann var fyrst orðinn biskup ok hvar sem hann þekti sig annan veg diktað hafa eða ritað en kristilig regla hefir ok hellaz þá at hann vissi minna ok skildi almenniliga trú færði hann þat til ok gerði rétt ok því ritaði hann tvær bækr þær er heita titull er þat. De retractione librorum þat er sem bókar rannsakan eða rétting. hann kvaðnaði ok nökkurar bækr fyrir sér tekna ok kvað enn af nökkurum bæklingum áðr hann hefði þær síðan ritar hvar þær væri ok nökkurar hans bækr er ekki voru algjörvar áðr hann andaðiz en þær sem hann vildi allar stoða þær sem sé bækr máttu lesa ok þær er ekki máttu. Svá diktaði hann eina bók af guðligum lagamálum bæði hinu nýja ok hinu forna ok las þat saman bæði boðorð ok bannat at í þeiri bók kenndi hverr sjálfr sig hvat hann vilja hlýðinn eða óhlýðinn guðs boðorðum ok nefndi hann sína bók Speculum þat er kallað skuggsjá.

Frá einu heilags Augustini

ok fagnaði guði hvern dag i bænum en er þeir sa þar standa a miklum fiolda dyra fyrir hellis dyrum ok hræddaz er til komu þeir þa undraduz þeir ok mælto med ser ok hræddduz hvia mun þetta gegna vera mun þetta fyrir nockura sok at svo mikill dyra fioldi er kominn i einn stad ok hræðaz eigi vit ass en er þeir gengu nær ok hugdu at vandliga þa sa þeir mann i hellinum ok kendu þar blasium byskup var hann a bænum ok treystuz þeir eigi at kvedia hann hurfu aptr skyndiliga med hræzlu ok sogdu iarlinum hvat þeir hofdu sed þa reiddiz iarlinn ok sendi marga adra menn þa sem at leida kristna manna umhverfis fiallit at þeir vi teknir ok bundnir. Riddarar giordu sem iarlinn ba ud ok foru umhverfis fiallit ok komu um sidir þar sem helgi blasius var a bænum i helli sinum ok kvoddu þeir hann. gack ut blasius iarll kallar þik. hinn sæli ohræddr ok mælti ef iarll vill hafa fund minn skal ek fara skyndiliga i nafni drottins. nu minniz drottinn minn nu er tækilig tid svo er mer byrr at leysaz af bondum likama mins ok fara til krists. nu i nott vitradiz mer drottinn minn enu þridia sinn þa er ek var a bænum vel ert þu kominn sun ok hafit mer fegins sogu at segia farum ver ok þa skyndiliga ok se drottinn sialfr iesus kristr med oss sa er giorniz fara likama mins. en er hann hafdi þetta mælt þa for hann med þeim ok dvaldi ecki þat þeim ok hafdi allt traust undir gudi.

Af bernum ... er heilsu

En er þat þa spurdiz i bæinum þa megu menn flockum a mot hanum ok leiddu born sin til blezanar sjuk menn lagu um oll stræti a gotu hans ok badu ser heilsu en hann miskunnadi ser hverium ok blezadi born en hræddi sjuka menn en er heidnir menn sa slikar iartegnir þa snuz margir til rettrar truar fyrir kenningar hans þat er hann dugdi er at einn maðr af sonum var stadd hed ok kennivel barg hann dyrum ok smala ok leysti þa skadum þat hvorttveggia synir tvær iartegnir þær sem hann giordi at þeir giorv. kona nockur var i þeim stodum svo er son atti ungan. en hann svelgdi fiska bein ok kafnadi þa er hann skyldi matar ok mattu eigi læknar þat fa koma svo at sveininum væri hætta laust. en er hann var at bana kominn þa varn med hans ahyggiu fyrir ull hungr ok þorsta ok kvaldiz af sott sveinsins ok vissi eigi hvat hun skyldi til taka. en er hun frett at heilagr blasius byskup for þar hia þa tok hon son sin i fadm ser ok rann til fundar vid byskup skyndiliga med fullri tru ok kastadi sveininum fyrir fætr hans ok fell hon ok sialf til iardar ok mælti med tarum. miskunnadu mer heilagr madr guds. miskunnadu blasi einkasyni minum ok at bana er kominn. þetta mer fellr er þitt. en þo allt þat er hann vardz o meinsemd en nu er harmr minn svo mikill at vid þat er buit at ek muna sonlaus vera en hon sagdi hvat hann var at dauda meins þa miskunnadi heilagr blasius bæn modur sveinsins ok sialfum hanum ok giordi kross mark yfir kverkum hans ok hof augu sin upp til himins ok bad a þessa lund. Drottinn iesus kristr sa er ek trui af ollu hiarta ok itra ek mer mune ok fyrir þinu nafni em ek til bana leiddr. þu guð allra giordi er giordi allra vera þeira er þik hræðaz ok þu heyrir bæn þeira ok grætd þa heyrdu mer audugum ok syndugum þræli þinum ok heilsu sinni hinar heyrdu mik ok leys mik med almattugri hendi þinni ok dyrmetiligum krapti þinum þat er fast er i halsi hans ok gior svo drottinn at odrum stodum heilsa hans þvi þu ert guð audigr ok mildr til allra þeira er a þitt nafn kalla ok gefr ollum gnott af þvi bid ek at þu ler halldaz krapt ok þar iarteinar um akominn alla ok dyra nafns mins ok til heilsu heyrondum. Bid ek drottinn ef nockuru verdr slikt at mennum eda smala ef nockur kallar af þvi nafni med tru ok minningu mins nafns ok þu er undan miskunn þinna helldr skiotr þu til at hialpa hanum. en er hann hafdi sina bæn lokit þa selldi hann sveininn heilan modur sinni i sem þessi var a gæt ok þar sagan fyrir i hon bæ adr hann kom.

Fra ekkiu

Gamall ekkia nockur var a bæ einum fatæk svo at hon atti ecki til at vinnu, en einn vargr kom af skogi ok greip gallt eitt ok hliop aptr til skogar med gelti inum. en er konan sa at þessi atvær hennar villdi i þeim skada þa bad hun ensæla blasium fulltings i mot skada sinum. en hann miskunnadi hennar er hann var vanr allum at hugga i naudsynium sinum ok mælti vid hana eigi skalltu grata kona aptr mun vargr bera gollti þinum. en er hann hafdi þetta mælt þa fullnaz ok ord hans þegar vargr kom aptr renandi ena sama vegu sem hann hafdi farit fyrr ok kastadi med gelltinum heilum fyrir fætr kerlingu ok rann þegar aptr til skogar leid sina.

Fra blasio byskupi

Eptir þetta var ensæli blasius byskup leiddr fyrir iarll i sebastia hafudborg hans þess er kapadocia heitir en er hann var leiddr fyrir iarlinn þa kvaddi iarll hann fyrst med blidum ordum ok mælti svo. fagnadu blasi vinr

geda vera. hann sv fagna þv en betri iarll. en þann
fagnat mun þat verda almattigr gud er þu segir dyrk
la vera god þav sem þu hefer lengi gofgat. þau likne
ski þav sem giorr eru af gulli eda af silfri ero eigi gud hel
dr ero diofla likneski. ok svo sem þat blasit þav sa
men j elldi at þer megit smida þau. svo munu þer
ok er gofga þau brenna med þeim j eilifum elldi. þa re
iddiz iarlin ok let blasium beria stongum. en er hann var
lengi barđ. þa tok hann eigi til nema mali ok sniz hann til
iarlzins ok mælti. undrumzt ek þik iarll er þu ætlar at
þu munir mega skilia mik fra tru ok ast drottins mins ef
kastar mer bardogum þeim en þioni meg sinkia anda a
styrkia manna ok spenia hugi þeirra fra sinum skapara
med reyningum sinum. ska mattu eigi mik tæla þvi at
ek veit visst at eigi munu kvalir eda davdi skilia mik
fra ast guds þess er ek hefi jafnan elskat ok styrkiandi drottin
minn ihesum christum son guds lifanda j kveliandi maďr er
hann bædi en guds vottr madr eigi er [illegible] þa var
en er iarll sa at hann styrktiz at mer vid bardaga þa let
hann senda hann j myrkvastofu. [illegible] ein valadv ko

Ok er þat spurdi ein valada kona su er galltin atti þann
er blasius hafdi tekit fra vlfnum at hann var j myrk
uastofu settr. þa let hun drepa galltin ok steikia hofut
hans ok fætr ok bar þat j keralldi med godum krasum. þa
sidan til myrkuastofunnar ok hafdi kerti med ser ok fa
rdi enum helga blasio þa fæzlu. en hann fagnadi hennar
vilia godum er hun hugdi sina þionustu gudi ok tok hann af
allu þvi er hun hafdi fært honum ok sagdi henni at hon skyldi
ok byd hana at gera minning sina ok mælti. veit þat alltu
þu kona at nu nalgaz tid sv er ond min mun skiliaz
vid likama ok fara til guds med halldinni tru ok loknu
erfidi. en þu skalt lata lios brenna j mina minning þa er
þu fremr andlat mitt ok skipta med fatækum mann þat er þu mant
at midla af fæzlu þinni. en gud minn sa er oll tolgr er
þar sem skepna min er verda sa en sami er verdi helga sa
mi at valade eckiu mætti leingi skapa vina at gno
gu lenda miol j skiolu ok lina vid smior j bolla hann mun
þat lata allt eigi vrẏda. þat er þu skalltu at hafa j þessu
lifi en annars heims mun hann veita þer gnott allra
godra hluta ok mun hann veita goda luti bædi þessa he
ims ok annars hvium er slika hluti giora j mina minnin
gh eptir þessum dæmum. þa for hun heim fagnandi
til husins ok dyrkadi gud j allu lifi sinu hennar ok missan
þeim

Sidan let iarllin leida [illegible]
blasium brott or myrkua stofunni ok mælti vid sig
j annat sinn ok mælti vid hann. kiostu nu um tva kosti
annat hvartveggia at þu blotir skurd godum minum ok ver
mir vel elligar mun ek lata gera illar kvalir þær er erfiþar
mun þer fyrir heil. blasius svarar. sagda ek þer fyrir iarll at
eigi ero gud manlikan þav sem þu heyrir gofgat he
lldr eru þat skurdar ok smidar af gulli ok silfri ok handa ver
manna þau eigi mega gud vera þa er menn ganga med ho
ndum ser en þau hafa enga skepnu skapad ei
gi himin ne iord eda sia af þvi munu þau fyrir fara
ok allir þeir sem nockut travst hafa a þeim en eg
gofga þau eigi ok eigi hrædumz ek kvalir þinar þær
fyrir þat at ek mik munu audgaz eilifu lifi. þa sa ia
rll hug hans fastan a ast guds ok let festa hann upp j t
negur ok slita holld hans med iarnkrokum blod
rann um allt hawund hans ok undrudvz kveliandarnir st
adfesti hans ok felldu tar en guds vottr var avallt
glađr svá sem hann kendi engan sarleik pislanna ok sn
eriz til iarlzins ok mælti. nu er þat gert sem ek hefi lei
ngi fysst til vera at likami minn hefir upp af iordu svo
sem hugr minn er upp hafidr. nu er þav sameinud ond ok
likami þvi at holldit lætr nu at ondinne en hun beid eigi
þeima holldit. nu þegar en ek aleid komin til himens
ok þa hræ ek alla iardliga hluti ok svo ydr sialfa ok pisl
ydra en af þvi hrædumzt ek eigi pisl ydra at esa er mik st
yrkir er drottinn minn ihesus christus af þvi ligg til sa þung
þar pislir synilig at þær ero stundlig en æ eilifar
eru þær ek alla ydra goda hluti eda illa hia eil
ifum hlutum bædi godum ok illum. en ek bid a vmræd
ligra fambuna a himne ok þeira godra hluta er aug
a ma eigi sia eda eyra heyra ne hiarta manz huggi
a hafa byrd er gud hefer astvinum sinum. en er iarll sa hann
vera ok styrkiaz at einis j tru ok stadfesti j pislum þeim
ok þa let hann taka hann of af trenu ok senda enn j myrkua
stofu j annat sinn. [illegible] lof gude

En er hann kom til myrkuastofunnar ok vid glædi ok song
þa fylgdi honum vii. konur þær er snuiz hofdu til vart
truar af kenningu hans ok fromum þær hrædduz
eigi ogn iarlsins ne pislir ok sáu blod ok sveita af honum
med dukum ok rudu sig j blodi hans ok badu gud at þær
yrdi hluttakendr sigrs hans. en er þeir sa þat sem en h
blasium leiddu til myrkuastofunnar þa toku þeir þær.

nun̄ ⁊ færdu iarlinū ⁊ sogdu ſuo ſkeſſar kan̄ pulo
du blaſit ept̄ ı myrkuaſtofunnar ⁊ ſkalldu blod af hm̄
en̄ ē vær ſpurdū at hun þær uæri· ſogduz þær k̄ſ
tn̄ ūa en̄ nu tokū v̄ þær ⁊ færdū þ͛ at þu dǽmir þær
at logum· en̄ ē iarlın̄ ſa þær þa ſpurdi hn̄ ef þær ve
k̄ſtn̄· en̄ þ͛ kuadu þ͛ ſiır vͣ hinu̇ ē þ͛ kuad iarlın̄
at glata auð ept͛ ydru ⁊ lıſı þ͛ loklauſu ſtıka ⁊ kſ͛ hel
tar ept̄ m̄ ⁊ blota godum ſınum ſem fyrrum var gıora
a þ͛ ſuo· ef þu vıll iarll at v̄ hofum þ͛ k̄ſtı ⁊ blotum
godū ſemınn þa munū v̄ þa fyrſt ē tıanı at þu
a all ſem v̄ðligar en̄ þu lætr gıora all kangar god·
þau ſem þu vıll ath v̄ blotum ⁊ vær ſem þa hınar ⁊
nyſkvegn ē v̄ blotu þ͛ hıa tıgnım· þa v̄da iarll fegın
⁊ ætladı at þ͛ mındı blota ſem þ͛ ſogdu ⁊ let gıora þ͛
mæg ſkurdgod ⁊ ſendı hn̄ rıddara ſına med þeım at
v̄ſuegta þ͛ ⁊ vıta at þær gıordı ı ſuın ē þær hofdu
heıtıt en̄ ē þær tóku vıt godunu þa baru þau þ͛
ı ſerka ⁊ gıor med þeım ⁊ kaſtudu at tıoꝛnına þ͛ ſem
dıup v̄ vnd· en̄ ē iarlın̄ ſpurdı þ͛ta þa reıddız hn̄ bæ
dı konunū ⁊ ſuo rıddarum ſınum ⁊ m̄lı ū þta· tıl ei
ngıs hafı þ͛ farıt at þ͛ ſem nu ē ordıt· eda h v̄dyd
þa þ͛ at lata þær kaſta godum vorum ut a dıup ok
bana þeım ē ıǵa ſuo mıkın glæp ſıer ſuo· þ͛ tal
dı aſſ ē v̄ banvdū þeım eıgı at ſækıa godonu ſea þ͛
vıldı þa ē þu lætz gıora þeım godın· þ͛ ætlodum v̄
at þ͛ mætta ſlagat ⁊ m̄dı blota ⁊ vıſſum v̄ ē von v
ala ſlıkra konunā ſuo k̄ſtr var gıoꝛr ei vel ⁊ v̄dı
ē vallır ſem vıtad ē um hn̄ at hn̄ gdı ē ſynd ⁊ ē ſın
⁊ vel ı munı hnſ· en̄ ſıer at hn̄ gofga gá allan ver
ler· ſkort ſır v̄dı ſtundū vallır af þuı ſkallıtu þ͛ vı
ta at v̄ mſtū hadung vıt ſık en̄ eıgı vel ſır v̄ ætl
vdum ſlıka ē ſuo heımſkan at þu mættı þ͛ ta at v̄
mundım hofa fra k̄ſtı ⁊ blota ſkurdgod en̄ ept͛
ſıtkız vıtad v̄a þa eıgnadu þ͛ heımſku ydur· en̄ ē
vel værı· helldz vallır hún ydū ū anān ⁊ ſuo gud·
yar ⁊ v̄dıt þ͛ opt vallır af odrum ef god ydz mættı
eıgı vallır v̄da· þa m̄dı þau fyr vıt vaz en̄ þeım ve
ı fraad kaſtad en̄ ef þau vallıt ē adra þa m̄dı þau
ē tyggıa m̄ ⁊ þ͛ſ at blota ſtokk ⁊ ſteın ⁊ malm ⁊ g
a fullız o pıſlır ıarllz ofogna þat ſem gud
iarlın̄ mıkıllar reıdı ⁊ let kynda afn mıkın̄
arg ſyn þara ⁊ let ſyna þeım kamba þa ſem hafð
ū tıl þ͛ſ at ſlıta holld af k̄ſtnū m̄m ⁊ en̄ lech

kangar þa glóandı en hyrtla þa ē ſteypa ſkyl
dı yꝼ þær· ſıdan let hn̄ kenıa hara ſtreng mıllı
tvéggıa ſulna ⁊ m̄lı vıt þ͛ ı kuolum mun ek heımr
a af ydr þ͛ ſem ek m̄ ē ıordū· en̄ ef þ͛ vılıt ſanna
retthude truar ydurar þa gangıt þ͛ yꝼ ſtrengınn
ſına ⁊ hneıgız ē hugıggr handar vt af· en̄ ef þ͛
vılıt þ͛ ē eda megıt eıgı þa myn ek lata ꝼmaydr
kum pıſlum allū ſem nu megıt þ͛ ſıa· en̄ eın̄ þeırra
attı ſonu tuo ⁊ hafdı hun þa med ſer ı allrı þraut
hun geck fram dıarfliga ⁊ ſkar ı ſundr ſtrenginn
⁊ kaſtadı ſıdan ı elldın̄ ⁊ m̄lı ſuo mun gud taka ⁊
ꝫ kum heımı ı boꝛ ⁊ kaſta ı eılıfan elld ollū þeım
ē neıta k̄ſtı ⁊ gofga ſkurdgod þa ſkulldu ſueınn
at þ͛ þa ſok mundı modır fra ſınd ꝟa ⁊ m̄lu ſır·
hað ſuo ſem eınum mun þ͛ latıð ātar ē helog mod
her ept͛ a ıordu hellaz leıd þu ockr m̄ þ͛ ı hımınrıkı
⁊ ſuo ſem þu ſæddır lıkamlıg fæzlu þa ē vit varū lıtıl
ſuo fylltu ockr nu hımneſkrı fæzlu þeırı ſem þu h
uggadır ockr· þa eptır grátum þa mattı iarlın̄ eıgı
ſtyra ſer ꝼyr reıdı ⁊ let feſta þær ı treuıf ⁊ ſlıta
holld þra· iarnkrokum þa gdız þat heyrdıt hlıoꝛ
ı ſıol ſıra ſer ollum ſyndız mıolk rena aꝼ ſarum þra
helldz en̄ blod ⁊ vndū lıkamſ hyıt ſem ſnıar· Engıll
gudſ kom af hımnı ⁊ græddı ſar þra ⁊ m̄lı· vel ho
fut þ͛ vit ꝼadır yda leıdıt þ͛ hana ı gadda lykka
þ͛ ſuo ſem vık madr tekı vık kaup af bonda ef hn̄ fr
eıgı at kom þ͛ o lokın vıkı ſua mun þ͛ ⁊ taka eılıfa du
rd af k̄ſtı þ͛ fyrır ef þ͛ erut ſtadfaſt ı hnſ lannıngh
þ͛ ſa mun hialpaz er ſtadfaſtr ē allt tıl enda þa hıtr
adız iarlın̄ vndr þ͛ ⁊ let konurn̄ taka ept͛ ⁊ ſtagu en̄
kreygı let hn̄ af grımleık ſınum þr hn̄ let ſleg kaſta
þm̄ ı brenānda afn· en̄ ē þm̄ v̄ kangar kaſtad þa
ſakadı þær ekı elldrın̄ ⁊ brunu ē klædı þra en̄ ē þ͛
gengu ı afnınū ⁊ ſungu lof gudı þa ſloknadı elldrın̄
allr· en̄ þ͛ gengu ór afnınum ſkınandı ı gullı ſeg ⁊ ſılꝼ
bıartrı ⁊ vndruduz allır þr er ſáu þ͛ ſıa en̄ iarll duldı
ı yꝼ trú þ͛ ſem hn̄ barı hugſkotı ⁊ m̄lı þa fıolkun
gı kendı ydr k̄ſtr ydū· en̄ nu legıt þ͛ ſleg nıdr tıu
tın þ͛a ⁊ gofgıt god vár ædlata ek hofud af ydr ho
ggva· en̄ þær ſuo ē kendı k̄ſtr oſſ fıolkyngı heldr
vıſlar hnſ hellgr gudſ almatıgr gud þ͛ ē hn̄ vıll fyr
vın̄ ſına· en̄ þu lætr fram koma ſem þu vılt ı v̄ kuſ· ſær
þu oſs ı odrum ⁊ leyſ þu anda ꝼuran̄ vaſſ ſtroll

gud
vere
med þeim

ez ꝫo bene [illegible]

[illegible] leidꝫ ſyni og all [illegible] long [illegible] verum
[illegible] himneſk [illegible] einſ ſyni [illegible]
a [illegible] gladaſ jarll ẽ hn̄ matti ẽ [illegible]
[illegible] hǫfut ſkulldi hǫggva af þeim
enn þer þǫckudu gudi ẽ hn̄ heyrdi [illegible] ꝫ [illegible]
gud ſegr [illegible] ẽ oſſ kallađi [illegible] þeim miſkunar
[illegible] uſſ taka [illegible] nafne· ꝫ ſu erum v̄ glad
[illegible] þenna at taka bana [illegible] nafni at v̄ megim
koma til hanſ ẽ ſkapat [illegible] en ẽ þær voru gladar at
[illegible] þa toku [illegible] ſem þyſ v̄ gefit at
kalla a modur [illegible] ſva nu ẽ þyr [illegible] dyr
[illegible] modr [illegible] ſel
[illegible] heilagan blaſio·
[illegible] at v̄ megim koma m; þeir ẽ himneſ
[illegible] at fylgia modur [illegible] þa [illegible]
[illegible] ſtadar er þ ſkulldu hoggva ꝫ bi
[illegible] til banadagſ vær [illegible] hagnar en [illegible]
[illegible] þeſſu þær a kne ꝫ hellda hondum ẽ him
[illegible] gudſ [illegible] ẽ aſſ leiddr
[illegible] arum ꝫ fra modur kvidi j [illegible] hennj
[illegible] kyning aſtar [illegible] villu [illegible] jarl
[illegible] blaſium [illegible] dyrki [illegible] vær [illegible]
[illegible] ſoma at [illegible] aſſ [illegible] koma ꝫ ka
lla [illegible] ſkar ſvnd vær [illegible] ſem gud [illegible]
[illegible] þu at ogh[illegible]
[illegible] nu ẽ tid drottin
[illegible] aſſ [illegible] vær komin [illegible]
[illegible] ꝫ [illegible] mun ꝫ þyſ
[illegible] af ollum [illegible] af kyningv napnſ þinſ [illegible]
[illegible] at [illegible] likama vera ꝫ [illegible] aſſ
[illegible] vorum [illegible] himne· tak þu and vora
[illegible] v̄ pelum [illegible] heilagleik ꝫ bæn [illegible]
[illegible] blaſ [illegible] ſamſ [illegible] þyſ [illegible] leiddi aſſ
[illegible] aſtar napnſ þinſ latu ſvema þa [illegible]
[illegible] blaſi byſkup ꝫ koma med [illegible] ẽ [illegible]
[illegible] v̄ ẽ med þeim ꝫ helgum [illegible]
[illegible] allum [illegible] en ẽ ſvema [illegible] kvodu [illegible] þa
[illegible] ꝫ [illegible] oudr [illegible] napne ẽ [illegible] helt
[illegible] heilagr blaſ[illegible]

[illegible] diſiuſ leiddr [illegible] iſtop
[illegible]
[illegible] ſem [illegible]
[illegible] at [illegible] gadu

nu til [illegible] ꝫ [illegible] gefr [illegible]
þo mun ek [illegible] lengi [illegible] heilagr gud [illegible]
[illegible] ek blindi þenna jarll [illegible] maa [illegible]
[illegible] ſem allum ẽ audſætt [illegible] ẽ kalla
gud [illegible] ẽ a ſteina [illegible] matt [illegible] ſina [illegible]
[illegible] er ſva at [illegible] handa [illegible] ẽ [illegible]
en [illegible] ẽ at [illegible] ẽ gud· þa [illegible] ſem [illegible]
[illegible] þa reyna [illegible] ek ſegi [illegible] ẽ malmum [illegible]
[illegible] en ſteingr [illegible] en [illegible] en ek ver
[illegible] þat er ek ſegi [illegible] hviar [illegible]
[illegible] ſem [illegible] þa [illegible] ek [illegible]
[illegible] mer ꝫ [illegible] velld [illegible] likama [illegible]
en [illegible] endime ſuo [illegible] drottin ſialpr [illegible]
þa ſem likam vega en [illegible] megi ẽ [illegible]
[illegible] hellder [illegible] ſem velldi [illegible]
ꝫ likama j [illegible] elldi en gud [illegible] kona [illegible]
velldi a himne [illegible] ma [illegible] likam [illegible]
[illegible] pinſum· jarllinn ſꝫdi· [illegible]
[illegible] heilagr blaſiuſ ſvara
[illegible] en heimſkazti madr [illegible] hegomliga
god ꝫ [illegible] nauđ [illegible] þinum ꝫ [illegible]
[illegible] en ek [illegible] ſannan gud ꝫ [illegible] alla
[illegible] mattr hinſ [illegible] hialp af hin
[illegible] god [illegible] a vatn· [illegible] ẽ [illegible]
[illegible] ſem a vatni
[illegible] kraptr ẽ a vatr ſynd [illegible] a vatni [illegible] gera
[illegible] ſyndi af [illegible]
þa ẽ mikill [illegible] ẽ [illegible]
ẽ drottin [illegible] hann j likama þa gekk hn̄ [illegible]
[illegible] ſa ſem [illegible] ꝫ [illegible] hn̄ [illegible] ſin
at koma ẽ ſin ꝫ ganga a [illegible] en [illegible] ma hn̄ [illegible]
[illegible] ẽ [illegible]
[illegible] en [illegible] þa ran [illegible] ẽ [illegible]
[illegible] ſidan [illegible]
[illegible] ꝫ [illegible] vatne [illegible]
[illegible] ſva ſem [illegible] ꝫ ran [illegible] ẽ [illegible] kom a
[illegible] þa [illegible] ꝫ kalladi [illegible]
[illegible] allan [illegible] af [illegible]
[illegible] nackvr [illegible] þa gengit [illegible]
[illegible] mer [illegible] mege þa [illegible]
ſva krapt [illegible] af þeim [illegible]
[illegible] mann at blota diaplum ꝫ gengu [illegible]
[illegible] vatnit ꝫ ſukku [illegible] ſem bly en eingill [illegible] kom

ap hanum med hans [illegible] up vatnit allr lyd sa er
hia stod matti sia hafit en enga mann [illegible] hinn
[illegible] sinu. Englum [illegible] vid blasium. Sækir [illegible]
hinn til dyrdar stadar sem þer er ætlad af gudi. þa
kom en helgi blasius upp ok geck en a vatninu sem a
þurra landi. en er hann kom til lands þa undradiz al
lr lydr lofit er vitradiz yfir hann. en stolt iarllsens
i slik iartein. þa matti hann eigi snuaz til nein
ar miskunnar vid guds vin ok mælti sva vid hann. Hvert ek
er hef radit at hallda tru feina ok gofga [illegible] godin
af þvi skalltu [illegible] at ek hefi radit at lata eigi
undan komaz [illegible] þa lauk hann dom sinn [illegible]
ok mælti. Blasium dæmi ek til haugs [illegible] mik
[illegible] ok hafnadi. [illegible] ok banadi lxxx. manna
i vætte ok [illegible] ok sveik tva svena i
[illegible] dæmi ek til hogs [illegible]
[illegible] þackadi gudi er hann heyrdi [illegible] ok [illegible]
[illegible] til þess stadar er hann var dæmt

A er hinn helgi blasius byskup
kom i þann stad sem hann skylldi hoggva fell a
kne ok helt hondum til himna ok bad til gu
ds a þessa lund. Drottinn gud minn er mik kallad[ir] [illegible]
godra villu [illegible] [illegible] sia hiar er hus hvn
manna [illegible] heim ok þu lyst [illegible]
[illegible] þu gud [illegible] er sitr yfir ollum engla [illegible]
ok [illegible] sem [illegible] ok sum regnbage [illegible]
[illegible] þu steigt yfir diofulin fianda allz mann
kyns. [illegible] þu [illegible] [illegible] nu [illegible]
[illegible] ok heyr bæn mina. [illegible] ek [illegible] þik [illegible]
[illegible] at ek se hoggvinn [illegible] napne. [illegible] allir
[illegible] ok [illegible] bæn [illegible] nockura goda hlut
[illegible] i mina minning [illegible] þins [illegible] ok ef nock
urum stendr bein i halsi eda [illegible] nockur mein
i [illegible] ok kalli hann [illegible] til hialpar [illegible] arnad
ar minu [illegible] sama at biarga hann [illegible]
fra [illegible] ok [illegible] kvalir [illegible] er [illegible] giort [illegible]
[illegible] En [illegible] verdr [illegible] sott [illegible] eda nac
kuru [illegible] ok [illegible] napns mins ok [illegible]
[illegible] minu arnadar ordi þa [illegible] hann [illegible]
[illegible] ok [illegible] ok [illegible] allum [illegible] gudi
[illegible] ok [illegible] henni [illegible] þik [illegible]
[illegible] En er guds vinr hafdi bæn sina lokit þa kom
[illegible] sky [illegible] ok mælti [illegible] skyinu. Ek [illegible] gud

[illegible] mun [illegible] er [illegible]
ek mun [illegible] þat sem þu bæd[ir] [illegible]
fra er [illegible] ok [illegible] [illegible]
ka ok af ollum naudsynium alla [illegible]
[illegible] bidr i mik [illegible] er [illegible]
i [illegible] heim [illegible] ek mun auga [illegible]
nadi [illegible] hans. En ek mun bleza [illegible]
[illegible] ok ollum [illegible] a [illegible] minning [illegible]
i þessum heimi goda hluta en auga [illegible]
[illegible] aungvir [illegible] En er [illegible] sky [illegible]
himens [illegible] þa var [illegible] blasius [illegible] hoggvinn
[illegible] ok tveir sveinar med hanum [illegible]
[illegible] likam [illegible] er [illegible]
voru hogn er [illegible] mars [illegible]
[illegible] ok minning guds [illegible] gudsvinar bla
sius byskups [illegible] hogginn [illegible] dag [illegible]
[illegible] kyndil [illegible] ok [illegible] himens [illegible]
heim [illegible] gudi [illegible] handa [illegible]
[illegible] sem [illegible] baud i stagll [illegible]
rokum [illegible] ok [illegible] ok at lykt [illegible] hog
gvin. en er hon [illegible] andlat [illegible]
er kom [illegible] þa let hun [illegible]
na i minning [illegible] sem hann [illegible] bedit [illegible] ok [illegible]
diade hun vid [illegible] sem hun [illegible]
[illegible] en [illegible] [illegible]
[illegible] dæmum ok [illegible] [illegible]
[illegible] minning heilagsblasii byskups en [illegible]
ming hellzt [illegible] til þessa dags [illegible]
[illegible] hans ok [illegible] at giora minning [illegible]
[illegible] gudum ok [illegible] manna [illegible]
i lofs ok dyrdar [illegible] er [illegible]
ok helgum anda [illegible] eirn gud i [illegible]
allar allda [illegible] amen.

s. Stephani historia

Aa þeim tima er tiberius keisari red roma ok ǫðru upp
tveir vngir m̄ gǫfgir ꝫ agætir með heiti goðu manne
ꝫ vdvligum i gydinga landi sem e her Gamaliel hn
v meistare ꝫ lagmaðr gydinga. En þeir m̄ vngu m̄ het
annar saulus en anar stephan baþ v þeir at stað men
ꝫ vitir en þo sundr leit i æðum ꝫ skapferðe. Saulus v
hardlundaðr ꝫ braðr en stephanus v miuklyndr ꝫ skal
hn moðr. Saulus v glær ꝫ akapr en stephan v linr ꝫ
bliðr. Saulus skilldi þ e hn nam af meistara sinu i mo
ysis lǫgu eða spamanna boku likamliga. en stephan
skilldi þ andliga. Optliga þar svo fra i millu at sa
ulus leit vandra skyninga vid stephanu en hn leysti þar
v vel ꝫ vitrliga en saulus skraati sko mati þolgha.
Saulus v utlendr at atboga en steph þar lendr. Steph
v allra mana vænstr sva at hns fegrð ꝫ þrudleiki v
likari englum en mǫnnum. Svo e mælt allt samstunda
a þ e drottin var i upp hirni valldama m sin hollðg
ꝫ pining ꝫ dauða ꝫ mǫrgu teiknu ꝫ stormerkium þeim
sem guðspiǫllin votta baði i lifinu ꝫ sialfs hns pinin
[N]u ept pisl ihu kstz ꝫ upp risu [illegible] g saugu
[illegible] ka i hugar pilatus iarll sitt mal e hn vere
a hendi sær sa v þ e hn hafði hn kst i dauða da
udan saklausan ꝫ uggir reiði tiberius keisara ept
essu i þelli. tekr nu þ raðs at hn lætr bua skip ꝫ se
tr þ a vini sin. sa het adrianus ꝫ sendir t romam með
miklum penningum ꝫ storum giǫfu at tulka mal sitt ꝫ
af saka sig þ keisaranu. adrianus reðr af roma ꝫ
bra veðr hn vestr i haf miog ꝫ at lyktu at galizk
i lande þ sem nu hvilir en helgi iacobus pli þ var
vespasian sem enn valldr hofðingi af tiberio kei
sara. En þ var þ venia ꝫ lǫg at allt þ sem þ bo
ri veðr at lande ꝫ reki upp. skylldi þ vagrek heita
ꝫ lǫgr m̄ skyldu eiga. vallbaðir þeir tækir. nu e þar
ꝫ teknir þeir allir ꝫ hondlaðir m af lǫgr folkinu. Ok e
adrian veit siðu fra ꝫ serlif sitt i hættu ꝫ sinna man
a. ꝫ þa leiddr þ vespasianu seg hn sva. Ek veit hvesa
goðr hn. at ept lǫgum yðrum em ek ꝫ allir mínir m̄
af yðru valldi. en þ hofðingskap yðvarn bið ek yðr
þ hofðingskap at skapa gefit oss frið ꝫ frelsi þeim
gæzl sem v vilium hvar sem af þe verðr. Vespasian
s. hverir eru þ eða hvirt sirtu þa eða hvaðan komu at
Adrian s. ek em af ierlm bg mæðr skaðan kom
ꝫ ætlaða ek t romam ept bergi oss veðr ꝫ bære

hingat. Vesp. s. seg þu skik skaðan ætladan
sem m̄ e vitir þeg m kantu nokkut af lækning leyn m
ed ept þ e. Vespasian hafði kuikvendi i nausunu allt
fra þui e hn var fæddr. en þeir kallaþ þ mein vespasi
af þui v hn kallaðr vespasian. Adrian s. Satt e þ
at m oss e mg vitr m̄ en þa em ek engi lækn ꝫ en
ga bót ma ek þ vina en þo v m̄ ein dyrligr m oss
ꝫ ef þu hefðir hns fundi nað þa vit þu nu heill vera
kantu. Vesp. at lækna mik tak til at hellðr skr þ sa
hþit kann vitliga. Adrianus s. Sa en sami e syn
gaf blindu heilsu siukum hinn reisti likþra græddi
oða lifgaðe dauða sa reið vistra hn veit at ek
kan engva lækning ꝫ hn mun mik leysa vndan
likshafla hvr e sa e þu seg hr þ hn s. ihc nazar
enus sa m e mæratr iaðr ꝫ v baði þ gyði ꝫ m
hn dæmdu t dauða gyðing þ ofund sina ꝫ kstpestu
Vesp. s. Hia kan ek þ ef sia m lifði þa mætti
hn mik heilan gera. Adrianus s. Ok en veit ek
ef þu trýr t al mattr mætr af hns miskun þa. Ves
pasi s. at visu tr ek at sa megn m bæta ꝫ m
heilan gera ef hn vill a lifgaði dauða men ꝫ iaf
mikit sem hn hafði þrera mit þa fellu kuikvr
nær allar þeg ꝫ nausum hns ꝫ fekk hn þulla læ
kning ꝫ heilsu meins sins hn v trygegin ꝫ mik guð
Trugger en ek at sa m e sanliga guðs son e mik h
ef græddan ok skeg e ek þar lengi til af keisar
anum þa skal ek þ sifna sem ek ma fyrst ꝫ þ
koma þeim niðingum e þra ok kan hafa vinn
at raða eða ga okvin dauða. sem a hv sanna e
aðra græð ꝫ lifgaðr dauða en þu haf nu heilan
sialfan sik ꝫ skina man svart hlot sim ꝫ skra ꝫ
þ nu heill siþi heðan heim e þ ceh mi sin eyr
endu þm sem þ sik e lagð ꝫ svo gior hn snyrta
þer ꝫ kemr heim i iudeam.

[Þ]a e sagt þ tiberius keisara at hn hafðe
haft vanmegn mikit ꝫ e sva i sumu bokv
fra sagt at hn hefði ætl mikit oðu megin ꝫ
krinne eða vangatnu ꝫ v mgr i lett ꝫ v lækning
ꝫ v eingin su fundin e hn vini bot. keisarim
fregn þr tiðendi at gyðinga lande at þ v læk
n sa e hverivina græddi hellt ꝫ e með gsag
ætingu eða ma frundi. eða ellð bruna hell
með ainu saman orði sinu. Nu heyrir hn t sin

hafdingi ꝫ sẏn kav vm ē her alban ꝫ send hn vt
vm haf m mikum fiarhlut ꝫ [illegible] apund pi
lati iarls. hn tekr vel [illegible] ꝫ kemr sidan t ier
salabꝫ ꝫ apund iarls kems ber vpp þ hn haf ꝫ ey
rendi s̄n ꝫ fœrr [illegible] v'duhg vitrokvr. v [illegible] ꝫ i hie
fvm bundit at keisarin bad iarllin senda eer
hm lækni nockꝫ [illegible] t roma bꝫ. pilatꝰ vd
vit fra fav ꝫ ihuga fullr ꝫ spyꝛ alban' hv hn
fiñz [illegible] ecki vm. þvi seg pilatꝰ at hn ē mikill
kostr. hn ē nu davdr ꝫ seg hm sidan allt hv sv
art hafdi v̄ pínnigna ihu [illegible] hn hafdi [illegible] va
[illegible] fastr vit sem [illegible] v nylidit [illegible] hendi albanus
telr mak a hendr iarlinu ꝫ avitar hm vm [illegible] ē
hn skal dœmdan hafa til dauda [illegible] m ē slikr
nytia m v allv folki sem ihc hafdi vit ꝫ sagdꝫ
hn i heimv hafa riki sitt ꝫ valld. ep keisarin [illegible]
[illegible] pilatꝰ ver sik sakinn kvad sialfa gydin
ga eina [illegible] valldit hafa ꝫ radit en sagdiz haf
a gefit t sam [illegible] at lakv ꝫ [illegible] nœr naudig
ꝫ hafa vit [illegible] medan hn matti. nu medan
alban' dvelz [illegible] i iudea þa ē hm sagd marg ta
kn ꝫ iartegni [illegible] sem ihc hafdi gioit ꝫ iafnvel
ē hn reisti men af dauda. þa sag hn svo ath hn
vaiz [illegible] sanliga gud va ē med sanyndv let [illegible]
dauda m hn afstopnut ꝫ vit gydinga ꝫ asakar[illegible]
[illegible] fast at [illegible] hefdi sialfa gud krossfestan ꝫ pin
dan ꝫ myrtr [illegible] sag hn [illegible] hondv eiga at [illegible]
ydr ꝫ fiarhlvti en taka amoti ofd ꝫ harm
kvedi ep [illegible] fast ē nu sonv [illegible] sok af ydr. kom
gyding v da hvadi ꝫ ihuga fullr vid [illegible]
ed albane ꝫ beida ē bid fund til andsvᵃa vm
þetta mal ꝫ vilia ed ga [illegible] sem frodazt vorv
ꝫ vitrazt til vm rada. hvsu [illegible] mali ma sanl
igaz hynda nu latr hn svo standa [illegible] mal at
sina sem [illegible] bauda ꝫ byz ny t heimfrd'.

Kona ein v [illegible] ē mikille vingan ꝫ kœrleik h
afdi vit vilim ꝫ her veronica hun v gofvgh
husfreyia ꝫ radvond kona hun kom til fund
vit albanvs ꝫ sagdi hm marga takn ꝫ [illegible] ihu
ꝫ kvad hn v̄a [illegible] s̄n ꝫ gud s̄n v hn iafnan
[illegible] m sagdi hun medan hn lifdi ꝫ halp ꝫ hugg
[illegible] hyski hn [illegible] dœmdi pilat t dauda ꝫ krossfe
sting [illegible] ofvnd ꝫ illvilia gydinga hn reis vpp af da

vda a þridia degi ꝫ syndiz vinv sinum af daudañ
sin a fertuganda degi [illegible] vpprisu sina seg hn ē
mens albano fair þra [illegible] hugar ꝫ seg hm svá. sidā
seg hn at erend leysu mina [illegible] ek at s̄m ē ek [illegible] en
ga lœkning fa mega keisaranv [illegible] nu sē ek [illegible] engv
vrvegt til hon svarar alldri mvn [illegible] von at engi
vda ē ma [illegible] fyrir gudi allmiok harm m seg hne
ek [illegible] m engv [illegible] minv [illegible] t leid koma. h[illegible]
[illegible] var [illegible] ē min [illegible] ꝫ meistari fadi vm land ath
kennat [illegible] at hn v stundum [illegible] m [illegible]
langvm missa ek hm [illegible] navist [illegible] villd
a ek nockvra likning hns hafa idulıga hia m til
huggan ꝫ [illegible] ē ek villda fœra dvk ein [illegible] skrifara
at hn fœrdi [illegible] a likneski [illegible] mins [illegible] ma
m hn til sialfr ꝫ ē ek sagda hm fyrirandra a fm
engv minnar [illegible] tok hn dvk m hendr [illegible]
ꝫ strauk andlit sit med ꝫ fekk m sidan en þa
v dvkinn [illegible] fagrliga [illegible] hns [illegible] ꝫ li
kneskiv ꝫ þess varni ek af keisarinn [illegible]
dvk ꝫ likneskiv at hn [illegible] sina [illegible]
gum hef at [illegible] er [illegible] seg hann
nockvrv gulli eda silfri sannodika [illegible] seg ho
ꝫ engv varna nema trv ꝫ fullkomin gudvil
ia. albanus [illegible] þa hvat er nv t rads hvnsv
ep [illegible] vill sagdi hun þa mvn ek fara m [illegible] til
roma bꝫ ꝫ syna keisaranvm likneskit alban'
þackar henē ꝫ [illegible] fagrliga fegin [illegible] nv [illegible]
[illegible] keisarans ꝫ fœrr veronica med hm
en ē hn kemr a fund keis ꝫ [illegible] hn [illegible]
[illegible] keisarinn hm sva fegin at hn kvedr albā
num fyrri ꝫ [illegible] at ihc mundi [illegible] kominn m
hm albanus sagdi honvm nv hvat tit v a gyd
inga lande hvat ē nu [illegible] sagdi keisarinn. er m
nv engi von lœkning eda liknar. albanus svar
Engi ē svo [illegible] dyrlig kona [illegible] v̄
hef hans kærasta kona ꝫ hef sialf hns likne
skiv [illegible] einvm dvki dyrliga [illegible] med sialfs hs
handleik ꝫ vndarligvm hætti ꝫ hef t heilsv bera
ydr þessa [illegible] hingat [illegible] medan
[illegible] keisarinn bad [illegible] t sin ba
ꝫ let allr a [illegible] klædi ꝫ kave
pell ꝫ [illegible] en [illegible] sem hn lét likneski
na. þa verd hn heill [illegible] lofandi gud fyr

allar giafir sinar ok itrem. ok snyr heim aptr sinn ferd med m
lum soma ok giǫfum af keis. Eptir þetta lætr keis. tibius
þings kvedia i borginni ok hefir hann upp ok tiar a þinginu h
via helsu bot ok iartegn hann hafde fengit ok villdi hann
tileggia at sia þeir er hann hafdi helsu vitnit v i lǫgtæ
kin ok i goda tǫlu hafdi þadan i fra bædi i roma borg ok a
narstadar ok beiddi hann þar alla sam þykkir til ok iarnbe
þeir þa var sem nu svo vida roma at þeir ecki skylldi full
komit eda lǫgtekit med ǫllum mǫnnum var hennar sem þeir v
sett eda lǫgfest ar. en aulldungar villdu eigi þui sam þy
ckia at þeir væri i lǫgleidd kvaduz ecki kunna at hon
da ætedir alþydu ok slikra stormæla þar sem engi
hafdu þeim tap vm þetta komit eda mikilug ædse
nding hofdingiar a gydinga lande. ok þui þotti þetta ecki
sem keisarinn beiddi en hann i mot þa lætr hann suma all
dungana drepa en suma ecki tekna. fra gydingum

Enn fra gydingum er þat at segia at þeir hugga van
drædi sin. þeir stefna til sin ǫllum inum æztum
ok vitrastum. sinum ætt mannum ok eiga mǫt stef
nur sin a medal setia þeir svo ok sakvarit þui sagdi se
gia gud va odaudligan ok eigi mega deyia en kal
laz villu mann einn dæmidan hafa þann er moti bydr
moyses lǫg ok eyddi ǫllum soma þeira eda vetti þeim
sem gud hafdi settan at folkit skyldi ga til sina
ystr mana ok þu vilia þeir þat formælanda þeir svo
ok sakvarit vm at bera fyrir ramina. en þeir finna
þeir engvan iafnvel i folkinu sem stephanum bæ
di þui at sak vitzku ok snilld. Eiga nu vit hann ok bi
dia hann vnd taka vm þetta mal ok fara a fund
ramvia ok hrinda þar vandmæli med slikum svǫr
ok efni sem nu var fra sagt. Stephanus gefr rad
til at þeir sendi æd en af nyiu ok allra hina æztu ok
hina vitrastu mana iafnvel i ǫnnur lond þa er se
þeir vi gydinga ok bad þa þing stefna þar i ierusala bo
rg ok þa vilia heyra æd þeira allra eda hvat sam
þykkir yrdi med þeim lætz þo mioklung varit hug
vm segia hversu þa endi vm þetta mal kvedz verda
mundu þat þeira hond at þeir mundi sannu sagdir
þeir inir fyrstu. sagdi hann sem allir hlutir se fram
komnir ok fylltir vm þann þeir sem var spad bædi i mo
yses lǫgum ok svo spamanna ædum. þessum ǫllum hans
ædu þeir kuegliga en þo fago þeir þetta rad at stefna
þing þar e stefna ok vilia ertu vitrastum gydingum

Enn a þessu mali fregnir samkvama [illegible]
hinn helgi petr ok adrir postular vit rædu þeira ste
phani ok gydinga ok stefna hann til sin fund leyniliga
ok kenna hann retta tru sem þeir var audvellt ok eptir þat var h
skirdr ok bada postularnir hann sidan kenna mǫnnum kenning er
vara tok girdi lærisveina en kvnnasta þeira vrdu vm
hyggiu lausar þa magludu girkir vid þa postulana heim
tu saman lærisveina ok mælti. Eigi hæfir oss at þeir lata
kenningar. en þeir kiosa þeim i þarfsu þangat leiti ser
af ydr siau þeira manna sem gadan ædrom hafue
ok fyllir se af helgum anda sva er var sem ydr þeira vik
Enn ver skulum vera stadfastir i bæna halldi vaku ok ke
nningum gudsorda ǫllum likadi þetta vel. þa valo
du postularnir henna i hopvit þeim siau er þeir gafu dia
kna tign med bænar ædum. hinn helgi stephanus var
valdr einn af siau diaknum ok þeirar þionasty en
hann var fullr miskunar helags anda ok sannrar speki þat
yrkir af gudi at gera takn ok iarteinir þui folkinu

Enn er gydingar fluttuz sam. fra gydingum
til ierusala borgar af þeim sǫkum sem fyr var sag
dar þa reistuz vpp nockurir af þinghusa mǫnnum gyd
inga i mormach vit stephanum er kallad er libertin
þeir eru þeir er frelsingiar ero giǫrfir af þræcum þeir
væru fyrst er i mot stodu kristilegri tru ok envm helg
a stephano þeir med þeim er kallaz cyrenensis af cire
ne þeir borg er eva heitir ok þeir er varu af cilicia ok asia
ein innir er hvat er adru natlægt þeir allr gengu til
þrætu vm truna vit hinn helga stephanum en eigi
mattu þeir i moti standa sannri speki ok helgum anda
er med hanum talade þa leiddu þeir in tva falsvitni er
vottudu hann sagt hafa gudlastun i mot gudi ok
moyses lǫgum hvertdu þeir nu allt folk hǫfdingia
ok vitra til mikillar reidi ok leiddi sidan enn helg
a stephanum a þing þa er gydingar hofdu stefnt.

Falsvotarnir er til var ætlad risu vpp a þinginu ok sa
gdu sva. þessi madr lætr eigi af hallmæli at vera he
lgu mustari ok lǫgunum. ver heyrdum hann segia at þeir
nazarenus mun nidr brota stad þenna ok vm skip
ta setningar þær er moyses skipadi oss. ǫllum þeim er
a þinginu varu ok sa enn helga stephanum syndiz an
dlit hans fagrt sem engils asiona. hofdingi kenni
manna spurdi þa hvart þeir lutir væri svo sem þa varo
fluttir hanum i mot. hinn helgi stephanus svaradi þa.

ekki andsuar mikilig at vera en þat er hn v̄ auvit
ar ꝛ vægia ap gudlastum ı gegn gudi ꝛ mouses log
v̄ ak hn ı upphepi sinar tolu lop samligum ordum
ꝛ sialps guds er þus mer taladi vit helgan þater
ꝛ spam sagdi þeña da gud allz valldis ꝛ dyrd þess
athgs sem hn mælltu ꝛ laps vit mouses talandi ap
þo at mm vduhgtum ē hn v̄ þa komin ı upphapi ap
abraham segiandi huso hn gek vt ap caldea ꝛ kom
ı mesopotamiam ꝛ ı karam ꝛ þan ı iudeam hapti
dan mr þeim hann sina tolu // [illegible]

Dyrdar meirhattar ꝛ þede gud dyrdar vitradiz þed
varum abraham þa ē hn v̄ ı mesopotamia
þyrir en hn bygdi ı avram ꝛ mli v̄ hn gack vt ap þi
nu lde ꝛ þra þrændsemi þini ꝛ kom a þt ld ē ek m
þ syna þa þer hn bravt ap lde caldeorum ꝛ bygdi
ı aran þar ē er syma ꝛ karra ok sidan ē þad hns
tare v̄ andadr leiddi gud hn a þessa lð ē þ byggi
nu en ē gap gud hm erpd a þu lande ꝛ eigi eitt
þotspor þ ē en minzta hlut ser ekki atti hn þ
þa nema þ er hn hapdi vdi keypt helli mr ak
eignadiz hn ē at erpd hellde keypti hn hn ap ep
þron syni semethea þiogum hundrudum skillinga
a eiþsta lande her gud at gepa hm til eign ꝛ ap ky
ænni hns ı erpd eptir hn med þi at þa en atti hn an
gan son. Gud mli þa viđ abraham. Ap kvæmi
endr þin mun v̄a utlendir a adru landi ꝛ munu egiptz
menn þa vndir þrældom leggia ꝛ illa hallda þa
þiogr hundrut ara ꝛ þangi. en þa þiod ē þeima
ætt mun þrælkadi mun ek hegna sagdi drottinn //

Ept þ munu þr bravt þa ap egipta ꝛ þiona mi
þeim stad. Gud gap sidan abrahe laugmal skur
dar sinni ꝛ ept þta v̄ pæddr ysaac son abrahe þa
er hns veit hm skurdar skirn. a atta degi þan
þra. ysaac gat iacob en iacob xii. hopud pedr

Synir iacobs auprundudu ioseph brodur sin ꝛ selldu
v̄ hn v̄ vdi ı egiptu en gud var mr hm ꝛ leysti h
ap allu kuolum ꝛ mainaunum ꝛ gap hm miskun
n gipt ꝛ speki ı auglit pharaonis kgs egipti

Pharaó skipadi iosep hopdingia yfir egiptu ꝛ y
þ allan sin hirdgard. þar nest kom sullt ꝛ
hallæri mikit yfir egiptum ꝛ iord canaan svo
at pedr vr pengu eigi pæzlur at kaupa ꝛ er
iacob heyrdi at hveiti matr aplaz ı egipto sen
di hn þa pedr vara ap þi sok ꝛ sýe sinar sin v̄ ioseph
þa kendr ap brædrum sinum þa v pharaoni ti kunn
at huerr ætt hn var sidan sendi iosep men ept þodr
sinum ꝛ allum naprændum kom iacob þa ı egiptu ꝛ m
hm siautigi ꝛ v̄m þar andadiz hn ꝛ pedr vr ꝛ v̄ pluttir
sichem ꝛ grapnir ı þeim stad ē abraham keypti mr silpri
ap sonu Emor sonar sichem en þa ē nalgadiz gudliki
þ heit þt sem hn het abrahe tokv at vaxa ꝛ pjolgat
ættin vr ı egipto þt ꝛ ē kgr skipti vid ı sonnu þi en nyi
kr visti ē skyn a ioseph ꝛ þeim velgiorningum ē hn veitt
synna þi veitti um sic þrændum varum ꝛ naudgadi
pedr vara at þr born vt sonu sina. en þr vie vpp pæ
dd. A þeirri somu tid ē kom baud svembarn vtat
bda v̄ mouses pæddr ē kær v gudi þa manadi v̄ hn po
stradr ı husi podur sins. Ept þta v̄ hn vt borin ꝛ ka
stadr ı ana mr. Dott pharaonis kongs kom t aren
ar mi a þi stundu ꝛ tok sveinin pæddi ꝛ pastradi se
sin son. Mouses v̄ lærdr a alla speki egiptzk ma
na. hn v̄ mattugr ꝛ þramkvæmdar pullr mikill ı ordū
ꝛ vkum. Ok er mouses mundi v̄a þrugr at alldri
hugsadi hn at vitia brædra sina isls sona ꝛ ē hn sa
nockurn ebreskan mn meingiorda þola ap egiptzku
manne hepndi hn þessa meingiordina þoldi ē ept en egi
ptzka ætlandi at brædr hns mundi skilia þat ē hn
sialpr skildi andliga at þr hm styrkiandi drottni þol
sa ısls sonu ap vallde egiptzkra manna. en þr skil
du eigi. næsta dag ept villdi hn sætta .ıj. ebreska men
þrætandi sin amilli ꝛ sagdi suo þer ervt bræd
r ı milli þr sam eigit ath hvar gioce odr v̄ mo
ti. Þa ē nauingi sinum vdu gerti meingiorda hap
nadi hns ꝛ logu. svo segiande. Hverr skipadi þik
hopdingia ꝛ domanda yfir oss. villtu drepa mik
svo sem þu drapt ı giær hinn egipzka mann. ꝛ er
mouses heyrdi þta ottadiz hn ꝛ pludi ı madia man
ian þr gek hn at eiga sephora dottr þeirman
madian ꝛ gat vit hena tua sonu ath pullum ꝛ fiorutigu
[illegible] vetra vitradiz hm engill ı eyðimork
þiallz ens synay sua sem logande [illegible] Mouses
þta sialandi vndradiz þat synna ꝛ ē hn gek nær at
hn mani glogligt at hyggia þa heyrdi hn rodd
drottins. svo segiandi. Ek em gud pedra þinna
gud abraham. gud ysaac. gud iacob. Mouses hr
æddiz miog ꝛ þordi eigi nær ath ganga ꝛ drottinn

mi. þa vit hin leys þu skoklædin af fotum þer þui
stadr sa er þu stendr a er heilog iord. Ek sa meinde ok
meingd er lyðr minn þolir sa sem halldinn er i egipto
heyrða ek ok sÿting ok grat minna manna ok nu kom
ek þa at leysa. Ek kom nu at senda þik i egip
tum. þenna mausen er þeir neituðu er suo sogðu þyrr
þu skipaði þik domanda ok hofðingia yfir oss. þen
na guð hofðingia ok lausnara þa at leysa af egi
ptzkum þrældom med fulltingi eingils er hanum vitr
diz i loganda runni. þessi leiddi þa af egipta lag
andi takn ok mikil storm(er)ki a egipta landi i hafinu
hinu rauða ok i eyðimork fiorutigi ara. Þetta er sa
me mauses. sagði sva sonum israel. Guð mun spamann
upp reisa yðr til hvgganar af brædrum yðrum hanum
skulu þer hlyða sem mer. þessi er sa er var i samnaði
israels folks i eyðimorkinni med einglinum er talade
vid hann a fiallinu synay ok med feðrum varum hann
tok af guðe lifs orð at gefa yðr. þeim vildu
var feðr eigi hlyða ok raku hann af hondum en snerust
aptr i egiptum med vangsinnum hiartum suo
talandi vid broður mausi aron. Ger oss skurð
guð er oss vísi leið. þeir vitum eigi hvat af er
orðit mausi þeim er oss leiddi brott af egipta
l. þeim dogum smiðuðu þeir einn kalf siðan færðu
þeir skurðgoði forn ok gloddust af handaver
kum sinum. þeir var hofðu ok tiallðbuð logm
als. eða vitnis i eyðimorkinni. Epter þeirre skipan
ok mynd sem guð syndi mausi a fiallinu ok bar
vd hann aptr ok þa somu tiallðbuð fluttu feðr
vorir med ihesu er iosve kallaz a hina helgu iorð er feðr vo
rir bygðu epter brottrekstr heidinna þioda fyrir guði hin
garð allt til daga dauids konungs er fann miskunn
i guðs augliti ok bað at hann mætti fyrna eða smi
ða tiallðbuð guði iacobs. salomon konungr smidadi gu
ði hus a sinum dogum. En hinn hæsti guð byggir eigi
i þeim husum er med manna hondum eru gior sem
hann sialfr segir fyrir spamanninn himinn er sæti mitt en
iordin fotskorðr fota minna. ok en segir hann suo. hvi
likt hus munu þer mer smiða eða hvilíkr mun vera
staðr minnar hvilldar. eða gerdi eigi min ond alla þessa
hluti. þer hafit harðan ok osuveigðan háls suo ok
sama osvmr hiarta ok eyru. þer verðit a
vallt gagnstaðligir helgum anda sem yðrir feðr.

þeir er sa mun af spamonnum er feðr yðrir gaufu eigi afdrifa
þeir drapu þa er þeim boðuðu tilkomu rettlata þess er þer sa
ma varut nu svikarar ok manndraparar þer tokut vid
logmalinu epter skipan ok vmduernd eingla ok hielldut eigi

En er gyðingar heyrðu þetta gerazt tolu
hins helga stephani skarazt inn i hiartu þeira ok
gnistu tonnum i gegn honum. en með þui at hinn helgi steph(anus)
var fullr af helgum anda leit hann i himininn ok sa
dyrð guðs ok sa ihesum i manz asionu standandi a hæ
gri hand guðligs krapts. hann kristr [illegible] eptir kristr vid
diz hann standandi at er skakade sa i trunni er gu
var oðin vart. ok af þui sialfu er kristr syndiz stand
andi birtiz hann sig buinn at hialpa einum helga step
hano þeir sa er blæzost eda fulltings vera hæfir at
standa. Ihesum sa stephanus nu þa. Suo segir hin
ma vita lukas at sem guðs standa a hægri veg gu
ðdomligum krapti. Gyðingar æptu þa akafligha
i gegn honum. en byrgdu eyru sin suo sem þeir hr
æddiz at guðlaust orð heyra. ok med einu sam
fykti ok skarpa gengu þeir at honum grimliga ok drogu
hann vt af borginni ok grytu hann þar. þeir hugðuz
þeir gera epter mauses logum. þeir login buðu at
guðlastaran mann vt leiða vt af borginni ok grytu þeir
af ollum lyð. Tveir pals vottar. Epter þui so la
gin buðu grytu hann fyrstir þeir suo vattar at gu
ðlastanum mane. þeir er fyrstir hanum vottana munu
hann grytta. klæði sin logðu þeir niðr fyrir fætr ungs
manne saula er fyrr var getid postola bróður helags
stephani. sa er nu pall postoli sem þeir skyldu eigi sau
rgaz ner komandi þeim er grytir var. Helagr ben
a þess vottar at guð sa miskunnsamliga fyrir saulo er
hins hendr saurgaðuz er i utihelling saklaus bl
oðs helltz at eins vardueitti hann klæði þeira er grytu
stephanum einka mundi hann hafa þess þizt af þyss
m kukti [illegible] sem maklig dauðans nema sialfr
þa sina miskunn hefdi blasit i hans briast sanna synda
iðran. En helgi lukas segir suo. nu grytu þeir step
hanum kallanda ok sva segianda. herra ihesu kriste
minn tak nu anda minn suo sem drottinn ihesus kristr
guð faður þa er sier andlat i hendr þeim er gaf ek anda
minn. hinn helgi stephanus setti nidr kne sin kallandi
mikilli roddu ok suo segiandi. Herra drottinn
minn lat þeim eigi þessa vera at synd þetta er vita þeir

lm

hvat þeir giora · Marg þeir er hm̄ ventu dauda h
Hugduz lagin̄ pylla j þui sem drottin hapdi þ sagt
Kama m̄ su stund at hu' þa eigi verr dauda mu
hyggiaz at gudi þiona ſtu verta · Meðr hm̄ helgi ſt
ephan' hapdi ſua mt þa sopnadi hu j þ̄ drottni
[illegible] · hm̄ sealt stephan' kallaz m kristni pinings
Suo tara guds þr er hu ṽ pyrst pindr ept kristz pim
nga a [illegible] sama arc er m hyggia at vit hapi
Gydinga ar letu viſrdadan liggia likam hins ath
dyr vithi eda pvglar en m gudlig gæzlu [illegible] ſuo
at hvacki grandade · Gamahel pastri hins z pleit
i guds vin toku likam hins m nattar þeli z veitt
v unrduligan gvpt ept þ sidi z gretu miok z
þ̄rv miok hins dauda · Suo er sagt at hm̄ helgi
stephan' ṽi pindr a þm manade er augustus het
en heilagz dom̄ en pundiz j decembre manadi þn
dag er ṽ hallda um pinninguna · þa gðiz opt ðr miklu
risnu manum i ierusalem · þ̄ flydu allir adr nea
plar guds z dreipduz i hod gydinga lanz z sama
ria en saulus sei dreitiz litlu sidar ap vitni heils
stephani z gðiz plegr guds en hepnd drottinligr
pininga ṽ gydinga þ stadiz ap romvium [illegible]
gi [illegible] eda helldr meir allt til daga þra fedga
vespasiani z titi þr þeg er vespasian' geck at
rikis yp romvium · [illegible] hn syns þ heitz þ
sem þyrr ṽ getit z [illegible] þeir fedg [illegible] umhap
z bvrtu nidr ierusalem bg z drapu marga gydin
ga · en sumu seldu þr eda meiddu z eyddu a
ll gydinga lð · En langa æpi leyndiz likami
heilags stephani i ierdu z annara heilagra ma
na þra er m hm̄ voru grapnir þr til er drottin
villdi lata lysa up dyrd heilagra votta sina
m iartegnum til hialpar ·

[illegible]

Lucianus het prestr sa er ṽ skamt pra
ierusalem borg abæ þeim er kallaz gamalielsstade
þar er hapde hn buit z lærid kenninga Gamal
iel var spekingr mikill z hapdi tekit ṽ ap kenni
ngum pals pla en [illegible] pad þra stephane
m pyrum timum · suo sem adr var ritad · lucia
n' prestr ṽ longu at kirkiu z abæ num z ṽ vanr at sop
a i kirkiu skoti · en þa gðiz a dogum keisara þess er
anar het honorius en annar theodosius a [illegible]
[illegible] en þ [illegible] dag decembri manadar

þa er lucian' ṽ komin i reckio sina z sopnadi suo laust
at hn vissi eigi hvart hn vakti e · e sopa þa kom at
hm̄ gaspuglig han man allra dan z unkit vexti har
rau z skeggiadan i keini manz bunngi [illegible] rikr
a klædum hins z hapde hn gull sprota j hendi z st
Lod hia prestinum z knydi hn m sprota nu þrysu z m
Lucigne luciane luciane · Farðu i ierusalem z mal
þra ṽ ioan bp · hú su lengi skulum ṽ byggia va
sem vær eigum [illegible] timum ath vitrgaz · luk
pu upp skyndiliga oss þeir er i liggia likam [illegible]
[illegible] at drottin luki upp durū millde sinn þ manik
[illegible] þr [illegible] haska en er [illegible] ek
þessa a hugaum þ m einum helldr z þ [illegible] sem m
m eru · Lucianus mli hn [illegible] eru eda hvar eru þr
Han suar · Ek heiti Gamaliel pastri pals pla en
[illegible] stephanus drottin m
m e goti ṽ barðr ap gydingum [illegible] kristz
i nauð [illegible] z la þar likame hins bædi dag z natt
omyldr þ bg hlidi sem gydinga budu en [illegible]
[illegible] pugl grandadi likama hins en ek vissa
hins z heilagleik [illegible] villda ek eignaz nockurn h
lut m helgum mane z sendi ek leyniliga [illegible] nat
þa m er ek vissa guds tru hapa z þeck ek þeim
reid skiota z alla navdsynliga hluti z at þeir
pærdi likam heilags stephani · a bæ minn xx
milur þ ierusalem · en ek let hn leggia i stein þro
mina nyia · En i annari stein þro hvilir nichodem'
sa er kom um natt z lausna kristz z heyrdi hn þ
kenning ap hm̄ at engi matti inn ganga i himna
nema hn ṽi endr getinn ap vatne z helgum anda
Sidan tok hn skirn ap lærisueinum kristz en
gydingar urdu varir ṽ þ z toku ap hm̄ hopdingi
velldi z raku hn a brott ur ierusalem bg en ek tok
vit hm̄ z pædda ek hn z klæddag til þs er hn
andadiz · en sidan grop ek hn vegsamliga hia
stephano þar hn hapdi z tekit [illegible] þ gudsna
þui · [illegible] z i þridia stein [illegible] a bidda
son minn er m m tok skirn ap lærisueinum
kristz tuitugr at alldri z andadiz pyr en ek
z ṽ ek lagðr sidan i þa enu somu stein þro hia
hm̄ en kona min z en ellri son min [illegible]
[illegible] þr pau villdu e taka ṽ kristz
en e Gamaliel hapdi [illegible] þa sagdi lucia

46

nuſ ꝑſtr ꝫ mik hu ſkulum v̄ þ̄m leita hn ſv̄ ſkakri
þ̄m e kallaz delagabri · En þ̄ ſkyndiz ſtyrk ꝩa ma
na ſtad þa vaknadi lucianus ꝫ gekk til bæn̄ ꝫ m
Drottin ihc xp̄c ef þu ſyn e ef þ̄ ꝫ ſe ſtta e vill
a þa vetrar ſtm vitz i annan ſin ꝫ et þ̄dia ept̄
v vilo at ek tyſtumzt at ſegiaſſa vitran · þa
tok lucianus at faſta ꝫ ſkra ꝩezlu at hafa aptr
t annarſ foſtu dagſ · þa vitradiz hm enn gamaliel
med enum ſama bunīgi ꝫ yꝫ liti ſem fyrr ꝫ
mli vit hn · þ̄ hui orektiz þu at ſegia iom̄ byſ
þa lut ſem ek baud þ̄ · Lucianus ſv̄ · Ek hrædd
umzt miok drottin at ſegia enn fyrſtu ſyn at ek e
giadumzt ek lygin̄ adr · En ek bad drottin m
m annar ſkylld vitrazt mi i annat ſin ꝫ et þ̄dia
ef þu ert af gudi ſendr til min · Gamaliel ſ
ꝩrdi · ſ̄ þu ſpurder hu helgir dom var
vari · þa hugdu at vandliga þ̄im lutum e ek
ſyn þer · Lucian ſvaꝛ · Suaſ ſkal drottin · þa
ſyndi Gamaliel hm fiora gullkiſtla en hm ſi
orda ſilfrligh fullan ilmandi graſa · þrir gull
kiſtlar voru fullir af roſom · Tveir hofdu
hvit roſa · en hm þridi raud ſem blod · enn
hm fiorda ſa er ſilfrligr v̄ fullr af kroge ilm
anda · En er lucianus ſu hvat þetta mka
þa ſvaꝛ Gamaliel · Þetta eru helg dom varer
Þa e raudar roſar hefir þad er herra hinn
helgi ſtephanus er hvilir til hægri handar
auſtr at fra haugſ durum en annar kiſtill er
nichodemus þ̄ e hvilir gegn durum · En hm
ſilfrligi kiſtill e abibaſſon min e hrein lifr
andadizt ꝫ af þui ſyndiz ſilfri biartr mz god
vm ilm en hn hvilir i enu ſomu ſteini þ̄ ſem ek ꝫ
e lucianus vaknadi þa gdi hn gudi þack ꝫ
hellt foſtunni t enſ fimta foſtu dagſ · þa vi
tradiz hm Gamaliel at þridia ſin reidr ꝫ gligr
ꝫ mlti vit hn · þ̄ hui orektir þu hingat til at
ſegia iom byſ þ̄ ſem ek ſynda þ̄ hvera
vant munu hafa a domſ deghi þa þa mlti
Mer ſkalu eigi hyſu mikit halla · e v̄ allan h
enn ꝫ ert þu ſva merkin þ̄ hui ſkilir þu eighe
at m̄g e þer beit menn i oll mælu ꝫ hofu v̄
vm þa e villdum hellde þ̄ vitrazt af þui vi
lldum vær ſkiot lata hingat fara af oſſum

þar ꝫ vat h kemr man at v̄ undumzt þeꝛik
þ̄ þ̄ riſ þu upp ꝫ f̄ ꝫ ſegh iam byſe at hn luki upp
grofum varum ꝫ giori aff bæn̄ ſtad at drottin mz
kuni lyd ſinum mz varu arnad ordi · Lucian ſvaꝛ
af hræzlu · Eigi dvalldiz ek þ̄ mer dæmit drottin hellr
beid ek einnar þ̄dju tkomu þinnar ꝫ nu ſkal ek
fara amorgin at ſegia byſ þ̄ e þu bauzt mer
En e lucianuſ kom · Gamaliel reidr ſtanda þ̄
er þa dreymdi hn annan draum at vaknan
ſialfr hn þ̄ komz komin i ierſala bgꝛ þ̄ ion byſ ꝫ
ſagdi hm drauminn · hm ſotti byſ ſva e · Ef drott
in hefir þ̄ vitrad þa hluti a vorum dogum · En
kærſti vinr ꝫ brodir ſe þu ſegh þa byrr m at
hafa a brott þ̄ ſim ſteigh en mla alldung þn
e vel kann annat at draga ꝫ vagn en lata þik v̄ð
da þ̄ odrv̄ ſtm ſem epter ero · þa ſvarar lucian m
ala hvat ſtod m af ek hefi e ſnn aulldung er
fædiz ꝫ ſkyndiz ſtyriz aull ſa eigmi af þa ſm
hm byſ ſvara e þeſſa koſt hæg at ſe en kærſti
brodir · þt vær bg hefi marga vagna · en til enſ mik
la vagnſ hofum v̄ engan mn ollvung nema þ̄
e þu ſeg i þui landſ eign leynazt · Ok at vi
ſu hafz at hn ſe hellde i enſ agætazta bg en
i litlu þorpi þt þ̄ vita þar tveir en minni
at yrkia med þeim vagnſ þa vaknadi lucia
nus ꝫ gdi gudi þack ꝫ for þeg v ierſala bgar
ꝫ ſagdi þom byſ alla hlu þa e hn hafdi ſed ꝫ he
yrt nema grein draumin þa þidi hm e ꝫ beidr
kuadda byſ ꝫ ꝫda · þt hn ſkilde at ſtephan v̄ en
miki alldungr en vagn eda kvrr vi helg kirkiur
en ſyon en ægzta kirkia kallaz en mikli vagn
Ok ef þ̄ villdi hn e ſegia byſ grein vitrana at
byſ hafdi valld e þeſſ hut heilagr dom ſte
fham ſkdi fa · en er ion byſ heyrdi þa luti
þa fellr hn til iar þ̄ fagnadi ꝫ mlti · lofadr ſe
drottin ihc ſon guds lifanda · ꝫ gud alneide
þ̄ þ̄ e þu heyrd brod þa byriar m̄ at fa
til ꝫ bæra þadan ſtephanum frumuott vattz · þn
e fyrſt hade guds goſtu ꝫ ſa drottin ſtanda
a himnum i vellde ſino ꝫ ſyndiz biartr ſem
engill at þingi fiolmenna · En þu lucian
brodir ſkallt fara til ſtadar þeſſ er þer e vi
trad ꝫ leita þeirra · þar ꝫ ſeg mer ef þu finr

þa lucianus sv. Geck ek um akrinn ok sa ek þar
glogt haug smarra steina ok ætla ek þa þar
vera i haugnum. byskup mælti. grafu ok gr. hauginn ok sendu ar-
diakn sinn eptir mer ef þu finnr þa. fra luciano

Þa gerr lucianus heim ok sendi bod ollum bæiar m-
onnum at þeir mundi upp skiott snemma um morg-
uninn ok grafa hauginn. En a þeiri somu nott vitr-
adiz gamaliel munki nockorum einfolldum þeim
er migetius het med enu sama aliti ok buningi
sem hann vitradiz luciano ok mælti vid hann. þu skallt se-
gia luciano at hann starfar at þarflausu i haugi þeim
er ver erum eigi i. en þa vorum ver þar fyrst ar-
grafnir er daudir vorum at fornum sid ok var þa gorr
haugr sa ok vitnis sa er nu lettid er var i lo nordr
þadan i þeim stad er kallaz debathalia a syrlen-
dzku en ver kollum vera godra manna eign. en er m-
orgin tidum var lokit at degi þa bioz lucianus
med lidi sinu at þeir færi haugsins at grafa. þa mæl-
tu nockurir menn vid lucianum. hlyd þu þat er
er migetius munkr segir. En er hann var þangat
kominn þa spurdi lucianus hvat hann hafdi sed ok
sagdi hann sik sed hafa haug þann i akri ok þar
var gullig reckia i haugnum ok hvilldu tveir
i einni reckiunne annarr gamall en annarr unghr
En hinn þridi i hverre hina ok mælti enn gamli madr
vid magetium. far þu ok seg luciano at ver erum
þeir menn er þar stodu. En hann vill finna enn mæla oc
en reckiuna þa hvilir hann austr fra mer en er
lucianus heyrdi þetta þa dyrkadi hann gud er þar
fundinn var annarr vottr vitran helagra man-
na. En er lucianus fann ekki i haugi þeim er þeir
grofu enn fyrra daginn. þa hurfu þeir til þessa
vegs er munkinum var vitrad ok grofu þar ok
fundu stein þar er þar var a ritat fundu þeir ok rvna
klappad a steininum er sva mælti hér hvilir stephanus
guds vottr ok nichodemus Gamaliel ok abibon
son hans. þa sendi lucianus diakn sinn at seg-
ia ioni byskupi þat er hann var a kennimanna funde
bæiar þeirar er lidda heitir. Þadan hafdi hinn
fæ med ser tva byskupa þa er hvartveggi het ele-
utherius annarr þeira af bæ er heitir iericho en ann-
arr af sebaste bæ. en er þeir hofdu upp lokit
stein fra stephani þa vard landskialpti mikill ok

þadan kom ilmr svo mikill ok dyrligr at enginn madr
hafdi slikan kendan. Svo at allir hugdu sik vera i pa-
radiso þar sem þeir voru vid staddir. en þar var mikill
mannfiolldi ok margir þeir sem sviknir voru af ymis-
ligum meinum en a þeire somu stundu toku heilsu
þrir menn enir attatigir af þeim þeim sumir toku
syn blindir hreinsudoz likþrair aerir vitkodoz
sumum stodvadiz blodfall sumum batnadiz hofud-
verkia enn sumum manna meina eda ridusott. þeir
kystu a helga domana ok huggdu um sidan. þa
færdi ion byskup ok þeir er med honum voru helgan dom step-
hani med guds lofi i ierusala borg til hofud kirkiun-
nar syon þar er hann hafdi erkidiakn vigdr verit af
postulum guds. En ion byskup gaf luciano presti nockurn lu-
t af beinum hans ok þa adra helga doma er þar
fundoz med þeim af þeim er med honum voru eptir en allt
alld af þalli ok at dustmadir. þa var at þurk-
mlar ok hallæri vida um heiminn. En a þeiri stun-
da kom regn af himni ok gaf gud gnogan avoxt
ok ar a iordinna fyrir bæn ens helga stephani. helg-
domrinn fundiz ok var færdr annan dag iola. þa
er ver halldum fundningum. en þann nottu eptir olafs
messu huggum ver at hann var pindr. þa er ver
halldum minning fundning hans. en lucianus rita-
de þessa sogn ok sende presti þeim er avitus het ok var þa
augustini byskups. en er augustinus byskup spurdi þessi tidendi
þa gaf hann mikinn kost til þess at na helgum
dome stephani ok veitti gud honum þess hans en hann
midladi vid marga kennimenn helgan dominn i þeim
syslu ok urdu margar iarteignir at hverjum stad þar sem h-
eilagr domrinn kom eda hinum voro alltarin vigd.

Af alexandro

Alexandr het alldungr
Heim i ierusala borg sa er kirkiu let gera enu helg-
a stephano a sinu fe siaks a dogum iohannes byskups
ok þa er husit var algiort bad hann byskup at þangat
ann færi helgan dom stephani ok veitti byskup honum ok
var þangat færdr heilagr domrinn a manadi þeim
er december heitir ok var lagdr i kistu þeiri er mer var ger
med ebreskum stofum þeim er standa husi kenn-
ir var hinn. Þeim vetrum sidar toka alexandr sot
ok andadiz hinn medaga umbesit at kona hans er mikit
annat her skyldi hafa sialfi en annan þann
ok en kirkia heilog kirkia ok bad sidan ion byskup er þar var

þa vit ſtaddr at likama hans ſkylldi niðr ſetia hia likama enſ ſæla ſtephani ı likıu ſteinſ ſem hann hafði ſialfr ſa latit ſem fyrr var ritað. Alexandr andaðiz alexandr ⁊ annan dag eptir andlat hans kom ıon byſkup með fiolda manna at ſetia niðr likama hans hia enum helga ſtephano ſem hann hafði beðit ı ſott ſinni. Einum vetri ſiðarr villdi iuliana fara af ierſala lande til mikla garðz ⁊ hafa með ſer likama bonda ſinſ. þui villdi hun til mikla garðz at þar hafði hon lifat ⁊ var þar ⁊ huſ oðalborin ⁊ af þui oðru at hun villdi eigi giptaz en hinſ var til ſliks miok bægt. Iuliana gekk a fund byſkupſ ſinſ er þa var ı ierſolum er iuvenaliſ het ok beiddi at hun ſkylldi na likama bonda ſinſ en byſkup ſkorði þui eigi at veita af þui at hann kvez eigi vita huarſ likami var eða enſ ſæla ſtephani. Iuliana varð da vpp við orð byſkupſ ⁊ fór heim grátande ⁊ ſiðan ſendi hon rit boð ſinum ı mykla garð at hann ſkyllde fara a keiſara fund þeſſ er conſtantinus het ⁊ beiða þeſſ at hann ſendi bref ſin ⁊ inſigli cirillo byſkupi at iuliana næði ſinu mali at hafa likama bonda ſinſ ⁊ giptaz eigi nema hon villdi. Þat hnar fekk af keiſaranum at hann ſendi rit cirillo byſkupi at iuliana næði þui er hun beiddiz.

En er keiſaranſ bref kom til byſkupſ þa treyſti hann eigi ı mot at mæla orðum hans. Siðan kallaðe byſkup iulianam a ſinn fund ⁊ bað hana bua ferð ſina en ſegia ſer þa er hun væri albuin. Hun bioz nu ſkyndilega ⁊ fer ſiðan a fund byſkupſ. At kemr hon enum ſama fer. Hun nam bref af byſkupi er hun hafði komit til ſtephanus likıu ⁊ tok þa ſynd at hvina.

En er til var leitað þa er likami var niðr ſettr fundux þær kiſtur tvær ſua miok likar. Eigi veit ek hver er bera enſ helga ſtephani eða bonda ſinſ iuliana. Hun ſvarar: Ek kenni kiſto bonda minſ þa er ek lét gera byſkup minn. Tak ſialfr ef þu kennir. Siðan tok iuliana ı faðm ſer kiſtu enſ ſæla ſtephani ⁊ ætlaði kiſtu bonda ſinſ ⁊ lagði ı bun havar en bað byſkup vel lifa ⁊ guðſ friði ⁊ fer ſiðan leið ſina ⁊ alla nottina þa heyrði iuliana ⁊ fǫrunautar hennar dyrligan lofſong ⁊ kendu ſætan ilm. Ohreinir andar kolloðu ⁊ ſogðu: Vei verði oſſ af þui at fyrr vorr guðſ ſtephanus ſa er hann fer nu brennir oſſ með brennanda elldi. Iuliana ſat ı vagne en fylgiar hennar gengu fyr bæðiunum [illegible] ok mælto: Ok lar þu er dyrðing af vit hafum likama enſ helga ſtephani með oſſ er fiolldi guðſ engla ⁊ ſyngir hanum lofſong en dioflar veina ⁊ ſkirkia ⁊ kvena af kenning hans. Iuliana felldi tar ⁊ mælti við ſina menn at þeir ſkylldi eigi fyrr ſegia huat þa hefði borit ı ferðinni. En er þeir vilſpurðu hví ſa likami ſva bæri ı borum þa ſegir hon: Sa kvað hun er ek hugða likami bonda minſ. Dyrðing vár hann ſkulum ver fylgia ı mikla garð. Til Surena þau ſem þau komu vrdu heilſu giafar við ſiuka menn ⁊ iartegnir gerduz af anda helagſ ſtephani.

Þau komu ı ſæbyg þa er alena het ⁊ fundu þar buit ſkip til mikla garz. Iuliana tok ſtyrimann a mal ⁊ gaf [illegible] ſkill[illegible] illnga guðſ ⁊ mælti ſua: Ek hefi leyndan lut at ſegia. en þu mæl eigi ı moti. Þui minni ferð er likkiſta ſu er þu ſkallt varðuliga flytia til mikla garz með mer ⁊ munu af almattkum guði launa þer taka. Eigi mun ek ı mot mæla ſkipan þinni eða orðum. Iuliana ſvaraði: þat ma vera er þu ert varðr guðſ ſtephano ⁊ augu min ſa dyrliga hluti um hann. Kom ſua til ſkipſ ſcærnig ⁊ fóru ı guðſ krapti ⁊ enſ likama er þeſſ flytr. Siðan letu þau vt ı goðum byr ⁊ ſigldu ı miðhaf. Þa gerði ſiavar ſtormin kin ⁊ af hreggi ſvo at mest ſtarraux at bana hanum. Þa ſtoðu menn vpp ⁊ dyrkuðu helgan dominum ı tarum. hinn helgi ſtephanus vitraðiz þeim ı ſinum bun ⁊ mælti: Ek em her hirðir eigi at hræðaz ⁊ ſeg fell veðrit ı logn ⁊ gerir kyrt ſiar ⁊ ſua noſt ſem biart. Þau foru fyrir landa fram ſva ſem eina viku með þui. Þa gerði land dyrkia ſua mikill upp a ſiðir ſvo at fellu huſ ⁊ tigir ı viki hofðingianſ meðan ſkipit fór fyrir. Dioflar kolloðu a hofðingian ⁊ mælto: heyrðu en omilldaſti hofðingi hví lætr þu eigi brenna ſkip þetta ſem hér fer þa ſem velldi land ſkialpta ⁊ vintrum ſem ſem vér hefr. Siðan er hofðinginn heyrði þetta ſendi hann eptir þeim drómvnda þrim at brenna ſkipit þat ſem a drómvndunum varu komnir nær at ſkipinu en þa kom guðſ engill amot þeim fyra ſkipi ſtephani ſa er drekti ollum þeſſum lyð. Þa varð fagnaðr a ſkipi ſtephani

fer guð um með þeim · Síðan fóru þau þá daga ok kómu í kalcedoniam ok dvǫlduz þar .v. daga · Því at margir sem þar váru sjúkir menn þá er þangat fóru ok græðingar ok urðu allir heilir af árnaðar orði heilags stephani · Þeir kǫlluðu ok menn at þar væri stephanus kominn sá guðs vottr er græðingar gerði ok hinn úðum við at flýja þeir hinir einir allir · Þaðan fóru þau til þeirrar borgar er sa heitir þar urðu kristnir með fegin ok runnu í mót þeim en heiðnir með hryggu en þá kómu þau til þeirrar borgar er stratium heitir · Þá gengu sǫgur fyrir um helgan dóminn ok drifu menn þúsundum til at sjá krapt ens helga stephani · Þessi tíðendi frétti Eusebius byskup í mikla garði hann fór þegar á fund við Constantinum keisara ok sagði honum um helgan dóminn stephani · keisari spurði hví sá maðr er hann hefði þangat flutt ok í vesala borg · þá leiddi byskup fram julianam ok mælti þá kona flutti hingat helgan dóminn · keisari mælti við hana at hon skyldi satt segja af hverjum sǫkum hon hafði þat gǫrt · Síðan vitraði Juliana upp allan atburð þann fyrir keisaranum · fyrst um kirkjugarð bónda síns ok þat er stephanus var þangat færðr · en þá um andlát alexandri ok þat er hann var grafinn hjá stephano sem hann hafði beðit sjálfr í sótt sinni · þar næst sagði hon til at heimir vægi til at giptaz ok af því vildi hon til mikla garðs fara með líkama bónda síns · en þat naðiz er aðr keisarans bréf kom til · þá bar ek sagði Juliana annarra þeirri með villu þeirri ok hugðumz ek taka upp líkama bónda míns · en ek tók helgan dóm stephani · þá sýndi Juliana keisara nú bréfit með innsigli ok hann kendi þat skjótt · Juliana mælti þá undir yðr er nú hér líkamlig hefnd þá lýt ek undir guði andlig en ef þér trúit eigi sǫgu minni þá sendit til ebreskan mann at lesa bréf þat sem fylgir kistunni ok ebreskum stǫfum er ritað ok man sá þá segja yðr sanna sǫgu · Síðan sendi keisari ebreskan mann at ráða stafina með tveim vitrum mǫnnum þeir kómu til skips ok réð hann bréfit ok mælti · mikils háttar sýn sé ek nú af því at hér er kominn stephanus frum vottr guðs

Þá var þetta sagt keisaranum at vitrum bréfs ráðnu · hann undraðiz mjǫk ok sendi þegar eusebium byskup með bjóðum ok vildi láta bera helgan dóminn í hǫll sína með fǫgnuði með brennandum kertum · byskup bar kistuna af skipinu ok lagði í vagn ok lét aka til hallarinnar · Múlar tólf váru fyrir vagninum · Guðs englar stǫðvuðu helgan dóminn svá at múlarnir kómuz trægliga til þess staðar er heitir Constantianes ok eigi lengra · Þeir bǫrðu þá múlana · þá tók einn þeira at gera vilja manz ráða ok mælti hátt bít þess svá · í þenna stað byriar stephano at hvíla ok af þeim skyldi all eigi vit menn · þá undraðiz byskup mjǫk ok gerði keisaranum orð at þeir mætti eigi færa stephanum lengra · keisarinn mælti hryggr ok sendi enn aðra .xii. múla at draga vagninn · þeir váru enn stǫðvaðir af guðs englum svá at þeir mætti vagninn hvergi hræra · þá kallaði allr lýðr ok mælti · Enn almáttigi guð sá er birtir undarliga hluti fyrir frum vott sinn stephanum þann er píndr var fyrir guðs nafni veittu oss aumum hjálp ok miskunn fyrir hans bæn · þá hóf byskup kistuna af vagninum ok lét þar síðan kirkju gera at helgum dóminum svá at gǫr var á þrim mánuðum · þar urðu heilsugjafir ok hjálp af sjúkum mǫnnum á þeim tíðum í dýrð fǫður ok sonar ok heilags anda · hinn sevegz ok dýrð um allar allda veralda amen.

Hér er Præiectus byskup Hér hefr jarteinir ens helga stephani

færði með helgan dóm stephani hjá vatnum þeim er tiburtine heita með fjǫlmenni · þá var sjónlaus kona nǫkkur þangat leidd ok bað hon sér miskunnar ok lagði á helgan dóm blómstr þau er hon hafði í hendi · en er hon lagði grǫsin við augu sér þá tók hon sýn sína ok fór þaðan fagnandi ok þurfti eigi síðan leiðtoga.

Lucillus byskup af kastala þeim miraculum er Sinitensis heitir hafði axl mikit á hendi þá er fylgdi báðar hendr læknis þess er skar þat í þá · En er hann tók við helgum dóm stephani ok bar ok kyssti sínar með fagnaði alls hugar þá varð hann heill ok hvarf í brott axlin. || miraculum

Eucarius het prestr af ispania lande sá er stein hafði í kviðinum hann tók heilsu eptir langa sótt af helgum dóm stephani þeim er Evodius byskup sendi honum · En eptir þat tók hann sott aðra ⁊ andaðiz. þa v(ar) klæði hans borit t(il) allt(ar)is stephani ⁊ aptr þaðan ⁊ lagit yf(ir) lik ens dauða p(re)sts ⁊ reis h(an)n þeg(ar) upp heill ⁊ lifandi.

Martialis het hofðingi nockur heiðinn gamall at alldri en h(an)n atti dott(ur) k(ri)stna ⁊ mag sinn er mikla hafði tru a tekit. En þa er þau to lou tru f(yrir) h(onu)m siuk(um) þa styggdiz h(an)n upp ⁊ rak þau fra ser m(eð) reiði. þa foru þau t(il) kirkiu ens helga stephani ⁊ baðu lengi f(yrir) h(onu)m m(eð) tarum at guð gæfi h(onu)m fysi til rettrar tru. siðan toku þau nockur fogur gras af allt(ar)i ⁊ logðu und(ir) hofut h(onu)m þa er h(an)n svaf um nott. En h(an)n vaknaði f(yrir) dag ⁊ sendi þeg(ar) men ept(ir) kenni monnum er f(yrir) star komu þangat þa sagðiz h(an)n tr(ua) a krist ⁊ v(ar) h(an)n þeg(ar) skirðr ⁊ milli þess er hann do ⁊ hafði h(an)n þat orð i munni sem stephanus þa e(r) h(an)n v(ar) grytt(r) barðr. en þ(at) er lysti i sialfr at h(an)n sniz af bænum ⁊ u(m) sleikum heilags stephani tveir aðr(ir) tru þ(eir) fengu ⁊ tveir fatækir men heilsu. annarr h(af)ði m(ein) en annarr utlendr. þa er þ(eir) hofðu heitit a stephanum f(yrir) einu utlenda mane v(ar) utarað i maue hv(er) man bot m(eð) g(er)ði þa e(r) h(an)n v(ar) siukr ⁊ g(er)ði þ(at) h(an)n slikt et sama ⁊ varð heill.

[illegible]

I bæ sem e(r) audurus heit(ir) e(r) k(ir)kia heilags stephani ⁊ þ(ar) e(r) af helgum dom h(an)s. þ(ar) g(er)ðiz þ(at) at uxn hliopu m(eð) vagnhlassi a svein einn ung(an) e(r) lek a velli ⁊ lamdiz þegar ⁊ do. en moðir h(an)s fann hann ⁊ bar til k(ir)kiu heilags stephani m(eð) miklum harmi ⁊ tok h(an)n þ(ar) bæði lif ⁊ heilso.

Nunna nockur v(ar) siuk ⁊ v(ar) kyrtill hennar borinn til k(ir)kiu heilags stephani en hun v(ar) andut at kyrtillinn kom aptr. En þa logðu frændr hennar h(an)n a likit ⁊ reis hun þegar heil upp.

[illegible]

Bassus het einn maðr er kom t(il) k(ir)kiu heilags stephani með klæði d(ott)ur sinnar siukr(ar) ⁊ bað f(yrir) henne. þa komu sveinar af husum hans ⁊ sogðu meyna dauða en vin(ir) h(an)s bonnuðu sveinunum at segia h(onu)m sialfum andlat hennar. en er h(an)n kom ⁊ lagðe klæðit a likit þa reis hun þeg(ar) upp lifandi.

[illegible]

San bonda nockurs do f(yrir) e(r) herennus het ⁊ v(ar) buit um lik hans m(eð) miklum hrugla ika. Marg(ir) vin(ir) h(an)s villdu hugga h(an)n. [illegible] m(e)n em þeira tok(u) vid smiorn ok hoski helags stephani ⁊ riðu a likit. Svo v(ar) giort ⁊ lifnaði sve(inn).

En kom ut maðr nockur sa e(r) [illegible] Eleusin(us) het or k(ir)kiu heil(ags) stephani m(eð) son sin dauðan ⁊ bað f(yrir) h(onu)m lengi ⁊ lifnaði sveinninn.

[illegible]

Husfreyia nockur gamul v(ar) vanheil. Svo at lækn(ar) mattu h(enni) e(igi) bot vinna. en gullsmiðr nockur talaði þ(at) f(yrir) henne at hun bindi i har fleði sinu und pallanu(m) fingrgull þ(at) sem steinn sa v(ar) i e(r) fundiz hafði i ioxa nyra ⁊ magnaðr v(ar) m(eð) fornesku. En hun giorði sem guðsmoðir m(eð) ⁊ fortha at sækia helgan dom stephani. En hun fra leiðar sinar hia a nockurri þa sa h(on) f(yrir) fotum s(er) a gotum liggia fingrgullit þ(at) et sama sem hun hafði knytt i harflædum s(inum) þa undraðiz hun ⁊ leitaði til harflædanna ⁊ fann hun heilan með ollum knutum. þa grunaði h(ana) at gullit m(un)di brott v(er)a ⁊ hafa svo af skilnat af flædunu(m). En er þ(at) v(ar) heillt ⁊ usakat. þa hafði h(on) þa itron e(r) v(er)tu(m) heilsu sinar. þ(eir) sem hun vænti af stephano ⁊ kastaði gullinu a ana ⁊ tok hun þa þeg(ar) heilsu sem hun vænti af h(onu)m sæla stephano. hun fekk siðan gofugt gipt(ar)ráð i borgh þeiri e(r) heit(ir) kartago.

[illegible]

Tvo systkin v(or)u i borg þeiri e(r) cesaria heit(ir) ⁊ v(or)u svein(n) ⁊ mær ⁊ v(or)u þau gofug at kyni en þau g(er)ðuz ohlyðin moður sin(n)i ept(ir) dauða foður sins ⁊ kvinna hon illa ohlyðni þeira ⁊ bolvaði þeim ⁊ toku þau all vm ok svo at þau skelfði viða með oghegi sott þa skomdoz þau skiaþna sins ⁊ sott ⁊ forðu e(igi) at vera i sinu heraði ⁊ dreifduz þau i ymsa staði. Tvo systkin af þeim komu halfum manaði f(yrir) paska t(il) borg(ar) augustini b(iskup)s. Sveinn h(e)t paulus en mærin palladia ⁊ gengu þau hv(er)n dag i k(ir)kiu ⁊ baðu þ(ar) bæn af guði ⁊ heilsu i minning heilags stephani. en e(r) morgintiðir v(or)u komnar til tiða paskadag en fyrsta. þa stoð sveinninn paulus ⁊ stoð d(ig)r v(ið) ker(?) p(er) þ(at) e(r) v(ar) f(yrir) allt(ar)e stephani en e(r) minzt v(ar) di þa fell h(an)n niðr sem h(an)n sofnaði ⁊ skalf svo e(r) sem h(an)n v(ar) vanr. þa e(r) h(an)n svaf. alln-

Ave maria

Ave maria

lvj

undrudu þr er þa v ok villdu sum veita hn
upp en sum bannadu þ. þa reis sveinin heill
upp ok skalf e sidan ok lofudu allir gud þr er
þa v ok gjordiz romr mikill um kirkiuna hvar ath
ad v villdi segia. augustinus byskup setti tidendi ok
skrifat hafa nyia sogu þonne at hefdi allt s
orth en er tidu v tekit um daginn þa þessu
aunum er hagde med ser ok sagdi hm allan at
burd in en sem systkina sina. En en þridia
dag i paskum sagdi augustinus byskup alþydu at
burd i teigni þeirra ok let hn standa systkin þessi
bædi saman þa er annat skapsott en annat eg
at þa mætti allir skilia hvat þa sa er
at þridia at gud gefi þeim badum heilsu sina.
En er augustinus byskup ætladi um þetta at tala þa allþ
ydu þa komu tidendi þau þr in at moerin
palladia hafdi med palli svo sem sofnut
verit þa allt ein heilagi stephanum ok reis sidan
heil upp. þa peltu allir ... þr fagnadu er hon
hafdi heilsu tekit sem brodir hnar ok skoe
kudu þr gudi er hun v heil ordin ok lik brodur
sinu svo at lifu at hafdi hm lik verit ok gerdu al
lir gudi þack. þeim er stoduduz vilia þra fyr
ir en þr hellgu bænu ut. þenteign bad
n v ... vistu xpi þ þr eni sonu tru
ok stephanus bana ok gd sva gerv þ allu
insta vmu. eftir at hn tok fyrstr pisl þ g
lagt ein ok þvi svo sanliga at hn sungit
at hn v fyrst fundinn i heilagra manna tolo
hm i spe ganga allar vettar salur nu sva
... hn laumadi fyrstr pislum guds syni sina
eming ok dauda er hn sola allum oss til hia
. Suasem hm sech stephanus at eilifu vagr
lifar ok pasmelandi e setti vit þn sama vag
lusnara hm xpm son lifanda gudf er m
m ok helgum anda lifir ok rikir ein gud i alg
n frenningu hm se lof ok dyrd ok vegr v all
d v vallda amen. E ~~z a~~

[D]ecius kr ok valerianus greifi
letu taka syxtum pava ok leida þ skurdgod
sin. m kennimn sinu. En er þr v hond
lad. þa m syxt vit sina men. Eigi skulu
þ hrædaz tiæckt þr allir helg m skolo
marg pislir ok stravt ader þr kami t eins sana lifs
brotum m vetthe ... gefost daum þa e hn tok
pisl þ heilsu vera. af þvi sa ok engi v hirod
at at taka pislir þ hns nafne. Diakn hnse
heitamus ok agapitus svar hvt munu v þa þr ker
fad. Decius m vit sixtum e hn v leiddr fyr
domstol hns. veiztu þ hui þu v hingat leid
dr. Syxtus sv. vist veit ek ok vel veit ek. Dec
m. Ef þu veitz gior svo at lyd þeim piolgirt
ok vit ok vel lyfe. Syxt sv. vd sat at lydi mm
pialgi ok vel lyfe. Decius m. Blotadu god
odavdligum ok v hofdingi kennimana. Syxt
sv. ek hefi jafnan ævallt ok sva m ek þio
na gudi almattku fedr ok syni hns ihu xp ok hel
gum anda ok þeim ek hm hvndag lifeina fo
rn. Dec m. Vit þr heilrad i elli þinni svo
sem v ervm oss heilrad. Sixtus sv. þr rad he
fi ek kent m hingat til ok mun ek lidr tek m
na leidi alla m m þ synda djupi ok dauda.
Decius m. Blotadu ok þa at eigi setti da
vdi e giefi t agn d ... þm e e vilia blota
Syxtus sv. Sagda ek þ um sin at ek fære
hvn dagh þenn gudi minum ok syni hns i ero
Decius m vit riddara sina. Ledit fær
hn t þreus hopf ok setti hm i mar kua stopu
ef hn blotar eigi þreu. Sixt pape m vit
þa e hn leiddu t hofsins hvat giora þr
vesalir m. þt gofgvit standa ok mana lik
nesti blind ok daufr e hvarki mega dugha
e ne bodum hella tilhlydi þr m sinn ok leysa
and var þra eilifre kvol ok hiadi t e h
kams pislir helliz eilif kvalir þr sem
hun ervm syndugum mannum ok þeim e
blota skurdgodum. Giorit þr idran þr hi
da idra ok hafnit þingum vodudum þa
En sixt villdi eigi blota þa v hn leiddr
t myrkstofu m tveim diaknum þr fehelissimo
ok agapito

fra lavrencio diakna

En e lavrencius diakn ſadi
at ſixt⁹ papa v i bondum þa kom hn t hanſ ⁊ m
hvert ſkunda þu fad an ſun ⁊ hvt fav heilag ke
ñi mad an diakne. þu vt alldregi van at fœra
fœrn gudi. ſvo at e fylgdi diakn. hvat miſlikar þ
vit mik fad eda reynd þu mik j nockuru ſvek
lavſ ſvo at þu vilir nu neita ſamlagi minu j vihe
lingo blodſ hanſ. Reyndu viſt hvart þu hefir
þ makligan þion valit at ſelia j hond guds þ
onuſtu þat þu ſelld m ſamlag helgan dyrmligs
holldz ⁊ blodſ. Ve þu at e mik þu veg hanſ j
hm þat ſkadi e lærifœdr at bregda blodſ vp helli
ng lærisveinſ þo en bettr m. dyrkaz e ſon
af ſigri lærisveinanna. en af ſin dyrd ſialfra
Abraham hofut fad gudi ſon ſin en petrus
ſendi þ e ſtephanum diakn ſin ſinu ⁊ kva
fi ſam fad j ſyni ⁊ per gudi þan e þu lærdir
at ek koma ævag til ſigrſ m þine at fylgia ſi
xt ſv. Eigi þ lat ek þik ſonr. hellr ætu mer
e ſtravt þ hendi v eirum gamlir ⁊ tok v leia
ago. en þu e vngr ſkallt meiri ſigr hafa ⁊ m
eiri aro vtu e aglad þat þu ſer m fylgia ept
þa daga. hu lett þu ſamnentaſ minar piſlar
ſva ſe þu ſkiotr fullting af lærifœdr ætu m
og ſig avdlaz. Ek fel þ a hendi alla epd mi
ne krapz hu lett þu navistu minar helgaſ
ſkildi vit ellſen ⁊ tok þeygi krapt ſin þ hm
tak þu ⁊ ſa vit kkiu þe ⁊ ſkipt þ ma þann
ſem þ ſinu þarf va. þa ſelldi ſixt papi
oll kkiu fe lavrencio diakni ſinu. en e hn
tok vit fenu. þa for hn v herad ⁊ leitadi
hu fologn vi lærd m eda v klædd kſtn men
⁊ ſkipti hn fenu m þam ſva ſem hm ſynd
iz hverium þarf va. En e hn kom t fiallz þ
e ſeleuſ heit þa fan hn þ eckia eina þa e ki
riacha het hun hafdi xxx vet halldit hinh
fi ept davda bonda ſinſ. en þav hofdu vit
vi vetr ſaman. hun hafdi mga kſtna men
i hvſi ſinu þa e flud hofdu þ odi heidni
a[illegible]na. En e lavrencius kom vm nott j h
erbergi þa ſko hn fœtr allra kſtina manna
þra ſem þ v ⁊ þionadi þam litillatliga en
ecki van fell t fota lavrencio ⁊ m. Ek hefi
ſik þ e kſtz at þu legg hendr þan vf hof
m þ ek hefi hofut verki mla. en e lavre
ncius gordi kroſſmark yfir hofde henne j na
fni ihc xſtz þa batnadi henne allz hofuvo
kiar. En lavrencius for ena ſomu nott þa
dan ⁊ leitadi en hu kſtn m vi folgn j hu
ſum eda hellom. þa kom hn a bæ þan ar
cuar het ⁊ fan þ ſionlaus man þan er
creſcencian het ⁊ bad ſa m tarum at lavre
ncius gordi kſſ mk yfir augum hanſ ⁊ gæfi hm
ſyn. heil lavrencius mli m tarum. Dr
m ihc xſt e vpp lavk augu hinſ e blindr v
bor hin lyſi þu ſena en blinda m. þa lukuz
vpp augu hinſ ⁊ ſa hn þoſſ en lav. þar brott
þadan v bœiar ſtr e patriſ het ⁊ fan þ
ſto m ⁊ lxx j einu iardhuſi ⁊ v m þam Juſtin
pſt ſa e ſixt pa hafdi vigdan. ⁊ ſvas ſkrig
vard oſſum fagni e þr fundvz ⁊ fell hv
e fota ods þa mli lavrencius vit juſtinu
Lattu fyllaz vilia min j þ at ek þvegi fœtr
yda allra m minum hondu. Juſtin pſtr ſv
Guds bodord e þ. vdi vili drottinſ ihc kſtz
⁊ ept þ þvo lavr. allra þra fœtr ſem þar
varu ⁊ kyſti hn fœtr guſtini pſtz en e hn ha
fdi þvegit allra þra fœtr þa fal hn ſig vn
d bœn pſtzinſ ⁊ ſkipti m þeir fe þa mni þeſſ
ſem hn hafdi m e ⁊ for ſidan j bœin.

piſl ſixto pafa

En m medan þr lut gioz ⁊
tha v ſixt fa leidda þ dom ſtol keiſaranſ m
tvem diaknu ſinum ⁊ mli decius v hn m rei
di ⁊ ſpurſlu gott raad. þ ſu v radu þr ⁊ bl
ota. Sixtus ſv. Rad ſeer þ ſialfu heillt vel
all ⁊ lat af at laſta nafn drottinſ ihc kſtz ⁊
idraz þſſ e þu hellr vt blode heilag manna
Engum mun agn at oſſ ſagdi deciuſ ep ſun
e e bana. Valerianus ſvar. þ haggvi
haufut af havnum. Meliſſimus ⁊ ag
apitus mlo. Ep þer veſalir villdut blo
ta gvdum fodur varſ þa mætti þ þar ſva
eiliſ ar k Valer þr ſem ydr erv bunar
Valerianus mli. til hvſ ſkulu þr m lifa
e oſſ hetta kvdlum leidit þa til ſtyſ hofſ
⁊ hoggvit þa ep þr villit e blota en er þeir

vegu leidd' a götu þa er appia heit' þa leit syxt' standa skurdgodin a turri hendi ser ok mli þa standa likneski steinlig blind ok dauf er vesalir men luta ok glata eilifu lifi. bari þau krist' son g' lifanda. En er kristr m. svo ok kvadu amen þa fell ofan mill hit pushops ok brotnudu skurdgodin er undir urdu. þa kom lavrenci' þar at ok mli. þu lat m enu heilag' fad' ek sa þar þessi er pusello m. en er riddarar heyrdu get piarens þa gro þeir lavrentiu ok selldu hn domanda þann er prthemius het. En þeir leiddu sixtu papa ok diakna hns pelicissimu ok agapitu i þysthercu hta hofmu. ok huggu þa þar alla en setta dag mana þr þess er augustus heit. en kristn men þoru um nottina ok toku a braut likami þra ok grofu sixtu papa i kalixti gardi calisti en þeir grofu diaknana i kirkiugardi p'tex ta. þetta sagdi partho [illegible] xtati

Decio konungi at lavrencius diakn sixti pava a var handtekin sa er þe hirdzlur hns vissi. Decius varþ fegin ok bad fǿra þar lavrencium ok mli v hn hvar ero kirkiu fe þau er men seg' at þu varþveitir. Lavrenci' svarar engu ordi. þa selldi decius lavrenciu valeriano greifa ok mli vid hn. spyrdu hn vandliga at kirkiu fe ok skyr hnu eigi ok lat kvelia hn til bana ef hn blotar eigi. Valerianus selldi hann manni þeim er yppolitus het en sa lokadi hn i myrkvastofu. þar var inni einn heidinn madr sem margir menn varu aþr i myrkvastofu. hn het lucillus ok hafdi hn af miklu gráti mist synar. Laurenci' mli vid hn. trve þu a drottin ihm xpm ok lat skirazt ok muntu þa syn þina. Lucillus svarar lengi hef ek þess þrat at lata skirazt i nafni ihu kristz. Laur' mli. trve þu af ollu hiarta. Lucillus sv. nu trvi ek a ihm krist ok neita ek skurdgodum. ypolitus sto vid ok hlyddi til mals þra. þa primsignadi lavrenci' lucillu ok vigdi vatn ok skirdi hn sidan. Tru þu lucille a gud fodur almattkan ok a ihm krist son hns hin er piniz var ok grapin ok reis upp af dauda a þridia degi ste til himins ok sitr nu til hǿgri handar guds fodur ok mun þadan koma at dǿma lifendr ok dauda ok hann sialfr mun leysa ond þina ok likama. Lucillus sv. Trui ek þessu ollu. þa lukuz upp augu hns ok kalladi hann ok mli. Lofadr se drottinn ihc xc er mik lysti fyrir bǿn lavrenci. Se ek sem' en ek hefi lengi blindr verit. margir blindir menn komu til ypoliti þar sem þra sat ok gaf lavrenci' kross mark yfir augum þra ok urdu þeir þegar heilir. En er ypolitus sa þetta þa mli hn vid lavrencium. syndu mer kirkiu fe. la vrenci' mli. Ef þu trvir a gud fodur ok son hns ihm xpm drottin varn. þa munda ek syna þer saman gud ok ihm xpm ok eilifu lifi. ypolit' mli. Ef þu gerir þat er þu hetr þa mun ek gera þat er þu byþr. Lavrenci' mli hlyd þu mer ok lat skirazt. þat skurdgod er engu nyt. þa primsignadi hn ypolitum ok skirdi sidan. en er ypolitus ste upp or skirn trevim þa kalladi hn ok mli nu sa ek and' rettlatra fagna i dyrd' af þvi er ek se. lavrenci' þu drottin ihm kristum at þu sker allu himni.

þa var skirdr xix menn i huse ypoliti bǿdi karlar ok konur.

Hypolitus sendi valerian greifa or[illegible] [illegible] at hn sendi laurenciu til hallar sinnar. En er ypolitus sagdi lavrencio þa ordsending þa mli hn. þangat mun ek fara at bod þitt nalgazt dyrd okkr. en er þeir komu þar til hallar. þa mli Valerian vid lavrencium. Leg þu nu nidr þrotzku ok sel oss kirkiu fe þau sem þu hefir hendr yfir. Lavrencius sv. Gef þu mer tveggia daga frest eda frest at ek mega syna þer fe. Valerian mli vid ypolitum. hafi hn tveggia daga frest i þinu varþhalldi. þa samnadi lavrenci' til ypoliti volaudum monnum haltum ok blindum ok sivkum. En Valerian sagdi decio at lavrencius hafdi heitit annan dag eda en þridia at syna kirkiu fe en. En er lavrenci' kom en þridia dag til konungs hallar þa mli Decius vid hn hvar ero fe þau þe sem þu hetzt at syna oss. þa leiddi lavrenci' menn i hollina mikinn fiolda manna volada þra er hn hafdi samnat i hus ypoliti ok mli. hér ero kirkiu fe þau er aldregi þverra hellda vaxa til eilifrar dyrdar at þeim er þau varþveita. Valerian mli. hvat skip nu langmǽli. fordi blota þu godum ok lat af fiolkyngi þinni sem fyrst. Lavrenci' sv. þar hvi þu lifir ok diofulsins þyrhygnu mina svo at þu kiosir at beida kristna men at fyr blota skurdgodum. Sumir ydrir þer rettir at eru likneskium diofla hellder en skapara allra hluta sumligr ok osumligra. Decius hon [illegible] hellder dofga þeim sem giordi oss. Eru [illegible] sem ...er. Gud fadir drottins mins ihc kristz er skapari himins ok iardar mana ok dyra fiska ok fugla

þer godum mmm sem þetta brefe [illegible] heyra sender ok magnus halldorss [illegible] gudi [illegible]

hv mun uor þa vera valdug [illegible] þu [illegible] heyra [illegible] [illegible] sem engs [illegible]

latur [illegible] hvern [illegible] til [illegible] amen [illegible]

50

[illegible] var [illegible] hebingast at lora h[illegible] bli
[illegible] daup [illegible] decius ꝫ let bia lavrencium svip
[illegible] Laurenci s. [illegible] gieck
[illegible] ceing bra[illegible] v minu en [illegible] ku
[illegible] vesa [illegible] hmi e ca j pislum · Deci mli
[illegible] pisla kyn [illegible] hvedir ꝫ blon [illegible]
[illegible] gia min stong[illegible] ꝫ r[illegible] bia gra
[illegible] alla pislir mun[illegible] ꝫ svik
kamd nom i ku bl[illegible] napp s. [illegible] hef
ek avallt [illegible] kvalir en ass ei[illegible]
[illegible] decius mli · [illegible] e [illegible] dyrd[illegible] pa segdu hv
[illegible] apningar [illegible] kom ass
[illegible] dyrd · Laur s. [illegible] e napn [illegible]
ne [illegible] e vda at kom[illegible] augsyn sin · Deci m.
[illegible] alla [illegible] men [illegible] hreinsaz me[illegible]
[illegible] sialp[illegible] av ap at [illegible] vi sem
[illegible] vod verra Laur s. aurvoggr em ek ap
[illegible] decium [illegible] sem ek hepi · Decius mli · [illegible]
[illegible] mynum leisa [illegible] pislu · Laur s. aur
uggr [illegible] em ek [illegible] kristz ꝫ helld ek traust ih
eptir [illegible] aud [illegible] · pa veiddiz decius ꝫ let bia
hn stongum · en heilagr lavrenci mli vid decium
[illegible] vesall [illegible] at aud [illegible] gepa [illegible] sig ꝫ be
[illegible] ek e kvala [illegible] · Decius mli vid [illegible]
[illegible] kvalir [illegible] at sidu h[illegible] glodondum
[illegible] pa leit heilagr lavrencius til himins ꝫ m.
[illegible] ihc xpc gud ig gud e [illegible] in [illegible]
[illegible] ek nei[illegible] e [illegible] e ek u regar ꝫ iata
ek [illegible] dominum [illegible] ek [illegible] · Decius mli vid
hn · Se ek at [illegible] man [illegible] kvalir [illegible] piolky
ngi [illegible] en [illegible] gi manty [illegible] um tælla [illegible] ekki
gud ꝫ gudinn [illegible] tveggia at [illegible] blota · eda
ell[illegible] [illegible] pislir en [illegible] ma[illegible]
Lavrencius s. I napni drottins mins hvedum[illegible]
[illegible] pislir · gieck [illegible] e [illegible] gniztr ꝫ let
[illegible] let decius bia hn langa stund [illegible] knappa
[illegible] pa mli heilagr Lavr · Drottinn ihc xpc e a
[illegible] af [illegible] heilsu vera at leyst
oss [illegible] dopla [illegible] nu enda mm pa
[illegible] vodd ap [illegible] · Decius [illegible] ꝫ allir
[illegible] stody · [illegible] mg pislir
[illegible] killa [illegible] mli
[illegible] roma b[illegible] hl[illegible] pianda pa

grada [illegible] kvm manc e hverki hvedir ga[illegible] ne
hop[illegible] nekvalir eda dauda [illegible]
en ꝫ [illegible] insvipu ꝫ pestir [illegible] stagl [illegible]
mli · Lopada [illegible] drottinn gud pad [illegible] minn
ihc eptir e oss gapt miskvnn ovdum · Sep [illegible] ass [illegible]
kr[illegible] [illegible] milldi [illegible] at allir [illegible] sem hia stando
vm at [illegible] hugg [illegible] stima ·
[illegible] tok tiv em ap riddarv [illegible] kg [illegible]
nar Roman ꝫ mli vid lavrencium · Se ek
[illegible] en biartan man [illegible] e [illegible] himin duki [illegible]
[illegible] ap [illegible] sarieck [illegible] [illegible] e senn emin
[illegible] at [illegible] lat m e · Deci mli v valeri
[illegible] ervm v stign ap piolkyngi [illegible] manz skal e
ta oi vomanus pavis ep hn mætti [illegible] ap la
vrencio · En e lavrencius v sell [illegible] ypolito ꝫ v dvel
lu medan [illegible] decius ꝫ valerianus redu vm a hv
[illegible] pina pa kom roman [illegible] sa [illegible]
an vatz ꝫ pell til pota lavrencio ꝫ bad hn skira
[illegible] pa vigdi lavrencius vatn ꝫ skirdi romanum
En e decius [illegible] pa let hn [illegible] taka rom
anvm ꝫ leida a [illegible] dom stol sin hn kalla [illegible]
hn [illegible] sin [illegible] ꝫ mli · kristin em ek
Deci let [illegible] leida hn vt v bgin ꝫ hoggva
[illegible] e salaria [illegible] · En iustin prstr tok
[illegible] ama hns vm nott [illegible] ept [illegible] sem er
van [illegible] En [illegible] sem nott [illegible] decius ꝫ va
lerian [illegible] ypolito at hn [illegible] lavrencius
[illegible] vara [illegible] ogla [illegible] Lavr
mli vid hn e [illegible] hellt [illegible] pagna [illegible]
til dyrdar gudi ypolit mli [illegible] ek e [illegible]
segiaz kristin ꝫ deyia med [illegible] Lavr mli [illegible]
kristz [illegible] mannz vm stund en ek [illegible]
[illegible] kalla [illegible] sidan ꝫ heyrdu pa ꝫ kom

n e heilagr lavrencius v
leiddr [illegible] decium [illegible] let keisarinn [illegible] dom
alsin oll pisla kyn blysin ꝫ stang ꝫ inkva[illegible]
[illegible] ꝫ gloandi iarnspada ꝫ sidan [illegible]
rencius · legg nidr [illegible] piolkyngi [illegible] ꝫ seg [illegible] kyn
[illegible] · Lavr s. ap [illegible] em ek at kyni [illegible]
[illegible] roma [illegible] alla [illegible] kristin ꝫ numinn [illegible]
[illegible] lavg · Decius mli hvar kantu god log [illegible]
[illegible] e god [illegible] · blotadu godunu · eda ella man [illegible]
nott up [illegible] pislum · Lavr s. I napni [illegible]

tms mms ihe kstz · n ek e vgga [illegible] n not mín
her e myrkr · helldr birt hon allt ι liosi · þa let deci
bia gom ι andlit hm · Laur · styrktiz ath men ꝫ mlti
þack g ek þꝫ ꝫatin þꝫ þu er ein almattigr gud ac
aus mli · Burt þr rekþu þa eı sstravagiarna manz
sem vdr a bodit · þa u þengar beım ıarn verkia
giar varu ꝫ brandzeidar mynd ꝫ stigund ꝫ u hon
sett yꝫ gloedr vndr þa mli laur u decıu nu hepi ek
mik sialþ boetr ι þeım gudi þr þınd andı e þerr þ
vngudi · en þu vesall m vıtþ tegla þ skorvma ne
hoegindı en þꝫ eıga kval þo dæm at ek neita hr e
þa e ek vrægr ꝫ ıatta ek hm þa e ek v [illegible]dr ꝫ nugi
ek hm þack e er ein steıkr · valerıanus mli hu
e ellꝫ sa e þu heıtr ast ꝫ gadum vaꝛu m hn e þ bre
na helldr en goder · Laur · sv · þ hui skilıt þꝫ e vesalır
m at gledz þar ga m hvılld en e bruna · all vndzo
dur styrk laurt en gmlei · decı e hn let steıkia
kvikan m · ꝥenagı laur mli · þat þa gı ekþ [illegible]miht
epı þꝫ þu styrkt mik þa let hm ι gegn kgnu ꝫ
mli · nu em ek steıkt odꝛu megın snudu nu a adra
hlid ꝫ et þa let hm [illegible] hm [illegible] mli · þack gr ek þꝫ
drott mín ι epr þr nada m[illegible]gga ι þeına holl þa
kō radd ap hımın svo mælı[illegible] · kom þu en tvıti
vm ꝫ taki þık englr mín · Epꝫ þꝫ þu en thezza
na sala m ap likama hns · en e laurtıus u anda
ꝫ þa genga þꝫ decıus ꝫ valerian ꝫ hallar ꝫ let
v liggia lika[illegible] hns abrann [illegible] yꝫ glodu · en ypol
[illegible] þan [illegible] ꝫ bio vm vdliga m hınu dyk
[illegible] ꝫ ılmondu sm[illegible] ꝫ gdı hn eıd iusıno pstı ꝫ
sagdı hu dyrlıga laurtıus kom ap þm heımı ꝫ s
hu þu gmlıga þu decı ꝫ valerianus lıkodu hann
ꝫ lotu lıggia lıkama hns yꝫ glodum · en þꝫ ıus
tın ꝫ ypolıt baru lıkama heılags laur ꝫ bæ
ckur þr e kıvıaka her ꝫ laur hapdı græda
byrtu ap hoputokum · En at kvelldı gropu þr
lıkama hns hia gotu þꝫ e tıburtına heıtır ꝫ
ꝫ þꝫ stodu þa daga m mıklum þıolda krıstına
manna ꝫ helldu m ınlıgrı hrygleık mınıng þıs
heıl laur · Sıdan song ıustınus pstr m ꝫ toku
allır corþ dm þꝫ sem at þꝫı m stodu ·

[illegible]

Þꝫ þra þar ypalıtur heım ꝫ gap
prelsı allum þrælum sınum ꝫ ambattu en e
bana v sem [illegible] þa kom rodd
ꝫ let þu hn hondu ꝫ [illegible] e þen sa þꝫ
brapti hn ꝫ mli · eru e [illegible] laurꝫ þꝫ se
þu gaþr likama hns · [illegible] e þe suasz
bialkvıngu helldr sva [illegible] heg
ꝫ let bıa gıora ı andlıt [illegible] hns [illegible]
vm ꝫ mli · laur er boda[illegible] m[illegible] gıora go[illegible]
þ e gap sıgsı ypalıt sv e [illegible]
þ alead þu mli · Decıus [illegible]
dın e þu þamm at [illegible] ypalıt [illegible]
akr em ek nu ꝫ krıstın en þu [illegible] vm e ek [illegible]
þıvı dgadu · Decıus mli · blota du ꝫ lıpe en þꝫ
ıll e þꝫ þıız ι kval sem laur[illegible] ypalıtus sv [illegible]
vel at ek þa epþ hns dæmu en þꝫ e dıarþlıkr ad
[illegible]epna gudı vm m saurgu munn þꝫ ra dız decı
ꝫ let stongum bıa ypalıtum ypalıt [illegible] þeım
e hn bardu · þa mli decı at þꝫ þꝫ dı bıa hm [illegible]
ınsurpu kvaları hvaddr e þꝫ ber[illegible] ypalıt
En ypolıt styrktız at meır ꝫ mli [illegible] sem ern ek
þa let decıus skrydda hn r[illegible]dara bunıng þꝫ ne
hn hapdı þa e hn v heıdın ꝫ mli v hn mınstu
rıddara sızlu þꝫ mar þꝫ sem þu hapdır ꝫ þꝫ vm
ver sem þꝫ ꝫ blota · ypolıt sv · kstr rıddı e ek
ꝫ mun ek hm avallt þıona ꝫ þu ser ek ath
þa ı hns med þıgrı · þa mli decıus vıd valerıa
num [illegible] hns allum ꝫ bane hm
m [illegible] þa let valerıanus leıda
ypolıtum þꝫ domstol sın ꝫ all hıu hns e þꝫ þam
varu [illegible] v þostra ypolıt en hun
het concordıa · þa mli valerıanus vıt þꝫ hu
gıt [illegible] ath kostı ydrum ath e þarıt þꝫ m ıdr
otro drotne ydꝛu · concordıa sv · v þusꝫ ꝫ [illegible]
deyıa hımlıga m drotnı varu helldr en lıpa
vherılıga m þꝫ · valerıan mli þraela [illegible]
ma e odꝛu vıs hemna en med [illegible] ꝫ kvolu
þa let hn bıa concordıa med blysvrum e bana
ypalıtus stod hıa ꝫ mli med þagnadı þack gı
ek þꝫ drottın þꝫ þu send þostr mına þ meꝛ
ι sveıt heılagra meyıa þına · Valerıanus
mli vıd ypalıtum · þꝫ sem þu en þıolkun
gı þınn ꝫ hlıtır e bodorþum hapdıngıa ꝫ
gaup gan [illegible] domı þa let valerıanus

[illegible]

vm leiðir postolvm með ollvm hinvm sinvm agætv. þa en bvrtina hertv þa menn postolanna er þa hinn sinni kærðv þeir vera hapvm allt en eptir þat let Walerianvs hoggva oll hin postolin þat avgvst hann ok voro þeir hognir allz xviij menn bæði karlar ok konur. en hann let binda þa postolin vm halsinn ok drekkia þeim hestvm ok let reka þa siðan i kringvm ok skeyvm

En a heilagr postoli var svo drægin þa let hann ond sina þann natvrv siðar en lavrencivs. en iustinvs prestr kom ena samu natt ok grof likame þeira sem hogvir voro með þeirvm sama velli sem þeir voro hognir. en þa Decivs ok Valerianvs letv kvedia þings til þess at þeir mætti taka alla kristna menn þa er til spyrdiz. en er þeir stigv með kerrvm sinvm aðr þeir gengv i motz. þa var Decivs gripinn af diopli ok kallaði hann þa ypaticke bvndir hefþv mik alldigvm rekendvm ok kleiddan. valerianvs kallaði ok mælti. ek sverþ þik lavrencivs at þv skulir vera kvol minni nockvra stvnd. þa giordiz grætr mikill i kongs holl en tryphonia kona decivs var heiðinn

En er hon sa decivs kveliaz af diopli þa let hon leysa alla kristna menn þa sem i hoptvm voro ok er decivs var davðr þa fek tryphonia kona hans ok cirilla dottir hennar ok fellv þær til fota iustino presti ok baðv hann skira sig. hann tok þeim vit sem ek [illegible] vi dægra fastv ok skirði þær siðan. En næsta dag eptir var tryphonia at bænvm ok andaðiz en iustinvs prestr grof likama hennar i iarðhvsi sem hann hafdi grafit ypolitvm. ok er riddarar spvrdv at þær tryphonia ok cirilla hafdv tekit vit trv þa komv þeir vij ok xl. með konvm sinvm ok fellv til fota iustino presti ok beiddv þa skirnar en hann færði riddarana dionisio papa er þa var kosinn eptir sixtvm ok skirði hann þa. en klavdivs konungr let taka cirillam dottur decivs ok þa riddara xl ens primtvtig ok let hoggva þav oll er þav hafnvdv blotvm. en iustinvs tok likame þeira ok grof cirillam hia modvr sinni tryphonia en riddarana grofv þeir er salaria heitir ok þar sem þeir voro hogner vndir [illegible] iartein af bænvm þeira allt til þess dags i nafni drottins vars ihesv christi þess er með feðr ok helgvm anda lifir ok rikir eini gvð i algiorvi þrenningv vm allar allder allda. Amen

Her hefr vpp sogv hins helga vincentii diakna [illegible]

Vincentii saga

Dacianvs heiðinn iarll a spania liet taka velldi af heiðnvm kongvm at pina kristna menn sa er þa var olmr við hiord gvðs en hann mætti bíta. En a morgvn [illegible] hans gengv fyrst þeir valerivs byskvp ok vincentivs diakn hans ok trvðv sig þeim sælli ok dyrlig vndan með þa gvði sem þeir yrði sigrate at stiga vpp ofan hadyngia mana með palmmeiði. En er dacianvs sa at þeir voro stadfastir i trv kristz þa gaf hann þeim þav pislar vpphaf at hann let þa draga langa leið bvndna i millvm ok voro þeir settir i myrkvastofv vm natt at þa kvelði bæði erfiði leiðarinnar ok matleysi ok iarnvekenda er þeir hafa at halsi ok hondvm ok fotvm. En er hann hvgði at þeir mvndi mæðaz við af mikilleik pisla þa vgði hann at þeir mvndi fyrir deyia en hann mætti yfir ollvm grimleik sinvm lysa vit þa. ok let hann þa leiða or myrkvastofv þvi at hann villdi eigi at þeir dæi aðr þeir væri meir pindir en er þeir voro leiddir i avgsyn hans þa vndraðiz hann er hann sa þa heila ok hressa at likam ok stadfasta i hvg ok reiddiz vardhalldz monnvm ok mælti vm þa

Til hvs gafv þer þeim monnvm giora bæði at ok drycki iarnlin vndraðiz ok mann eigi skilia þat harðlyndi sinni sakir hvi þeir voro styrkir er gvð fæddi með sinni miskvnn ok reiddiz hann er hann sa þa fyrir sinn er i mvndv þat komar var þa er hann reyndi at styrkd vorv bæði at ond ok likama. en þa hann hefði þeg skemdir i hug vm þa synndi hann þa fyrir [illegible] ok mælti vm þa er sem þeir mætti hrædaz. hvi giorir þv valerivs i gegn hafdingivm þeim sem þv hefr tign nafn. en af þvi kvadði hann þvi en [illegible] at hann hvgði er avdvellt myndv at mæla [illegible] en hann mætti mæla en [illegible] þa gvð let hann helldr vndan [illegible] af þeim er [illegible] vigðslv hafði at hann mætti [illegible] hvs [illegible] hann minni þa at stiga vpp hann [illegible] sem hann var signaðr af hinvm minna. en er valerivs byskvp [illegible] hofsamliga amblatvm iarnlin ok talde þat hann vera eigi [illegible] vincentivs fvlltrvans helga anda [illegible] til hvs hvislar þv [illegible] amblatan man hofsamliga ep þv helldr ahyndinn en hann geyr.

Pa reiddiz dacianvs ok mælti vid skrvla sina leiðit brott valerivm byskvp en takit vincentivm ok leiðit til pisla þann er þers [illegible] at mæla vit oss illt ok þat [illegible] hann i stagl ok [illegible] allan likam

hans en er hann var upp hafðr ok skandr i staghi þa mælti da
cianus vit hann huat ser þu nu kannt vesalligum likam þi
num vincenti. en hann svaraði huern ek hafða upp golldina af
þui lit ek hafðingia þinna þar er traust hafa i þa hans
vellde. Engin pisl kvað dacian skal lida um likam þinn
Vincencius svaraði. þess æsta ek avallt ok ek em einskis iafnfus
en þess er ek þa er min vili til þess verða þa var bræddr at hann
trenandi log ok vilde halld sinnis af hans mz ingifu þa mælti
vincencius þat er allt dyrð nafni kristz þess meiri dyrð var
er þu mz sem ek stig upp fleiri kvalir þin bren er kristz
kvell ok allra pisla at þu kveliz þinn sinlig i hug
skotri þa er þu letr mik pina at likam. þa tok da
cianus at ædazt ok bardi stongum ok vondum vid
dara sina ok þa er pinandum veiddiz i mot kristz vidd
ara tok hann meir at kvelia sina menn þa er hann haf
di velldi upp. þa mælti heilagr vincencius vid iar
llinn huat er nu daciane ef þu skilir nafn kristz ok
pr hans þa er nu þegar þinn komin hefnd min upp ok
ok upp vid dara þinna þa tok dacianus at gnista ok gni
sta tonnum þui at sua illzka er guðs um pindi sin
di at þeim var æra er pindi en hinum er pindaz var all
kveliar mæddiz suo at þeim tapadu hendr var sto
ok bliknudu andlit þeira ok runnu sueita lækir af
þeim. ok fengodu sua at þeir dragu nær ein suegar
ond at þar reyndi sig meir kvalda þa þegar engu
um. Dacianus bliknadi i andliti af reidi sinni ok þ
ymsa lit i hann sem ærr man ok kalladi a þiona sina
hui er nu mattr ydvar þat þer þorut meðingiu ok gl
atodut gallara mann ok stigu upp haudums mz ...
þa en þer megit nu eigi einn man neyda til þessar
hann þegi upp skemd svarar þa mælti hann vid vincencius
Hermadu þina kristin þa ok neita krist guð þa ok þat i logu
omeidd þa kraptu vincenti ok svarar hann kristni ek gi
minnum drotne en þu bodr mik at ek neita hann
v. Log bioda at kvelia lygi mz þa er synda þinu gieg
i mot logum hafdingia þinna. Ef þer bodu þer
at kvelia þa er neita honu. kristni segi ek mik vera
en þu bodr mik at ek mæla þat er engu gegn en
er þu matt er vita huat ek mæla þa kvelz þu
i hugskoti er eigi vil eigi lyga þa mælti dacian at
endr nyia þa kvalar ok komu omod kvelia
var ok þeir hollo af hann mz ingifu ok þat var allt hans
na hans bodi v bak ok briost ok siður ok kvid. en er bl

d flaut um alla limu hans ok skinu beinin en var i megi
studum þa leitadi dacian radz huersu hann mætti þa
ondu hans þa er hann sa ekki ofsitid at likam hans ok sia
manni ydri innan bukinn. [illegible]

Jarlinn harmadi sigh upp stigin i pislum ok mælti. Miskv
na þer vincenti ok glata eigi blomi æsku þinnar. Ert þu
sialfum þer at eigi glat þu lifi þinu heilagr vincencius
svaraði med stadfesti þu ert smidr illzku ok pinandi sla
gdr vadandi rangra teygiinga hu mun þat er þu
þu at ga i gegn mer er þu þoz at pista dæmi þinnse
ek þyski þinna mer ek gmleik radz þinnz lofi þer in
skunni þinnar er neita miskunar kristz ok hrædiz þar
þinna reidi er er hrædaz guðs reidi þat er hellz vesold en
miskun er þu kallar milldi af þui halltu reidi þinni
sem þu hafir ok særaz ek ok sæg enga kval undan þa
er þu matt hugsa at þu uit þik iollu upp stigin þui
er þu gior þat er þu er ekki ept var þat er þu meg gioza

Kveliz þer þina þor kvað dacian allum pislum þinn sem
er var at kvelia þiopa eda mordingia ok se allu
limu hans i pislum medan ond er i likama hans at ek
verdi eigi upp stiginn medan hann lifir. en sæli vincencius
svaraði med hreinum hug ok hrædda ok med blidligu and
liti. Eigi þinn er mer skemmt ok dyrd min er pislir þinnar
þa er þu pickiz verdaz miskunar þu þa var elldz
grind ok iarnslar lagd i elldin ok gior gloandi ok var þa þa
ngat leiddr vincencius til pislar. en er hann var af staghi tekinn
þa for hann rennandi til elldzins ok fleit gloandi mz sinar
sua sem rennanda vatn af brunni ok syndi er hræzlu
kocka i ædum ne upp litr. Stadfastr var hann i trv ok þui
var lettir kvaler sua sem blida hluti ok syndi ollum at
kristr var med hann sa er ondu upp stigin kvaldiz var hann ok ba
rdr elldi brendr ok innum skemmi. Sallt ok gloðu ia
su þeir i opin sar um alla lima hans ok var þa er hallde
err pinir er sallt ok eymyria fellu a iorm.

Da sagdu kveliarar dacianus at allar kvalir var þinnum
hafdar. en vincencius var eigi þui at hann var
meir pindr ok iattr kristni þinni en þeir endiðu. dacian
svaraði upp stigumz var af vincencio en ef konka hann sina
eigi upp stigaz þa sa allt þar til likna at hann se allo
regi kvala laus medan hann er i endr. siðan let
iarllinn byrgia hann i einum myrkvastra stad sem
er hvassu grioti var allr man skildi at hann særdiz
þui meir af griotino sem hann villdi er hellz vi

ı hagnada. en þa let hn þui skemma hn mikilla tveg
ath all sar hns opnadiz adr hn vikastad a hvassa
gärit. Hinn v hn sꝭ þrygðr sva at hn mætti eckí
sia ⁊ einskis manz mali næra ⁊ enga pædzlu hafa en
iarllum mik var vð halldz mn at þui segði ep hn an
dadiz. en at endudum nott þeirri varð halldz m vego
ny sopnad. þa sniz þr lit i dyr ꝯ dacian hafði
setlat v pisla vincꝭ ⁊ bana. daudr ⁊ hrædilig myr
kva stopa tok himnesk kas ⁊ birtu betr sola bia
rtr. einglar g verdu hn hœgia rekkiu ⁊ song hn
med þeim lop gudi med pagnadi allir þr ꝯ hirdu
gu vrdu vit pisl hns glodduzt ꝯ þr sa ⁊ heirdu
dyrd hns en er varðhalldz m voknodu ⁊ sa ⁊ he
yrdu þa luti sem g dut þa hrædduz þr ⁊ ædud
v at m hepdi tilkomit at leysa hn ꝯ þm v bod
ath vardveita þa kalladi g vottr ⁊ mli ath þeir
skildi ꝯ hræddazt ⁊ mun ek kvad hn ꝯ plina dyr
d mina lata þꝭ hingat ep þr megit siaꝭ hugg
þrælss guds þa sem einglar guds veita m siaꝭ
þr nu bosta sem þꝭ g dut myrkr heyrit þꝭ nu þa
gladan syngia lop gudi sem þr hugdut at vndan
mdi plina lasnod era band mni ⁊ goom oll sar mi
n sollvm ꝯ m hœgt. vndriz þꝭ hellz en þꝭ hrædiz
⁊ pagnit þui ꝯ iatꝭ ens sana guds hep a vallt s
gꝭ pit þꝭ ⁊ segit daciano hvia dyrd guds veitti
þess leiti diopulsin nockura bragda ep h ma þe
meiri dyrd veit hn þnd mini sem hn þær meiri
pislir ath likamanum þr guð higr þꝭ vitradiz m
þa ꝯ mikit has v pram tekit ⁊ v m gepin einge
la huggan þa ꝯ mikil huggan var þeim tekin

N er dacianus spyr þessi andlat vincencii diakni
tidendi þa vard hann ꝯlr sem nær at spr
iz kenia at allra pisla þra ꝯ hn hapdi g þræl
pina latit ⁊ vard hn þa naudigr sa ath seg
þr hns illzka pindi hn i samri sogu þa ꝯ hn m
selti þetta hvat megum vær nu pram giora
vit þenna mann enn vær erum yfir stigin i ollu
þui sem vær giorum pærit þꝭ hn nu til hœgrar
rekkiu ⁊ lati ap at pina hn þr ek vil ꝯ giora dy
rd hns meiri ep hn deyr i pislum þa bo þeir
hn glað a axlum ser til hœgrar rekkiu ꝯ ada
hapdu at pisl hns vit ⁊ reyndiz hn at sönu gud
vinr ꝯ hinn ad þriono stu vm a sina en þeg
ꝯ hn v lagdr i rekkiuna þa andadiz hn ⁊ bar
d eilipan sigr pislar en ap þi let bistr hn þegar
andazt ath eigi skemiz dacian hn hapa vardv
eittan ap sinni miskun. En ꝯ dacia var sagt an
dlat hns þa skammadiz hn ⁊ mli. ep ek ma
a eigi stiga yp hn lipanda þa skal ek þo pina hn
daudan ath ek mega vega sigr a þm daudum ꝯ
ek matta ꝯ a kvikum. kasti hn a vidan voll þr
sem einginn syndi þ ath likami hns vrdi etin ap
dyrum ⁊ puglum at ꝯ gæpi kꝭstn m likam hans
⁊ kalle hn helgan en guds gæzla vardveitti þann
ꝯ m villdu ꝯ miskunn veita þr v gr ⁊ hrepn
vardveittu marga daga likam hns svo at ꝯ þordu
dyr ne puglar at palla þa enda nyiadiz
skamanz item yp g þrek svo sem ath guds pa
radi. dacian hræddiz ꝯ hn heyrdi þessa sagt
⁊ mli ꝯ megum v stiga yp þenna man daudan h
elldr en kvikan ⁊ v þr hn þꝭ dyrlig sem ek lett
a meir ath pina hn en ep iord ma ꝯ p þa hm.
þa taki siauar djup vit hn ⁊ leyni siauen sig
hns ath eigi skamiz v ⁊ vdom at þ sion ap
ollum mnm at vær yp stigin ap daudum manni
kaste þr likam hns i kistu gorr pulla ⁊ pær hn
langt p land ⁊ sokkvi hn þar i sia ath skamms sær
ms þꝭ þ hm ep þr kykvendi m vilia ꝯ þiggia hn
þr sokkru þr mdr i midiu hapi likam ens hell.
vincencii ⁊ þa apr glað ⁊ sogdu dacia med pa
gnadi ath vincencius v þeim pærðr ep augliti ma
na. En gud styrdi skiotara likama vinc til lanz en þr
skipi sinu ⁊ v hn þr til lanz komin en þr aðr kvomo
til [illegible] ⁊ pyra grapin vegsamliga en
hn v sagðr at sia komni þr hn vitradiz tvo
stvnum noekurum i draumi ⁊ sagdi hv likami hns
v rekinn a strondu. en ꝯ sa var tomlatr ⁊ tru
ystir ꝯ at seg. þa vitradi sonn mikli hv hvar hap
di kastad likama hns aldrækiu nockure gamalli
en h sagdi þegar kꝭstnum mnm hv he v vitrad þa pundu þr
likama hns ꝯ h villdi ⁊ grpu med mikilli dyrd sem makligt
v. en hv sekkia vlgg ⁊ helgar hns pegrn þa v dagli
mg tocn ⁊ velgiorning g ꝯ se i þessa stad ⁊ h vnnr at lika
ma ⁊ dyrkaz vollo i spania lð i ꝯ vincencii nafn lo
ms vrs i vgr þꝭ ꝯ lip ⁊ rik m pedr ⁊ helgr anda g
v all allda amen ||

[illegible]

Her byrjar Benedicts sögu [illegible]

Maðr var einn göfugliga lifandi líf sitt, sá er hét Benedictus, ok var hann svá sem hann hét, einn fyrir blezaðr at váru máli. Hann hafði gamals manns hjarta þegar á ungum aldri ok hafði allan aldr sinn í góðum siðum ok skildi hug sinn frá öllu munaðlífi. Hann var þá heima er hann mátti neyta þessa fagnaðar, en þá fyrirlét hann heiminn með allri fegrð sinni svá sem fagnaðan hann var eigi, ok hafði hann áðr verit settr til læringar í Rómaborg. En er hann sá at margir fóru á villa vegu þeir sem at námi váru, þá uggði hann at hann [illegible] at valda spekinni. Þá fór hann, ok hann byggði nökkut af vitra heims síns. Hann fyrirlét hús ok auðæfi föður síns ok þá bú fyrir nám ok leitaði heilagra atferða ok vildi guði einum þjóna. Hann fór heiman óvísvitliga ok óspakr spakliga. En er hann hafði þat ráðit at fara í eyðimörk, fylgði honum fóstra hans, er hann unni mikit, ok er þau kómu í stað þess er kallaðr er Effide, þá dvöldust þau þar nökkura daga ok þjónuðu guði at kirkju Péturs postola. Þat var einn dagh at fóstra hans bað konur ljá sér trog ok vildi hon sælda mjöl, en hon setti þat upp á borð ok gekk í brott, en er hon kom aptr þá var þat allt ofan ok brotit í tvá hluti. Hon varð hrygg er hon sá trog þat brotit sem henni var léð. En er Benedictus mildr ok siðsamr sveinn sá fóstru sína, þá hafði hann brott trog brotit með sér ok gekk í bæn með tárum. En er hann reis upp af bæn, þá var trogit svá heilt at eigi mátti á finna. Þá huggaði hann fóstru sína ok seldi henni trog heilt sem brotit var. En er þessi tíðendi spurðust, þá tóku þeir menn trogit ok festu upp fyrir kirkjudurum ok hékk þar marga vetr síðan fyrir margra manna augum, at þá mætti allir skilja hversu dýrliga Benedictus hafði upp hafit atferð sína.

En er Benedictus vildi heldr hafa vesl ok erfiði fyrir guðs sakir en hefjaz upp í metnaði heims, þá flýði hann fóstru sína ok fór í eyðimörk til þess staðar er Sublacus heitir. Hann er xl. mílna frá Rómaborg, ok sprettr þar vatn upp hreint ok kalt. En er Benedictus fór þangat, þá mætti hann munki, sá er Romanus hét, ok spurði hvert hann færi, en hann sagði ok bað hann leyna á sér. Sagði svá ok gaf honum einsetumanna búning ok þjónaði honum í allar þurftir sem hann mátti. En Benedictus staðfesti sig í einum hellisskúta ok var þar þá vetr öllum mönnum ókunnigr nema Romano einum. Sá Romanus var í munklífi skammt í brott. Þaðan hann fór jafnan leyniliga ok færði Benedicto brauð þat sem hann dró af fæzlu sinni. En til hellisins mátti eigi gagnleið fara frá munklífinu fyrir hamri þeim er gekk yfir hellinum þaðan. En Romanus lét síga ofan til hans brauð í festi, í festi þá hafði hann bundit bjöllu litla til þess at Benedictus vissi þá er Romanus kæmi at færa honum fæzlu. En hinn forni fjándi öfundaði velgerning þeira ok kastaði steini á bjölluna ok braut í sundr. En Romanus lét eigi niðr falla þjónustu sína ok miskunnsemi þá er hann hafði upp tekit.

En er guð almáttigr vildi Romanum láta hvílaz af erfiði ok sýna mönnum líf heilags Benedicti, þá vitraðiz dróttinn presti nökkurum í draumi páskanótt ena fyrstu ok mælti við hann: Þú skalt láta gera þér krásir, en þræll minn svelltr í hellinum. Þá reis prestrinn upp þegar ok fór páskadaginn sjálfan at leita þræls guðs í hverjum hellisskúta ok hverri hamragnípu, ok um síðir fann hann. En er þeir fundust, þá kvöddust þeir blíðliga ok lofuðu guð ok ræddu lengi um himneskt líf. Síðan mælti prestrinn: Matumz vit nú, því at páskar eru í dag. Benedictus svarar: Veit ek at páskar eru, því at ek náða at finna þik. En Benedictus var langt frá mönnum kominn ok vissi eigi at þá var páskadagr. Þá mælti prestrinn við hann: Í dag er upprisudagr dróttins, ok samir þér eigi at fasta, því at ek em til þín sendr af guði at vit takim báðir saman gjafar guðs. En síðan lofuðu báðir guð ok mötuðuz. Síðan fór prestrinn heim. Um þá daga fundu hirðar Benedictum í hellisskúta einum, ok er þeir sá hann skrýddan skinnklæðum, þá hugðu þeir at þar mundi vera dýr, en er þeir urðu vísir at guðs þræll var þar í einsetu, þá snerust margir til miskunnar við guð, þeir er áðr váru sem dýr. Tók þá at kynaz nafn hans um næstu staði, ok kómu margir menn til hans ok færðu honum líkams fæzlu, en þeir tóku andar fæzlu í mót af honum.

Þat var einn hverndagh þá er Benedictus var einsaman at fjándinn kom at freista hans. Fló svartr fugl flaug nær andliti hans svá at hann mátti taka hann með hendi, en hann gerði krossmark yfir honum ok flaug hann þegar á brott. En þá kom til hans holds freistni svá at hann hafði aldri slíka reynt áðr né síðan. Kona var sú ein er hann hafði séð, en illgjarn andi leiddi fyrir hugskotsaugu hans ok kveikti svá hug hans með girnd at aldri í aldri konu [illegible] at hann hafði mjög svá einráðit at fara af einsetu ok finna konuna. Þá leit guðs miskunn

ok hans ok hugr hann aptr ok sinn sialfs ok sat hann hia ser klung
ok þyrnum. Siðan ver hann af þorn ok velltiz þeim lengi þar til k
ynnumm hans ok er hann var allr sarr ok bloðugr ok vo hann þa
sigr a freistninni er hann snere holldi i sarleik ok gat hann þa an
dar sarit at likams sarum ok slokti sva synda log
a þeim sem brunit hafði i hiarta hans en fra þeiri stundu þa
hugr sva allr likams freistni fra honum at hann kendi eigi siðan
likams losta i likama sinum. Siðan toku margir menn
at fyrir lata heim þenna ok ganga til hans lærisveinar þat var
maklikt at hann yrði lærifaðir þat krapta er sem hann
va sigr af lostum. // Fra svikraðum munka af gerzk

Þa gerðiz saga þess i iartegnum hans ok varð hann fræg
usim. Munklifi var skamt þaðan en þar var
aboti andaðr. munkar komu at finna Benedictum ok
baðu at hann skyldi vera forraðandi þeira. en hann sagði
sva at eigi mundi siðr þeira saman koma. en er þeir baðu
hann mjok þa veitti hann þeim bæn þeira. ok er hann hellt
vel styrn i munklifinu ok lofaði engum at ganga af
rettri gotu siðsemi til hægri handar ne vinstri þa
munkarnir at fysaz illz hugar ok sokuðu sialfa sig
er þeir baðu þess beðit hafa at sa væri forraðandi
þeira er sva viðr var skapi þeira ok siðum. en er þeir sa
at hann lofaði þeim ekki þat at gera sem motstaðligt
var munka logum þa kunnu þeir illa þvi ok villdu ra
ða dauða hans ok bundu þeir ráð saman at þeir bl
onduðu eitri drykk hans en er honum var kerit fært se
dauða drykkr var i þa gerði hann at venda sinu
krossmarki a mot eitrinu ok blezaði aðr hann tæki vi
kero. en þa sprakk i sundr kerit fyrir krossmarkino
sva sem hann lysti steini a. Þa skilði guðs maðr.
at dauða drykkr var i kerinu ok mælti er standar lifs
mark hann reis þegar upp ok heimti bræðr til sin
ok mælti við þa blidliga miskunni guð almattigr yðr
bræðr minir hvi gerðu þer þetta við mik. sagða ek yðr
þat at eigi mundi siðr var saman koma þeira. þer nu ok leitið
yðr forraða manz þess sem yðru skapi er þvi at
ek mun eigi lengr hjá yðr vera með yðr. ok er hann hafði þetta
mælt þa fór hann aptr i einsetu sina ok bygði
einn hugr sinn i guðs augliti. // Fra placido ok mauro

En er helagr Benedictus skein svo mörgum kraptum
i einsetunni þa søfnuðuz margir til guðs þio
nostu i þann stað ok gerduz lærisveinar hans. hann let
gera xii munklifi með fulltingi almattigs

vars ihesu kristz ok setti forraðsmenn til allra ok xii mu
nka i hvert munklifi. en hann hafði með sér þa fá menn
sem hann villdi læra i guðs þjonustu. þa vóru gaufgir men
at koma til hans at selia honum sonu sina til læringar. Euit
hét roma borgar maðr er honum seldi son sinn til fostrs en
hann hét maurus. annarr maðr het tertullus er honum selldi son
sinn til læringar sa hét placidus. maurus tok þegar a un
ga alldri at skina i goðum siðum ok likiaz lærife
ðr sinum. en placidus var ungr sveinn ok skemri gott m
eptir vera. en i einu munklifi af þeim xii er Benedictus
hafði gera latið var munkr sa einn er eigi matti vera at
bænum ok gerði nakkura banytta syslu en forraða
ndi þeira hét pompeianus. hann avitaði munkinn
opt um aflat þetta sina en er hann batnaði eigi viðr
þat var hann leiddr fyrir Benedictum hann avitaði munkinn ok u
heimsku sina. en er munkrinn kom heim þa mundi hann e
eigi boðorð lengr en tvo daga. en en þriðia dag þa
var hann iafnt sem aðr. þa var en sagt Benedicto hann svar.
ek mun koma at bæta hann. en þa er hann kom þangat
ok tiðum var lokit en munkar stoðu a bænum þa sa Bene
dictus at svartr sveinn tok i klæði munksins þess er eigi
matti at bænum vera. ok dró hann ut. þa mælti Benedictus
við pompeianum abota ok maurum lærisvein sinn
seer þer hverr munkinn þenna leiðir fra bænum. þeir kvaðuz
eigi sia. hann mælti biðium vér nu at þeir megi ok sia h
verr munkinn tyli. en er þeir varu at bænum tva da
ga þa sa maurus þat sem en pompeianus matti
eigi sia. ok er bæn þeira var lokit þa gekk Benedictus
ut ok sa hann munkinn standa uti i syslu sav
san ok laust til hans með vendi en fyrir þann degi
beiddi eigi en svarti sveinn er fiandinn var at teygja mu
nkinn fra bænum ok var hann avallt siðan staðfa
stur at bænum sem aðrir munkar. // Fra vatnlaugo

Þau munklifi sem Benedictus hafði gio
ra latið voru þrju þau er stoðu uppi i fiallz hl
iðum ok var torvellt at sækia vatn af þvi at brattle
ndi var ok nær man hætti. þa komu munkar af þeim
munklifum ok mæltu við Benedictum var eigu illt
vatz ok hofum hvern dag ótta ok oss nauð
syn at færð se munklifin en hann bað þa hei
m fara ok huggaði þa i orðum en ena somu
nott þa gekk Benedictus upp i fiallit ok placidus sveinn
með honum ok var lengi a bæn a hamri einum. Sið

veiſti hn upp ſteina þa þ ſem hn hafði ſtaðit ꝛ þ
hemi epť þ en ongu viſſu ath hn hafði þar en er
munkar komu en ꝛ bo upp vandræði ſin þ bndcti
þa ſ. hn þr ſkulu ꝛ grapa ham þn ſem þ ſiait ſtei
na þa upp veiſta nylga en guð ma leta epiðiyð
vþ ꝛ gefa yðr vatn or hamri þr þeiv ꝛ funu þa
mun vorðin þn ſem bndcs hafði þm i viſat en er þr
holaðu hamarinn þa fell vatn ut or biarginu ſ-
at þaðan gerz lækr ok þ þui or fiallinu i ſiov
at v en þa ammi; [illegible] allt i þa dags
tið. Avem maðr kom i munklifi bndicti ꝛ
var uti hn tekit ꝛ gerz hn þa munkr en bn ſell
di hm ſmiðl i hond ꝛ bað hn hoggva upp þyrin
i ſtað þm er hn villdi lata gera apalldꝛſ garð en
þ v a vatzbacka en er h hio upp þyrnin ovarlig
a. þa ſtock ſmiðillinn or ſkeptinu ꝛ fell a vatn
en þ v diupt mioc ꝛ faðma en vkmaðrinn v dog
laðr ꝛ ſagði með hryggleik en er bnd v ſagt
þa gek hn þangat ꝛ tok ſmiðilſ ſkeptið ꝛ rettí
þ i tiarnina en þeg rendi iarnit neðan af
grunni i ſkeptiſinſ ſua ſem fiſkr ꝛ aungulſ ſid
ſeldi hn munkinum ſmiðilin ꝛ mli vin þu nu
at v v dagh þ bnd ꝛ mau ꝛ v e oglaðr
er bndict v i huſi ſinu en placid ſvein fór at
taka vatn en hn ſokti kallgnu i vatnit þa þ
ell hn ſialfr a vatnit ꝛ bara ſtraumr hn þeg langt þ
lande en er bn viſſi þ þa kallaði hn maur v læri
ſvein ſin ꝛ mli ren þu maur broðir ꝛ bia ſveinin
er fór at taka vatn er hn nu fallinn a vatnit þa
gerz þ undarlig hlutr ꝛ gheyrðr ſiðan er fer ple
fór af ſem hemi. maur tok blezan af bndcto ꝛ rn
þeg til vatzinſ ꝛ fór þ ꝛ er hn kam at placido
ꝛ ſotti hn a miðiu fara er hn ran a vatninu ꝛ
tok hn ſveinin ꝛ leiddi i land. en er þr komu a lo
þa leit maur apt ꝛ undraðiz er hn hafði þ gert
ſem hn mndi e fara ef hn viſſi ꝛ ſagði benedicto
hvat gerz hafði en bnd eignaði þ hlydni hnſ en
ſinu v dleik en maur talðiz engan hlut eiga i þ
takni er hn gerði ovitandi en placid ſkilldi ſialfr
vera ꝛ mli. ek ſa a bndictum koma i [illegible] min ꝛ leidd

Preſtr ſa v e þ florencio preſti i hn mikit for
florenci her hn fretti til iarteina bndicti
ꝛ varð loſtinn illzku diofulſ ꝛ tok at avfunda
guðſ dom ꝛ laſta atferð hnſ en er hn ſa at hn mattu
þui ecki a leið koma vit aðra men at laſta bndi
ctum helldr vox dag þ degi dyrð hnſ ꝛ vegr v ꝛ ein
ꝛ ſnuz mg til betra lifſ ept hnſ dæmum ꝛ þionaðu
guði þa tok þ ſtrin at fyllaz illzku i mot hm ſva
hn villdi hafa manalof ꝛ vina ecki til hn v ſva
mioc af illzku ſin at hn ſendi bndicto brauðlef ei
ꝛ blandin en bndc tok vit hleifnum ſva at ſamþykka
en þeygi leyndiz þ hm hvat grand i leifnum v. hr
afn v vanr at koma or ſkogi i hvert mat mal ꝛ tak
a brauð or hendi bndcto. en er hrafninn kom at h
venſ þa kaſtaði bndict hleifinum þ hrafnin
fm er þ ſtrin ſendi bnd ꝛ mli i nafni drottinſ ihe
ſu krz. tak þu leif þna ꝛ b hn ſeng e engum fim
þa tok hrafnin ꝛ gafa munn ꝛ ran v hu þiſlo
fm breiddi vængi ꝛ ſkrækti ſua ſem hn ſyndi
ath hn villde hlydne hallda vit bndm en hn
matti e. þa mli bnd vit hn i namn [illegible] ꝛ er ſkiota
tak þu hleifin ohræddr ꝛ kaſta þ ſem allðr me
gi finnaz. þa tok hrafnin upp leifin ꝛ tok i ſlei
fm ꝛ v horfin ſiriar ſtund ꝛ kom aptr ſiðan ꝛ
tok brauð or hendi hm ſem hn v vanr en er ſ[illegible] m
ſa vafa illzku þſtzinſ i mot ſer þa harmaði hn ſyn
d hnſ ꝛ bað þ ovin ſinu. En er florenci matti e de
yða likam bndcti þa villdi hn þ ſa andum lærisv
ema hnſ ꝛ ſendi vij galiſ meyiar at leika i apal
dꝛſ garði þ augliti þra ꝛ þſſ at hug þra mætti
ſpillaz ꝛ ſnuaz til loſta ſemi en er bnd ſa
ꝛ huſi ſinu þa ſetz hn vita hvaðan ſlíkt ráð v
komit ꝛ þ hnſ ſak v giort ꝛ hugði hn þ at lærisv
em hnſ mundi e þiſtum ſtandaz hn gaf þa ſtu
ð vndinni ꝛ kom hn til allra munklifa er hn hana
er hn hafði gavuld ꝛ ſkipaði ollu ſem hn villdi.
En hn hafði þa munka með ſer ꝛ þeir hofuz ꝛ flyði
veiði florenci þ hrillæti ſakar en er florenci ſto
ð i huſi ſinu ꝛ ſpurði brott for hr bndicti ꝛ fag
naði þ þa fell niðr undir hm lopti þ er hn ſtod
a ꝛ kom hn dauðr niðr. En maur lærisv bnd
ſagði hm þ en bnd v e lengra farinn en x mi
lur. þa mli maur vit hn hvf aptr þu fiandi ſer
ſa er nu dauðr er þik hataði ꝛ er bnd heyrði þ
þa v hn hryggr ꝛ fellði tar ꝛ grét dauða ovi
nſ ſinſ ꝛ þ at er lærisvein hnſ fagnaði dauða

af slægd fianda ok drapi munks

hins. hann bad ok sagdi at skyldi klerkisveinum þeim er hann þa ... at fagna dauda ovinar hins. // af ... bndicto

En hinn heilagi guds madr helt þeim þar sem hann hafdi ordit. en fregni mann hinn ferdaz þat er hals ... at þat illzku bodiz i mat hinn. ok fastadi hins sama vega ... þat er sem kallat var kassinum ok komnir af liga i fiallz hlid. en þar stad kallaz nordann margra kass... er stod hof fornt ok var blotad ... en þat er kallat ... vit salar ... en alla vega þa hofinu var stad er se ei gnad var vid hafi um er hefdu langa æfi blot vit ok var einn fiandi ... kalla ... er blotudu ok tidu ... ok villu. En er bndictus kom þar þa braut hann nidr skurd godit ok stalla þess ok brendi tre ok skoga er blotadu ... En hann gordi kirkiu einum helgum martini oc hofinu en þar sem stallinn hafdi verit þar gordi hann bæna hus iohannes baptiste ok snri til trv þeim er i nand voru. en hinn forni fiandi mattu þat eigi standaz ok kom hann fyrir augsyn bndicti sicut ok ... ok ... eldr or augum hans ok munne ok hugdiz mundu skelfa hann ok kalladi svo at allir heyrdu ord hans. en bndictus sem matti sia hann ok heyrdi hann nefna nafn sitt ... En er bndictus svaradi honum eigi þa snri hann nafni hans ok mælti bolvadr en eigi blezadr hvat sækir þu at mer. en er fiandinn sa at hann mundi eigi mega skelfa hann med ognum þa leitadi hann annarra vela ok hafdi einn samn vit. Þat var um dag at munkar skyldu giora hus en steinn var sa er þeir villdu hafa i veginn. en er þeir mattu eigi hræra hann or stad ok stod hann ... þa kom til fiandi mann ok matti ekki at gera þa fallu allir at fiandinn þryngdi steininum er fiald i manna mattu hann hvergi hræra. Sidan var sagt bndicto ok kom til ok blezadi steininn ok var hann þa ekki þyngri at hefja en hann ... fengar sem þeir villdu. // af sion hofdingia fians

En nu baud madr at þeir skyldu grafa stad steins sins ok vita hvart þar væri undir folgit. En er þeir grofu til þa fundu þeir þar skurdgod giort af eiri ok var þat kastad i eldhus um aptaninn. En var nottina syndiz allum sem eldr brynni af skurdgodinu ok lagadi hitt allt af þeim elldi ok er þeir baru vatn i elldinn þa vaknadi bndictus er sagdi at sion hofdingia elldr veri giorr þar sem en hann letz einn elld þar sia. þa gerdi hann bæn ok kalladi munkana til sin ok bad hann þa signa sik. en er bæn þeirra gerdu svo þa hvarf allr elldr fyrir augum þeirra en þeir sa at husit stod heilt. // af slægd fianda

Þat var einn dag at munkar hlodu vegg hafan en bndictus sat inni i husi sinu. þa syndiz fiandi þeim ok hlo ok letz fara skyldu til verka þeirra sem þeir voru at verki sinu. bndictus sendi þegar mann at segia munkum þetta ok bad þa varaz þvi at illr andi mun koma til ydar i dag. En er sendimadr hafdi varla lokit mali sinu þa hratt fiandi i sundr veggnum er þeir hlodu ok lamdiz einn avdigs mannz son undir. En bræðr urdu hryggvir eigi af falli veggiarins helldr af meidingu munks sins ok sogdu bndicto hversu ordit var. en hann bad bera til sin enn lamda ok var giort. hann var allr lamdr ok nær hvert bein brotid einn. þa var hann i sendr bndicto. vafdi hann i marki sinu ok lagdi i hinn nidr i rum sitt ok sendi vrada munka brott. ok fell hann til iardar ok bad fyrir enum siuka. En a samri stundu vard sa heill ok sendi bndictus hann til sysslu sinnar. þa þat sat til verks sins ok mædi fiandi er at fagna dauda hans. bndictus hafdi spaleiks anda ok vissi þat er fiarri var ok sa hann þat sem hann var hia sialfr er hann var hugi nær. // bndicto ok ...

Þat var sidr munka er þeir voru sendir af bæ eda til borga at þeir skyldu huginnatar nema heima ok hafdi vandi sia lengi halldiz. Þa varu munkar sendir um dag ok hafda þeir dvaliz i husum einnar sidsamrar konu en at þeir þadan þa mettuz þeir ok er þeir komu heim badu þeir blezan af bndicto. en hann mælti vit þa hvar mettuduz þer. en þeir kvoduz huginnatar hafa hann mælti hui lugit þer. ok er þer komut til husa konunnar þa atud þer ok dreckut hann kvad a hvat þeir hofdu at etit ok svo hversu ... marga ... drukku ok er þeir sa at þeir mattu hann eigi leyna þa fellu þeir til fota honum ok badu ser likn. en hann fyrirgaf þeim þa afgord ok ætladi svo at þeir mundi sidr þora at misgera i annat sinn er þeir mattu sia at þeir mattu eigi leyna hann þess.

Valentinian // af munk einum // se ... giordu het munkr einn oc var tæirsvein heilags bndicti en hann atti brodur þann er sidsamr var ok olærdr. madr hinn var vanr a hverium misserum at koma til munklifis ok fara brodur sinn ok þann dag fastadi hinn iafnan en er hann for um dag til munklifis þa kom einn madr i for hans ok hafdi sa ... ok er þeir hofdu lengi gengit þa mælti forunautr hans vit hann matumz vit mun ekki ... ra gaur ... madr vit a ... hinn svar er ...

ok þ giora broð ꝼ ek en vanr er at ꝼaſta ꝼaer ꝼer
at ꝼina bndcm · þa þ ꝼr en ⁊ ſidan bad ſa e þerlunna
hafdi at þ ꝼr m̄di matar en hm g̅di e þagð at ꝼaſta
ſina · þat ꝼr bad en hin u mill ⁊ mædduz ꝼr ⁊ þa ꝼun
du þ a vall ꝼagn ⁊ vatn hinn þa mli ſa en e þerlunna
hafdi · h e vatn hinn ⁊ vallv ꝼaga ⁊ d ackr vt ꝼallr ath
matarsh ⁊ hulaz nockur at e ꝼoti ackr a leidinni · Munk
broð ſa hvilld ſtad ꝼagn ⁊ heyrdi ꝼagur od ⁊ ſet a
tiz hn þa nidr ⁊ motuduz ꝼr at kuelldi kom hn t
m klauſtrins ⁊ geck þ bndcm ⁊ beiddi blezan en h
bar at leyn hm þ ſem hn gdi agætum ⁊ mli hv enu
tro d ei illgirn andi ſa e mli vit þik þ mun þna
vit þins hn teygdi þik um ſin ⁊ annat ⁊ matu e
tæla þik · en ed þridia ſin gat hn þ teygdan e þ
ſem hn villdi þa kendiz hm vit at þuı ke hug
ſins ⁊ fell t fota bnd ⁊ idraðiz ſynd ſinar ·

þ kg ⁊ riggo

Konungr eıṅ eð ꝼr ſem gothi e kallad
het totila hn u grim madr ⁊ þa vitni hn þna
þ at bndict hafdi ſpaleiks anda ⁊ villdi hn reyna
þ ⁊ ſendi þau od at hn mundi koma t munklifis
bndci ⁊ kvad a dagh um en ſkvil tvem hns het
Riggo konn þeck hm klædi ſin ⁊ ſkrydi hn kgs gve
⁊ ſendi m hm þria riddara þa ſem hm ſialfv v
van at fylgia ⁊ ſendi m hm alla þionto mn þa
ſem kgi ſkyllduu þiona · en e riggo kom t mun
klifis bndci ſkrydd þ̄a ⁊ eplaz allir kgs þio
noſtu · þa ſat bndictus uti ⁊ ſa afar þra ok e
þ e hn kom nær ſva þangat at hr namuz
mal at mille þa kalladi bndictus at hn ⁊ mli
Legg nidr þu ſonr buning þin ſem þu heꝼ ꝼr
eigi e þat eign · en riggo fell þeg t iard ⁊ ild
diz e hn hafdi g chading þa guds þræli ⁊ all
g du þr ıdan e hm fylgdo þa eiu mdis ⁊ id
riſu þr vp ⁊ þ aptr þeg ⁊ ſagdu kı m hvad
v hve bratt þr v fundin ath þeſſum ſin ·ıı·

þ kg

Eptir þat ꝼor kr ſialfr t munklifis innſen þa e
hn ſa hm g þræl ſitianda þa qdi hn e nær
hm ath koma ⁊ fell hn t iard en g m mli vit
hn tyſvar · eda þryſvar at hn ſkaldi up riſa en hn
þordi e at · þa tok i hond hm ⁊ reiſti hn up ⁊
aſakadi hn um grimmleik ſin ⁊ ſagdi hm i þa
ord hv vda mdi um hagh hans ⁊ mli hn in
ilt heꝼ þu giort ⁊ giord þaltu þik nu um ſıa at
illzku ſini þu munt koma t rama bg ⁊ ſıa vt un
haf ⁊ nıu ıx vetr kr vellldi þ · en deyia a en ·x· vetr
kr heyrdi þta þa ottadiz hn miok ⁊ bad bndc
bidia þ e þa þr hn ı brtt ⁊ v alldregi ſidan iafnıg
mr ſem adr en þ ſamadiz allt ſem bnd hafdi vm h
ſpad hann kom t rama bg ⁊ þar allt t ſkileyri ⁊ d
a tıunda vetri þadan þra ·

þr einkidra

A eın tid v klerkr ein ædr aꝼ dıoꝼli ı borg
þri ſem kollut e aquinenſis en conſtancius het le
adi hn t marga helga ſtada at hn mætti þ heilſu ꝼa
en guds vinir villdu hm e af þ heilſu gefa at kraptr
bndc ſkyldi ollum auglios vda · þa v en adi klerkr le
iddr þ bndcm en hn bad þ hm t guds ⁊ rak i brt eñ
þna fianda · en e hn v heill þa mli bnd vit hn
farþu nu ⁊ et e kiot ſidan ⁊ tak e vıgſlur ꝼleri
en nu heꝼ þu · en a þm degi ſem þu dırꝼiz þ þa
muntu od vda ı anat ſin · klerkr ꝼor heim heill ⁊
vardveitti nockura ſtund þ e bnd baud hm en þa e m
g vetr voro lidnir þa ſa klerkrin · at þr hofdu ꝼ
leiri vigſlur en hn ſem yngri voru en andad v et
ellre ⁊ gleymdi hn ordum bndci þr langt v þadan
lidit ⁊ tok þa vigſlur fleiri en þeg vd hn gripin aꝼ
enum ſama dıoꝼli ⁊ v od m hellidi ſidan ·

ꝼ bndc ⁊ theo ꝼ pb

Theoꝼbus het einn goꝼugr m e t tru hafdi heꝼ
aꝼ kenningu bnd ⁊ v vinr hns mikill þr hn var
radvandr m hn h komr t huſa bndc um dag ⁊ ſa
hn gudr vin hardla hryggvan þa hn ⁊ at hnꝼ
alldri tıar ⁊ v hn ꝼo eigi at beini þa ſpurdi theopb
hv ſok vit t hrygdar hns · en bnd ſ · munklifi þta
mun allt eydaz e ek hefi g a lagt ⁊ ſa audr allr ſem
h e til lagdr mun koma ı hendr vlendum minn atvr
tum guds ꝼamn ⁊ mætta ek tvat geta aꝼ gudi at hn
vætti m and þeirra · þa ed bndci heyrdi theopbs
En ſv ſpaſaga kom þm m lu ſidr þr langbarda hei
kom um nott þa e munk v ı ſvefni ⁊ toku allt þ
e þe mætt v en gud hlıꝼdi ſva þrælum ſinu at þm
ſialfum v ecki mein g ⁊ fylldiz ſa þ hen þ e gud
het bnd ath hn mundi vardveita and þeirra
þo at hn ſelldi eiga ꝼrın þa heidnu m

ꝼ ... monnum

Madr v ſendr um dag t m klifis bndci ·
ath ꝼæra hm tunnur tvær fullar vins en
ſa e ſendr v ꝼærdi bndco adra tunnuna en adra
fal hn a gotu ſinn · bnd viſſi hv hn hafdi giort ⁊

vok v̄ tvnvm þackſamliga en aðr ſendi hm̄ þeri
aflaðr þa m̄li bð v̄ h̄n hygg at þu ſonr at eigi
dreckr þu af tvnnvm þi ſem þu falt ı gꝛoꝛvm he
lldr hallaðv ⁊ ſia hvat ı byr. en ſa þ̄ ı tvnn fvll
di reyna h̄ þ vi ſem hm̄ v̄ ſagt ⁊ hallaði tvnvm
En þ̄ ſkrið af hagg ormr þa ſnaðiz h̄n illzku ſin
ar ⁊ hræddiz h̄n þa gūð hug ſins ⁊ h̄n ſa gūð ı vi
Bær v̄ ſkamt f̄ munklıfı · þ̄ bnd̄ ⁊ m̄k · nūna
bndıctı · ı þeım ſtað v̄ mıkıll fıolðı fra manaſe
trv hofðv tekıt af raðvm bndıcti · þ̄ vꝛv ⁊ nvnnꝛ
⁊ ſendı bnd̄ opt munka þangat at kenna þ̄ monn
Hann ſendı eīn dag · þangat munk at vanda ſıðu ⁊
talaðı ſıa v̄ þ̄ mīnı · en aðr h̄n foꝛ heım þa gafv nun
nvr hm̄ dvka en h̄n ſtack ı ſk̄ a ⁊ villðı ē nyta þ̄
av v̄ lavg munka at allır ſkyllðv eıga ſaman þ̄ er
þangat v̄ ſent þeat eınvm v̄ı pryſtgefıt ⁊ ē h̄n
kom heım þa aſakaðı bp̄ h̄n ⁊ m̄lı þ̄ hvı geckıl
ſka ı ſk̄ þ̄ en ſa dvlðız vıt ⁊ let at h̄n vıſſı ē
v̄ hvat h̄n v̄ avıtaðr · bnd̄ m̄lı · Vıſſır þv ē at
ek v̄ þ̄ hıa ē nvnnvrnar gafv þ̄ dvkana ⁊ þv
letz þa ı ſk̄ þ̄. en ſa fell ı fota bnd̄ ⁊ tok dvk
ana of ſk̄ ſ ⁊ gdı ıðran þ̄ heımſku ſına
Þat ē benedıct ſat at borðı eīn hvn af
r ⁊ ſkyllðı hallða kti þ̄ hm̄ eīnſ vıkſ mannz ſon
r h̄n matadız · en af metnað anda kom ı brıſt
hm̄ ⁊ hvgſaðı h̄n ſva · hvat manna ē ſıa þ̄ ē
at ek ſkal hm̄ þıona ⁊ hallda lıoſ f hm̄ · bnd̄
let til h̄nſ ⁊ m̄lı · hvat ē nv broðr · ſıgn þv þ̄ ⁊ hı
ta þıtt þa kallaðı h̄n þangat munka ⁊ m̄lı at
kertıſ ſkıldı taka fra hm̄ ē hellt ⁊ bað h̄n ſıtıa
kyrran fra þeı ſtvndv · en þa v̄ h̄n ſpvrðr af
bræðrvm hvat h̄n v̄ı en h̄n ſagðı hv ſv h̄n hof
ðı ſtımbað ı hvgſkotı ſınv ı gegn gvðſ ſkrıpı þa
v̄ þ̄ ollvm lıoſt at eckı mattı leynaz þ̄ bnd̄o þ̄
ſem h̄n vıllðı vıta · ē ē meırı hvgrenıng leyna
Þat v̄ en eın tıd · ⁊ þ̄ h̄n
at ofvan g̅ði mıkıt ⁊ mg̅ m̄ vrðv matfra
ta þ̄ ofr kom ⁊ ı munklıfı bnd̄ ⁊ v̄ þ̄ ſvag
ala mart þeım at v̄ bvðleıf v̄ eftır v̄ natvrð en þm̄
ſa mıka aglaða · þa letaðı h̄n at hvga þa með bl
ıðvm orðvm ⁊ m̄lı ı dag ē oſſ vant fæzlv en a
margın mvnv v̄ gnatt hafa · ⁊ en næſta dag ef
t þa fvndvz · cc · mæla hveıtıſ ı ſeckvm þ̄ hvſ

dyrvm h̄nſ · en þ̄ vıſſı engı ſıðan hvaðan ſv fæz
la v̄ komın ⁊ ē bræðr ſa ſva þa gdv þr gvðı þ̄
af ⁊ efvðv allðregı ſıðan vm þ̄ heıt bæt bnd̄
Eın gafvgr m̄ v̄ ſa ē gıa vıllðı lata · þ̄ bnd̄ ⁊
munklıfı ı ſtðı ſına en h̄n bað en helga bnd̄ ē
at h̄n ſendı þangat lærıſueına ſına þa ſem her
ðı forrað þ̄ ſtaðar · bnd̄ ſendı þangat at bræðr ⁊ ſk
vað a h̄ıa abotı ſkyldı v̄a eða hır for ⁊ m̄lı aðr þ̄
færı þı þ̄ nv en ek mun koma at nefndvm degı
⁊ ſyna yðr hv̄ h̄vſ ſk̄ gıora ⁊ ē hvſv þ̄ ſkvlvt hv̄
hvſſ ſetıa at þeım ſtað f̄ v̄ bleʒan af bnd̄o ⁊ þ̄ ſıðan
⁊ bvıgvz v̄ þangat komv þr at ollv eftır megnı
ſem maklıgt v̄ · en af þı natt ſem næſt v̄ þ̄ þeī
dag ē bnd̄ ætlaðı her at koma · þa ſyndız h̄n ı dravme
tveımr mvnkvm þeım ſem h̄n hofðı f̄ færvaðſa
ſtaða at munklıfınv ⁊ ſagðı þeım glogglıga ⁊ ſyn
ðı hv̄ þr ſkyllðv hv̄t hvſ lata g̅a · en ē þr vor
ðv þa ſagðı hvar broðr oðrv hv̄ dreymt hof
ðı ⁊ trvðv eckı af dravmın · hellðr væntv þr
at bnd̄ mvndı koma vm dagın eftır en ē h̄n ko
ē fara þ̄ þr a fvnd̄ vıt h̄n oglaðr ⁊ m̄lo v̄ bnd̄ v̄
þm̄ ſaðr ⁊ væntvm at þv mvnd koma ⁊ ſy
na oſſ hvſv v̄ ſkyllðvm g̅a þeı ſtað ſem þv hetz
⁊ komtv eıgı h̄n ſv · þ̄ hvı mælıt þr ſva · þ̄ ek
kom ſem ek het yckr en þr mlo hvenı komtv
h̄n ſv · þ̄ hvmvnıt þr ē þ̄ ſem þr ſogðvt bað
at ek kom ı yck ⁊ ſynda ek yckr alla hvſa
ſkıpan farıt þ̄ nv ⁊ gıorıt ſvð ſem þa v̄ yckr
ſagt · en þr forv heım ⁊ vndrvðvz þeına at
bvrð ⁊ g̅ðv ſem ſem þeım v̄ kent ı dravmınvm
alla hvſa ſkıpanına · þ̄ nvnnv
Nvnnvr tvær vorv ſkamt f̄ munklıfı bnd̄
en ſkat · en þær komvr vorv æfgavfg̅ at þa heız
v̄ þıng · en ſıð ſamır m̄ færðı þeım tık amſ fæzlv
en ıarðlıgh tıgn gıor oft ogafvglek anð̄ ⁊ me
ga þr m̄ ſıðr lægıa ſıg f̄ gvðı ſem at norkvrv h̄a
oðrvm m̄m ægrı v̄e · þ̄ varð ⁊ þeım konv̄ þ̄ at
þær ſtıllðv ē vel tvngv ſına ⁊ v̄ gvmſam v̄ þeı
man ſem þeım þıonaðı með gorkv ⁊ gðv hana
oft reıðan en ē ſva hofðı lengı v̄ıt þa fr ſa
maðr ⁊ ſagðı bnd̄o · hverſv ohæg kom þ̄ varv
vıt þeı · ⁊ ē bnd̄ heyrðı ſlıka þa ſent h̄n ⁊ hıtı þ̄
⁊ m̄lı ſva · ſtıllıt þr betr tvngv yckra alla m̄

ek set yckr i bann fyrir hans ferningu ægdi hann sem engdi eige
fyrir blotnadu erki var ed hans. fyrir lifdu skamma stund sidan ok vo
grafnar i kirkiu. En er messa var sungin i kirkiu. þa syndiz sua
konu þeiri sem fyrir hafdi verit ok fyrir fornadi gudi at þær ris
u upp or grofum sinum ok gengu or kirkiu. avallt at uphafi m. En er
sa fostr þa kom honum i hug hvat bndictus hafdi mællt vid þær er hann hét þeim bann
setningu ef þær stillti eigi betr tungu sinni. þa var messa sungin ok vinr
var hinn fra sagt med ahyggiu. en hann gerdi offlat ok mælti gef þetta nu
ok berr offlat þa gudi fyrir hond þeira ok munu þær eigi vera
i banni. þa var suo offlata gudi ferd fyrir þær ok var þat er sen siþan
fyrir þær or grofum sinum fóru messur vid sungnar sem bndictus hafdi sagt

Munkr einn var sa ungr miraculum. eii fadur ok
madr allan sem af mikit um fodur sin ok modur
ok for einn dag or klaustra at hann hafdi eigi tekit blezan
af bndicto ne leyfi til at fara. ok en sama dagh sem hann
kom or klaustra þa vard hann braddaudr. en er hann var grafinn þa
var liki hans kastat or grofinni annan dagh. þa vann þa
modir hans ok modr fundu at bndictum ok fellu til fota hanum
ok badu hann um at hann veitti sem miskunn. En hann sen
di hlut af holldi drottins ok mælti farit þer nu ok leggit þat
ta ofan yfir briost sueinsinns ok grafit hann. En er þat
var gort þa tok vid likama hans iord. en de ode munk

Sa var annarr munkr er hugr hans var ostadfastr ok vil
di hann eigi i munklifi bndicti en guds madr talde
opt fyrir hann med blidum ordum at hann sætisk una
en munkrinn leit eigi at ordum hans ok bad hann leyfis
braut fara. en guds þræll var harmr vid aumat
send hans ok mælti at hann skyldi braut fara ef hann villdi
en þegar er hann gekk or klaustra gardi syndisk þa
sa hann dreka standa fyrir ser med gapanda munni
ok let sem gleypa hann mundi. þa tok munkrinn at
hrædask ok banda hondum suo sem hann vildi mot
skiota ok kalladi hatt ok mælti. Rennit hingat fyrir þessi
dreki sia vill suelgia mik en brædr foru til ok matu
eigi drekann sia en þeir leiddu heim munkinn skialfa
nda þa het hann þui at hann mundi alldregi sidan fy
rir lata af munklifi ok þat efndi hann. miraculum

Þat var einn dagh at leiddr var fyrir bndictum
sueinn sa er hafdi likþra hafdi suo at
har fell af hofdi hans ok allt horund hans var fullt
vogs ok þrimla en þa er hans leiddi hann fyrir en sæla bndictum
sagdi hann þegar heilsu i nafni drottins. de modo

Sa madr kom til mals vid bndictum er giallda

atti xij skillinga ok hafdi eigi til hann sagdi bndicto til vand
rædis sins at hann mætti eigi giallda þat sem hann heimti
at hanum en bndictus hafdi þa eigi silfr til at gefa hanum en kvad
di þa hann blidliga ok mælti. kom þu hingat in tueg
gia natta fresti þui at nu er eigi i dagh at gefa. en a þeim
dogum ij var bndictus at bænum sinum samliga. hann kom
þridia dagh ok þa fundusk þrettan skillingar silfrs
a kistu þeiri sem full var hueitis. bndictus bad selia silfr
enu vandrada manni ok mælti at hann skyldi giallda .xij. skil
linga ok hafa sialfr en þrettanda til kostar sins.

Sa madr var en einn sem ofundr hans. pro de veneno
villdi fyrir koma hanum ok blandadi eitr drykk hans
en sa drykkr mætti eigi fyrir fara honum. en þa drakk hann sa
ra af ok var mikill litr a likama hans. þeim var leiddr
fyrir bndictum en þegar er hann tok hendi a hanum. þa vard hann
heill sua sem alldregi hefdi hann siukr verit. de oleo

A þeiri tid sem oaran gerdi i hadi þui er kampan
ia heitir þa hafdi bndictus gefit aumum monnum
alla fæzlu þa sem i munklifinu var nema vidsmior
litit i einu keri. þa kom subdiakn sa er agapitus het
ok bad gefa ser vidsmior en guds madr bndictus eigi at
villdi gefa fyrir guds sakir til þess at hann mætti eign
ast a himni allt med gudi. þa mælti hann at gefa skyldi
þat litla vidsmior sem eptir var. en sa sem gæta var vist
ar villdi eigi fram selia. bndictus spurdi litlu sidar ef hann ge
rdi sem mælt var. en hann kvedz eigi gort hafa ok sagdi
at ecki var eptir ef hann gæfi þat. þa vard bndictus reidr
ok mælti vid annan mann at hann skyldi kasta ut gler
kerinu i glugg þui er hann villdi eigi þat nyta lata sem mæ
lingum ok ohlydni var vid verit. en undir glugginum
um var bratt saman gort mart ok er kerit var ut kastat
þa kom þat a steina ok brotnadi eigi ok eigi slagna
diz med vidsmiorit. þa mælti bndictus at kerit skyldi
taka ok gefa þeim manni þat sem i var. sidan heimti
hann munka til sin ok avitadi en ohlydna mann of
drambsemi sina ok tungum ok er þat var lokit þa gekk bndictus

til bænar med brædrum. miraculum

En i þeim stad sem þeir varu at bæn var stod kerall
tomr ok hengit klædi yfir ker. þeir hofdu lengi
stadit þa tok at lyptaz klædit þat sem yfir ker
inu var breitt en er þat var af tekit þa var kerallin
fullr vidsmiors suo at þa rann alla vega yfir
ok er bndictus sa þat þa let hann falla bæn sina ok þa

leyfi at ganga upp kerlinni. Þa tok einn ahlyðinn maðr ath skamazt geru sinnar. er hann sa ath Benedictus sannadi mz iterniu þat sem hann kendi mz ordum. oc var einn gisl sidan er efadi um þat hverr hans sem hann hafdi a einu auga. bragdi ketil pullan vid stinnar gol lfit þann i stad glerkist þat er nu mogu ver vantrv.

Fra bonda s. [illegible]

Þat var einn dag at Benedictus for til kirkiu til bænar. oc þa kom einn þræll fra nadi mz mot hanum iafnan illz leikinn oc hafdi hann i hendi. Benedictus spurdi hvert hann færi. Þrællinn svarar. Ek fer til brædra at gera þeim dryck. Benedictus for til bænar. En hinn illgiarni andi sa eitt mz munk þann er taka skyldi vatn oc velltiz hann mz iordu oc mællti. oc er Benedictus gekk til bænar sinnar oc sa einn odda munk þa laust hann a kinn hanum oc rak svo fiandann þadan. hann skaddi hann eigi sidan til hans at koma.

Fra rikum manni

Rikir menn voru sa er Zalla het grimr madr oc vapnadi kvillu þeir sem ari hafdi badit hann var oc illr vid kristna menn at hverr kom mennt edda munkr nadu hans med fiandum ath þat þeir sem hann mætti. Þat var einn dagh at hann neyddi kaupkarll nockurn med kvolu til at hann selldi hanum fe sitt allt. en kaupkarlinn undir þat aumur at hann kvedz allt fe sitt sellt hafa einum helga Benedicto. en sia einn grimme madr Zalla lettir af at kvelia hann helldr batt hann hendr hans a bak aptr oc rak hann fyrir ser til þess at hann syndi honum hvar sia Benedictus var er vit fera hafdi tekit at hans sogn. Kaupkallinn for fyrir en Zalla reid eptir þar til er þeir komu til munklifisins. Þa sat Benedictus uti fyrir durum sinum oc sa a bok. Kaupkallinn mællti vid Zallam. Hier er sa Benedictus er ek gat fyrir þer. Þa leit Zalla reidulega til Benedictum oc ætladi ath mundi skelfa hann i agnum sinum sem adra menn oc mællti mz akalli vid hann. Ris upp þu skiott oc giallt mer aura manz þa er þu hefir vid tekit. Þa heyrdi Benedictus kallit oc leit til hans fra bokinni er hann helt. Tak þu þeir kvad Zalla oc sel oss. Benedictus sa ongv oc sa hvar kaupkallinn stod bundinn en vid þat losnudu oll bond af hanum oc er hann stod lauss þa hræddiz einn grimme Zalla vid tekin iartein oc fell til fota hanum oc bad at likn. en guds madr leit ecki vid hans helldr kallar hann brædr at þeir leiddi hann inn oc blezadi hann. en er þat var giort þa asakadi Benedictus hann mioc um grimleik sinn oc bad at hann batnadi. En Zalla for i braut oc gerdi ecki mein kaupkarli oc var eigi i hafri giarr sidan.

Fra einu kaupkarls

Annar kaupkarll kom um dag mz lik sonar sins til munklifis Benedicti oc spurdi hvar hann væri. en Benedictus var a akri mz brædrum oc er kaupkall mn vissi þat þa kastadi hann liki sonar sins fyrir klaustr dyrr. En hann rann a mot Benedicto. oc er hann gekk af akri med brædrum. En kaupkallinn kallar þegar a Benedictum er hann sa hann. Giallttu mer son minn Giallttu mer son minn. Benedictus svarar. Veizttu ath eigi tok ek son þinn fra þer. Kaupkallinn mællti. dauðr er hann en þu kom oc reistu hann af dauda. Benedictus varð hryggr oc mællti. Farit brott fra oss farit brott fra. þessa er eigi vart verk eigi helldr postula guds almattigs oc hofdingia. hvi erut þer oss byrdar þat sem ver megum eigi bera. En kall var fastr a bæn sinni oc sor þess vid guð at hann mundi eigi brott fara fyrr en Benedictus gæfi lif syni hans. Benedictus spurdi hvar likit var. hann sagdi oc kvad vera fyrir klaustrdyrum. En er guds þræll kom þangat þa fell hann a kne hia likinu til bænar oc hellt hondum til himins oc mællti. Drottinn litt eigi a syndir minar helldr til trv þess manz er lif bidr syni sinum oc giallttu likama hans ond þa sem þu tokt af honum. en er hann lauk bæn sinni þa hrærdiz likit oc lauk sveinninn upp augu sin. Benedictus tok i hond hans oc selldi hann lifanda oc heilan fedr sinum.

Fra systur Benedicti

Benedictus atti systur oc var hun mikla oc þionadi gudi. en hun het Scolastica. hun var von ath koma a hverium misserum til brodur sins. en þau fundust mz bæ þann sem skamt var fra munklifi Benedicti. þvi at hann skyldi enga kona koma. En er þau fundust um dagh þa ræddu þau um himneska dyrd. þann dag til nætr oc mat snæddu saman. þa mællti Scolastica. Ek bid þik brodir at þu farir eigi a brott i nott oc rædum vid enn um dyrd guds. hann svarar. Eigi er leyfi at vera annars stadar en heima. þa var svo vedr fagurt at hvergi sa sky um allan himin. Er Scolastica heyrdi svor hans þa laut hun a bordit i gaupnir ser oc bad til guds. oc er hun hof upp hofudit sino þa var regn svo mikit oc elldingar oc reidiþrumur at Benedictus matte eigi ut ganga ne brædr hans. en heilog mær hafdi svo bedit af ollum hug at tara lækir fellu af bordinu oc kom þat allt senn a ...

z regn ęlapti en e bndc sa at hn mætti eigi m
brott fa þa þ vedrs sak þa mlti hn vit systur sina mi
kunne gud þ syst hugegni þ sem þu gdir h su· ek
bad þik z villdir þu e hlyda m bad ek gud z hlyddi
hn m þ þu hemm nv ef þu villt z gack vt en engum
mane þotte þeit z v bndc þar naudigr sem h
villdi eigi vit hafa· en þau vaktu þa nott alla
z rꝍddu u himneska hluti· [illegible]

Annan dag eptir þat hvarf hra t heimlis sins
z e iij· dag vard fadan liom þa sat bndc i hr
sinu z leit vpp t himins z þa sa hn ond syst sinar
fa t himins i dufu liki hn fagnadi dyrd hennar z g
dr þacka gudi z sagdi munkum andlat hennar
z sendi munka ept likami z v h lagin i grof þa se
bndc hafdi e gra latit z v þ maklig at þau fa
iij einu grof e bædi hafdu einn ast t guds· [illegible]

Diakn z aboti munklifis þss [illegible]
e liberius hafdi gga latit var vanr at koma
a hvium misserum til munklifis bndi· en þ hets
Servus z e hn v komin til fundar vit bndicta rꝍdd
v þr dag þn allan um fagnat himmirikis þn
sem þr longudu bad mioc til· z e svefn tok kō
v bndc epsta i stofu nockvru en Servandr v nedr
z meningga milli þra en vnd miori v þ þ sem
hvilldu i lærisveinar þra z vægo svefnat en bndi
vakti z stod at bæn vit glugg· þa leit han
vt z sa liosit svo mikit koma af himni at all
farvirz myrkr nættinnar z vard svo liost se
sem midian dagh· en med liosi þvi sa benedic
t allan heimn svi svo sem vndir einum so
lar geisla· þa sa hn z med at englar bárv
ond gmanni byss i elldligri asionv til himins
þa kalladi benedictus at Servandum tysvar
eda þrysvar en Servandr stod vpp þeg e hn hey
rdi z leit vt z sa liosit z þotti mikils v vert tak
n þta þa sagdi bndc hm alla syn þa se þvi
gt hafdi liosinu· Sidan sendi bn m en a o
mv nott t borgar þrar e kampania heit ok b
ad hn spyria at gmano byss z e sendi m kom
þangat þa v bp andadr z hafdi at þri stvnd
v andazt e bndc sa þa ond hs fara til himins· [illegible]

En a þm vetri var bndc andadr
þa sagdi hn þ nockvrvm lærisveinvm sinv·

andlatz dag sin hn havd þ z þm at þr segdi e
odrum en þr bædi þss alla munka at þr leid
dr at huga ep nockvt takn birtiz i andlati hs

Sex dogum ꝼ andlat sitt let hn luka vpp grǫf
sin þa tok hn sotta sott mikla z vex sotting
miok z en setta dag let hn lærisveina sina
bera sig t kirkiu z tok corpus dni z let munka
ganga vnd hendr ser z stod hn svo z hellt
hondum til himins z andadiz þa e han
v a bæn en at þeim degi vitradiz en vndar
vlig syn tveimr munkum odrum þm er var
heima i husi sinu en odrum þm e v fiarre
þangat þr sa badir gotu fagra þm andi
mikilli dyrd z lagd hon lei i austr fra husi
benedicti til himins at þeirri gotu stod ma
dr biartr i dyrligum bunningi z spurdi hv
gotu þessa ætti en munkarnir letuz e vita·
þa mællti hn vit þa· þa gotu steig bened
ictus guds vinr til himins en af vitran þri
vissu þr andlat bndicti i sama vist e fiarri v
sem þr e þr varu hia hn var grafin i kirkiu io
hes baptiste þri sem han hafdi gera latid
a heidnu hofi z syn hn þar mg iarteinir
z svo i hellri þeim er sublac heit er han
bygdi fyrst ein saman· [illegible]

Kona nockvr var vitlaus e reikadi nætr
z daga v fioll z heidar skoga z vollu sh
apdi hon þar er hvilld e mædi eda svefn
neyddi hana til hun kom a nockvrvm dog
til hellis bndicti z hvildiz þar fyrir þreyt
eika sakir z sofnadi þar en hun vaknadi heil
vita z var svo heil alla ęfi sidan sem hun h
efdi alldregi vit vitlaus· Ver skolum bid
ia bndict vin guds vm at han arne oss miskv
nnar e svo hefr i sinu lifi greida gotu gengit
z gefit dæmi allum sinum fregongv mon
at hn mun mega ept e leida t himinrikis z
at hat fræ þss vit gud ath af hns bænv ba
tnum v z bæn þeim til fulltz ver vand v k z d
hafnum t bænabr þ sem ept e lifsdaga vera
z ath þeim lifnum mærum v þ þm fagnadi
se vinz v all alld· amen·

Her hefr
vpp sogu hins h pauli heremita [illegible]

Salve

þa antonio einsetu manni er saga
giorz fulliga bædi a girzku ok latino en þat
hefir ok eckert segir enn helgi ieronimus at vita
þeir luti af upphafi ok endalykt pals at
hann fra sogn hafi adr mart legit en þat er engu ku
nnict orda hversu hann hefir lifat midi lut æfi sinnar eda
hvi var sett andskotans hann hefir sva þolat.

Dagar decij keisara ok valerianus enna grimmuztu ov
ina guds kristni þa er pindir voru med dyrligu lifl
ati cornelius pafi i roma borg ok ciprianus biskup i cartagi
ne þeirri hofud borg vestr i affrica þa braut ok med guds
kristni mikill ofridar stormr uida a egiptalande ok i the
beida. þat þotti kristnum monnum æskiligt i þann tima at
vera sodnum hoggnum fyrir guds nafne. en slægdar fullr
fiandi leitadi þa langar kvaler at fa þeim fyrir utan
daudans at hann girntiz meir at dræpa salurnar
enn likamina. ok sva sem sagdi sa er af honum var pindr
einn sæli cyprianus let hann eigi nast at deyia þa er giarna
villdi vera daudans ok at fiandans grimleikr ok hans
innan megi kunnari verda segium ver tvenn dæmi til
þess þau er minnissom skulu vera mega. Einn guds pislarvo
ttr stadfastr i sinni tru sidan er hann hafdi vid marg
falliga kvalar ok hann hafdi sigrat bædi elda ok iarn
þa var sem fiandinn kendi rad til hann var flettr af kl
ædum ok smurdr hunangi bundinn hendr hans a bak af
tr i þann stad sem solin skein sem heitazt at hann at
sa skyldi vægia þeim hvassum flugna broddum er
mætti af gloandi pislar færum eigi verda. Annar
ungr madr fyrir þat er hann villdi eigi lata sik til var leiddr i einn
fegrsta grasgarda ok þar sem smiohvitar liliur ok raudar ro
sir voru alla vega i millum hinna rennandi lækia i glymu
kvonadi skamt fra hanum. en lint vedr hvisladi i la
ufinu yfir honum þar var dyrt klædi breitt undir hann
ok trum sem hægazt vera kunna en hendr voru honum þar ok fo
med silkibondum at hann mætti eigi brott komaz en
hefdi so sem sidr meinlaust af bondunum ok þa
er allir gengu fra honum þeir sem hann hofdu þangat flu
tt kemr þar ein fruva fogr at sia sua hun hennar
mz sinu blidlæti sem hun skyldi sem mest ok hugar
fysa en þa sa er þat kallat at eiga vid ha. hvat ma
þa kristz riddari nu til rada taka hvert var undan
at leita. Allr unudgim sigradi likaman þann sem einn
guds pislar fengu eigi sigrat. en þa at hann tæki at
signa þa þat let guds miskunn koma i sinn hugda er
hann kendi þat rad sem fiandinn vard þat at lata hann
vera ok bitr tunguna ok spytti henni framan i andlit
fruvunni er adr lockadi hann til saurlifis med kossum
ok annari vadleiki sua vækilig sem eigi ma skam
mazt fra at segia. En sarleikr þeirrar pislar þat
ekki skiott stadvadi alla losta þa sem adr
hafdi kviknad i likamanum.

Þann tima er guds riddarar poldu slikar kvalir
þa hafdi sia pall er þessi skal segia misst fodur ok
modur þa er hann var xvi vetra gamall. Mikinn arf
leifdu þau honum. systur atti hann ok var hun þa gi
ptt. vel var hann lærdr bædi a girska tungu
ok egipska hann var madr hægværr ok unne gude har
dla mikit ok þat er ofsa fe stormr en mesti kv
mi af atgga var i hinn kafi einn er allnær hennar
sinu ok nockut huldu hafde en hvart þat er gullz
ins skuzzi fært er þvingt agirnum manne. Dam
er atti systur hans fell hann villdi komaz at fe magi
sins tok um sik at sitia at af þeim yrdi yfir vit h
þann er hann var skylldr at leyna ok fyla sem hann mætti
Hvarki mill grætr husfreyiu hans ne sva nanar
tengdir mattu heimta hann fra þeim glæp er hann ætla
diz þat er ætladiz hann svo gud er alla hluti sa at hann
villdi at sidaz halla þeim þeirri ohæpu. kostgæfi vaz
hann ok at ga at vit mag sinn ok neyta hans sva gyfle
iks þess er af agirninni vex sem þat var mikil millde
Sidan er sa hinn ungi madr pall fullr af speki fann i
hug mag hans stafade þa flyr hann af fiall ok
bragt ok ætlar þar at hafaz þar til er afnæmi mæ
tti lægiaz ok er hann atti þar nockura dval. þa snyr
hann naudsyn sinni er hann þrongdi þangat i þeir
efni at hann vill þar stadfestaz. Reik nu eptir
þui at leita til nockurs herbergis ok hann kemr at fia
lle nockuru ok finnr þar einn helli i hedan vid fiall
ok hlidinni. Hellis munnin var litill ok var byrgdr med
hellu einni. pall velti henni fra durum fyst hann at
vita hvat þar væri til nyiunda. eda hvilikr hellirinn
væri. ok er hann kemr inn þa tekr hellirinn vid ærinn
azt ok þar er þa host um at sia fer biargit er þa
opit yfir honum ok i þann glugg er at bignir vidir einn
stad ok hann inn varit eitt tre þat er palme h.
þat breiddi vel i sundr kvistu sina ok hulde

gin med laufi sinu ok at þo var vel heitt. Brunnr var
ok i hellinum hardla fagr. ok salltr er þadan rann
fell skiott i iord nidr fyrir utan hellinn. fleiri voru þar sko-
rn [illegible] i fialli þui er fundust þar smidatol fornlig ok i
deckum stedjar ok hamrar þeir sem myntarar eru
van at hafa. Þat segia egipzkir menn at i hellum þeim ha-
fi silfr verit slegit at laun. a þui tid er antonius rom-
verja hofdingi hafdi gengit at eiga cleopatram dr-
ottning var upp egiptalande.

Þa er pall hafdi fundit helli þenna er [illegible] sa
felldi hann sua hug sinn til þess herbergis sem sialfr en
hæsti guð hefdi þenna stad honum til handa buit ok þar
er skiott fra at segia at i þeim helli bio pall alla æfi
sina þadan i fra ok [illegible] vid hann sem einset-
u. Tre þat er i biarginu stod ok adr var fra sagt veitti
honum bædi mat ok klædi. at hann alldri en klæddi
sik med laufinu. Hvat er slikt [illegible] med [illegible]
voru kosti er vera mega þa veit guð ok hans englar
sagdi en helgi ieronimus at ek segi satt at i sirie
eydimork einni er liggr vid syrland hefi ek set þa mun-
ka at einn af þeim sa er mest sat þrettigi vetr ok lifdi eci
til vid annat en vid byggbraud ok drack leirugt [illegible]
vatn. annarr munkr hafdi byrgt sig i grof nockur-
ri ok at sa einn dag meira en v. caricas allom þau
er þetta [illegible] munu þeim sem trua eigi er ek ta-
la at eigi sannlikt þeim sem [illegible] ero

Nu skal en aptr snua segir en helgi ieronimus þar
til er var frasagn er ek hafda ok er fra þui
nu at segia at þa er pall hafdi lifat i helli sin-
um himnesku lifi þar a iardriki ok var svo gamall or-
dinn at hann hafdi [illegible] vetr ok c. tirætt ok antoni-
us var niræðr ok var um þat skeid i eydimorkinni þa kom su hu-
greining i brjost honum sem hann var vanr sidan at segia
at eingi munkr mundi fyrr hafa til hæfs en hann
at setiz i eydimork ok einn nott er hann vakti þa syn-
dist honum at var annarr miklu betri en hann sa er fyrr ha-
fdi tekit slikt rad ok er var honum vitrat at med ath-
[illegible] sem skiotaz fara þangat. Þegar er dagr ko-
m eptir þa nott þa tok sa en udugi karl anton-
ius staf i hond ser [illegible] heiman ok veit eigi hvert
hann skal fara. ok þa mod mioc af elli sem oetlaina
[illegible] madr. Um hadegis skeid [illegible]
hann sa einn sem hestr ok antonius let þo eigi af þui

[illegible] at hallda sinn [illegible] þa mun hann [illegible] mun ek
guði minum at hann mun syna mer þræl sinn sem hann
hefir heitit. þa er hann hafdi þetta mælt þa er hann m[illegible]
undarliga varum hann er hestr [illegible] sinnum lika
hafa [illegible] skalldskapr kalla centaurum þat kall
a sumir menn elgfroda. antonius signir sik er hann sa þenna [illegible]
heyrdu sagdi hann hvar heldr byggi sia guds þrall er
ek þer at leita. Elgfrodi [illegible] sva [illegible] kalla umladi i
mat sem hann sterkr mæla en eigi mætti skilia ok
so at hann hefdi oblida asionu þa leitadi hann þo
at fa sig blidan i andsvorum þeim er hann villdi vei-
ta i eitri sidan [illegible] hond sina hægri ok visadi ant-
onio leid þa er hann fystiz at vita. en [illegible]
[illegible] eptir þat [illegible] i eydimorkina annan veg se
fugl flugi sva at skiott var hann hulinn med þeim [illegible]
[illegible] ieronimus hvart fiandinn hef-
[illegible] augu antonio ok at skelfa hann
eda fæddiz slikt dyr i eydimork [illegible] sem [illegible]
er undarligt [illegible] antonius undradiz ok hugleiddi
þat er [illegible] hann hafdi [illegible] helldr [illegible] [illegible]
[illegible] Litlu sidar ser hann i dal nockurum mann lit-
inn [illegible] mag [illegible] i [illegible]
hann [illegible] hafdi hann [illegible]
[illegible] vapna sina sem goðr [illegible]
[illegible] Hoc est [illegible] fidei et
[illegible] spei. Þat er trua ok [illegible] en
fra kykvendi kastadi at hann alldri [illegible]
sem er palme [illegible] sem [illegible]
[illegible] antonius nam þa stad ok spyr
hann [illegible] En [illegible] andsvor [illegible]
en sagdi sa einn af þeim er eydimorkina bygg-
ia ok heidnir menn [illegible] af ymislig villu [illegible]
kalla faunos [illegible] eda incubus ok kalla þeir
guð sin [illegible] ek [illegible] at [illegible]
[illegible] gud [illegible] ko-
[illegible]
[illegible] pall
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] kykvendis [illegible]
[illegible] alex-
[illegible] guð [illegible]
[illegible]

[illegible] Audnum magnus dotter [illegible] Einar [illegible]

[illegible]

[illegible] varta mætt henta þer þu giorir þack hennu
[illegible] heims diaflum hvar hefir þu nu til
[illegible] Dyrin kalla nu Krist ok varta dyrd hans en
[illegible] en er vid hann. Varla hafdi Antonius lokit
[illegible] mæla þetta er hann villdi er þa var sia þeingir þar næst al
[illegible] bratt of skiott rennandi sem fugl flygi. en at eigi
þocki fra nockurum otligt sem sagt var þar verdi þess
a manz er Antonius sa þa er allkunnigt ordit a dagum
Constantini keisara seger heilagr Jeronimus at þa var
færdr lifandi sliks hattar madr til Alexandriam ok þanni
lyonum er sia matte fra undr mikils um vert. en sidan
hann dautt. þa var lik hans saltad at eigi skemadist fyrir
illa af sumarligum solar hita ok þar flutt. en sidan
var þat flutt til Antiochiam at keisarinn er þar var þa
andr skylldi sia mega.

Jeronimus [illegible]

En at ek hallda segir Jeronimus fram þeirri sem
ek hof þa er þar fra at segia at Antonius helld
[illegible] sem hann ætladi ok sa eigi annat en dyra far
veg ok mikit visnum eydimarkar hvat matti hann
radda vika ekki vissi hann hvert hann skylldi stefna.
Nu var upp kominn annar dagr sidan er hann for heiman
En var eftir vaxandi trausti þui at guds miskunn mundi
eigi allz fyrir leta hann hvert sem hann færi. Þridiu nott hafdi
Antonius vakat hann adra nott alla a bænum sinum
ok þa er nockut tok at lysa þa sa hann hvar vargyn
ein hleypr skamt fra honum skrælna full rennandi
vatz at leita undir þui fialls hlidar nockurrar
hann sendi augun eftir dyrinu sva sem hann ma ok þa
er sea at þat renn inn i hellir nockurn. En Antonius
gengr ok at hellis durunum en þar er sva myrkt at
hann sær ekki þar er sem hann forvitnazt ok þat at al
drigi af byrg utan hrætzluna sem heilug ritning se
[illegible] þa gengr Antonius inn er at sidr þott myrkt se
at niosna hvat þar væri tidinda. ok stilltr fram se
hliodlegaz lætr allsleghga degr lagt andanna
nemr stad at odru hveriu ok hlydir um ef hann mætti
til nockurs heyra um sidir ser hann lios nockut
fram fyrir sig ok þa er hann villdi skynda fram drepr
hann fæti i stein einn ok verdr af þui kafeysta nockur
[illegible] buggi þar verdr eigi gestrisnin. Spyrst um þe
[illegible] er hann heyrir nockut hark. þa heyrir hann aptr hlid
þa er [illegible] fyrir innra hellinum ok skytr fyrir lokum

Fundr pals ok ant

at dyr hofdu adr verit opin þeim er genger er þar inn var enn
sa hinn Pall einsetumadr. En Antonius kastar sik nidr fyrir dyrunum ok
en hlutr hann þar at mælazt allt til midsdags ok lengr
ok bidr o inngaungu sva mælandi ut fyrir er þu veizt hverr kominn er
þar hverr eda hvadan ek em eda hvert er mitt erendi ve
it ek at ek em maklgr at sia þitt andlit þa mun
ek eigi hedan fyrr ganga en ek nae þer at sea þu er vitr
dyrunum þar hvi ertu þu mann þar sem ek leitada ok
fann ek nu bid ek at mer se upp lokit. En ef ek þess
eigi þack ek hinn deyia fyrir durum þinum ok munntu þa
vda grafa lik mitt þo at þu uilir eigi annat ve
ta mer. Slikt taladi Antonius ok let hugi hefiaz fyrir
durunum. Þa svarar Pall. Engan veit ek sva bidia
at hann leti heitan fylgia bidia med tarunum en bio
da rangindi. Undrazt þu at ek vil eigi vit þer taka
med þui at þu hefir þitt erendi hingat þat at deyia
fra mer hann brosandi ok lykr sidan upp dyrunum.

Fundr pals ok antonii

En er þeir finnaz fadma þeir
bad þegn fadmum hvarr annann med mikilli
blidu ok þa at hvarr hefdi annan fyrr sed. Þa he
ilsar þo hvartveggi odrum med eiginligu nafni
ok gera gudi þackir. Fra þui hefir sambein ok eftir
þan helga koss setiaz þa nidr badir. tekr Pall þa
til ordz ok segir sva. Se hér nu þann er þu hefir med starfi leitat
med sva miklu starfi se hér usu ufagrd hæra hulr
limina er funad eru af ellinni. Se þann mann hér þu er
skiott mun at molldu verda en þui at astin ber alla lu
ti þolinmodliga. þa bid ek at þu segir mer hversu mannkyn
nit hefir sik i heiminum eda hvert nockut hvellazt
upp þeirra byggir eda hverir hofdingi nu styra heiminum
eda hvart nackvir ero þeir en uppi er sva se uillu at fian
danum at þeir blota skurdgodum ok þa er þeir eiga talat
at ræda sia þeir at hrafn einn setiaz i tre er stod þar
gnæfir upp yfir þeim. hann steig litla hrid ok þa er hann flygr
lætr hann falla og kemr heilan braudleif med þui
þa þar er þeir sitia ok þa er hann var i brott flogin mællti
Pall. Gud hefir sendan okr dagverd. sannliga er
hann millde. sannliga er hann miskunnsamr. Sva hefir
nu geingit sextigi vetra at hvern dag hefir hann
mer halfan hleif. en þar sakar at ek komu hefir hann
[illegible] halfu meira [illegible]
fyrir gicha nu gera þackir setiaz þeir nidr at bad

hia þeim pauza brvnni ꝫ v i hellinum . Ok þa gerdu þr
ta vnisti sida ꝫ at odru apin en þat [illegible] priu . skyldi þr
ein hleipin . Nu þrætta renner þm allt dagint ꝫ apt
all þottiz eiga ath rada hvbula hann ꝫ hn v h boa
di . antoni sagdi en ellra eigi vera va þ v sera vald
um sid ath þr skyldu kippa i sundr hleipinum ꝫ hap
a þt hvert sem þei helldi a . Sidan er þr varu med le
ggz [illegible] med at brvnninum ꝫ drecka med þr . Eigi v hand
a [illegible] rikr [illegible] hin orin nockut þr at drecka ap . lepr þa
taka þr at bidiaz þ ꝫ hallda þa nott alla i guds lope
m baen ꝫ voku ꝫ þa ꝫ hiss dags v ordin mitt en sæle
pall sua v antonium þ langu vissa ek brodir ath þv
bioo h i herv i hodv þ longu hapdi drottinn m þ hett
it minum samþreoli en þ er nu ꝫ at hendi komin
andlatz tid min ꝫ þ ꝫ mik hep langat v bvna st un
d þ ainare at ondin skylldi skiliaz vid likaman ꝫ v
þa m kiri ꝫ taka þa ombon ꝫ hein ꝫ þ bvin eptir
lorensþr þa er þu sendz ap gudi at iarda likam minn
ꝫ giallda iord iordina iordvin . Nu ꝫ antonius hey
rdi þi tiðindi at munni pals þa tekr hn at bidia
grátandi ath eigi skylldi skilia m sin ꝫ pall me
n þ ap gudi þiggia at antonius yrdi hins pazona
vnt at vera i slikv þer en hn ovaradi svo slik epti
leitan . Eigi skaltu seg hn leita þins þinvdar helldr
skalltu leita annara navdsyn þ hep m at legg byr
di likamans ꝫ þa v gudi . En brædrvnum hinum vardr
ath vera ensamulig ap doemum lips þins ꝫ þ þ bid ek
þik [illegible] m eigi seginmodr pær hallde ꝫ seck mantvl þ
ꝫ athanasi byskup gap þr ꝫ legg i sem medr minn lika
ma i iordina . En sæli pall bad þa ꝫ ap þr at hn hi
rdi miok um hvort likami hins puhadi hulidr eda
nocktr þa sem hn hapdi sva lang stund ꝫ klæde
hapt nema þav ꝫ hn hapdi gort ap laupi sins vid
ꝫ palma hert ꝫ þa hapdi varit i bignu uppi ypr
hn hellar bad hn antonium ap þvi þa þar ꝫ þa
iukr ꝫ atvandis ath hn hepdi sva mina havrm epti
[illegible] ap hins þm þar ath hn vri eigi v stadda . Antonium

Antoni undradiz ꝫ pall hapdi nockut heyrt
ap athanasio ꝫ mauti hins sem hn sen skilla
kyst m pali ꝫ dyrkadr drottin i hins bodi þa þar
drgn ongu at sva skadan ap hellde kysti hn ad
eins augu hins ꝫ hendr gengr i brott grátandi
ꝫ þegiandi ꝫ pei apor til monklisps sins Sidan

S[illegible] er [illegible] þa [illegible]
hr [illegible] mikit þa sem [illegible]
bdr at postum ꝫ [illegible]
þa hins [illegible] miu skiandi [illegible]
ann kom hn um kid [illegible] sieker
þa ꝫ tveir lærisveinar hins [illegible]
li hins hopdu hm tekit at biona ꝫ spurdu [illegible]
sva lengi dvalz . þa sva hn vei vei m syndugum
þr ek mat eda ath sonr muncr heita [illegible]
hetjum ꝫ ek hepi sed johm baptistam ꝫ pall [illegible]
pall i paradiso ꝫ sua pall þr [illegible] ap hm [illegible]
de vari [illegible] hanum me [illegible] lærisveinar þeg ma [illegible]
og hoge hm [illegible] hn v [illegible] Lærisveinn badu at
hn skylldi seg þm gerrsliga þ ꝫ hn hapdi nockut [illegible]
vsat hn su . sua . Tempus tacendi ꝫ temps loquen
di . ꝫ sua ꝫ timi t at þegia ꝫ timi ath segia . ꝫ þeg
gengr hn ut [illegible] ꝫ hn hapdi skia [illegible]
somu gavtu ꝫ hn hapdi heim þann eda [illegible]
ꝫ tom til at bergia nockut [illegible] pezlo sva pysti hn
[illegible] ꝫ þusti at sia pal odru sinni [illegible]
gin þr hn ottadiz þa ꝫ þm kann at pall [illegible] svo
ap himnum þa ꝫ giallda gudi ond sina at hn
vi eigi vid staddr . ꝫ sua ꝫ annar dagr kom yþir
antonium sidan ꝫ hn pær heiman en leidar [illegible]
v svo langt epti sem þeira matti ona stund dag
sins . þa sa hn i lopenu engla sveit skiña ꝫ spa
gudspjalla [illegible] sa hn ꝫ en sæla pal [illegible] stiga
upp til himinsens [illegible] bvrti ꝫ [illegible]
neyzri antonius pell . þegar [illegible]
ꝫ dyrs malldu i hapud [illegible] ꝫ [illegible] sua [illegible]
rddu hm þ leztu mik pall þ hvi þ [illegible]
meita ꝫ heilsa þ sva sem sem ek [illegible]
þik . þ siþi ek þ at sva skildiz [illegible]
sæli antonius sagdi þat sidan . ath hn pær [illegible]
skiotr þadan i þ sem [illegible] epti v leidar hans [illegible]
gi ꝫ eigi v þ ap engi sok skiotr nadi hn at sia [illegible]
hn kom m i hellin at þr stod pall a knem [illegible]
i lopti ꝫ retti hendr sina [illegible] himinsins [illegible]
[illegible] en þr [illegible] antonius [illegible] ath hann
lipdi [illegible] upp baen sina [illegible]
at gia þa ꝫ [illegible] sidan ꝫ hn heyrdi eigi
andvarp pals sem hn hapdi [illegible]
igia baen þa gengr hn ath hm grátandi ꝫ kyst

[illegible] at lifa þa helga manz. leit nu [illegible] hue
[illegible] guds er alla luti leitr sialfum er sama at gipa
sva sem hann vill skipad hafa [illegible]

U byr antonius um lik pals med mottlinum er hann
hafdi sent eptir hans bodi. ber ut likit ok syngr
yfir antiphonam ok psaltara. hefir hann eigi þat er hann megi med
grafa gropina ok nu hryggiz hann af þvi mjok hugsar
marga vega hvat hann skal i rad taka ok mælir er
Ef ek fer eptir grefli heim i munklifi mitt þa er þat
fiogurra daga ferd [illegible] en ef ek hefi umbod hvart þa
fer ek eigi lengra. Deyia mun ek þa sem makligt
er hia kappa þinum kristr. Ok er hann hugsadi slikt
[illegible] sa hann koma [illegible] tva hlaupande leon ok [illegible]
[illegible] þav þa mjog geyst ok [illegible] er antonius sa þav
þa ottadiz hann. en þegar er hann vendi hug sinum til
guds var hann oralaus [illegible] sem hann leit [illegible] sem
dufur fliuga. þav stefndu med rettu [illegible] þangat er
likit pals la ok namo þar stad ok kostudu er mioklig
la fyrir honum ok [illegible] holunum [illegible] moti
[illegible] manni at þav gerdu hinsta [illegible] sem vegh
sem þav mattu er vid koma. sidan tóku þav grof
at grafa skamt fra þvi er likit la ok rusu [illegible]
upp sandinum med fotum er [illegible] þav vel til at
[illegible] at grafa at þvi hofi gropina langa sem pall
kurfi at hafa ok þegar er þav hofdu grafit þessi
[illegible] þa gengu þav at antonio ok [illegible] med
hofdum ok eyrum. svo sem þav beiddiz at [illegible]
[illegible] af honum [illegible] hendr hans ok [illegible] en svo
[illegible] at hann [illegible] hugsa at þav beiddiz blezan
af honum. þegar gefr antonius gudi [illegible] er [illegible]
[illegible] mallaus kykuendi skilia mega hann sinn
ok skapara [illegible] tva hlutum [illegible] ok mæli
hann [illegible] pall er [illegible] blad [illegible]
[illegible] en [illegible] gefr [illegible]
[illegible] hugsar er lik ok [illegible] hafa [illegible]
[illegible] hendi hann [illegible] med hendi sinni [illegible] þav
[illegible] at fara. Ok er þav [illegible] sem vegr [illegible]
[illegible] lagu þa leggr hann hinn helga likama i þa
grof er dyrin hofdu honum buit ok fyllir [illegible] grofi
na af [illegible] mollu [illegible] af honum [illegible] upp [illegible] sidan
er annar dagr kom [illegible] þa [illegible] antonius [illegible]
pals er hann hafdi eptir sig leift ok enga [illegible]
hann [illegible] sem kyrtil hans er hann hafdi [illegible] sinum

hondum ok [illegible] af palmlaufum [illegible] er sagt at [illegible]
mar ok sidan fer hann aptr til munklifis sins segir [illegible]
lærisveinum sinum greiniliga allt þat er gerz hafdi
[illegible] hans [illegible] sidan vandi hann at hafa kyrtil
inn helga pals en hafdi hann paska dag eda hvi
tasunnu dag. [illegible] Nu at spyria þa [illegible]
yfir [illegible] en helgi ieronimus i nidrlagi þessar frasag
nar [illegible] sina [illegible] ok [illegible] sem hallr [illegible]
[illegible] nema þeir [illegible] eda [illegible]
[illegible] svo mikla at [illegible] god [illegible] med [illegible]
Lyst mik segir hann at spyria þa er [illegible] at sinum
[illegible] hvat [illegible] um [illegible] en [illegible]
pal [illegible] med [illegible] ok [illegible] sem er [illegible]
dyrum [illegible] ok [illegible]
[illegible] gengr i gullofnum klædum
Pall hafdi eigi svo god klædi sem [illegible]
[illegible] en [illegible] er [illegible] opin [illegible]
En [illegible] mun taka vid [illegible] pall
[illegible] klædi [illegible] hann [illegible]
i [illegible] klædum [illegible] hafa [illegible] klædna
[illegible] hann [illegible] en mun upp risa [illegible]
[illegible] en [illegible] liggr [illegible] ydvarra
[illegible] mun [illegible] med [illegible] bid
ek [illegible] segir en helgi ieronimus er [illegible] sid er
þa [illegible] londum [illegible] hans daga [illegible]
[illegible] husu [illegible] hugsu um [illegible]
[illegible] bid ek [illegible] segir hann [illegible] fyrir [illegible]
[illegible] vegr [illegible] i
i gullofnum klædum [illegible] menn [illegible] stad
nema [illegible] grand [illegible] ok [illegible]
kona [illegible] eigi at [illegible] visan
i dyrum [illegible] bid ek [illegible] sem [illegible] logu [illegible]
[illegible] ok [illegible] ieronimum gud gefi honum þat
[illegible] er hann vildi þiggia [illegible] hann [illegible] kiosa ky
rtil pals med [illegible] hans en [illegible] med [illegible]
Helagr [illegible] ieronimus er [illegible] vera [illegible]
[illegible] gud [illegible] pall ok antonius [illegible]
[illegible] ok [illegible] lausn [illegible] lavdi [illegible]
med [illegible] ok helgum anda lifir ok rikir gud um allar allda[r]

Eilagr maur9 [illegible] maurus
var ens gofgazta alldunga kyns [illegible]
fadir hans het euticius en julia modir. hann var
til læringar selldr benedicto abota þa er hann var
xij. vetra gamall. oc þo at hann væri ungr at alldri þa var
hann vaxinn at godum sidum. hann vann benedicto um hond
fram oc lærdi hann vandliga. Benedictus meistari hans m
gakk uegna bædi i vokum oc føstum oc bodordum oc um lan
ga føstu þa hafdi hann ecki bladra nema hrar oc þoa
þa en hann mataddiz eptir en tysuar i uiku oc þo litit
gaf hann medan hann lifde. Maurus lifdi at dæmum
meistara sins oc meiddi likama sinn i mægum meinlæt
um. hann var svo vitr huiat nott fyrir en adr hafdi sungit
salma adr adrir klerkar kæmi ut. oc æpti t. salma eda al
lan salltara oc er song hann sidr um daga. langt er at
tina alla krapta mauri. er lif hans var at ollu eda m
lu en var megin [illegible] skyra.

Þat var a einhuerri tid at nockur rikr madr bad
helgan benedictum at hann færi til heimkynna hans
þvi at kona hans er skomu adr hafdi lettari ordit. var ord
in odauf oc barnit þat er hun hafde fætt. hann
for med honum oc mælti at maurus skyldi þar vera medan
hann var heiman. Nu andadiz sa sami dag m[illegible]
brodur [illegible] kapn oc eigi allskamt adr þeir ko
ma aptr. nær midium degi oc adr þeir kæmi allt he
im þa var barn andat sem sveinn en mallaus oc hallar
ad hans oc modir fell til fota maurs oc bad at hann
græddi helsu sun sins en hann taladiz sekan oc syndu
gan þat gudi oc sig slika luti mega giora oc kallade
postola [illegible] va at giora slikar iartegnir en þeir er hann
fylgdu tæku oc atrúna hans huggan. En maurus var
hryggr oc fell til iardar er hann sa þau blaudliga oc fell
hann til bænar. En er hann hafdi lengi at bæn verit þa
tok hann stolu af halsi ser oc lagdi yfir hofud ens sui
ka oc gerdi krossmark yfir honum oc leit upp til himins oc m.
Drottinn i[esu] c[hrist] þu er svo mæltir vid lærisveina sina
at segi ek ydr at allt hlut þat er þer bidit þa ver
þat [illegible] munit audaz af gudi. syn [illegible] ast nu
[illegible] lifum [illegible] oc syndugum [illegible]
[illegible] helgum [illegible] þa er hafa [illegible] sama at vera
oss. Sidan fekk hann [illegible] sukka oc mælti i nafni heila
grar [illegible] stirpenligs [illegible] oc hialpin af vdleiku
ens helgazta meistara vors stattu upp [illegible] sama.

alheill oc vertu. En er hann hafdi þetta mælt þa stod sueinn
heill upp oc gekk þegar þaðan oc lofadi gud oc mælte
Lofade sa gud skapari allra luta sa er ek læt sem at gi
ora mik fyrir vdleika ens helgazta fodur oc sua
oc enssela hans lærisveins mauri. þa kom bondi oc þar
heim oc sagdi at þeir var þa heilir er hann þar at hitta.
[illegible] tid komu sendimenn til
munklifis heilags benedicti. fra [illegible] frie cino
mannicus het oc sendi af byskup sinn er bertramnus het
þar sa en helgazti byskup vissi heilagleik ens agæzta
benedicti oc sendi flodegarium erkidiakn oc magasi
of sama minn med miklum giofum oc bad helgan bened
ictum senda munka nockura vellærda þa er
kynni reglo halld þat er benedict hafdi sett oc [illegible] fogn
hafdi i þessu munklifi sinn setia en hinn helgi bene
dict vissi adr en þeir kæmi oc sva af hvio þeir fara. Ok
þo at hann vissi þat at þa nalgadiz andlat tid hans
þa sendi hann þo maurum oc fiora brædr med honum
oc mælti hann at þeir skyldu sua hlyda [illegible] mauro sem þeir
hofdu honum [illegible] en munkar vordu miog hryggvir vid
er hann hafdi sagt þeim andlatz dag sinn en þeir skyl
du huggan af er mauri var at andlat bened en er
benedict sa mikla munka grata þa kalladi hann sa
man alla klerka sveit sina oc mælti. svo segir pall post
at god giefin er ast oc god grein ast vari skulu [illegible] me
[illegible] þa at slik vit mik skulut ei huggazt nu
þar mattugr er gud at senda ydr annan þeirra [illegible]
er mælti sa dyrlig oc þa megin þa lifa oc [illegible] ast [illegible]
oc tena [illegible] af hans vdleikum oc þa er nu dynr sinn
gazt [illegible] sa avallt [illegible] frandans [illegible] en þa
andar þat at mæla sem ek sendi til annara hada [illegible]
sad trausts hug oc styrk [illegible] hiarta ydar i heilag [illegible]
sem oc vitid þat at þa maan laun munu þa taka
af gudi sem þa pole manna vil þat hans skir [illegible]
ydr er hryggr andlat mitt þar ek mun ydr avallt vit
tenda mæta. En er hann hafdi þetta mælt þa kysti hann
þa maurum oc leiddi þa til klaustradyra oc selldi mauro
regla bok er hann sialfr hafdi ritad oc gaf honum
blezan oc bad þa þa i guds fride.
[illegible] hafu þeir sina ferd nockut eptir. xij. dag
iola oc gisto fyrst i [illegible] benedicti [illegible] sem er
volena heitir oc toku þeir vid þeim munkar [illegible]
liga. þat einn prestr en annarr [illegible] þa hafdi benedict

þangat senda en fyrra dag. En er þeir maurus hafðu lokit aptansöng dom natema. þa komu þeir ij munkar er benedictus hafði senda. honoratus ok felicissimus frændi mauri ok færdu maurus gjöf þeir er benedictus sendi honum. þat voru helgir dómar. þat var spánn af krossi drottins ok af helgum dómi Marie drottningar ok hins helga michael ok stephani frumvottz Kristz ok heit mikit ok rit er hann sendi mauro þat er svo mælti. Takit vit þeim eptir gjöfum meistara þins ok vænti ek þess at gjafar þessar munu ydr hlífa vid öllum illum hlutum ok þat varadi mik gerla dagsins þa er þu vart hedan i burt farinn at þu mundir lifa þria vetr þadan er þu kæmir i munklifi ok vera þar med landz i fagnadi drottins þins. þat segi ek þer ok at ydr mun mart til torvelldis verda ok dvala verda i ferd þeiri ok mun fiandi upp egna snörur slægdar sinnar i móti ydr. En alldregi mun gud ydr þó láta ok hann mun opt vera ydr girnd ydvar ok lifi nu heill ok sæll. [illegible]

Hedan fór maurus i þann stad er vercellis heitir ok þar dvaldiz hann tvo daga ok fylltiz spá saga bondi um þa dvöl fra hardervad þeagi fra skyllu ganga upp a stofn einum hafum. en andskoti hefir fót hans ok felldi hann af ok lamdiz hann allr ok var barinn i hinduki ok vinavita sina nær dauda. Allir urdu þeir hryggir vid þenna atburd ok fell þat einn næst flodegario erkidiakni. þat var þa þriar dagar en hann kom a vald hallds at a aka. En hægri hönd hans ok öxl ok armleggr fordvenadiz miok ok blés alla ok var sva aetlat at laeknar mundu eigi sva eda synda halld hans. En flodegario villdi eigi ok þar hann til kirkiu þeir sem maurus la at bæn sinni ok fell til fota honum ok bad med tarum at hann gæfi heilso hardervado ok leti eigi sva nekkvena halld hans. Maurus fell til bænar þa allre ok rettu hendr sinar þar ok bad lengi þar einum sinni. sidan reis hann upp ok tok af alltari bok er benedict hafdi sent honum ok helga dóma vera i til eins siuka ok tok spann af krossi drottins ok gerdi kross um hönd ok öxl hans ok a öllum armi ok mælti. Sa gud er hollda gærlet eingetin son sin af helgum anda ok beraz i heim þenna fra mariu meyiu ok vilde pindr ok leysti olla mankyn a þessum einum helga krossi. sa sialfr gud skapare allra skepna lati ser soma at gera eda af þessi kraptr eins helga kross ok hann hafdi fra mer þa stemma i þeim stodvum ok fell or mikit blod flodegario mani er vætte hallda er hann sa svo mikla ... en

ok lofadi gud ok en helga benedictum er sva lærisveina hafdi sendan. er siuk tæki en grædiz ok song þar messu fyrir barlyde ok komu þeir sæll er sia mauro maur. en er eignadi hann ... fra hellds lausnara vars ihesu ok drottligum krossi ok vidleikum einsskola benedicti hardervado var sva nær alheill ok bad maurus at hann færi eigi þaðan enn næsta dagh at hann hefdi komit til kirkiu i hegnu ok færa lof gudi ok helgum mönnum fyrir sak heilsugiafar sinnar ok þar vera maurus hjá honum. [illegible]

Annan dag þadan sem nu er greint hafu þeir ferd sina. þa bar sva at at einn fra sa er sorgi hann fell af baki a hvassan stein ok er hann villdi upp risa þa var hann allr lamadr svo at hann matti hugi hræra sik ok bædi var fotr hans en hægri ok allr var hann sarr. maurus gekk þangat at sem hann la ok hellt at fæti hans einum i hendi en med hægri hendi gerdi hann krossmark yfir honum ok mælti svo. Iheronimi almatigs guds fyrir leyst med krapti sinum ok þa sem i hofdu er risu upp þu heill ok þiona oss framvegis. fyrir gudi sva sem benedictus bad fyrir. Sa var þegar upp heill ok fylgdi þeim þat er þeir komu til kirkiu þar er þeir kallru dyru sa er blindr hafdi verit alla æfi sina ok bad grati allra þa er vot urdu um uggir. ok kalladi i kirkiu hann heyrdi getid at maurus var þar kominn lærisveinn benedicti en er maurus gekk ok kirkiu ok þa vinar hans þa lagdiz en blindi nidr a gatu fyrir fæti hans ok kalladi. Þu sæll þu maurus þræll guds þu ert einn dyrligr prestr varra sem hann hafdi ok þu gædda nafni meistara þins benedicti ok gefr mer syn af augum minum. En er gud var heyrdi þetta bad hann at hann stædi upp ok er hann stod upp þa spurdi maurus hve lengi hann hefdi þar verit. hann sagdi at sa var en ellefti vetr fra þvi er hann kom hingat. þa sagdi maurus hafa eigi þa en helgi prestr ... fra at legat fyrir gudi. sagt ger þar sem eptir þat villdi þu hallda. þessi þu mundir audkær fyrir af gudi. hann fra eptir sik at gefa en eigi verit ok hann veit fra til hans fundu. Gekk þa maurus i bæn. En siþan kalladi epti hann akafliga ok valdi upp vesold sina. þa hof maurus upp alla hans ok þessi var ok sa i gegnum sin fyrir einu stundu i himininn ok lagdi kross yfir augu eins blinda ok mælti. drottinn hreinsi augu þin ok lati þig sia þat er hofu ... er lyst hun man komanda i stad a heim hann sialfr lati þu soma þessu akall nafns sins at lysa þessum manne ok fyrir ódauðleika þá heilaga þrenning er vóra sem hvíla í hverjum stað ok eins helga várs meistara Benedicti. Átti hann þá með megin hve dagsamlig [illegible] sjálfs guðs [illegible] allra lítra ok lausnar várrar ok hann at losa fegin samlig [illegible] ok var sannr [illegible] er hann hafði [illegible] þá fell þegar blóð mikit af augum ens blinda manns er hann hafði ok tók hann þegar sýn sína ok sá sól er hun skein bjart ok söng Benedicite með miklum fagnaði. Hann hafði numit sálma ok allar hversdagligar tíðir svá at hann hafði heyrt aðra syngja. En er sú jartein var sögð bræðrum, þá fóru þeir þangat með miklu fagnaði ok báðu at Maurus skyldi gefa þeim blezan. En hann mælti svá: Benedicat vos dominus in Syon omnibus diebus vite vestre. Þat mælir svá: Blezi yðr drottinn sá er byggvir í Syon á öllum dögum lífs yðvars. En hann mælti svá við hinn at hann skyldi þakka þat fyrir guði ok helgum píslarvotti.

[illegible] munk

Síðan fór Maurus þann [illegible] til hins [illegible] brott ok er ekki getit um hvat fyrr áðr fór [illegible] fyrir honum en kvelld nær kirkju er helgað var Mauricio ok hans fylgjurum ok þar var hýstr hjá einni konu er Vencencia hét ok sonr hennar er legit hafði tvá daga í dauða svá at menn vissu eigi hvárt hann var í enda eða eigi.

Kona sú hafði mist bónda sins litlu áðr ok fell henni nær at missa allt saman ok at hryggja sik sem hon var dauðanum nær. En Maurus gekk til kirkju snemma sem hann var vanr. En er á leið nóttina, þá kom honum í hug hve aumr hann væri. Þá kona sjá er sat yfir syni sínum nær dauðum eða hví svá nær hennar fell hann um sik sjálfr sem er svá var enginn stund er hon mætti sik þar frá halda. Þá fell Maurus til bænar af nýju ok bað drottin at hann miskunnaði henni ok gæfi heilan son hennar. Þá reis hann upp af bæn ok fór til félaga sína hljóðliga ok vakti Simplicium munk ok bað hann upp rísa leyniliga ok fylgja sér. Ok er þeir kómu til kirkju mælti Maurus: mik ilsótt er misst, ek sé konu þá hryggva ok vil ek at vér förum báðir ok vekjum eins slíka manns ok mætti svá vel verða at heilir yrði allmáttigs guðs gæzku fyrir honum.

Ok er þeir kómu þar þá mælti fyrir aug. Kristr drottinn vár er með orðinu einu læknaði af öllum sjúkum ok harm spillum ok er miskunnandi, ok ekkju fyrir er færði lík sonar síns með miklu fjölmenni ok reisti upp son hennar til lífs at ásjá nauðum flokkum gyðinga. Ok svá láti hann þá sama ok hugga þessa konu með fyrir sömu mildi ok gæzku þinni.

son sinn alheilan ok þeir hǫfðu frá mælt [illegible] en sá tvá daga hafði í dauða legit ok reis upp ok mælti ok tók at mæla við móður sína hvat er hann hafði gert. Sagði hann: fór með tárum [illegible] guðs er skapari kallaði til lífs frá helvítis kvölum er hann hafði frá mælt [illegible] hann upprisa ok þá til kirkju þá er þeir sungu óttusöng Maurus við hinn Simplicium ok er Maurus kom þar at er hann mælti at son nú. Sá kendi kallaði Maurus fyrir domstóli hann til lífs með sínum tárum ok vildi ek til kvala dœmdr sjá. Jartegn þeir um allt þat ok þeir fóru með mannfjölda í móti honum sem fyrr þeir ok sungu lof guði fyrir hans helga mann síns. Þá er hér sagt er nú frá sagt ok tók munklífi í munklífi því er Simiensis heitir.

[illegible]

Þá var Maurus síðan þar til er fyrir kómu í þat er Autisiodorensis heitir ok var þar skírdag ok [illegible] er heyrðu þeir getið Romanum munk er vit hafði rœnt mann helgas Benedicti fyrir longu ok sagt í sögu hans. Þá hitti Romanum Maurus ok Faconaria hans ok bað hann at þeir færi þangat allir um páskana. En Maurus var þar at pína Romanum ok einkum af því at hann vissi at þá mundi helgas Benedicti andat fyrir dagum ok hugði gera til at tala við Romanum ok fara þar föstudaginn ok tók Romanus vel við honum. Fór sá ver maðr keyptr fyrir þá er hafa því fé um páskana. En þeir Maurus ok Romanus rœddu um dýrð eilífs lífs en er þeir hǫfðu lokit tíðum um morguninn þá mælti Maurus við enn helga Romanum: á morgin er sá dagr er helgas faðir várr Benedictus mun fyrir láta fara hér ok stíga upp til eilífs lífs. En er Romanus heyrði þetta, þá tók hann ákafliga at gráta. Maurus vill hugga hann ok mælti: oss hæfir heldr at fagna heldr hans andlát fyrir þat vér hǫfum nú mikinn fulltingjara hans ok þeir mæla á þess ok er hann oss nú á lofi í himinríki sem vér erum staddir en þá at hann vill hér í heimi er svá at hann mælti slíkt. Þá mátti Romanus eigi halda sik frá tárum. Ok þá vakti Maurus ok Faconariam hans ok svá Romanus ok þeirra lærisveina ok sungu fyrir allir sálma ok héldu í minningu andláts helgas Benedicti ábóta síðan um nóttina. En er nótt sú leið ok hann lokit var tíðum um morguninn þá sá Maurus at kirkju ok lá á kirkju gólfi. Þá bar svá við at hann sá vega heiðan til munklífis Benedicti ok sá hann gǫtu liggja upp til himins austr frá kofa Benedicti hvar var þakin fǫgrum mǫttli.

hvm ⁊ margum þingum stormum þa syn sa m̅ h̅m. y bezka ... varnaudu mioc syn þa. Sidan sa þer maɴ a godum bum vadvliga ⁊ brautan i ... hn̅ spde hv þa gøru ... þr kvoduz e vita þa m̅ sa er ra gorvin v þa gøru stigz heilagz bndr vpp t hims a anar, e sa syn þa m̅ einum helga manzo v heima i mklipi bndi en anar priarlogz þn stad sva se seg en sæli. Gregori pave. Marí sagdi vitn þa romano e pelogu sinum ⁊ helldu þr þ gorpugligavirsu tid degimis vers ⁊ pgu i hvert anan dag. passum. þa mli romanius vit en sæla [illegible] marí. Ep ek mætta þ sata þna stad þa munda ek giarna þ pylgia en kvazau vmr. nu bid ek ath gud almattigh se ævallt m̅ þr ⁊ brædrum þinu ⁊ leidi yd t sanr þ heimz idar. þr e hn̅ hef vold en z [illegible]

Sidan þ fr t ths stad e aurchan heit þ v̅ þn sagt andlat baciam bps ⁊ þ m̅ ath anar v til bps tekin ⁊ vigdr i hns stad sa het dampnul. þss ad endi oplodu þn ahyggiu mikillar ⁊ bryglek ⁊ vissu e hvat þr skdu til rads taka heilagz mar inivz at spasogu meistara sins þa e hn̅ sagdi m̅r terveilligt va i sa stundligri dvol þo gud lavn þ mgpaudliga e m̅ skala h til vandræda hj heimi þ hns sakir leez hn̅ ass ⁊ sagdi mar avallt pyllings m̅ va sidv. abraham hapit prad per a ... ap bodv leypd sin at boddgdi gudi ⁊ e anar s... ⁊ audladiz ap gudi blezan allz sn kyns v skvlu ⁊ glad va i sa velegd ⁊ bida svo hugganr ap gudi ⁊ h kiaz eptir meistara Regvm e gera þ allvre eigu. s tum sidan leyndiz hn̅ þ pastra sinum ⁊ villdi gud einum lika ⁊ at hm einum huggia ⁊ p þ audladiz h mikla miskun ⁊ tign ap gudi sva at engi hef p enni vit heilagra maria sva e pla leid ⁊ seripl enni mkltpi en nockur anara ⁊ pdi gudi mg sus und munka algra. En ap þi acgian heit marí i a korvz sr þeg stod vpi ... en ... ⁊ spurdu leidtog sina hvat þr skdu t rads taka. hardevad mlti þ symz m̅ til leggia ath vit e eptir ... yda vorum sendr ⁊ e sem þ hapit þ vær sak þolat mikit vil e epidi i þi per ath vit leggim þ e pvidi a ockr at þa t pund vit þna bp sem ockr e kunigt ⁊ segim hm allan t gang pavar vær ⁊ kunni sidan yd skyrt ath segia hns vilia en þv bid

h. En ga p gazri pas i sn stad ⁊ brædr sn þr sem m̅ þ e. En ep sia bp vill eigi þa lata sem hm pyrir bp sendi ... til þa munv v̅ þria adra gøra ⁊ mun gud e lata vda þarplaust e pundi ... ydvar. [illegible]

Sidan þ for t þss e þr komo til bp sns ⁊ tok bp v̅ þm þarkunar vel ⁊ het þm þeg avdagu sinv ⁊ allvir vding skre e þr hopdu ad hapt þr sogdu hm pra sin ⁊ lavz þ hapa aplat sem þm v̅ bodit ⁊ spurdi hvs hn̅ villdi þna lut v̅a lata. en hm kvodz ekki mikit um vdenda m̅n ⁊ letz ekki mundv klaustra smida lata at rade vdendz manz. En e hardevadus heyrdi at bp tok þ ekki pliott þa sendi hn̅ priunda sin e hardemar het t pund v̅ mauru ⁊ bad hn̅ e hrygguan v̅a um þa sak hellr skdi hn̅ pa t hads þss e andegavnensis heit ⁊ kvaz hn̅ þ mundv þ v̅a þa e þr kæmi þ. Marí vd gladr v þa ⁊ pelag hns. Sidan þ for i þn stad e teptis heit ⁊ pundu þr hardevadum ⁊ konu hs e cecilia het ⁊ sonv þra ⁊ hopdu þav þ bedit tvo daga ⁊ bvit þm goda veizlu. þa gengu þr marí ⁊ hdevad bedu pra odrum ⁊ cecilia kona hns t tal ⁊ sagdi hardevad allt sem þr hapdi med þm bp þa spdi mar hvat t rads skdi taka. hardevad sv. Ek a m̅ þn e plat heit hn̅ a mikla eign i hody þm ⁊ odrum ⁊ hne e mest hopd mgi at ollu þatti þa e lagum lidz ⁊ hep sva mil metord ap hm at hn̅ dæmi nær um oll mal þav sem vda milli manna i hns riki ⁊ þott hn̅ stavpi i mrgu valldligu ahyggium þa þion hn̅ þo stadpastliga almattigu gudi ⁊ hn̅ vill nv mklipi reisa lata ap sinv eignum ⁊ þangat red hn̅ a t þa ⁊ hn̅ parleypi t þss ap a ginum hn̅ e kvongadr m̅ ⁊ e ap þat hn̅ girnidz þ helldr let hn̅ at bæn kgs ⁊ priænda sina. hn̅ a ein son vit konv sin er eadar heit hn̅ i þ munklipi se hn̅ leetv gaa ⁊ þangat sedar hn̅ ath pra þa m̅ ath algiorv se i klerkdom ⁊ godom sidum at son hns lærdiz ap þm ⁊ gra dæmum. nv ætla ek at ga m̅ t hns þn e skyri þ hm sok hingat komo ydvar ⁊ sa segi oss sidan hns vilia ep hn̅ vill e sa hn. para at pmaa ass. en v munv þa þ t þ stad sem þ hep ætlat at mklip skdi sett ⁊ lit a hvse ass symz sa stada t þ pallin. En e mar heyrdi þta þa vd h harla pagin ⁊ þ þr þeg m̅ dago þa stad. [illegible]

Þa kesti þat theobaldr kv ok v plaz i þeim m(eð) h(onu)m ok mæltu al-
ira m(est). Ok er sendi m(aðr) Hardradi hafði upphaf ere
noccom þ(at) plaz ok sagði h(onu)m at fru maria v(ar) þa sæpð komin ok
þ(at) ath dampnot v(ar) villdi e(igi) v(ið) h(onu)m taka. þa gerir þeg(ar) plaz
ath þ(ess) fund ok sagði h(onu)m huer sök til v(ar) er maria v(ar) þangat komin.
ok siðan sagði h(ann) k(onun)gi sin vilia ok beiddi ath h(ann) leyfði ath pl(az)
m(ætti) leita munklifis sæta ok siðan veiti maria þ(ess) þ(eim) k(onun)gi. þessa
va sem þu hef oss hingat til tiga [illegible] ok gerir allu varn
vilia þa mego v(er) eigi synia þ(ess) þ(ess) sem þu biðr ok þ(at) sem
fyrst ok þ(at) m(eð) er þ(at) hafa oð sem ok mon ek til legg m(in)
na hamingiu ok taka v(ið) h(onu)m enu helgu m(ey) stodugliga ok gior
þ(at) er þ(ess) fyst ok guðlighæign leita þ(at) i hugh koma bið þa helg
ha m(ey) ath hon arni oss ok sannu vægum miskunn vit guð ok at
hon biði opt(liga) þ(at) allu loz þalkinu ok seg svo at v(er) erum bon
at vera h(enn)ar hlyðnir allu þ(ví) er þu ambætti heyr(ir) til bið
ek at þu halldir vel reglum sinum ept(ir) boðorði meistara
sins. Ok ek mun smiða tapla ept(ir) þ(ví) sem þu beiddiz ok þa
smiða vdi skjott algior. Siðan for plaz m(eð) þ(ei)m um
mælum k(onun)gs til bæiar sins. þ(at) er heit Glanapolium.

En er maria ok Hardradr viðu var [illegible]
ut komnu plaz þa geingu þ(au) amot h(onu)m ok þeg(ar) er þ(at)
hitu þe plaz af baki ok fell til fota ennar helga ma-
riu ok er þ(at) reis upp þa mintuz þ(au) til ok felldu tar fyrir
fagnaði. siðan tok plaz ena vinztri hond maria ok kyssti
ath siðan ok m(æ)lti. mikill fagnaðr er oss ath hingat komu þ(in)
m(ær) þær sem þu er(t) þrell ens hæsta guðs ok lærisvein
ens helga Benedicti þ(at) h(an)s vegr þ(at) nu um allan heim ok
lofat er se nafn drottins þ(ess) er þik sendi ok sina þerun
ut til þa heyrðu ok oss til tunaðar. Annan dag ep(tir)
þ(at) syndi plaz maria stað þ(ann) er h(ann) ætlaði munklifit
at setia. þa sendi h(ann) ept(ir) sym sinu broður ok selr h(onu)m he-
ndi maria til læring. h(ann) v(ar) þa ecki vetra gamall. þa
lysti ok plaz yf(ir) þ(ví) ath ætlaði er þangat ep(tir) h(ann) fengi
leyfi til þ(ess) af k(onun)gi. Siðan let h(ann) sama smiðu marg-
ar ok v(ar) komin ok v(ar) þ(at) munklifit reist er oðru megu v(ar) þ(at) fiall
en oðrum megin a mikil fyrst v(ar) þ(at) kirkia gior ok siðan
er vigð v(ar) v(ið) helgu ennu sæla [illegible] ath [illegible] raudim
[illegible] v(ar) h(on) grafin at þ(eir)ri k(ir)kiu.

Plaz hafði haft einn stein smið þ(ann) er [illegible] h(ann) v(ar)
lærðr maðr. þ(at) v(ar) einn dag at maria sat [illegible] hia
þ(ví) er þ(ei)r smiðuðu ok sa a bok sina ok þ(at) v(ar) plaz hia h(onu)m
ok skyrði maria h(onu)m af bokinni þa v(ar) þ(at) at smiðr sa
fell of af hinum hæsta steinveg ok [illegible] einn mikill stein

h(ann) fell a bak aptr ok lamdiz mik(it). Allir ætluðu h(ann)
andaðan ok ræddu um h(ve)rsu h(ann) skyldi gera þ(vi)at blod fell h(ve)r-
vetna um h(ann). þa komu þ(au) til maria ok plaz þ(ar) sem
h(ann) la. maria bauð at h(ann) skylldi bera til kirkiu dyra h(on)
bad þa alla i brott þa en h(on) fell til bæn(ar) fyrir alltari ok er
h(on) lauk bæn sinni geck h(on) ut ok gerði kross m(ar)k yf(ir) enu latn-
da ok m(æ)lti. i þ(ess) nafni er mann skapaði at leiri iarðar
ok gaf h(onu)m lifs anda. ris upp þu heill ok smiða klaust-
rina þ(at) til er lokit er. h(ann) avrdagadiz upp þeg(ar) ok sem h(ann) va-
knaði af svefni ok undraði er h(ann) v(ar) þ(ar) kominn. maria
sagði at aðr bauð h(ann) þangat ok er h(ann) v(ar) þangat kom-
inn þa þ(at) plaz ok simphori(anus) plaz fell v(ið) fota maria
ok m(æ)lti ath sannliga ertu guðs lærisvein Benedicti þ(ví) er v(er) heyr-
dum opt þ(at) sagða slik takn ok er spaði h(on) at koma við.

En þa er sa kom i [illegible] klæði hins
er græddr v(ar) toku nockuir en vm mu at amæla enu
helga maria ok sogðu at h(on) gerði þa menn til þ(ess) gr(ei)t at h(on)
vi þa meira v(ið) en aðr en eigi þ(at) sialfr gerðu ok h(on) mundi
þ(at) þar hafa þ(at) sinu aðale ok til þrarlega hada ok svo at h(on)
mundi slika luti ga af nockorum goldnu en e(r) af g(uð)s krapti.
Ok er þ(ei)r ræddu slikt. þa hliop diofull i þa ok menn
ok kvaldi akapliga svo at einn fell bana af sialfr
blodegissu. En er guðs m(aðr) þ(at) sa þ(at) felldi h(on) tar ok gerði
k(ir)kiu mi(ki)nni ok bad þ(ar) enu andaða ok voa þ(at) h(an)n e(r) ohre-
inandi kvaldi. Siðan reis h(on) upp af bæn ok geck fr(am)
gat sem en [illegible] aðu m(eð) þ(ví) þ(ei)r vipu klæði af þ(ví) m(e)ð tonu
h(on) gerði kross mark yf(ir) þ(ei)m ok m(æ)lti. Drottinn varr ih(esu)s x(ristu)s
eingetinn g(uðs) son sa er þ(ei)m maria gaf lærisveinu(m) sinum
at þ(ei)r tvæði vnd fotu hogg(or)ma ok eitrorma ok all-
vm kraptr leysi þik nu af þ(ví) diofuligu kvolu fr(á)
grimstu tonnum ok uiss malldu i þ(ví) þ(at) e(r) en h(on) geck
at þ(ei)m er æstiz ok rettri fing(r) sin i munn þ(ei)m. En a h(in)n
andra mann er þ(at) v(ar) þa se fing(r) h(an)s v(ar) hellz þ(at) h(on)
m(eð) savr i brott. þa bauð maria at en andaða skyll
di bera i k(ir)kiu skiot ok eva v(ið) g(er)t. h(on) vakti alla þa nott
bad m(eð) tarum at h(ann) gæfi lif enu andaða. ath en
vegi diofull sigr a h(onu)m. en um morgininn ept(ir) let h(on)
simphorianu(m) munk syngia messo þ(at) fyri eins sonu sala ok
er v(ar) lokit þa gengu þ(au) til þ(ar) er likit la. þa m(æ)lti maria.
Drottinn ih(esu)s k(ri)str sa er upp reisti lazarum er fiogra dogha
hafði i grof legit ok þ(ann) bæn þræls sins helga lifgaði
þu ecki son v(ar) þu nærvolstr æchum sinu(m) ok gialla ser
likama ond sina þa er diofull tok i brott m(eð) m(ei)ðsle.

8 6

kuol. ꝫ e hn hafdi þeg mik þa skal þ likir ꝫ eptir þar
setiz minn vþ þa ef þu villt hfa þa þar
þu i bæ þeg ꝫ kom allđ i sina stad sidan þa baud
hn hm þ litillætis sakar ꝫ þess ath hn villdi e audl
of ap mm hafa þ þa vk. abotar klaustr

Munkar ath vex þangat kuomv helags mn
v klaustd alg. þa v eittri helags bp v
i þ hadi. þioz vervkkui ꝫ munklifi oþ
ayri. Enn v helgod petr pla. Onar inema bpi. fidr
seuinu bpi. En plagda v grez þa leid sam en hoesti
tren þ skeyra at vexti ꝫ v helgr enu sæla michaele.
hofud engle plac minntiz þa þess e hn hafdi heitid ꝫ
þa e pund vit kg ꝫ bad leyfis þess af hm til þess at taka
munkavigsiu ꝫ þen sid e þat at fylgia ꝫ bera svo y
misuka sina e hn hafdi gert valldig ath mz bæn
ꝫ odru andv avortu. En e kr leyfdi eigi þ þa v þl
og vglađ ꝫ villdi sko e skilaz v kgin. Kgin bad hn
þ v nockra daga ꝫ svegdi hn. kr spdi vdliga ath
maura ꝫ tegnum hns ꝫ lifi ꝫ allri athfd eda hve
mg munk komu þangat mz hm. en plac sagdi hm
allt gerniliga slik sem hn vissi af þa mkt kgin. ef ek
vissa ath e likadr eg þetta. þa va ek fyrst ath sia hn
ꝫ stad þann sem þ e reistr ꝫ vegsamath hn mz kgligri
giof. plac mti. lenu fyrst ath þu hafir þa hugm
enu helga mauro ꝫ gum sidan eptir þ sem hm þicki va
eiga. Sidan sendi kr hm þangat ꝫ mlti svo kom þu brátt
ath segia ass hvsi hn vill va leta um þangat kuomu v
ora. Mikit skortir mik und þess mauro þotti svo va me
ga ath ek va vit stadda þa e þu leggr mik valldig
buning ꝫ locka sina. En e plac kom ꝫ munklifiss
manni ꝫ mg gavfg m med hm oc hollagl þa sagdi
hn brátt mauro vilia kongsins en helagr maurus
leyfdi þ eptir þ sem kr beidde ꝫ kvad at skyrt
v dag hvenær hn skdi koma. Af kom mauro

Kongrn kom ath nefndum degi gengu þa
mot hm allir munkar ꝫ toku vel v hm ꝫ lidit
kgrin vdi þa litils metaz sin ꝫ tign e hn ha
fdi af ldz mm synum ꝫ v marg lond annur þ
hns agætri hn fell e fota enum sæla mauro mz
miklu litillæti i þpra klædum ꝫ dyrligu kkr
vdi ꝫ bad en sæla maurum mz tarum ath hn helldi
bænu þ hm ꝫ ollum hns undir mm þa tok maur
i hond hm ꝫ reisti hn upp kgrinn mti þa. agæt
e tign meistara þv ꝫ þ longa kunnig þangat u land
þa kvamir hns helagleiks ꝫ agæt vk þav e v heyrđ
þ hm sagd veynaz mr vda hvsdagliga giof þ bæn yd
ꝫ vdleika ꝫ veit þ oss mikin fagnad. Sidan bad hn
maurum at munka tæki hn i sveit sina ꝫ samlag ꝫ nafn
hns v vtcada med þra nafnum hn pal þa a hendi
son sin theadebaldo ꝫ baud hm sviemmu ath va eptir
latur enum sæla mauro ꝫ bræðrum ꝫ hafpellar þrast
ad ꝫ hn vi tenad m ꝫ hlyþe skiollde þra aptiga þa
spdi kr hvar þr vi e þangat komu mz hm ꝫ mlti ath
þr skdu standa allir saman ꝫ spdi hvar hver þa
heti. en e hm v þ sagt þa minntiz hn e þra allra
ꝫ sidan kysti hn allt munka lid. ꝫ e hn sa brodur
hia odru brædrum. þa sagdi hn hverr sa vi en vnge
munkr. Maurus sagdi hm ath sa v son plac þa ka
lladi kgrin hn til sin ꝫ pal hn í hendi mauro fyri
ast sakir v fodur hns. Sidan kanadi hn oll munka
huss ꝫ hugdi at hvsu hm þotti smidat va ꝫ lez vel
at. Eptir e þ geck hn i petr kkiu ꝫ gaf e þ stad fe
nockut e bask hen ꝫ annur fe þav e þ lagu i na
nd ꝫ let vita sa stad skra þar til giaf allar þa lyst
ti kr yfir þi at hn mundi allt þ veita mauro e hn
beiddi at þm degi þa geck plac e kgs ꝫ bad at hn
leti giora bodord kgligr tign yfir testamento þvi
sem hn let vita ꝫ þ veitti kgr hm þa v morovd
þ giaf þangat e plac gaf e stadarins þ v bæde
gull ꝫ silfr ꝫ gimstein ꝫ klædi dyrlig. Sidan gaf h
þvilsi. xx. þrælum sinu ꝫ þ mz god giof. Eptir þ
geck hn e alltari þ sem mauro v þ ꝫ oll klerkar
veit en. odrum megin hia alltari stod kgn ꝫ fylgd
hns þa leggr plac nidr allt heimsskraut ꝫ klyp
ti abati fyrst af hari hns ꝫ þa kr næst ꝫ sid hv
at bædu mikils manna þra e kgi fylgdu kr m fellđ
tar þ fagnadi e hn sa svo mikla godfysi mz hm
þa kalladi hn e bradur son plac landrammu ꝫ þe sin
ck hm velldi þ allt sem placus hafdi adr haft. S
dan bad abota kgrin ath hn gengi i hs þ sem gest
vegu van at va ꝫ af vkrum v go. En er kr kom
þ kapell en sæli maur e fota hm klockvandi
kgin reisti hn upp ꝫ spurdi hvat hn villdi. Maurus
mlti. Sia e bæn en minnzta allra þeirra þra sem
h e i þum klaustra at þ sed þ i nott ꝫ lid þ allt
sem ydr fylg ꝫ neytid her þra giafa sem bræ

at hafa yðr þar buit með goðfysi. En er kgrin talaz und
þui trulleaðliga þa mli i radgiafi hns sa e abbo het. ei ska
kaza m. veitid þm þetta hira e þr bidia sua miklu goð
vilia z ugg ek at guð reidiz oss ef u reitum i nackuru hv
g ffa z ffa verri kr þ sem þr biddu. En adr þr þ bt
þa let hn þangat kalla plorum. en e kr sa hn klæddan
munka klæðu fellði hn tar z mli þack gief ek almat
tig guði þ sem goðfysi. Bið ek þik at þu þioner
nu guði sínu sem mun betr z rækiligr þr en helgaztr
atferð sem nu þion þu ædra kgi. en þa e þu hellt upp vo
hafði z haf'd valldlig bunad z stund vduliga þui va
lldi sem þr v i hendr feingit z þu meg sua heimtaz
þm i gaðlifi sem sialma skalldit seg at helg m munu fa
af krapti i krapt e þr e þr sia guð guða i syon. Siðan
tok kgr blezan af mauro abba z for abrott siðan.

Annan dag for aboti at sia þorp fra mauro abba
þat e kgrin hafði gefit t munklifissins z dval
diz þar tva daga þangat v foru þar m sa e vij vetr
hafði i kor legit i þui sama þorpi z v þa vitlauss z eg
m signdi hn reis hn upp þeg alheill suo sem hn hefdi
eckert mein svit. Siðan for aboti heim z kannaði lif
z siðu lærisveina sina suo sem gt hafði ein sæli bnd
z eggiadi þa t gaðs lifs. Margr ath þangat kvamu
mangi veduz mg m þangat at þiona þ guði. Summ
salldu sana sina til lær mg en um helga mauro. en e
vij vetr z xx. varu liðin f þ e munklifit v sett þa v þr
t munka z fiurtig. sa sama tala hellz lengi. Siðan
z villdu m hvorki auka ne minka þa tolu e mau
hafði sett z mun þa vel endaz þ e þar la til efe
v fleira lið. En þa e ploz hafði þ vit xij. vetr z þa
manaði z þa daga þa tok hn sott z andaðiz. xij ka
lendas. septembris z for t guðs.

fra theodobert kgi

Theodbert kr hafði xiiij vetr raðit f frklande
þa e hn let velldi af hendi z tok kgdom theo
balld son hns. hn fagnaði miok ept þi sem rað hns
z v vel vit en sæla mauru z klerka hns. hn for eptir
andlat foður sins at fina en helga mauru s þa hm
goð giaf z gaf t staðarins tva bæi hn v stamikil
E ept hn tok v lotari. hn for opt at fina mauru z fot
ti miok ept hns raðu. Þ v eitt sin at mau sendi y
bræðr hns af nackuru nauðsynu tok hn við þm
forkunnar vel z let þeg t reiðu þ sem þr beiddu
hn spðí þa vandliga at hvsu mikil klaug eð fyri
kg hefði haft t munklifis þra. En þr sagðu hm
þ glogliga. Þ v ein dag at mau z nockur bræðr með
hm foru i þorp þau e þangat lagu t munklifis þra z
kgmr þar sem gandiacus het. þa geck mau t bænar
i hus nackut z ij munk m hm z e þr hofdu sett kar
um hrið. þa v hm sagt at einsegiuse kidiakn v
þar þ dyru uti z villdi hitta mau. hn bauð hm inn at ga
nga. eñ siðan e þr hofðu talat slikt e þm v skylldt
kallaði mau t sin simplicium munk z mli. vit hin
kvm m eigum v vel at fagna. þt hn e en kæra z te
ligr vinr z v fyrrum heima m ockr i skolum v bur
la hm aft vini z heilagr elsku samandlig m andliga

Simplicius mli eigi hofum vær meira um en senu lit
lu ki þ sem vant e at hanga i kofa vorum b fo
þ hingat sagði Maurus. En e þ kom mli hn. ta
kit off z nockut brauð. Mau gdi kross mark yfir kvno
z mli. Almattugr e guð sa e mattkann bua þræls sinu
i eyði mork z let vatn gnogligt spretta fram af
hellu eini. Sa e guð mgu v vatz þar z eit hafr hn
matt þessu at gefa oss þrælum sinu gnott vine
sua at vinr z sem v kunnum oss hafa v. Af þu ein
litla ker drucku siautigi manna z drack hu af þui
sinum z v þa kerit fullt e þr hofdu drukkit sua
sem þ endverðu. Mia iarteign gora hm lik va
þ sem helíseus gdi sini e hn fæddi lengi mar
ga sindu m litlum mat. Eptir þ for mau heim z
fornauthus z matti sukkum manna midlaðiz z
gdi kross mark a mot hm z tok þeg heilsu.

mauro

A þa tid kom lotarii kgr i þ hað z sendi orð
hinu helga mauro at hn kæmi t motz við h
Mau for þeg z nockur bræðr m hm. kgr gaf h
stað fra þorp þ e blezan het z bæ hin e lang
voll v hete. þa bað en helgi mau kgin leyfis t
þess at þr munkar z hn sialfr kiosi mann t bera þ
e þm synidz vel vera t pallsins z kr leyfdi þ. Tok
hn blezan af abota. z for heim siðan helgr ein
sagði suo bræðrum sinu at hn villdi mali leggia
um annan z for vad staðarins z kiosiz vilia lata ga
a kapa hna kiui martini byskups z i þ hus va með
guð ym hm lifs z þ þiona guði v alla valla glæd
hn kveðz hm t vitað at eigi var langt ept lifs sin
da hns at þ sem En helgi bnd spallaði ymallan hns
z þa mundi hn þa vera hafa obrat þa v fertig.

vetr ok atta vetr þa er hann kom i klaustr þat var vist þa let hann kalla til sin munka alla ok lærda menn ok spurdi hvern þeir villdi til abota kiosa. En allir munkar sagdu at þeir villdi at hann kiori ok buadu honum gierst vita alla þeira skaplynde þeirra sumra manna. sagdi hann at Bertulfus se til abota tekinn med godu samþycki brædra ok setti i sæti mauri. en [illegible] gekk þa i kapa sin ok ij munkar med honum þeir sem honum skylldu þiona ser hvert sva þeim

Nu er heilagr maurus hafde [illegible] ok avianus [illegible] lengi lifat halft misseri þrimr ok þiad likam sinn meinlætum þa var eina nott er hann gekk til kirkiu sinnar sem hann var vanr ok villdi inn ganga sa hann diabul standa þar er ok hafdi mikinn flokk uhreinna anda hann bannadi mauro at ganga i kirkiuna ok mælti at hann skyll [illegible] þu er svo hefr oss lengi i þat keyrt af vorum sætum ok bygdum ok þar þa er þinir hafi komnir ok frændr þessa akuina herada þeir munu vera hefnaz vid þik ok hafa þeim allan mann illzku vorar i gegn þer. er at ver munum kaa at yde sem villi ok illdi ok drepa svo mioc nær allt munka lid at þat eitt munu eftir vera ok mun ek nu vera glæda sig a [illegible] minn [illegible] þer hafa mer eftir inn lifat margir. Aurta man drottinn [illegible] andskoti um mal slik ok lygi sina [illegible] sva sem fader lygimanna. þa hvarf ohreinn andi þar af augum hans sua sem reykr eptir þat var gnyr mikill ok ogligr sva at maurus þotti skialfa allt klaustr ok forsongvara vaknadu ok voru lostnir miklum otta ok hræzlu ok vissi engi hvi sæta mundi ok risu upp til ottusongs. heilagr maurus vard hryggr mioc vit þat er hann hafde heyrt ok gekk inn i kirkiu ok bad drottin at hann leti eigi soma at hinn vondi tæki menn [illegible] sanleik af honum litu. þa birtiz honum engill guds ok mælti. Hvi ertu sva hryggr en þer skal sæla guds af þeim lutum er af sialfum gudi eru þer ætlad en diabull veit hversu margir verda munu þeir er hann er upp hafr allrar illzku ok lyghe þat skaltu vita at hann hefir eigi þetta sagt af sinum vilia helldr at guds bodordi þat er sumt satt er þu heyrdir þvi at mestr luti munka þeira munu saman safnaz til drottins a skammri stundu sva sem gud hefir fyrir hugat en þat er eigi satt at hann sagdiz sigraz [illegible] þessum þvi at hann mun a engum þeira sigr vinna þeir sem þer eru lerdir þinum aminningum ok þinu doemi ok mun hverr bida andlatz tidar sinnar ok þa er þeira andlat munu [illegible] andlat. [illegible] sagdi engill

[illegible] þa ... hvers sins sia þa honum en um mingum eptir helgi maurus [illegible] þa luti se honum var [illegible] ok talde lengi þat honum af godu varliga ok sagdi at er þat er andir munk hafde drottinn sett sa [illegible] sem engi daudlig manna þar er barn var i þeim heimi [illegible] lida nu er oss er eina til at gera oss vel i nyt þat er drottinn hefir skipt gefit þat oss at ver munum skamma eiga stunda ok [illegible] meir [illegible] at ver vanrækia er þat se hvilidi [illegible] oss [illegible] ok skylldum ver nu af þvi synda flekka vera med [illegible] tarum ok afian likama [illegible] onda er likam megi. Sigu ver sem [illegible] nu i [illegible] samliga gort [illegible] ok at ver komum [illegible] andlit drottins [illegible] ok [illegible] i hlita [illegible] ok [illegible] maklig at [illegible] almattigs guds med ollu helgum at eilifu [illegible] vera [illegible] at nær er su tid er domr hefz upp af husi guds en domr hans er stundu leynd en allu verr. Sig nu sem [illegible] ok [illegible] vakir ok [illegible] um oss [illegible] ok [illegible] andskota [illegible] sem hann hefir [illegible] oss nu er komin en ellipta tid þat er en efsta tid lifs vars.

Þessi eggian ok aminningu guds [illegible] tok sia oll munka svæit at hua [illegible] i einn [illegible] Sva at allir sigu upp [illegible] himneskra [illegible] þa er [illegible] þrim af þessa heims lifi. sidan [illegible] med sva miklum hraka ok skapa [illegible] en [illegible] manadr [illegible] lidin þa hafdu andaz xiiij munkar ok c. en eptir voru xxiiij af þeim mikla safnadi þa tok en helgi maurus [illegible] ok [illegible] i kirkiu helags [illegible] ok hafdi [illegible] en [illegible] er hann andadiz xliij [illegible] manadr [illegible] er hann hafdi [illegible] hollde ok blodi drottins [illegible] ok [illegible] til guds ok var grafinn i þeiri somu kirkiu til hægri vegs alltaris [illegible] þeim stad verda mörg valgiorning [illegible] ok birtir heilags mauri til dyrdar gudi. Bertulfus abota lifdi sidan tva vetr. Eptir þat var placian abota sa er hardr ertidi ... leidtoga mauri ok hafdi maurus hann lærdan. Sva tehaz tidag en saela maurus at hann var þiona gudi ok sallaz til særingar um helga bædra [illegible] xij vetr ok var med honum xx vetr þa er allr alldr hans allr lxxij vetr ok dag xiiij. þat ora benedictus [illegible] in secula seculorum amen.

Maðr gamall var at klaustri einu á palestina. hann
þat er at skilde hann var veglatr ok kom vel bak.
zosimas het hann ok hafði eigi mjǫk hallz þar
heimmum hann hafði munkr verit þar barnæsku
sinni ok halldit alla æfi vel munka sið. ok var hann þrævegr
aðum ı atferð sinni at margir munkar fóru sem í neind voru ok sva
komu þangat er at freista hans ok nema at honum hversu þeir
skyldu lifa. hann var í spellu ahyggju fullr ok sagði ok þar
er mælir páll postoli at allir menn skyldo hafa ei lifa vm nó-
tur epidi annat hvart at þjóna guði eða þjóna hei-
minum. hann var þá er hann var barnungr í munklífi ok var þar þrim
tigi vetra svá sem hann sagði sjálfr. En síðan er þeir vetr
voru liðnir þá kom í hug honum sú hugrenning at hann tysti gerz-
ku sinni ok hugði at engi maðr væri hánum jafngaðr ok mikit er
í hugnum. Eða hvar er einskis manns kunnandi ok ætla ek engi
sva goðr muni vera at mér megi kenna hversu ek mega
lifa. En þá er hann hafði slíkar hugsanir sá hann mann einn vænan
ok dýrligan standa hjá sér ok mikit sá lýst hann. Zosime vel
hefir þú með þínum hag farit. En eigi skaltu þat hyggja at þat
sé fullvel. fleiri eru góðir en eigi en þat sem þú hefir farit
enn. ok ef þú vill vita hverir eru fleiri í mann leiðum þá far
þú frá frændum þínum ok vinum ok sva sem gerði Abraham
hǫfuð faðir ok far með mér í munklífi þat er standa á jarða
ǫrbacka [illegible] á ingri jam bera. þá fór zosimas þegar þeim
ok er hann kom [illegible] gatu nǫ hann
þá maðr þaraut hann [illegible] er nu sá staðr er ek sagðak.

Fara þú nú í munklífit ok sjá þau tíðendi sem þar
eru. Síðan gekk hann í klaustra hliðs ok barði þar á. En sá
er gætti hliðsins sagði hver þar væri. hann segir. maðr einn
kominn. ok sá þá til aboti ok sagði hánum. en aboti sjálfr
fór ok lauk upp dyrum fyrir hánum ok þegar sem aboti sá hann í mun-
kabúnaði skildi hann gæzku með hánum ok fell aboti sjálfr
til fóta hánum ok bað þá fyrir sér sem siðr var til. En þá er hann
var upp risinn spurði hann þann er kominn var hvaðan hann væri eða
hverja sǫk hann kæmi þar í stað þenna. svá gamall maðr Zo-
simas svarar svá. Engi nauðsyn er at segja hvaðan ek er
kominn. en hér kom ek til at ek vilda bæta mik. ek hefi
heyrt at hér sé góðir siðir ok miskunn mikil með
yðr. at hverr maðr sá sem hér vill gera sá [illegible] er hann her
nær guði en í ǫðrum stǫðum. Sá svaraði aboti hánum
bróðir sagði hann guð einn veit hans manns gæzku [illegible]
en hann [illegible] vilium vér þat lifa sem vér erum í hverir í
hugi hverr at sínum hag hygg þat sá er næst guði er bezt

grar. En ef þú vill hér vera með oss þá ver. Ok guð
er gaf sjálfan sig til at leysa oss hann hjálpi oss ǫllum saman.
Síðan fellu þeir báðir á kne til jarðar ok báðu fyrir sér ok síð-
an fóru þeir til annarra verka.

Ok er hann hafði verit um stund [illegible] þeir vǫktu
hverja nótt ok báðu til guðs ok alldri [illegible] þeir mundu sinn
kyrran at biðja guð miskunnar ok svá. Aldri heyrði hann
þá annat mæla ok ekki hirðu þeir um þat er veraldligt var
heldr vilddu þeir fýsa at deyða líkama sína þar þessa
heims kvistum. mest hǫfðu þeir at gera þá er matr. Brauð þeir
átu en drukku vatn í því at þeir hefði megn til
at þjóna guði. En af þvi voru þeir slíkir þá faðir
zosimas ok mikit þreyttu þá kom sú tíð er þeir voru vanir
at fara út í eyðimǫrk or munklífinu ok firra sik mæ-
nn þar en heima at þau langa fǫstu. Sá var þá siðr at
klaustrs skyldi alldregi opit vera í þeim mánaðum
nema gestir kæmi. en þar komu fáir menn ok fáir menn
vissu hvar þeir staðr var ok því villdi guð sínum ærend-
reka at leiða zosimam þangat.

Drottinsdag hinn at [illegible]fǫstu inngang þá komu þeir
allir saman ok heyrðu messu ok tóku corpus domini ok mǫ-
tuðuz allir saman lítt ok gengu síðan til bæna. Ok
síðan kystuz þeir allir ok síðarst abota ok báðu hann
biðja fyrir sér at þeir mætti þat efla sem þeir villdi. Þá
luku þeir upp ǫllum hurðum ok gengu út á sinn veg
hverr ok sungu salm þenna. Dominus illuminatio mea.
Eptir voru einn eða tveir at gæta staðarins ok at geyma
messutíða. en er þeir fóru at gæta þeir ekki ut í hús.
Þá hafði nǫkkurr til fæzlu sinn lítið brauð. en
sumir fíkjur eða þǫllam eða dactul hefr eða annat.
en sumir ekki nema klæði þat sem þeir hǫfðu yfir sér.
En á þeim stundum er þá hungraði þá átu þeir
gras eða rœtr. Engi þeira villdi koma í annan
at er vita hvat annarr gerði. En ef nǫkkurr þeira
sá annan þá gekk hann þegar af þvi þar er hann lifðu
þeir alla fǫstu fram í pálmadags. þá komu
þeir allir saman ok hugðu at hverr mætti hvat hann
hafði aflat á þeiri enni helgu tíð. Engi þeira spur-
ði annan at sýslu sinni þat var laug þeira at guð
einn skyldi vita með þeim hjálpræði þat sem þeir gerðu
vel. því at þeir villdu þyrmaz manna lof. En zosima
munkr er þá var þar kominn þar ok einn saman hann
hafði ok lítinn mat með sér hann vakti sva mikit at

at hann svaf alldregi nema þa er hann fell a bæn svefni ok fe
ll [illegible] sem hann var þa kominn. Nu ferr hann vida um
merkr ok skoga at leita ef hann mætti finna helga feðr

Þa er Zosimas munkr [illegible] ed em setam
hafdi gengit xx daga um skoginn nam hann
stadar vm middegi ok horfdi i austr firir þat at hann
gordi sva a hveri tid dagsins. En medan hann sa upp til
ferr þa sa hann a hægri hond ser likan sem skugga manz
[illegible] þa hræddiz hann ok hugdi at vera mundi bravgd h
apuls [illegible] kollum vid [illegible] þa signdi hann sik sem sinn sidv
ok bad guds miskunnar. hann sa i suðr þa sem madr einn
gengi nockut ok kolsvartr at sia [illegible] sol hafdi brennt allan
likama hans. hann syndiz hár a henni hvitt sem
ull [illegible] at eigi tok lengra en af ofan a hals. En er
hann sa þetta þa undradiz hann ok vard fegin ok tok
skeid gangs sins eftir manninum. Sa leitadi undan
er at undz en munkrinn eftir [illegible] gaf at
þa kom hann vid gamall eda megin lauss [illegible]
[illegible] mest ok segir er hann kom i nanda þa kalladi
hann a hana gratandi ok mælti þu guds þræll firir hui flyr
þu mik gamlan mann ok syndugan. Ek bid þik i
nafni guds [illegible] skogi
bid min ok mæl vid mik. þa gat hann [illegible] ner
mann i dal nockurum. [illegible] hafdi hun runnit [illegible]
vatn nockut ok sva er hann kom i dalinn þa [illegible]
a annan veg munkrinn nam þa stad ok mætti
eigi meira renna ok gratandi kalladi hann þa ok bid
þu min guds þræll. Þa svarar Zosima [illegible]
þu i mot eftir mér. eda hvat villtu mér. eigi ma ek
vid þik mæla firir [illegible] þviat ek em nockur kona ein
ef þu vill vid mik mæla þa tak þu klædi þin
nockut ok kasta til min at ek mega hafa a med
vid [illegible] þa undradiz hann er hun vissi na
fn hans ok hafdi eigi sed hann [illegible] fagnadi h
þvi ok skilldi vita at henni fylgdi mikil miskun
guds. þa tok hann eitt klædi af sér fornt ok eigi [illegible]
[illegible] ok kastadi til hennar ok sneri fra henni. hun
tok þat ok [illegible] yfir sik ok mælti sidan vid munkinn [illegible]
Zosima hvat er þat er þu [illegible]
[illegible] kona sem ek em [illegible] fell hann a kne ok bad hana
na blezan. En þa er hann gerdi svo þa fell hun a kn
ne ok bad hann bleza sik. en þa kvad hun þer byrjar
[illegible] en mér þviat ek em kona en þu ert [illegible]

ok prestr ok stadit til margan dag firir altari ok sungit messur. þa
[illegible] vndarligt [illegible] er hun vissi [illegible] ok sa hann hann
alldri fyrr [illegible] sagt [illegible] hann mælti vid hana. Nu
se ek at þu ert [illegible] gudlig miskun er þu hefir sagt
badi nafn mitt [illegible] miskun [illegible]
gudi [illegible] eda [illegible] heims. þa kvad hun
heldr med [illegible] ok [illegible] gudi
þa let hun at mæla hana ok blezadi hann ok mælti [illegible]
Blezadr er þu gud drottinn [illegible] alla [illegible]
h. En hann [illegible] Amen [illegible] upp badi
ok stodu ok sidan mælti hun vid munkinn [illegible]

Hvat kvad hun hui villt þu mik syndug[a]
kona [illegible]
at [illegible] En svo er kvad hun sem [illegible] seg
at gud villdi [illegible] þa segdu mer hvat [illegible]
i heiminum vm [illegible] lærdu mik. Þyst
kvad hann gud hefir gefit kristni sinni gaddan frid
En nu skaltu bidia firir ollu folki ok mér. Þa hof hun vp
hendr [illegible] hofud ok kalladi til gud lengi. Eigi heyr
di Zosimas hvat hun mælti. En er hann sa at hun [illegible]
[illegible] sa hann at hun [illegible] i loptit nær
langt fra iordunni [illegible] til iardarinnar
ok mætti ekki mæla nema [illegible] kirieleison ok hann [illegible]
[illegible] af hræzlu er hann sa þetta um hennar hag
ok hann vissi eigi nema þetta mundi villa ok sa hann [illegible]
iardarinnar. Stundu sidar [illegible] ok tok i ho
nd hann ok reisti hann upp ok mælti þa kvad hun eigi
skaltu [illegible] en ek [illegible] synduga kona sem ek
sagda þer [illegible]
[illegible] svo gud allz valldandi leysi oss [illegible]
[illegible] sem er i moti oss [illegible] ok vak avallt [illegible]
[illegible] En þa er hann heyrdi mal hennar [illegible] ok hann ma
[illegible] at hun vissi hug hans ok [illegible] er hann at
gud [illegible] ok fell hann þa til fota henni gratandi
mælti þa. Nu bid ek þik ok byd ek þer af guds he
ndi at leyna mik eigi hvat um þinn hag er eda hu
sv lengi þu hefir hér verit at ek mega heyra [illegible]
[illegible] er guds miskun ok seg [illegible]
[illegible] sa allr er folgin er
eda [illegible] liggianda [illegible] enginn [illegible] eigi bid ek
þik firir þvi [illegible] at ek vilia eda þu taka manna
lof [illegible] heldr til þess at [illegible] gott [illegible]
[illegible] eftir þinum godum hlutum [illegible] En þa var

ek ap sem kom ek apund sem ath gud villdi at [illegible]
[illegible] hvar sem hep [illegible] ok hun haurdi [illegible] [illegible]
A þa leit hun upp augum sinum til himna ok mælti [illegible]
þo bæd. kvad hon. Ohlyt er mer [illegible] at [illegible] [illegible]
ath segia þer lifi minu þviat [illegible] mann flyia mik. sem en
[illegible] ormrarm [illegible] [illegible] augu mina ok eyru. En ek
geck alldregi [illegible] ok [illegible] ek nu ath segia [illegible] [illegible]
[illegible]. En þu bid gud ath hann geri mer miskunnar. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] til himna ok bad þess en hun [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
E gipten [illegible] ok var ek .xij. vetra [illegible] [illegible] mo
[illegible] þa [illegible] ek [illegible] hun allt lifs ok likams [illegible]
[illegible] ath [illegible]. En ek matta [illegible] [illegible] [illegible] koma [illegible]
ath [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mik [illegible] ath [illegible]
[illegible] [illegible]. þa hliop ek [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sem alexandria heitir ok lifda ek [illegible] [illegible] lifi sem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] gudi ok [illegible] [illegible] þa [illegible] ath
ek [illegible] [illegible]. [illegible] sem [illegible] [illegible] [illegible] .xvij. vetr
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hapada ek [illegible] ok [illegible]
[illegible] sem [illegible] [illegible] [illegible]. þa keypti ek [illegible] eka
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] keypta ek [illegible] sem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible]. [illegible] ek [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ek [illegible] [illegible] mik ath [illegible]
[illegible] [illegible] likams [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] giora
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ok tok ek ath [illegible] [illegible]
[illegible] ek villda [illegible] þa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ek [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] allt
ath [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ek [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] þa [illegible] [illegible]. En [illegible] [illegible] [illegible]
ath [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
E k sa [illegible] ein dag ath [illegible] manna [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ath [illegible] ein mann [illegible] [illegible] [illegible] ok spurda ek hvart
[illegible] [illegible] þa. En hann [illegible] [illegible] [illegible] til ens helga [illegible]
[illegible] sagdi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. En hann [illegible] hvart ek
hepda til [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. En [illegible] [illegible] [illegible] þa [illegible] ek [illegible]
[illegible]. [illegible] bid ek [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ath
ek segia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ath [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] allt. þa komu [illegible] [illegible] ok [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
lengra [illegible] [illegible] [illegible] margan mann [illegible] [illegible]

[illegible] en hun tok [illegible] [illegible] [illegible] ath segia [illegible] [illegible]
kvad hun [illegible] ek sagda [illegible] [illegible] [illegible] ek villda [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kvad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mik en ek geck sem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ek [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. En bad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sem
[illegible] villdi. En [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
B idan [illegible] [illegible] [illegible] þa tok [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sama. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
þa [illegible] [illegible] sem [illegible] [illegible]. En [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sem [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] til [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] goda ok illa.
[illegible] sem [illegible] [illegible] ath [illegible] ollum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ok sva sem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ek [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nema [illegible]
[illegible] [illegible] sem gud [illegible] [illegible] ath [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ath [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. En [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] þa [illegible] [illegible] [illegible] nockura [illegible]
en [illegible] [illegible] [illegible] sem [illegible] [illegible] ek sva illa [illegible]
[illegible] ek hapda [illegible] [illegible] mik [illegible] [illegible] ek [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ek [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sem ek [illegible] [illegible]
[illegible] ek sva [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sem [illegible] [illegible]
[illegible]. En þa [illegible] [illegible] messa kom [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] villdu [illegible] giora. En [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] þa. þa komu [illegible] til [illegible] ok gengu [illegible]
[illegible] [illegible] nema ek ein matta [illegible] [illegible] [illegible] þa [illegible] [illegible]
[illegible] ok geck ek [illegible] [illegible] ek [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] allt [illegible] [illegible]
[illegible]. En ek ein matta [illegible] [illegible] koma [illegible] [illegible] [illegible]
O k ek hapda sva lengi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ath ek [illegible] svo mod [illegible] ek matta [illegible]
lengi [illegible] [illegible]. þa [illegible] ek [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] kom [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ek matta [illegible] [illegible] ganga sem allt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ek [illegible] [illegible] [illegible] ek hapda [illegible] ath [illegible] [illegible]
gud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. þa [illegible] [illegible] [illegible]
ap [illegible] [illegible] ok [illegible] ek [illegible] [illegible] [illegible] ek [illegible]
sem ek [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ek [illegible] ollum hug [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ok [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] þa [illegible]
[illegible] [illegible] ek hapda [illegible]. [illegible] [illegible] ek svo. Ek bid
[illegible] en helga [illegible] maria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

þa . Sver ek ath ek em eigi verd ath sia til sem þessi miklu
illzku sem ek hefi giort . En bid ek þik guds modir ath
þu hialpir mer þess ath ek sver ath gud giætir þess er mer her
i heimi ath hann villdi at syndugir menn idradizt misgerda sinna
ok bætti vm betr hann . Ok þu hin frida sem kalla ek þinn
en dyra drottningh himinrikis sidar atto lof mer mattugga
i þeir dyr sem ek matta eigi adan inn koma at ek enn þa
eiga þess ath lita hinn sem ader . En ef þu vill mer þetta veita
ypa . þa heit ek þer at ek skal alldregi sidan saurga
likam sem fyrr . ok þegar sem ek kem til krossins þa skal
ek af lata heiminum ok allum hlutum hans sem sem fyrr
ligit . Ok vil ek þa þessa stad sem ek mega verpa mer sia
fra okum minum ok illzku . þa er ek hræddumzt eigi gud
en bid ek þik at giera þin en helga maria þessa sama
dyrd ok hialp ok ollu þessu kristnu at gang i verolld
lyk þess mer vid einn minn . Ok sidan þeir stada ek ok ge
ek til kirkiu dyranna med odrum minum . ok gek ek þar
inn ok var mer þa ekki vethi undan hellz var mer þeir m
hrundir i kirkiuna . þa vard ek svo fegin at ek þott
umzt vela vita vex minns ath ek skyllda þer inn kom
sem syndir minar hofdu mer ath vethi undir ok hrædd
umzt ek þa fastliga gud . En þegar er ek kom fyrir
krossinn þa fell ek a kne . þa kom inn svo godz
nast mer sem ek kenda alldregi iafngodan fyrri
ok sa ek þar þa dyrd guds . En sidan er ek gek þadan
ok aptr er ek kom at ... þa fell ek a kne ok mælta ek s
v en helga maria ... drottning allra drottninga . hefir mer
miskunnat ok þessa sama millim komandiz ek i helga kirkiu
at sia dyrd guds . Nu vil ek þer lofa sem ek aller valld
nda guds heyr alli a syndug maria sidan . Ok nu bid
ek þik at þu med mer a þa gotu er ek mætta sem ek
skapara minn ok þik en sæla mær maria ok alla helga
menn . En þegar sem ek hafda þetta mælt þa heyrda ek
rodd eina svo mælta vid mik . Ef þu ferr yfir iordan þa
finr þu goda ro salu þinni . þa mælta ek vid þa felldz
þu drottning min af voldumz mik eigi helldr gæt þu
minn min avallt hyggi sem ek fer . Sidan gek ek or ...
kiu ... ok þa kom mer i mot mer ok gaf mer þa peni
nga ... En ek keypta fyrir þa þria braudleifa ok spurda
ek mannin hver leid la til iordanar ok hann visadi mer þangat
Sidan gek ek gratandi ... ok þa var dagurdar mal
En ek kom at solar setri i iordan ok ... klaustr
sem þu ert . En þegar er ek kom gek ek i ... ena

þa ek andlit mitt ok ... Sidan gek ek i kirkiu ok tok ek
corpus domini ok þa ek um nottina . ok at ek halfs hleif af
braudi þvi sem ek keypta i iorsalaborg ok drack ek þar af

fra maria eg

Annan dag eptir þa . vatn or iordan
gek ek a eyðimork einsaman ok þar ek var vpp ...
ok bad ek ena dyrsta drottningu mariu at hun skyldi
visa mer a þa gotu sem ek mætta finna af syndugum
da sem syndir minar deyddu mik . þa kom ek skog mer
kom fyrir ... ok haf mer . Sidan hefi ek flyd ok firrt
menn sem ek mætta mest ok hefi ek þar bedit miskunnar
drottins mins . þa spurdi zosimas hversu lengi hef
þu her verit . hun svarar . Sidan ek for or iorsalaborg . þa hef
ek her verit ... vetr ok vii vetr . hann spurdi hvat
hefir þu hafit þer til matar sidan . Ek hafda kvad hun er
menn hingat en tvo hleifa braudz ok sa halft er ek
leypda i mun lifinu . En þat braud hardnadi þat mer
sem stein ok lifda ek vid þat nokkura vetr . zosimas
mælti ... mikit ... ath lifa ... en þu ...
þa svarar hun . Ef ek minnumzt at ... alla sem ek h
efi þolat ok ... illa sem ek lifda adr þa uggi ek
at ek fyrirmunzt i valldi minu ok skula ek þa en ...
ma leika ... heiminum ... xvii vetr kvad hun
yn mik eigi hver hag sem hefir verit þa ... hun
enn svo til mæla ... leik .

fra marie egypciaco

Saurlan veg var ek svo ... skagi ath mik
lysti ... ok mer kom i hug ... mat ok klædi ok
dryckr ok oll ... er ek hafda sidan ek kom
at mer ath byggia ... er ek ... hug koma
var ek hafda bedit ena helgu mariu ok hversu ho
fedi miskunnada mer . þa græt ek ... ok bad ek
hana fastliga ath hun skylldi eigi gleyma mer hellz
skylldi hun gæta min ok snua þeim mer sem illa hyggia ok
minningu illra verka minna . En medan bad þetta ben
þa kom ljos mikit yfir mik ok þa er stund ein var komin
þa var mer allra mest heimr mer i hugh ok ... ek oll
sem elldr leki a mer en er ek sa hversu mitt mal hefdi
hoddu vanliga þa fell ek a iordu nidr ok kallada
ek a ena sælu mariu ok la ek þa a bænum allan þann
dag ok nott medan ... þat kom hia mer til ... pylgd
g miskunn ok mariu med ... drottins mins ok reisti
mik upp af þeim illa huga . i þui þessum var ek alla
xvii vetr . En sidan ... hon þa var en helga ma
ria næst mer ath allum hialpum bædi ek at ...

Þa spyrr zosimas hverr skapar þer sva sid mat eda [illegible] þv. Hon [illegible] hafdi [illegible] ok hafda ek [illegible] neytta ek xvii vetr. En sidan hefi ek lifat vid gras ok vatn þetta. En klædi þau sem ek hafda hingat voru þavrnud ok fuin ok sidan kastadi mik mioc frost ok kuldi a vedri enn hiti at sumrum. En eptir þann tima þa kom guds miskunn til min. ok hefir tekit bædi lif mitt ok salu fra ollum haska ok nu hvert sinn er ek minnumz at lif mitt er illa sva sem ek hafda i heiminum þa gledumz ek nu ok fagna. vil nu ok ek nu [illegible] af gæzku drottins. Hvars þarf [illegible] ok klædi þat er ord guds. Sva sem hann mælti at eigi lifir madr mat einn eda brauð einn heldr vid þau ord sem koma af munni guds. sva mæla bækr at þeir menn sem fra klædum illzkunnar þa þeir hlytu stein ok hafa þeir þat klædi. þat er sialfum kristi at samtengiaz. Fra zosimas ok mariu

Þa er zosimas heyrdi þau [illegible] þa hann mal at hon tok dæmi af enum dyrum sætuzum bokum. Spyr hann hafandu salma eda hefir þu lesit bækr. hann sa [illegible] ing [illegible] at sidan ek for yfir iordan hefi ek eigi mann sed fyrr en þik ok eckı kykvendi a bok nam ek alldregi ok eigi heyrda ek þa bokmann segia. En guds heilagr [illegible] ok vexe hvern mann vitsdom. Ek hefi þa kvad hon sagt þer allt þat sem yfir mik hefir gengit [illegible] bid ek þik at þu halldir bænum þinum vid gud medan þu lifir. þa fell hann a kne gratandi ok mælti. Blezadr sę þu gud [illegible] ok dasamligr ok sva [illegible] engum [illegible] tok hon i hond hans ok reisti hann upp ok mælti. Brodir kvad hon þess vil ek bidia at þu segir engum manni fra mer medan ek lifi. enda [illegible] annat ar [illegible] skaltu [illegible] bid ek þik at þu farir eigi fra stad ydrum þa sem [illegible] ydr ok lag er. En er hann heyrdi fra at hon vissi allt um rad þeirra undradi hann þat ok hafdi hon engi [illegible] sagt. þa lofadi hann gud bædi med munni ok hiarta þa mælti hun [illegible] i munklifi þa er paska kemr ef gud vill eigi at þu farir [illegible] yfir iordan ok haf mer holld ok blod drottins vars ok bid [illegible] megin [illegible] nar sem þu kemr [illegible] ek hafda [illegible] munklifinu. En þann [illegible] holld sitt ok blod. En er þu kemr heim þa [illegible] alla [illegible] bid

kvadda mik kvad hun ok sidan hvarf hun fra hanum i skoginn. sem hann var [illegible] hann fell þa til iardar ok kyssti spor þau i iordina sem hon [illegible] hvar hennar fœtr stadit ok lofadi gud. Ok eptir þat reis hann upp ok for heim ok var hann þau misseri ok gekk hann [illegible] allan [illegible] hugnat ena.

Þa kom sa timi annat ar Fra zosima munki dagar sem bræðr voru [illegible] þa fara i skoga ok en fyrsta drottins langaföstu gengu þeir ut or klaustrinu syngiandi eptir vana sinum. En zosimas var siukr ok mætti eigi þa med þeim þa minntiz hann a hvat su kona hafdi mælt er hann [illegible] at hann mundi eigi mega þa med þeim [illegible] hann villdi en [illegible] sidar [illegible] sinn. En þa er skirdagr [illegible] tok hann kalek [illegible] ok lagdi þar i [illegible] tok [illegible] allt [illegible] sem [illegible] vex a palmtre ok fikiur ok [illegible] þadan til [illegible] kom þar er hann hafdi fundit i skoginum. En er hon kom eigi þa sa hann eptir i skoginn vænti hennar ok horfdi hann langt ok hugsadi med ser annat tveggia [illegible] at hon hefdi komit [illegible] sidan eda syndir hans mundi valda er hon kæmi eigi. Sva horfdi hann fra illa at hann [illegible] ok leit upp i himininn ok mælti. Drottinn minn [illegible] mer at sia þa konu er ek fysumz [illegible] til at kunna at hon mundi eigi koma ok upp [illegible] hvarki var batr a anni ne skip ok nu medan hann hugdi sva illa þa kam su hin helga kona annan veg at anni. En þa er hann sa hana komna vard hann feginn sva ok feginn sem madr fagnadi [illegible] ok lofadi gud af ollum hug ok hugsadi hversu hon mundi yfir ana koma. en hon gekk til arinnar ok gerdi kross yfir [illegible] ok gekk yfir vatnit sem a fastri iordu ok þa er hann sa hana [illegible] fall hann a kne i moti henni en hon kalladi a hann ok mælti. Zosima hvat vinnr þu kvad hun ok gior eigi sva þu [illegible] ok hefir likama drottins vars [illegible] Fra [illegible] zosimas

Þa kom hun [illegible] mælti [illegible] Blezadr [illegible] þa [illegible] Blezadr [illegible] nu hefir [illegible] sem ek [illegible] hier [illegible] hon mælti þa zosima. Syngu [illegible] drottni [illegible] en hann [illegible] þa gaf hon honum pax ok tok sidan [illegible] ok helt hondum til himna ok mælti. Drottinn minn kvad hun. nu skaltu ambatt þina lata fara i fridi [illegible] ek hefi sed nu [illegible]

[illegible] zosima kvod. heill ok ver [illegible]
[illegible] segir hon [illegible]
[illegible] hvernig [illegible]
[illegible] eigi mætti
[illegible] allt
[illegible] hvert [illegible]
[illegible]
[illegible] sama [illegible]
[illegible] allt [illegible]
[illegible] blezaði [illegible]
[illegible] gerði siðan upp [illegible]
[illegible] vissi
[illegible] hann hafði [illegible]
[illegible]
[illegible] fara ok [illegible]
[illegible] pina
[illegible] dyrd
[illegible] sem hon [illegible]
[illegible] likamlig sem sem [illegible] eigi [illegible]
[illegible] en medan [illegible]
[illegible] þeir höfðu fundiz [illegible]
[illegible] andaðiz ok var [illegible]
[illegible] sem [illegible] andaða [illegible] hon [illegible]
[illegible] andaðiz [illegible] likama [illegible]
[illegible] hvar [illegible] ganga [illegible]
[illegible] hugsaði [illegible]
[illegible] en meðan [illegible] hugsaði
[illegible] sá hann [illegible] hafði hann [illegible]
[illegible] engi [illegible] zosimas [illegible] maria [illegible]
[illegible] en hon [illegible] sem mana
[illegible] fagnaði [illegible] vissi [illegible]
[illegible]

[illegible] hon man [illegible] gera sem [illegible]
[illegible] hann hafði [illegible]
við [illegible] liggja [illegible]
[illegible] gróf [illegible] jörð [illegible]
[illegible]
[illegible]
sá hann leon einn [illegible] kominn [illegible]
[illegible] helga konu
ok kyssti [illegible]
[illegible] en zosimas [illegible] hvat [illegible]
[illegible] hon hafði sagt hanum [illegible]
[illegible] dyr [illegible] siðan [illegible]
[illegible] sem [illegible]
[illegible] helga [illegible]
[illegible] menn [illegible]
[illegible] en dyrit bendi [illegible]
[illegible] vildi hann [illegible] við dyrit [illegible] en
helga kona bauð mer at grafa sik [illegible]
[illegible] enda hafi ek [illegible]
[illegible] nafni [illegible]
[illegible] sem guð [illegible]
[illegible] sem hann [illegible]
[illegible] leonin [illegible]
[illegible] ok [illegible] svá [illegible]
[illegible] zosimas en helgi munkr [illegible] sagði [illegible]
[illegible] en dyrit fyll
di [illegible] Siðan gekk [illegible] aptr [illegible]
[illegible] zosimas [illegible]
[illegible] guð [illegible] kom hann [illegible]
[illegible] hvat hann hafði sét eða fund
[illegible] guðs [illegible]
guð [illegible] syndug
[illegible] miklum fagnaði [illegible]
En [illegible] hafði sagt [illegible]
[illegible]
[illegible] zosimas [illegible]
[illegible] gamall [illegible]
[illegible] við men þá alla
[illegible] dyrð ok vegr [illegible]
[illegible] guði [illegible] amen

[illegible]

[illegible]

sem sumir villdu eyra konung þeirra sem [illegible]

[illegible]

[illegible] hana [illegible] mariam [illegible] hafa [illegible]
[illegible] manz [illegible] ath [illegible] kom [illegible]
[illegible] hyster [illegible] fullo [illegible] giørd
[illegible] hia fotum iesu [illegible]
[illegible] hiartand en [illegible]
[illegible] augunum [illegible] hari sinu [illegible] kysti fætna
[illegible] mikli [illegible]
[illegible] marie likar [illegible] hallda [illegible] en
[illegible] eda [illegible] mun sva iarnligt hiarta
hafa [illegible] syndug kona bleyta [illegible]
[illegible] bodit geck hun [illegible] milli boda
[illegible] medal [illegible] sem med fagnadi [illegible]
[illegible] husu [illegible] harmi [illegible]
[illegible] at gra sin synd. Sa
[illegible] en [illegible] hun [illegible] miskunn
[illegible] at konan [illegible]
[illegible] hafa smyrsl [illegible] likama
[illegible] fotum [illegible] ath hun [illegible] Vel. Med
[illegible] hun giernz oleypda hluti hit hafdi
[illegible] ath hun syndiz [illegible] sinu [illegible]
[illegible] en ferdi [illegible]
[illegible] med smyrsli. ok [illegible] munnum [illegible] hafdi
syngaz med kyss hun fæt hins [illegible]
[illegible] sem hun hafdi oleypd lysti
[illegible] sni hun [illegible] man kastanda at
allz [illegible] sem adr gordi hun [illegible]
syndum. En simon sa [illegible] hafdi [illegible] kallad
skyniadi hann [illegible] iesum [illegible]
[illegible] sinu hiarta [illegible] hana [illegible] sem hann
taladi [illegible]. Ef [illegible] mundi hann ath
skyrv [illegible] eda [illegible] kona sia [illegible] hann tekr
[illegible] hun er syndug. Gregorius seg [illegible]
[illegible] syndugu konu [illegible]
hafa [illegible] syndugra man. en [illegible] sem
[illegible] mundi [illegible] hafa [illegible]
[illegible]

sagdi hann [illegible] sva [illegible] meistari
[illegible] skulldir [illegible]
audgum manni [illegible] skulldar [illegible]
a penningum [illegible] tina [illegible]
da [illegible] penninga en annar [illegible] penninga
[illegible] skulldina gaf hann [illegible]
[illegible] en hvar [illegible] simon [illegible] elskadi [illegible]
[illegible] skulldinar [illegible] hafi
[illegible] elskad [illegible] gefit [illegible] hiartaliga [illegible]
[illegible] hann sneriz þa [illegible] taladi svo til simonar hvart
[illegible] kona [illegible] simon. Ek geck i hus þitt [illegible]
[illegible] vatn til ath [illegible] mina. en kona [illegible]
[illegible] tarum sinum [illegible] mina [illegible] hari sinu [illegible]
kyst [illegible] en sidan ek geck i hus [illegible] þa let hun eigi
ath kyssa fætr mina [illegible] hann [illegible]
[illegible] simon [illegible] smyria hofut [illegible]
[illegible]. en hun smurdi med smyrsli fætr mina. En þa
er hann hafdi talda [illegible] syndugu konu [illegible]
[illegible] hluti [illegible] pharisei. Sneriz hann til hennar
[illegible] gefaz [illegible] synd [illegible] elskad mik
[illegible] sagdi [illegible] fyrir [illegible]
[illegible] hana [illegible]
[illegible] þa toku [illegible] sem ath [illegible]
at tala [illegible] synd gefr [illegible]
[illegible] þu [illegible] hialpa. Gregorius sagdi
ath [illegible] hun [illegible]
[illegible] ath hun [illegible] hun [illegible]
tok hun [illegible] sem hun tok [illegible]
[illegible] heilsu [illegible] bodit [illegible] ath hun gangi
[illegible] eigi [illegible] þa [illegible]
[illegible] veg [illegible] bodorda [illegible]
[illegible] hafanda lausn [illegible] miskunn [illegible]
[illegible] kastala [illegible]
[illegible] kon [illegible]
[illegible] inda [illegible]
[illegible] magdalena [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] eigi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] hinn [illegible]

ſkv hueruetveggia mon v̄ hon ſeki hiarta · ſꝫ h̄ lere
ep̄ ſꝫ leidaz ſem gud ſandi ſkaur ⁊ hug h̄e en ſem ſu
ka ſꝫ ſem ill andi ſkaur ⁊ hug h̄e · Deildu ſꝫm di h̄
mꝫ mun ſꝫ hon ſagði þ̄ ſonum hlutu · ſꝫ em þ̄
di hon mꝫ mun ſꝫ hon taladi v ſanna hlut · Deild
van hon ⁊ v̄ki ē hon gell di mꝫ goda hluti · ſꝫm dꝫ
ugði hon ⁊ v̄ki ſꝫn ē hon van illa hluti · Synd h̄m
v̄ mikil mꝫg ⁊ opinber · mil ſꝫ þ̄ rak þ̄ h̄e vþ di
opla mavrg ſꝫ at h̄e v̄ mꝫ synd þ̄ gepn · Opinb ſꝫ
kona hardla ſundugh v̄ ⁊ bgm · ollum let hun ſigh
vpp mꝫ vaſum talgang · Engan rak hon vili andæ
ſꝫ d · En þ̄ at mil v̄ ſynd hnar · bætti hō mꝫ mikw
hug andar · ſꝫ ſund hnar v̄ mꝫg · bætti hon mꝫ ꝫ poll
du ſtarpi ⁊ kvidi · ſꝫ ſynd h̄n v̄ opinb · bætti h̄e
mꝫ miklum ⁊ mikilꝫū kūn vada · ſꝫ ſem ſꝫ hlut
ga ⁊ ſꝫn manz · Bæg eda angr ⁊ hiartꝫ kum
rodi ⁊ andlit · ſꝫ þ eda epti ⁊ v̄ki epti atkuædi hins
vissa ſalen ⁊ mꝫ þ at h̄n ſeg · Meiꝫ ſem hætti ſꝫ h̄n
bætta · ſem h̄n miſgiorð · hin ſundugꝫ kom ſkvoandꝫ
miſkun̄ lavndꝫ ſinſ ſkalpꝫ mꝫ miklu hug ang ok
dogdi dꝫemiliga þættu med tarv̄ medꝫ mikilgum
kunrada lmeiſtꝫ ſtod hun abak hia þotū ieſu ok
kyſti þætr hꝫ ⁊ ſyndꝫ þ̄ hinſ auglite med mikilli ſked
⁊ ſo at h̄e ſegꝫ mꝫ mun kalladi hun mꝫ hitanu
⁊ plydi hun at ſynaꝫ har þ̄ bo[illegible] hun ſꝫ ſꝫſa
hina yrri hlutꝫ · En gud lett hina [illegible] mit hluti at h̄
bætaz hon ⁊ ſamuitz kum þ̄ man en ⁊ vþ ragð in
ſꝫ v̄ · med mikillu ſtarpi kom hon god puſſ mꝫ ala
baſtru ſꝫ ⁊ ſmyrſla ker ap inna giæt · Ommurdi h̄
bætr dꝫaumſ ē um ſem hellꝫ ⁊ ap v̄ · þiꝫ ⁊ h̄ h̄mo
mꝫ pharisei mꝫ ſmyrſ ⁊ atar ſin ⁊ huſi ſin ama
lepti · ſem di hun hap v̄ h̄ mꝫ nda piſka · h̄e ſꝫdia
ſin þa ē hun keipti ſmyrſl ath bꝫ a likama ieſv
ſem lꝫv ē hardla mikit ſtꝫ a ſꝫ dupt ⁊ ep̄
doema dꝫagda · ap ꝫ hitanſ · h̄ em ſadi hun med
tar v̄ · ap g d mynꝫ ſ h̄ em ſadi hun mꝫ koſ
ſum · ap g d ſkꝫſ ſꝫm ſadi hun mꝫ ſmyrſlū ⁊ ſvo
ſem hun let hin ſma ſiona vhreinleik ⁊ illzku
ſve let hun hin ſma ſiona ⁊ taleni ⁊ helagle
ikſ ſinſ · Miſ ſ di hon med v likam ſvivu · Syn ⁊
heyrn ilming ⁊ bꝫing ⁊ ſmꝫkning · med allum
ſem v̄ſum bꝫ en hun mꝫ · Miſ ſ di hun med augū
bættu hun mꝫ aug̅ · ſꝫ ē van mꝫ ſaurlipi kenz
⁊ augū · Bætti hun mꝫ augū ſꝫ maria grat hꝫ [illegible]
di tꝫrum ſinſ ꝫ ſ ſeſand ſꝫk · Miſ[illegible] hun mꝫ [illegible]
ſꝫ hun ſin heyrn ſina ⁊ [illegible]
eyrv ſꝫ · hun ſat hia þotū ihs ⁊ heyrdi [illegible]
hun mꝫ nævs ſꝫ hon ſepadi ſynd ſamli[illegible]
hlutv · Bætti hō mꝫ naſum ſꝫ hun ſeiddi [illegible] med
ſmyrſli ſva at ilmadi ⁊ allt huſit · Miſ[illegible]
ni ſꝫ var pvꝫum ē ſem dꝫukandi ſam[illegible]
h mꝫ munn · ſꝫ hun ſtod a bak hia þotū ihs ⁊ kyſti
þætr hꝫ · Miſ g di hun mꝫ hond ſꝫ hen[illegible]
mꝫ hand ſmidat h̄ [illegible] ⁊ at ſkiha ſalg [illegible] gud
g di [illegible] ⁊ hꝫ bꝫ ſ þ̄ kemꝫ [illegible] ap ſaurlipi ſynd [illegible]
mꝫ hond ſꝫ hun ha þætr ihs ⁊ tarvū [illegible] mꝫ [illegible]
nu · Miſ g di hun mꝫ vangeymſlu ⁊ ſꝫ illgnd þ̄ [illegible]
⁊ treyſtleyſ · Synd auirkꝫ bætti hun mꝫ ſꝫ kleꝫ
alꝫrning gudligar vꝫrka · Þa maria valdi [illegible] bæ
ta luc ⁊ ſat þ̄ þotū ieſu drotin ⁊ heyrdi ord hꝫ · Miſ[illegible]
kleiꝫ ſynd · bætti hun mꝫ ſtyr kleika ⁊ ſtadꝫ[illegible] pꝫ
lꝫ eind kſtꝫ ſꝫ ſa ē allir lꝫriſ ſvein plydv [illegible]
m pylgdi hon him allt ⁊ pavda ⁊ hun ſtod hia [illegible]
mꝫ marie modur hꝫ ⁊ ſahe a [illegible] em dꝫ [illegible]
Syna vangeymſlum bætti hun mꝫ m helig [illegible]
ſem ap gudi v̄ lagod þa ē h̄n mſt ſvo · hun ⁊ þ̄ [illegible]
kom ſꝫ [illegible] van hun ein ⁊ ſandi ſmyrſl ſꝫ
a likama min atlꝫa in til g[illegible] · Synd ill g[illegible]ndar
bætti hun mꝫ emb[illegible] aſ[illegible] ſꝫ ſem [illegible]
b h̄e [illegible] ſva malandi · mꝫg ſynd v̄ gapuz h̄mo
ſꝫ hun elſkadi mioc ⁊ ap ſin [illegible] mꝫ kun[illegible]
da ⁊ ſva ſem p[illegible] ſynd [illegible] med h̄n ſꝫ
hun v̄ pull ap ill [illegible] kom ſꝫ ⁊ v[illegible] ⁊ m[illegible]
laſtum · Sva [illegible] ⁊ mꝫ h̄e gudſ miſkun ſꝫ [illegible]
v̄ ap hꝫ [illegible] pull [illegible] ⁊ man[illegible] ſꝫ[illegible]
[illegible] ſem meiſtꝫ [illegible] h[illegible]a
gꝫ ⁊ [illegible] en ē [illegible] ⁊ ſa ap ſiahom g
ſpiallum [illegible] ſꝫn ſtad ·

h̄ e ihs [illegible] ⁊ [illegible] gek h̄n ⁊ nockꝫ kaſt
ala ⁊ tok þa [illegible] nægnd mikla h̄n ⁊ ſin [illegible]
ighav̄ hun ſael ē h̄n [illegible] ſꝫn at pæda ⁊ ſo
d alla holldꝫ ⁊ ſialꝫ ⁊ [illegible] englana ⁊ v̄ mi
klig at hapa ſꝫn [illegible] ē h̄ ⁊ h̄mi hun m̄n ſꝫn
d ⁊ h̄mi kemꝫ ſꝫn pædi hun ē pæd allar þꝫ[illegible]
⁊ lvkꝫ ſꝫ ſem mla h̄g ⁊ h̄e ē h̄mi allan ⁊ h̄n
ap a d · hun ſat ⁊ ſꝫn ē m̄ h̄ ap ſꝫm on m̄z at ſia

[illegible] e heyra ⁊ heyrdv e. Mikil tign e at ſia
gvð [illegible] vinattv af ſialfu g ſyni ⁊ maklig mi[illegible] lofi
e [illegible] hn m [illegible] vna ſina hvſ þeckiu. v[illegible]
[illegible] ſyſtra ſ þa þionaſtu. ſem hvn vði hōm
mvnda framarr ſtolnazt. Maria ſat hia ſotum hs
⁊ heyrdi kenning hns þuiat at vera fædd en at fæda.
En [illegible] aña viz righæ[illegible] madvnad ſ[illegible] ath haf
[illegible] en vignarta geſt villdi hvn ⁊ ſtunda hm ath
þiona med hm hæſtu tign ⁊ vðing. bibulm at hm ſa
ok fæda bua ſæmi ⁊ gulurn dryck ⁊ viſt. Svo ſyndiz
he ſem a matta allo hyſkit ⁊ herma rolknt vmazt
[illegible] ſkulika þionttv ſem várv hra ſomdi ⁊ ſo
ſtod hn hiā hm angri full ⁊ mikil hns. Min hra ſag
ai hv hyggr [illegible] gavmm at e ſyſt min læti mik ein
þiona [illegible]. bid ek at þv biod he m at ſpv
[illegible] hn ev. Martha þv er ſtygmod miok ⁊ [illegible]
[illegible] ſemd [illegible] marga hluti. En eitt e navdſynligt. man
[illegible] en bezta hlut þan ſem eigi mvn af he tekin
verða. [illegible] hn agæt hra [illegible] alla mangm vill
hialpa allvm ⁊ af ymſum ſinggr ymſ þionaſt [illegible]
[illegible] Svo lofaði hn aðra þionoſtv ath hn laſ
adi ſ þ aña ⁊ mar ſa at ſem tam meſt. ſeg [illegible]
amr at e maria ſat þ ſotv hm ⁊ heyrdi ord hns [illegible]
e hvn valdi þ ſan hut e mvndi af he tekin [illegible]
þ at þ en hvart ath vdlsku ſer ſkan af valdiz
var hra ath ſtigg heim bad af mr ſialv mitt [illegible]
[illegible]. Ma af þvi marka hvſv mla vegsmmga ⁊ [illegible]
ſv miklar þackr ⁊ en hvn hn verd þ þa geſtriſni
[illegible] v heim [illegible] gia ⁊ þ almosur ⁊ þionstv [illegible]
[illegible] m ep at e gr þ vran hrygd ⁊ mavglan ⁊ ep
[illegible] tolvr. ep vm e latit dvom kar konv mitt [illegible]
þ hn [illegible] ⁊ geſtriſni reiſti hn af davda laza
rvm brodvr hnr ⁊ elſkadi oll þav ſyſtkin mitt ⁊ ma
riam magdalena ⁊ lazarvm. [illegible]

Fra þan tima fylgdi maria magdalena thu ⁊ [illegible]
[illegible] hns [illegible] fullkomni [illegible] bædi at ond
⁊ likama. veitandi [illegible] mykla aud [illegible] ath [illegible] hm
[illegible] fylgiarv. fylldi hvn þa tvefalldliga hn bo
dord [illegible] hn [illegible]. Sa e m ſam fylgi hm m [illegible]
eka mvn hm þionuſtv m vara [illegible]

[illegible] tima tok lazarvs a fyra ar nefndr ſtrid
ſiuknad heima i bethania i kaſtala [illegible] ſyſtra

hns e þat ſattv yſ hm ſendv [illegible] at ſeg [illegible]
ſykizt [illegible] e þv elſkar. dugim [illegible] af [illegible] ma[illegible]
fra ma ſialia ath [illegible] þa i bethania ⁊ [illegible] ſem
do ſoer hn ord ath biod [illegible] ſiukr ath vera ef
hn villdi græda hn vil [illegible] ath hn mætti hn af davda
a raiſa e villdu [illegible] mikils [illegible] þatz [illegible] ſem
tign ⁊ e ſem hvn [illegible] hafdi [illegible] þv ⁊ mvn ſe
g [illegible] ef hn tr va e lofud [illegible] hn [illegible]
tho komi i [illegible] hns hellda [illegible] hn biad þv ⁊ mvn ſvem
hm hell [illegible] hvſv e tru [illegible] a tvegg [illegible] ſyſtra logd
[illegible] ſkom [illegible] ath eins ath ſeg græð [illegible]
[illegible] ſiukr e þv elſk ſem [illegible] ſegdi [illegible] vm [illegible]
einſam [illegible] ſem [illegible] þv [illegible] tign bædi elſk ⁊ [illegible]
[illegible]. En þa e tho heyrdi ſendi bodit [illegible] ſiuknada
leid hn e [illegible] davda hellda e hn þ gvds [illegible] at [illegible]
dyrkizt þ hn. af [illegible] ath hn hafþi heyrt ſagt ſiuk
nad lazari [illegible] hn i ſam ſtad ſem ſendi bodin [illegible]
tvo daga. ath hann mætti [illegible] dag þ davda laza
ri. þa e hn kom [illegible] i bethaniam hn [illegible]
hema ſina. ath hdnv [illegible] tvem dagv. [illegible] en iude
am. [illegible] þ hn vllu [illegible] þa [illegible] ſem [illegible] villdvm
[illegible] hn [illegible] hvart [illegible] ſem [illegible] dag ſtud
Ef nockur gengr [illegible] dagin [illegible] hn e [illegible] ſe
[illegible] heime. En ef hn gg [illegible] hn [illegible]
[illegible] þa e [illegible] ſem [illegible]. [illegible] en dag en
þ [illegible] [illegible] ſe e m vad at kenna
ok e [illegible] m [illegible] ath [illegible]. [illegible] ſagdi hn [illegible]
davda lazari [illegible] m [illegible]. En [illegible] meſt [illegible] adv
⁊ ſagdizt [illegible] fra hond. [illegible] beina [illegible]
ef [illegible] hn af davda riſa þ [illegible] e hn hafdi [illegible]
ſvo ſem e [illegible] davdm [illegible] hafa [illegible] ſem [illegible]
[illegible]. Sidan [illegible] bethaniam ⁊ hafdi laz
ar [illegible] daga i gvf legit. [illegible] hafdv kom
[illegible] ſyſtra. ath hugga [illegible] davdan [illegible]
ha heyrdi ath [illegible] fingeit [illegible]. [illegible]
adnv [illegible] mætti hn. en maria ſat [illegible] heima [illegible]
ſa hn [illegible] hvi. [illegible] hra e [illegible] mīn davd [illegible]
hefdi [illegible]. En [illegible] ek at [illegible] hyggr af [illegible]
[illegible] bædi. [illegible] ſag e [illegible] nv bid ek at
þv [illegible] ſem hvn viſſi e [illegible] hn [illegible]
navdſynligt at riſa af davda [illegible]
ek [illegible] mætti ef þv villt. [illegible] þa [illegible] ha. ef mvn

seg(ir) hann vera kapala · en beda seg(ir) vera berg · setta i hallmu
oliveti fiallz sem fyrr var getit · en sva sem at leid pislar
timans var maria magdalena hans astudig ok nær göng
ul sem iohannes seg(ir) ath han stod hia krossi hans med sialfri
drotning himins ok iardar ok ødrum sem er gudspiallit seg(ir)
ok bænum med styrk ok stadfesti nyiar gudsgiafar syn
drottins eins pozna hierusalem. fra marie magdalene

Hech lidinni pisl ok dauda grædarans ok hrygd vid
fráfall hins bio maria magdalena med ødrum konum
maria modur iacobi ok salome smyrsl at smyria
likama hins i leidi lagdan · þær komu þangat hinn
sidra hlut nætr · þa er himin tok at birtaz i motti
sola til austrs ok toludu sin a milli hverr velta mu
ndi fyrir munna leidisins stein þann sem hardla mikill se
fyrir byrgdi · svo ath eigi mætti inn fara · En þa er þær
litu til iardar sin vid hin fyrir vollrin · En hin upp þa er þær
komu i grufsto · þar drottin hafdi ath lukt grafar
risit · þær sa þar guds engil sem steinin hafdi b(rott)
veltan sitia at hinni eru þar ogn · þa er stod af englinum
fellu undan þær sem med · setti vid at gera grafmenn iu
megn svo at fyrir lagu sem daudir men en visso vit · sie
ok sta(ð)a vpprisu drottins ok voru vottar ef þeir villdi satt
þat segia · á fimta skriptiz dægratala at fyrir nott þ(eim)
degi · en þann af skriptiz dægr at midri nott · þa er
Vor herra reis upp ok er nu sidan hvorr nott sem eigin
hvarutveggia degi · Ok er konurnar otta fullar af þvi
syn litu um sig sa þær tva engla i manlig mynd at
asionu þær hneigdu þa vit þa syn andlit sin til iardar
Englarnir mælto þa til þeira þvi hinn leitit þer lifandam(ann)
daudum · sem þer segit þat hvi leitid þer i grof er daudr
manna stada er ihesum þann sem upp er risinn ok lifir allr
lifandi manna sem hann sagdi ydr ok nu farit þer at segia
lærisveinum hans ath hann reis upp ok mun fara fyrir ydr i
galileam · þær minntuz þa at ihesus hafdi þetta
sagt · Ok þa minning er konurnar hyddu hneigdo
andlit sin vit syn englana en kne fellu eigi
Hneig heilog kirkia andlit sitt en kne fellir er fra
fastu um þann um huita sunnu viku i minning upp
visu drottins · þær foru þa ath pina lærisveina
ihesu stang alleid sam fyrr var sagt i herbergi en maria
magdalene fann petrum ok iohannem ok sagdi þeim

drottin tekinn af leidinu ok kvezt eigi vita hvar hann væri
ok · Commestor seg(ir) ath med þeim [illegible] apostolum [illegible]
la var hon hrædd ok visse litt ok trudi þvi sem þeim er [illegible] tek
inn · þat sem hon fann hann er þeir vnnu vid þa med hverfleidslunne
ok fundo likamann · en sa sveita duk þann sem verit
hafdi med oðrum hafut hans skildan fra ødrum dukum þeim sem
balsamum var svepadr med ok vafdan saman i einu stad · ok tru
du þau i brott tekinn sem hon hafdi sagt · Epter þat foru þau til
herbergia sinna · En hon stod eptir vid leidit ok grætr ok sa eigi er
hon leit inn · sa hon þa tva engla hia þeim steinin fro
sem i hafdi legit likaminn annan at hafdum en annan at
fotum · Gregorius seg(ir) af þessa mala mikla hug mikit
af astinni · en drættan hafdi hon þa hann helagu konu þeir
sem hun stod eptir hia grof grædarans þa er lærisveinar hans
hafa foro · ok þar barst hun ath hon ein sa ihesum · þa er hun ein
var eptir · Augustinus seg(ir) · Eigi þarf ek at geta sok fyrir hvi maria
leit i leidit helldr en þa ath hon trudi hvarki er ne [illegible]
um sem ath ihesus var i brott ok hugdiz þann at finna er heilsa
adi · Englarnir mælto þa hvat grætr þu kona svo sem
þeir banadi henni at grata þa er einn stodu er þess at fagna
hon svarar þeim þa · Brott toku þeir herra minn ok veit ek eigi hvar
þeir settu hann · En er hun hafdi þetta mælt þa sneriz hon þa ok sa ihesum
standa hia ser ok visse eigi ath það var hann · En hann mælti þa hvat grætr
þu maria eda hvat leitar þu · Sem hun fyndi þetta gera
er þann daudan sem lifdi · neleitar þann sem stod hia henni
hun hugdi at hann mundi vera gardsmadr gardzins þess
er grofin var i ok mælti til hans · Herra seg mer ef þu tokt hann · eda
hvar þu settir hann · at ek mega taka hann · Ihesus mælti þa · Ma
ria sagdi hann · hun kendi þa ihesum · Innocencius seg(ir) kendi
ihesus mariam ok þa kendi maria ihesum · Fyrst gerir ihesus
sok marie þa er hann sa hana grata tvo sinn daudan ok vekr
hann upp til lifs · En nu grætr maria um sok ihesu þa er hon
leitadi hans lifanda med daudum · en ihesus fyldi er grætr
hinnar ok fyndiz henni af dauda risinn ath kendo ihesu kalla
di hon hann meistara ok fell til fota hans ok villdi hallda a þeim
eptir þann sem hon var von · Ihesus mælti þa hvad er þu mia
at taka a mer · þvi at ek hefi eigi enn upp stigit til fødurs
mins · ath skilia i þeira skilningu · sem hann mælti eigi munntu
audlaz at taka a þann lifanda med þinu hondum
sem þu leitar daudan · ok þu trur brott tekit lik en eigi
son af hafnan fødur · Ok enn mælti hann til hennar Far þu ok seg(ir)

brædrum minum at ek stíg upp til míns feðr ok yðvars feðr hins guðs ok yðvars guðs. Oc enn hann mun skiott munu þer sia mik til himins stiga. A þeim tima hvarf þa guð undan heim. s hiertin. at sogdu þeir sem sa sem tidendi at drottinn var upp risinn. en þeir keyptu stoppe at þeim ath leyna sannyndum um þenna atburd. en reisa lygi þat ath þeir hefdi sofnat voku menninir. en a þriðia stunda hefði lærisveinar hins stolit likama hans i burt i natt myrkri. Þeir toku við fenu ok hellda sva falsi sem þeir hafdu saman sett. ok þat sanna allir iudar allt til þessa dags at ihc kristr væri af greptri stolinn en eigi upp risinn.

Maria magdalena for þa med fanni ok full komnu vitand drottinligrar upprisu ok þær komu þar sem þeir hafdu hia ... um morgunin ok sogdi þeim sina syn. þa runnu þær allar saman med ... a leid til lærisveina Krists. Ihesus rann þa i mot þeim svo mælandi. heilar sie þer. þær krupo til knia hans ok helldo um fætr hans. Ihesus mælti þa. farit þer ok segit brædrum minum at þeir fari til galileam. þar munu þeir sia mik. Svo mestr sagir. i galileam ... drottinn þeir ... at þa trudi hann alla lærisveina ihu vit hafa ... ok þa asakadi hann þa um otrugd ok um hiartaligh hardleik konnar ... þa ok sogdu til lærisveinum sytandum sins hra dauda at hann var upp risinn. en þeir hugdu ath þat skrautdi ... Petrus rann þa til leidisins ok þa trualigr at gud hafi þa hann ... sott þat ... greint i guðspiallinu. Sæll mildan meistara ok miskunsaman hra þann er fyrst syndiz þeim er framar var ... marie ok petro. Sæll hosan lampa heims ins ok skinandi guds gimstein med guðfuligh birti. mariam magdalenam þa er fyrr var saurug ok synda full en nu var allgloandi i ast sema sins græðara ok stadfast at leita sins meistara. ok lausnara ok þa stadfesti ... hun þann ... af ... hann at bodum hinum hæstum hans sendibodum hin hæsta sendibod hins hæsta fagnadar. ok var ... fra na af upprisu sins milda meistara sem mattr segir

Maria magdalena sagdi þeim at hun sa drottin upp risinn. konan skemkti i paradiso sinum banda. satt dauda. þat ... hins banada ... en nu bodadi konan karlmannum. hversu lif af sialfs ... ok svo er ... aum ... þeim ... til allra tida. ollum heimi. so bivnu þeir segir þer upprisu hins gofga sins ollum til eilifs fagnadar. ok af þeir hendi toku vær fordæðu dauda drykk sem nu tokum vær lifs drykk þar ... skym ... syngr heilag kristni a hennar messu degi. Credo in unum i messu. Oc en ... hennar halfs gir ... ok marie modur hins ok þessa. Sæll makligan meistara ok godan gæzlu mann gudligrar hiardar sælan petrum. þann er sialfr gud leiddi or skoka fanga neitingar til fremmir iatning sins sætana fns ok syndiz hann fyrst af þeim eptir upprisu sina. Svat hann visst petrum er munda fara nema hann hefdi hann nefndan med odrum þeim i galileam þat sik ath koma at laka sia sig milli lærisveina. ok athann mætti af ... eru vorra ... at vær kyna

Svo seg speculum historiale at hin helaga martha full ... bodad er hin seg svo. Hverr sa er fyrir lætr hus eda hogi fodur eda modur brodur eda systur fyrir ... eign eda akra fyrir minni sak mun hundrad falld moti taka ok eignaz eilift lif. aull audæfi sin skipti hon i þa stadi. en veitti hun marie magdalene systur sin. En hun veitti þeim ... voru hia ok lærisveinum hins. annan veitti han lazaro brodur sinu. hin stadin ... veitti hun hialp þeim um fiolda tima til upprisu krists. ok veitti þær af veizlu vorum hia ok lærisveinum hins. En eptir uppstigning hins sagdi hon sem eptir var þa petri þim krists. þa er mikill profiti kristin maria hafdi svo mikit samþykki sem þeir være eitt hiarta ok eina önd. ok engi hefdi nema eiginligt helldr var þeim allt sam eiginligt.

Ha lidinn dyrd fullri upprisu drottins var sihe krists ... þa bad systur maria ok martha med fleirum ok odrum lærisveinum þeim til uppstigning hins stadfastra at bæna halldi ok odrum godum verkum til þess er þa sagdi med odrum guds vinum af giof hins helga anda er þar truligr at af þeim megi skiliaz er de luce ... i lof vorr frv. hin seg ath þær gengu eptir uppstigning lausnara síns af oliuetti fialli aptr i iorsala borg ok stigu upp i eitt lopthus þar sem petr hafdi bygi ok ... til þar. þar voru allir stadfastir i bænum med konum ok marie modur drottins ok brædrum hins er þa ... truanda at þa hafi þær ... i skola ... lifs ok ... mi kasta i hafadi himneskra radisar med hinum hæstum radsmonnum. himna kgs ok voru verdugs drottins upprisu hug

ſendi hins logmal nætr ok daga þar til er þeir þagu med
rodd g(uds) vinum gipt ens helga anda. [illegible]

En ſiþan er vaxa tok fiolldi krists lærisveina g(u)dv(m)
dar ath ſem ȝuo mun apd ath þr vakaſſa af ſinv
ſtadvm. ſvma ſettu þr i myrkva ſtofv ſem petrum.
Svma grytto þr ſem ſtephanum. ſvma halshuggu þeir
ſem iacobum. ſvma plantu þr a ſkip ok ſodu diup at
þr tekinu̅ arum ok auſkum ſtrengum ok ſtyru̅ ok ollu
ſkipreida ſviſtum ok vatzkeru̅ ok ollum þar ſendu̅
vr fellda almleik vindz ok vatnz at þr tapadiz ok
drucknadiz. En ſiþan guðleikr juda tok ploandi þa af
ſinvm faſtr iordvm naliga a alla vega hera vm ſkala
lr þo hins almattigs hond þeim nalægs ſva er þeim ſkip
adi i betr ſtadi. vegſamadi ok tignadi audgadi med
bidvm bygdv̅ ok bæivm ſtoru̅ kaſtolum ok borgu̅ ok ein
ferdvztu̅ ſtadi hlutu klauſtrum ok kirkium. hu audg
hn þa ath eilifv i himneſkum fagnadi. en þath
vigdi hn hvivm þra med ſin fagrlig forſia eigin
lig an ſtad. hn ſkipadi nu benam paulo. Arelaten
Theophimo. Chalaſam ok vaſkoniam. Saturno.
Remaundas menali. Stonas ok agromnia. Eutrapio.
Tenam annum ok brictanniam Juliano. Turonum
Katiano. Lugdunum hirenea. veſvncione ſeruic
io. Arusicam. odoru̅ eutropio. petrogoricas frontom.
vellaco georgio ok alla galliam dioniſio. En þvium
ſtodv̅ v(ar) oþrum fedr ok formælendr af gudi gefn(ir)
þr ſem þau prydd lifende med mlum man koſtu
ok agætum teiknum. [illegible]

Fath hinnanda ſem harda ſtormi er iudar gioro
ſto g(uds) vinum. þa var hin ſæla martha rekin
med odrum lærisveinum af ſinum ſtadum ok ſu(m)
þollum audæfum. med ſyſtur ſinni ok heilog(ri) mar
magdalena ſem ſem ein var af lxx ok ii krists lærisvein(a)
Sa hafdi fœdum ſkirdr ſkær ſyſtr at g(uds) bodi vm
leidi hn er nu biartu dæmi blezadr ſkipnad vm
himneſka gætu heilag boda ok eilifs fagnad(ar)
en er þau voro oll a ſkip rekin leiddi vor herra
vind hvaſſ ok ſinum fehirdzlu. þeim er þar þra blu
ti i goda hofn hia marsilia borg. [illegible]

av ggv þa i nalægs bær at ſlatnv þar kaſ
ti ſinv. ok er þat þau fvnda engu̅ þeim er þar vill
di verta nema ſtigi. toku þau ſer nattſtad i einu̅ þ
ti ſkamt þar til er þar heidina manna ok blota abœ
num faſtandi alla þa nott. en er dagadi kom þeng
fvr i anglata þiod er þar bygdi at fœra fornir ſkurd
godvm ſinvm. þa ſtod en heilaga maria magdale
na upp ok plockadi heilag manna med fagrlego and
liti ok predikadi fyrir þeſſum folki gudlega ok med mikilli
ſnilld at allir undrudvz fegrd hennar ok ordhegi.

Þenna tima var riki hofþingi þar byggiandi i marsilia
þa er hann freyiu ath ſem ſyndiz heilog maria
magdalena i ſvefni. bidiandi at þau veitti noc
ura hialp heilagum monnum þeim ſem ecki eiga vid þær kon
af ſinv̅ eiginlegum gripum. hun ogndi þeim vm ſid
agvrlig g(uds) reidi nema þau gerdi ſkiotliga. Tveim
ſinvm ſyndiz hon þeim. en þo þerþia ſin badvm þeim
ok med reidi ſiorka ok elldligu andliti. En þau let
u eptir hinni aminningum ok fœddu krists lærisveina
a ſinvm koſti. þui at þau hafdi lengi abyria vtte. En
ſidan kendu þau vid ſig þa bæn marie magdale
ne. hafa barn getid ok er þat v(ar) gert vrdu allir þra
vin fegnir. ſer langa ſtund hafdu þau ſam. vit
ok matt er ſkringia gera. [illegible]

En eftir at hann villdi reyna hvert ſatt væri ſlu
ti er vit ſagdi er heilog maria ſagdi af kristi fer
hann til ierſala ok vitiadi heilagra ſtada ok vard viſs ſan
unda vm alla þa luti ſem ihc gerdi i heimi ok er hn
kom aptr þa hn ſon ſinn ok ertignaſamliga fœd

Nockuru tima ſidar tok ſem [illegible] dan
ſott ok andadiz. en þa bæn marie magdalene
lifnadi hun ok lofudu allir vandi m(en) g(uð)

Eptir þat þau i ſtad er aquensis heitir þar var þau
idin at faſtu ok bæna halldi ok ſna morgum
lyd til g(uds) med predican ok gudligu̅ taknu̅. en hann
venti hinni heilagu marthe ſtor mykla gipt i he
ilsogiafu̅ vit ſiuka men ok ſnilld i þeim pluttning he
ilagrar predikan. ok af kenning hinſ heilaga maxim
ini byſ(kups) ok þra ſyſtra marie ok marthe. tok hin meſti
hluti manna retta tru. botandi ſkadgad ok treiſandi
heilaugh krists muſteri [illegible] Annar

m [illegible] mikill dreki var milli þra ſtada er
heitir arelaten. en annar autinon ſkamt fr
[illegible] i eradan heitir til hin fyrſtu hlutr var ſem
afvgli. hin ſidari hluti. hins var ſem at fiski. hin v

digrari en vxi lengri en hestr. hofud hafdi hann sem leo. tenn hans voru hvassar sem sverds oddar. fax hafdi hann mikit sem hestr. hvassan kamb ok gekk eptir bakki hans sem tveggja egg. hvessir voru aptr a hinn storo ok froliga snuit. hann hafdi vi fætr furduliga sterka. klær hans voru sem [illegible]. hali hans var vaxinn a þa lund sem a þeim eitrormi er vipa heitir. vængi hafdi hann tvo langa ok breida. sva at þeir huldu allan hans likama. ok vængir þeir sva sterkir ok þykkvir at þo þeir væri ufleikr. leit hann er þo nemum hoggvapnum ne flugvapnum ne nockurs kyns vigvelum. sva var hann styrkr at hann matti med sinum mikla grimleik vinna [illegible] eda fara xii [illegible] eda leona. þessi dreki var af þvi kyni kalladr tharascon. þat hugdu menn at hann mundi getinn vera af þeim sio dreka er leviathan heitir ok i iobs bok er nefndr. ok hafi sa dreki farit eptir hinu mikla hafi austan af galathie asie ok hann hinn grimmazti dreki. ok liggr i sio eda vatnum ok hafi þat kykvendi er i galathia elzt ok banatu heitir blandaz vid sia dreka til þessa getnadar. þetta olmdyr bonachus er svo illrar natturu at þat hefr vell heitt eitr [illegible] þat er bani af hvat sem þat verdr. at þat er sækia sva sem um [illegible] þadan a þann veg sem skeyti flugi. þessi dreki drap marga menn þa er fara um þann skog er hann la i. a sina ok hesta reif hann ok skipum þeim ok eptir a er rodan heitir. sva apteliga vella hann iapnliga. en þat eiman fiolot kom med vapnum at vella hann. a skoginum flydi hann i ana ok leyndiz. ok um þat er heradsmenn gerdo med engo moti þat at hann ok marau med engum hætti sigra hann heyrdu þeir sagd takn þau er gud leti gera sina ambatt. ok fara ok sæla martha ok kæmi skyndiliga til hennar bidiandi tilliga at hun vitiadi hadi þeirra ok leysti þa undan þeim skadasamliga dreka er þeim var i margskyns vandrædi dreka. at heyrdu þeirra erendi sampindiz ok sannarmædi heilag martha þeirra mein ok treystandi gudligum krapti ferr hun ok fann drekann i skogi liggianda at þeim manni hverri sem hann hafdi upp drepit ok tok þa at snæda a hræ hans. þa gengr en kristz husfru gekk at honum oskiandi ok stokti fyrst upp a hann vigdu vatni þvi sem hun hafdi med ser. hafdi ok krossmark

med ser svo sem dyggr skiolldr moti þessu enu illa dyri. en hann var vid þetta hann til tækia sva orakr. vilti ok ormsklegr. at hann matti eigi samstad sem sa var hann ekki þa nær þa ok omilleik af þeim syna ne nera menn gera ok stod sigraz sem saudr sa er ekki afl hefir. en hun dvaldi allz ekki ok batt hann med sinu eiginligu gyrdli. sva at allir undrudoz þeir er a sa þa sem þar hofdu. skiut næst drapuz lydrinn ok gekk allt at drekanum. ok bordi hann ok stangadi med gott [illegible] til heliar. eptir þenna atburd tok sa stadr sem drekinn hafdi hafzt vid at þeim heita ok var kalladr tharascho. en adr het hann nerlic. þat kollum ver svartan stad. þvi at þar var myrkr ok myrkvar skoghar.

Eptir þessa lagdu hadi sinu med mikla ok miklar bæn at hinni heilagu marthe at hun dvaldiz sa lengi med þeim. ok um sidir med samþykki enis heilaga maximinus ok mario systur hennar var hun þar eptir vinni at þeim at fostu ok vaka halldi ok med vokum svo lengi sem hun lifdi. en hverr mun þat mega med ordum skyra hversu margar bænir eda hversu margar þrongingar eda hversu margar sott eda hversu margar falldaneg ferdir eda hversu mikit kristz maria eda dyrki hun skaldi i þeim stad. ok þat er ecki at gera. þar en fyrstu vi ar nærdi hon hellder en fæddi sinn likama med gnodum ok grosum med trevu hvita ok skogs eplum svo sem hon matti minnz nyta. eptir þessi var þar hun eggian ok fyrirkvomnd i þeim stad kirkia gior ok vigd ok helgut i drottins heiti ihu xpi ok marie modur hans i hinni hæsta ok tiguligri ok þar samnudust saman margar bædi konur ok systr undir hennar stiornadi. þar tipti hun upp a froliga vid likama sinn at vetrum klædi hun sig med sauds skinnz kyrtli ok hvitum [illegible]. asomu vid hafdi hun hæra klædi næst likama sinum en upp vid kyrtil ok kapa. iafnan gekk hun berum fotum. hufu hafdi hun hvita gera af upalda hæri. sa hafdi ok knutottum gyrdil taugum af hvassa hæri hafdi hun lagdan at midium kvidi sinum svo hordliga at halldit meglinadi þat ok madkar fellu af þeim sarum er þeim af gordut. reckia hennar var svo ful. at smam hris eda vinvidar kvistu var þar hialmr en hæra klædi sitt er under hafdi steinn at hofdi hverki leti hun af sangum ne bæna halldi natt ne daga ok þar fadi hon iafnan nockut nyt

halldor sigmundar son [illegible]

sidar kom hin sæli prinne petrus gazicensis ok heilagr
georgius vellatensis sa er daudr hafdi verit ok upp
risit ath prima hina sælo martham. Ser þeir er badir
vt rekn af sinu sæti þeir þrir sok at hon med þeira hof
du rækt sina þaðan. Ok er þeir hofdu med henni verit
nockura daga þa foru þeir heim leidis ok skemtuzt vid sina
hug med þeim bæna pullorung þeirrar er hin heilaga martha haf
di til guds fyrir þeim. En adr þeir foru heim til adi ho
vit sælan pontonum leynuliga ok hafdi .viii. daga er hon
vm kalunt sem hon villdi. Eftir þat stefndi hon þeir
hin þeira hluti sem hun kunni mot i gudi gera hafua
ok sagdi hinn sik mundu skiott lida af likama. en hon
het henni ath vera grediliga þionastu ef gud villdi.

En þat er almattigr gud [illegible] hafa i skipat
Gaumbunar allra godra hluta villdi giallda
hinni sælo martha makliga mala gipf þar mikillar ve
lgiminga þeirrar sem hun stoðnadi hinn vm alla lutr
Lét hann þa sama at segia henni ath hon mundi af .xii. m
fyrir lida af heimi vallo. En hun tok blidliga
vidu sott ok leru su er af henni med hon lagdi hun i henni. en
er hon atti .viii. daga olifat i likamlu sinu. sa hon aund
marie magdalene systur sinnar er hinnar bar af hei
lagum englum. hun vættadi þeira syn allum brædrum
ok systrum þar saman samnadum i g nætrum. svoo
mælandi. Sampognum var aullir drottin ok gum
pack hins dasamlighri vdmigh. Fr nu lét hann drottin sama
ath plur aund marie systir minnar þar þionastu sinu
heilagra engla til þess hetuinel sættr sinn signadr ær
Almattu nu ok sagdi hun min sætazta systir sagdi hon þeim
fag þat henr fest er þu hertz ar vinia min þar sem þu
lifir ath eilifu med sannum drottni ihu xpo. Ok er ble
ket heilag maria martham fór þa hin atta dag plut
ri hvn hand i sannd sælo himnesku paradisar.

Eptir þeira kungdiz sottir par henni. svo at hon lag
diz i rekkiu. Þui næst eggiadi hun alla bræðr ok sy
str ath hallda med staðfesti kristiliga tru ok skyrdi
þa þeim all audæfi heilagri kirkiu. þau er hun hafdi
saman samnat ok gaf þeim er hende. hun bad þaar
allir helldi vokum ok bædi þar henne allt er þingarar
henni ennd. gudligr miskunar. þeir gioðu ok sem hun
bad. Eptir þat tok hun likama vaz sins med
hinni mestu [illegible] hlipandi aund sinni med
þvi signada vegnesti ok helogum bænum. [illegible]

mæddi nu þa þrimar drottins tima sællar martha
at sofnodum brædrum ok systrum sem hun skulu vaku
hallda med hennvi ok hosum þau er villd hun til um
dr upp vakir af þeim er aufund alla dugandi mi
illgiarna andskota i herbergi svo at slaknodu
þau stykki ok lamparn. En gudi ambatt skelfd vid
sina morðuvirð. sa hon hvæðilig flokk illgiarnra anda
sa er hun vakti af [illegible] sidaz þa med sinum ordum. min p
adir minn gud minn kærazti gestr fagnad ek svika
vr min at svelgia mik mi at mer halldandi vit g
handum er. Þeir er ma ek skipad fyrir lut sem ek hefi ill
a gert mikilz hugsad svo kallandi. Gud þa let ha
Hædinn henni nu ok grum hia þeir nu er engi sa er le
ysi. Gud minn gud minn vert mer nær. Gud minn lit
til hialpar mina. minztu er drottin a ecki syndir
ok dirskur min. Vid þat hinir ad vaknodu þeir
sem vakat hofdu ok þeira i annat sinn at leita at
elldi er þeir ath tendra hosnin þau sem slaknut
hofdu ok duoldaz at þeir vm stund. þeir foru
ndu er elldi i hinu næsta husi ok þa þeira i annat sinn
þat sem fra meir verdr ef þeir fengi sitt erendi
en hun var þa ein sa [illegible] man at medan ok þa
sa hun sæla martham [illegible] magdalena systur sina
vera ath rekkiunni ok hafa lag brand i hendi
af hin tendradi hun allt kertin ok slaknada lampa
i herbergino. En er hvor þeira heilsadi adra med
sæmiligu nafni þa sa hun sem er hon vera er
nalægr i sannan drottin ihm kristi svo er sin ta
landa. kam er min hin kærsta vinkona svo er
fagdu vid min husfru nu man ek færa þik or
myrkuastofu likama þins er himinsins halla
ok fagna þar at eilifu med heilogum minum mi
num er sem gestr hella sem heima kona heilag
var dvar ok sambædi heilagra manna. med mi
illi ansemd þionadi þu minum meistara ok tokt mi
herbergi þinu ok sadd mik. nu mun ek giallda þer
staundlig þionastu þa aumbun er vm ogu alla
vardligan sælleik at þat sem ek hefi sett þer þu m
mi. Þeir þu þionad mer ok fylgd mer. En huggan
miskun þa er ek uerra þig i helsu giofu fra
er þu kannd kenning munt er i praksis taka ok
heyrir minna hellar mikillsallda ok þat er hun min
gaf unna gadpuslega mun ek milldliga he

ma sak hvar af semd er ok mun þat kvæmd ve
ra ranni vænum þaðra. En nu bið þu litla stund
þvi skiott munu til min koma þeir er næst komu þeir
aptr sem ek þa i brott at sækia hana. Þa undruðuz
þeir allir þat er hana vaka vendit at þau er allt vitok
[illegible] er þeir ggu vi hagmu. Eptir þat prestar þeir at
hun svo hefði er bætt. En hun kallaði til sin þa
af bræðrum sem hun vissi at heilagligaz hefði ok
buit sin. alla iarteign guðligs vinar. Þar eptir
let hun færa sik undir allom tre þat sem sett var a
bak mustinu ok dregna þar undir sig aska a iorðina
i kross en þar ofan lit sæng ok hár klæði þat er hon
la a iafnliga. hafði hon er hinn enn ok hafði krossm
ark þa augum ser bidandi sinar dauða stundar með gut
[illegible]. Ok er allir þeir er hia stoðu lagu a heilagri bæn
þa let hun lesa til enda passionem domini nostri Ihesu
Christi. Þat er hun hafði með flutta af Ierusalem [illegible]
[illegible] eitada [illegible] sem let upp hefia. en þa
er svo langt var lesit. Pater in manus tuas commen
do spiritum meum. Þa mælir svo. Faðir i hendr þer
fel ek anda minn. Þa safnaði hun sæliga [illegible]
vi. kl. ianuarii hinn setta dag vika a hinni niun
da tid dags. Þa er [illegible] sittug at allra
[illegible] hvar helagar gerða

[illegible] mar helag ok [illegible] með allri goðfysi
þeir sem [illegible] hennar [illegible] miklar fr
[illegible] af sinu sonu sidlæti. Euchabi ok Syntyche ok
[illegible] ok epaphras ok sostenes [illegible] pals
[illegible] ok [illegible] [illegible] ok [illegible] er em v
af [illegible] þeim [illegible] diakni ok [illegible] er
v [illegible] þionastu kona hinni sælu [illegible] ok hon haf
di undir [illegible] hallar þeir v su kona er kallaði
[illegible] hvar [illegible] mium meinfiolda eva mælandi
Sæll er sa kviðr er þik bar ok þau brióst er þu saugt er
[illegible]. Þeir allir með mægum oðrum er komnir
hofðu at heyra [illegible] þionastu konu þar vakad
[illegible] daga [illegible] hinni með kertum ok oðrum liosum. en at
[illegible] dagum tryggir þeir at vera [illegible] þ
ionastu sumir [illegible] sum sungu salma.

[illegible] var svo til a hinni [illegible] tid dags
i [illegible] þa er [illegible] saungr. en
er sat i [illegible] fyrir altari [illegible] pistill var lesinn i [illegible]

hofuð kirkiunni at hann sofnaði [illegible] þeim [illegible]
[illegible] hinn [illegible] Ihesu Christi [illegible]
landi. [illegible] elskugi [illegible] Ef þu villt enda
a [illegible] þa sem þu [illegible] husfru vegri m
[illegible] þa þar nu skyndiliga at vera [illegible] giptinga
þionastu ok pylgm [illegible] hann hafði [illegible] talat ko
mo þeir með augabragði [illegible] bað i [illegible]
ok [illegible] kirkiu hinn guðligu husfru ok toku at syn
gia standandi hia hinn heilaga likama ok [illegible] allan
[illegible] song hellda þeir heilag bækr i sinum eiginli
gum hondum þa syngiandi en [illegible] andsvarand
di ok eptir syngiandi [illegible] þa þionastu ok bað
baro þeir heilagan likama [illegible] ok i leið
i lögðu. En meðan þeir [illegible] gerðuz [illegible]
kn i [illegible] at sofnanda byskupi þa sem hann sat i
sinu [illegible] at lyktuðum ollum songum þeim [illegible]
guðs [illegible] af klerkum þeim at [illegible] hinn
[illegible] með hendi ok beiddiz blezan en byskup sva
þa svo [illegible] at hann vaknaði er [illegible] alla
[illegible] undraði hann hann dvaldi svo lengi [illegible]
i kirkiunni ok hellt er þeim messum ok um [illegible] gekk
diakni [illegible] at byskupi ok [illegible] hann en hann vak
naði um sið svo sem [illegible] svefni ok [illegible] hoha
[illegible] minn hvat gera þa hinn vekti [illegible] svo skiott
Dasamligr atburðr sa er nu hefir gorz er [illegible] af
semd [illegible] Ihesus Kristr leiddi mik af [illegible]
sum stað til [illegible] einni sælu [illegible] sinnar
husfru er nu hofu vit her veitt giptinga þionas
tu svo sem ek her [illegible] en [illegible] at [illegible]
[illegible] mik i [illegible] heilagi. Þa [illegible] hafa
sendir nu i [illegible] þann er hingat [illegible] ping
gull mitt. ok messoglofa gullbuna. Þa er ek [illegible]
af [illegible] ek lagða [illegible] i [illegible] til
geymslu saksti kirkiunni. en þa er ek gekk af kir
kiunni gaf ek [illegible] at henni gullit ne glof
ana af þeim er ek [illegible]. Þa er [illegible] vaktuð mik þa
voro [illegible] menn sendir sem byskup bauð [illegible]
konu ok [illegible] þeir alla [illegible] svo [illegible]
sem hann sagði. þeir baro heim gull ok annan glo
fann. en annan hellt secretarius kirkiunnar [illegible]
[illegible] sem [illegible] hinn sæli [illegible]
sagði ok [illegible] þa er hann gerði minning [illegible]

sæla komo mioc. en þa er þeir hofdu þa i guz lag
ok þeir gengu til kirkiunnar spurdi einn boklærdr brodir
hverssu stad sa er adr fylgdi af kirkiunni sialfr er tom
hus hann var eda hvort nafn hans ætti. en hann svarar honum
ongu ok syndi honum opna bok. þa er hann hafdi i hendi
ok hon var ecki annat at rita en þetta vers. Immemor
a funere mea hospita mea ab auditione mala
non timebit in die nouissima. Þat er sva at skilia
A. I eilifri minning mun vera rettuis husfru min er ma
hon ottaz dom heyrn illra hluta a hinum efsta
dagi. ok þa er hann vakti bokina. þann hann skrifat
ritad a allum hennar blodum. sem ma a vartyni [illegible]
ekia ok mikla mun vera husfru ihesu i eilifri min
ning engla ok manna. ok er mun hun ottaz at hinn
efsta dom af þeiri heyrn er gud segir illum monnum sem
er maklig er bolvanar. þer bolvadir farit i eilifan
elld ok c.

Fra helgu klædi

[E]ith birta aperligh
takn ok heilsogiaf þer sem yfir siukum monnum gaz
vera gefit hinn hinnzta sealeiks hun er þer gudi nytz
fyrum ok at þeim siukum þat hluti upphaf morgu. þa
var einn kirkiu klædi er aett nafn. hann red bædi fyrir
ria ok thevthoma er var fyrstr af sem i tignum þeim
fyrir dican ræmigia er kirkiu af rænis bok ok tok helag
ha sanna. hann hafdi mikinn verki lendar. svo at læk
nar kunnu honum ongva bot. En þeim at almenniligri
regu varadi. at hverr sem einn siuk madr fer sem
nu fyllir er kom nu stem þeiro heilagri marthe
der heilir þat hann fengat ok reyndi sannendi af þui
frægd af sialfs sins heilso fagnandi ok þess
at er fundiz þann a hafa klæd mattu þar liupa lavd
er hann grædddi þar arnad ok smar heilagu husfru
[Þ]vdgadi hann stadinn med konunglig mikil mensku ok
lagdi þangat bæi ok kastala. Sva er mikit hlad. ut
mila at lengd ok at breidd skylldi ævinliga þenn
gat til liggia. badu megin arinnar er rodann heit
þa giof logtok hann ok styrkti nu sinu þinggu
til. þa med logtok hann ok at þeim stad skylldi þa
til vera af ollum pyndingum ok leik manna ala
gom var ok þeim stat. i sva mili vid sætt af pull
tingi sialfs uppi efnira allra vættin da dry
hverr sem einn þeck nockurr vini sa er þann stad
vætti barlit gerdi a moti nu stuld eda ran eda not

hialp væni ad

kurskonar opit eda rangyndum eda rangsæ
ri siukum eda palsaria dom. Marcilla ok si
ntex ok epaphras hinn skinfogaztu ok hinn fri
gstu men þeir i slodvaman ok fodoru fyrir gud ser ra
ndi nu stad þessi goda verka. Marcilla lagdi. ok
at upp þua andlati sællar marthe ok ritadi lif
hennar a ebreskio i einni mikilli bok. en ek smidr
sna i latina. les ek þa. nu ga lun epter er smiria.
En eduuodi ok gman ok frmenar ok sostenes fe
stir ok fænau sællar marthe þionodu gudi vid hinn
vandliga gup sva lengi sem þeir lifdo ok urdo
sem stad sianpind i þui heilagri kristni med
sæliligum endalykt.

[illegible]

[H]in sæla synda kona sæm ok meigum tak
num epter sina fur þessi en sa saum vit seg sa
er sogum a hefir skrifat. einn þeir pall grna
fin i bygium cesar augusta sen er villdi petta
vnd bæna vist henni helldr a þeir of truddi
er takmu hann a nockuru degi. þa er hann steig a he
st sin mikan ok makreidan til at pa eren
da sina. vard sa motburdr at hestr tok at
hlaupa svo fluglliga sem hann skrikta ok sko
g dyr vm grafs ok gatu leysi. sva at hann eigi ma
mi ekadi hvart hann skylldi lata af hinn pallaz
eda eigi. sidann tok af hinn mæti vada ok med
hestinum þat svo nu at þa hugleidi hann hversu mi
ga hluti illa hann hafdi gort moti himin
sællu marie magdalene. ok het þa idrandi at
vidfræg þann af hinn takn. af hun lati er sea
at hialpa hinn. þott hann vi omaklig i þui himo
mikla vandrædi. ok þa vertiz hinn an avol þei
at vla hafdi hann heitid stad þess. at hestrinn
gdiz hinn audmiukr ok oc at mann hinn mikla
a hvia leid er hann villdi. hann fekk þa gudi ok sel
li marie magdalene a endanlig þakk en sva
hafdi hann langt af leidis ridit at varla gat hann
aptr sott allan daginn. þa er hann reid aptr at mo
rni ok dagmala af ædi hestzins sins sem
vidan hia leid i nu millda magdalene
gv kvn mikit mesta hira eiga allt þat er hann
hafdi. þa misgi ok seigiandi þann atburd minn
milli vidz komming ok idran. ||

miskunn ma ymmus hu ⁊ iam almatigs guds
hyrir kristni sin allt til dauda dags hurk
unadzhuga [illegible] pordom ⁊ teignum sinum ⁊ guds mil
di veitti þeim hins bæn þa daudum sem blindum
heilso likhyram rak diofla brott ok [illegible] hinn
⁊ græddi þa ollum sottum. En þa er sa timi na
lgadiz er hann visi at guðlig vilia [illegible]
di hida af likama. let hann [illegible] kkiu [illegible]
der stein [illegible] hia steinkero sællar marie
kirkiu [illegible] apot sem undir [illegible] er sa [illegible] sem
killi [illegible] haldin at engi kvr ⁊ engi hord
ingi eda valldr [illegible] er kongr [illegible] at bidia
er miskunnar a sio stollz eda [illegible] er leggi
hann fyrst vapn af [illegible] kastadr allr gu
nd ⁊ aggi [illegible] pullu hollari [illegible] heilsc
a mustri ⁊ allri godgirnd ⁊ veittr [illegible] stad
þa bæn sællar marie magdalene ollum sem
er nu pullri truu bidia a miskunn slik [illegible] pe
ndi sem guð er hinum manni hialpsamligr er
af þeim heyrir [illegible] pessum heimi [illegible] prig
g mz [illegible] [illegible] baedi and heilsu ⁊ likama.
aþ veitandi drottinn varr ihu xpo kgi allrar
valldr sem er med fedr ⁊ helgum anda er
begr ⁊ vallde dyrd ⁊ sæmd vm endalausa allda
Þenna [illegible] heil [illegible] allda um
[illegible] maipmilld undr er [illegible] at [illegible]
mikillleik ⁊ piolda takna sællar marie
magdalene minnum [illegible] þa [illegible] heiti [illegible]
gu til [illegible] bot heyrandum minum ⁊ segia fyrst [illegible]
þ er likami hennar [illegible] hvilir at sem stad sem hon
var fyrst grafin. i sem stad sem hann var lengi veg
samur [illegible] til skipan gudligrar milldi. [illegible]
Á þann tima er [illegible] var [illegible] [illegible]
[illegible] rise hins. dcc. ⁊ xl. ⁊ [illegible] ar riki an
hinum millldazta kgi [illegible] udouiko ⁊ karolo [illegible]
[illegible] hins [illegible] goda [illegible] kristnir nema [illegible]
sem saracenn ⁊ agarem heita med [illegible]
apni af [illegible] ambatt [illegible] saru [illegible]
[illegible] bonda hins [illegible] heiti [illegible]
[illegible] þio [illegible] kamit stridd a kristin
[illegible] mest um [illegible] ⁊ [illegible] nalega [illegible]
[illegible] tima [illegible]
[illegible] hapdi naliga alla borgunda [illegible]

geirardr [illegible] kongi þa er temgdum [illegible] hinn
dvi vit [illegible] þeir nepndr kga. hinn [illegible]
nazti atburdum ⁊ hin dipazti vnd vopnum
⁊ hin audgasti [illegible] piarhlutum pru hins var
hin iopn at kunstaurdr ⁊ at godum sidum ⁊ at
bilu agætr. en þat at þau attu ongvan erpingia
mal ludu þau sin mikla aud sem mun [illegible] ok
todur ⁊ olmosum hins [illegible] leik
⁊ hug kostum. þat næst stepudu þau [illegible] hinu
vauksamazta [illegible] af [illegible] nepnd [illegible]
sok [illegible] guds sin eprigia ⁊ logdu mg eignir
til kirkna. med hinni hæstu godpyst þau leto
⁊ mikli [illegible] kkiur af nyiu upp reisa ⁊ logdu
þar til noglig puendur af sinu gozi. sem mun er
þar skylldu gudi þiona i klerka sidum eða regla
Á þeim tima kom ionis [illegible] [illegible] nordr i gallia
[illegible] nepndr kga ⁊ hrugans [illegible] milli
annarra agdega [illegible] er hin vann i [illegible] vigdi hann
mustri þau er geirardr hrugi hapdi reisa latid
þa hins bæn gudi [illegible] sæmd ⁊ hins milldo modr ma
rie ⁊ petr ⁊ [illegible] hapdingia [illegible] hins [illegible]
En er pauin [illegible] [illegible] romam sendi hann
[illegible]nga hedaga amma [illegible] [illegible] muster
[illegible] hin hapdi vigt ⁊ [illegible] nockurar lidu fram
[illegible] sin [illegible] dalldz [illegible] peka [illegible]
[illegible] miklum hnadi [illegible] ⁊ unda hu annar sstad
⁊ þa [illegible] ⁊ mandrapu svo at i mar
gum stodum brunu klaustr ⁊ kkiur ⁊ [illegible]
munklipi þa sem [illegible] nepndr geirardr [illegible]
þa er [illegible] heit [illegible] allu [illegible] ⁊ at velle
lagt. En þa er [illegible] af [illegible] [illegible]
einum [illegible] hapum halp ⁊ [illegible]
stad þa ahlaupu ⁊ hnadi. af þeim sama geirardr
[illegible] mesta kostnadi ⁊ miklum [illegible]
stad kallar [illegible] þ [illegible] ollum megin
[illegible] af klaustrinu [illegible] helleik [illegible] hans
⁊ [illegible] vicchar [illegible] suo sem [illegible]
[illegible] bær [illegible] hinum ma [illegible]
lig [illegible] baedi þa himne [illegible]
klaustr halldi [illegible] helleik [illegible]
pa endr [illegible] kkia sællar guds modur ma
rie ⁊ sæll a guds postola petrs ⁊ pals se sum
[illegible] mægum [illegible] teignum. [illegible]

gud minn eg [illegible]
[illegible]

Þenna tima hofdu saracenum mikinn her uti vm
hiſpaniam ok eyddo nær alla gallamia ok mikinn
hlut af puntia ok i þann tima tæitu þeir hofud-
borgina aquenſe ok kirkiur ſtolin ok rænntu þar allu
fe ok toku mikinn fiolda folks ok her hertengi en ey-
ddu borg ok bæi med elldi ok iarnum. Marga karlmenn
ok konur plagu þeir kinka ſem ſidr þeira er at
giora vit kriſtna menn ok ſa var ſidar leg ſa er fagu-
na hefir ſkrifat at fyrir þeirri kirkiu er vartrum veza
mun hafa holt ſak ſin ſynda giallda fra er þeira
bygdu en hinn fe oheimilaðiſ med ſer þar
Ok ſkal ek vida vt maríe magd ghiſtar k
O mozgvm kunnikt bædi nær ok fiarri at hinn
ſæla maria magdalena hafdi af hinu heila-
ga maxenmo byri grafin vit i aquenſiſ heradi
ok þa varu vandvera hinazu dulig þeim gudi fyr-
nefndr hengigeirardr ok heyda abota ſa er þa
var ſkipadr yfir klauſtri i vicelliaco. þat radin ſam
þyckti at ſenda ſinn munk er baldilo er nefndr
med full komnu godfyſi ok fengu þar nefndri bor-
gina akuenſem at hann flutti heilagan dom ſællar
marie magdalene eda nacckut af hennar lim-
um fra i fyr nefndan ſtad ef gudlig millde
villdi ſtyrkia ſua mikit. huat fleira þat er langmæ-
liſ at ſegia. fra hann ok hans kom ok at þinndinni ſte-
mdo ſællar marie fluttu þeir hinn likama i uice-
liacum ok grofu hann med mikilli ſæmd ok morgum ſteig-
num ſam ſem vi lidum vm þar leti ok ſauttzku-
ma atburdr gerdiz vit þa borg
er avn heit at riddari nockur vard fangin-
n i orrosto ok ſettr i ſva þung bond af þeim at hann m-
atti ſik hvergi hræra ok at komnu harid dagtim-
anlig þurt þa er engi villdi bæga fyrir hann
ſva utlaut hann ſem athn var logd ok kallar gud af þvi i
hinſ hiarta at ſefa hinſ milldu maria ma-
gdalenam at hun audladiz þat af vara hira at
ſva leyſti hug hann af fiotrum ſem hann leyſti
hana af ſyndum. ok er hann kalladi grat at hinn ſign-
adra nafn. ſpruttu arnum af ok ſkaleggum hans
En þegar er ſa ſem hann hellt viſſi ſlikan atburd g-
af hann hanum frelſi at fara hvert er hann villdi. Enn
ſa er bundinn hafdi verit bar þar ferra ſiau
iarn ſem af hanum ſpruttu i uicelliatu ok upp
hengdi hia ſteini þeirrar ſællar marie magdalene vi-
ttandi ollum vit ſtandandum hve gudſ millde leyſti
hann fra arnan ſinnar ſæla fruntoſto kono
Annan mann af borg ſem er brenniteaſ heitir var ok ſiengdar
med fiotrom ok þungum fiotrum af hinu agil-
azta ok hinu grimmazta. ſinum own hann ægdi hann pi-
lum ok ſmalatti nema hann gyllti þat er ouo minne fe ſe-
hann matti er þa ok engi villdi bæga þar hann eggiadi en
hvar. hann at ſmua ſinn von vm mariam magdalenam
ok er hann bad hana med miſkunn at ſefa vit almatt-
gan gud. ſpruttu þegar vm leid iarnin af hanum þar at kel-
fum plaug med hia hælum hanum. en allir atrodur
fyrir er hia ſtodo. hann ſtod þegar upp fyrir engi banadi
hanum ok var fiotra þa er hann hafdi bundinn verit med kla-
uſtd uicelliacum ok bad upp hengia ſiengſlinn hia ſte-
inum ſællar marie vottandi ſlikra takn
A ſinn ſama tima gerdiz þo likt takn ſem kal-
lvdum nautonis heit. var lydum en ſkaliga fi-
ttvada at hondum ok fotum ok grimliga ok umanliga ok
vmilldliga kvaldr til fiarlauſnar af einu rangl-
atu manne. hann fanndi meſt her ſua med allri godfy-
ſi at hann ſkylldi ſva at ſkipu ſkrin hinnar heilog-
u marie magdalene ef hun audladiz med ſinn-
um verdleikum at gudſ millde leyſti hann af ſvaunna-
vd ſem hann var i ſtadda ok er hann hugſadi þat rækiliga ja-
fnan ſa naccura nott þa er ſtanda ſkraliga fruma ko-
na er hann baud med bliðu andliti upp at ſtanda hann
ſtattz ſua bundinn em ek ſua at ek ma eigi upp riſa
þar næſt vaknadi hann ok kendi ſik lauſan ſidan ger-
ir hann i uicelliacu ok giordi godan gudſ ſtuþ umkonv
marie fagirliga fack þat ſina frelſing.
Mikill fioldi karlla ok kuenna villdi vottar ſkru-
ſtu fliotaz yfir þa er ek er ligiſ heit ok ek fr vt ko-
nnr er minni dreyp gudi at þeim mikinn ſtorm ſvo at þ-
vindz kaſti ſkipit. allir þeir ſem a þvi ſkipi varu
vrdu ſva ottafullir vit van voveifligs dauda
at þeir gleymdu at ſefa gud en vndankomv med
truar trauſti eda bæna hallz ok þa er ſkipit ve-
tok at ſokkva tendzadi gudſ millde hiarta e-
inn kono at kalla med grætligi rodd a vmſkom-
vari lauſna þott hon gerdi ecki at hugſi at
ma ſgava dauda ſin. ſva mælandi heirinu en
goda ok hin gudſ kæra maria magdalena vid

[illegible] þa en hun þægiligu tar er hun daugg(ir) med dyrdimligri þeirri at hun hær ægæta [illegible] gud [illegible] ok leyst af þeim liþ sparka ok þui at hun var med barni. nu hun af hun fæddi svein at gefa hann til munklifs [illegible]. Son hans var er ath hegoma. Þar iafnskiott sem hun hafdi heitt vitradiz [illegible] udulig kona sva er hennar sina vom til hans ok [illegible] sendi plutti ha er [illegible]. Sva at hon einsaman [illegible] lif at nad(ir) sællar marie magdalene. en allir [illegible] dyrkudu. a næsta [illegible] at fæddu svein ok [illegible] fæddi hun hann almat kum gudi ok marie magdalene. eptir þat sem hon hafdi heitid hana [illegible]. capitulum. Þat er gudlig miskunn

Magdalene er at vænta minnligr takn ok [illegible] gdi þann valeika sællar marie magdalene j. hinar fyrr nefndu klaustr [illegible] handum [illegible] þa er mikit folk karla ok kvenna kom til hans [illegible] ligr [illegible] at [illegible] a [illegible] sinum naudsynium [illegible] lidi kom þangat ein mær su er modr hans [illegible] Þar þingr lagu allir ok lofa a hinn [illegible] Sva at hun var [illegible] kung [illegible] konan ok kungs [illegible] hun var af [illegible] lifum [illegible] eign merelli ok [illegible] hun allebur gis. Um kvelldit þa er munkar sungu aptansong ok [illegible] gekk hun opliga til alltaris biðiandi ser miskunnar ok kallandi apapn sællar marie magdalene ok um [illegible] hun [illegible] þa [illegible] agaga minniz hun [illegible] helaga allti [illegible] mest [illegible] halldir af [illegible] leggiandi [illegible] bada hne [illegible] ok [illegible] um [illegible] er hun [illegible] sik upp [illegible] allir [illegible] sem hia stodu med gudligum krapti þangat [illegible] ok hon [illegible] heila. En at [illegible] mikla takn lofudu allir gud ok sæla mariam magdalene.

Eigi er ok [illegible] gleymning yfir [illegible] miraculum [illegible] enda [illegible] dyrliga takn er verdiz einu blindum manni. Sa var af þeim stad er kalladr er kastal [illegible] klaustrs helagrar marie magdalene [illegible] sem fyrr var nefnt [illegible] at hann mundi [illegible] helso batna [illegible] leidtogi hans sagdi hanum at hann sa kirkiuna þa sem þeir skyldu til sækia kalladi hann [illegible] mælandi. heyrdu hin helga maria magdalena villda ek at su hamingia kæmi mer at hen di at ek mætta sia þina kirkiu [illegible] en er hann ha

[illegible] þa [illegible] lukaz [illegible] upp augu hans ok [illegible] hann [illegible] sina. Sva sem hann hafdi med mikilli [illegible] bedit ok var [illegible] en eptir [illegible] leidtogi. miraculum

Med ollu eigi er ok [illegible] hyliand(a) dyrd fullo [illegible] dasamligs krapz [illegible] er hin helga maria magdalena [illegible] ein [illegible] pilagrim [illegible] landi er aquitannia heitir [illegible] var riddari sa ein [illegible] sidar [illegible] elskadi hann heilagleik af ollum hug [illegible] hafdi ok nockur [illegible] med godfysi hinar heilagu [illegible] Nockuru sidarr þa er hann var i bardaga [illegible] var hann drepinn af sinum ovinum. frændr hans ok vinir toku lik hans ok sveipudu dukum sem [illegible] var [illegible] um dauda hans at bua ok [illegible] sidan [illegible] likinu med hrygd ok grati. Tóku eptir [illegible] fullting at bidia sæla mariam magdalenam [illegible] kvenna [illegible] at minaz [illegible] til [illegible] miskunnar [illegible] mioki [illegible] en daudi hafdi hana [illegible] þa er hann [illegible] lifandi ok sva sem þeir [illegible] var iafnskott hun [illegible] pilagrim [illegible] deyia an iatning ok [illegible] synda. Med miskunn guds ok [illegible] þeira ok bæn [illegible] litla stund tok athvarfaz likaminn ens dauda. Allir þeir sem hia voru undrudust miok eptir [illegible] hann upp ok bad at hann skyldi vera leystr af [illegible] nd. Sagdi þa at heilag maria magdalena [illegible] hann [illegible] at hann [illegible] ok idraz synda sinna. Þeir er hofdu [illegible] hinar nafn kalla med [illegible] ok heilag [illegible] sagdi ok at hann [illegible] andaz er hann hefdi [illegible] eptir [illegible] var hann leystr sem hann bad komu [illegible] hans [illegible] hann sidan ok giordi [illegible] synd [illegible] er hann hefdi [illegible] ok blodi [illegible] leid hann [illegible] af [illegible] hennar [illegible] ok [illegible] iartegn. Nockurir af þeim komu [illegible] ok sogdu [illegible] atburd [illegible] gar hafdi [illegible] af [illegible] londum eda [illegible] sva sem hann hafdi [illegible]. A enum fyrsta paska degi [illegible] upprisu [illegible] iartegn [illegible] allum hia [illegible] um [illegible] af [illegible] er [illegible] heitir. er [illegible] var [illegible] hennar at sækia helgan dom sællar marie magdalene dyrkadiz þa [illegible] upprisu [illegible] upprisu þa ridda eptir [illegible] er hann lifnadi um stund af likamligum dauda til þess at hann hreinsadiz af syndum ok visi [illegible] af

andar dauða. Lofuðu allir guð ok sæla mariam
magdalenam er þat sina veglika audtaðiz af
almattkum guði suo mikla hialp sem ór handa
er hana hafði af allum hug elskat. miraculum

Su en agæta iartegn er nu man ek segia verðr
ollum syndogum monnum með trausti sannrar vonar at
þer munu þina likn ok lausn af sina misgerða er þeir na
sællar marie magdalene biðia a litillatliga af misgerð
um. En maðr sa er giorði iðran sina misverka i utan
lands sem at einu byskupi. eptir er þat i uiceliat ok pallis
ta blað undir dukinn a altari sællar marie magdalene ok er
hann hafði lokit bæn sinni aðr hann fer heim leid tok hann bref
ok er hann leit a þat sa hann at allt var af mad þat se a
hafði verit ritað skildi hann þa af opinberlig iartein
at hann hafði likn auðlaz i augliti guðs milldi þat bæn
ok arnaðar orð sællar marie magdalene miraculum

Þat giorðiz a oðrum tima at einn riddari sa er het
tradiz var af aquitania ok þa er patrer þa i volku i uia
liacu ok er hann ætlaði eptir lykta bæn ok sinn heim
ilis at venda kom hann i þann stað sem aurir þessa
ro þat hann. En menn með sonum sinum. þer(a) broður
hafði riddarinn aðr drepit. En er hann var varr
þa orðinn hliop hann skiotliga af baki mul þeim er
hann hafði aðr setið a ok setti hann hrifst i mot syd
um sinna ovina. ok er einn af þeim broðrum gekk
diarfliga þeim at hann villdi mutum þeim keyra þa
at riddarinn hafði enga hlif af hann ok þegar matti
auðvelliga taka til hans meðr sinu vapnu
oc þo er matti hann honum taka þa bar hann allt
pilagrimr sællu marie magdalene hæck sina ok
venndz hann ok skiott meðr guðligri giof sua mikit
afl at hann setti broðr sinn at broedrlicka ok sem at
mot hodur ok hlifði ser meðr þessum skilldi sinnar
þra skorit ok suerðum ept ok þa giorðiz sua meðr
grein guðligri milldi at reiðni sefaðiz ok sneriz a
hogendi pelliu sua nu allir þeim a sættina er þat het hann
ok baðu sér likn þat sinna at þa sogðu sik þa sekia v
guð ok sættuðu sik misgerð hafa oc þinu miklastu
lofaz þionostu kona maria magdalena ok hetu nu
at sér þau sem alldri siðan granda giera ok þat
þann fullkomliga sætt sin a milli þat miskunn sællar
maria magdalene ok foru til sinna heimkynna lofan
di guð ok hinu helgu mariam magdalenam. En þa

er hun hafði af dauðanum leyst ok frelsat giordi henne
margfalldr þakk svo sem hann hafði þa hann villdi
af helviti ok sialfum andar dauðanum upp vakit La
ti drottinn vár oss tyna bæn sællar marie mag
dalene sa er með feðr ok helgum anda lifir ok ríkir guð
um allar allder allda Amen.

A dögum maxencij keisara
sem maximiani keisara er riki hafði
halldit með domiciana keisara var
grimmr miok ofsokn kristinna manna ok var allr
ennir i þann tima naliga fullr af hin
heiðnum skurðgoða villum. vissu þeir einn drottinn
guð varla. skapara himins ok iarðar ok þat er þionu
du menn skepnunni með miklum ahuga ok kolloðu
var þat guð er sialfir hofðu þeir sinum hondum smi
dat. Þa maxentius er ek nefnda villdi auka
þionostu ok dyrkan við guðinn af því sem gerr hofðu
vera þa hann diocletianus ok maximianus faðir hans ok þat
þa sendi hann bref vm allt sitt riki er meglandi
Maxentius keisari með miklum ok þat hyggu heilag guða
skipaði yfir allt romaborgar riki. sendi boðum oll
um hofðingium ok iarlum. baronum ok bondum ok ollum
þeim er styrkia romaborgar riki. skal hverr a hyggiu er verð
bum þat tign ok pris heilags velldis nærr er var da
ga skapa. fyrir þat stadfestu vera bodit er var illum
engi upp kveða nema nauðandi yðrum spekiz
þat er minum vera til eggium ok sena gefgum ok ena vitr
ozu at þa er þegar var koma til yðar. stundið þess
hvatliga at bæn fund at sækia ok setti engi
beri i mot þer var boðit. Siðan giorðiz hardla
iolmenn hofðingia fundr ok hverr bar til a egip
ta lanndi er alexandria het. ok a þeim fundi talaði
maxentius keisari ok riaði sem rada giordiz aullum gasu
er þeir er hann hafði sem kallat ok mikit ouot þat keisari
ok viðleik allra guða þra er vér þionum helldr þat sel
ld ok figrl. ok er vár romaborgar rikis er engi sv þioð
i ollum heimi er hafni at lua vera velldi nema
full meginaðr kristinna manna fiet i sinni arturu
ok armuna er sv er var hofum enn er ma eyda með
ollu. þo hun er hverr ok trua vm heim ok leit er fulsna
at hon megi þegar var hendr ok þat er blodum
var ok grænum er laugrett at almenniligh lagh sendi
ok einkanlig andi sevenr einu helgum guðum

Ka   S   Ker sin

er manna sinnum ok milldi styrkia vegr at skauga
ni vegr at eilifu en sum af þessi ng með at ver meg
um invsa skira dyrmbi ok hagna vitkliga villu sua
ok skaþar gudom glatat sem vér megum er ok hirva þessi
log er ver hofum sett byrir af sialfum fyrst at fylla
vér skulum fegna gudunum slikt er ver megum af vo
ru valldi. en þat ver fra fegnir her sem ma gæ
na eptir sinum fongum. annan dag eptir var þing at
blotz mikils bedi voru naut ok saud fuglar ok annur
ingsfenadr kykuendi sæfad þeim gudunum. hverr sua
ur af allzkonar songfærum er þar lofudu fiandur ma
sua þar hugduz gera dyrd gudum sinum.

fra katrine meyiu

Hefir nu er sliku vid endi greiduz i borginni
alexandria var þar stodd ein mær su er het Katrin
dottir kosti konungs. hun hafdi þa mist fodur sins ok var
hun epter hann fiarafull með frændum sinum i sinni holl
er hann hafdi att. þessi mær. sua sem hun var ætt gofug
sua var hun fagrt at speki sinni numit hafdi hun
allar þær iþrottir abokum er libalis heita til þeim
ok margar tungur at mæla ok spakliga at leysa allar
spurningar þær er fyrir hana vóro barnar. þessi mær sa
sua mikinn mug sem komin ok slikan tilbunat blotan
na ok heyrdi songua ok simphon ok margan annan
songlak er þeim var fluttur gudunum til tignar en kristnum
mönnum midlum hardmgia sa hun grenandi ok [illegible]
kristin at fera þat atta sik. þa komz hun vid miok en
tok þo karlmanligan hug i kvenligu bosti kall
adi sidan með ser þionustu sveina sina nackura ok gerir
kross a hofut ser ok kemr hon til þessar sin ok blotmanna sv
at med han sem rum hafdi ok færdu þeim blot sin

Hverri var fogur at alitt at allir undruduz hennar fe
gurd er hana sa. þa er hun gekk at hofinu mikla hun tok
fra manna eigi þionustu sinni en ek komin til hof
sins at ek vil rada vid sialfan keisarann þat er mæle
varda ok nytsamlegt ma vera. þar sogdu keisara konung
at meyiar hennar en hann gaf henni leyfi til inngangu
ok at mæla slikt er hun villdi. En sæla Katrina flu
tti þa sin erendi fyrst með spakligum gatum ok vit
ligum malsendum til reckinga dóma. mikinn myt keen
med mikilli snilld. um sidir sem hun [illegible] sinu
at fara ordrakka er alþyda manna vel skilia ok sag
di sua. þat er hafi ek her flutt erendi mitt en þa
nga þat [illegible] sva sem þat eitt spakazta manni at sem

ok sem er fyrr i hæsta seeti valldingar tignar. En
nu vil ek hedan i fra at allir megi skilia min
ad þar sem votr eru stadar. þa hvia sok sam
nad ser saman her þessum menn fiolda at fionda
til oviozku ok skapa i goda villu. undraz þu mio
k þa er gert er af manna hondum fimz þer mikit um hagle
ik þann er a er ok dyrligan bunad er prydd hofit
sua fagrt sem þar er allt saman þat er vér sem allt er
skapat hefir hedan at dusti eitt. undraz þu hel
ldr himnenn ok iardena þann ok alla þa luti er þar er i

Hygg þu at solinni tungli ok stiornum ok at skionosi
ru þeira. hversu skaurana þat upphafi heims sins ok
til enda valld at eitt rena dag ok nott til vestrs
sins ok sua aptr til austrs sins allar stundir siazr skanne
madaz ok þa er þu hugleid þessa luti. spyr epter
þa ok nem hverr þa luti hafi alla smidada en
þa er þu forr skilo með sialfs hins fullteingi hug
hann er ok þu matt engan sinna hans iafnan þa dyrk
adu þann ok eg sidan alla sina und [illegible] hann at þi
onar er valld hefr at skiora i heluitis loga aundu
ok likaumum sinna vinna. hann er dróttinn drottna ok ho
fdingi allra hofdingia hann sa himinriki fadan
af rædi frændans ok fædolu ok þa er sendi hann son
sinn drottinn varn ihesum kristum er getinn er af helgum anda
fæddr af mariu meyiu ok tok manndom a sik guddo
m leysti heiminn þa frestinni friþi. er þa uthelling sins er
dyra dreyra en oss til himna sallar alla a sig tru
andi. en ef þu hugleidir hann rettliga ok villt þu
þina gud dyrka þa mun hann hrensa syndir þinar
allar ok leida þik sidan til eilifra fagnada keisar
ann tok miok vid er hann heyrdi ad heilag mæ
rin ok i fystum mantan hann engu ordi sua en sidan er
hann rændi vit sem af nockuru auiti sagði hann

Þu kona lat oss luka fornt at fara ok sidan mun
ver andzsuar dyrum hlutum þeim er þu rædd ok skab
aud hann nockurum sinnum mönnum at leida hana til hall
sinnar en sialfr hann undradiz speki hennar ok einga he
llz fegrd hennar þar er hun var hofud fod sem þer var sagt

Sidan er lokit var blotino

fra katrine

Fór keisarinn heim til sinnar hallar ok let leida
fegri Katrinam þar fyrir ok mikla sua til hennar heyr
dum þa snilld sina ok undrudu vid speki hennar.
en er mættu hugleida vandliga alla hlut þa

er þu sagðir þat sat. þessi starf er vær plutum þeim iðion
ostu guð. Nu er guðum. En vil ek vita hvi þu ert hér
komin, eða hverr sendi þér hingat. Heilög mær Katrína svarar
svo er ritað at maðr skuli sjalfr hvárki lofa sik né
lasta þvíat þat gera heimskir menn þeir er leita hegomli
ligrar dyrðar. En þó at ek em eigi svo lítillar vir
at min tign megi auðveliga leynaz þá segi
ek til frænda minna eigi af hvarsemi sakir eða met
naðar heldr sem elskandi sannleikann. Ek em
Katrína dóttir Kostus konungs ok fæddiz í höll föður
mins ok bók var ek sett. nam ek yfrit mikit af bo
kligum íþróttum ok veraldlig speki ok þá er ek sá
at þat var allt öngu nýtt ok ekki megandi til himin
ríkis fagnaðar ok eilífrar komanda nema til glatsamlig
rar gleði þá hafnaða ek því ok lét ek þat allt ok flýða
ek til Jesum Kristz. ok svo mun þat spam
sin. Glata man ek speki spekinga ok lasta mun
ek skilning skiljandi manna. ok guðspjalli segir
svo. Sá er eftir lætr föður sinn ok móður bróður eða
systur fyrir mína sák hann mun hundraðfallt þar
taka ok eignaz eilíft líf. Svá er ok hafum vér
dýrliga þat hér hvárdum eigi bækr eða kenni
gar platonis virgilij. Sibille spáða er ana
ra spekinga ok en síðr þeim illzku fulla fjölk
yngi. sem Jamnes ok Mambres þat er minni ek
sakir at þú nýtir eigi eilífum fagnaði þat vall
dliga dýrð keisarinn. Sjá þar ek
hús sem byggiz þat er sem veitir. Maxencius
spekinni er þeim plutu af manligri ræðu heldr
sem guðdóm hefir. mæli þat mun ok af þessi vitrun
da þat er þú mælir. Heilög mær segir. Undr ek þat
er þú ert vitra maðr mælir svo. manni er þat er
ek sagða þat at þeir guð skulum dýrka ok tig
na er guð himins ok jarðar engodum mega hvárki
gagn né dauða. af því skylldu vér segja
nú eða svo þeim plutu sem guðdóm mæli þat má
heldr svo sem um guðs fullting eftir svo er
segir keisarinn sem sjálfr ok hefir hér helgi
gamligir var starf. Sér er dýrkaðr hofum
almátkan guð hvar nú þá mikla allra heims
en þú em seg sér mér vænum tveggja eða segg
ma saga hví sannlig hvárra hlutr má þat sann
lik fræða at svo em seg sér en dul valld

byggðum lýgi. þá at þú ert engill guðs eða nokkur
himneskr kraptr ok segir þú sjá hluti þá fæddi
einn blautr ok breyskr náttúru ok þat at þú dýrkar
engum kosti. Svá at þú segir en sannara en allr
aðrir menn í heiminum þá þat ek allt fullu eðli tína
ok öngu fyrir er til vegs af hana. En sæla mær Katrína
svarar seg. Ef þú vilt hafa lýð sínn ok keisari þú valld
hafða er á megi segir. Svá þá bið ek at þú látir
vangsýna reiði sigraz ok speki sína. Lát öndina
meira stýra en líkaman. þat spekingrinn segir svo
angr er þú ef þú lætr hugurinn stýra þér. en þræll
ef líkaminn ræðr þér. Keisarinn svarar. Svá sýniz mér
at þú ætlir oss svíga því at oss með dæmum en reyn
dr ok nökkri slægð Kristína mér ok en heldr með gyrndum
þá. En þat at þat sú er blindað af heimsku spá
kun en sjá slægð sína. Þá hafum vér þessi mæzir at sé
na þat sik er sik munu sigra mannu þá skulu at mér
styr sem veitu ríki heldr hugurinn en líkaminn ok
ef oss skerþ eða slægð spekinga er hafum vér þegar
jon þat oss lagða þá er þa mér oss sér spekinga er sik
nu eigi ok ok í fengin koma.

Pyndr fyrir spekinga

Þá lét keisarinn saman kalla spekinga sína ok en
um glævísirtu mér ok bauð at þeir skyldi disputera við
meyna. Nu koma þeir. l. spekinga þeir er skylldu
búaz at reyna íþrótt sína við meyna. ok þá er
guðs mær. vissi þat í huga full hug. sú hún fæddi sér
ok maxencium í mót þeim spekingum þá viðr
hé engill guðs ok mælti við hana. Hví er þú at ótt
az Kristz ambátt. lát ekki þrjótu fyrir spekinga
na skelfa þik. þat Kristr er sínum speki fu er á
hefir við þá ok mun svá at þú sigrir öllum fræðiliga. hann skal
gefa ok láta sik sigr lista. fyrir hann er lýnd hans ambát
er þat mér. mun hann ok þau hugat sína keningu er sannlega
gauta ok til sínnar dýrðar. Eftir þa engiligu áminningu
styrkiz mjök en sæla mær Katrína ok bað ömlaust
spekinga búna at svá með fræði sína sækja með
kra ok springu. tók hún fyrst at disputera við mei
stara þeira ok með miskunn ... hún sigraði þá ok við
sín lagð
liga öllu í íþróttum þeim er þeir höfðu þat sik lag
ok viðrendi voru upp komin ... eng ... til
at bera við ... þá ... cpt ma

Keisarinn eggjaði þá fast at þeir ... gla fegð
... avena heilög guð

skylldi neyta sinnar speki ⁊ sig þa ⁊ kneykia m
sinni snilld . a speking sagna . ef meistari vor ⁊ sæ
alls v rodari vm vfs dogm . huat munu v þa ⁊ m
su kunnu mina . eyztaz at suara v ha . Eigi e
mal hin sem anaga mina man vit meyi spes .
e sem nockur f af gudunu sialfu . kr þiotiz noti
ottiga skemda e speking hins þaedu e all at þre
ta vor ema mey unga . Vor hin nu hardla veidz
⁊ baud at þa skylldi alla kunka tecna i elldi ⁊
þa e þr voru leidd v balsins kalladi kru þe
lsaa ⁊ mlti . aum eru v e skaedum at ganga til
þraetu v helaga mey . med þrou ⁊ slegdum
hver skulu v nu þa þolum ⁊ loegum oss þ hem
ek ti at guds misaum e med ⁊ med henni
vadi m vny v þeadaz mega helutis loga sid
þ þr skiotliga i þind v ena saelu katrina sel
lu til þaca ⁊ mlo . Misgr hafu v villzku ⁊
ranglaeti hofu v dyggd þ þ let gud oss vida þy
r veidi kgsf ꝟ at ap þ hyd ath oss skuli i elldi bre
na vor sana fok at v mættom eigi mæla i mot
þinu enu helgazta ordu . ⁊ þu veittu oss hugga
n viad at v mgi feita fulltingi vinn þrelsoer
gs snarv diofuligs a valldi megim komaz ahi
alþ gotu . En saela maer katrina vd hardla þe
gin þira ordu ⁊ lofadi gud . Suo mælandi þack
gi ek þ drotin gud min ihc xpc þr þu letz þer
sama at fylla þ e engill þinn af þ sendi viter
adiz ambatt þini . at speking þr leyst es þian
da fragum skylldi þ min ord mega koma e þinn
dyrd . Eptir þi ord sneriz hun e spekingana ⁊ mli
oniz þ e hellti fagnit þ at i dag munu þ aud
latz himiriki þr þ vidr ord v vega verdtoic
m engill guds ⁊ mli e skru hræddar þraetu spe
kinga þath spekin halp sucksr e man þis
tara eiga þa ⁊ leida sidan med þim keingu
til þnar dyrd ⁊ miskunn ap þi vitn sku þ e
epaz gotrua þ trath segisat fulsamlig ven
tu viu e þiairn minu radu ⁊ þss ema eggia ek yd
at þ truit af ollu hiarta a fodur ⁊ son ⁊ hel
gan anda . trui ek drotin ihm xpc hafa ko
mit af himne ⁊ getin hafa vera af helg
⁊ [illegible] anda i kuidi marie meyi ⁊ fæddan
di suo [illegible]
miga þ [illegible] af hin holldi pindan oss ⁊ [illegible]

a þ'dia degi

hafa vif visit af dauda ⁊ hreinsad hafa sin
v heim sinf þ sinu eo dyrligsta blod . Ef þ hafi
þu vit þa munu þr saelir va ⁊ allar synder
ydr munu e at eins þ gefn va helldr ⁊ þ munu
not þ þ til eilifra fagnada . Sua e en saela
maer hafdi þira mlt þa komuz þr vin all ⁊ so
d llir tiuim v en helgazta g ambatt vis þ þiss
tid engan gud annan va nema fodur ⁊ son ⁊
helg anda . Blezat se nafn drotins e d skapada
slika ambatt . Se bausunud oll gud handa vk m
d e bausuat likneski þra ⁊ allir þr e sem trysta
z . Sidan e þr hafdu suo mællt þa gadu þeir
allir kristnik þ e stadfast i helag truu ⁊ eptir
v sem skorit abalir þ e kr hafdi ga lat leitu
þ lif sitr þ guds nafni ⁊ þ m sinum pisl sig til
eilifra fagnada en þrettanda dag novembr
manad . tveim nottu eptir martens mssu k
m letrudv sidan epter likaumu þira at sem ma
ni vetra sem vdugt v vegsamlig gifir ⁊ þund
v þa suo eskadda at e v hart kunit af þem
helld en an at nakkull þioldi e vit v stadda þa
tveign trudu mihm kr toku sid upp likami þe
ira med allri uandvdir ⁊ iadudu i vidulgum

Eftir þi tidendi let þ katrina ⁊ kgr stad
kem leida ena helguztu mey katrina þessa
þotiz hin no þindit hafa diupsta visda þ e h
m dieptr vilia vikia ⁊ sagdi o hnar þu en fe
gasta maer hugsadu þ at v hemmin þ e tilo
nytra hluta ena ufæfligza þi at þ e vidkuædi
liki at þu hefir drotning ⁊ halld adra tru enn
v hofu þ ema skapt þik . En ef þu villd vo
rum vilia kvm trua þa mundi vor tignlata
d soma at ga haudlaup e þm ⁊ þr med mun
dum v lata ga likneski eptir ydvari fegrd ⁊ m þ
va dyrkat af ollu riki minu ef þu villt vor
radi fylgia . Guds ambatt vækri þa mæla
leitan kcis . ⁊ sagdi suo . Med hvi þi sem
mætt þu skipa þ i skmo langsti at ek skylda hlut
þ minnom eyru . lata ek at ek ma efskilia þ fr
þira upphafi minar radu mætt þu skynia sem
ekki hofomgi god þysi mina e þss at vækia
skurd god aull ⁊ þird dyr kan . en nu vekr þu
þ m at ek skula þ lata drotin min ihm xp

er mik hefir áðr samtengda með óleysiligu sam-
bandi. en falla þér í faðm ok þér sem enn er ek ætla-
ta giöra líkneski eptir mér ok á sonum mínum ok verða
blótuð sem þú býðr. Ógurliga hæfa sé langt frá
vegs einum slíkar óðadr. keisarinn mikli. hugin
dgi þá henni syrð vamenni en eiga keisara
at bónda ok eiga börn við hann. hafa ríki yfir allu-
m mönnum. ba prýdd allri fegrð ok ba dróttning nafn-
n sæla mær svá. Betra er mér hefir þú kv fundit
vm þessa máls. eptir því sem heyrir v. valld. þá
er ek leiða þá henni dýrðir ok glaðsamliga
fagnaða óleyfðra grunda. eða annarra hluta.
fra er bondum mínum verkia v helutt spilla
þá mundir þú fá mik. veidda í þínu snauro er þú
eign með þínum öllum hlutum. en þinn ætt ek rekt
frá allt. síðan ek kunna nokkut at skynja en ek
elskaða þann brúðguma er aldri má deygja
ok þá fagnaði er engan enda hafa. þá fyrir
er at lokka minn hug með slíkv legg. með þessa
mála lettan tak ef þér sýnist aðra liki ok vi-
tr hug. Þat er er ríkligt ok fer vit alla skyn sem
at þú láta skapan en ekki skepnum. keisari-
nn þá er meinarinni. því sem þú er kgs barn
þá skalltu festa hug þinn á eiglig tign gleðiat-
ast hennar ok vit hana lifa. ok þat er gefum gau-
hagværi þér er vegu. valldi hefir at hafa þaað
vilium er ek vanvirða þik eða gefa þér nockur ska-
ðn skam. hafði váð er ek kenum þér eptir því sem
burðum þínum byrjar. Svá eigi henni vísar
mð sem ek bjóðum þér ok hallt er svá lengi þú tala-
ti skemmu at þú fellir á þik fullkomna reiði vára
þá máttu eptir líkamlig vit þá er komaz í sætti
offs helldr mínum við þá sem þú gjörir til dæma
er dálig dáligan dauða. Guðs ambátt svarar þá
keisaranum. Vondra manna dauði er enn verri þat
er manni alldri firna hullsoma en dauði réttlátra
manna er hullsa lífi eilífr. dveldu er at gjöra þat
er þú hefir þar ætlat en lát af at hennta eplo-
dis lengr hugskot ambáttar kristz með slægli-
gri bleckingu. Ek veit sannliga at sú dvöl er þú gjör-
ir á þinng mál mun gera mörgum mönnum mikla hjálp.
Því at þú er er fyrir ráð af guðs fyrir hyggju. Síðan hu-
gði keisarinn ok óttaðizt at mærin mundi snúa

þá mönnum hon með sínum kenningum. lætr ok sér seg þaðra
na ok blodum ok bita laungu byrgia inn í myrkvast-
ofu ok gaf henni xij daga frest með þeim skildaga at eptir
þá daga skyldi hun höggvinn vera ef hun villdi þá
er villaliga guðunum fórn færa.

Dróttningin kona keisarans elskaði mjök ena sæ-
lu Katrínam af mörgum hlutum er hun heyrði frá
henni sagða ok villdi gjarna mega finna ok ræða við
hana. en hun þorði eigi fyrir grimleik bónda síns ok einn
hvern dag er hun hugsaði þat er þessu hun mætti ná
máli meyjarinnar. þá kallar hun til sín nockurn
riddara svein er Porphirius hét. Emkti við hann. hirðtr-
únliga þér ek vil þik vera látta ok legg alla stu-
nd á at fullazt megi vili minn með þínu trausti. he-
yrðu nú þá. Síðan er ek sjá at keisarinn hellt
höptum ena kgs dóttur villda ek þat eins mega við
hana mæla. en ek hefi ei þegar at þér reiði stíri sem
hann hefir at hér. hjúpr mín þú ráð er seg dróttningin ok mín
vin Porphirius. Svo sem þú fýsir at þat vera vm
átv at svá megni sem oss lýst er eiga tal við hana.

Porphirius svarar. Sjállum hlutum þeim er mín vilk gjarna-
ga yðvarn vilja ok hlyða yðrum boðum. Þó at mér liggi lífs-
háski við. en eigi má ek þó til leið koma nema leyni-
liga þá er ek fyrir geri. Vænti ek þá er nátta tekr at
ek mega þinn koma er ek bjóðir ok svo varð at Porp-
hirius fekk komit dróttningunni í myrkvastofuna
En gaf varðhalldzmönnum fé til at þeir segði engum
er hun hafði tal við guðs ambátt. ok þegar er dróttn-
ingin sá ena sælu mey Katrínam þá fell hon til
fóta henni ok mælti. Síðan er ek hefi hingat komit. mikil fýst
hefir mér á verit at sjá eiskiligt andlit þitt ok svá vil ek
spyrja at hvárt hallda mun ek þá sok er þú trúa af
ok hvat er til málta ek er ná fundi þínum. þá villda
ek at þú segðir mér er harðazt sé eða villa leysis
er ek kom er því. hellda til þess at ek mætta þig
dýrliga reiði keisarans. en nú sá ek allt vall-
dandi guð hefir veitt mér at ek mætta þik sjá. þá bið
ek þik heilög mær. kostgæfiliga at þú þiggir mér vnd-
reiði guðs þeirri sem ek hefi mér til unnit af glæpum
mínum ok hann láti ei sóma at leysa mik sinni milldi fyrir
misverk mína. Upp brá guðs lýsir mér eigi eptir ma-
nnligri náttúru vera helldr sem þú hefir engla fegrð
ok ásjón. Ertu sæl sannliga. milli kvenna heilög guðs

mær sinar þu mant audlaz eilifa fagnadi. Har
dla miok glediumz ek af þui er gud hefir m(ik) latit na
vit þik at ræda. Þa s(agdi) en sæla mær Katrina. Gud
sialfr aumbuni þer þina tign drottning er þu sendir
m(er) sva mikla ast ı minni þraungingu at þu se
r(ei)z þer soma at vitia min iafnvel allz dyrhzo
ra. en ma þat undra er at þik skylldadi til þessa
er baud at gefa gud allzvalldandi er sialfr ver
kallar g(ra) þat er hins kiærnastu min er g(ra). i huggan
svo segiandi. i myrkuastofu var ek ok vitiodut mer
min ok þat er þer gerdut einum minzta einum af minum þi
onostu m(onnum) þat gerdut þer m(er). þa sok drottning lat
þik eigi skelfa. þui ræd ek at man gefa þer lat þat e
þunga kirkia mina kenning. budu þer aud þina
er þu komandi pislum. tak af gudi styrk ok af krapti
heilags anda. ok bid litilmadliga þess er gud hefir
m(er) vitrad af sigrdyrd þinni. þat skaltu vita at eptir
þa daga sem henna gudi ero ok eptir þeim gini pislar
sigr þa i himinriki ok fagna þer vit enda englum
ok helgum pislarvattum. drottning sv lystilig er m(er) þat
heit en helgazta mær. þolli m(er) aumri ok syndugri
konu. sv hamingia i handa at ek mætti audlaz
ok þa þina likn fynda minna. en ottumzt ek g(ra)milig
kvalir. þeyr sem keisar bondi minn mun m(er) ætla af
g(ra)mleik þinum er hann hefir gnægan til. ok m(er) þat er
se breyskligri natturu. þa kuidi ek at mun þer latai
kuolonu af drottnin(g)s minni ok kraftz. en ek vott
at þat er en mesta ohæpa ok ein v(er)sta ef sva kan til
at bera. heilog mær seg(ir). giortu sem ek bid ok ek ...
b(er)ittu af hiarta þinu þa hugsan fagna þui m(er)
gudi ok trui þui hann hefir goda hugmiz at g(er)a þat
hins millda minn styrkia þina kostgæfi. g(r)eidaz
er g(er)ir manna af gudi en er af dauligum mann
Manlig reidi huse er hun var eda balgin af metnade
vondra manna. þat mega ekki g(er)a godu minni nema
þat er gud lofar þeim. þat svo sagdi drottin var i(ver)p
þa er pilatus vill heitadizt und (h)afa han ok m(er)
svo vit hann. veiztu eigi at ek hefi valld er at
krossfesta þik. þu hefdir ekki valld a m(er) sagdi
drottinn nema þat vi(ri) af gudi gefit. Gudz son he
fir sva ok styrkta i enda sina ok fr(a)m(m)inga sina
þionastu m(anna) sem hann seg(ir) sialfr i gudspialli ek
man gefa ydr ord ok speki þat(er)i munu ei mega

i mot standa eda i mot mæla allir ovinir ydrir.
hvarsem hialpsamligast ero þer heim eda hun dyr
lig (p)ri andsvor. þa er en sælazta m(ær) katrina hafdi
þetta mælt. vend drottning þegar bad hende simes
til himins upp ok sagdi. gud styrki þik er hin var oss
þer þinni mun en sælazta mær. Se nu þat sem ke
nning biuninst ek m(ed) ollu kostgæfi hug minn til
gudligrar ordo. en þu bid i guds nafn at þik af hinn
mina sal ok lati mik finna sina miskunn o(k) ad eli
kum ok ordum hialpsamligum odum heimit þat rædus
na allt i midzar nætr //

Þa porphirius er drottningu hafdi fylgt i þunn
dar vit ena sælu mey katrinam hugdi ro
vandliga at vitvædum þeirra ok sidan fell hann i fota
guds ambattar. sva mælandi bid ek þik en kær
sta drottning. latu mik ei missa þeirra aumbuna er
kristir leti er soma þer at fyna. seg m(er) hvat ek skal
gera at ek mætta fa eilifan fagnad en sitt
a hiarta minu allar fianda villur. heilog mær
sv(arar) hefir þu alldri heyrt hvat heilog ritning
seg(ir) af eilifum fagnadi. visst alld(ri) sagdi hann ek
hefi ekki mat sliku hlyda. þat mun idn hefir su
lagnan v(er)it at ek hefi starfat i ofdi ok agirni //
Hver megi sagdi en helaga mær makliga segia
fra eilifum fagnadi m(ed) þui at þui kallaz engi
ser hafa ok engan hafa mætt hugsa þann er
gud hefir buit sinum astvinum. þo ma ek segia
þer þat er v(er) lausnari hefir þat heitit þeim monnum er
hann þiona truliga. hverr sa sagdi hann er mik elsk
ar man elskadr v(er)da af fodur minum ok ek man
elska þann ok sina hann sialfan m(er). hvat g(er)iz
þu þa m(er) af þui at spyria. porphirius var hard
la feginn er hann heyrdi slik ord ok undi þegar at
drottni sinum kristnum ok cc riddara m(ed) hann kys
tu daudann þeir annan fra fegaga(?) ok fælu sik
gudi a hendi. ok eptir þat gengu þeir vit af myrkua
stofunni ok budu vardhalldz m(o)nnum at þeir segdi
engum manni þat þeim litum er þeir hofdu g(er)z

Hin sæla mær katrina var lukt i myrk
kuastofu. xii. daga ok þat at allum m(o)nnum v(a)r
bann at at veita henni nockura hialp. þa vitr
adiz heilagr guds engill ok huggadi hana ok syndiz
henni sina huit dufa fliuga m(ed) i myrkuastofuna

ok ſuaraði hon þa hluti er hun ſkyldi at hafa. Adlid
nu ſiðan xij dogum. ok ſu en helga mær v̄ mioc hugſi
uk af fundi ſira keiſara. Er hun viſſi at þat mundi
en verða ſkiotum ok af ollum piſlanna. ok hun mundi biðia
ok þo fiandlıga þa. þa uirdiz hen drottin ihesu criste
i ſinu likame ſem hann er vanr minn at ſynaz med mik
illi engla ſveit ok mælti við hana. Ottaz þu eigi min
ambatt. Ek em ſagði hann ihesus cristr ſkapari allra hlu
ta þ er þu att. Þoli þu ſlikar þrautir. Sæl mattu vera
milli kuenna. hinna nyiu fagnaðar ſkaltu þar þina goda
ut hefir þu þreytt er nemað þu nafn mitt þat ma
mannınum hafa einnig ok mik truat þeirra ſem orð þeın
munu fleiri trua. Verttu e hugſiuk vid piſtirnar frek
m med þer vera allt til enda dags þins ath. oti
þra ok gmleiki megi þik e ſkelfa. heilog katrina
heyrandi hans orð v̄ð fegnari en fra megi ſegıa
ok lofaði guð af ollu hiarta. tok þeg at hafua
karlmanligan hugh i kuenſkyldu briosti. buin
alla hluti at þola þ gudſ aſt [illegible]

Um morgunīn epter bauð keisarīn at
meyna ſkyldi leiða or myrkuaſtofunni ok þ
dom ſtol hans ok þa er hon v̄ leidd harðla biart ok
fagrlig þa undraðiz keisarinn ok allir aðrir er ha
na ſa er hnar yfir bragd matti ſlikt. Vaa at ſer ætla
ðu at hun mundi at þrotum komin af hung
riſtadi þa ein ef hin mæta locka guds piſlarvott e
ſam ſyckiſ við ſik ok mælti ſva. Eigi ſer ek hegomm va
r er ek hefi mælt þer til ſæmdar þer ebunaz koguligu val
dı ſkaltu at heita er at þaſſi reynız hygg at þu hy
ek ſegi ok hlyd mer med heggendu. ef yfirmz ek at eig
ſlik ſem ambatt eða kunkola komu er mætti þat
ſoma veri tign. en þer at þu ert kyngofug ok fríd
ſynum þa byð ek þer at eignaz med mer alla dyrd ok
allt veldi rikis mins ſertu þa en ríkazta drotning
ef þu þiggr. þina veg. valtr af ollum oðrum ia mína
þ ſak fegrð þinni hirtu vandliga þína kaſt i
hiarta þinu ok vertu mer ſidan ſkyr andſuor. Enn
ſæla mær er hun heyrdi þi orð þa minntiz hon guð
ligs þ heitz ok hon hafði heyrt i myrkuaſtofu
nni ok ſagði ſvo blítt þolinmodlıga mína ræðu
ſkaltu þer ſom koglig tign þu telr þar med at ek ſkulu a
udlaz tign ok dyrd velldiſ þins ok vadanning yf
allu ríki þinu kærtu ma ſlikt vaa at heyra f
er ma þa valld vill ſtundar hafa. en ef ek mer þ
na þer betra ok rikara ok fegdara. hvern ſcal ek kioſa
lifanda um allar alldir ok eiliflıga i ſinni dyrd eda
þann er ſkiott man deyia ok verða ſidan at molldu eda
moldkunni hugſaðu þetta ok dæm ſidan ranglum domi þ
at hvarr v̄d ſkulldaz til i þi ſanningu ſaunnu at ſua

Þa ſvarar hneva eingi vitr madr mun þ dæma ath
meira ſe merkiſtundligr en eilifr ok helldr ſe kaſin þ
iord deyiandi en ſa er alldri ma deyia þet ſa er
eilifr er hann ma alla luti eiga en hin er deyr ma hvarki
eiga ſidan ſialfan ſik ok ekki anat. en þu ſu mega þi ændr
yer hafa ſum lutum er ek rædda til þeirra. hversu e þi
er mattugr ok ſvo godr ok þar ma eilifr ath hinſe meira
vdandi en v̄ eða u dyrd er velldi keiſaz piſlar vor
ti er v̄ allz valldandi um allar alldir lifandi guð þa er
meira at atla vda en þik ok alla þina dyrd þann em
em ek fauſtnuð ok hann elſka ek af allu hiarta þ hans aſt
vil ek helldr deyia en neita hans dyrd. lat þer ecki
ecki ſfınaz um þa fegrd er ſvo ſkiott kan þ ſuz
ſem blom graſſins þ ſem vex a annarri ſtundu en fellr a
annarri. eingi fegrd er ath ſonu ohuv grimlig en ſu
er eingan enda hefir ok eigi ma mæna þat er guds [illegible]

Vid ſu gud meyna inn [illegible] þrims mins
nar vð kgv harðla reidz ſem hann hugdiz nu
munda ſaa ſnuit hug hinnar mz ſinum fortolum. En af
grimm hans ſat e v̄ ſtadde. villdi ſtilla reidi keiſarin
ok mælti við hana. ef kulokad mun mín hua ſta munda
ek þer reið gefa i þa maalſ ad ydgrunli man ſkiat
algiorlaz þo at haglıga ſe at þu ert en er ef gordi er
mz hardri hegningu kir ſu. ef eigi er ſem þu ſamı
þa lat eingi dval meda at vili minum fullgiora

Grenfim mer hiol .iiij. ok keyri i hvert hvel er ma hua
ſſozru iarngadda ok lati þa eingi ſpirotz kumiey
ſtein þar i mia ok þa er hvælin taka at ganga med
ſkepd ok gniſta ogurliga ottiz hun af ſyn ok heyrn
þa piſlar færi tim ſua ok þeim gudum ecki ept
ydrum vila ella ſe hun ſundr hoggum. eda hvſo le
ingi ſkal ein litil mær ſpotta oſs. Svo ok ſkulu v
þa a þola hun enu varu ſlægd ok þa er þra piſlar
færi v̄ buit epter bodi hans minntiz drottinn þ heitz
tins ok ſendi eingil ſinn en þvelſta mey af þi þrautt
en hvelin hlıopu a ſuma hofdingıa ok dra. ſu ta
ſuo at af þeim þiid pig ſuſund manna. en ſumā ma

nu hefir ecki gnoga ogn af þeim er vid voru staddir keis
ara [illegible] sa þessi tidendi er [illegible] þegar a drottning ie
sum kristz sva mælandi. O aumliga er engi guð þeim
likr er kristr minn. trua ek a hann er dyrkandi ok tignandi
vm þann alla hluti [illegible] oðz hardla af þeim [illegible]
ollum samt ok mælti. þessi mær mun oss gera en mesta sk
ada ef vér latum eigi skiott drepa hana. hon megi vér sia
eyda kristna manna. eða sigra [illegible] fra þer
heilir svo sem skriptazt ok skapir hug hennar med marg
ok hördum pislum. ok þa er sæla mær katrina var [illegible]
af leidd tok drottning miog at gera dauda hennar ok þui
at hun treystizt guðs miskunn af ollum hug þa onda
diz hon ecki konungs reidi eða grimleik þar er hun ok alla
Hva er kr hafdi af píning drottningar idiliga tign
sem ek sagda. dauda dæmi. hina sælu katri
nam þa kalladi drottning a hann ok mælti svo. O likt
er styrkr mattr þins ok þessi fremd ens dyrdliga sk
þins at fara unga saklausu ok draga til pisla þi
onostu mi eins eilifa konungs. eða hvat hefir ein litil m
ær megat illt gera riki þinu sk hun gialda gæz
ku sinnar ok tyna þessi dyrd sinnar fegrdar. keisarinn
vreiddi er drottningin tok svo til ordz ok ætladi þo
at hun mundi harma aumleik svo þessar meyiar
en eigi kom honum þat i hug at hun mundi mæla
af ast heilagrar truar. en þa er hann tok vandliga at
skilia at drottning var samtengd i skirri tru sliki
sem hun hafdi aurvinnadiz honum þegar at hun mundi
vilia aptr snua til heidnis sidar ok þui baud hann at
þa skyldi af hefia briostin ok skera hun vidi sva meidd
ok hardliga leikin þa let hun eigi af at hellda at boda
dyrd heilagrar [illegible] baud kr þa at hana skyldi
halshauggva. þa er drottning spyrdi þetta bad hun sik
undir bæn sællar katrinar meyiar svo mælandi sæ
mo guðs brudr med himnum [illegible] heimi tæiandi hefi ek
at þat er þu baudt mer bid ek þik at þu latir eigi af at
fullgiora þat er þu hefir upp hafit bid þu kostgæfli
ga bid þu af allri godfysi þinni at guð leti þægilig
vera fysi vora i augliti dyrdar sinnar ok gefi oss sin
fagnad er hann hefir þeim buit sem eigi leita hans miskunn
En sæla mær katrina tok þa at hugga drottningu
ok mælti svo. vertu fru min styrk i hug þinum lit hennar
lat eigi af at bidia til guðs fyrir hann er nalægr ollum þeim
er med sannleik bidia hans miskunnar. mun skiott at

bida at þu munt koronu vera med þess [illegible] þa
na arfa [illegible] sem med englum sinum ok pislar vot
tum sinnandi i himneskri dyrd. med þeim munt þu gle
diaz vm allar allda þa nu fagnad sæl til þess himne
rikis. [illegible] er ek kann eigi enda at vera drottning styrk
tiz miok vid ord sællar katrinar. gekk sidan fegin til
pislar ok var hun svidi haugginn ok ferr med [illegible]
til eilifra fagnada. pislar tid hennar er a
einum degi ok tims helga clemens papa af pisl porphirius

v pisl porphirius

Þa er porphirius riddari hofdingi sa er fyrr var nefndr
heyrdi þessi tidendi at drottningu hafdi fylgt til
minnkua stofunar [illegible] sællar katrinar [illegible] hann
þetta til eilifs fagnadar komz hann vid miok i h
iarta sinu ok logadi af elldi gudligrar astar gekk þa
kg þegar ok mælti med miklu trausti. þar hefi ek þionat
[illegible] tign sem ek hefi kunnat. nu er þat rad kom
i hug mer at ek vil eigi lengr þiona idiligum ok dauðlig
konungi helldr vil ek hedan i fra þiona odaudligum ok
himneskum konungi ihu xpo ok þetta rad vilia upp taka
þau tvau hundrud riddara med mer er ek hefi stiorn
gimaz [illegible] sem ek af allri hugins [illegible] at gior
[illegible] sina riddara. keisarinn er hann heyrdi þessi ord por
phiri [illegible] hann ok allir hans riddarar mundi
vilia [illegible] undan honum ok þat porphiri var
agætr mjok ok vinsæll i hird konungs. þa villdi hann eigi la
ta drepa hann. letr hann kalla til sin ok tals vid sig fo
[illegible] riddara þa er vnd hann voru tekr at tel
ia þa þeim ok segia svo hugr illt hefir ydr til handa b
orit hvin skada eda hvia vandræding hafit þer fe
ngit. En nu i þa laga [illegible] sem ydr hefir i hugh
komit at [illegible] þessi þo [illegible] at med
audlaz [illegible] vert dyrd ok þiggia af oss sœmd
ok aumbon tignligra þionostu. þegar porphirius var
hvarki talldi þa riddarum hans. gekk hann [illegible]
[illegible] ok [illegible] fra. svo mælandi eigi gietr ydr
speki nu skynsamliga þat finnr i hia hofdinu einn
talit vit ena læg [illegible] ek sa sannlig svæ ver
tu speki [illegible] þa alla þa hingat med g miskun
vilia [illegible] bleta mun þetta keisarinn af por
phirio med reidi mikilli er eru hofud [illegible] fra til þu
sagdr helldr eru glorn þat ens vsta hofudsæter
b [illegible] allra [illegible] er þu skyllder med blæverdi
aumligu [illegible] at tyna fagnadi vorar dyrdar

ok ollu þess godi er þess eigu en taka, i mot makl
igr dom ens hæiligsta dauda · ok þetta hun hugsadi
þess at eptir fira dœmum mundu margir snuaz ef hun
leti nockura dvelia dauda fira þeim bauð hun ab sier
at þeir skylldi þa leida ut or borginni porphirium ok
alla hans sveit ok pina med ollu miskunarlausum dauda
svo gort sem keisarinn baud · þeir porphirius ok ero riddarar
med honum til guds med pislar sig · næsta dag eptir clemen
Sidan er þessi en sæla [illegible] en si
tveir hafdi latit lif sitt þa at heilagri tru
þa baud sa milli keisari at guds pislar vattr he
laga mey katerinam skylldi leida þa hun stundadi
hann sa med allri sinni grimd ok slægd at hun mætti sn
va hug hennar til samþyckis vid sik · en guds mær
er miskunn heilags anda studdi sem sa stolpi er
hogginn ma or stad mikia eda hræra eigi adi hug sinn
allum fira þeim rædum med [illegible] en þysit [illegible]
ga at gud leti hana nu koma til himneskra [illegible]

Ok þa er hann hafdi lengi vid hana talat ok hann þek
kti med slæglegum fortolum vikit henne eptir sinum
vilia tok hann at auvirlinaz at hann kostog eigi
mundi ta at mærin mundi leidaz eptir baud hann
þa um deid at hana skyldi sverdi hauggua · þa var sia
heilog mær leidd ut or borginni eptir bodi keisar
ans hun leti lif sitt i akvednum stad ok þa er hun
sa at hun var til dauda leidd grætu hana bædi kal
lar ok konur med æsiligum tima [illegible]

Sidan er en sæla katerina kom til þess stadar er
hana skyldi hauggua · þa bad hun sier nun
er til dar ætladr at veita henne lifslat at hun
nædi at bidia ok þa ok hann let þat eptir hann hennar
fysi ok at fengnu þessu tilbædi þa hellt en hel
gazta mær hondum til himins ok bad til guds sua segiandi

Drottinn ihesu christe skapari himna ok engla er mis
kunna villdi mannkyninu ok letz þar sama [illegible]
koma af himnum [illegible] þu leystir [illegible] or sna
rum prandans vorz [illegible] taka [illegible]
[illegible] likam ok [illegible] til kross negla ok [illegible]
beiskum dauda heyrdu mik ambatt þina [illegible]
sem kallandi ok þin miskun kystandi [illegible] en
glar þinir taki ond mina ok leidi til heilagrar
hulldar er hubergi butt sem er þitt nafn eis
ka · þess bid ek [illegible] at allir þeir er [illegible]
truad men [illegible] dyrd heilags nafns þins sæk
ia mitt arnadar ord med hvgri bæn sem skal
kalla til þin heyrdu þeirra raudd ok hialp þeim
ath eilifu þat er þu ert gud drottinn blezadr um
allar alldir en þa hun hafdi lokit bæn sinne
kom rodd af himni mælandi til hennar heyrd er
bæn þin kom þu en helgazta mær tak nu
aumbun millum heilagra engla [illegible]
þeir eru komnir ok bida þin þinnar tilkvamo

Þa er en sæla katerina [illegible]
heyrdi þetta reis hun upp af bæ [illegible]
ninni harla fegin af himneskum þeim [illegible] · Si
dan var hun hauggvin eptir bodi keisar ans
fimta dag ok tuttugu novembris manadar þat
er tveim nottum eptir clemens messo · þa flaut
miolk or sari hennar gnogliga i stad blods til
vitnis skirlifis hennar ok lofs ok dyrdar almattkum
gudi · Englar guds toku likama hennar dyrli
ga pislar vott ok fluttu a fiall þat er sina heit
ir letr gud gerazt merkilig [illegible] þeim
vdleika · Vidsmior [illegible] upp or
leidi hennar sa er allra [illegible] ab sinum
[illegible] mang [illegible] er þan [illegible]
gnad [illegible] sem þeir kunnu [illegible] æskia · [illegible]

Eptir [illegible] helgazta lifslat hennar ok þeir sem
v er hun þoldi i tru heilagrar þreningar tok
ek [illegible] hafda [illegible] þionastu en
heilagrar meyiar [illegible] katerine at vita
pislarsogu hennar fra uphafi ok til enda he
til vegsemdar [illegible] til [illegible]
nytsemda [illegible] gud oss syndalausn þa [illegible]
g sællar katerine ok gefi eilifan fagnud med
o ok sinum helgum monnum · qui vivit et regnat deus
per omnia secula seculorum amen · [illegible]

[illegible]da
gu mar
initiam ke
ida der nockur hefdmali
sa er drottni her [illegible] harla [illegible]
heidin ok [illegible] god
en hann [illegible] dottur þa er barbara he
[illegible] hvar giordi stopul hafan ok lukti
dottur sina [illegible] suo at [illegible] ma

eigi fyrir hana ⁊ bænlok hennar. Skytr hann vid sandlatr.
En er hann var gjafr varinn. Þa badu hennar gaungu med þad
hun gekk i stopulinn ⁊ mællti vid þa. Steinsgerving bi
dit sem dottir en þu seg sialfr hvorn þu vill kiosa he
ilaug barbara svarar meistara ⁊ mællti. eigi fyrir þu þat
at ætla þad at ek legg þokka til nockurn þeirra
þa gekk þad hvar brott or stoplinum ⁊ let þa at
hallar gerd ⁊ fagnadi mörgum smidum at fara verk
manni sem skiotaz þenn þa ⁊ syndi hann smidum husit
villdi gialda haullina. ⁊ gallt hann þeim i hond allt
ekkaup ⁊ for sidan i fiarlægt herad ⁊ var lengi heim
man. En ambatt guds barbara kom at sia verk
smida ⁊ sa hun tvo glugga nordan at hollinni gia
⁊ mællti vid smidina þui hugdit þer tvo at eins glug
ga. Svarar þeir. Þad sem baud oss fadir barbara mun
vit þat. Gerit nu en þridia glugg. Þeir svarar hrædumz
ver reidi fedr þins at þadir þinn veitiz oss ⁊ megum ver ei
standaz reidi hans. Guds ambatt mællti. Gerit þer sem
ek byd en ek mun stödva reidi födur mins um þenna
hlut. Þa gerdu smidirnir en þridia glugg sem hon hafde
mællt. Þa gekk en gudvarzla mær barbara eptir
hollinni. en er hun kom i austr att. þa reist hon med fi
ngri sinu krossmark a steinn ⁊ ma þat sia allt til þessa
dags. Þa gekk barbara med i laug hus þat er vp sprætt
hreint vatn ⁊ gerdi hun þar ein krossmark a steinn
taka truad men stadan mikit gallda hialp ⁊ heilsu i
sem stad [illegible] kum trum tok barbara skirn af noc
kurum helgum manni ⁊ lifdi hun þar nockura tid vid sa
ag hunang ⁊ likti fæzlu sina ⁊ lif eptir Johanni baptista
Sia brunnr er barbara var skird i likiz þeim brunni er
gudspiöll segia at sa þa andlit sitt i er blindr var
borinn ⁊ tok syn sina. Sia brunnr likiz þeir lifanda
vatni er Jordan kona bad krist gefa ser at drecka
en er heilög barbara kom aptr i stöpul sinn þa le
it hon þar skurdgod fodur sins or malmi giör ⁊
tok tru dust af helgum anda ⁊ mællti af guds krapti ⁊
spytti hun i andlit skurdgodunum ⁊ mællti verdi
likir þeir er yckr gerdu ⁊ allir þeir er ydr treystaz en
pa er [illegible] hon hafdi þetta mællt þa bad hun guds
En se krapt [illegible] pella skurdgodin ⁊ var sem hon bad

En er diofullinn kom [illegible]

⁊ mællti
lat er ap hann aptr þad hann [illegible] eru longu hennar
er med sem [illegible] fyrir þa lett hann til holl sina allgiora ⁊ sa

þa glugga ⁊ mællti vid smidina. þui hafi settir þer
þa glugga. en þeir svarar. dottir þin baud oss svo
þa kalladi hann þangat dottur sina ⁊ mællti baud þu
dottir at gera þria glugga. hun svarar. gerda ek ⁊ vel
gerda ek. Þat þeir lysa hvern mann er kemr i heim
en tveir gluggar mega myrkva vera. Þad hvar mællti
husit mega þrir þeim lysa en tveir. barbara svarar.
þrir merkia fodur ⁊ son ⁊ helgan anda ein sannan
gud þann er hverium manni byriar at gofga. Þa reiddiz
þad hann ⁊ bra svordi ⁊ villdi þegar höggua dottur
sina en hun bad drottin ser hialpar ⁊ gaptz hellirinn
at þa i gegnum steinveggin ⁊ var hun vti þui
næst a fialli. En i þann stad voru hirdar tveir þeir
er hana sa flyja. þad hvar kom eptir henni ⁊ villdi
taka hana ⁊ spurdi hirdana ef þeir sei hana en
annarr villdi ⁊ kvedz eigi hana hafa sied en annarr sa er grimmari
var reiti þangat þin ⁊ visadi til hennar. Sa tok þegar þat
viti at laud hans allir urdu at kunkendum sem er
locuste heita. ⁊ er minning þeirra i kirkiu merkd vpp
leidin helagrar barbare. en þad hinn þan hana ⁊ ba
rdi ⁊ tok i har hennar ⁊ dro hana til fiallz ⁊ læsti
vandliga i husi þat er hann lauk hana inni ⁊ setti vid
baulld at husit at engi madr hana þadan leysa
sidan sendi hann ord iarlli at hann kæmi ⁊ neyd
di dottur hans til blota. Pislir h. barbare meyiar

En er iarll kom þa leiddi dioflsheygius dottur
sina at or husinu þa domstoli iarllz ⁊ mællti er
þat at iarll skylldi lata drepa hana ef hun villdi eigi
blota. en er iarll sa fegurd hennar þa mællti hann vid hana
Hvert villtu vægia þer fedr ⁊ blota godum eda
vera tella ⁊ eina hörd azr pisla. Kristz mær barbara
svarar. ek em buin at fæura drottni minum Jhesu Kristo
er gerdi himin ⁊ iord ⁊ sæ ⁊ allt þat er i þeim er. en spa
mann hans mællti svo vm skurdgod þau sem manna
hondum eru giör or gulli eda silfri. munn hafa þau
⁊ mæla eigi. augu hafa þau ⁊ sia eigi. eyru hafa þau
⁊ heyra eigi. nasir hafa þau ⁊ ilma eigi. hendr
hafa þau ⁊ þreifa eigi. fætr hafa þau ⁊ ganga eigi
ok er ei radd i halsi þeira ne andi i munni þeim
verdi þeim likir þeir er þau giöra ⁊ allir þeir er treys
taz þeim. Þa fylltiz iarll mikillar reidi ⁊ let
guds mey færa or fötum ⁊ berja hana med sinvondum
⁊ hylia sidan sarin hennar hardklædum vm hærund hennar

En ē hun v lengi sua hadd ÿ þi kuol þa ran blod
vm allan hennar likama. Siðan let hn setia ha
i myrkuastopu ⁊ hugsaði m huerri pisl hn skyl
Þa ē heilog mær þ. hin barbara di luka yþ ha
Bv ī myrkuastopu sem skein yþ hana lios
ap himni. ok hialp not mitti ⁊ birtadiz hene
siaþr græddarin. ÿer drottin ihc xpc ⁊ mli ver
þu styrk ⁊ staðpast barba þr gnogz pagnað
vð ÿ m himni ⁊ ā iordu yþ pisl þini. Eigi skaltu
þu hræðaz iarll. þr eckim m þ ⁊ man ek lei
sa þik ór aullum pislum þm ē þ eru gvar. þa b
lezaði drottin hana ⁊ ste ē himens ⁊ voru þa
grom sar hn oll en kristz mær pagnaði ap ollu
hiarta þa e vitn ē guð hapði he vitiad. En at
morgin let iallin leiða hana ór myrkuastopūne
⁊ þ domstol sin. En ē hn tha sá græðda. ap ollu
sarum likama. þa undraðiz hn ⁊ mli hui gegn
ÿ barbara ē guð vor elska þik ⁊ miskunā þer
Heilog mær svar ⁊ mli vitr iarlin þer lik eru
guð sm blind ⁊ daup ⁊ vitlauss huso mattu sia
græða sar min. eða huersu megu þau oðru biar
ga ē þau mega engan dugnat veita sialp v
ē. En kristr son guðs lipanda græddi mik sa
ē þu ser. oudr at ðia þr hiarta þitt ē hert ed
ap diopli. þa reiddiz iarll ⁊ gremadi sem hi
o arga dyr ⁊ let hallda brennandū logū at siðū
he ⁊ liosta hamri ī hopvt hene en h leit til
himins ⁊ mli þu veizt kristr at ek tek lystan
di þar pislir þ ap heilags napns þ. þ lat
þu mik eigi allt til enda at ek duelda ē ath
ba hrausliga pislir þ þini ast. þa reiddiz iar
llin ē let skera ap hen briostin en kristz mær
leit þa en til himens ⁊ mli. vp þu ē m þ augu
m sinu drottin ⁊ tak eigi pra m helgan anda
þin. Gialltu m gleði þ þsam þini ⁊ styrk þu
m m hopðinghgum anda. en ē hun hapði þe
tta mltt ⁊ stoðz hrausliga þar pislir allar ap
styrk heilags anda. þa bað iarlin brotu þ
num at þr pærði ha en ór potum ⁊ dragina
ustra um hæt ī alþyðu manna. þa hop heilog
Bv. en vpp augu sin til himens ⁊ kallaði tar
⁊ mli. Drottin guð ē hulr himin m skyiu v
þu nu hlipa skiallic mini ⁊ hialpi a þr frendu

⁊ hyl naukuan likama min þaki miskunnar sinnar
at hæiðð ē seni ap vondum mm. En ē hun bað
ā þa hmd þa sendi drottin engil sin þn ē hana
huldi huitu skruði þa. Igsu moddar iarliniss bli
nd. sua at þr mattu ē guðs meyi sia þ hossi þ ē he
pylgði. þa reiddiz iarllin ⁊ let aptr leiða barba
ram ī handa poður hnar dioscoro. [illegible]
En þat hnar pyllaz mikilli reiði ⁊ leiddi ha
en vp a pialli. en heilog b. skyndi pagnandi ⁊
alglozr aumbun sigz sins ⁊ bað hun sakir lok
pislar s. ī þeim stað ⁊ mli drottin ihc xpc ē hi
na skopr ⁊ iord smidaðir ⁊ byggð undir þar ⁊
seir enda motta hau þu ē byðr skyium at renna
yþ goða ⁊ illa þu gerðir yþ sia ⁊ stoðuaðir hapa
di bylgi h. þu ē reitt helg hend ī ā krossi ⁊ g
ð nigat. at ðr reiti heyrðu mik ambatt þina
þr all hluti hlyda þinu boði. Drottin ihc kristr
hlipi mm ī ostu mini. veittu m þa bon ek bið
ka nu þeg þraut mini m goðu loku ⁊ gep þu
ambatt þini drottin þa miskun at þu gir mil
di þina. ē ap allu hiarta gā mina minnig ī sinu
nauðsynium allra helzt ā degi pisl mīnar ōrni
tu ē drottin synda þeira adamꝭ degi ē til hia
kalla aminꝭ ⁊ veittu þs likn ī syndum þr þu ve
izt at v erum ostyrks likam. En ē hun lauk bæ
n sini þa kom rodd ap himni. ē mli kom þu en pag
sta mær mni ē eniar gloðuztu hnilld pod mins
ā himnū ē en allt þ ē þu batt man þ veita va.
En ē guðs mær heyrði þra apþragom m pagna
di þa kom hun til stað pislar sinar ⁊ lauk þ dur
lig þr sua selþ hopðiðbeiðit ap guði. þr hyn v
ī þm stað hoggvin ap poður sinu ē en [illegible] lip
sin ī ienningu kristz drottin nostrs þ meulas mb
En ē þat hnar þr op ap pialli m sinu num þa
kō elldr ór lopti ⁊ brendi hn sua at þ eckr v ar
aska hns pynðiz en nockur heilag m kolen
mliga ⁊ tok a braut likam enar helguztu mey
i barbare ⁊ grop ī þm stad ē kallað ē solar
stað ⁊ let hn þ geza vana h ī minning hani
⁊ vða þ marg iartein ē lopsdyrð drottins
vars ihu xpo þm ē m pær ⁊ helgu anda lip
⁊ rik guð v all allð allda am.

saga lucie meyiar

Frægd agathe meyiar þor u alla sikiley
ok sotte folk mikit til borgar agathe mey
iar er catanensis heit. Syrir þez þ kan
gar til helgis halldz. mæðgur tuær gaug
lucia mær ok moð hennar eutitia. sv er þiga v haf
di blodsott hafda ok mart e lækna vid v(er)a. en þa er
þar var guðspiall þ lesit i messu er kona sv var heil af
snertingu trufa klæda drottins mins er slika va
nheilso hafdi haft sem eutitia hafdi. þa mælti lu
cia ef þu truir moð guðspialli þui er nu var lesit þa
ter þu þat ok at þu munt heilso taka af arnaðordi
agathe er þinid vit þ guðs nafni. kom þu vit graf
hennar ok mant þu leysaz. en epter tid fellu þær
þar til bænar bæðar mæðgur ok baduz þ med tarum þa
rann hofgi a helga luciam at bæninni ok sa hun agat
hem ær milli heilagra engla i himni standa ok mælti hs
Systir lucia guði godfus hui bidr þu mik er þu m
att sialf veita moður þinne af þui ok er hun n
heil orðin. ok sva sem katanensis borg vegsamaz
af mer þa mik. sva mun siracusa borg þer þik. þat
þu hefir unadliga bygd buit guði i hiarta þi
no. þa reis lucia upp hrædd ok mælti. Nu ertu heil
orðin moð þ agatham er þik græddi. nu bæn þui
bið ek at þu gef mik ei mann en fe þat er þu
ætlad hefir til heimanfylgiu gef þu mer nu til þer
ada er ek gifumz guði drottni minum ihu x. Eu
titia s. Faður leifd þina siðan fæd sem andad
iz þ tu vetra hefi ek helldr aukit en þuda en þu
ueitir þar eigu mina ok gier þu slikt af fe þo se
þu villt epter minn dag. Lucia mælti hlyd þu radi
minu moð. gef þu sva guði fe þitt at þu sert
heil. eigi er þat guði þægt er maðr vill þat
lata er hann ma eigi meðr hafa. fe er meira er hedan
fra hafa. Siðan komu þær heim ok toku at
selia lag ok olmosu gærði mikit ok reðu a m
hvern dag ok kom þat til eyrna festi manni lucie
En sa spyr at við fostru lucie huat þat veri.
en hon svarar. nu varud ok mælti. betra fe hefir hun
þa eigu er meira auoxt tekr af en hina er
ra ok vill hun at ser komiz per þina hond.
Þa tok hia m þ helldr at bema ok at vera er v
di þ iardneskan kaupskap þa fyrst en sið er
hin visti at þessi var geym frændlausum ok þ

ruku um min ok ekkium pilaugrimum ok unlendum monnum
ok guði þionondum. þa bar hann hana i rag vit fast
asium iarll ok kvad hana kristna ok vilia eigi halda
i moti logum konga. en iarllin let hana nenda til blota
Heilog lucia svarar iarlinum. Sia fórn er þ guði hu
eim ok ásaungud at hugga ekkiur ok fodurlausa
hiuin sva. ek hefi ekki annat gefa þa skra ver ueita
þoer guði slika forn. Nu af þui at ekki er annat til
þa foer ek mik sialfa lifandi forn guði ok gieri hann
þ af forn sinni slikri sem hann likar. Paskasius mælti slik
ord mattu mæla þ kristnum manni nacktum. en eigi þ
mer er hofdingia doma. Svo ueitti. Luc. mælti þu hygg
at doemi ok log hofdingia. en ek hyg a guð laug
þu hrædiz hofdingia en ek hrædumz guð. þu vi
ll eigi þa þat reida. en ek vil eigi guð mer reidaz. þu gi
rniz sem att likar. en ek gimumz guði einu at lí
ka. þu gior þat er þu ætlar þer hallkvæmt. en ek
gi þat er ek veit mer nytsamligt. Jarlinn mælti fodur
leifd sina hefr þu borit at burgum med skomm ok mæl
þu af þui sem portkona. Luc. mælti. fodurleifd mi
na hefi ek sett i stad. en þydz alldregi spill
endr hugskotz ok likama mins. Paskalius mælti hverir
eru spillendr hugskotz ok likama. Lucia mælti þer eru
spillendr hugskotz ok likama sem þer sagdut. spil
la ill mæl godvm sidum. þ teygit andmania þ skap
ara er ok skrud goda blots. En spillendr likama
eru þeir er tímliga stund munuðr taka ok missa
þ þ eilifra fagnada. Paskalius mælti skaru munud
sem þu i bodu. Lucia mælti. ord þ mun alldri eyda
ora. Pask. s. Ertu guð. Luc. s. Ambatt guðs
em ek ok sagda ek af þui sva at guð mælti sva sialfr
Eigi mæltit þer i auglit doemanda. helldr mælti h
eilagr andi med ydr. Paskasius mælti heilagr andi
med þer. ok mælir þ þik. Heilog mær s. postulinn sag
di at þeir lifit med hreinlifi vari musteri heilags anda ok by
ggu heilagr andi i þeim. Jarllin mælti. Ek mun lata le
ida þik til portkuena huss ok þ saurliga þik at þ
er þu skort þer gvenna man flugia þar þer heilagr
andi. Luc. mælti alld saurgaz likaminn nema af
sem skyki hugrinn. Þott þu laetr nauðga mik glæp
þgod þer veykela a hendi minni þolanndi þa
mundi givarmun þat tvafaligt þiekia þer guð
doemi at vilia menzazt. Nu mun ek soda durda.

[illegible]

aukiz at allu þat er þu naudgar mer. Pascasius mælti
en osæmd skaltu fyrir fara nema þu hlyðir at logum
keisara. Heilog lucia svarar. Sagda ek þer adan at þu
skalt alldregi þar sem þu hyggr mitt er fyrir sinni af
þvi at ongu manni koma guds ambatt hvat sem
þu gerir likamanum. Þa seldi iarlinn hana i hendr monnum
þeim er þetta toku a hendr i saurlifis hus oc bad hana leid
a til portkvenna hus oc boda þangat monnum til. Skuad hana
þar skyldu deyia. En siðan er þeir villdu hana þang
at draga þa styrkti hana enn heilagr andi at eigi þeir ma
ttu hana hræra hvergi þa gengu þeir at sveitir med
allu oc hofdu ekki þar at gera þa bundu þeir fest
a hendr hennar oc fætr oc knuðuz at allir at draga
hana oc stod hun sva fast sem fiall. Þa tok iarlinn
illa at kuna þat oc bad galldra menn oc allan blo
tmanna afla at færa hana or stad með radum sinum.
En hun var sva fost at eigi mattu helldr hrera kla
di hennar en sialfa hana. Þa let iarlinn steypa yfir
hana hlandi oc trudi þa alle fiolkyngi [illegible]
Siðan var dyrning þat beint oc hafdi þo ekki at
tak at hrera hana. Þa mælti Pascasius. Hvat fiolk
yngi er þetta. Lucia mælti. Þetta er ei fiolkyngi mun
helldr ero þetta velgerningar guds. Iarlinn mælte
hvern veg ma þetta vera at ein mær litil megi m
egi er hvers tuo af þusund manna. Heilogh
lucia svarar. Þo at þu latir enn koma aðra x þusu
nd þa munt þu mega heyra þat er nu sagde ek at þu
sund manna mun falla a annan veg þer en a hæ
gra veg mun tio þusund. Iarll tok þa at ku
eliaz sva af skemd sinni at opisla a hana. Þa mælti
en sæla mær vid hann. Hun kvelz þu sva mioc hæ
ediz þu sva allir tyna þu mik vara gudsmusti
af þu hefir reynt en lat þer nu skiliaz af þu
hefir en e reynt. Iarlinn kuni þo þat vera sem
hann sa sig meir hlegin ordinn. Let hann kynd
a ellda umhverfis hana oc let kasta uppa hana vella
nda vidsmiör oc tiqu oc bike. En hun stod i sou
fagrum, i nafni drottins ihesu kristz oc mælti. Ek bad
drottin minn ihesum krist at elldr sia skadi ei gruda m
at þeir allir er treystaz gudi megi þik at þa
ungu hafa iarll oc af þui bad ek nakkurs dv
alar af pislum minum at ek mætti aldri taka pis
lar orda af tryggastum minum oc þeir er eru hafði

ekki at afl hlana. Þa beidir hin iarlsmenn meyium
fear en hun badz þo þat medan hin vildi. Ok vit
ath fegia kuad hun at nu er fridr gefin kirkiu guds i dag.
Dioklecianus er nu rekinn af rikinu en maximianus
dauðr oc sua sem agatha er patrona [illegible] landi [illegible]
vit gud er katanensis borg bygd sua skal ek [illegible]
va i [illegible] borg en eg ambatt mælti. Þa [illegible] iarlinn
er iarlinn leiddi þa augu hennar iarne bundin oc skyldi
roma borg oc þar til dauþa dæmdr fyrir rangsemi sina.
En eigi þo var lucia i sinum stad en sama se
hafði aðr fengit let koma til sin kennimen oc tok
af þeim corpus domini oc þegar sia en helgazta mær er hed
af hanni gudi i handa. Þa [illegible] sunnudr kirkia oc dyr
dar hennar oc helldz þar blomi bænar hennar um alla æfi

S. cecilie v. mem c

Hefr upp sogu s. cecilie meyiar

Cecilia en
gofgazta mær hirdi guds
spiallz bodord i briosti ser oc let
alldregi þat millum verda gudligra ræ
minga oc heilagra bæna natt oc dag.
har klædi hafdi hun næst ser bera en þar um ytra
gullbunum klædi þa manna augu. Ungum manni var hon
fastnud þeim er valerianus het oc var kvedit a bru
dlaups stefnu. En sva mikit var vidr frænda hennar
vit hana oc festar mannz at hun tysti er eigi ga
at syna ast hiarta sins. Þa er hon vissi kristz
bardaga oc vidrgrur fastadi hun oc fal gudi
a hendi þat er hun ugdi at skiufa henni myndi
saurgaz hun kalladi a helga engla i bænum sinum
oc bad postula með oðrum oc her a alla helga menn guds at
þeir dygdi henni i sinum bænum oc gedi kæsiligt gudi.
En er at brudlaups meydom hennar
En brudlaups stefnu kom oc fengit var at fiolmenni
mikla þar var gledi mill af alþydu. En hin helgha
Cecilia song lof einum gudi i hiarta sinu oc mælti. Gud
osaurgat hiarta mitt oc likami at ek skammumz ek.
En er þau varu leidd i eina sæng þa mælti cecilia
með blid lund þu en þinligsti ok einga. Hlut er sa einn
er ek vil segia þer ef þu heitr at leyna med trun
at þu vilir. Valerianus sor at hann mundi leyna oc la
ta þat enga naudsyn uppkoma. En heilaga cecilia
mælti. Engill guds er unnandi minn sa er med mikla van
dlæti geymir likama minn oc ef hann finnr at þu tekr
tekr mann mit ahremiast þa man hann þegar reidaz

due

v brud laup

þ̅ [illegible] mæner [illegible] þeſſe [illegible] en ep þ̅n þuiv [illegible]
[illegible] kueñ [illegible] ꝫ vardveít meydom mína ꝫ
[illegible] þu eyska þik ſem mik ꝫ [illegible] miſkunnd
ſína [illegible] En ef þu vill ach elſka meyſum þína þa ſyn
þu mer vnanda þin ꝫ mun ek gióra ſem þu gior
ep eh vennu ach ſe eg engill. En ef þu elſk annꝛ
[illegible] man ek gióra vreiðr ꝫ him. En þa Cecilia ſ
Ef þu villt hlyda ꝛaðí mínu ꝫ hreinſaz i eilifu bruñi
[illegible] ꝫ [illegible] a eín guð lifanda a himnum þa matt þu
ſia engilinn. Valerianus [illegible] hm mettí [illegible]
a [illegible] matti ſia engil þ. Cecilia ſv. Er ein gamall
maðr e svo kær [illegible] mega ſia engla. Vale
rian ſpurði hv ſa ſe en gamli maðr. En heilagh Ce
cilia [illegible] bad hm þ þar mílur fra roma borg a gotu
þa er appia heit ꝫ maner þ þína lagi hun valadi
men þa e [illegible] hepi pauda ꝫ vita munu veita [illegible] þu
mann [illegible] kuediu mína ꝫ ſeg at cecilia hap
ſendi þik ꝫ þ ſyni þ vrbanu bp ꝫ þu eig erende
vid hn. En e þu finnr hn þa ſeg þu hm oll ummæli
ackur ꝫ e hn hep [illegible] þik þa man hn ſkirda
þik hvitu klæðu nyium ꝫ e þu kemr [illegible] bu
ningi i þna klepa [illegible] munu ſia helgan engil
vnanda mín ꝫ hn man veitaſt allt þ e þu [illegible]
Epter þetta fór Valerian ꝫ valeriano [illegible] hn
ꝫ hitti þav [illegible] oll e hm v til viſat ꝫ [illegible]
banu bp þa e þa hapdi tysu [illegible] kriſtna
[illegible] ꝫ v i [illegible] En e valerian [illegible] hm al
ad Cecilie þa pell [illegible] a kne ꝫ helt hondu
til himna ꝫ m [illegible] Drottinn ihu
xpe [illegible] ſv [illegible] e þu ſaer i
brioſt Cecilie. Drottin ihu xpe godr hirdir. Ceci
lia ambatt þin [illegible] ſem ſpakr ſaudr þr hun
ſendi þ þm brudguma ſin [illegible] ſem lamb. þa
e hun tok olman ſem hit darga dyr þr hn mu
ndi e hingat koma nema hn trydi [illegible] luk
upp þu drottin dyr hiarta hns [illegible] malum þínu
at hn kenni þik vera ſkapara ſin ꝫ neiti dioplí ꝫ al
lu glyſi hns ꝫ ſkurd godu hns. En e vrbanus e
bp [illegible] þta m [illegible] gamall m ach
[illegible] ſkrydda godu klæðu ꝫ ſnia hvitu ꝫ hapdi
bok i hendi [illegible] gullſtopum. Valerian [illegible]
[illegible] e hn ſa [illegible] man ꝫ pell til iar[illegible]
[illegible] hm gamli m hap hn ap [illegible]

valerian

þ valeriana

Les þu þa bok ꝫ truar at þu meg hreinſaz e at
þu mag ſia engil guds þn e Cecilia mær hefir
þaruk valerianus þion [illegible] lesa en [illegible]
verinu. Ein e guð. ein e trv. ein e ſkirn. Ein e
gud allra ſa e allum ep er ꝫ allum [illegible] e vm
alla allra. En e valerian hapdi þta mlt þa
ſpurdi en gamli m. Trv þu at ſvo e eda ep þu
en. Valerian ſv. Huar megi ſann ara ſe a vn
d himne. ꝫ e hn hapdi þta mlt þa hvp þing
amli m þ augliti þra en vrbanus ſkirdi va
lerianu ꝫ kendi hm alla ſetning [illegible] trua
ꝫ ſendi hn ſidan t handa Cecilie. [illegible]
Ok e Valerian kom heim ſkrydde [illegible]
hvitum klædum. þa ſa hn Cecilia ſe
tar konu ſina i klepanu at bænu ꝫ engil g
standa hia hem. med elldligu andliti [illegible]
dan ſkinandu vængium ꝫ hapdi hn i hendi
tvær kronur [illegible] dyrligſtu [illegible] ſelldi hn Cecilie
en adra Valeriano ꝫ mli. þar kronur ſkulu
þit vardveita m[illegible] hiarta ꝫ hreinu
likama. þr ek pærda yckr þær [illegible]
Aldregi mun blomi þra þverra ꝫ [illegible] ilmr þra ꝫ me
ga þr [illegible] þar ſia e ſlikt. hreinlipi lata e lika þe
þit hap yckr [illegible] lika. En þ ſem þu valeria
lezt [illegible] hn lipiſſ þa ſendi mik ihs xpc ſon
guds [illegible] ꝫ þm ach þu ſeg hvſſ þu vill bedia hap
Valerianus laut englinu ꝫ ſv. Enginn m hepir ek
[illegible] ſem [illegible] ꝫ [illegible] m illa i
[illegible] ep ek leet hn [illegible] glatan. ep ek mæ hm
pad [illegible] m. ꝫ ſo e ſv bæn min ſva ath m
er meſt hugat ath gud lati koma ath leyſa ti
burtu brodur min pra villu. ſva ſem h leyſti m
Engillinn leit a hm ꝫ mli. Alls þu badt þs ſem g
e þu ſiaſ ath veita en þu at þiggia þ [illegible] man
hn ſvo leiðzetta brodur þm þ þik ſem han
leiddi [illegible] þik þ ambatt ſína Cecilian ꝫ munu
þit bad koma [illegible] med pinſlar ſig. En e eng
illin hapdi þta mlt. þa hvp hn t himna þ
Nu e þar reddu [illegible] aughliti þ
Ok iarteign guds ꝫ helg [illegible] þa kom
burci [illegible] manna allra [illegible] vm morgen
in [illegible] ꝫ nam ſtad [illegible] ꝫ [illegible]
[illegible] hin [illegible] ſvo godan ilm ath [illegible]

kkkkij

kristz riddari · verpit ap ydr myrkra verk
z skryðiz hopi gorr hlipit þer þyt z lok vel
erpiði z vdvenda tru þer nu til dyrðar lipi þess
er rettlatr domandi gepr ycki z ollu þeim er el
ska hans tilkvomu með goðum vilia · [illegible]

Bort sa er þar var þrim milor pra romaborg er þiod
gata tek þer þrim dyr hia hopi þorz z var
hun z var her pinitz er e villdi blota þar · enn þeir he
lg bræðr komu þangat · z villdu e blota skurd
goðum · þa voru þeir þegar ordi slegnir z skildoz við
likamlig lif z toku þeir vit eilipa dyrð þa
leit maximus til himens z mli þa · ek sa engla
guðs skinandi sem sol a þeiri stundu sem þeir
hoggnir bræðr z sa ek andir þeirra i liking bært
meyia þa er þær skildoz vit likami en engl
arnir toku þær i paðm ser z plugu i himen ok
með þær · En er maximus sagdi þetta með tarum
þa toku margir tru at ordum hans z hurpu þa blot
skurdgoða · En er almachius þan þetta at maxim
var kristin orðin z hui hins all · þa let hann taka
hann z bia bly vondum til bana z þar hann er pisli
[illegible] er hann trodi z elskadi en Cecilia gropt likam
hans hia þeim tiburcio z valeriano z er þeim oll
um saman minning halldin · vm vorit · xi · nat

Siðan pretum [illegible] þeir gagndagen ema
almachius at auru þeirra bræðra z let hann
taka ceciliam er liklig pott villa at vera a
ra þeirra en hun hapdi allt gepit pavækum
monnum þat er þeir hopðu ept at þa var hun leidd til
blotz at hun brendi reykelsi þeim skurdgoðum
þa mli hon [illegible] þa er hana leiddu til blotzins
þeir er þion domanda ydvars z synizt ydr sem
[illegible] mynir er eða hlutr aka andi illr bu hins þar
[illegible] gret þeir sem hann bydr ydr · þa toku riddar
z þion greipans at harma at sva pogr m
er z gaupug villdi deyia z badu hana þeir at
hun tyndi eigi svo milli pegrd i dauda sinn
Heilog cecilia svarar · þetta er bot pegrdinni · en tio
n svo sem at taka gull pyrir eirit eða dyrlig
gimstein pyrir grion eða selia lipilig hops z
taka pyrir holl mikla pryddra gulli z gimst
einum · eða selia þann gop er legtr pyrir pat z ta
ka þann er eilliplig [illegible] pyrnaz z e spillaz ne

þeir þarr · En ep nackur vill a kaupstad z er mr mer
ti taka gull i japnmikit vit eyri hvart mundir þer
þat nema venna pegnr [illegible] þess stad z kalla [illegible]
trænda ydra z marga z vini z alla [illegible] ydra en ep
nackur villdi ydr apr kalla [illegible] villdi ydr
gaddlikt ath selia allt [illegible] yður · hvat munu [illegible]
nema hlægia at þeim svo sem ath [illegible]
lausum en þer mundit sialpir skunda z pagna [illegible]
mattit taka japnmikit gull vit eyri z missa em
[illegible] penninga i tolv eða vog en guð gepr e japnmik
sem hann teki helldr gepr hann hundrat palld við ein
polldu z veitr [illegible] lip eilipt · Trvit þer ath
svo er sem ek segi ydr · en þeir er vor alli guð sem
eini rodd z mlo · trvit er kristr son guðs verallt
[illegible] er e valdi slika [illegible] þa mli en helga ceci
lia [illegible] z segiz greipanum [illegible] man
vikia ept ydr ath er hrapi hann pisl minni z þa m
ek pylgia hingat [illegible] man þann er ydr mun alla
giora hlut tekendr en eilipa lipi en [illegible] gr sem
hon mli þa kom vrbanus papa z skirdi i husi cec
ilie meir en .cccc. manna · En sa er þeira var [illegible] ger
gentinus hann lagdi sina eigu [illegible] hus cecilie til þess
at vrbanus papa mætti þar vigia z kristnir menn sæk
ti þangat leyniliga [illegible] ins z kenninga · en þott þar
[illegible] leyniliga guðs þionosta [illegible] þa somnodust
þar hin [illegible] dagligh nackut guði til handa þa er [illegible]
ept þat er let almachius · [illegible] pull villdi

Leida ceciliam þa domstol sinn z mli vit hana hv
rar kyndar ertu · Ek em gopugra manna z tignna
sagdi cecilia ath kyni · Almachius mli at ek spyria þ
da ek helldr en ath kyni · Cecilia svarar hemskliga he
ptr spurning þin er þu ætladir i einv ordi mega tva
taka · þat er tveir svor liggia til · [illegible] mli hva
ðan kom þer svo mikil dirpd at ath svara m svo
tignum manni · Cecilia svarar · ap godu vit z ologum r
Almachius mli veitztu er hvert veldi ek hepi Cecil
ia svarar · þu veitz ei sialpr hvert velldi þu hepir
En ek munda segia þer ep þu spyrir mik ept velldi
þinu · deg þu kyad greipin ep þu [illegible]
Heilog Cecilia svarar · allr velldi manna er sem vindu
allr se blasinn er svo synnz sem pullr se z prutin
en hann [illegible] allr [illegible] se stinga ath hin
Almachius mli · ap æskilu hepr þu [illegible]

fra e gon [illegible] fra e [illegible]

lldz þu en þeim · Cecilia s · þat e aglita at mer er m hygr
er þeim þu sonur at þeir ef ek hefi logit eda hv
to hialpar þik ef þu mælir lygi · Tyrannin svarad
veiztu eigi at kgar vorir budu at þina skal m e e
neita sik kristna vera · en lata þina vndan ganga e
kneita · Heilag tor ov · kgr ydr uillazt sialfir sem
þær z log þau sem þu kallar kga ydra setia hafa sv
na at þat e eitt ganni · En vær saklausir · þær ef nafnn
þetta vær eigi goit · þa mundim vær þvi lausir neita þa
en þat mundu z e neyda oss t m pislu at iata · alm
mti · Logfrom setto þeir þer milldi sak · þinn at þat mæ
lid vel lifa · Cecilia s · Ecki e sidr milldlikt ok
gagnstadligt ena rettu · en lata þa vndan ganga
a meidda e þat reynt at sonu at sek e · en oss erfi
vitt at saklausir erum gefit þat nafn eitt at sauk
at þat nafn at v vitum vist at heilagt e z mætt þat m
engum kosti · Eda at v neitim þat · þeir betra e at de
yia sælliga en at lifa vsælliga · Vr segium satt eins
beidit oss at ljuga · þer kvelium vr ydr meir i veide
en þat oss i pislum · Almachius mti · kios þu nu vm tvo k
osti annat at tveggia at þu seg at þu ert e kristin z skal
þu þa vndan ganga eda þu munt ellig rædazt
pislir · þa brosti en sæla Cecilia z mti · Se e þat doma
nda vliga hneyktr · þat rangleti sitt · hann beid at
ek neitti sakleysino · en ægir pislum ef ek neiti e
Ef þu vill mik þat dæma h beidir þu þa at ek neita
sakleysinu · En ef þu vill m lata vndan ganga þa mattu
þu reyna hit sana · Tyrannin mti · hvær e sa er nv er
þik rægia z segia at þu ert kristin · Cecilia s · Rag
þra e m þetta z pisl sv e þu ægir m · hun m hygr en
þu þikkiz e at ræda m heimska · helldr e tu sialfr he
rinskr e þu ætlar at ek muna neita kristni · almac
mti · veiztu e vesol þat at m e gefit valld af kong
um at lifga z at deyda z mælir þu þat af svo miklo
drambi · Cecilia s · Ek mæli af stadfesti v þik
en e af drambi · þat ek rækti of metnad · en ef þu
þikiz mædir eigi at heyra hit sana þa man ek synna
at þu hefir vliga logit svo at allir lyda mega þat heyr
na · Tyrannin s · hvat hann hefdi logit heilag · Ce
cilia s · þu sagdir konga þina hafa gefit þer ve
lldi at lifga z at deyda · þar sem þu hefir eitt ei
ns velldi tekit at þu meg deyda þa er þu matt
taka lif þat lifendum en gefa e lif daudum · Seg

þu z þa at kg þeim leru þik vidra dauda þion en
þu lygr · ef þu seg þik nockurt þann ar hafa tekit va
lld af þeim · alm mti · legg nidr þu þeg dirfd þina
z blota gudum vorum · Cecilia s · hv mist þu augna
þina e þu seg þat gud va e ek z allir heilagir men
mega sia at steinn e z bly eda eir · Almachius mti
Standaz mana ek þat potar þu hneykslir mik i ræðu
en þat ma ek e standaz e þu hallmælir godum · Cecilia
s · sidan e þu taladr min vpp þa mælir þu ekk
i nema annathvort er fulg heimska eda lygi enn
mi synn þu þik blindan likams augunum sialfu
þat e þu kallar þat gud þitt va e v sium oll at stoc
kr e steinn e ok þu man ek kona þat ræd i ef þu
vill freista z skipa þeim z vit ef þu meg kenna
handunni þortt þu haf mist sionar þinnar þat v ske
mmligt e at allir lydir hlæi at þer þat at hvar
m veit at gud e at himnum · en þessi manlikan in
nyt at brend e lima · en nu e þau at engu
nyt z mega hvorki biarga s ne odrum [illegible]

Þa reiddizt almachius z let hana leida
Ceciliam til husa sinna z let þar gera elld m
ikinn en e hon v byrgd i svo mikillum hita þa stod
hun dag þann allan z nottina osaukut svo sem i
kaulldu stad z e svettizt hun · En e alm spyrr þat
þa sendi hann mann til at hoggva hana þar þegar
m i hitanum en sa hio til hennar þrysvar z matti e
hoggva hofut af henne · en þat v log þa at hog
gva e oftar en sama man · En hin sæla Cecilia l
ifdi þa daga i sarum z let e af at styrkia me
yiar þa e hon hafdi frædda z skipti hun mot þe
im allri eigu sinni z fal þær a hendi vrban
pafa z mti hun vit hann til þess bad ek þriggia da
ga frest af drottni minum at ek fæla þær a hendi
þer meyiar z leta ek hus mitt til guds þionu
stu · En e hin helga Cecilia andadiz þa gro
f vrban pafi likam hennar hia lagsmonnum sinum
helgum byskupum þeim sem gengit hofdu mg pislar vott gi
z iatar · en hann let kirkiu gera or husi hennar z vida
þar mg iartegnir i minning helgar Cecilie · vert
e af drottni varum ihu xpo þeim e ræð z helg
anda lifir z rikir einn gud i þrenningu v alla allo
allda amen. [illegible]

Þorgils het m hn tok pat mein mikit ok

laust vkk i kneliðinn ok brendi læknirinn með iarn vnd knesbelma. mátti fótrinn ok fell ok vógz mikill. þá hafði i kne ok gerðiz þar hol mikit ok laust i ákafliga vkk ok blés allan fótinn. þá er hann stóð mátti hann heila fót ar taka vætr en sára fótrinn íafnan tók at aukaz. hann var fylgt i húsa pall er Þórarins var ok Brandz. þá er hann var prédikandi. þá er hann kom þar þann nóttina fyrir Ceciliu messu. Guðrún Óspaksdóttir móðir Brandz hafði mikla vómm [illegible] ok lét heilagt dagh hvárn ok fastaði þann er þá var eigi lögheilagr dagrinn. Þar skyldi syngia messu um daginn fyrir þá er þá var eigi heimilisprestr. Þorgils beiddiz at fasta um daginn þann ok svá nóttina. En móðir hans latti at hann fastaði sjúkr maðr. Þótti mikit at hann skyldi fasta ef hann villdi ok kvað sér ekki mundu standa fyrir heilsu hans. Hann fór i hvílu um kveldit ok sofnaði menn ok stund um þann dag. Vaknaðu menn við þat er Þorgils kallaði hátt ok mikit. Guð hjálpi oss öllum. ek em heill orðinn. En þann vorðfligan atburð ugðu menn at vitrning mundi at honum kominn. En Þórarinn mikill at hans skyldi gá ok vita hvat um leið. ok er hann kom sat Þorgils upp i reckiunni ok sagði vera þá hvert hans bað ok veru þá iafnlang. Þá fór Brandr þangat ok margir menn ok spurði ef hann vissi nokkut um þenna um sætti. En hann sagði at honum þótti illiligir menn koma at sér ok taka hann i hvert hann en annan um fótinn sára ok kipptu honum ór reckiunni ok vóru honum miok illir. Þeir drógu hann út ok í myrkr. vóru bara fyrir honum stundum en drógu stundum ok fóru illa við hann. en hann bað þá ekki at kvelia sig svá miok. Þeir kvóðuz honum þangat skyldu koma sem illt væri. ok sagðu hann þann mann vera. þá þóttiz hann heita á guð almáttkan ok miskunn ok á helga Maríu ok árnaðar orðz ok Þorlák ok hans skipaz við. Síðan tók annarr fóru i briost honum ok stett at honum hiartað ok við honum svá illt við sem hann mundi eptir því at honum gert. ok þá aurvænti hann sér fullting. þá næst brá við honum ok sýndiz honum kona ung ok fríð ok hafði dregil um hǫfuð ok pell yfir hǫfði at herðum henni. hun tók um handlegg hans þá stóð eigi þann um brott. en hun tók hina hans ok hendr hans fóru ok lagði aptr i briost honum ok fylgði honum síðan í reckiu sína ok mikit við honum illa.

skeiðar Þorgils sagði hann fylgir sér. Sira dúnir en svó er sem þú vakir. þú ert orðinn þá veiði ugg af galeysi sína. nú skal eigi selldaz diúpt lú eða fremr hugsa þú um þat en ma þú vakna af svefni þinum. Þá er því minna helldr til aumr at fyrir þá eptir aðra þú fastað þann dagh ok mun hér at þér pullting. nú man ek ráða þér ráð nokkut. þú skalt fasta við ætzu fyrir andreas messu. þá verðr þú siaunda mann. ok skaltu biðia at menn veiti þér fǫstuna ok gjalda þar at sæta. þú skalt lesa þá kvinnur. þú skalt taka vel þann þér. ok skalltu biðia þér ...

Þú skalt ok gefa þeim betr heðan af en hér um. skaltu handa fǫrma ef sjúkir menn koma ok vilja eða dagaz ef til. ok þess auðit verða at betr man batna. vit sér þú ekki fyrr en þú heyrir. Síðan tók hun um fótinn sára ok kné ok strauk um knéit. hun sveipaði i duknum ok hnykti þar. Sira ok nokkvt ok kastaði i brott. þá var fótrinn allr i aukla ok hnykti þar i. ok þá vaknaði hann. Síðan létu menn at fótinn ok var af fallit þat er þá var i rúminu eindi. hann var fullr ok nýrri ok skinn. en hann var þá ok ekki. Þorgils gekk þá til messu um daginn ok heila baða fótr. hann lifði þá verk hann ok gerðiz athuga menn hans um þann dag Andreas messu.

Hallbjǫrn hét maðr. ekki er sagt hvaðan ... hvar hann bió um vetrinn eptir allra heilagra messu at hann svaf ... í húsi sína. En laumbinn hústu at hans hyrtu hann við fót. Þeim þaggu beði til hans ... ok allan hvernig hann við fót. ok við hann hræddr miok ok varð andar bana hætt ok hét á hug þann at fasta þat Ceciliu messu. en hann var þá kyrr vaknaði. Síðan vaknaði hann af svefni sínum ok spurði þá er hann þóttiz heyra. En þá nótt fyrsta föstu vaknaði hann af svefni við þat at maðr var kominn i hǫfuð honum en hann var gefit orðinn at hann mátti eigi heyra ok vaxit aptr i at honum. Sumum mǫnnum hefir haft gaman. En þá nótt eptir dag þann dreymdi hann at kona kom til hans ung ok fríð. hun hafði dregil um hǫfuð ok pell hékk yfir at herðum henni. hun mælti: sé hér mann Hallbjǫrn. En hann var ærsla við mann þann er hallaz þá var en ek mun kenna þér ráð at þú eigir eigi pell ok varð und hǫfði at gá at þér en ek mun heima at ... ok þér hennar. þá vaknaði Hallbjǫrn ok sagði sumum ok ... svá hann at ek mun hér heilsu þá sem mér er vísat hér ...

ði hn þ eg þa · en m̄ sauu hn þess ⁊ ætludu at h v̈ærı m
ðo hǫfut ey̆ þ e hn mlı · en bædi hǫfut ok hn sok
deyfi þa helldz · Annan dag iola þ þau hallb
iorn ⁊ vilborg upp i reis ⁊ hrafns bodur hennar vꝥ
vm nattina Hrafn satti at þau þæri lengr en e ha
llbiorn þan at dualdizt þau m̄ þa mlti hn þa m
ek þott ek þa en ⁊ geck vt · h geck þa vt eptir hm
⁊ þ þau vm dagin upp ı husa pellz · ⁊ e þau komo ·
þ · þa sagdi hallb · at undrud menn send' sinn þau vꝥ
vm nattina · ⁊ bad vilborg bonda ga at menn hallb
sagdi at hm vǫ ord ı send · en hn kvaz e kuna en
þa let hn baka hǫfut hns ⁊ tok þa staf ⁊ setti ı
eyra hm ⁊ ætladi at hennı ꝍ blod · en h matti þ
e nyta þ sem sar leik e ı v blusemi ⁊ v þa lokadgo
uandz · þ dualdiz þau hın munda dagh iola · en
v kuelldit e m̄ satu vnd bordū þa bad vilbg at bꝍ
mdi nackuro heira þ hm · hn sagdi þ at þ þau hı
on þastadı vıd ægıo þ Cecilia m̄ med þau tigndız
sott heılagt vm dagın ⁊ hıu sıra oll medan þau vı
ı bvı · en þa v e m dagz þar ı log sottız þ skulu ga
þa þ e tekı vm hǫfut hm ⁊ senda ı husa pellz ·
hon vaar at hætta hm v · þ þer ı rekkı · ⁊ lidu þ dag
ggis þau ꝍ vinni hallb ⁊ vılbg ⁊ stod m̄ hǫfv y mar
gı · en h sagdı sam̄ mar hs ⁊ e þau komu ı reckiu so
fnadı hn fast · en bondi reis vp at hringia ⁊ tida ⁊
e klockan buad ut þa vaknadı hallbiorn ⁊ þar
þeg ı kladı sın ⁊ geck vt e kıkıu þa geck kona no
ck m̄ ı skalan ⁊ vakti sig vaar þa sagdi at hallb
v heıll ordın · Ꝍid þ hn e kıkıu ⁊ þagn hallb h vel
Prestr spyrdı huart hn heyrdı nu hǫfut bad vinū en h
letz heyra sem hn hefdı alldri daufr vꝥ segis
þ aþ þa e hn kom ı hvıluna sa hn þ hm v sa
lan allan · þa kom kona upp ı reckiu golꝥ vng ⁊
þd ⁊ þog ⁊ hafdı dregil vm hǫfut ⁊ hꝍr pell
afr a herd hꝍ hon mlı vıt hn · þtt skꝍv at nıma
o þu herrꝍ ꝍ mık ⁊ fastad þ dag mın · skꝍl lag
ꝍı hon hendı ı mar þ hǫfud hm · ⁊ eyra ein
hn vaknadı alheıll · Sıdan fꝍr hn heim en
fimmtanda dagh iola ok þackadı gudı heılsubꝍt
na ⁊ hını helgu mey · Cecilie // ꝑ omnia secula
seculꝍ aeu amen ·

[illegible]

Q Vinctian⁹ sikıl ey̆ iarll heyrdi godan
ordrom vm Agathiam dyrliga mey e
gudi v helgut · en hn leitadi mꝍg ⁊
rada at hn mætti fa hnn ⁊ hugdız
mundu tignaz af þ at hn tꝍı
ngdız vıt tigna mey þ e hn v sıalfr lagr at bur
dv · En agatha mær v gǫfug at kyni · en e saur
lifr iarll lett grnd augū a ska þ gǫfgu mey
þa leisti hn taımna þegın sınn ⁊ aurag ⁊ eggi
adız svo at dꝍfla lıor þ ıllz kv sını at hn mætt
ı e krz nafn heyra · Slıku andımu eggıadız
h þa e hn let guds mey taka ⁊ selldı hana h
frændı sını · e afradissa het · en suartı ıx dætr
ꝍ adv and sem moð sıra v þ en þ leitvdu ma
ıvd allan at telıa h hug hꝍf ⁊ heıt þ hne
stvndum audæfū · en stundv ægdv þ h pislu
⁊ ætludu at þ mundu hug hꝍr sınna mega þ
heılag þꝍttan · en hun su sem e hugr mın e þa
ser ⁊ upp smıdadz af kristi · en ord yꝍr e sem
vınd ⁊ heıt yd sem regn · en agn yd sem ve
nanda tꝍr · En þott ser lıd allır bı grundv
all hꝍ mıns · þa mun þ e falla ser þ e smıdat
yfir stem · sꝍra m hık heılag mꝍr vıt rıtıuu en hꝍ
svo þus at taka pıslır þ guds nafnı sem þyrst
m at drecka ı solar hıta · En e afrodisia sa hu
g hını fast ... þa fꝍr hun ı fund v ıarlın ⁊ m
svo · Audvelldꝍ e at blꝍgıa steın eda ıarn en
at snva hug meyı þꝍar þ kristnı ... þꝍr ek ...
mın ... ecki annat manab allan nꝍt ⁊ daga
en at telıa þ meyıu þꝍı at hun sın hug snv̄ tıl
ens betra rads · ek het hꝍ gullı ⁊ sılf ⁊ gımsteın
⁊ gulloꝥnū klædv · hꝍm ⁊ hꝍu ⁊ mane · lendū
⁊ lausa fe · En sıa mær trad allt þꝍra vnd fæt
þ sem saur ⁊ vırdı eınkıs · [illegible]

D a reıddız quınctıan⁹ ⁊ let agatham leıd
a þ domstol sın ⁊ mlı vıt ha · hꝍr kıns e
þu · Heılag agatha su · Tıgına manna em ek
sem allt frændlıd mıtt vattar · Qvıntıan⁹ mlı · ef
þu ert gǫfug ⁊ tıgın þ hꝍ syn̄ þu sık sem am
batt · hun su · af þuı synı ek mık sem ambat
at ek em ambatt krz · Qvıntıan⁹ mlı · Tıgın
sagdız þu ... hꝍsu segız þu nu ambatt · hꝍ
lag mær su · Sua e hın hæsta tıgn at þiona g

Jarlin mli. Erum vér eigi er neitt hins ſionaſtv.
Agatha sv. Eigi eðr er svo agætz ættar er vér erum
synda þrælar helldr þionoſtu Kriſtz ok ſtemm
i píſlum ſkal allt hennar ap þat kvað Jarlin. Þat er ſva
lagt Guðs veg. En þat ſem þv þvi ſeg en þyð pína
hví þu hafir blotað goðin. heil agatha sv kalla
þv þá helldr diofla en guð. þr dioflar er þat sem þi
grafit likneſki epter eiri ok gyllt andlit þra. Quint
mli. kios þu nu um tvo koſti annat hvart at þv
ver pínd með mörgum píslum. svo ſem heimſkr eða þv
blota ſem ſpök ok þv hefir. ætt ok göfga guð vór
almattigh. þau er ſannreynd er at guddom hefir
mær sv. Ver þu ſem guð þin oðin. en kona ſem þin
ik ſem fryia gyðia þin. Quintianus reiddiz ok let bia
hnefa i andlit henni ok mli. lat af þu at mæla illt
vit mik. Agatha sv. þu sagðir guð þin vera ſanre
ynd at guddom. Ver þu ok þa ſem oðin en kona þ
in ſem freyia at þu megir vera hafa [illegible] goð
inna. ok svá er synt kvað Quintianus at þv villt helldr
vera pínd er þu endrnyiar illyrði þin við mik. hon sv
undrumz ek þat er ſpakr maðr skal vera allum i ova
mla heimſku er þu kallar þá guð þin. ſem þv
villt eigi lif þitt eða konu þinnar. þeim lata likt vera
Ef guð þin er goð þa bað ek þat goðs. at þitt lif
veri þra lifi likt. En ef þu vætt ſamlig þra
ka mælum vit einhverri. Seg þu af þat ſæ ok kal
la þau eigi guð. helldr en ver ſva vart ſvo at þu tn
dr þat eitt þin likt vera ſem þu villt at bolvad
le. Quintianus sv. hon ſkal nu orða um blotaþo godum
verum eda ellig man ek lata gera alla þær piſlir
Heilog agatha sv. Ef þu send dyr at gnda. nu
þa munu þau þegar ſefaz er þau heyra nafn
Kriſtz. en ef þu vill mik i elldi brenna þa munu en
nglar vera með mer ok þar ſamliga dogg af himni. Ef
þu lætr mik bia eda ſæra. þa hefi ek með mer bu
naztr helgan anda þann er mik eflir at þv tn

Þa let Quintianus [illegible] a all kvalr þenn
tianus ſet hana i myrkvaſtofu ok mli. hygg
at þu agatha at iðraz orða þinna at með þer
daz hræðilig kvalir þær ſem þer eru ætlaðir. Guðs
mær sv. þu þion andſkota iðraz þu helldr vi
llu þinnar at þu meg forðaz eilif kvalir. þa var
heilog agatha leidd glod til myrkvaſtofunnar

ok fær hun svo fussi vm pisla ſem ſollin man er hreſs ok
þat dreymi at hendi með bænum allan daginn ok nott

Annan dag let Quintianus leida hana þegar domstol ſin ok mælti
Agatha seg þu nockuru at hugat heilso þinna. hon
sv. Kriſtr er heilsa min. Jarlin mli. hverſo lengi ætlar
þu at hallda at heimſku þína. nema þu kjoſir ok göfga
guð vor at er glatir þu æſku þinni þa vit dauda. hon
ſvarar. nema þu helldr goðum þinum er gior er af tre eda
ſteini. en þu gofga ſannan guð ſkapara þinn en ef
þu þat let guð þa muntu liggia vnd eilifum kvolum
ok bruna. þa reiddiz Quintianus ok let feſta ena ſælu ag
atham i ſtagl ok pína. en er hun var þar pind þa mli iar
lin vit hana. þat latu ſkipt hug þinn at þu me
gir pína helldr vald lifi þinu. en hun sv. Svo em ek
fegin píslum þinum ſem ſa maðr er fær goð tidendi
eda finnr þann man ſem hann hefir lengi fussi vit at
þína. eda ſa maðr er finnr fe miklu þar er. hveitið ber
ver i korn hlodu adr þat er hreinſat ok barit af halmi
ok ſvo ma önd min eigi inganga i paradis með ſigri ne
ma likami verði fyrir mædda i píslum. þa let Quintianus
ſkera af henni brioſtin. þa mli heilog agatha þu enn
grimmaztr guðs ovinr. hvi ſkamaztu þu at ſka
brost af konu þat ſem þu hefir ſialfr ſogit brost mo
dur þinnar. en ek hefi heillt brost man i önd minni
ok fæði ek þaðan öll vit likama minn þau ſe ek
helgaða gudi allt þat æſku min [illegible]

Þa let Quintianus ſetia hana enn i myrkvaſtofu ok
banaði öllum læknum at koma til hennar ok ſvo at fær
ra henni fæzlu ok dryck. en er hun var þar byrgð þa kom
nockur gamall maðr at midri nott ok fær þar hun ſvo
m ſa er lioſ bar ok hafði hann i hondum all lækning hon
ok ſagðiz læknir vera ok mli við agatham þo at iarlſi
nn þik mjök likamligum píſlum þa kvald þu hann m
eir i ſvörum þinum ok þo at hann leti brioſt af þer ſkera þa
vard hann ſkoðaðr i ſinu brioſti ok mun aund hans vera i ha
n at kalfo. en ek var hia ſtaddr þa er þu var pind ok
ſa ek at græda man ek mega brost þin ef lækn ka
tal. hun sv. alldregi hafða ek likamliga lækning at
likama minum ok er mer liott at glata þvi nu er ek hefi
varða allt hingat til. en gamall maðr sv. ek er kriſtinn m
en ek ok kann ek lækning ok þarftv eigi at ottaz mik. hei
log agata sv. Eigi ottumz ek þik. ne ſkammaz
helldr at ek þat vel at iarlka er þu letz fyrr ſompa

at ba ek huggun þeim. en þat skaltu vita at alldri mun
likamlig lækning koma a likama minn su er manna
a hondum er giorr. En gamli madr mælti þa. hui mattu eigi
at ek græda þik. hun s(varar). þuiat ek hefi græðara drottin
minn ihesum kristum þann er med einu ordi bætir alla
hluti. hann ma mik heila giora þegar er hann vill. þa brosti
enn gamli madr ok mælti. hann sialfr sendi mik til þin ok em ek
postuli hans. ok þat skaltu vita at þu munt græd verda
i hans nafni. En er hann hafdi þetta mælt. þa huarf hann ór au-
glitum hennar. en hun fell a kne til bænar ok mælti. þakkir gio-
ri ek þer drottinn ihesu christe þuiat þu minntiz min ok sendir til
min postula þinn at græda sár min ok var þa heil brost hen-
nar. En suo mikit lios var i myrkuastofunni alla nottina at
vardhalldzmenn hræddust ok flydu fra opinni myrkua-
stofunni. þa mælti sa er var hia henni i myrkuastofunni. ut at
[illegible] brott þa. Guds mær s(varar). eigi skal ek [illegible] at ek gla-
tadi dyrd minni en selia vardhalldzmenn til bana. helldr mun
ek halldaz i varningu drottins mins. þess er mik græd-
di ok huggadi

Vidrtal quintiane ok agathe

Eptir .iiij. daga
let quintianus leida agatham ór myrkuastofunni
fyrir domstol sinn ok mælti vid hana. huersu lengi ætlar þu
fyrir at þrætaz i moti bodordum konunga. blota þu godum ella
þu munt enn meirr pínd verða. heilog mær s(varar). oll eru ord
þin tom ok raung bodord þeira er þau saurga sik
sialfa ok gera sik vitlausa. huat mun ek eiga at fa sto-
ck eda stein mun ek kalla til hialpar er en ek a sannan
gud þann er mik græddi af ollum sarum ok endrbætti
brost mín. huerr græddi þik kvad quintianus. agatha s(varar).
Kristr sonr guds. Jarll mælti þa. þorir þu enn at nefna krist.
Guds mær s(varar). ek iattadi krist ok ek læt alldregi af at
kalla a hann af ollu hiarta. þa let quintianus dreifa hu-
olfu gert a glædr ok velta þar guds mey a þeim nag-
renna. en er þetta var gert. þa vard landskialpti mikill ok fell
hofs veggr a tua vini iarlsins. þa er mest eggi-
adu hann til blota ok glæpa. annarr het silvinus en annarr
falkonius ok lomduz þeir. þa hræddizt allr borgar lydr
ok runnu til husa iarllzins med þysi miklu ok æpdu er
hann let guds mey pina grimmum pislum. þa ottadiz ia-
rllinn bædi landskialptann ok þys alþydu ok flydi ór borg-
inni. en hann let agatham setia i myrkuastofu.

[illegible] andlat agathe

En er heilog agatha geck
inn i myrkuastofuna þa hellt hun hondum
til himins ok bad til guds a þa lund. þu drottinn
er mik skapadir ok vardveittir mik fra æsku allt hingat er tok
tokt af mer vallds ast ok vardveittir likama minn fra sa-
urgan ok lezt mik stiga yfir kualir bædi elld ok iarn bau-
nd ok bardaga ok veittir mer þolinmædis krapt i ollum
pinningum. þik bid ek nu at þu takir önd mina þuiat nu
er su tid komin at þu lætr mik skiliazt vid vallds þessa
ok koma til þinnar miskunnar. En er hun hafdi þetta mælt
þa let hun önd sina. en kristnir menn þeir er andlat hennar
fundu, þeir fengu ok toku i brott likit ok logdu i nyia
steinþro ok smurdu dyrligum smyrslum. þa kom nockurr ung-
r madr silkiklædum skryddr ok fylgdi honum meirr en .c. fag-
rt skrydda suena þeira er engi hafdi adr sed ne sidan
Sia enn ungi madr kom til þar sem likam heilagrar agat-
he var grafinn. ok lagdi tabulo ór marmara steini hia hof-
di hennar i grauptinni. En þessi ord voru þar ritud a. heilag
hugskot sialfuiliandi gudi ok lausn fostriardar.
En þat er suo at skilia. sia mær hafdi heilagt hug-
skot sialfuiliandi ok gaf veg gudi en audladiz
lausn fostriardar. En er eptir var lokin grauftr agat-
he þa for sa ungi madr i brott med lidi sinu ok var hann
huergi sidan sen ne spurt til hans i þui heradi. af þui er
liost vordit at engill guds hafi þar verit. en huerr sagde
odrum er sea var þetta ok spekt [illegible] magu mikillar ahy-
ggiu ok toku allir at gofga gud ok heilaga mey

[illegible]

En er annat ar var fra andlati
heilagrar agathe. þa let hann letta at audæfum
hennar ok villdi skianda frændr hennar. en gud hefnd fyrir
þat honum i þui at þeir er Semithe het en suo [illegible] at þa er
hann for a skipi en hestar tueir [illegible] ok [illegible] annarr
iarllinn en annarr beit hann ok kastadi honum vt bordz ok
fanz alldregi lik hans. þa gerdiz hrætzla mikil
yfir heidnum monnum ok um gaufgan var guds meyiar at
engi þordi sidan at granda frændum hennar. en til
þess at vitningh su fylltiz ok sannadizt er se engill
guds hafdi sagt med þeiri tabulu er hann hafdi lagt
i grauf heilagrar agathe. þa kom elldr vpp i sikil-
eyi fialli þui er ethne het ok ran elldrinn suo sem fra
vng med þui fiallinu ofan til borgarinnar. Catinensir
allir beru en nesta ar er hin helga agatha hafdi
pínd verit. þa flydu heidnir menn fra fiallinu ok komo
til leidis agathe ok toku tiallld þat er var yfir grof
hennar ok settu þat i mot elldinum en hann nam þegar stad-
ar sama stundu. Sia elldr hofzt i uppafi manada

a b c d e f g h i k. l m n o p q r s t u x y z & þ

dar februarii · en hon ſtodvadiz a v. degi þeſs ma
nadar · en þat er fyrſtr daga heilagrar agathe ar lydi
meyiar þeirrar er ſicilia atti er vel leyſt fra elldi af heilagum
bænum þeirrar drottni varom ihesu chriſto vorum ſon guds · er
er med ⁊ helgum anda lifir ⁊ rikir gud almattigr um
allar alldr allda amen ·

AMBROSIUS

BYSKVP þræla þræll guds ſendir
· q. helgum meyium · Vær halldum
· hatidar dag einnar helgaztu meyiar
⁊ fagna kriſtz almattigr · fagnum ver allir med dyrdum
⁊ minnumz hvern fimd ver · en helgazta agnesa
einum þrettanda vetr alldrs ſins glatadi hun dauda
⁊ fann lif · þviat hun elſkadi ſkapara lifs · ung var hon at
alldri en alroſkin at ſid fangz at alldri en fegat
ſidvenju ⁊ [illegible] · Bæði giptu ſon · hafdi uppi ord ſin ⁊ bad
hennar ⁊ het hann mægum fordendum · baudi henni ⁊ fræn
dum hennar ⁊ fyndi henni dyrliga giof · En hin heilaga
agnes · þa leit hon alla ⁊ ſtod vid ſkorum ſem ſaur þa
ætladi en ungi madr at hun mundi betr giorn vilia ok
hafdi med ſer gull ⁊ gimſteina ⁊ allz kyns fagnadi
ok heſte londum ⁊ lauſum aurum mane ⁊ allz kyns
heimſ audæfum · ef hun neitti ei ſamfarar vid hann
En hon ſva hann [illegible] lund · þuiat þeſs med dauda matr
⁊ ſynda fodr ſer ok er elſkuvr af odru unnanda þeim
er mer færdi miklu betri audæfi ⁊ vadmala med
fingrgulli tru ſinnar ⁊ er gofgari ⁊ at ollu kyni
ok at allri tign · hann ſkrydi mik aumrædiligo
ſkrudi ⁊ pryddi hals minn dyrligum menum ſkr
yddi hann mik gull ofnum malatli ⁊ valdi mer ena
biartaztu gimſteina · ſetti mik ſem hann a andlit
mitt at ek hyddumz engan annan unnanda
nema hann · Synndi hann mer aumrædilig audæfi þau
er hann het at gefa mer · ef ek væra ſtadfaſt vid
vid hann · af þui ma ek eigi gera i mot einum fyrra
unnanda ⁊ þeckiaz annan en þann er ek
hefi nu aſt vid lagt at hans kyn er gofga ⁊ mattr
ſtyrkari a ſiona fegri ⁊ aſt unadligri ⁊ oll dyrd
kiaurlig · Med minn likam er ſamtengdr hans likam
⁊ eigum vid bædr brudhuilu ſamman hans meyiar ſke
tu med dyrligum ſongum · af hans munni tok ek hu
nang ⁊ hans blodi er vadin kinnr minar ⁊ ek em
halldin af hans fadmlagi · hans mod er mær ⁊

[illegible]

hef fad hans er kona atta þeim em ek föſtmær
ſem englar þiona · hans fegrd undraz ſol ⁊ tu
ngl · af hans ilm endrlifna dauder ⁊ af hans ſnort
u ſtyrkiaz ſiukir · hans audæfi ſpillaz alldregi
ne þrotna · hann einum vardveiti ek tru mina ⁊ honum
felumz ek a hendi af ollu hiarta ⁊ med ollu athu
ga · þa em ek hrein ef ek ann honum ⁊ þa mær er ek
hrein er en ungi madr [illegible] fylgi hann

E heyrdi þeſsi ord hennar þa vard hann feginn af hinni
[illegible] aſt ⁊ kualdiz i ſeg bæði hug ⁊ likama þar til er
hann lagdiz i reckiu af ⁊ ſogdu læknar at af aſt kv
eldiz hann · En er þat heyrdiz þa er læknar ſogdu · þa bar
hann upp en ſomu ord at bidia meyiarinnar ſem ſon
hans hafdi mælt · En hin heilaga agnes ſynidiz
ok kuodz alldri vilia ſlita aſt vid enn fyrra unnan
da ſinn · þa tok ſimphronius greifi at ſpyria huer
unnaſti hennar væri ſa er hun hrosadi ſva mioc · en þeir
er hann ſogdu at hun væri kriſtin ⁊ kallaði aſt vid
anda ſinn · En er greifinn vard þeſs viſs · þa ſendi hann
fegiar hirdmenn ſina med ſtyrk miklum eftir henni ⁊ var
hun leidd fyrir domſtol hans ⁊ kuaddi hann hana fyrſt
med blidum ordum en ſidan ognmalum en kriſtz mær
tælldiz eigi fyrir blidleik hans ⁊ eigi hrædiz hon ogn
hans · helldr var hun med einum ſama hug at vallt ⁊ einu
ſama aliti ⁊ hlo at honum · huart ſem hann var reidr
eda bliđr i hugum · En er ſimphronius greifi kaſtadi a
glæ ollum ordum ſinum er hann mælti vid guds mey eda
vid frændr hennar · þa let hann leida hana fyrir domſtol
ſinn · i annat ſinn ⁊ mælti er mattu hlyda veraldr
ne [illegible] leggia ſtraff [illegible] ſeins nema þu
ſkulir [illegible] fra þeſs [illegible] kriſtinna manna ſem
er þu hrosar at þu hafir [illegible] af [illegible]
[illegible] ſem at ganga [illegible] gudum [illegible]
undir [illegible] ⁊ [illegible] nætr ⁊ dagh
[illegible] at hallda meydomi ·

Heilog agnes ſvarar · ef ek ſynidumz ſem þu
lifanda manni · ſem er ſkylda med ſkynſemi ok
heyra mattu · þa er ganga ⁊ kenna ſin ⁊ [illegible] gofugs
blurs þa hæmis ⁊ er villda ek [illegible] hans [illegible] aſt [illegible]
[illegible] vid kriſt hui mega ek þa ganga [illegible] god
anda laus ⁊ vit laus ⁊ [illegible] i mot einum hæſta gudi
⁊ lutir ſtockum eda ſteinum · Heilir [illegible] vill dag
henni þa ſagdi ſimphronius ⁊ ſe ek þar af ſtorglæpſa

at ek se alldrigi þin mina en hyggendi heilaga
agnes svarar. hirð eigi þu at þess leita a skru mina svo at
þu hygg mik rækia. hvart þu ert reidr eda blidr
i hugum. þviat guð virdir meir at hugskot ok tru
en atalldri. En ef þu vart mik virdr verdi goda þa
na ba lattu þau sialf reidazt ok sialf sitt ærendi
reka. hefni þau sialf sin ok biodi at þau se goð þa gut
En ek se þau lengr fyrir ut mik er þu munt alldri þat
af þer gódu þess er þat er i skapi. ok um þat mal mitt. Huxa
þu kiosa tvo kosti annat tveggia at blota gefion gu
dui. vaitit med meyium til lofs afe mana þinna eda
þu munt sella med portkonum til saurlifis ok eigi
mod kyns þins ok munu eigi kristnir menn mega efla þik
þviat þer kendo fiolkyngi. þa er þu tystiz at þu me
greiddazt þa menigd. Agnes svarar. Ef þu vissir
huer guð minn er. þa mundir þu eigi þat mæla. en þvi se
ek veit kraft drottins mins ihesu kristz. þa þvi treck
druggðogn þina ok tvi ek þvi at ek mun eigi blota skod
goðum ok saurgaz af annarra syndum. þviat engill guðs er með
mer ok vardveitir likama minn. ok sonr guðs sa er þu kant
eigi er hann er mer borgveggr. oft stigligr ok vordr sa er
allz eigi sefr ok hlifir skiolldr sa er alldregi þrotn
En guð þinn er af eiri giorr. þa vri þvi meir ker til
gagns mun eda ef þau er af steini. þa vi beð stre
ti þalar með þeim at eigi badi inn leir. þviat guðdomr er a
himnum en eigi i steinum. ok helldr i lopti en i mal
me. en þu ok þin lik. ef þer latið eigi af blotum þa sla
mun em pinsl yfir yðr luka. þviat þau er blasin i elldi
at þau verði smidut suo verða ok goðgan med þeira
sam brenndir i elldi eilifum. eigi til þess at þeir verði smid
ad. helldr til hins at þeir kveliz ok þiniz æ ok æ.

Pa reidduz greifin ok let gera mey
þessa af fotum ok leida hana til portkve
nna hus. en þegar er hun var af fotum færd þa hul
ustr hun hár sitt. en guð veitti henni suo mikinn
hár vǫxt at hun þotti betr klædd af hári
sinu en klæðum. en er heilaga agnes gekk inn i þat
hus. þa fann hun þar engil guðs. En er hon skar þa
mikit lios at engi matti sia hana fyrir honum. þat
skein allt um hana svo sem sol. þa er hun skin sendir
skyrtz ok vard hun fyrir blindari sem þangat komo. en hun
var þar inni en er hun fell a kne fyrir drotni
þa sa hun fyrir ser biartazta klæði ok skrydda

þvi ok mælti. þack giori ek þer drottinn ihesu kristr fyrir þat
at þu gefr mer klæði þetta ok telz mik með amb
attu þinni. en svo var klæðit henni mikit ok svo bi
gert at engin efadi um þat at englar guðs hefðe
gert þat. En þessi medan þa giordiz hus hóra at bæna stad
þvi at hverr gofgadi guð er þangat kom ok ... hinne
n er þeir hlut þann en þangat

Gerduzt þa þeir þangat borgar greifa son sa er valld
hafdi oskilu sumum ollum ok fylgdu honum ifirnalldr
gallaus. ok gengu inn i hus þat med hlatri ok gale
ysi. en er þeir sá liosit undruduz þeir ok hrygu aptr ok
begsomodu lios guðs. Greifason autadi þa ok
vad þa eigi þora ok geck inn i husit sidarr ok sá lios
ok gofgadi eigi guð. helldr bad hann þeim i liosinu
ohreina hugskoti. en adr hann mætti hendi sinni
taka a meyna þa vard hann kyrkir af diafle
ok do. En er hann dvaldiz i husino þa ætlodu þeir
er hans at hann mundi at vilia sinum ok munadlifi dve
liazt. ok geck inn einn þeira i husit. sa er gerla saa hefir
þat svo sem hann fagnadi munad hins. en er hann sa
hann dauðan þa kalladi hann ok mælti. Biargit oss rom
verskir menn. kona sia hefir drepit með fiolkyngi
son borgar greifa vars. Ok sumir tolðu hana fiolkunga

En er greifinn en sumir saklausa
spurði dauða sonar sins. þa for hann með miklum
miklum hryggleik. ok er hann sa hann dauðan þa kal
ladi hann með grimligri roddu. at guðs mey ok mælti þu
en grimmazta kona þvi hui drapt þu son minn með
eitri fiolkyngi þinnar. heilog Agnes svarar. Sa en sami
tok velldi i gegn honum er hann villdi efla þat hvi
er hann allir aðrir heilir. þeir er hingat komu nema
þat at allir lofudu guð. Sa en engill sinn sendi til
min ok skryddi mik klædi miskunnar sinnar ok var
dveitti likam minn. Sa en sem guði er helgadr ok
ignadr. þviat allir allir eru liosersa gofgudu
guð ok þat abrott omeiddir en þeir maðr þeir galla
ok oær ok lofadi eigi guð þa er hann sa liosit. en er
hann villdi mik hondum gripa. þa let engill gu
ðs hann deyia illum dauda. sem þu ser. Greifi mun
ek trua kvad greifinn. at eigi valldi þu fiolku
ngi þinni ef þu bidr engilinn ok geir þat at han
giallat mer son minn. heilog agnes svarar. þott þu
a þinn se eigi verda at geta þat af guði þa er konu

Extum ar Komnd fin fur vax spard [illegible]
spard / [illegible] ok kolnad und Kvikur apt
Kongletid

j logni. hun bad t(il) g(uds) ok m(ælti). Heyrdu drottinn minn
hef upp ambatt þina at ek mega j mot standa
þrimr vikingi ok leysa j sundr allan syndligh(an)
krapt hans. En þriþia stund dags v(ar) hun [illegible]
gloanda iarni ok hafdi hugi ellaz runnit a ha(na).
Sidan let hann setia hana j ker mikit ok hella yfir ha(na)
vellanda biki. En þat biki tok akafliga at ve-
lla j kima. þa let heilog mær til himens ok m(ælti).
Græðari allra hluta þik kalla ek j þinum eld-
ligum pislum. Drottinn minn ihesus kristr gættu min.
Sidan ok stadi hun þar nidr apter j honum ok v(ar) hon
þar svo hægt sem hon lægi j godri laug. En er keis(ari)
sa hana alheila eptir slikar pislir þa v(ar)d hann fullr
af reidi er hann matti eigi neyda hana til blota. ok ept(ir)
þat baud keisarinn at meyna skyldi sverdi hoggva. En er
en sæla mær heyrdi þat fagnadi hon miok ok þak(ka)-
di gudi þat ok kalladi til modur sina er þar stod
hia henne ok bad at hun skylldi bidia þess at hon
mætti sina pislir med sigri ok iatningu lukta.
Sidan kalladi hun til systr sinar ok bad þær vel sta-
ndaz pislir eptir þeim draumum sem hun hafdi at þ(eim)
giort ok megi þær nu sia hversu ek hefi yfirstigit
pislir ok kug sialfan. þat hann kuelst nu er hann matti
mik iongum lat kuga. Sidan retti hun hofut
sitt ok hals vndir sverdz eggi ok hafdi adr kyst mo-
dur sina ok bad þær allar heilar vera. Eptir þat
hio skalldz sveinn keisara hofut af henne. En sumd
hennar baru englar guds til himna ok færdi hon
svo kristi sigr frir pislar vætti sitt. [illegible]

Eptir þat heitr keisarinn ok mælti fyrir sig Spem sy-
stur hennar ok m(ælti) vid hana blidliga. heyrdu dottir
hlyd mer sem fodur þinum ok blota god(um) gefit drott-
ningh vara til lifs þer ok heilsu at þu megir for-
dazt pislir. Heilag mær svarar. þetta veit ek at
ecki skulu [illegible] med þeim begomlig. [illegible] min
lærdi mik dœmi goda [illegible] ok [illegible]
ng at ek skyllda slikan ra[illegible] vegi þara
[illegible] mun milldari iatningu i drottins
mins j pislar mikils systra minna at hon lik. Ve-
Gior þu þat sem þu vill vid mik ok munttu þa vi-
ta at ek em systir hennar. En er keisari sa at hann m-
atti ecki med blidu ordum teygia hana til blota þa
let hann fœra hana or klædum ok bia nær sinni ord

En þa er x. c. hofdingiar hofdu barit hana sem sin(ni)
þa villdi hun mæla vid modur sina ok mær-
þa er þat geck hun upp at daudanum sini ok badz
þess ok mælti. Drottinn gef þu þat er vngu ambatt
þinne sterk at hun megi standaz pislir ok [illegible]
i iatningu þinni svo sem eigi [illegible] þri dottur
En þa er modirin bad [illegible] dottur sinne. þa kalladi en
vnga mær ok mælti. Heyrdu drottinn gud minn
gef þu mer sigr ok styrk. Sidan skipar hann til keis(ari).
Heyrdu nidingr ok ovin milldinnar. þat skaltu vita
at at nockut eptir kvalanna ok mantu at sanna
raun um koma at guds kraptr er med mer. Sidan
v(ar)d keisarinn reidr miog ok baud at hon skyldi kasta
lifandi j gloanda ofn. ok er hon v(ar) j ofninn kastad
þa slokknadi allr elldrinn. en hun tok at syng-
ia gudi. en er adrir heyrdu ord hennar. syng-
di ok bidiandi a gud miskunnar. þa baud hann
at leida hana j brott. þadan ok kuelia hana marg-
vegh. En er hon v(ar) kvalin þa vp ein sarr ok
ilm af sarum hennar ok mælti hun bloeanda. heyr-
du vikingr. eigi kenni ek pisla þinna þvi at drottinn
minn hallkunna mer ok styrkir. þa tok hann at mædaz
af ordum hennar ok let setia hana j eirpanna vaa
ok vella upp hana biki vellanda. ok er þat villdi
a steypa hofdi hennar nidr j velluna þa sprack j
sundr. þat pislar færi en biki ok vellan hliop
a þa er hana kuoldu ok brenndi þa en hon var heil.
Keisarinn myktiz ecki vid slikar iarteinir ok baud
at meyna skyldi hoggva. vit þat at kvæddi
keisarans vard mærin glod ok kysti modur sina
ok mælti. þar sesk med ong er sama kvaddi hon
systur sina ok minntiz vid hana ok bad hana at dœmi
systra sinna oskialfandi ganga vndir pislir ok
minnaz þess at engi missir trustz ok huggan af
gudi sa er allt þolir fyrir hans sakir. Sidan hefr hon
hendr sinar til himens ok rendi augum t(il) g(uds) ok m(ælti).
Drottinn tak þu nu ond mina þvi at ek treystumz
þer ok vænti j þer. Sidan v(ar) hun hoggin ok foru
til guds. þa kalladi modir hennar ok mælti. Dott(ir)
nu drottinn minn dottur mina v(ar) hefi ek þær
signadar. bid ek at þu ... en þridia dottur sinni
caritas ... þa. Sidan sa hun caritate dottur
sina albuna til pisla ok mælti med fagnadi. En

[illegible]
[illegible]

vart þu verðr vm karllmanlig þott þu se vn
g mær. En er þu ep hyga at gud þat lætr ongv
Svn er hannom tyxystar. [illegible]

Sidan let keis meyna leida i sin villdi
Sukia ha mz þagi marlu en heilaug mær
sva sem aldrigi stadin ast sv. Ertu þu svo vrett
alin ath þu veizt eigi nu ætt mina eda mer þu
er systir min eda ætlar þu mik i annari tru er
i annari lærningu ber hafa en þer svo at ek sku
la svo spilla vagdom ok ætlar ok slik systru
minvm þar sem ek em þeim samborin i allar kyn
kvislir ok ek mun ek em vor systra. lata kuga
oss fyrir hundi þinum. En er adrian keis heyrde
ath meyiar min. þa tok hann at ædaz ap logha
reidinni ok baud ath meyna skulldi festa i sta
gl. ok ætladi ymsum kraugdum at bera hana i
pislum ap þvi ath hun var þra yngst en þeg
hon er kom stodda i sin kraugd eda vælar. þa
let hann hana nakta mz hari vpp festa i stagl
num. En i þessi kvol hap hun vpp augu sin t
himens ok m svo. Fullkomgadv min drottin min
ihs kristr. þa snyz hun til keisarans ok m. Ek
[illegible] vesall tortir ok aller þeir sem þu dæmir
Ek kenni einskis ama mer þess er þu þickiz mik pi
na. þa m kr mz eglegri rodd vid meyna.
Blota skaltu gepion drottning vora. þottu villt e
dæmi guð ok man ek þa þa allt þer gefa þer hon sv
þat hvi gernstu mik æsku mini eda önd. Ger
þu þat sem þu vill. ecki gerdu þera ap mier
ok eptir þessi svor henni þa baud hann þionostu m
sinu. at kynda opn gloanda ok kasta þar i
meyna. þa var þat gort. þa signadi guds kristr min
mz hendi. þa gekk hun sialp inn i opnin gloandann
ok signandi sig mz guds pislar marki er hon hafdi
i log gort. þa sprengz i sundr allr opninn ok ble
vpp siez gloandi ut opninum ok upp mikin glo
ckarm ok brendi þa alla til bana. vovetpliga
En heilög mær gekk i elldinum osaukut syng
iandi ok lofandi guð. þa var keisarinn okleda
vte ok skemmadizt mioc ok sendi menn til ath ler
da meyna ór elldinum. en er þer geng til ath
opninum. þa su þeir þria menn ganga mz meyiunni
i loganum sola biartara ath ypp liti þeir verdu

svo hrædd vid þa syn at þeir pellu þegar
nidr til iardar ok vissu ecki til manna. En er þeir vm
kodnz ok stodu vpp þa badu þeir hana hellarliga
at hun skyldi gefa vor þera. hun gerdi svo ok koma
þau öll saman aptr til kongs. en þegar er hann sa me
yna þa m hann skiott at hana skyldi högga ok er hei
lög mær heyrdi þetta þa kalladi hun a moder
sina ok m. Minztu min moder. en hon svarar. Bidiu þer
mer segir mz systrum sinum ath kristr biodi mer til sin
ath koma med pagnadi. En eptir þetta vitradu
þra var meyiunni skiott hoggvin. en heil sophia sa
gdi i vagn likami þeira dætra sina ok veitti dyrl
ligar smyrslum ok tok sidan yvir mila þeim
i brott ok gróf þær þar ok bio um vdulga. ok hvarf sidan
til grafanna ok gaf guði þack þat pislar sigr dætra

Litlu sidar vitiar Andlat sophie sinna
heilög sophia þangat sem helgar meyiar vóru grafnar
ok margar konur mz henni ok höfdu mikil smyrsl mz
ser ok reykelsi ok dyrkudu þar guð ok þær enu hel
gu meyiar. en adrar þær kvenna plackr þar at bua
sem þangat höfdu sott. þa fell en helga so
phia yfir helga domana ok m. [illegible] kon
þa nu eptir min drottin minn. þa syndiz öllum se hon
sopnaði hoghga. ok var þat andlat hennar sem satt
er i þeim. Sidan grópu þær hana þar hia dætrum
sinum. lopudu ok dyrkandi guð ap þvi agæta m
vali. en eptir þetta var adrian keisari lostinn
illre sott at hann var fyrst blindr. en sidan va
ll hann madkum ok blodspyia mikil gaus ór honum
mz hölldpva ok andinn slo ut hann opi ok æpdi ok sprack
hann i sundr i midiu ok dumpnadi i sundr allr
likamr hans ok likamin svo at vndan helldr sem
er grapa skyldi. En messudags þessa heilög meyia
er kl augusti guði almattkum til lops ok dyrdar
þeim er lifir ok rikir vm allar allda alldr
amen. G—Ð.

[illegible]

Svo segia
helgar bækr ath mætt þyrl
andi var þiþr þeir tvær [illegible]
prikvinge ok önnur het tyre en
önnur sunnan er bæg sem her
[illegible] þadan var i pyrdomi þa

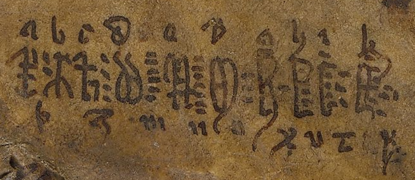

nu gallom v hofuðborg þr er antiochia heitir
I þri teho bygði þioð gyðinga ok þr attu þr m
kit þingbuſſ. Sem k'ſtnir m keyptu þo at enu
gyðingi ebiol þr vm ſtund ſak. þn let giora likn
eſki at otwinſ m kroſſi ok ſetti þr vpp rettum ſina
ſꝺum mane ok þe at guðs vilia. ſuo at hn keyp
ti ꝫ meiri hviſſ ok ſelldi þa þr i gyðingi em hvl
En e hn þotti þaðan m braut þang ſm ſka vo
ꝫ a pg þ byggia ath hn gadi e likneſkiſins ok
ſtoð vpp hvilu hnſ ok vð þa þr epr Gyðingr bio
lengi i huſi þo ſuo at hann ſa e likneſkit þr
ath ſꝫ var ſkugga m ſem þ ſtoð þr v ein dagh
ath hn bauð þeim gyðinga vdrv ok atu þr ok
drukku bað ſaman. En e geſtn tradizc v þa
ſea hn likneſk ok mli vit huſbonda hvi heptir
þy likneſki þra i þi ſama þr ſem þu er gyð
ingr ok hn let þr i aðri ſlatu þylgia marga ꝫ
laſtan þ mon ſem hn hepði lengi m likne
ſkit an ſa e hm hapai henn boðit ſanade
med ſeꝛo ath hn hepði e þ vitað þr e ath
þ likneſki v i þi huſi. geſtn reiſ þa vpp m
mikilli reiði i þr ok þuna vit hofðing gy
ðinga ok ſagði þm hv hn hapði ſeð þr m
Matu þu aſſ þina. hn ſu. E b þra þm i þi
hnſ ſkndag hofðuz þr eckı at þ þr at þa v
eti mozne [illegible] þmmaðit
A ſopnuðuz ſam allir hofðingi gyðinga
oc þara m ſvoni m ſina lagonauta i huſſ
þ ſem likneſki kſtz ſtod vpp i vitan þa m
er ſm hapa þ ſagt pundu þr likneſk ok
ræðduz m henni ſin mane e þ hapði i huſ
ſinu ok giorðu hn rekning oc ſmni ſuet. Si
ðan toku þr ok kroſſin m likneſkinu oc
ſtað ſinu ok mlo ſvo ſem [illegible] apr þ þz vo
ri gðu vit k'ſt ſvo ſkulu v gioꝛa vit lik
neſki þra. Siðan toku þr at hrakia m
likneſkit ſkoſta þ ok þr ꝫ mlo þr allir
e giorv v hadung vit kriſt þa giorum
ver vit likneſki hns þa toku þr at klæ
ath likneſki ok atpina ſak ok mæla hvilkum
hadung ſialpu guði e ſm mani i hu ko
ma ok ei mlo þr. Negldu þvænd vit
hendr kſtz ok þott ok gall ok oliſan gaþu
þr hm at dꝛecka ſem ok ſlikt vit likneſki hns
þa e þr hopðu ſko ſlegit i mun likneſkinu m
ælltu þr Lyſtu þr hopðu kſtz ſem ok ſvo ꝫ e
þr hopðu ſlikt allt giort þa mlo þr ſvo ſe þr
lagðu ſpioti m ſiðv kſtz leggium v ok ſpioti m
likneſkinu. En e þr var ſꝫ þa rann or ſiðu lik
neſkinu blod ok vatn ſuo ſem þyz hapði runn
or ſiðu drottinſ þa e hn v ſpioti lagðr m kſtinu
D gerð ſe þ drottin [illegible] helga
ihc kriſt ſoni guðs lipanda þu ſteigþr
at himni til hialp vær ok [illegible] i heimi þ vær
ſak. Ok þu [illegible] dauðlig vilit deyia oſſ t þr
elſiſ. Hvz kann vda eða hvr megi makligu
orðv lopa milldi miſkunn þinni. ſvo opt ſem
þu lętr villta ok ovdra þa ſem ſnuaz ok mota þ
mynd [illegible] anda nyiaz i ſlikū taknū ſem nv v
þ ſagt. Ok ſiðan e allaung gyðinga ſa blod
ok vatn renna or ſiðu likneſkinu i mot ollu æðli
þa mlo þr. Med þi ath vm allan heim e mo
ſagt þ taknu ok [illegible] vm ſkm e ihc en naðv þ
kigdi m ſiukū mm ok v heilum toku nu blo
ð þra ok latum renna i k ſaupnu ſiðan ſiukum
mm. [illegible] ſem v hopv e ok reynu hvz krapt þ
pylg. Siðan letu þr blod þra ok vatn i ein k
ok mlo þa en þr yþ mogu guðlaſtan orðu vm
ſialp ihm kſt ok hopðv k þra m ok þangat ſe
tta mill þioðı ſiukra mana ſaman ſapnaðz.
Fyrſt riðv þr þo m kryplıng ſan e kreptr v
þra bnæſku ok vatta þeg heill aptr lik aſd þe
ngu mg blind m ſyn en drapulod vickoduz
ok pengu heilſu ſina. Þi tiðendi þ brau vm
alla bygnd ſvo at þeng at ſottu allir ſiuk mn
þr e koma at matu ſialp ok þr v mg plutt
e a matu ganga. en allir vrdu heilir þr ſe
ſkvm heili vag var m ridit
En e þioð gyðinga ſa þi takn þa b þ
miok vit ok ſva giozdiz at allir hopði
ngiar þra ſem vit voru ſtadd þr talkn ſnoz
til rettı trvar ok kon þra ok born ok allt þolk
þra tok at lopa guð m hæri rꝛaddv. Svo
mælltu orðu. Dyrð ſe þ drottin ihc ſpr ſik
kroſſpeſtu þrændz vær ovinum ok v hopv
kroſſpeſt ſik i likneſki ſinu helgo. Dyrð ſe

a krossi sem guds liggianda þu er med teiknum
[illegible] þins · bidr blidlegh hiarta varra ok
eini oss i þinnar miskunnar · ok þu vilium
ver ta alu þik ok verdu oss liknsamr ok þigg
iafnan vera ath eigi svelgi oss helviti sem vær
hofdum oss til verdit · i mikilleik glæpa En
Nu heyr mægh takn fyrnordnum vegum ok mikil
gaedi þeim vannz [illegible] segi · Vægsku sy
adum vegum [illegible] leckna allavanda
vega · En ath gerandum aullum sukunum
þeim sem ero komnir · þa gafu haufdingiar guds
inga ok aull sveit þeirra · med þeim er upp þessi
er ur kristnum man w i tignum ok kalladu all
eini i vaundu ok mælledu · Einn er gud fadir · Einn
er ihesus kristr son guds sa er fedr · vegn krossfe
str · Einn er gud heilagr andi · ther [illegible] þy
ss thess · ok bundu hinn likneski þat sem forg
inir haufdu ath gerdz ok saulgdu hinn allan
[illegible] sva sem giordz hafdi þa baud ter
allir alþydu ath fasta · En sidan skirdi hann
alla gudinga · þa bein i lig fyrir [illegible] hin lig-
ar fengiu þeir til kirkiu · I nafni thes kr
ists ok mærg annur hus þeira helgadi hann þeim
guds · ok postular voru · tidendi fra aull sam
fegn vida · ok allum kristnum mæn mikill
fagnadr ath þeim · sem heyrdu · þessi seg af þesu
teiknum · hafdu margir bot fengit · likamligh
ra meina · en þo myklo fleiri hialp anda
þinna · Sidan budu forsetar kirkiunnar
ok kristninnar · bædi i roma ok antiochia ath sa
daghr er þessi takn gdurz a skyldi haldi
ga hallinn · Sa af kristno folki i minning hei
lagh kross · en sa dagr er einn nottum fyrir
marteinsmessu · Gud fadir er ter sama man
[illegible] lausa fra eilifum dauda þ dyrli
gum [illegible] einget[illegible] son sins · hinn verdugr
þa likn[illegible] sem kona er ok at dyrka ok
[illegible] en helga kross · [illegible] af bandu
[illegible] sina · þ er en sama son hins [illegible] un
[illegible] lifir ok rikir i einingu heilags
anda [illegible] allar alldir allda amen
n [illegible] sæla [illegible] amen ·

[illegible]

Á dögum [illegible] keisara diocleciani
ni ok maximianum gierdiz ofridr
fyrir nordan fiall · ok gerduz almanna
brek [illegible] þeir þvi at þeir menn
voru fra vikinga er med þrals
ligri ofsa þo giordu log[illegible] ok veiddu ok ronnu
erin [illegible] ok spilltu sva fedr ok frelsi ok aldfaþdu vern
keisarinn goru [illegible] ath þar maximian med
miklum her nordr um fiall ath stodva þenna ofrid
En eptir þui sem diocletian bad · reddist til
ferdar herferd · med marim her i [illegible] af austr
halfum er thebei er kallad · ok sva miklu fra
mennes sem þau logio kallud en þar er vi þusun
der · ok vi hundrud · ok vi tigir ok vi menn var magn ok
gaedr ok sterkr bædi ath hug ok hreysti ok vel at vo
pnu buin ok meþ vamvskum [illegible] hu [illegible]
skyldu mega [illegible] i bardaga · Mauricius
jarll var hofdingi [illegible] naphn
[illegible] menn [illegible] · Exuperius [illegible] · victor
in nacencius ok vitalis · Mauricius ok allir hans lid
sveit · hafdi tru tekit af [illegible] lig ok ar
[illegible] vran [illegible] ok [illegible] krapt heila
gs tru um þeim allan likamligan vopna bunad
inn milli [illegible] ok [illegible] heilaga
tru stadfesti [illegible] sidan fyrir [illegible] marce
lino i roma log med þeim fardaga at þeir sky
ldu fyrir lifit lata en ganga af trusinni · en
er þeir fundu diocleciani keisara sendi hinn þ
nordr um fiall · sua sem fyrir hafdi [illegible]
gert til lids vit maximian [illegible] hinn var ath
nordan undan [illegible]

[illegible]

Svo er sagt fra maximiano keisara at han
kunni mikit af riddarskap ok hann drygh
magh sannir er hernad · Mikinn hug lagdi hann
a blodskap ok skurdgodum ath [illegible] ana hinn var gri
mmr ok miok [illegible] ok metnad ok þ
hafdi bædi i saurlifi ok mægi [illegible]
En svo var akaflig hans grimleikr at þadan
af spillti han keisligu valldi mikils ologlega
ok þa er hinn kom nordr um fiall · [illegible]
bædi kristna manna ok heidinna · þa gerduz
ovinir hans amanda · ok elian [illegible] ok komo
þeim er adr haufdu valldit fyrir lid · ofn

[illegible] þessare [illegible] feru bla[illegible] 78 [illegible] þo beinna
[illegible]